

III/9.

Stenografski zapiski

LJUDSKE SKUPŠČINE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

(Tretji sklic)

Seje od 1. aprila do 30. septembra 1957

1957

Ljubljana

Stenografski zapiski

LJUDSKE SKUPŠČINE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

(Tretji sklic)

Seje od 1. aprila do 30. septembra 1957

1957

Ljubljana

D 18. II. 1958 / 41

REPUBLIŠKI ZBOR

19. seja

(23. aprila 1957)

Predsedoval: Josip Rus, predsednik in Angela Ocepek, podpredsednik Republiškega zbora

Zapisnikar: Anton Peternelj

Začetek seje ob 10,15 uri

Predsednik Josip Rus: Pričenjam 19. sejo Republiškega zbora, ki jo je po 60. členu ustavnega zakona ter 19. členu poslovnika Republiškega zbora sklical predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Zapisnik današnje seje bo vodil zapisnikar Anton Peternelj.

Svojo odsotnost so opravičili naslednji ljudski poslanci: dr. Marijan Breclj, Julij Beltram, Boris Kocijančič, Franc Krese, Tone Zupančič, Karel Štrukelj, Stanko Brečko, Alojz Lukač, Ivan Rančigaj in Nerino Gobbo. Predlagam, da jim zbor opraviči odsotnost. Se tovariši poslanci strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor strinja s tem predlogom, je imenovanim za to sejo odsotnost opravičena.

Prosim zapisnikarja tovariša Dušana Boleta, da prebere zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar Dušan Bole prebere zapisnik 18. seje.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Republiški zbor je prejel od predsednika Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije v obravnavo predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih, o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih; Izvršni svet je poslal poročilo o svojem delu za leto 1956 ter predlagal, da se na tem zasedanju obenem s predloženimi zakoni obravnava referat o organizaciji gozdarstva; mandatno-imunitetni odbor ima predlog glede potrditve mandata na nadomestnih volitvah v 1. volilni enoti izvoljenega ljudskega poslanca; komisija za statute predlaga potrditev statuta okraja Ljubljana. Razen tega moramo izvoliti funkcionarje Republiškega zbora, ker jim je potekla enoletna poslovna doba, ter opraviti volitve posameznih članov nekaterih odborov. Odbor za predloge in pritožbe je predložil svoje poročilo. Obstoji tudi predlog za potrditev sprememb in dopolnitev statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije ter predlog, naj bi zvezni poslanci sodelovali v prihodnje pri delu republiške skupščine.

Glede na to predlagam naslednji dnevni red:

1. obravnavanje predloga o sodelovanju zveznih poslancev pri delu Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije;
2. sklepanje o potrditvi mandata na nadomestnih volitvah v 1. volilni enoti izvoljenega ljudskega poslanca;

3. volitve funkcionarjev Republiškega zbora;
4. volitve posameznih članov nekaterih odborov;
5. obravnava o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije za leto 1956;
6. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter s tem v zvezi obravnava referata o organizaciji gozdarstva;
7. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih;
8. obravnava in sklepanje o potrditvi statuta okraja Ljubljana;
9. poročilo odbora za predloge in pritožbe;
10. obravnava in sklepanje o potrditvi sprememb in dopolnitev statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije.

Ali ima kdo kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k predlaganemu dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker ni predloga, menim, da se zbor strinja s predloženim dnevnim redom.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavanje predloga o sodelovanju zveznih poslancev pri delu Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Prosim predlagatelja, da obrazloži svoj predlog.

France Kimovec: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Dovolite mi, da kot predsednik Kluba ljudskih poslancev stavim skupščini naslednji predlog:

Že večkrat so nekateri zvezni ljudski poslanci, izvoljeni na območju Ljudske republike Slovenije, sprožili vprašanje možnosti sodelovanja na sejah Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Če hočejo biti dobro in neposredno poučeni o vseh vprašanjih, ki zanimajo volivce, je namreč nujno, da imajo tesen stik tudi z delom republiške ljudske skupščine, saj le-ta vsako leto sprejema poleg družbenega plana in proračuna republike še vrsto zakonov in odlokov ter obravnava važna gospodarska in družbena vprašanja, ki naše volivce zanimajo. Sodelovanje zveznih in republiških ljudskih poslancev pri delu okrajnih ljudskih odborov je zagotovljeno z zakoni o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev. V teh zakonih je določeno, da zvezni in republiški poslanec pridobi pravico odbornika ustreznega zbora okrajnega ljudskega odbora. Tako torej na sejah okrajnega ljudskega odbora lahko govori, predlaga in celo glasuje.

Podobne ureditve za udeležbo in sodelovanje zveznih ljudskih poslancev na sejah republiške ljudske skupščine zakon o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev ne predvideva in ne ureja. Tako sodelovanje pa bi bilo brez dvoma umestno in koristno. Poslovniki Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in obeh njenih zborov pa tako sodelovanje na nek način vendarle omogočajo. Poslovniške določbe govore namreč o tem, da se na povabilo Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije oziroma njenega zbora lahko udeleži skupne ali zborove seje in na njej govori poleg tam naštetih tudi poslanec zvezne ljudske skupščine. Na podlagi teh določb lahko torej naša skupščina in njena zbora enkrat za vselej in generalno sklenejo, da povabijo na vse svoje bodoče seje vse zvezne ljudske poslance, tako na skupne seje obeh zborov kot na ločene seje vsakega ustreznega zbora, in

jim s tem omogočijo tesnejši neposredni stik z delom naše republiške skupščine, s tem pa tudi boljše obveščenost in pripravljenost za delo med volivci. To ne pomeni spremembe naših poslovnikov in zaradi tega tudi ni potreben za spremembo poslovnikov predpisani postopek. Moji predlogi poslovnike samo dopolnjujejo oziroma smiselno in praktično razlagajo. Ker govorijo poslovniki samo o tem, da zvezni poslanci v republiški skupščini na povabilo lahko govore, povabilo ne more obsegati poleg udeležbe na sejah in pravice govora tudi še pravico glasovanja, kakor je to na primer na sejah okrajnih odborov. To pa ne moti, ker bo namen sodelovanja zveznih ljudskih poslancev pri delu republiške skupščine docela izpolnjen že s posvetovalno pravico.

Iz navedenih razlogov predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Vsi poslanci Zveznega zbora Zvezne ljudske skupščine so na podlagi 28. člena poslovnika Republiškega zbora za vse bodoče seje Republiškega zbora in skupne seje Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in ustreznih odborov ter komisij povabljeni, da se teh sej udeležijo in na njih govore. V ta namen se v zbornicah določi poseben prostor za zvezne ljudske poslance:

2. tajništvo Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije dostavlja vse gradivo za seje ljudske skupščine in njenih zborov obenem z vabili in predlogi dnevnega reda tudi vsem zveznim ljudskim poslancem, izvoljenim na območju Ljudske republike Slovenije in

3. za udeležbo na plenarnih, skupnih in ločenih sejah zborov, se zveznim ljudskim poslancem, ki stalno prebivajo izven Ljubljane, izplačajo enake dnevnice kot poslancem Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Predsednik Josip Rus: Želi kdo besedo k temu predlogu? (Nihče.) Ker nihče, dajem sklep, kakor ga je prečital predlagatelj, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je sklep, kakor ga je predlagal predlagatelj glede sodelovanja zveznih poslancev pri delu Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, sprejet soglasno.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o potrditvi mandata na nadomestnih volitvah v 1. volilni enoti izvoljenega ljudskega poslanca.

Prosim poročevalca mandatno-imunitetnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec mandatno-imunitetnega odbora ljudski poslanec Cvetka Vodopivec prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Nihče. Dajem sklep mandatno-imunitetnega odbora, kakor je bil predlagan, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je sklep o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca Mitje Ribičiča za 1. volilno enoto sprejet in da je s tem tovariš Mitja Ribičič pridobil vse pravice in dolžnosti ljudskega poslanca Republiškega zbora.

Prosim ljudskega poslanca Mitjo Ribičiča, da pristopi k predsedniški mizi ter da svečano izjavo. (Ljudski poslanec Mitja Ribičič pristopi k predsedniški mizi in za predsednikom ponavlja besedilo svečane izjave, nakar besedilo izjave podpiše. — Ljudski poslanci stoje poslušajo svečano izjavo in s ploskanjem pozdravijo novoizvoljenega ljudskega poslanca.)

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na volitve funkcionarjev Republiškega zbora. Po 14. členu poslovnika se najprej voli posamezno predsednik, nato podpredsednik, zapisnikarji pa se volijo skupno. Ima kdo od tovarišev poslancev predlog? Besedo ima ljudski poslanec Albert Jakopič.

Albert Jakopič: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Zaradi izteka enoletne funkcijske dobe predsednika, podpredsednika in zapisnikarjev, predlagam v svojem in v imenu devetih poslancev, in sicer Franca Ranta, Mice Marinko, Tineta Remškarja, Albina Dujca, Janeza Petroviča, Jožeta Tramska, Lojzke Stropnik, dr. Mihe Potočnika in Mirka Zlatnarja, za predsednika Republiškega zbora Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije tovariša Josipa Rusa, za podpredsednika Republiškega zbora tovarišico Angelco Ocepek in za zapisnikarje Dušana Boleta, Ančko Globačnik in Antona Peternelja. (Ploskanje.)

Predsednik Josip Rus: Ker tovariši predlagatelji predlagajo za predsednika Republiškega zbora mene, prosim tovarišico podpredsednico zbora, da prevzame vodstvo seje dokler ne bo izvoljen nov predsednik.

Podpredsednik Angela Ocepek: Tovariši in tovarišice, prosim, ali obstoji še kakšen predlog za predsednika Republiškega zbora? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenega predloga več, dajem na glasovanje predlog ljudskega poslanca Alberta Jakopiča, da se za predsednika Republiškega zbora izvoli ljudski poslanec Josip Rus. Kdor je za ta predlog, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je tovariš Josip Rus izvoljen za predsednika Republiškega zbora in ga prosim, da prevzame svoje mesto.

Predsednik Josip Rus: Zahvaljujem se vam tovariši in tovarišice ljudski poslanci za zaupanje, ki ste mi ga izkazali s soglasno izvolitvijo. Prizadeval se bom, da bom z vestnim izpolnjevanjem dolžnosti zadostil vašemu zaupanju.

Predsednik Josip Rus: Prehajamo na volitve podpredsednika Republiškega zbora. Dajem predlog ljudskega poslanca Alberta Jakopiča, da se za podpredsednika Republiškega zbora izvoli tovarišica Angelca Ocepek, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je Angelca Ocepek izvoljena za podpredsednico Republiškega zbora.

Predsednik Josip Rus: Izvoliti moramo še zapisnikarje. Dajem predlog ljudskega poslanca Alberta Jakopiča, da se za zapisnikarje izvolijo ljudski poslanci Dušan Bole, Ančka Globačnik in Anton Peternelj, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so Dušan Bole, Ančka Globačnik in Anton Peternelj kot zapisnikarji soglasno izvoljeni.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na volitve posameznih članov nekaterih odborov. V odbor za organizacijo oblasti in uprave je treba namesto dosedanjega člana in predsednika tega odbora tovariša Vladimirja Krivica, ki je bil izvoljen za člana Izvršnega sveta, izvoliti enega člana.

V odbor za gospodarstvo Republiškega zbora je treba izvoliti dva člana, in sicer namesto tovariša Toneta Boleta, ki je postal član Izvršnega sveta in namesto Gašperja Muhe, ki je izgubil mandat zaradi kazenske obsodbe.

V odbor za zdravstvo in socialno politiko je treba izvoliti namesto tovariša Vladimirja Krivica, ki je postal član Izvršnega sveta in tovariša Albina Medveda, ki se je mandatu odpovedal, dva člana.

V mandatno-imunitetni odbor je treba izvoliti novega člana namesto Franca Ranta, ki se je odpovedal članstvu v tem odboru, kar je mandatno-imunitetni odbor sprejel.

Ima kdo od tovarišev poslancev kakšen predlog za izvolitev novih članov v omenjene odbore. Besedo ima ljudski poslanec Franc Rogl.

Franc Rogl: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Za nadomestne volitve posameznih članov nekaterih odborov Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS, predlagam v imenu naslednjih ljudskih poslancev: Jožeta Petejana, Mirka Zlatnarja, Vlada Majhna, Ivana Janžekoviča, dr. Marjana Ahčina, Alojza Colariča, Dušana Boleta, Albina Jensterla, Mire Svetina in v svojem lastnem imenu, da se v posameznih odborih Republiškega zbora izpopolnijo izpraznjena mesta in izvolijo za člane

- a) odbora za organizacijo oblasti in uprave tovariš Nerino Gobbo;
- b) odbora za gospodarstvo tovariša dr. Marijan Dermastia in Franc Rant;
- c) odbora za zdravstvo in socialno politiko tovarišica Angelca Ocepek in Alojz Krivec;
- č) mandatno-imunitetnega odbora tovariš Miha Berčič.

Predsednik Josip Rus: Ali ima kdo od tovarišev poslancev še kakšen drug predlog za izvolitev v omenjene odbore? (Ne javi se nihče.) Če ne, dajem predlog tovariša Franca Rogla in ostalih predlagateljev, da se za člana odbora za organizacijo oblasti in uprave izvoli tovariš Nerino Gobbo, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je tovariš Nerino Gobbo soglasno izvoljen za člana odbora za organizacijo oblasti in uprave.

Obstoji morda še kakšen predlog za izvolitev v odbor za gospodarstvo? (Ne javi se nihče.) Zato dajem predlog tovariša Franca Rogla in ostalih predlagateljev, da se v odbor za gospodarstvo izvolita dr. Marijan Dermastia in Franc Rant, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da sta v odbor za gospodarstvo soglasno izvoljena dr. Marijan Dermastia in Franc Rant.

Je morda še kakšen drug predlog za izvolitev v odbor za zdravstvo in socialno politiko? (Ne javi se nihče.) Dajem predlog Franca Rogla in ostalih predlagateljev, da se izvolita v odbor za zdravstvo in socialno politiko Angela Ocepek in Alojz Krivec, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da sta Angela Ocepek in Alojz Krivec soglasno izvoljena v odbor za zdravstvo in socialno politiko.

V mandatno-imunitetni odbor je predlagan tovariš Miha Berčič. Je morda še kakšen drug predlog? (Ne javi se nihče.) Dajem predlog tovariša Franca Rogla in ostalih predlagateljev, da se v mandatno-imunitetni odbor izvoli tovariš Miha Berčič, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti. (Nihče.) Se je kdo vzdržal gla-

sovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je v mandatno-imunitetni odbor soglasno izvoljen poslanec Miha Berčič.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije za leto 1956. Izvršni svet predlaga, da bi opravili obravnavo poročila na skupni seji in na skupni seji obravnavali tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih in v zvezi s tem obravnavali referat o organizaciji gozdarstva. Predlagam, da na skupni seji obravnavamo poročilo Izvršnega sveta kakor tudi omenjene predloge zakonov, kjer naj bi dali poročilo tudi poročevalci odborov, to je odbora za organizacijo oblasti in uprave, odbora za gospodarstvo ter zakonodajnega odbora. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor s tem predlogom strinja, prekinjam sejo in vabim ljudske poslance, da se udeleže skupne seje, ki bo čez četrto ure.

(Seja je bila prekinjena ob 10,45 in se je nadaljevala ob 17,50 uri.)

Predsednik Josip Rus: Nadaljujemo sejo. Obravnavo o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije za leto 1956 je bila opravljena na skupni seji.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih. Na skupni seji smo slišali poročilo odbora za gospodarstvo ter zakonodajnega odbora kakor tudi obrazložitev Izvršnega sveta. Besedilo tega zakonskega predloga je po izjavah oziroma pristanku posameznih odborov vsklajeno in je postalo sestavni del predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih. Želi še kdo besedo k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih sprejet soglasno.

Ker predlog zakona obravnava tudi Zbor proizvajalcev je treba ugotoviti, ali je bil predlog zakona sprejet tudi tam v enakem besedilu.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih. Na skupni seji smo slišali poročilo odbora za gospodarstvo in zakonodajnega odbora, hkrati pa tudi obrazložitev Izvršnega sveta in opravili razpravo k temu predlogu. Želi še kdo besedo k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo o tem predlogu in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih sprejet soglasno.

Ker ta predlog zakona obravnava tudi Zbor proizvajalcev, je treba ugotoviti ali je bil predlog zakona sprejet tudi tam v enakem besedilu.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu, da se potrdi statut okraja Ljubljana.

Prosim poročevalca komisije Republiškega zbora za statute, da da poročilo. (Poročevalec komisije za statute Republiškega zbora ljudski poslanec Franc Pirkovič prebere poročilo komisije. — Glej priloge.)

Dajem poročilo v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Nihče. Zaključujem razpravo in dajem predlog komisije za statute, da se z odlokom,

ki so ga dobili poslanci pismeno, potrdi statut okraja Ljubljane, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok o potrditvi statuta okraja Ljubljana sprejet in se pošlje predsedniku ljudske skupščine, da ga objavi.

Obveščam Republiški zbor, da sta bila predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih tudi v Zboru proizvajalcev sprejeta v enakem besedilu. Oba zakona bosta poslana predsedniku ljudske skupščine, da ju razglasi in objavi.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Prosim poročevalca odbora za predloge in pritožbe, da da poročilo. (Poročevalec odbora za predloge in pritožbe ljudski poslanec Anton Dolgan prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, menim, da se zbor s poročilom strinja.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o potrditvi sprememb in dopolnitev statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Janez Pirnat prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Tine Remškar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Dajem predlog sklepa o potrditvi sprememb in dopolnitev statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil spremembe in dopolnitve k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije.

Ker je s tem dneveni red izčrpan, zaključujem 19. sejo Republiškega zbora in obveščam ljudske poslance, da je 20. seja Republiškega zbora sklicana za ponedeljek 29. aprila 1957 ob 10. uri.

Seja je bila zaključena ob 18,10 uri.

20. seja

(29. aprila 1957)

Predsedoval: Josip Rus, predsednik
Republiškega zbora

Zapisnikar: Ančka Globačnik

Začetek seje ob 10,15 uri

Predsednik Josip Rus: Pričenjam 20. sejo Republiškega zbora, ki jo je po 60. členu ustavnega zakona ter 19. členu poslovnika Republiškega zbora sklical predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Zapisnik današnje seje bo vodila tovarišica Ančka Globačnik.

Svojo odsotnost so opravičili naslednji ljudski poslanci: dr. Ferdo Kozak, Boris Kocijančič in Mara Dermastia. Predlagam, da jim zbor opraviči odsotnost. Se tovariši poslanci strinjajo s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor strinja, menim, da je imenovanim za to sejo odsotnost opravičena.

Prosim zapisnikarja Antona Peternelja, da prečita zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar Anton Peternelj prebere zapisnik 19. seje Republiškega zbora.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Republiški zbor je prejel od predsednika Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije v obravnavo predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 in predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957. Glede na to predlagam naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957;

2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957.

Ali ima kdo kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k predlaganemu dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker takega predloga ni, menim, da se zbor s predlaganim dnevnim redom strinja.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Bela Brglez prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ker je Izvršni svet predlagal, da bi opravili obravnavo k predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 ter predloga zakona o spremembah o proračunu Ljudske republike

Slovenije za leto 1957 na skupni seji, predlagam, da na skupni seji obeh zborov poslušamo k obema predlogoma obrazložitev in tam opravimo obravnavo. Ali se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor s tem predlogom strinja, prekinjam sejo in vabim ljudske poslance, da se udeležijo skupne seje, ki bo čez 15 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 10,30 uri in se je nadaljevala ob 12,35 uri.)

Predsednik Josip Rus: Na skupni seji smo slišali obrazložitev Izvršnega sveta. Zeli še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče več ne javi, zaključujem razpravo o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957.

Ker gre za spremembe in dopolnitve družbenega plana in ker moramo glasovati po poslovniku o družbenem planu po poglavjih, dajem na glasovanje najprej XIV. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k XIV. poglavju družbenega plana sprejete.

Dajem na glasovanje XVI. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k XVI. poglavju sprejete soglasno.

Dajem na glasovanje XIX. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k XIX. poglavju sprejete soglasno.

Dajem na glasovanje XXIII. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja (Nihče.) Ugotavljam, da je XXIII. poglavje sprejeto soglasno.

S tem smo sprejeli vse predvidene spremembe in dopolnitve k družbenemu planu in dajem predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 na glasovanje v celoti. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 sprejet soglasno.

Ker predlog odloka obravnava tudi Zbor proizvajalcev je treba ugotoviti, ali ga je sprejel tudi v enakem besedilu.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957.

Na skupni seji smo slišali obrazložitev Izvršnega sveta k temu predlogu in prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Alojz Mlakar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Zeli k tej točki morda še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957 in prehajamo na glasovanje pa določilih 125. členu poslovnika.

Najprej dajem na glasovanje spremembe in dopolnitve k prvemu delu republiškega proračuna »Dohodki od gospodarskih organizacij«. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k prvemu delu sprejete soglasno.

Dajem na glasovanje drugi del — »Dohodki od prebivalstva«. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je nov drugi del sprejet soglasno.

Dajem na glasovanje spremembe in dopolnitve k sedmemu delu — »Dotacija za uravnovešanje proračuna«. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k sedmemu delu sprejete soglasno.

Dajem na glasovanje osmi del — »Delež na republiškem investicijskem skladu«. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je novi osmi del sprejet soglasno.

Dajem na glasovanje 32. razdelek — »Dotacije ljudskim odborom«. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k 32. razdelku sprejete soglasno.

Dajem predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957 v celoti na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog zakona o spremembah zakona o proračunu ter hkrati s s tem tudi spremembe k republiškem proračunu za leto 1957 soglasno.

Ker obravnava ta predlog zakona tudi Zbor proizvajalcev je treba ugotoviti, če ga je sprejel v enakem besedilu.

Obveščam Republiški zbor, da je Zbor proizvajalcev sprejel tako predlog odloka kakor predlog zakona, ki sta na dnevnem redu, v enakem besedilu.

Ker sta postala tako odlok kakor tudi zakon pravomočna, se pošljeta predsedniku skupščine, da ju razglasi in objavi.

Ker je s tem dnevni red seje izčrpan, zaključujem 20. sejo Republiškega zbora.

Seja je bila zaključena ob 12,40 uri.

21. seja

(28. junija 1957)

Predsedoval: Josip Rus, predsednik
Republiškega zbora

Zapisnikar: Dušan Bole

Začetek seje ob 10,20 uri

Predsednik Josip Rus: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pričenjam 21. sejo Republiškega zbora, ki jo je na podlagi 60. člena ustavnega zakona ter 19. člena poslovnika Republiškega zbora sklical predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Tovariši in tovarišice! Umrla je tovarišica Nina Pokornova, ljudski poslanec Republiškega zbora. Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Dolgotrajna, zavratna bolezen je do kraja izčrpala njene odporne življenjske sile. Tovarišica Pokornova je bila žena izrednih lastnosti, vnetá javna delavka za pravice delovnega človeka in vzorna mati. Že s svojim 14 letom se je morala preživljati sama. Ob mnogih življenjskih izkušnjah se je z izvirnim stremljenjem vzgojila, da je postala vzor zrele, napredne, samostojne, razumne, odločne in skromne žene, ki je mogla premagati tudi najtežje nepravilike. V Osvobodilni fronti je sodelovala neprekinjeno od leta 1941. Tudi tako pretresljiva doživetja, ko so italijanski fašisti v roški ofenzivi zločinsko ubili njenega moža, partizanskega zdravnika dr. Pokorna in odpeljali štiri otroke v starosti do 12 leta v taborišče na Rabu, niso zlómila njene življenjske sile in volje. S težkim delom je med vojno preživljala svojo preostalo družino in nadaljevala sodelovanje v Osvobodilni fronti do konca vojne. Predana plemenitim ciljem ljudske revolucije si je tovarišica Pokornova po vojni s svojim javnim delom pridobila polno zaupanje v svoji okolici. Bila je izvoljena v drugi in tretji mandatni dobi za ljudskega poslanca Republiškega zbora ter je v zadnji dobi sodelovala tudi kot član skupščinskega odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora.

Pokornova pa ni samo vestno izpolnjevala svojih poslanskih dolžnosti. V polni meri je mogla zadovoljiti tudi odgovornim zahtevam na vidnih mestih v političnih organizacijah in v organih ljudske oblasti. Bila je član okrajnega komiteja Zveze komunistov Celje, član občinskega komiteja Zveze komunistov Slovenske Konjice, predsednik občinskega odbora Socialistične zveze Slovenske Konjice, članica okrajnega odbora Socialistične zveze Celje, članica okrajnega ljudskega odbora Celje, podpredsednik občinskega ljudskega odbora Slovenske Konjice in je vse od leta 1943 sodelovala v organizacijah žena. Za svoje vztrajno in uspešno delo je dobila tudi priznanje z odlikovanjem za zasluge za narod. Neomajno prepričanje o pomenu in vrednosti socialistične misli je omogočilo tovarišici Pokornovi, da je s svojim plemenitim, človekoljubnim, neumornim

delom in s prepričevalno, preprosto besedo, dosegla učinkovit ugled med ljudstvom. Njeno delo je mnogo prispevalo k razvoju socialističnih odnosov med ljudmi. Ostalo bo, kot njen trajni spomenik med nami in med ljudstvom.

Počastimo njen spomin z enominutnim molkom. (Poslanci vstanejo in z enominutnim molkom počaste spomin pokojne poslanke Nine Pokorn.) Slava vzorni ženi in zaslužni javni delavki, tovarišici Pokornovi! (Slava!)

Zapisnik današnje seje bo vodil tovariš Dušan Bole.

Svojo odsotnost so opravičili naslednji ljudski poslanci: Boris Kocijančič, Bogomil Verdev, Stane Škof, Rudi Janhuba, Miha Marinko in Jože Petejan. Predlagam, da jim zbor opraviči odsotnost. Ali se tovariši poslanci strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor strinja, ugotavljam, da je imenovanim za to sejo odsotnost opravičena.

Prosim tovarišico Ančko Globačnik, da prebere zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar tovarišica Ančka Globačnik prebere zapisnik 20. seje.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Republiški zbor je prejel od predsednika Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije v obravnavo predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih, predlog zakona o univerzi v Ljubljani, predlog zakona o poklicnih gledališčih, predlog zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti, predlog odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč in predlog resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča.

Glede na to predlagam naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih;
2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti;
3. obravnava in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča;
4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o univerzi v Ljubljani;
5. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o poklicnih gledališčih, in
6. obravnava in sklepanje o predlogu odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč.

Ali ima kdo kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k predlaganemu dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, menim, da se zbor s predloženim dnevnim redom strinja.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Matevž Hace prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Alojz Colarič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Jože Ingolič: Predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih, ki ga predlaga Ljudski skupščini LR Slovenije njen Izvršni svet je za nadaljnji razvoj kmetijstva, zlasti pa za razvijanje socialistične kooperacije na področju kmetijstva v Sloveniji, izredno pomemben. V Ljudski republiki Sloveniji razpolagamo z dokaj skromnimi kmetijskimi, zlasti obdelovalnimi površinami in niti teh ne izkoriščamo dovolj racionalno. Eden izmed vzrokov neracionalnega izkoriščanja kmetijskih površin je tudi dejstvo, da je pri nas še vedno po podatkih uprave za vodno gospodarstvo 130 melioracijskih zemljišč s po 30 do 36 tisoč hektarjev zemlje ali s skupno nad 160 tisoč hektarjev kmetijskih površin, katerih melioracija je neposredna naloga njihovih lastnikov oziroma njihovih upravnih organov.

Ugotoviti moramo, da je 14 000 ha kmetijskih površin že v celoti melioriranih, nadaljnjih več tisoč hektarjev kmetijskih površin pa je v procesu oziroma pred začetkom melioracijskih del. Med taka najvažnejša dela spadajo Ljubljansko barje, Ložnica, Lijak in melioracije v Prekmurju. V ta dela so bila in bodo vložena velika družbena sredstva, katerih družbeno rentabilnost moramo zagotoviti.

Kljub znatnim vloženim družbenim sredstvom v že meliorirana oziroma deloma meliorirana zemljišča, pa se te površine, kot vemo, ne izkoriščajo racionalno, tako da ni zagotovljena družbena rentabilnost vloženih sredstev. Eden od bistvenih vzrokov za navedeno dejstvo je pomanjkanje ustreznih pravnih predpisov, s pomočjo katerih bi bilo mogoče v skrajnih primerih celo prisilno zagotoviti racionalno izkoriščanje melioriranih zemljišč.

Osnutek zakona, ki ga predlaga Izvršni svet, naj omogoči občinskim oziroma okrajnim ljudskim odborom, da z gospodarskimi redi predpišejo optimalni režim gospodarjenja in načrtno izkoriščanje meliorirane zemlje.

Bistvo določil, ki jih vsebuje predlagani zakon, je:

1. Z družbenim vlaganjem v melioracijska dela se povečuje prometna vrednost in rodovitnost zemljišč, pogosto pa se spremenijo tudi sama struktura tako, da postanejo ta zemljišča sposobna za povsem druge kulture in za naprednejši način obdelovanja. Zaradi tega je treba meliorirana zemljišča urediti tako, da postanejo sposobna za racionalno gospodarjenje, to je, treba je izvršiti dopolnilna melioracijska dela, zlasti pa jih vzdrževati in izkoriščati, da bi se čim prej dosegla družbena rentabilnost izvršenih melioracij. Zemljišča, ki se ne bi tako uredila, vzdrževala in izkoriščala, se po predlaganem zakonu smatrajo za neobdelana in se glede njih uporabijo določbe zakona o obdelovanju neobdelanih zemljišč, to je, lastnikom se lahko odvzamejo za dobo enega do treh let.

2. Z osnutkom predloženega zakona se pooblaščajo občinski oziroma okrajni ljudski odbori, da vpeljejo na melioriranih površinah ali na delih takih površin poseben režim načrtnega gospodarjenja. Ljudski odbori so pooblaščeni, da predpišejo ne samo, kakšna dopolnilna dela morajo lastniki, posestniki in uporabniki izvršiti, marveč, da predpišejo tudi način obdelave semen in plodoreda. Ta režim vpeljejo ljudski odbori z gospodarskim ureditvenim načrtom, ki se naj izdelava po posebni proučitvi zemljišč, klimatskih razmer in podobnega. Za pripravo teh načrtov naj ljudski odbori ustanove posebne strokovne komisije ali zavode, ki izdelajo osnutek načrta, zasledujejo njegovó izvršitev in predlagajo potrebne spremembe in dopolnitve.

3. Ker se bo pokazalo, da lastniki pogosto ne bodo mogli sami izvršiti predpisanih urejevalnih del ali da bi bilo nesmotrno ali celo gospodarsko škodljivo,

če bi jih izvrševali sami, je v osnutku predvidena možnost, da se odredi skupna izvršitev takih del v zadrugi, vodni skupnosti oziroma kaki drugi gospodarski organizaciji. Razen tega predvideva osnutek tudi možnost, da ustanovijo v okviru kmetijske zadruge lastniki sami posebno skupnost za urejevanje in izkoriščanje takih zemljišč.

4. V določenih predlaganega zakona je nadalje predpisano, da se dela po načrtih, ki bi jih lastniki ne opravili sami, izvršijo prisilno, to je, da jih izvrši občinski ljudski odbor oziroma njegov upravni organ na stroške lastnika ter da se zemljišča, ki se ne bi izkoriščala in vzdrževala po načrtu, lahkočasno odvzamejo.

Z osnutkom zakona se torej urejuje vprašanje uvedbe načrtnega izkoriščanja zemljišč na melioriranih področjih. Osnutek predstavlja tedaj delno rešitev uvedbe načrtno obdelave kmetijske zemlje v Ljudski republiki Sloveniji.

Predlagani osnutek zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih področjih temelji na tretjem odstavku 6. točke tretjega dela resolucije Zvezne ljudske skupščine o perspektivnem razvoju kmetijstva in združništva, ki določa, da je treba s predpisi urediti izkoriščanje zemljišč na melioriranih območjih, ker se z družbenim vlaganjem v melioracije povečuje njihova prometna vrednost. Ker je v Sloveniji zlasti glede na Ljubljansko barje ureditev teh vprašanj nujna in v najbližji prihodnosti zveznega zakona, ki bo uredil ta vprašanja, še ni mogoče takoj pričakovati, je treba časno do izdaje zveznega zakona urediti ta vprašanja s predlaganim osnutkom republiškega zakona, ki ga v imenu Izvršnega sveta predlagam Republiškem zboru Ljudske skupščine LRS, da ga sprejme, s tem, da se v prvi vrsti 4. člena beseda »s pritrditvijo« zamenja z besedo »potrditvijo«, kot sta to predlagala gospodarski in zakonodajni odbor.

Predsednik Josip Rus: Ker je glede spremembe v 4. členu dosežena soglasnost med odbori in Izvršnim svetom, je ta sprememba postala sestavni del predloga.

Dajem predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih področjih v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih v Republiškem zboru sprejet soglasno.

Ker predlog zakona obravnava tudi Zbor proizvajalcev, bo treba ugotoviti, če ga je sprejel v enakem besedilu.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

Prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Franc Skok prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za prosveto in kulturo ljudski poslanec Dušan Bole prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Stane Brečko** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec **Ivan Bratko** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Milko Goršič: Kakor je že v poročilih rečeno, zvezni zakon o davku od dohodkov od avtorskih pravic predvideva, da se osnujejo republiški skladi za pospeševanje kulturnih dejavnosti. V ta sklad naj bi se stekal predvsem del sredstev, ki se pobirajo kot davek na dohodke od avtorskih pravic. Po odbitku prispevka za socialno zavarovanje umetnikov pripada najmanj 75 % davka republiškem skladi za pospeševanje kulturnih dejavnosti in največ 25 % zveznemu skladi za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Od leta 1954 dalje zvezni predpisi vsako leto posebej določajo procent, ki pripada republiškem in zveznemu skladi. Tako se je nabralo vključno z letošnjim letom okoli 10 milijonov dinarjev, ki so namenjeni pospeševanju kulturnih dejavnosti v Ljudski republiki Sloveniji. Letno pa bo v ta sklad pritekalo dva do dva in pol milijona dinarjev.

Ker se po veljavnih zakonskih predpisih lahko sklad ustanovi le z zakonom, predlagam v imenu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, da Republiški zbor sprejme predloženi zakonski onutek in ustanovi sklad, kar bo omogočilo poslovanje sklada in črpanje sredstev, ki so se natekla ali pa se bodo natekla v sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

Sprejemam vse amandmaje, ki so jih odbori Republiškega zbora sprejeli.

Predsednik Josip Rus: Ker je glede vseh predlaganih amandmajev doseženo soglasje, so postali ti sestavni del predloga zakona.

Dajem predlog zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti v razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne javi, zaključujem razpravo in dajem ta predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je ta predlog zakona sprejet v Republiškem zboru soglasno.

Ker predlog zakona obravnava tudi Zbor proizvajalcev je treba ugotoviti, če ga je sprejel v enakem besedilu.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča.

Predlagam, da na skupni seji obeh zborov poslušamo obrazložitev in tam opravimo obravnavo. Skupna seja ne bo danes temveč jutri in bo začetek seje pravočasno objavljen.

Ali se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor s tem predlogom strinja, bom obravnavo in sklepanje o predlogu resolucije opravili na skupni seji obeh zborov.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o univerzi v Ljubljani.

Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za prosveto in kulturo ljudski poslanec dr. Anton Melik prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da se izjavi o amandmajih zakonodajnega odbora. Med odbori je namreč bilo doseženo soglasje glede vseh tistih amandmajev, ki so bili predlagani, razen teh, ki jih je predlagal zakonodajni odbor in so navedeni v poročilu zakonodajnega odbora. Ali je odbor za prosveto in kulturo o amandmajih zakonodajnega odbora razpravljajl oziroma prosim, da se poročevalec odbora za prosveto in kulturo o teh amandmajih izjavi.

Dr. Anton Melik: Odbor za prosveto in kulturo je svoje delo opravil pred zasedanjem zakonodajnega odbora. V kolikor je med tem dobil poročilo o teh amandmajih, jih je obravnaval. Ne morem pa zdajle reči o teh amandmajih nekaj dokončnega in bi bilo bolje, da da najprej poročilo poročevalec zakonodajnega odbora, potem pa bi se pomenili o teh amandmajih.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Namesto poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudskega poslanca Staneta Škofa prebere poročilo ljudski poslanec Franc Pirkovič. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Ivan Bratko prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Vladimir Krivic: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pedagoško in znanstveno delo na naši univerzi se je v zadnjih treh letih urejalo po okvirnih določbah splošnega zakona o univerzah, ki ga je sprejela Zvezna ljudska skupščina junija 1954. leta. Njegova pomembnost je zlasti v tem, da je uvedel organe družbenega upravljanja na univerzi in fakultetah, univerzitetne in fakultetne svete, ki so postali živa vez našega najvišjega učnega in znanstvenega zavoda z našim družbenim življenjem.

Zvezni zakon vsebuje tudi vrsto drugih določb, ki so bile potrebne za zagotovitev uveljavljanja doslednih demokratičnih principov ter za nemoteno, svobodno, pedagoško in znanstveno delo na naših univerzah. V zvezi s tem je omeniti zlasti poudarek na samostojnosti fakultet, ki dobe svoje lastne statute, ki jih potrjuje ljudska skupščina. Dalje zagotovitev širokega sodelovanja mlajšega znanstvenega in pedagoškega kadra pri odločanju v vseh univerzitetnih in fakultetnih organih, volitve in ponovne volitve univerzitetnih učiteljev na osnovi razpisov ter obvezno oziroma fakultativno sodelovanje predstavnikov študentov pri delu določenih univerzitetnih organov. S temi in drugimi določbami so bili zagotovljeni pogoji pedagoškega in znanstvenega dela na naših univerzah, ki ustrezajo našim demokratičnim in socialističnim pogledom in potrebam naše družbe. V povojnih letih so bila vložena velika materialna sredstva za razvoj naših najvišjih učnih in znanstvenih zavodov in inštitutov, ustanovljena je bila vrsta novih fakultet in oddelkov ter inštitutov, kakor tudi izdana velika sredstva za pomoč študentom v obliki štipendij, graditve študentskih domov in podobno. Hiter razvoj dokumentira morda najbolj dejstvo,

da se je število študentov in pedagoškega kadra povečalo po osvoboditvi skoro za štirikratno.

Naš republiški zakon o univerzi temelji na načelih zveznega zakona in na izkušnjah, ki so jih dala zlasti zadnja tri leta. Njegova naloga je zlasti, da ustrezno z materialnim in kadrovskim pogojem naše republike in ustrezno našim potrebam zagotovi čim boljše in čim bolj demokratično organizirano delo in razvoj najvišjega učnega in znanstvenega zavoda. Lahko ugotovimo, da so zlasti organi družbenega upravljanja na naši univerzi in fakultetah kljub razumljivim začetnim težavam in slabostim odigrali izredno pozitivno vlogo. Bistveno so doprinesli k povezovanju univerze z našim demokratičnim družbenim življenjem ter k razvijanju polne samouprave univerzitetnih organov na področju pedagoškega in znanstvenega dela. Prav tako so doprinesli k večji kolektivnosti v reševanju vseh perečih univerzitetnih problemov, zlasti najširšega kroga univerzitetnega učiteljskega kadra in študentov. Pomisleki konservativnega značaja, ki so se ponekod v začetku dokaj močno izražali, češ da bo trpela kvaliteta znanstvenega in pedagoškega dela, so se pokazali za povsem neutemeljene. Prav nasprotno, organi družbenega upravljanja razbremenjujejo upravne organe skrbi za vse širše naloge družbenega značaja in tako omogočajo, da se lahko univerzitetne in fakultetne uprave koncentrirajo predvsem na svoje področje, na organizacijo pedagoškega in znanstvenega dela, kjer seveda uživajo polno samostojnost.

Napredek, ki ga dosegamo z republiškim zakonom je v tem pogledu zlasti v tem, da je preciznejše in na osnovi triletnih izkušenj, ki jih imamo za seboj, določena in razmejena vloga družbenih organov na eni strani in samih upravnih in strokovnih organov na drugi strani. Prav tako moram podčrtati uvedbo načel družbenega upravljanja tudi na univerzitetnih in fakultetnih zavodih, kar je še prav posebno važno, ker bo mogoče z ustrežnejšo organizacijo zavodov oziroma inštitutov, ki so zelo številni na naši univerzi, saj jih imamo, če se ne motim, preko 69, marsikje mogoče dvigniti kvaliteto dela, doseči boljši stik med pedagoškimi in znanstvenimi kadri raznih fakultet in oddelkov ter tudi prištediti določena materialna sredstva.

Tudi sam predloženi zakon o Univerzi v Ljubljani je v pretežni meri delo družbenih organov, predvsem delo univerzitetnega sveta, ki je skupno s predstavniki univerze in organizacijo študentov vložil ne malo truda v iskanju ustreznih rešitev za posamezna pereča vprašanja.

V njem so podrobneje določene funkcije posameznih družbenih in upravnih organov na naši univerzi in fakultetah, kakor tudi pravice in dolžnosti univerzitetnih profesorjev in študentov.

Ker univerzitetni svet za nekatera vprašanja, zlasti za vprašanja dolžine študija in števila fakultet, ni mogel najti ustreznih oziroma soglasnih rešitev, je sklenil Izvršni svet, da formira posebno komisijo, sestavljeno iz predstavnikov univerzitetnih svetov, univerzitetne uprave in določenih članov Izvršnega sveta. Ta komisija je imela za nalogo, da dopolni predlog univerzitetnega zakona, ki ga je izdelal univerzitetni svet v navedenem smislu.

Najtežje in najdalekosežnejše vprašanje, ki ga je treba reševati že s tem zakonom, je vprašanje trajanja študija na posameznih fakultetah in oddelkih. Pokazalo se je, da tega vprašanja v samem zakonu ni mogoče določno in dokončno rešiti, zato je v predlogu Izvršnega sveta glede tega vprašanja osvojeno stališče, da naj traja študij največ deset semestrov na medicinski fakulteti,

na ostalih pa največ osem semestrov, kar pa lahko ljudska skupščina izjemoma podaljša, če obstajajo za to utemeljeni razlogi.

Ker pa je bistven element dolžine študija študijski načrt in programi, ta pa bo določen s statuti fakultet, ki morajo biti predloženi ljudski skupščini v potrditev v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona, bo pravzaprav šele takrat jasno, ali in koliko obstaja resnična potreba po daljšem študiju, kot ga predvideva sedanji zakonski okvir.

Dokončna odločitev glede trajanja študija na posameznih fakultetah in oddelkih je torej prepuščena statutom fakultet in ljudski skupščini.

Vsekakor pa že sedanji okviri, ki jih postavlja zakon, nalagajo, da se takoj in z vso odločnostjo tako univerzitetni, kot družbeni in upravni organi ter študenti, skupno lotijo reševanja vseh problemov, ki sedaj doprinašajo k podaljšanju študija. Teh vzrokov je več. Najvažnejši med njimi so nedvomno preobsežni učni načrti in programi, ki so deloma tudi zastareli, nadalje izpitni režim, način pouka, študijski pripomočki in drugo. Povprečna dolžina študija presega pri nas na raznih fakultetah normalno dobo za eno do štiri leta, kar je toliko bolj resen problem, ker se to godi v času, ko je pomanjkanje visoko kvalificiranih, pa celo srednje kvalificiranih kadrov pri nas še zelo občutno. Študenti dokončujejo študije pri nas mesto normalno med 22. in 25. letom starosti šele med 25. in 30. letom starosti. Velik del pa sploh ne končuje študija. Število absolventov, ki ne napravijo končnih izpitov, se povečuje iz leta v leto. Sedaj imamo trenutno takih absolventov preko 3300. Takega stanja ni mogoče več z ničemer opravičevati; zlasti ne, ker nudi naša skupnost univerzi in študentom relativno zelo ugodne pogoje za delo. Ob takih pogojih je upravičena zahteva naše javnosti, ki se je refleksirala nekajkrat tudi v naši skupščini, da se osnovna študijska doba skrajša in doseže večja kvaliteta in praktična usposobljenost mladega strokovnega kadra.

Vidi se, da je osnovna zapreka za rešitev tega vprašanja prepričanje, ki je precej široko razširjeno v univerzitetnih krogih, da je treba, če hočemo imeti dobre strokovnjake, podaljševati študij. Težnja za dvigom kvalitete našega mladega strokovnega kadra je seveda povsem na mestu, vendarle pa je jasno, da jo je mogoče uspešno doseči le, če bo univerza stremela za tem, da da solidne, splošne teoretične temelje za bodoče praktično delo, da pa usposabljanje strokovnjakov za samostojno praktično delo bodisi v neposrednem terenskem delu bodisi na znanstveno raziskovalnem področju z diplomo še ni zaključeno, ampak se šele pravzaprav prične in traja vse življenje. Če hočemo res doseči večjo kvaliteto, moramo torej predvsem boljše povezati prakso in teorijo na sploh in še posebej v postdiplomske študiju, ki naj služi specializaciji, poglobljanju že v praksi preizkušene in pridobljenega znanja. To pa je mogoče doseči predvsem z ustreznim razvojem dela v inštitutih; ki so danes marsikje nepravilno ločeni, eni s povsem teoretično orientacijo, drugi pa s povsem praktično oziroma prakticistično orientacijo. Prav tako je stik med praktičnimi in teoretičnimi strokovnim delavci često omejen na zelo ozek krąg.

Skrajšanje študija ob istočasnem dvigu kvalitete pa seveda ne zahteva resne preorientacije in naporov samo pri univerzitetnih profesorjih in učiteljih, ampak tudi pri študentih, ki bodo morali prav tako vložiti maksimum naporov za večjo intenzivnost pri študiju, zlasti tisti, ki so prinesli pomanjkljivo osnovno znanje iz srednjih šol. Razumljivo je torej, da tisti, ki v bodoče

ne bodo v redu izvrševali svojih obveznosti, ne bodo upravičeni uživati materialne podpore, ki jo prejemajo bodisi v obliki štipendij ali drugače.

Ugovori, ki se postavljajo nasproti skrajšanju študija, so čisto povsem neprincipialne prirode. Med take je vsekakor treba šteti navajanje dolžine študija na drugih jugoslovanskih univerzah, ki pa so že tudi same začele resno razpravljati o tem vprašanju, nekatere pa že tudi reševati to vprašanje, kot na primer zagrebška univerza. Normalneje bi bilo, če bi primerjali naše stanje z univerzami razvitejših narodov ter upoštevali pri tem še to okolnost, da pri nas na razliko od zapadnih univerz, uživajo študentje gmotno podporo in da je potreba po kadrih pri nas zaradi tempa gospodarske, prosvetne in splošno družbene izgradnje še mnogo večja kot drugod po teh državah.

V zakonu postavljene mere pomenijo predvsem obvezno načelno orientacijo za določbe statutov, ki morajo ustrezno pogojem posameznih fakultet, ki so seveda različni, rešiti samostojno vrsto problemov v tej smeri.

Zakon predvideva ustrezno prehodno dobo, ki se uredi podrobneje s statuti fakultet in seveda tudi univerze, v kateri naj se normalno, solidno in postopoma preide na nov učni program, študijski in izpitni režim, tako da ne bi povzročal posebnih težav niti univerzitetnim organom in univerzitetnim profesorjem, niti študentom. Odveč je torej bojazen, da bodo kakorkoli prizadeti študenti, ki so sedaj sredi študija po starem režimu in programu.

Prav tako ni utemeljen pomislek, ali ne bo morda nov sistem študija prizadejal tistih študentov, ki izhajajo iz socialno šibkejših slojev in iz podeželja. Ugotoviti je treba namreč, da se dotok takih študentov na univerzo odpira in olajšuje predvsem preko srednjih strokovnih šol in s politiko štipendiranja, ne pa predvsem s takim ali drugačnim sistemom študija na univerzi. In končno, če je komu v korist zagotovitev hitrejšega dokončanja študija, potem je gotovo to v korist tistim, ki gmotno slabše stoje. Med ukrepi, ki lahko v bodoče v širšem obsegu povečajo interes za študij na univerzi iz teh slojev, je seveda bistveno vprašanje boljšega nagrajevanja visoko kvalificiranih kadrov, tako v naši proizvodnji kakor tudi na drugih področjih našega družbenega življenja.

Iz vsega prej povedanega vidimo, da tako socialni razlogi kakor tudi potreba po hitrejšem dotoku strokovnega kadra v praktično življenje in zahteva po dvigu kvalitete kadrov, govore za ukrepe, ki jih predvideva predloženi zakon.

Kako bodo vsi ti ukrepi praktično izzveneli, zavisi predvsem od solidnosti in odgovornosti pri izdelavi univerzitetnega in fakultetnih statutov, ki morajo biti končani, kot sem že omenil v šestih mesecih. V tem času leži torej velika naloga na vseh univerzitetnih činiteljih, da to svojo nalogo v interesu vse naše družbe in krepitve vloge in ugleda univerze v našem javnem in znanstvenem svetu, kar najbolje izvršijo.

Drugo vprašanje, ki je povzročilo in povzroča mnogo različnih mnenj na univerzi, je organizacijska struktura oziroma število fakultet. Osnutek zakona določa, da se naša univerza deli na devet fakultet, dočim imamo sedaj pet fakultet. To pomeni, da se sedanja prirodoslovno-filozofska fakulteta deli na dve samostojni fakulteti, prav tako se sedanja pravno-ekonomska fakulteta deli na dve samostojni fakulteti, sedanja enotna tehniška fakulteta pa se razdeli na tri samostojne fakultete.

Glede organizacije univerze ni bilo mogoče doseči enotnih in ustreznih stališč zlasti ne zaradi tega, ker obstajajo še vedno principialno nerazčiščena

gledanja glede položaja oddelkov in fakultet, kakor tudi glede vloge materialnih sredstev in ravni pedagoškega kadra ter števila študentov v določenih krogih, predvsem pa možnosti, uveljavljanja organov družbenega upravljanja, kar so glavni momenti za določitev ustrezne organizacijske strukture.

Predlog našega zakona prepušča odločitev o tem, katere oddelke fakultete združujejo oziroma kateri oddelki so na posameznih fakultetah, statutom fakultet, ker nismo mogli sprejeti stališča, da naj bo po svoji samostojnosti in vlogi oddelek približan fakulteti. To ne samo, da bi bilo v neskladju z zveznim zakonom, ampak bi tudi pomenilo sankcionirati povsem različen sedanji pravni položaj oddelkov na raznih fakultetah pri nas.

Komisija Izvršnega sveta je menila, da ustrezno rešitev ni iskati ne v enem ne v drugem skrajnostnem predlogu. Eni so namreč predvidevali sedem, drugi trinajst fakultet. Ta, drugi predlog je predvideval spremenitev vseh dosedanjih petih oddelkov tehniške fakultete v samostojne fakultete. Ta predlog je bil nesporejmljiv zaradi tega, ker še nimajo vsi oddelki osnovnih kadrovskih pogojev za to, bodisi da so zadržki poleg vsega še v materialnih okoliščinah. Prav tako pa je bil nesporejmljiv predlog, da naj ostane naprej enotna tehniška fakulteta. Razlogi, ki so govorili proti taki rešitvi, niso bili predvsem v tem, da je eden od oddelkov vztrajno zahteval samostojno fakulteto, ampak v tem, da je obsežnost dela na tehniki, velikost fakultetne uprave na tehniki, ki je obsegala 124 članov, in število študentov, ki je presegló tretjino vseh študentov na naši univerzi, in univerzitetnih učiteljev, tolikšna, da zahteva delitev, ker bi sicer občutno trpela tako organizacija pedagoško-znanstvenega dela kakor tudi delo družbenih organov, ki se ne bi mogli normalno in uspešno uveljavljati in razvijati.

Sedanjo rešitev pa ne moremo smatrati za povsem idealno, zlasti zato ne, ker je ostalo nerešeno vprašanje ukinitve istovrstnih kateder in institucij na dveh, treh ali celo na petih fakultetah oziroma oddelkih, kjer se predavajo isti predmeti. Zlasti velja to za kemijo, fiziko in matematiko, pa tudi za nekatere druge predmete. Komisija je skušala rešiti ta problem, ki so ga podpirali tudi profesorji matematike in fizike ter študentje s formiranjem posebne fakultete, ki naj bi organizirala sedanji študij teh predmetov za tehniško kakor tudi za filozofsko oziroma naravoslovno fakulteto. Pokazalo pa se je, da pogoji za rešitev tega problema še niso povsem dozoreli, in da bi trajalo preveč časa, da bi se našla povsem ustrezna rešitev. Pojavili so se trdovratni, čeprav povečini neutemeljeni pomisleki proti taki fakulteti, kateri so eni očitali, da ne bi dajala garancije za kvaliteten teoretični pouk, na drugi strani pa da ne bo zadosti prilagojen potrebam praktične aplikacije teh predmetov na tehniki, da nimamo ustreznega kadra, ki bi bil sposoben organizirati tak študij, da bi to pomenilo razbijati področje naravoslovnih ved, ki nedvomno spadajo skupaj in ki so dobro povezane med seboj ter podaljševanje študija. Zlasti upoštevten je predlog, da bi kazalo najprej združiti istovrstne inštitute z raznih fakultet in da bo verjetno predvideno formiranje samostojne naravoslovne fakultete korak naprej k bistvenemu razčiščenju tega vprašanja. To so razlogi, zaradi katerih je potem komisija odstopila od prvotno zamišljene solucije.

Stvar analize bodoče prakse in ponovnega preverjanja dosedanjih ugotovitev pa mora končno prinesiti rešitev tudi tega vprašanja.

Tretji kompleks novih določb v zakonu zadeva tako imenovana pravila študija oziroma izpitni režim. Tu se moramo nekoliko zadržati zato, ker morda

na prvi pogled izgleda kot da se s temi določbami otežuje študij študentom. Ni dvoma, da pomenijo te določbe občutno spremembo dosedanje prakse, zlasti na nekaterih oddelkih, kjer je bila doslej precej podobna srednješolski, da se tako izrazim, kjer je bilo mogoče tako rekoč v nedogled ponavljati posamezne drobne izpite. Mnenja smo predvsem, da je treba preiti na sistem skupinskih izpitov, ki se opravijo praviloma pred komisijo, kajti le tak sistem lahko zagotovi kompleksno osnovno znanje ter daje večje garancije za objektivno oceno. Stvar statutov pa je, da se izpitna snov osvobodi balasta vseh stranskih predmetov.

Prav tako je poostrena zahteva za redno polaganje izpitov in opravljanje obvezne prakse. Brez tega namreč poslej ne bo mogoče vpisovati višjega semestra in uživati ugodnosti, ki jih daje status študenta. To izgleda morda nekoliko neuniverzitetno, ne dovolj širokogrudno, toda ali ni morda spričo števila študentov in pomanjkanja prostorov v seminarjih in laboratorijih prav, da imajo prednost redni študenti ter da družba podpira gmotno le tiste študente, ki v redu opravljajo svoje dolžnosti. Konec koncev silijo te določbe same študente k resnejšemu, k intenzivnejšemu študiju, kar je v korist ne samo skupnosti, ampak predvsem tudi njim samim. Ostrina teh določb pa nikakor ne sme in ne bo zadevala tistih študentov, ki brez svoje krivde, zaradi bolezni ali drugih izrednih okoliščin, niso mogli izvršiti svojih obveznosti pravočasno. S predvidenimi rešitvami lahko torej dosežemo povečanje kvalitetnega kompleksnega znanja ob istočasnem skrajšanju študija, večjo štednjo z materialnimi sredstvi in zboljšanje študijskih pogojev.

Ostala vprašanja, ki so zajeta v tem zakonu, so bodisi podrobneje obrazložena v komentarju, ki je bil priložen osnutku tega zakona oziroma so tolikanj jasna iz besedila predloga zakona samega, da ne potrebujejo posebne obrazložitve:

Dovolite mi, tovariši in tovarišice ljudski poslanci, da ob koncu svojega poročila izrazim prepričanje, da bo predloženi zakon bistveno doprinesel k ustvaritvi živega in plodnega pretoka idej in izkušenj med našimi najvišjimi vzgojnimi in znanstvenimi zavodi ter našo praktično graditvijo in njihovimi nosilci. Naša relativno mlada univerza, bo le po tej poti utrdila sloves med jugoslovanskimi narodi in zadovoljila pričakovanja našega delovnega ljudstva in naše inteligence, kakor tudi oživotvarjala svojo specialno nalogo, ustvarjalno sodelovati v splošnem znanstveno-raziskovalnem delu ter posredovati mednarodne dosežke znanosti našemu delovnemu ljudstvu.

Prosim Republiški zbor, da sprejme zakonski predlog kakor ga je predložil Izvršni svet s korekturami in dopolnitvami, ki so bile predložene od odborov ljudske skupščine. (Ploskanje.)

Predsednik Josip Rus: Obveščam Republiški zbor, da sta bila predloga zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih in o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturne dejavnosti v Zboru proizvajalcev sprejeta v enakem besedilu in sta s tem postala zakona. Poslana bosta predsedniku skupščine, da ju razglasi in objavi.

Prekinjam sejo za odmor, ki je potreben, da odbor za prosveto in kulturo vskladi svoje soglasje z amandmaji, ki jih je predložil zakonodajni odbor k predlogu zakona o univerzi.

(Seja je bila prekinjena ob 11,50 uri in se je nadaljevala ob 12,25 uri.)

Predsednik Josip Rus: Nadaljujemo sejo. Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da se izjavi glede amandmajev zakonodajnega odbora.

Dr. Anton Melik: Tovariši poslanci! Odbor za prosveto in kulturo naše skupščine se je po prekinitvi seje sestal in je podrobno obravnaval vse amandmaje, ki jih je zakonodajni odbor predlagal. Uvidel je, da so vsi ti amandmaji upravičeni in je izrekel popolno soglasnost z vsemi zapored in v celoti. Tako izjavljam v imenu odbora za prosveto in kulturo, da se popolnoma strinjamo z amandmaji zakonodajnega odbora.

Predsednik Josip Rus: Ker je na ta način doseženo soglasje glede vseh predlaganih amandmajev, so ti postali sestavni del predloga zakona.

Dajem predlog zakona o univerzi v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker ne želi nihče besede, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona o Univerzi v Ljubljani na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o Univerzi v Ljubljani v Republiškem zboru sprejet soglasno.

Predlog zakona je postal s tem zakon in bo poslan predsedniku ljudske skupščine, da ga razglasi in objavi.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o poklicnih gledališčih.

Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za prosveto in kulturo ljudski poslanec Ivan Bratko prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. K prečitnemu besedilu doda:)

Ivan Bratko: Prav tako je odbor za prosveto in kulturo vskladil svoje stališče z amandmaji, ki jih je predložil zakonodajni odbor ter sprejel vse amandmaje zakonodajnega odbora.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Stane Bobnar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Bogomil Vižintin prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Milko Goršič: Ljudska skupščina Federativne ljudske republike Jugoslavije je lani sprejela zakon o gledališčih, ki terja, da tudi naša skupščina sprejme ustrezen republiški zakon. Predlog zakona, ki vam je bil predložen, obravnava gledališko problematiko v skladu s postavkami zveznega zakona, obenem pa rešuje nekatera pereča vprašanja naših poklicnih gledališč.

Dovolite, da navedem nekaj podatkov o stanju poklicnih gledališč v Sloveniji. Podatki se nanašajo na lansko gledališko sezono. V Sloveniji smo imeli lani sedem poklicnih gledališč, štiri polamaterska gledališča, nekaj specializiranih gledališč, kakor lutkovno gledališče, osrednje amatersko gledališče v Ljubljani in večje število amaterskih skupin. V naših sedmih poklicnih

gledališčih je bilo zaposlenih 354 umetnikov, 177 pomožnega umetniškega osebja, 272 tehničnih oseb in 58 administrativnih uslužbencev. Skupno so imela naša gledališča v lanskem letu zaposlenih torej 861 oseb. Število poklicnih gledališč je v primerjavi s predvojno dobo poraslo za 2,3-krat, število sedežev pa se je povečalo le za 1,8-krat. To kaže, da so se po vojni ustanovljala predvsem majhna gledališča.

Lansko sezono so izkazovala poklicna gledališča skupno okoli 297 milijonov 455 000 dinarjev izdatkov. Dohodki od vstopnic so znašali okoli 37 milijonov 990 000 dinarjev, dotacije iz javnih sredstev pa okoli 244 milijonov 979 000 dinarjev. Obiskovalci gledališč so plačali z vstopnino torej le 13,4 % stroškov gledališč.

Praksa naših poklicnih gledališč kaže, do so sredstva, ki so na razpolago tem poklicnim gledališčem, večkrat premajhna, da bi zagotovila primerno umetniško raven, ki jo pričakujemo od poklicnih gledališč. Tudi analiza umetniškega osebja posameznih gledališč kaže, da posamezna majhna gledališča nimajo dovolj kvalitetnega umetniškega osebja, kar bi jim omogočalo, da takšno profesionalno gledališče odigra vlogo, ki mu je namenjena. Zato izhaja predloženi zakonski osnutek iz zamisli, da je treba dati status profesionalnega gledališča le tistim gledališčem, ki so dosegla primerno umetniško raven in ki lahko uspešno prispevajo k dvigu kulturne ravni ljudstva in k razvoju gledališke kulture v Sloveniji.

Zakonski osnutek obravnava le poklicna gledališča in zahteva, da sprejme ljudska skupščina kasneje tudi zakon o amaterskih gledališčih, ki naj podpre amatersko dejavnost na področju gledališke kulture in odpravi tako imenovana pol amaterska gledališča, ki imajo na eni strani pretenzije, da postanejo profesionalna gledališča, otežkočajo pa amatersko udejstvovanje ljubiteljev gledališke umetnosti. Predloženi zakonski osnutek želi to doseči predvsem v svojem 14., 15., 16. in 20. členu s tem, da določa, da mora imeti poklicno gledališče minimalno poklicno vodstveno in umetniško osebje, da bi lahko delovalo kot poklicno gledališče. Če naj gledališče uprizarja dramske in operne predstave, mora biti zagotovljeno umetniško osebje posebej za dramo in opero.

Po predloženem zakonskem osnutku mora biti profesionalno gledališče sposobno, da uprizori v eni sezoni vsaj 150 predstav. Če pa ima v svojem sestavu dramo in opero, naj uprizorita posebej drama in opera najmanj po 150 predstav letno. V primeru, da ima na razpolago le eno poslopje pa naj drama in opera priredita v sezoni vsaj 250 predstav. Ta določila bodo brez dvoma prispevala k temu, da bodo naša profesionalna gledališča posvetila večjo skrb gostovanjem izven svojega sedeža.

Gledališče lahko osnuje družbena organizacija, skupina državljanov, občinski in okrajni ljudski odbor ali pa Izvršni svet republike. Toda, da bi neko gledališče dobilo status profesionalnega gledališča, si mora ustanovitelj pred ustanovitvijo preskrbeti potrdilo sveta za kulturo in prosveto o tem, da je zagotovljeno potrebno minimalno poklicno vodstveno in umetniško osebje. Prav tako si mora ustanovitelj pred izdajo akta o ustanovitvi priskrbeti izjavo državnega sekretarja za finance Ljudske republike Slovenije o tem, da so predvidena finančna sredstva za ustanovitev poklicnega gledališča, da so ta sredstva zadostna in zagotovljena. To se nanaša predvsem na poklicna gledališča, ki dobivajo redne dotacije iz javnih sredstev. Šele na osnovi takšnih potrdil lahko ljudski odbor ustanovi poklicno gledališče. 20. člen predloženega

zakonskega osnutka pa nalaga ustanovitelju, da mora biti statut gledališča v skladu z določbami tega zakona, o čemer rzsodi Svet za kulturo in prosveto Ljudske republike Slovenije.

Dosedanja poklicna gledališča morajo po 64. členu predloženega zakonskega osnutka najpozneje do 1. januarja 1958 prilagoditi svojo organizacijo in delo določbam tega zakona ali pa prenehati obstajati kot poklicna gledališča. Lahko pa nadaljujejo s svojim delom kot amaterska gledališča.

Predloženi zakonski osnutek je posvetil posebno pozornost vodenju gledališča in določa, da so gledališča samostojna pri izvajanju svojega programa ter se vodijo po načelih družbenega upravljanja. Znano je, da je vodenje gledališča zapletena stvar, zato je pričujoči zakonski osnutek upošteval vse izkušnje iz tega področja, ki jih je dala naša praksa.

Predvideno je, da naj bi vodil poklicno gledališče gledališki svet, upravni odbor in direktor. Gledališki svet je sestavljen iz državljanov in članov gledališkega koletiva. To je v bistvu družbeni organ, ki določa osnovne smernice za delo gledališča.

Upravni odbor gledališča izvoli gledališki kolektiv. Njegova naloga je predvsem, da pripravlja predloge za gledališki svet. Odloča pa o nekaterih važnih vprašanjih, kakor o ugovorih uslužbencev zoper upravnika, daje potrditev o napredovanju vodilnih uslužencev in odloča o uporabi skladov gledališča v skladu s smernicami gledališkega sveta.

Upravnik gledališča se imenuje na podlagi razpisa in naj bi bil izbran iz vrst uglednih umetnikov in kulturnih delavcev. Zakonski onutek predvideva tudi ustanovitev umetniškega sveta, ki naj pomaga ravnatelju in upravniku pri reševanju njegovih dolžnosti ter daje svoja mnenja o umetniških problemih gledališča. V zakonskem osnutku so prav tako dane naloge ravnateljem drame in opere, ki sta glavna izvajalca gledaliških nalog v drami in operi.

Predloženi zakonski osnutek rešuje torej pereče naloge poklicnih gledališč v Sloveniji, zagotavlja primerno umetniško raven poklicnim gledališčem in način upravljanja teh gledališč. Zato predlagam v imenu Izvršnega sveta Ljudske republike Slovenije, da Republiški zbor predloženi zakonski predlog sprejme.

Obenem sprejemam vse amandmaje, ki so jih predlagali posamezni skupščinski odbori.

Predsednik Josip Rus: Ker je glede predlaganih amandmajev med odbori in Izvršnim svetom doseženo soglasje, so ti amandmaji postali sestavni del zakonskega predloga.

Dajem ta zakonski predlog v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker ne želi nihče besede, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona o poklicnih gledališčih na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o poklicnih gledališčih v Republiškem zboru sprejet soglasno. S tem je postal zakon in bo poslan predsedniku skupščine, da ga razglasi in objavi.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Alfonz Grmek** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Mitja Ribičič: Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave je tako izčrpno, da nimam nobenega dodatnega predloga in menim, da bi odlok o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč v tem besedilu, kot je predloženo, lahko sprejeli.

Predsednik Josip Rus: Dajem predlog odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč, v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem ta predlog odloka na glasovanje: Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč sprejet soglasno. S tem je postal odlok veljaven in se pošlje predsedniku skupščine, da ga razglasi in objavi.

Da bi ne bilo potrebno prelagati seje Republiškega zbora, predlagam, da se na skupni seji poleg obravnavanja vprašanja rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča, sklepa tudi o resoluciji. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor strinja s tem predlogom, javljam, da se bo tudi o resoluciji sklepalo na skupni seji obeh zborov.

Obveščam tovariše poslance, da je Klub poslancev pripravil za danes zvečer ob 20. uri v tem prostoru razpravo o raznih variantah rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča. Tovariši poslanci ste vabljeni, da se tega razgovora udeležite.

Ker je dnevni red seje izčrpan, zaključujem 21. sejo Republiškega zbora.

Skupna seja obeh zborov bo jutri, to je 29. junija ob 9,30 uri, v tem prostoru.

Seja je bila zaključena ob 13. uri.

22. seja

(12. julija 1957)

Predsedoval: Josip Rus, predsednik
Republiškega zbora

Zapisnikar: Ančka Globačnik

Začetek seje ob 9,25 uri

Predsednik Josip Rus: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pričenjam 22. sejo Republiškega zbora, ki jo je po 60. členu ustavnega zakona ter po 19. členu poslovnika Republiškega zbora sklical predsednik Ljudske skupščine LRS.

Zapisnik današnje seje bo vodila tovarišica Ančka Globačnik.

Svojo odsotnost so opravičili naslednji ljudski poslanci: Franc Krese, Mirko Remec, Martin Žugelj, Zoran Polič in Boris Kocijančič. Predlagam, da jim zbor opraviči odsotnost. Se tovariši poslanci strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor strinja, ugotavljam, da je imenovanim za to sejo odsotnost opravičena.

Prósim zapisnikarja zadnje seje ljudskega poslanca Dušana Boleta, da prebere zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar Dušan Bole prebere zapisnik 21. seje Republiškega zbora.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Republiški zbor je prejel od predsednika ljudske skupščine v obravnavo predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov, predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji, predlog zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce, predlog sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS, predlog sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani, predlog za izvolitev članov nekaterih fakultetnih svetov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS, predlog odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, predlog sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS in predlog odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu in območje Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Razen tega predlaga mandatno-imunitetni odbor, da se odredi razpis nadomestnih volitev v 7. volilni enoti okraja Celje. Republiški zbor mora sklepati tudi o letnem odmoru.

Glede na to predlagam naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov;
2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o območju okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji;
3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev;
4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce;
5. obravnava in sklepanje o predlogu sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS;
6. obravnava in sklepanje o predlogu sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani;
7. obravnava in sklepanje o predlogu za izvolitev članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani;
8. obravnava in sklepanje o predlogu odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije;
9. obravnava in sklepanje o predlogu sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS;
10. obravnava in sklepanje o predlogu odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani;
11. sklepanje o odreditvi razpisa nadomestnih volitev v 7. volilni enoti okraja Celje;
12. sklepanje o letnem odmoru.

Ali obstaja še kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k predlaganemu dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker ni predloga, menim, da se zbor strinja s predlaganim dnevnim redom.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov. Predlagam, da zbor posluša poročila odborov in obrazložitev na skupni seji in da tam opravimo tudi obravnavo. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da se zbor s tem predlogom strinja, zato sejo prekinjam in vabim ljudske poslance, da se udeležijo skupne seje, ki bo takoj.

(Seja je bila prekinjena ob 9,35 in se je nadaljevala ob 10,55 uri.)

Predsednik Josip Rus: Nadaljujemo sejo Republiškega zbora. Tovariše ljudske poslance obveščam, da nam je na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev predstavnik Izvršnega sveta ljudski poslanec Vladimir Krivic obrazložil predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov. V 27. členu tega predloga zakona pa je dodatni amandma v tem smislu, da se 2. točka tega člena črta.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da se izjavi o tem amandmaju.

Janez Petrovič: (Govori iz klopi.) Odbor za organizacijo oblasti in uprave se strinja s tem amandmajem.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da se izjavi.

Dr. Miha Potočnik: (Govori iz klopi.) Z amandmajem se strinjam.

Predsednik Josip Rus: Ker so na ta način vsi amandmaji med odbori in Izvršnim svetom vsklajeni, so postali sestavni del predloga zakona.

Želi še kdo besedo k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov v Republiškem zboru sprejet soglasno.

Ker ta predlog zakona obravnava tudi Zbor proizvajalcev, je treba ugotoviti, če je bil ta zakonski predlog tudi v Zboru proizvajalcev sprejet v enakem besedilu.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Stane Bobnar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Stane Nunčič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev k temu zakonskemu predlogu.

Vladimir Krivic: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Iz tega predloga zakona o spremembah območij okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji je razvidno, da to pot ne opravljamo kake večje reorganizacije, ampak se omejujemo samo na rešitev nekaterih območij okrajev in občin, ki so bila v diskusiji pravzaprav že pred dvema letoma.

Reorganizacija, ki smo jo izvršili pred dvema letoma, je pustila nerešena problema dveh manjših okrajev v Ljudski republiki Sloveniji, in sicer kočevskega in ptujskega, s čimer je ostalo nerešeno tudi vprašanje določenega števila občin na teritoriju teh dveh okrajev. Zato je razumljivo, da se sedanji predlog omejuje, razen v primeru ene občine iz celjskega okraja, ki pa je bila tudi tedaj v razpravi, na spremembe območij občin na področju teh dveh okrajev. Te spremembe je bilo nujno izvesti sedaj, že pred volitvami, zlasti zaradi tega, ker so te občine glede na šibkost svoje gospodarske baze in majhnega števila prebivalcev objektivno nesposobne vršiti najosnovnejše naloge, ki v sedanji fazi razvoja pripadajo lahko samo izključno komunam.

Razlog temu, da ni prišlo do rešitve teh problemov že pred dvema letoma, so bili specifični, objektivni in subjektivni pogoji, ki so oteževali tako rešitev

tako na prizadetih področjih kakor tudi na okrajih, kamor naj bi se priključili. Ti razlogi so v teku teh dveh let popolnoma odpadli, zato bi pomenilo občutno gospodarsko in politično škodo, če bi rešitev teh problemov kakorkoli odlagali. To ne pomeni, da so s tem izvršene vse teritorialne spremembe, ki jih bo treba v bližnji bodočnosti izvršiti. Vendar pa lahko ugotovimo, da sedanja teritorialna razdelitev vključno s predloženimi spremembami v veliki meri ustreza in bo nedvomno v osnovi za precejšen čas ustrezala našim objektivnim pogojem. Seveda je jasno, da je tudi prilagajanje teritorialnih okvirov materialnim in drugim možnostim proces, ki mora včasih trajati dalj časa, zlasti v kolikor subjektivni faktor zaostaja za objektivnimi možnostmi. Formiranje in utrjevanje komun in skupnosti komun je po svoji vsebinski, kompetenčni, kadrovski in materialni plati proces, ki more trajati krajšo ali daljšo dobo, kar je odvisno seveda tako od subjektivnih kakor od objektivnih pogojev. Razumljivo je, da se zaradi tega ne moremo strinjati z ugovorom, zakaj nismo že pred dvema letoma izvedli nekakšne dokončne upravno-teritorialne razdelitve.

V zvezi s tem lahko omenimo, da se v zadnjem času v nekaterih okrajih uveljavlja stališče, ki je nasprotno vsakršnim predlogom in diskusiji o spremembah, v kolikor te ne prihajajo iz samega terena. Mislimo, da ostaja še vedno naloga družbenih in političnih delavcev, da ustrezno spremenjenim objektivnim pogojem v skladu z razvojem našega gospodarstva ter novostim komunalnega in gospodarskega sistema predlagajo spremembe, ki novo nastalim situacijam ustrezajo. Lahko rečemo, da imamo malo tendenc, ki gredo za solucijami, ki precenjujejo dosežene materialne rezultate in možnosti ter precenjujejo stopnjo razvoja zavesti prebivalstva. Te tendence prehitovanja razvoja so prav gotovo zelo škodljive, ker nas odvajajo od ljudskih množic, vendar pa so prav tako škodljive nasprotno tendence, ki pa jih je mnogo več in ki podcenjujejo ekonomske in kadrovske možnosti razvoja, ki jih nudijo ponavadi v mnogo večji meri širše teritorialne formacije kot manjša teritorialna območja. Ni nobenega razloga, da bi se naši družbeni delavci odrekli demokratičnemu uveljavljanju in propagiranju svojih stališč, ki gredo za pospešitvijo razvoja, če za to že dozorevajo objektivni materialni pogoji.

K predlogu Izvršnega sveta glede teritorialnih sprememb bi imel poleg omenjenih dveh okrajev še predloge za spojitév osmih občin s sosednjimi občinami, in sicer za občino Predgrad in občino Draga—Loški potok v dosedanjem kočevskem okraju, za občino Planina pri Sevnici v sedanjem celjskem okraju ter za občine Cirkovci, Desternik, Juršinci, Borl in Videm v dosedanjem ptujskem okraju. Glede rešitve od okrajnega ljudskega odbora Ptuj predložene privolitve občine Središče v dosedanjem ptujskem okraju smatra Izvršni svet za primerno, da ljudska skupščina sama odloči, ali so že dozoreli pogoji za priključitev te občine k sosednji občini ali ne.

Tovariši ljudski poslanci, prosim, da Republiški zbor z dopolnitvami in spremembami, ki so jih izvršili skupščinski odbori, ta predlog sprejme.

Predsednik Josip Rus: Prosim še za izjavo glede občine Predgrad, ali se Izvršni svet strinja s predlogom pristojnih odborov.

Vladimir Krivic: O tem sem že dal izjavo v skupščinskem odboru in se s tem strinjam.

Predsednik Josip Rus: Ugotavljam pa, da ni soglasja med predlogom odbora za organizacijo oblasti in uprave in med zakonodajnim odborom Republiškega zbora glede občine Središče.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da se izjavi glede predloga, ki ga daje zakonodajni odbor, da se občina Središče združi z občino Ormož.

Stane Bobnar: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Oba odbora doslej nista uspela, da bi prišla do soglasja o teh predlogih, zaradi tega predlagam, da se odredi kratek odmor, da bi se odbora sestala k skupni seji in da bi po možnosti prišla do soglasja, kajti sam v imenu odbora ne morem dati drugačnega predloga.

Predsednik Josip Rus: Sporočam Republiškememu zboru, da je bil predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov v Zboru proizvajalcev sprejet v enakem besedilu in je tako postal zakon, ki bo poslan predsedniku skupščine, da ga razglasi in objavi.

Se zbor strinja s predlogom poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da se seja prekine zato, da se odbora sestaneta in razpravljata o predlagani spremembi glede katere ni doseženo soglasje? (Poslanci se strinjajo.) Prekinjam sejo in prosim predsednika obeh zborov, da sporočita, kdaj bo seja končana.

(Seja je bila prekinjena ob 11,10 in se je nadaljevala ob 12,20 uri.)

Predsednik Josip Rus: Nadaljujemo sejo Republiškega zbora. Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da sporoči sklep seje.

Stane Bobnar: Tovariši ljudski poslanci! Pri skupni seji spet ni prišlo do enotnega stališča. Odbor za organizacijo oblasti in uprave je ponovno dal stvar na glasovanje in je s sedmimi proti štirim glasovom izglasoval, da občina Središče ostane samostojna občina.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo.

Stane Nunčič: Ker je glasovalo enako število zakonodajnega odbora za ukinitve in za obstoj občine Središče, umikam v skladu z določili poslovnika predlog zakonodajnega odbora, da se ta občina ukine.

Predsednik Josip Rus: Tako je obveljal predlog odbora za organizacijo oblasti in uprave, da se občina Središče ne ukine in ostane še naprej samostojna občina. Zato o amandmajih ni potrebno glasovanje.

Dajem predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem ta predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Večina poslancev dvigne roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Pet poslancev dvigne roko.) Ugotavljam, da se je pet poslancev glasovanja vzdržalo.

S tem je predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji sprejet v Republiškem zboru z večino glasov in je postal zakon.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Alf on z G r m e k prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Alojz Colarič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Vladimir Krivic: Tovariši! Mislim, da posebna obrazložitev k temu zakonu ni potrebna, ker gre samo za izvedbo obeh zakonov, ki smo jih danes sprejeli. V imenu Izvršnega sveta bi izjavil le to, da se strinjam z vsemi spreminjevalnimi predlogi, ki so bili dani v odborih.

Predsednik Josip Rus: Ugotavljam, da ni amandmajev, ki bi bili v medsebojnem nesoglasju, in so zato predlagani amandmaji postali sestavni del predloga zakona.

Dajem predlog zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem obravnavo in dajem predlog zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev sprejet soglasno in je s tem postal zakon.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce.

Prosim poročevalca odbora za zdravstvo in socialno politiko, da da poročilo. (Poročevalec odbora za zdravstvo in socialno politiko ljudski poslanec Ivo Skerlovnik prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. Po prečitnem prvem odstavku doda k poročilu še naslednje:)

Ivo Skerlovnik: Pri podrobni obravnavi je odbor predlagal naslednje. Odbor je podrobno obravnaval tisto določbo predloga zakona, ki določa, da se izobrazba višje šole prizna absolventom za napredovanje v javnih službah na področju socialnega varstva. Člani odbora so bili mnenja, da bi bilo treba določbo tega člena razširiti, ker je delovno področje socialnih delavcev izredno široko in ne zajema samo socialnega varstva. Socialno varstvo se v najširšem pomenu besede opravlja v gospodarskih in družbenih organizacijah, v socialnih in zdravstvenih zavodih ter na drugih področjih. Odbor za zdravstvo in socialno politiko predlaga, da se v 2. členu predloga zakona oziroma v novem dodatnem 11.a členu črta besedilo »v javnih službah na področju socialnega varstva« in nadomesti z besedilom »na področju socialnih služb«, tako da bo ta zakon tudi vsebinsko vsklajen, saj je v 1. členu govora o tem, da se lahko v to šolo sprejmejo tisti, ki imajo določeno vrsto let prakse na področju socialnih služb.

Predsednik Josip Rus: Popravek je v 11.a členu.

Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za prosveto in kultura ljudski poslanec Gabrijela Vrhovšek prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim še za izjavo glede predlaganega amandmaja k 11.a členu.

Gabrijela Vrhovšek: Odbor za prosveto in kulturo se strinja z amandmajem, ki ga je dal odbor za zdravstvo in socialno politiko.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Bogomil Vinžintin prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Olga Vrabič: K poročilom skupščinskih odborov in k obrazložitvi, ki je bila priložena predlogu zakona nimam nobenih bistvenih dopolnil. Z amandmajem odbora za zdravstvo in socialno politiko pa se Izvršni svet strinja.

Predsednik Josip Rus: Ker je s tem amandma postal sestavni del predloga zakona, ni potrebno o njem glasovati.

Dajem predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce v Republiškem zboru soglasno sprejet in je s tem postal zakon.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za prosveto in kulturo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za prosveto in kulturo ljudski poslanec Mirko Bračič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Vladimir Krivic: Tovariši ljudski poslanci! Dovolite mi, da k obrazložitvi, ki je že dana k besedilu predloga sklepa, dodam še nekatera pojasnila.

Potreba po zvišanju števila članov univerzitetnega sveta, ki jih izvoli Ljudska skupščina, je utemeljena predvsem s tem, ker je bilo glede na novi univerzitetni zakon zvišano tudi število članov predstavnikov, ki jih fakultetne uprave volijo v univerzitetni svet. Zaradi tega, da bi število predstavnikov fakultetnih uprav in univerzitetne uprave bilo v normalnem razmerju z ostalimi predstavniki našega družbenega življenja, je bilo potrebno povečati tudi število tistih predstavnikov v univerzitetnem svetu, ki jih voli naša ljudska skupščina. To je bil razlog, da se je predlagalo povečanje števila članov univerzitetnega sveta, ki jih izvoli naša ljudska skupščina, in sicer od 15. na 20.

Druga sprememba, ki je storjena v sedanjem sestavu univerzitetnega sveta, je v tem, da naj bi se zagotovila povezanost fakultetnih svetov z univerzitetnim

svetom na ta način, da vsak fakultetni svet izvoli imed sebe enega predstavnika v univerzitetni svet. Na ta način dosežemo tak sestav univerzitetnega sveta, da 11 članov volijo fakultetne uprave in univerzitetna uprava, 20 članov pride v univerzitetni svet preko volitev v ljudski skupščini, enega predstavnika da Okrajni ljudski odbor Ljubljana in enega predstavnika študentje. Tako je razmerje med številom predstavnikov fakultetnih uprav in univerzitetne uprave v univerzitetnem svetu v odnosu ene tretjine nasproti dvema tretjinama, ki obsegata predstavnike našega celotnega družbenega življenja. To je edina sprememba, ki je napravljena v odnosu na prejšnje stanje.

Druga stvar je vprašanje potrebe po izvolitvi novih fakultetnih svetov, in sicer na vseh tistih fakultetah, kjer so z reorganizacijo, izvedeno z našim republiškim zakonom, bile izvršene spremembe, in sicer na ta način, da smo od dosedanjih petih fakultet s tem zakonom dobili devet fakultet, kar pomeni, da so formirane štiri nove fakultete. To formiranje štirih novih fakultet je bilo izvršeno z delitvijo treh dosedanjih fakultet in je na ta način tudi v sestavu samem bilo prizadetih sedem fakultet. Dve fakulteti, to je medicinska in agronomska fakulteta sta ostali v svojem dosedanjem sestavu. Zaradi tega za medicinsko in agronomsko fakulteto ni predloga za spremembo svetov in bodo ti sveti ostali do konca svoje mandatne dobe isti, to je do marca 1958. leta. Ostali sveti pa se zaradi reorganizacije fakultet volijo na novo in je zato bilo potrebno za nove svete določiti tudi število članov svetov, ki je v tem predlogu, kakor vidite, določeno z »do 9 članov«.

Predsednik Josip Rus: Slišali smo poročilo in obrazložitev k vsem trem predlogom sklepov v 5., 6. in 7. točki dnevnega reda.

Dajem predlog sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov v obravnavo. Želi kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Boris Kraigher.

Boris Kraigher: Tovariši poslanci! Tovariš Krivic je navedel razloge, zaradi katerih je prišlo do našega predloga, da se razreši dosedanji univerzitetni svet in nekateri fakultetni sveti. Predlagam, da skupščina izreče zahvalo in priznanje vsemu dosedanjemu delu našega dosedanjega univerzitetnega sveta, kakor tudi fakultetnih svetov tistih fakultet, ki se z novim zakonom ukinjajo. Kljub temu, da tako univerzitetnemu svetu kot tem fakultetnim svetom ni še potekla mandatna doba, smo prisiljeni iti na njihovo razrešitev, ker so svojo osnovno nalogo, ki so jo dobili ob imenovanju, to je predvsem pripravo novega republiškega univerzitetnega zakona, v svojem dosedanjem delu uspešno opravili. Ta zakon smo ob največjem in najintenzivnejšem sodelovanju vseh fakultetnih svetov in univerzitetnega sveta sprejeli na preteklem zasedanju republiške skupščine, zato menim, da jim s tega mesta lahko izrečemo polno priznanje in polno zahvalo ter želimo vsem tistim, ki jih bo skupščina na novo imenovala v novi univerzitetni svet in v nove fakultetne svete, da bi prav tako uspešno, dosledno in požrtvovalno izvrševali tudi to novo nalogo, ki jim jo poverja republiška skupščina. (Ploskanje.)

Predsednik Josip Rus: Želi še kdo besedo k predlogu sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in nekaterih fakultetnih svetov? Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem ta predlog sklepa

na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS sprejet soglasno.

Dajem v obravnavo predlog sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani, na glasovanje. Kdor ja za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in fakultetne svete Univerze v Ljubljani, sprejet soglasno.

Dajem v obravnavo predlog sklepa o izvolitvi članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in fakultetne svete Univerze v Ljubljani. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog sklepa z imeni kandidatov, kakor jih je prečital poročevalec odbora za prosveto in kulturo, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da so v univerzitetni svet in v fakultetne svete izvoljeni člani kakor so bili prečitani v predlogu sklepa.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Tone Zupančič** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev

Niko Šilih: Glede na dano poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave izjavljam, da se s tem poročilom in obrazložitvijo strinjam in predlagam, da se predlagana odloka sprejmeta.

Predsednik Josip Rus: Poročilo je bilo dano k 8. in 9. točki dnevnega reda, to je k predlogu odloka o določitvi števila članov in pa k predlogu o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije.

Dajem najprej v obravnavo predlog odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem obravnavo in dajem ta predlog odloka na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog odloka o določitvi števila članov Odvetniške zbornice Slovenije, ki določa, da sestavlja svet 14 članov, sprejet soglasno.

Na vrsti je sedaj predlog sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki ga dajem v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem obravnavo o tem predlogu in dajem na glasovanje

predlog, da se za člane sveta Odvetniške zbornice Slovenije izvolijo: Adolf Arigler, sekretar organizacijskega sekretariata CK ZKS, Viktor dr. Damjan, šef kabineta v Izvršnem svetu Ljudske skupščine LRS, Vinko Hafner, predsednik Občinskega ljudskega odbora Kranj, Mirko Hočevnar, pomočnik sekretarja v Sekretariatu Izvršnega sveta za splošne gospodarske zadeve, Kostja dr. Konvalinka, načelnik oddelka v Sekretariatu Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo, Ivan Repinc, predsednik Okrožnega sodišča v Kopru in Karel Štrukelj, republiški poslanec. Kdor je za izvolitev predlaganih članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS, soglasno sprejet.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec T o n e Z u p a n č i č prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Niko Šilih: Strinjam se z obrazložitvijo odbora in predlagam, da se ta odlok sprejme.

Predsednik Josip Rus: Dajem predlog odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani v obravnavo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem obravnavo in dajem predlog tega odloka na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani, sprejet soglasno.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o odreditvi razpisa nadomestnih volitev v 7. volilni enoti okraja Celje.

Prosim poročevalca mandatno-imunitetnega odbora, da da poročilo. (Predsednik mandatno-imunitetnega odbora ljudski poslanec S t a n e B o b n a r prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, dajem predlog sklepa, ki ga predlaga mandatno-imunitetni odbor, na glasovanje. Kdor ja za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep, ki ga je predlagal mandatno-imunitetni odbor, da se razpišejo nadomestne volitve v 7. volilni enoti okraja Celje, soglasno sprejet.

Prehajamo na 12. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o letnem odmoru. Po 1. členu poslovnika ima Republiški zbor Ljudske skupščine LRS letni odmor v poletnih mesecih. Letni odmor traja največ tri mesece.

Na podlagi te določbe predlagam Republiškemu zboru, da sprejme tale sklep:

Na podlagi 1. člena poslovnika Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je Republiški zbor sprejel tale

sklep:

Letni odmor Republiškega zbora Ljudske skupščine LR traja od 15. julija do 15. septembra 1957.

Pripominjam, da je čas letnega odmora vsklajen s časom letnega odmora Zbora proizvajalcev.

Želi kdo besedo k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, dajem predlog sklepa na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti. (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sprejet sklep, da letni odmor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS traja od 15. julija do 15. septembra 1957.

S tem je dnevni red današnje seje izčrpan in zaključujem sejo. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Seja je bila zaključena ob 13,10 uri.

ZBOR PROIZVAJALCEV

18. seja

(23. aprila 1957)

Predsedovala: inž. Vilma Pirkovič, podpredsednik
Zbora proizvajalcev in

Roman Albreht, predsednik
Zbora proizvajalcev

Zapisnikar: inž. Boris Pipan

Začetek seje ob 10,15 uri

Podpredsednik inž. Vilma Pirkovič: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pričenjam 18. sejo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, ki jo je sklical predsednik Ljudske skupščine LRS.

Zapisnik današnje seje bo vodil inž. Boris Pipan.

Svojo odsotnost sta opravičila ljudska poslanca Jože Prebil in Marijan Garzarolli. Predlagam, da jima zbor odsotnost opraviči. Se tovariši ljudski poslanci strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da je imenovanima za to sejo odsotnost opravičena.

Prosim zapisnikarja zadnje seje ljudskega poslanca Milana Lacka, da prebere zapisnik 17. seje Zbora proizvajalcev. (Zapisnikar Milan Lacko prebere zapisnik 17. seje.)

Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Če ni pripomb; ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Podpredsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Zbor proizvajalcev prejel od predsednika Ljudske skupščine LRS v obravnavo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih. Izvršni svet pa je predlagal, da se obenem s predloženimi zakoni obravnava tudi referat o organizaciji gozdarstva.

Razen tega je Izvršni svet poslal poročilo o svojem delu za leto 1956. Mandatno-imunitetni odbor ima predlog glede potrditve mandata na nadomestnih volitvah v 13. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti izvoljenega ljudskega poslanca.

Izvoliti moramo tudi funkcionarje Zbora proizvajalcev, ki jim je potekla enoletna poslovna doba. Dan je bil tudi predlog, naj bi zvezni poslanci sodelovali v prihodnje pri delu republiške ljudske skupščine.

Pristojni odbori pa so tudi proučili predlog za spremembe in dopolnitve, ki jih je k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sprejel občni zbor te zbornice, ter pravila Stokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo.

Glede na to predlagam za današnjo sejo tale dnevni red:

1. sklepanje o predlogu, da pri delu ljudske skupščine sodelujejo tudi zvezni ljudski poslanci;
2. sklepanje o potrditvi mandata na nadomestnih volitvah v 13. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti izvoljenega ljudskega poslanca;
3. volitve funkcionarjev Zbora proizvajalcev;
4. obravnava o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za l. 1956;
5. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter s tem v zvezi obravnava referata o organizaciji gozdarstva;
6. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih;
7. obravnava in sklepanje o potrditvi sprememb in dopolnitev k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS;
8. obravnava in sklepanje o potrditvi pravil Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo.

Ima morda kdo izmed poslancev kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k predlaganemu dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenih pripomb oziroma dopolnitev, ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Pred prehodom na dnevni red vprašam tovariše ljudske poslance, ali žele staviti kako vprašanje Izvršnemu svetu oziroma ali žele od državnih sekretarjev ali drugih vodilnih uslužbencev kakšna pojasnila o delu njihovih organov, uradov in zavodov in o opravljanju zadev iz njihove pristojnosti? (Ne javi se nihče.)

Ker se nihče ne javi, prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o predlogu, da bi pri delu Ljudske skupščine LRS sodelovali tudi zvezni ljudski poslanci. Besedo ima ljudski poslanec Ivan Curk.

Ivan Curk: Tovariši ljudski poslanci! V imenu uprave kluba in v svojem imenu predlagam, da bi na Zboru proizvajalcev sodelovali tudi zvezni poslanci.

Že večkrat so nekateri ljudski poslanci, izvoljeni na območju LRS, sprožili vprašanje možnosti sodelovanja na sejah Ljudske skupščine LRS. Če hočejo biti dobro in neposredno poučeni o vseh vprašanjih, ki zanimajo volivce, je namreč nujno, da imajo tesen stik tudi z delom republiške ljudske skupščine, saj le-ta vsako leto sprejema poleg družbenega plana in proračuna republike še vrsto zakonov in odlokov ter obravnava važna gospodarska in družbena vprašanja. Sodelovanje zveznih in republiških ljudskih poslancev pri delu okrajnih ljudskih odborov je zagotovljeno z zakoni o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev. V teh zakonih je določeno, da zvezni in republiški poslanec pridobi pravico odbornika ustreznega zbora okrajnega ljudskega odbora. Tako torej na sejah okrajnega ljudskega odbora lahko govori, predlaga in celo glasuje.

Podobne ureditve za udeležbo in sodelovanje zveznih ljudskih poslancev na sejah republiške ljudske skupščine zakon o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev ne predvideva in ne ureja. Tako sodelovanje pa bi bilo brez dvoma umestno in koristno. Poslovniki Ljudske skupščine LRS in njenih zborov pa tako sodelovanje na nek način vendarle

omogočajo. Poslovniške določbe govore namreč o tem, da se na povabilo Ljudske skupščine LRS oziroma njenega zbora lahko udeleži skupne ali zborove seje in na njej govori poleg tam naštetih tudi poslanec zvezne ljudske skupščine. Na podlagi teh določb lahko torej naša skupščina in njena zborov enkrat za vselej in generalno sklenejo, da povabijo na vse svoje bodoče seje vse zvezne ljudske poslance, tako na skupne seje obeh zborov kot na ločene seje vsakega ustreznega zbora in jim s tem omogočijo tesnejši in neposredni stik z delom naše republiške skupščine, s tem pa tudi boljšo obveščenost in pripravljenost za delo med volivci. To ne pomeni spremembe naših poslovnikov in zaradi tega tudi ni potreben za spremembo poslovnikov predpisan postopek. Moji predlogi poslovniko samo dopolnjujejo oziroma smiselno in praktično razlagajo. Ker govorijo poslovniki samo o tem, da zvezni poslanci v republiški skupščini na povabilo lahko govore, povabilo ne more obsegati poleg udeležbe na sejah in pravice govora tudi še pravice glasovanja, kakor je to primer na sejah okrajnih ljudskih odborov. To pa ne moti, ker bo namen sodelovanja zveznih ljudskih poslancev pri delu republiške ljudske skupščine docela izpolnjen že s posvetovalno pravico.

O tem vprašanju je razpravljalo predsedstvo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in sklenilo dati pobudo, da se to vprašanje reši na opisan način. Zato predlagam, naj se sprejme naslednji sklep:

1. Vsi poslanci Zbora proizvajalcev zvezne ljudske skupščine so na podlagi 28. člena poslovnika Zbora proizvajalcev za vse bodoče seje Zbora proizvajalcev in skupne seje Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS in ustreznih odborov ter komisij povabljeni, da se teh sej udeležijo in na njih govore. V ta namen se v zbornicah določi poseben prostor za zvezne ljudske poslance.

2. Tajništvo Ljudske skupščine LRS dostavlja vse gradivo za seje ljudske skupščine in njenih zborov obenem z vabili in predlogi dnevnega reda tudi vsem zveznim ljudskim poslancem, izvoljenim na območju LRS.

3. Za udeležbo na plenarnih, skupnih in ločenih sejah zborov se zveznim ljudskim poslancem, ki stalno prebivajo izven Ljubljane, izplačujejo enake dnevnice kot poslancem Ljudske skupščine LRS.

Podpredsednik in ž. Vilma Pirkovič: Slišali ste predlog. Ali želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem dajem sklep o sodelovanju zveznih ljudskih poslancev pri delu Ljudske skupščine LRS na glasovanje. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je sklep o sodelovanju zveznih ljudskih poslancev pri delu Ljudske skupščine LRS sprejet.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o potrditvi mandata v 13. volilni enoti industrije, trgovine in obrti izvoljenega ljudskega poslanca.

Prosim poročevalca mandatno-imunitetnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec mandatno-imunitetnega odbora ljudski poslanec Milica Omladič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo mandatno-imunitetnega odbora. Poverilnica je priložena. Ali želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če ne, dajem predlagani sklep na glasovanje. Kdor je za to, da se potrdi poročilo mandatno-imunitetnega odbora,

naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep o izvolitvi ljudskega poslanca Romana Albrehta v 13. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti soglasno sprejet in da je s tem pridobil tovariš Roman Albreht vse pravice in dolžnosti ljudskega poslanca Zbora proizvajalcev.

Prosim tovariša ljudskega poslanca Romana Albrehta, da pristopi k predsedniški mizi in položi svečano izjavo. (Tovariš Roman Albreht pristopi k predsedniški mizi in za podpredsednikom ponavlja besedilo svečane izjave. Poslanci vstanejo in stoje poslušajo svečano izjavo. Nato novo izvoljeni ljudski poslanec besedilo svečane izjave podpiše.)

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na volitve funkcionarjev Zbora proizvajalcev. Po 14. členu poslovnika se najprej posamezno voli predsednik in nato podpredsednik. Zapisnikarji pa se volijo skupno. Kandidate lahko predlaga najmanj deset poslancev.

Prehajamo na volitve predsednika Zbora proizvajalcev. Ima kdo od tovarišev poslancev kak predlog? Besedo ima ljudski poslanec Feliks Razdrih.

Feliks Razdrih: Po določilih 14. in 15. člena poslovnika Zbora proizvajalcev LRS predlagam v imenu naslednjih ljudskih poslancev, in sicer Jakoba Mojškercera, Karla Štruklja, Ivana Jakomina, Rudolfa Ganzitija, Jožeta Lukača, Bogdana Knafliča, inž. Antona Koželja, Jožeta Benedičiča, Zvoneta Labure in v svojem lastnem imenu, da se glede na smrt dosedanjega predsednika Zbora proizvajalcev Mavricija Borca in glede na potek enoletne funkcijske dobe podpredsednika in zapisnikarjev Zbora proizvajalcev izvolijo:

Za predsednika Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS Roman Albreht. Tovariša Romana Albrehta vsi dobro poznamo. On je namestnik pokojnega Mavricija Borca in opravlja funkcijo tajnika Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Za podpredsednika Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS dosedanjega podpredsednika inž. Vilmo Pirkovič.

Za zapisnikarje dosedanje zapisnikarje: Pepco Jež, Milana Lacka in inž. Borisa Pipana.

Podpredsednik inž. Vilma Pirkovič: Je morda še kak drug predlog za predsednika Zbora proizvajalcev? (Ne javi se nihče.) Če ni nobenega predloga več, dajem na glasovanje predlog ljudskega poslanca Feliksa Razdriha, da se za predsednika Zbora proizvajalcev izvoli ljudski poslanec Roman Albreht. Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je za predsednika Zbora proizvajalcev izvoljen tovariš Roman Albreht ter ga prosim, da zasede predsedniško mesto.

Predsednik Roman Albreht: Najprej mi dovolite, spoštovane poslanke in poslanci, da se vam zahvalim za to veliko zaupanje. Hkrati obljubljam, da si bom prizadeval po vseh svojih močeh in sposobnostih to zaupanje čimbolj opravičiti. Seveda se zavedam, da sem stopil na mesto, na katerem je bil do sedaj tovariš Mavricij Borc, ki nam je bil vsem svetel vzor prizadevnosti, pridnosti, dejavnosti in doslednosti pri delu naše ustanove. Obljubljam vam, da bom skušal z vsemi svojimi močmi slediti temu našemu vzoru in da si bom

prizadeval skupno s tem zborom tudi nadalje razvijati svetle tradicije, ki jih ima ta zbor v dosedanjem delu.

Dovolite mi, da preidemo na volitve podpredsednika Zbora proizvajalcev. Ker ste že slišali predlog, prosim, da o tem predlogu glasujete. Kdor je za to, da se za podpredsednika našega zbora izvoli tovarišica inž. Vilma Pirkovič, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je za podpredsednika Zbora proizvajalcev izvoljena tovarišica inž. Vilma Pirkovič.

Izvoliti moramo še zapisnikarje. Ker ste že slišali predlog, prosim, da glasujete o tem predlogu. Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so tudi zapisnikarji soglasno izvoljeni.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956.

Ker je Izvršni svet predlagal, da bi opravili obravnavo o tem poročilu na skupni seji in da bi na skupni seji prav tako obravnavali tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih, v zvezi s tem pa tudi referat o organizaciji gozdarstva, predlagam, da obravnavamo poročilo Izvršnega sveta, kakor tudi omenjene zakone in referat na skupni seji, kjer naj bi dali poročilo tudi poročevalci odborov, to je odbora za gospodarstvo in zakonodajnega odbora. Ali se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se s tem predlogom strinjate, prekinjam sejo in vabim ljudske poslance, da se udeležijo skupne seje, ki bo sklicana preko zvočnikov.

(Seja je bila prekinjena ob 11. uri in se je nadaljevala ob 17,50 uri.)

Predsednik Roman Albrecht: Tovariši ljudski poslanci! Na skupni seji smo obravnavali poročilo Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956. Ima morda kdo izmed poslancev še kakšno vprašanje? (Ne javi se nihče.) V kolikor nima nihče, menim, da lahko ugotovim, da smo 4. točko dnevnega reda izčrpali.

Prehajam na 5. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih.

Na skupni seji smo slišali poročilo odbora za gospodarstvo in zakonodajnega odbora kakor tudi obrazložitev Izvršnega sveta. Na skupni seji smo slišali, da so amadmaji obeh odborov vsklajeni in da sta oba odbora sprejela besedilo, ki ga je predložil Izvršni svet. Želi morda še kdo razpravljati o tem? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona sprejet v besedilu kot ga je predložil Izvršni svet.

Ker o tem predlogu zakona sklepa tudi Republiški zbor bo treba ugotoviti, ali je bil zakon v tem zboru sprejet v enakem besedilu.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je ne sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih.

Na skupni seji smo slišali poročilo odbora za gospodarstvo in zakonodajnega odbora, hkrati pa tudi obrazložitev Izvršnega sveta in opravili razpravo o

predlogu tega zakona. Odbor za gospodarstvo je odstopil od svojega amandmaja in sta predloga obeh zborov vsklajena. Želi morda še kdo razpravljati o tem zakonskem predlogu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog tega zakona na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih soglasno sprejet.

Ker tudi o tem predlogu zakona sklepa Republiški zbor, moramo ugotoviti, ali je bil predlog zakona v tem zboru sprejet v enakem besedilu. Naprošam tovariša zapisnikarja, da ugotovi skladnost besedil obeh zakonov.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o potrditvi sprememb in dopolnitev k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS.

Prosim poročevalca odbora za gospodarske organizacije, da da poročilo. (Tajnik odbora za gospodarske organizacije ljudski poslanec Ivan Curk prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali smo poročilo obeh odborov in pričujem razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog sklepa o potrditvi sprememb in dopolnitev k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je Zbor proizvajalcev potrdil spremembe in dopolnitve, ki jih je k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sprejel občni zbor zbornice.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o potrditvi pravil Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo.

Prosim poročevalca odbora za gospodarske organizacije, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarske organizacije ljudski poslanec Ivan Curk prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo in pričujem razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče ne želi besede, zaključujem razpravo in dajem predlog sklepa o potrditvi pravil omenjenega strokovnega združenja na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je Zbor proizvajalcev potrdil pravila Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za LRS.

Nadalje obveščam poslance Zbora proizvajalcev, da je Republiški zbor sprejel predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih kakor tudi predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih v enakem besedilu kot naš zbor. S tem sta oba predloga postala zakona in ju bom poslal predsedniku ljudske skupščine, da ju razglasi in objavi.

Ker je s tem dnevni red današnje seje izčrpan, jo zaključujem. Prihodnja seja je sklicana za ponedeljek 29. t. m. ob 10. uri.

Seja je bila zaključena ob 18,05 uri.

19. seja

(29. aprila 1957.)

Predsedoval: Roman Albreht, predsednik
Zbora proizvajalcev

Zapisnikar: Pepca Jež

Pričetek seje ob 10, 20 uri

Predsednik Roman Albreht: Tovarišice in tovariši! Pričenjam 19. sejo Zbora proizvajalcev, ki jo je po 60. členu ustavnega zakona sklical predsednik Ljudske skupščine LRS. Zapisnik današnje seje bo vodila tovarišica Pepca Jež.

Svoje odsotnosti ni nihče opravičil in zato ugotavljam, da je kvorum podan. Prosim zapisnikarja tovariša inž. Borisa Pipana, da prebere zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar inž. Boris Pipan prebere zapisnik 18. seje Zbora proizvajalcev.)

Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, menim, da je zapisnik odboren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Sporočam, da je Zbor proizvajalcev prejel od predsednika Ljudske skupščine LRS v obravnavo predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 in predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957. Razen tega je pripravil tudi odbor za predloge in pritožbe poročilo o svojem delu.

Glede na to predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957;
2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957;
3. poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Ima morda kdo od poslancev kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenega predloga, sodim, da se zbor strinja s predlaganim dnevnim redom.

Pred prehodom na dnevni red vprašam tovariše ljudske poslance, ali želijo kdoli postaviti vprašanje. Izvršnemu svetu oziroma ali žele od državnih sekretarjev ali drugih vodilnih uslužbencev kakšna pojasnila o delu njihovih uradov in zavodov in o opravljanju zadev iz njihove pristojnosti? (K besedi se prijavi ljudski poslanec Štefan Pavšič.)

Štefan Pavšič: Izvršnemu svetu bi stavil dvojno vprašanje, in sicer v zvezi s sklepom oziroma odločitvijo zveznega sekretariata za finance glede

tolmačenja 39. člena uredbe o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij in glede problema Tovarne avtomobilov v Mariboru.

V letu 1954 so nekateri okrajni in v glavnem tudi mestni ljudski odbori ustanovili posebne sklade za zidanje stanovanj. Del sredstev teh skladov je bil uporabljen za finansiranje stanovanjske izgradnje, drugi del pa kot kreditni sklad, iz katerega so ljudski odbori odobraval investicijske kredite za zidanje stanovanjskih hiš gospodarskim organizacijam. V letu 1954 in 1955 ni bilo nobenega problema glede kritja teh anuitet in so takratni predpisi (11. člen uredbe o delitvi dobička in o davku od dobička gospodarskih organizacij — Uradni list FLRJ, št. 51/53 in 39. člen uredbe o celotnem dohodku gospodarske organizacije in o njegovi delitvi — Uradni list FLRJ, št. 54/54) določali, da krije gospodarska organizacija pred delitvijo dobička med okrajem in podjetjem odplačilo dolgoročnih kreditov, za katere je prevzel poroštvo okraj. V teh dveh letih je bil torej stavljen samo pogoj, da lahko krije podjetje anuiteto kot zakonsko obveznost, če je poroštvo dal okraj.

V 5. točki 39. člena uredbe o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ, št. 10/56) je dobesedno določeno: »Zneske za odplačila dolgoročnih posojil, če ni v zveznem družbenem planu drugače določeno. Odplačila dolgoročnih posojil, ki so bila vzeta v breme sredstev za samostojno razpolaganje, obremenjujejo ta sredstva.«

Iz zgornjega določila je jasno razvidno, da se krije kot zakonska obveznost po 39. členu uredbe izdatek za odplačilo dolgoročnih kreditov, če v zveznem družbenem planu ni drugače določeno in če niso krediti najeti z namenom, da se odplačujejo iz sredstev za samostojno razpolaganje.

Zvezni družbeni plan za leto 1956 ne vsebuje nobenih določil, da bi morala podjetja odplačevati kredite, ki so bili uporabljeni za stanovanjsko izgradnjo v breme sklada za samostojno razpolaganje.

Ostane torej samo še možnost, če bi bili krediti najeti z namenom, da jih podjetje odplačuje v breme sklada za samostojno razpolaganje. Znano je, da je pretežna večina podjetij najela investicijske kredite za stanovanjsko izgradnjo s perspektivo, da jih bodo odplačevala v breme dobička, to je kot zakonsko obveznost. Komentarji, ki so izšli med letom k uredbi o delitvi celotnega dohodka navajajo, da je razlika od leta 1955 prav v tem, da ni treba, da se kot zakonska obveznost zahteva poroštvo okraja, temveč da lahko krijejo podjetja vse anuitete v breme dobička, razen tistih, ko so bili krediti najeti z namenom, da jih vrača podjetje iz sredstev za samostojno razpolaganje. V tem primeru pa bi moral obstajati določen namen gospodarskih organizacij, da plačujejo anuitete v breme sklada za samostojno razpolaganje. Takšno pa ni bilo samo stališče komentatorjev, temveč tudi uradno tolmačenje sekretariata za gospodarstvo in sekretariata za finance, in sicer, pojasnilo Državnega sekretariata za narodno gospodarstvo FLRJ pod številko 2312 od 7. aprila 1957 in Sekretariata za finance pod št. 6227 od 26. julija 1956.

Iz gornjega je razvidno, da je imel uredbodajalec, to je konkretno Zvezni izvršni svet in tudi vsi upravni organi, ki so dali gornje tolmačenje, pred očmi, da krijejo gospodarske organizacije kot zakonsko obveznost plačilo svojih anuitet za negospodarske kredite in so podjetja tako tudi prakticirala pri sestavi periodičnih obračunov. Noben državni organ, niti inšpekcije niti uprave za dohodke niti banke niso smatrali tega za nepravilno, ker je v predpisih uredbe jasno določeno, da se krijejo v breme dobička vse anuitete, razen že

navedenih. Delovni kolektivi oziroma organi samoupravljanja so glede na to najemali investicijske kredite za zidanje stanovanjskih hiš. Sele 29. oktobra 1956, torej po roku, ki je bil določen za predložitev periodičnega obračuna tretjega tromesečja, je izdal Državni sekretariat za finance pojasnilo št. 13 970, po katerem je smatrati kot zakonsko obveznost, da se iz dobička plačajo samo anuitete za dolgoročne kredite, ki so bili porabljeni za gospodarske investicije.

V tem pojasnilu je torej prvič omenjeno, da se anuitete za odplačilo investicijskih kreditov, ki se uporabljajo za zidanje stanovanjskih hiš, ne morejo smatrati kot zakonska obveznost, temveč da te anuitete bremenijo najemnine oziroma sredstva za samostojno razpolagnje gospodarskih organizacij.

V zvezi s tem pojasnilom pa se postavlja vprašanje, ali je sekretariat za finance pooblaščen — iz določil te uredbe to ni razvidno — izdati takšno tolmačenje, ki dejansko ne pomeni pojasnila 5. točke 39. člena, temveč bistveno spremembo člena samega. S tem pojasnilom bi se dodatno obremenila že tako minimalna sredstva za samostojno razpolaganje za precejšnje zneske. V primeru, da je Zvezni izvršni svet smatral, da je nepravilno, da krijejo podjetja anuitete z odplačilom kreditov, ki so uporabljeni za zidanje stanovanjskih hiš, kot zakonske obveznosti, bi bilo potrebno spremeniti določbo 39. člena uredbe. Kolikor pa poznamo besedilo te uredbe za leto 1957, je formulacija tega člena ostala enaka kakor v prejšnji uredbi. Vprašanje je samo, zakaj je sekretariat za finance že v mesecu juliju izdal pojasnilo, da se krijejo vse anuitete kot zakonske obveznosti in zakaj se že v začetku leta ni tolmačilo tako kot sedaj, če je Izvršni svet pri sprejemanju te uredbe resnično imel tak namen.

Nadalje sem mnenja, da je nepravilno, da se izdajajo takšna tolmačenja šele v četrtem tromesečju, ko so kolektivi pred tem že najeli investicijske kredite za zidanje stanovanj s perspektivo, da jih bodo plačevali v breme dobička. Še po gornjem tolmačenju podjetja niso verjela, da se bo to res izvajalo, ker so smatrala, da ta pojasnila niso bila izdana v okviru te uredbe, temveč, da sekretariat s tem uredbo dejansko spreminja.

Če bi bila formulacija besedila 39. člena v sami uredbi popolnejša, bi kolektivi najemali le manjše zneske investicijskih kreditov oziroma tolikšne, kolikor imajo kritja za odplačevanje. In kar je glavno, na daljši rok odplačila. V breme najemnine še ne bi bilo mogoče odplačevati investicijskih kreditov, pa če bi bil tudi kredit dolgoročen.

Nadaljnje vprašanje, ki se postavlja v zvezi s tem, je resolucija, ki jo je sprejela Zvezna ljudska skupščina na seji obeh zborov 26. februarja 1957, kjer je izrecno rečeno, naj gospodarske organizacije razvijajo stanovanjsko izgradnjo in da je treba v ta namen zagotoviti gospodarskim organizacijam ugodne kredite za zidanje stanovanjskih hiš. To tolmačenje pa gospodarskim organizacijam ne zagotavlja teh možnosti. V resoluciji je nadalje rečeno, da je treba z ekonomskimi ukrepi odstraniti čimprej zapreke, ki ovirajo podjetja, da ne morejo najemati kreditov. Prav tako je v resoluciji rečeno, da je treba najti druge možnosti, da se investitorjem omogoči odplačilo kreditov, v kolikor to še ni mogoče s povišanjem najemnine. To velja za leto 1956 in 1957.

Pri tem obračunu anuitet je treba upoštevati tudi to, kdo je oškodovan, če obračuna podjetje anuitete kot zakonsko obveznost. Na kratko lahko odgovorim, da vsi, ki participirajo na dobičku podjetja, to je v prvi vrsti podjetja sama pri skladu za samostojno razpolaganje, okrajni ljudski odbori itd., in le pri nekaterih podjetjih, ki ustvarjajo višje dobičke, tudi federacija.

Iz vsega gornjega lahko zaključimo naslednje: Tolmačenje, ki ga je v mesecu oktobru 1956 izdal sekretariat za finance glede kritja anuitet za investicijske kredite, ki so bili uporabljani za zidanje stanovanjskih hiš, v bistvu ni tolmačenje, temveč sprememba določila 39. člena uredbe o delitvi dohodkov. To pojasnilo je bilo izdano takrat, ko je že večina podjetij, kot že omenjeno, najela investicijske kredite in s pogodbami določila tudi rok vračila. Po večini pa se anuitete, ki so bile obračunane v letu 1956, nanašajo na investicijske kredite, ki so bili najeti v letu 1954 in 1955.

Poleg tega bi omenil, da je vprašanje stanovanj v industriji, posebno v industrijskih krajih, zelo pereče, saj je do sedaj komaj v nekaterih krajih doseženo predvojno število stanovanj, medtem ko se je prebivalstvo povečalo skoro za 100 %. Zaradi tako težke situacije in s tem novim tolmačenjem pa nastaja nevarnost, da se stanovanja ne bodo več gradila v takem tempu in da se bo elan graditve industrijskih podjetij za gradnjo stanovanj zmanjšal, ker so sredstva iz sklada za prosto razpolaganje sorazmerno majhna, na drugi strani pa je treba iz teh sredstev plačati še razne druge obveznosti, ki so predvidene v zakonih in uredbah. Poleg tega pa so velike potrebe tudi v zvezi z notranjo ureditvijo, racionalizacijo in rekonstrukcijo podjetij samih. Gospodarske organizacije že tako prispevajo za gradnjo stanovanj iz sklada za prosto razpolaganje s tem, da za najete kredite, kot rečeno, plačajo 10 %.

Tolmačenje sekretariata za finance FLRJ je torej prineslo precej sprememb in zaradi tega predlagam:

1. da bi se anuitete obračunale, kot je predvideno v 39. členu uredbe, da gredo anuitete iz teh skladov pred delitvijo dobička z okrajem za gradnjo stanovanj;

2. da je potrebno v uredbi o delitvi dohodka za leto 1957 jasno določiti, ali se smatrajo za zakonsko obveznost samo anuitete za kredite, ki so uporabljani za gospodarske investicije, ali tudi ostale, na primer za stanovanjsko izgradnjo;

3. da ne bi prišlo do eventualne zlorabe, naj bi se v uredbi določil minimalni rok, preko katerega se ne more najemati kredita za zidanje stanovanj, če jih najemajo gospodarske organizacije in drugi;

4. da se podjetjem omogoči, da lahko spremenijo dosedanje kreditne pogodbe za vse investicijske kredite, ki so bili najeti za zidanje stanovanjskih hiš po čim boljšem ključu v korist gradnje stanovanj;

5.a) da vse spremembe, v kolikor jih ni mogoče razveljaviti, veljajo za izplačevanje anuitet iz dobička, predvsem za nove pogodbe, ki bi se sklepale leta 1957. Za pogodbe pa, ki so že v veljavi, ne velja to tolmačenje zaradi tega, ker so podjetja, kot je bilo že omenjeno, najela kredite v prepričanju, da jih bodo vračala iz dobička in so ostala sredstva sklada za prosto razpolaganje že porazdelila po planu za druge potrebe;

b) nekatera podjetja kreditov za stanovanjsko gradnjo ne bi najela, če bi bila prej obveščena o takem tolmačenju, da je treba anuitete plačati iz sklada za prosto razpolaganje, kajti ta podjetja bi teh anuitet ne mogla vračati iz svojega sklada za samostojno razpolaganje;

6. tolmačenja raznih zakonov in uredb naj bi bila pravočasna in naj se med letom ne spreminjajo, posebno pa naj ne veljajo za nazaj, ker se potem ustvarjajo težave.

Prosil bi torej Izvršni svet za pojasnilo, kakšno stališče namerava zavzeti glede tega vprašanja in bi predlagal, naj bi se, v kolikor se ta stvar ne da rešiti drugače, rešila tako, da velja vse to za naprej in ne za nazaj.

Drugo vprašanje, ki bi ga stavil je, kot sem že omenil, vprašanje Tovarne avtomobilov v Mariboru. Iz časopisov je znano, da TAM v Mariboru kljub temu, da ji je bila odobrena licenca, ni dobila sredstev za praktično izvedbo pogodbe po licenci, zaradi česar je bil v TAM storjen sklep, da novi delavski svet ne prevzame poslov in je odstopil upravni odbor in direktor podjetja. Brez dvoma je, da je našo javnost ta sklep zainteresiral, zato stavljam vprašanje, zakaj se problem v TAM ne reši in zakaj je vodstvo TAM napravilo gornji sklep. Poleg tega omenjam, da je realizacija licence tudi del plana letošnjega leta, ki ga je TAM predvidevala za povečanje izdelave tovornih avtomobilov tudi že po novi licenci.

Vsa stvar pa se je razvijala takole:

Takoj po odobritvi licence v oktobru 1956 je bilo več intervencij zaradi podpisa pogodbe, vendar je obveljalo mnenje, da se pogodba zaenkrat še ne podpiše. Sledilo je nadaljnje pojasnjevanje in razni obiski, da bi se problem čimprej rešil.

Konec meseca decembra 1956 je TAM dobil odobritev, da lahko podpiše pogodbo, kar je bilo 7. januarja 1957 tudi izvršeno. Tekom meseca januarja je bila podpisana pogodba registrirana v Državnem sekretariatu za industrijo v Beogradu. Od tedaj dalje se je pričela akcija za potrebna finančna sredstva. Zadeva je bila večkrat obravnavana na gospodarskem odboru Zveznega izvršnega sveta, ki je dal nalog komiteju za zunanjo trgovino, da potrebna sredstva tudi preskrbi.

9. aprila je bila v Ljubljani licitacija za motorno industrijo in je bila TAM tedaj obveščena, da so sredstva zanjo v višini 390 milijonov deviznih dinarjev že rezervirana pri centrali Narodne banke v Beogradu, kar je potrdila tudi Narodna banka v Ljubljani, kakor tudi centrala Narodne banke v Beogradu.

Urgence, da se ta sredstva deblokirajo, niso bile uspešne in je podjetje spet moralo urgirati v Beogradu. Intervencije pa niso imele uspeha. Nasprotno, podjetje je bilo v začetku aprila meseca obveščeno s strani Narodne banke v Beogradu, da teh sredstev ni več na razpolago, ker jih je komite za zunanjo trgovino potegnil nazaj. Iz bojazni, da bi se sredstva porabila za druge namene, so kolektiv kot organi samoupravljanja in vodstvo podjetja sodili, da je na ta postopek treba opozoriti. Zaradi tega je prišlo do prej omenjenega sklepa Tovarne avtomobilov, predvsem zaradi tega, ker se boje, da bi ta sredstva bila v bodoče odobrena šele po daljši dobi, medtem ko licenčna pogodba poteka in jo bo težko obnoviti. Kolektiv tovarne avtomobilov ni prenel z delom, temveč se je še z večjim elanom lotil proizvodnje in sprejel sklep, da bo dosedanjo proizvodnjo še povečal, četudi v izdelavi avtomobilov dosedanjega tipa. Vendar odločno zavzema stališče, naj se problem čimprej ugodno reši, kar bo tudi v splošno korist. Sedanji avtomobili, ki jih izdeluje tovarna, so močno zastareli ter je potrebno preiti na izdelavo modernejšega tipa, kar pa je mogoče glede na sedanje pogoje v najkrajšem času le z nakupom moderne in dobre licence tovornih avtomobilov, ker bi podjetje sicer izgubilo preveč časa, če bi njihov projektivni biro sam projektiral nove tipe. Poleg tega pa je tudi vprašanje bodočnosti tovarne avtomobilov, kajti s sedanjimi tovornimi

avtomobili bi tovarna ne mogla več na tržišču dolgo konkurirati. Zato gre tu ne le za vprašanje izdelave avtomobilov kot trenuten namen, ampak tudi za vprašanje tovarne same, da izkoristi vse svoje kapacitete in da na tržišče najmodernejše in dobre tovarne avtomobile.

Zato bi prosil in predlagal, da Izvršni svet naše skupščine glede tega stori vse karkoli je mogoče in bi zato prosil, da se mi pojasni, kakšno stališče namerava zavzeti glede prečnega problema Tovarne avtomobilov v Mariboru.

Predsednik Roman Albreht: Želi še kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Janez Kermavner.

Janez Kermavner: Imam samo kratko vprašanje na člane Izvršnega sveta o naslednjem problemu.

V poslovniku Zbora proizvajalcev je v 172. členu rečeno: »Člani zbora imajo pravico do brezplačne vožnje z vsemi javnimi prometnimi sredstvi po predpisu, ki ga izda administrativni odbor ljudske skupščine.« Glede na to, da je s 1. majem lanskega leta uprava cestne železnice ukinila to pravico na trolejbusnih relacijah, katerih se konkretno jaz in tudi drugi poslužujemo, mora zdaj poslanec to vožnjo plačati. Glede na to, da je trolejbus prav tako kakor tramvaj javno prometno sredstvo in da je celo pod isto upravo, ne morem razumeti, zakaj potem velja ta boniteta za tramvaj, za trolejbus pa ne velja. To vprašanje sem že enkrat zastavil, vendar še do danes nisem dobil odgovora, zato bi prosil, da se mi to pojasni.

Predsednik Roman Albreht: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, prosim predstavnika Izvršnega sveta, da na stavljena vprašanja takoj odgovori, ali pa če želi, stori to kasneje.

Tone Bole: Tovariš poslanec Pavšič je naslovil vprašanje, v katerih elementih cene najdejo svoje mesto anuitete za odplačevanje stanovanjskih kreditov. Po sedaj veljavnih predpisih je jasno, da gre odplačevanje za stanovanjske kredite iz skladov, s katerimi razpolaga podjetje, to se pravi iz tistega dela dohodka, ki je podjetju pridržan, da ga podjetje razvrsti po svoje. S tem pa, da je tu prišlo do določenih pripomb in razprav, bi trenutno nekega stališča, ki bi izšlo iz teh razprav, meritorno ne mogel zavzeti, pač pa bi prosil, da se vprašanje, ki ga je tovariš Pavšič načel, predloži Izvršnemu svetu v proučevanje, da more naš Izvršni svet nasproti Zveznemu izvršnemu svetu zavzeti neko določeno stališče, ker je to stvar Zveznega izvršnega sveta, da v uredbi o delitvi dohodka določi, kje najde odplačevanje kreditov za stanovanjsko izgradnjo svoje mesto. Kakor sem jaz razumel tovariša Pavšiča, se on poteguje za to, da bi anuitete za odplačevanje stanovanjskih kreditov našle isto mesto kot vsi drugi krediti, bodisi investicijski itd. Ne bi pa mogel tu zavzeti nekega meritornega stališča, pač pa bi predlagal, da Izvršni svet stvar prouči in opozori nanjo organe, ki so za to pristojni. Toliko na prvo vprašanje.

Na drugo vprašanje, ki ga je načel poslanec Pavšič glede TAM in pa licence v TAM, pa moram reči, da do tega trenutka Izvršni svet oficialno neke vloge glede tega vprašanja ni dobil. Pač pa bi predlagal, da se problem, ki ga je sprožil tovariš Pavšič in ki je tudi uradno bil naslovljen na Ljudsko skupščino LRS kot tako, odstopi Zveznemu izvršnemu svetu, ker je reševanje tega pro-

blema za TAM, konkretno nakup licence in vse druge posledice, ki mu sledijo, absolutno v domeni Zveznega izvršnega sveta.

Na vprašanje poslanca Kermavnerja pa ne bi mogel dati odgovora in mi dovolite, da to vprašanje vzamem samo na znanje, ker me je iznenadil s tako nadržanostjo, da bi mu ne mogel zdaj odgovoriti. Dovolite, da Izvršni svet vzame to ugotovitev na znanje in potem vidi, kako je s to stvarjo. Verjetno je prišlo tu do nekih trenutnih, ne bi rekel nesporazumov, ampak morda do tega, da te stvari niso bile pravočasno vsklajene in bo Izvršni svet v okviru zakonskih določil oziroma pravic, ki jih ima vsak poslanec, tudi to vprašanje rešil.

Predsednik Roman Albreht: Ljudskega poslanca Štefana Pavšiča vprašam, če se zadovolji z odgovorom?

Štefan Pavšič: (Govori iz klopi.) Zadovoljen sem, če bo to veljalo tako, kakor je bilo prvotno določeno, ker sedaj ni tako.

Tone Bole: Da se razumemo prav. Pod pojmom »v veljavi« sem mislil konkretno tolmačenje zveznega sekretariata za finance. To sem mislil glede tega, da je trenutno v veljavi. Nisem pa mislil tu neko konkretno uredbo ali pa neko pravno normo, ki jo je nekdo sprejel, temveč konkretno pravno tolmačenje, ki ga je o tem problemu dal zvezni sekretariat za finance. Je pa to problem, ki je bil že večkrat načet oziroma je problem, ki ga bomo tudi mi v tej smeri naprej obdelovati. Konkretna situacija pa je v Sloveniji takšna, da je v letu 1956 bilo v nekaterih kolektivih najetih že toliko sredstev, mislim v obliki kredita za stanovanjsko izgradnjo, da nastane vprašanje skladov sploh, ker so podjetja te kredite najemala v dobri veri, da bodo njihove anuitete našle isto mesto v strukturi cene kot ga imajo vse druge anuitete. Zato je to seveda problem, ki ga bo treba načeti, vendar bi drugega ne mogel predlagati kot da se glede problema, ki ga je načel tovariš Pavšič in ki je že tudi sicer poznan, Izvršni svet zadolži, da ta problem posreduje dalje tistim zveznim organom, ki so pristojni za njegovo rešitev.

Predsednik Roman Albreht: Se poslanec Pavšič zadovolji z odgovorom?

Štefan Pavšič: (Govori iz klopi.) V redu, se zadovoljim.

Predsednik Roman Albreht: Se ljudski poslanec Kermavner zadovolji z odgovorom?

Janez Kermavner: (Govori iz klopi.) Zadovoljil se bom, če se bo razčistilo vprašanje in utrdila definicija, ali sta tramvaj in trolejbus javno prometno sredstvo ali pa sta zasebno prometno sredstvo. (Med poslanci splošna veselost.) Pojasnim naj namreč, da imam kot republiški poslanec zelo veliko drugih družbenih obveznosti in se moram zaradi tega precej pogosto voziti na različne seje. Pregledal sem izdatke za vožnje in ugotovil, da sem plačal na teden že tudi 600 dinarjev za prevoz. Zato se mi je samo po sebi vsililo vprašanje, ali ima taka določba v našem poslovniku spričo tega še kak smisel. Če ima, naj se ugotovi, če pa nima, potem pa naj se taka določba spremeni.

Tone Bole: (Govori iz klopi.) Če gre samo za definicijo, potem si morem lastiti pravico, da ugotovim, da sta trolejbus in tramvaj prevozno sredstvo. (Smeh med poslanci.) Kolikor pa to zadeva plačilo voznine, pa to ni več moja stvar. (Smeh med poslanci.) Vsekakor pa bomo stvar uredili.

Predsednik Roman Albreht: Ker je bilo na stavljenja vprašanja odgovorjeno, prehajam na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Milan Dimnik prebere odbo-rovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali smo poročilo odbora za gospodarstvo. Ker je Izvršni svet predlagal, da bi opravili obravnavo o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 ter predloga zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957 na skupni seji, predlagam, da na skupni seji obeh zborov poslušamo k obema predlogoma obrazložitev in da tam opravimo obravnavo. Prosim, ali se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se s tem predlogom strinjate, prekinjam sejo in vabim ljudske poslance, da se udeleže skupne seje, ki bo sklicana preko zvočnikov.

(Seja je bila prekinjena ob 10,55 uri in se je nadaljevala ob 12,30 uri.)

Predsednik Roman Albreht: Na skupni seji smo slišali poročilo in obrazložitev Izvršnega sveta k 1. točki dnevnega reda, to je k predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LRS za leto 1957. Želi morda še kdo besedo? Prosim ljudskega poslanca Matijo Pfajfarja, da nam pove, če morda vztraja na tem, da o njegovem predlogu, ki ga je dal na skupni seji, zbor ponovno razpravlja.

Matija Pfajfar: Tovariši! V zvezi s pripombami predstavnika Izvršnega sveta glede mojega predloga, moram reči, da mi je že znano, da takega popravka niso sprejeli že v zvezni ljudski skupščini in da bom verjetno tudi jaz tukaj propadel s tem predlogom. Izjavljam pa, da se s temi pripombami ne strinjam in sem prepričan, da se s tem ne strinjajo tudi gozdarji, gozdarski kolektivi in tudi ne lastniki gozdov. Toliko bi imel povedati.

Predsednik Roman Albreht: Zanima me, če imate morda kak predlog?

Matija Pfajfar: Drugega predloga razen tega, da se mora denar iz gozdnega sklada uporabiti izključno samo za gozdove, zaenkrat nimam. Od kod pa naj bi se ta denar nadomestil, pa jaz nimam konkretnega predloga.

Predsednik Roman Albreht: Ker tovariš poslanec ni dal nobenega konkretnega predloga, mislim, da odpade potreba po nadaljnji obravnavi v našem zboru. Kdo želi prosim še besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne javi, zaključujem razpravo o 1. točki dnevnega reda in preidemo na glasovanje.

O spremembah in dopolnitvah družbenega plana moramo po poslovniku glasovati po poglavjih. Zato dajem na glasovanje najprej XIV. poglavje. Kdor je za besedilo XIV poglavja, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (En poslanec dvigne roko.) Vzdržal se je ljudski poslanec Matija Pfajfar. Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k XIV. poglavju sprejete.

Dajem na glasovanje XVI. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so sprejete tudi spremembe in dopolnitve k XVI poglavju.

Na glasovanje dajem XIX. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k XIX. poglavju sprejete.

Na glasovanje dajem XXIII. poglavje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so sprejete tudi spremembe in dopolnitve k XXIII. poglavju.

S tem smo sprejeli vse predlagane spremembe in dopolnitve k družbenemu planu in dajem predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LRS za leto 1957 na glasovanje v celoti. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci razen enega dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti! (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (En poslanec dvigne roko.) Vzdržal se je ponovno ljudski poslanec Matija Pfajfar. Ugotavljam, da je odlok o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 sprejet.

Ker ta predlog odloka obravnava tudi Republiški zbor, bomo morali ugotoviti, ali ga je tudi ta zbor sprejel v enakem besedilu. To bomo napravili potem, ko bomo sprejeli še predlog zakona o spremembah zakona o proračunu.

Zato prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957.

Na skupni seji smo tudi že k temu predlogu zakona slišali obrazložitev Izvršnega sveta. Želi morda predstavnik Izvršnega sveta dati še kakšno dodatno obrazložitev? (Predstavnik Izvršnega sveta izjavi, da dodatna obrazložitev ni potrebna.) Ker to ni primer, prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Gregor Klančnik prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo in pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957. Po 125. členu poslovnika moramo glasovati o predlogu proračuna po delih oziroma po razdelkih.

Zato dajem na glasovanje najprej spremembe in dopolnitve k prvemu delu republiškega proračuna z naslovom »Dohodki od gospodarskih organizacij«. Kdor je za prvi del, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k prvemu delu republiškega proračuna sprejete.

Dajem na glasovanje drugi del z naslovom »Dohodki od prebivalstva«. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti?

(Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je sprejet tudi novi drugi del.

Dajem na glasovanje spremembe in dopolnitve k sedmemu delu. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve k sedmemu delu sprejete.

Dajem na glasovanje osmi del z naslovom »Delež na republiškem investicijskem skladu«. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je novi osmi del sprejet.

Dajem na glasovanje tudi 32. razdelek z naslovom »Dotacije ljudskim odborom«. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da so sprejete spremembe in dopolnitve tudi k 32. razdelku.

Dajem na glasovanje še predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957, v celoti. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci razen enega dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (En poslanec dvigne roko.) Vzdržal se je ponovno ljudski poslanec Matija Pfajfar. Ugotavljam, da je zbor sprejel predlog zakona o spremembah zakona o proračunu ter hkrati s tem tudi spremembe k republiškem proračunu za leto 1957. Ker ta predlog zakona obravnava tudi Republiški zbor, bomo morali ugotoviti, ali ga je sprejel v enakem besedilu. Zato prosim zapisnikarja, da ugotovi, če je Republiški zbor oba doslej izglasovana zakona sprejel v enakem besedilu kakor Zbor proizvajalcev.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Prosim poročevalca tega odbora, da da poročilo. (Poročevalec odbora za predloge in pritožbe ljudski poslanec Stanislav Keber prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.) Slišali ste poročilo. Ima kdo izmed tovarišev ljudskih poslancev kakšno vprašanje ali pripombo k poročilu odbora za prošnje in pritožbe? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem ugotavljam, da je poročilo odbora za prošnje in pritožbe odobreno.

Hkrati sporočam, da je Republiški zbor sprejel predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LRS za leto 1957 in predlog zakona o spremembah zakona o proračunu LRS v enakem besedilu kot Zbor proizvajalcev. Ker je dosežena enakost besedil tako pri predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LRS za leto 1957 kakor tudi pri predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu LRS za leto 1957, bom besedilo omenjenega odloka in zakona poslal predsedniku Ljudske skupščine LRS, da ga razglasi in objavi.

S tem je dnevni red naše današnje seje izčrpan in jo zaključujem. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Seja je bila zaključena ob 12,45 uri.

20. seja

(28. junija 1957)

Predsedoval: Roman Albrecht, predsednik
Zbora proizvajalcev

Zapisnikar: Milan Lacko

Pričetek seje ob 10,20 uri

Predsednik Roman Albrecht: Tovarišice in tovariši! Pričenjam 20. sejo Zbora proizvajalcev, ki jo je po 60. členu ustavnega zakona sklical predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Zapisnik današnje seje bo vodil tovariš Milan Lacko.

Svojo odsotnost so opravičili ljudski poslanci Avgust Brezavšček, Franc Stupan, Milan Dimnik, inž. Vilma Pirkovič, Marjan Garzarolli in inž. Boris Pipan.

Prosim tovarišico Pepco Jež, da prečita zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar Pepca Jež prečita zapisnik 19. seje Zbora proizvajalcev.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Zbor proizvajalcev je prejel od predsednika Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije v obravnavo predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih, predlog zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti in predlog resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča. Razen tega je tudi odbor za predloge in pritožbe pripravil poročilo o svojem delu. Glede na to predlagam za današnjo sejo ta-le dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti;
2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih;
3. poročilo odbora za predloge in pritožbe;
4. obravnava in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča.

Ali ima kdo kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, sodim, da se zbor strinja s predlaganim dnevnim redom.

Pred prehodom na dnevni red vprašam tovariše ljudske poslance, ali žele postaviti kakšno vprašanje Izvršnemu svetu oziroma ali žele od državnih sekretarjev in drugih vodilnih uslužbencev kakšna pojasnila o delu njihovih uradov in zavodov in o opravljanju zadev iz njihove pristojnosti. (Ne javi se nihče.)

Ker takih vprašanj ni, prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

Prosim poročevalca odbora za proračun, da prebere odborovo poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Janko Lukan prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da prebere poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Andrej Svetek prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev k predlogu zakona in pojasni stališče Izvršnega sveta do amandmajev.

Milko Goršič: Kakor je že v poročilih rečeno, je zvezni zakon o davku od dohodkov od avtorskih pravic predvidel, da se osnujejo republiški skladi za pospeševanje kulturnih dejavnosti. V ta sklad naj bi se stekal predvsem del sredstev, ki se pobira kot davek na dohodke od avtorskih pravic. Po odbitku prispevka za socialno zavarovanje umetnikov, pripada najmanj 75 % davka republiškemu skladu za pospeševanju kulturnih dejavnosti in največ 25 % zveznemu skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Od leta 1954 dalje so zvezni predpisi vsako leto posebej določali odstotek, ki pripada republiškemu in zveznemu skladu. Tako se je zbralo vključno z letošnjim letom okoli 10 milijonov dinarjev, ki so namenjeni pospeševanju kulturnih dejavnosti v Ljudski republiki Sloveniji. Letno pa se bo v ta sklad stekalo 2 do 2,5 milijona dinarjev.

Ker se po veljavnih zakonskih predpisih lahko sklad ustanovi le z zakonom, predlagam v imenu Izvršnega sveta, da vaš zbor sprejme predloženi zakonski osnutek in ustanovi ta sklad, ki bo mogočil skladu poslovanje in črpanje sredstev, ki so se natekla ali se bodo natekla v sklad. V imenu Izvršnega sveta torej predlagam, da ta zakonski osnutek sprejmete in sprejemam amandmaje, ki so bili predlagani s strani zakonodajnega odbora in odbora za proračun.

Predsednik Roman Albreht: Prosim poročevalca odbora za proračun, da pojasni stališče odbora do amandmajev, ki jih je predlagal zakonodajni odbor.

Janko Lukan: Odbor za proračun sprejema amandmaje zakonodajnega odbora.

Predsednik Roman Albreht: Ugotavljam, da oba odbora in Izvršni svet amandmaje sprejemajo. Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti skupaj s predloženimi amandmaji k 7., 8. in 10. členu, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o ustanovitvi sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti z izglasovanimi dopolnitvami in spremembami sprejet.

Ker je predlog tega zakona obravnaval tudi Republiški zbor, bomo še morali ugotoviti, ali ga je sprejel v enakem besedilu kot Zbor proizvajalcev.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Andrej Svetek prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ker o tem zakonskem predlogu hkrati razpravlja tudi Republiški zbor in predstavnik Izvršnega sveta zato še ni uspel priti v naš zbor, odrejam kratek odmor, hkrati pa prosim tovariše poslance, da ostanejo na svojih mestih, ker bomo sicer takoj nadaljevali sejo. (Seja je bila za trenutek prekinjena in se je takoj nadaljevala.)

Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta tovariš Jože Ingolič.

Jože Ingolič: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih, ki ga predlaga Ljudski skupščini LRS njen Izvršni svet, je za nadaljnji razvoj kmetijstva, zlasti pa za razvijanje socialistične kooperacije v kmetijstvu v Sloveniji, izredno pomemben.

V Ljudski republiki Sloveniji razpolagamo z dokaj skromnimi kmetijskimi, zlasti obdelovalnimi površinami in niti teh ne izkoriščamo dovolj racionalno. Eden izmed vzrokov neracionalnega izkoriščanja kmetijskih površin je tudi dejstvo, da je pri nas še vedno po podatkih uprave za vodno gospodarstvo 130 melioracijskih zemljišč s po 30 do 36 000 ha zemlje ali skupno nad 160 000 ha kmetijskih površin, katerih melioriranje je neposredna naloga njihovih lastnikov oziroma njihovih upravnih organov. Ugotoviti moramo, da je 14 000 ha kmetijskih površin že v celoti melioriranih, nadaljnjih več tisoč hektarjev kmetijskih površin pa je v procesu oziroma pred začetkom melioracijskih del. Med taka najvažnejša dela spadajo Ljubljansko barje, Ložnica, Lijak in melioracije v Prekmurju. V ta dela so bila že in bodo še vložena velika družbena sredstva, katerih družbeno rentabilnost moramo zagotoviti.

Kljub znatnim vložnim družbenim sredstvom v že meliorirana oziroma deloma meliorirana zemljišča pa se te površine kot vemo ne izkoriščajo racionalno, tako da ni zagotovljena družbena rentabilnost vložnih sredstev. Eden od bistvenih vzrokov za navedeno dejstvo je pomanjkanje ustreznih pravnih predpisov, s pomočjo katerih bi bilo mogoče v skrajnih primerih celo prisilno zagotoviti racionalno izkoriščanje melioriranih zemljišč.

Osnutek zakona, ki ga predlaga Izvršni svet, naj omogoči občinskim oziroma okrajnim ljudskim odborom, da z gospodarskimi redi predpišejo optimalni režim gospodarjenja in načrtno izkoriščanje meliorirane zemlje.

Bistvo določil, ki jih vsebuje predlagani zakon, je:

1. Z družbenim vlaganjem v melioracijska dela se povečuje prometna vrednost in rodovitnost zemljišč, pogosto pa spremeni tudi sama struktura zemljišč tako, da postanejo ta zemljišča sposobna za povsem druge kulture in za naprednejši način obdelovanja. Zaradi tega je treba meliorirana zemljišča urediti tako, da postanejo sposobna za racionalno gospodarjenje, to je, treba je izvršiti dopolnilna melioracijska dela, zlasti pa jih vzdrževati in izkoriščati,

da bi se čimprej dosegla družbena rentabilnost izvršenih melioracij. Zemljišča, ki se ne bi tako uredila, vzdrževala in izkoriščala, se po predlaganem zakonu smatrajo za neobdelana in se glede njih uporabijo določbe zakona o obdelovanju neobdelanih zemljišč, to je, lastnikom se lahko odvzamejo za dobo enega do treh let.

2. Z osnutkom predloženega zakona se pooblaščajo občinski oziroma okrajni ljudski odbori, da vpeljejo na melioriranih površinah ali na delih takih površin poseben režim načrtnega gospodarjenja. Ljudski odbori so pooblaščeni, da predpišejo, ne samo kakšna dopolnilna dela morajo lastniki, posestniki in uporabniki izvršiti, marveč da predpišejo tudi način obdelave semen in plodoreda. Ta režim vpeljejo ljudski odbori z gospodarskimi ureditvenimi načrti, ki se naj izdelajo po posebni proučitvi zemljišč, klimatskih razmer in podobnega. Za pripravo teh načrtov naj ljudski odbori ustanove posebne strokovne komisije ali zavode, ki izdelajo osnutek načrta, zasledujejo njegovo izvrševanje in predlagajo potrebne spremembe in dopolnitve.

3. Ker se bo pokazalo, da lastniki pogosto ne bodo mogli sami izvršiti predpisanih urejevalnih del ali da bi bilo nesmotrno ali celo gospodarsko škodljivo, če bi jih izvrševali sami, je v osnutku predvidena možnost, da se odredi skupna izvršitev takih del v zadrugi, vodni skupnosti oziroma kaki drugi gospodarski organizaciji. Razen tega predvideva osnutek tudi možnost, da ustanovijo v okviru kmetijske zadruge lastniki sami posebno skupnost za urejevanje in izkoriščanje takih zemljišč.

4. V določilih predlaganega zakona je nadalje predpisano, da se dela po načrtu, ki jih lastniki ne bi opravili sami, izvršijo prisilno, to je, da jih izvrši občinski ljudski odbor oziroma njegovi upravni organi na stroške lastnika ter da se zemljišča, ki se ne bi izkoriščala in vzdrževala po načrtu lahko začasno odvzamejo.

Z osnutkom zakona se torej urejajo vprašanja uvedbe načrtnega izkoriščanja zemljišč na melioriranih področjih. Osnutek predstavlja tedaj delno rešitev uvedbe načrtno obdelave kmetijske zemlje v Ljudski republiki Sloveniji.

Predlagani osnutek zakona o uvedbi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih področjih temelji na 3. odstavku 6. točke tretjega dela resolucije Zvezne ljudske skupščine o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadružništva, ki določa, da je treba s predpisi urediti izkoriščanje zemljišč na melioracijskih območjih, ker se z družbenim vlaganjem v melioracije povečuje njihova prometna vrednost. Ker je v Sloveniji, zlasti glede na Ljubljansko barje ureditev teh vprašanj nujna in ker v bližnji prihodnosti zveznega zakona, ki bo uredil ta vprašanja, še ni mogoče pričakovati, je treba začasno do izdaje zveznega zakona urediti ta vprašanja s predlaganim osnutkom republiškega zakona, ki ga v imenu Izvršnega sveta predlagam Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da ga sprejme s popravki, tako kot sta jih predlagala gospodarski in zakonodajni odbor.

Predsednik Roman Albreht: Ugotavljam, da so amandmaji med odbori vsklajeni, prav tako pa se z njimi strinja tudi predstavnik Izvršnega sveta.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne javi, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za to, da predlagani zakon o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih sprejmemo s predloženimi amandmaji, naj prosim dvigne roko.

(Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih v Zboru proizvajalcev sprejet. Ker predlog tega zakona obravnava tudi Republiški zbor, bomo morali ugotoviti, če ga je sprejel v enakem besedilu.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Prosim poročevalca tega odbora, da prebere poročilo. (Poročevalec odbora za predloge in pritožbe ljudski poslanec Viktor Pintarič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali smo poročilo. Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev kakšno pripombo k poročilu odbora za prošnje in pritožbe? (Ne javi se nihče.) Če nihče, ugotavljam, da je poročilo sprejeto.

S tem lahko preidemo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča. Predlagam, da o tem razpravljamo na skupni seji obeh zborov, da tam poslušamo obrazložitev in da tam opravimo obravnavo. Ali se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor s tem predlogom strinja, bi pred zaključkom naše seje dal še nekaj navodil.

Poslanka Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS Nina Pokorn je preminula in bo danes popoldne ob 17. uri pogreb v Zrečah. Vabim poslance Zbora proizvajalcev, da se tega pogreba udeleže.

Nadalje je za danes zvečer pripravil Klub poslancev v prostorih Ljudske skupščine LRS razpravo o ljubljanskem železniškem vozlišču, na katero so povabljeni tudi strokovni in javni delavci. Prav tako vabim vse poslance Zbora proizvajalcev, da se te razprave udeleže. Zato bo skupna seja obeh zborov sklicana za jutri. Ura sklica bo sporočena danes zvečer na sestanku Kluba poslancev.

Zbor proizvajalcev obveščam, da sta bila predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju zemljišč na melioriranih območjih in predlog zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti sprejeta v Republiškem zboru v enakem besedilu kot v našem zboru. S tem sta oba predloga postala zakona in bosta poslana predsedniku skupščine, da ju razglasi in objavi.

Zaključujem sejo. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Seja je bila zaključena ob 11. uri.

21. seja

(12. julija 1957)

Predsedoval: Roman Albreht, predsednik
Zbora proizvajalcev

Zapisnikar: Inž. Boris Pipan

Začetek seje ob 9,25 uri

Predsednik Roman Albreht: Tovarišice in tovariši! Pričenjam 21. sejo Zbora proizvajalcev, ki jo je po 60. členu ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije sklical predsednik Ljudske skupščine LRS.

Zapisnik današnje seje bo vodil tovariš inž. Boris Pipan.

Svojo odsotnost so opravičili ljudski poslanci Milan Dimnik, Gregor Klančnik in Marjan Garzarolli.

Prosim zapisnikarja inž. Borisa Pipana, da prebere zapisnik zadnje seje. (Zapisnikar inž. Boris Pipan prebere zapisnik 20. seje Zbora proizvajalcev.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Če ni pripomb, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Zbor proizvajalcev je prejel od predsednika Ljudske skupščine LRS v obravnavo predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov, razen tega pa naj bi Zbor proizvajalcev sklepal tudi o običajnem letnem odmoru.

Glede na to predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov;

2. sklepanje o letnem odmoru.

Ali ima kdo od tovarišev poslancev kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Če ni nobenega predloga, menim, da se zbor s predlaganim dnevnim redom strinja.

Pred prehodom na dnevni red vprašam tovariše ljudske poslance, ali žele postaviti kakšno vprašanje Izvršnemu svetu oziroma ali žele od državnih sekretarjev ali drugih vodilnih uslužbencev kakšna pojasnila o delu njihovih uradov in zavodov in o opravljanju zadev iz njihove pristojnosti? (Ne javi se nihče.)

Če ni nobenih vprašanj, potem preidemo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov.

Predlagam, da obrazložitev k temu predlogu zakona poslušamo na skupni seji in da tam opravimo tudi obravnavo. Se zbor strinja s tem predlogom?

(Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor strinja, prekinjam sejo in prosim ljudske poslance, da se udeleže skupne seje, ki bo takoj.

(Seja je bila prekinjena ob 9,30 uri in se je nadaljevala ob 10,50 uri.)

Predsednik Roman Albrecht: Tovarišice in tovariši! Na skupni seji smo slišali obrazložitev in smo tam tudi opravili obravnavo. Želi morda še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če se nihče ne javlja k besedi, zaključujem razpravo in ugotavljam, da so vsi amandmaji odborov vsklajeni in da je Izvršni svet po svojem predstavniku sprejel vse spremembe in dopolnitve k besedilu predloga zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov. Zato lahko preidemo na glasovanje. Kdor je za sprejem predloga zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov skupaj s predlaganimi spremembami in dopolnitvami, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov v Zboru proizvajalcev soglasno sprejet. Ker o tem zakonskem predlogu razpravlja tudi Republiški zbor, bo treba ugotoviti, ali je Republiški zbor sprejel predlog tega zakona v enakem besedilu.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o letnem odmoru Zbora proizvajalcev.

Po 1. členu poslovnika ima Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS letni odmor v poletnih mesecih. Letni odmor traja največ tri mesece. Na podlagi te določbe predlagam Zboru proizvajalcev, da sprejme sklep o letnem odmoru. Ta predlog se glasi:

Na podlagi 1. člena poslovnika Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je Zbor proizvajalcev sprejel naslednji

sklep:

Letni odmor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS traja od 15. julija do 15. septembra 1957.

Čas letnega odmora je vsklajen z Republiškim zborom. Želi prosim kdo besedo k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Če ne, dajem predlog sklepa na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa o letnem odmoru Zbora proizvajalcev soglasno sprejet.

Zbor proizvajalcev obveščam, da je bil zakon o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov sprejet tudi v Republiškem zboru v enakem besedilu kot v Zboru proizvajalcev.

S tem je dnevni red današnje seje izčrpan. Zaključujem sejo. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Seja je bila zaključena ob 11,05 uri.

SKUPNA SEJA

REPUBLIŠKEGA ZBORA in ZBORA PROIZVAJALCEV

20. seja

(23. aprila 1957)

Predsedoval: Miha Marinko, predsednik
Ljudske skupščine LRS

Tajnik: Dr. Miha Potočnik

Začetek seje ob 11,30 uri

Predsednik Miha Marinko: Tovariši ljudski poslanci! Pričenjam 20. skupno sejo obeh zborov in ugotavljam odsotnost tovarišev, ki ste jim že na ločenih sejah odobrili izostanek.

Prosim tovariša tajnika, da prečita zapisnik zadnje skupne seje. (Tajnik dr. Miha Potočnik prebere zapisnik 19. seje.) Ima kdo od tovarišev poslancev kakšno pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Če ne, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in tajnik podpišeta zapisnik.)

Oba zborata sta sprejela sklep o sodelovanju zveznih ljudskih poslancev pri delu republiške skupščine. Po smislu tega sklepa menim, da to velja tudi za skupne seje.

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije poslal predlog za izvolitev nekaterih novih sodnikov. Nadalje je administrativni odbor poslal svoje poročilo. Izvoliti pa moramo tudi dva člana v komisijo za ljudske odbore. Glede na omenjeno in na sklep obeh zborov, da na skupni seji obravnavamo poročilo Izvršnega sveta za leto 1956 ter predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter zakona o spremembah zakona o gozdovih in v zvezi s tem tudi referat o organizaciji gozdarstva, predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956;

2. skupna obravnava o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih ter v zvezi s tem obravnava referata o organizaciji gozdarstva;

3. volitve sodnikov;

4. izvolitev dveh članov v komisijo za ljudske odbore;

5. poročilo administrativnega odbora.

Ima morda kdo še kakšen dopolnilni predlog k dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Če ne, menim, da je predlagani dnevni red sprejet.

S tem prehajamo na 1. točko dnevnega reda, in sicer na obravnavo o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956. Poročilo je

bilo poslancem razdeljeno, zato pričujem razpravo o tem poročilu. K besedi se je priglasil ljudski poslanec Vladimir Krivic.

Vladimir Krivic: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! V poročilu Izvršnega sveta za preteklo leto na kratko obnavljani uspehi in problemi v zvezi z graditvijo našega družbenega in komunalnega sistema kakor tudi problematika državne uprave. O teh dveh področjih naj dam nekaj dodatnih podatkov in ugotovitev. Najprej o razvijanju našega državnega in družbenega sistema.

Preteklo leto smo uspeli doseči nekaj resnih rezultatov tako v uvajanju novih kakor tudi v okreelitvi dosedanjih organov družbenega upravljanja. Mehanizem neposredne demokracije se je tudi v samih komunah nadalje razvijal in utrjeval, približevanje oblasti in uprave ljudstvu pa se je zlasti uresničevalo preko krepitev in razširitve vloge in števila državljanov v občinskih svetih in krajevnih odborih. Težišče komunalne samouprave se je uspešno in postopno prenašalo navzdol. Občine so v veliki meri uspele zadostiti osnovnim potrebam svojega področja, okraji pa so se pričeli vse bolj uveljavljati kot koordinatorji in usmerjevalci širših družbenih vprašanj. Uprava je dosegla višjo strokovno raven in zakonitost poslovanja. Vloga naših skupščinskih odborov in plenuma obeh zborov ljudske skupščine sta po svojem družbenem pomenu izredno porastla in postala konkretno torišče javnega obravnavanja vseh perečih družbeno političnih, gospodarskih, prosvetnih in socialnih vprašanj. Reorganizacija Izvršnega sveta v smeri osvobajanja upravnih poslov bo brez dvoma v veliki meri doprinesla k bistveni kreelitvi družbeno politične vloge skupščine in njenih organov. Povezano s tem pa bo tudi formiranje državnih sekretariatov, formiranje sekretariatov Izvršnega sveta ter republiških svetov bistveno doprineslo k povečanju odgovornosti uprave pred predstavniškimi organi in državljanji.

Posebno je pomembno, da se je v času prehoda na novi komunalni sistem utrdila zlasti komuna ter eden najvažnejših organov, ki jo povezuje organsko in življenjsko z vsem družbeno političnim življenjem njenega področja, to je sveti ljudskih odborov. V teku dobrega leta in pol po velikih pravnih organizacijskih, teritorialnih, materialnih in kadrovskih spremembah, ki smo jih izvršili v prehodu na nov komunalni sistem, lahko ugotovimo, da so se komune tudi kadrovske in materialno utrdile bolj kot smo lahko to pričakovali v času premagovanja naših poznanih težav v pogledu uveljavljanja nove gospodarske politike in vsestranskih širokih potrebah po strokovnem kadru. Nove občine in okraji so razen redkih izjem izpolnile oziroma celo presegle pričakovanja. Pridobile so si tudi polno zaupanje in podporo državljanov. Zelo hitro so tudi splahneli pomisleki, ki jih je še gojil del državljanov ob času teh sprememb. Tako je praksa že v tako kratkem času v celoti potrdila upravičenost in nujnost izvršene reorganizacije pred dvema leti. Danes je vsakomur jasno, da s starimi šibkimi okraji in občinami ne bi mogli doseči razmaha družbenega upravljanja, ne bi mogli izvesti približevanja oblasti državljanom, niti doseči gospodarskih, komunalnih, prosvetnih in drugih rezultatov, ki imajo vsi za posledco, da se je naš celotni družbeno politični sistem bistveno stabiliziral. Vse to dokazuje, da so uspešno premagane težave vpeljevanja novega komunalnega sistema in da se torej ta prva faza graditve novega komunalnega sistema bliža h koncu.

Čeprav so ti rezultati doseženi v sorazmerno zelo kratkem roku in čeprav ni še daleč za nami čas, ko smo sledeč zahtevam našega razvoja izvedli ome-

njene, lahko rečemo, revolucionarne spremembe, ni sedaj nobenega razloga, da se samozadovoljno ustavimo, ampak da gremo odločno naprej, kajti odstraniti moramo še razne pregraje in prepreke, ki stoje na poti polne afirmacije komun in družbenih organov, ki so prepletli in razgibali iniciativo vseh naših družbenih plasti in najširših slojev prebivalstva, toda še niso povsod dobili zadostne materialne strokovne baze. Dosedanji uspehi uveljavitve komun omogočajo, hkrati pa terjajo nadaljnje utrjevanje občin s prenosom novih kompetenc in krepitev njihove materialne baze kakor tudi ustrežnejšo kadrovske strokovno zasedbo. Tako bodo šele naše kommune in delavski sveti lahko postali steber in temelj celotnega našega družbenega sistema. V tem smislu bo že na današnjem zasedanju razprava o predlogih, ki jih daje Izvršni svet za rešitev nekaterih problemov bodočega gospodarstva in združništva.

Druga naloga, ki izhaja iz potrebe krepitev komun in osvobajanja njenih plenitev in svetov od upravnih vprašanj, je nujnost premika poslov v vodravni smeri, to je iz ljudskih odborov na svete in krajevne odbore ter iz svetov na upravo. Dosedanje obremenjevanje svetov ljudskih odborov z upravnimi posli in pomanjkanje zborov proizvajalcev na občinah sta bili doslej velika ovira za razvoj pravih odnosov med občinami in gospodarskimi organizacijami. Rešitev tega vprašanja pa spada v vrsto enega glavnih problemov nadaljnje krepitev komunalnega sistema in družbene vloge komun, kajti od tega je v mnogo večji meri odvisno zdravo in hitrejše reševanje gospodarskih in kadrovskih vprašanj ter drugih materialnih problemov kommune, kot pa se to običajno misli. Na tej fronti tiče še mnoge skrite rezerve tako kadrovske kot materialne, ki danes neizkoriščene propadajo. Ta druga faza uveljavljanja komunalnega sistema, v katero sedaj prehajamo, zahteva torej krepke občine s primernimi strokovnimi kadri in svete, pri katerih je poudarjena družbeno politična usmerjenost. Prav tako pa zahteva tudi okraje, ki so se osvobodili poslednjih ostankov administrativnih metod dela. In končno zahteva samostojno strokovno in politično razvito upravo v okrajih in občinah.

Razumljivo je zategadelj, da so se odprli tudi pri nas, ne samo v Črni gori in Srbiji ter drugih republikah, kot čitamo v časopisju, pereči problemi v pogledu nekaterih upravnopolitičnih in teritorialnih sprememb. Vendar gre pri nas zgolj za nekatere maloštevilne teritorialne edinice, ki že danes niso mogle, v bodoče pa sploh ne bodo mogle izvršiti uspešno svojih nalog. Te spremembe postajajo nujne, zlasti tam, kjer bi z združitvijo določenih področij dobili boljši strokovni kader in pocenili upravo, kakor tudi z večjo gospodarsko zaokroženostjo pridobili še druge pogoje za hitrejši gospodarski komunalni razvoj oziroma prišli do ustrežnejšega centra. Izvršni svet je tudi imenoval posebno komisijo, ki naj skupno z okrajnimi in občinskimi predstavniki vidi, v koliko taki primeri obstoje in kateri od njih terjajo takojšnjo rešitev, da bi potem lahko skupščini predlagal ustrezne spremembe. Zavedati se je namreč treba, da je vse nujne primere, ki pa jih je najbrž v naši republici, kot sem rekel, zelo malo, treba rešiti v teku dobrega meseca glede na organizacijske in druge priprave za jesenske volitve. Kasneje, vsaj vsako leto, torej ne bo možnosti za kakršnekoli teritorialne spremembe. Položaj, ki zahteva takojšnjih teritorialnih sprememb, je pravzaprav samo tam, kjer smo iz kakršnihkoli razlogov odstopili pri organizaciji iz leta 1955 od naših principialnih stališč oziroma kjer so se pokazale naše rešitve kot nepravilne. Vsa principialna stališča, na katerih smo bazirali s teritorialno fundamentacijo novega komunalnega sistema, so dobila v tej, sicer kratki dobi, popolno potrdilo v praksi,

tako v naši kakor tudi v drugih republikah. Praksa je namreč pokazala, da večje gospodarske enote lažje rešujejo svoja materialna vprašanja, kadrovska vprašanja pa tudi temeljiteje in se širše razvijajo socialistični odnosi in družbeno upravljanje. Prav tako se je pokazalo, da tudi oddaljena naselja in kraji lahko manjše naloge uprave in oblasti rešujejo v zadovoljstvo državljanov, kjer so formirani dobri krajevni uradi in krajevni odbori, kot s pomočjo šibkih občin. Ta rešitev pa je tudi mnogo cenejša, vendar pa zavisi v določeni meri od razvitosti prometne mreže, ki pa je pri nas povprečno mnogo boljša kot v drugih republikah.

Podobno je v naši republici in drugih republikah Jugoslavije tudi pri tistih izredno majhnih okrajih, ki jih dejstvo, da imajo maloštevilni in slabši kader, čeprav jih sorazmerno stroški uprave veliko bolj obremenjujejo kot velike enote, sili k starim metodam dela, ki konec koncev kljub najboljši volji in vnemi ne morejo pripeljati do drugačnih rezultatov kot do preživelih odnosov nasproti komunam. Take občine pa se seveda na teh področjih in v takih pogojih ne morejo razviti v polnokrvne komunē. V takih primerih izgubljam dvakrat. Nekaj desetmilijonskih zneskov za okrajno upravo in kar je po svojih škodljivih posledicah še težje, občine ostajajo brez potrebnega strokovnega in političnega kadra.

V diskusiji o proračunu je bilo na zadnjem zasedanju naše skupščine sproženo vprašanje porasta uslužbencev in stroškov državne uprave. Ker je v poročilu Izvršnega sveta že delno osvetljeno to vprašanje, bi navedel samo še nekatere številke in pojasnila.

V omenjenem poročilu so za republiško upravo navedeni zgolj podatki predvidenih delovnih mest s sistemizacijo, ne pa dejanska zasedba delovnih mest. Sistemizacija pa je povsod, tako v republiški, okrajni, kakor v občinski upravi precej iznad dejanske zasedbe. Ta razlika, ki znaša preko 10 % pa tudi preko 15 %, dokazuje, da je sistemizacija v republici in ljudskih odborih, pa tudi v proračunskih in finančno samostojnih zavodih nerealno visoko postavljena. Navajam zadnje podatke iz aprila tega leta v primerjavi s podatki v preteklih dveh letih, ki se nanašajo na oktober mesec leta 1955, na oktober mesec 1956 ter na april 1957. leta.

	Oktober 1955	Oktober 1956	April 1957
Republiška uprava	1240	1114	1296
Republiški proračunski zavodi	1233	1613	1372
Republiški finančno samostojni zavodi	3095	2864	2864
Skupaj dajejo ti podatki naslednje	5568	5591	5532

Na prvi pogled bi iz teh podatkov izhajalo, da se je republiška uprava nasproti lanskemu letu povečala za 56 uslužbencev, da se je število v proračunskih zavodih povečalo za 139 in da je število pri finančno samostojnih zavodih padlo za 231 uslužbencev. To bi sumarno pomenilo, da je število uslužbencev v republici padlo od 5568 na 5532 uslužbencev. Dejanska slika pa je nekoliko drugačna. Na področju ožje uprave republike dejansko ni bilo doseženo povečanje, ampak zmanjšanje, ker so v teh številkah všteti tudi uslužbenci Uprave za ceste Ljudske republike Slovenije, in sicer v iznosu okrog 220, ki so se doslej vodili v evidenci gospodarstva in ne v upravi. To pomeni, da se je republiška uprava dejansko zmanjšala za približno 40 ljudi. V teh številkah niso vključeni uslužbenci notranjih zadev, o katerih bom kasneje govoril.

Izdatki pa se seveda niso zmanjšali, ampak zaradi povečanja plač celo nekoliko povečali. V proračunskih podatkih so seveda ta povečanja precejšnja, zlasti zaradi popolne vključitve Ljudske milice v republiški proračun. V poročilu Izvršnega sveta je ugotovljeno, da znaša to povečanje 366 milijonov 204 tisoč dinarjev. Od tega zneska gre skoro polovica, to je 176 500 000 na račun vključitve Ljudske milice v letošnji republiški proračun.

Ker je bilo pri zadnji diskusiji postavljeno tudi vprašanje glede osebnih izdatkov finančno samostojnih zavodov, dajem še tole pojasnilo. Osebnih izdatki, plače in dodatki finančno samostojnih zavodov po proračunu za leto 1956 znašajo 968 353 000, prispevek za socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek, znašata 469 518 000 dinarjev. Tako znašajo osebni izdatki za leto 1956 skupaj 1 437 871 000 dinarjev. Osebni izdatki, plače in dodatki finančno samostojnih zavodov po proračunu za 1957. leto pa znašajo 1 206 322 000 dinarjev, prispevek za socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek 543 020 000 dinarjev, tako da znašajo osebni izdatki za leto 1957 skupaj 1 749 342 000 dinarjev. Osebni izdatki za leto 1957 so torej od izdatkov za leto 1956 večji za 311 471 000 dinarjev, in sicer zaradi predvidenega povečanja števila uslužbencev za 367 po sistemizaciji in zaradi zvišanja dopolnilnih plač ter prenosa, honorarjev in funkcionalnih izdatkov na osebne izdatke. Pregleda osebnih izdatkov po proračunu za leto 1956 in 1957 pa nista v celoti primerljiva, ker pregled za leto 1956 ne zajema prispevka za socialno zavarovanje in stanovanjskega prispevka. Dočim sta v pregledu za leto 1957 oba prispevka izkazana v smislu navodil Državnega sekretariata za finance FLRJ za sestavo proračuna za leto 1957.

Povečanje števila uslužbencev se nanaša na sledeče. Zaradi novo ustanovljenih zavodov, kot Gospodarsko raztavišče, Uprava žitnih silosov, Dependansa »Trata« pri Domu za duševno defektne v Hrastovcu, se poveča število uslužbencev predvidoma za 138, ostalo povečanje pa se nanaša na nove namestitve strokovnih uslužbencev pri vseh ostalih zavodih, kakor predvsem pri bolnicah, socialnih zavodih, zlasti pa pri Radio Ljubljana. Iz prej povedanega torej sledi, da se število uslužbencev v republiški upravi ni povečalo, da je v republiških proračunskih zavodih neznatno porastlo, da pa je povečanje v republiško finančno samostojnih zavodih precejšnje. Pri okrajni upravi in zavodih je opaziti v istem razdobju, to je od oktobra 1955 precejšnje znižanje uslužbencev; in sicer od 12 530 na 9505. Kajti tudi tu je treba upoštevati, da so do leta 1956 gozdna uprava in del cestne uprave bili vključeni ne v proračun, ampak v gospodarstvu. V navedenem razdobju je število uslužbencev ožje krajevne uprave formalno namreč porastlo od 3070 na 3344 ravno iz teh razlogov. Pri občinski upravi in zavodih je povečanje uslužbencev sorazmerno veliko, od 8785 na 15 152. Sama uprava pri občinah pa je porastla od 2239 na 4036. Če pogledamo številke, ki govore o upravi v republiki, okrajnih in občinah skupaj, brez uslužbencev notranjih zadev, znaša število uslužbencev 8676. V letu 1955 pa je znašalo 6549. Ta razlika, ki znaša skoro 2000 uslužbencev, se pojasnjuje s tem, da je v letu 1956 bila vključena uprava cest in gozdna uprava s približno 1900 uslužbenci. Ta obrazložitev pa vendar ne more zanikati v celoti dejstva, da je celotna državna uprava v Ljudski republiki Sloveniji porastla za preko 5 %. Vsa državna uprava, proračunski zavodi in finančno samostojni zavodi v Ljudski republiki Sloveniji imajo sedaj 30 189 uslužbencev. Število uslužbencev notranjega resora od leta 1950 stalno pada in je padlo za 2110 uslužbencev, in sicer od 6724 na 4674; kakršno je stanje za leto 1956. Tudi število uslužbencev Javnega tožilstva, ki je sicer na zveznem proračunu,

je padlo od 199 na 77 uslužbencev. Nasprotno pa raste število uslužbencev na sektorju pravosodja od 640 v letu 1950 na 1110 v letu 1956. Prav tako raste število uslužbencev na pravobranilstvu, ki je bilo formirano šele leta 1955 in ki ima sedaj v vsej republiki 23 uslužbencev.

V teh podatkih so upoštevana samo sistemizirana delovna mesta, torej brez zaposlenih delavcev in honorarih uslužbencev. Prav tako niso v državni upravi zajeti uslužbenci bank, katerih število znaša 3496. Število delavcev na raznih področjih uprave, kakor tudi v proračunskih in finančno samostojnih zavodih v zadnjih letih precej raste in je doseglo, če ne upoštevamo cestne uprave v Ljudski republiki Sloveniji, skoraj številko 13 000. Cestna uprava pa ima sama predvidenih še okrog 2400 delovnih mest za delavce za cestna dela.

Ne bi vam mogel pojasniti ali je ta porast dejansko upravičen. Ne vidim pa nikakršnega razloga, za tolikšen porast in za tako razmerje med številom uslužbencev in delavcev v upravnih, proračunskih in finančno samostojnih zavodih. Morda bi bilo zanimivo primerjati tudi število uslužbencev po posameznih področjih družbenega življenja. Številke nam povedo, da imamo sedaj največ uslužbencev na področju prosvete in kulture, in sicer 12 000, sledi uprava z 8500, zdravstvo s 6600, notranje zadeve s 4600, bančništvo s 3500 socialno skrbstvo z 2100, komunala s 1200 in sodstvo s 1100 uslužbenci. Državna uprava ima skupno z resorjem notranjih zadev v celotni republiki nekaj nad 13 000 uslužbencev. To pomeni, da to področje v celotnem številu uslužbencev v naši republiki ne predstavlja niti 30 %.

Še nekaj podatkov o osebnih izdatkih za uslužbence. V republiški upravi znašajo 1 932 000 000 dinarjev, v okrajih 2 139 000 000, v občinah pa 3 060 000 000 dinarjev. Resor notranjih zadev pa 2 365 000 000, kar znaša skupno torej 9 487 000 000. Razen resorja notranjih zadev rastejo izdatki za upravo veliko hitreje kot število uslužbencev, kar je predvsem v zvezi z nominalnim povečanjem plač, pa tudi z dviganjem strokovnega sestava uslužbencev. V zvezi z vprašanjem, ki se često postavlja, kakšne so razlike v stroških uprave, preračunano na posameznega prebivalca v majhnih in velikih teritorialnih edinicah, naj navedem nekatere podatke. Če primerjamo okrajno in občinsko upravo ter njihove proračunske in finančno samostojne zavode skupaj, imamo 1. januarja 1957 takole sliko: v Murski Soboti pride na 67 prebivalcev 1 uslužbenec, v Kopru in Kočevju pa na 34 oziroma 35 prebivalcev 1 uslužbenec. Podobno sliko kaže Ljubljana, ki ima na 32 prebivalcev 1 uslužbenca, vendar pa ta številka z ostalimi okraji ni docela primerljiva, zaradi velikega števila zavodov, ki deloma ali pa v precejšnji meri presegajo okrajni okvir. Podobno je tudi v drugih večjih centrih kot Mariboru in slično.

Če primerjamo zgolj okrajno upravo, vidimo, da najmanj obremenjuje posameznega prebivalca s stroški v Murski Soboti, kjer pride en uslužbenec na 363 prebivalcev. Dalje so Trbovlje, Kranj in drugi okraji kot Ptuj, kjer imamo enega uslužbenca na 294 prebivalcev, dočim sta Koper z enim uslužbencem na 208 in Kočevje na 192 prebivalcev okraja z najdražjo upravo. Podobno je, če primerjamo zgolj občinsko upravo v posameznih okrajih. Glede tega je najboljši Ptuj s 491 prebivalci na enega uslužbenca, najslabša pa Kočevje in Koper z enim uslužbencem na 274 oziroma 265 prebivalcev.

Kakšne zaključke pravzaprav lahko napravimo na osnovi navedenih podatkov glede števila uslužbencev in stroškov državne uprave. Prvič, mislim, da predvsem lahko ugotovimo pozitivno dejstvo, da je število uslužbencev

notranjih zadev in republiške uprave v stalnem zmanjševanju. Drugič, da je razmerje med ožjo upravo in usluženci na področju zdravstva, šolstva, socialnega skrbstva itd. vedno ugodnejše v korist splošno družbenih, kulturno prosvetnih in socialnih služb. Tretjič, da se je bistveno okreplil uslužbenški kader, po številu zlasti na občinskih proračunskih in finančno samostojnih organih, torej na področju komun. Iz samih teh podatkov je jasno razviden proces decentralizacije in krepitve komun.

Moramo pa ugotoviti tudi nekatera negativna dejstva, to je, da je zvišanje uslužbenstva na področju občin dokaj večje kot pa je znižanje na ostalih sektorjih. To dejstvo lahko samo delno opravičimo z nizkim strokovnim nivojem uslužbencev, z uvajanjem novih služb, s težavami še na povsem ustaljenega novega komunalnega in gospodarskega sistema, s pomanjkljivo organizacijo dela, z zaostalostjo naše administracije v tehničnem pogledu itd. Res je, da navedene slabosti in objektivne okoliščine bremene naš uslužbenški aparat zlasti spodaj s posledicami česte dvotirnosti, neorganiziranega zbiranja statističnih podatkov od zgoraj, vsiljevanja neustreznih in prevelikih organizacijskih shem nižjim edinicam in podobno. Toda ena izmed bistvenih slabosti je prav gotovo v tem, da je sedanji sistem nagrajevanja v upravi neustrezen, kar pa ima morda najtežje posledice ravno za najnižje edinice, ker je tam spričo poslov razumljivo, da ne more uprava pri teh nižjih edinicah iti na tako specializacijo, kot je to razumljivo v vseh višjih edinicah. Po današnjah predpisih namreč ni mogoče v zadostni meri nagrajevati dejansko strokovno sposobnost in prizadevnost pri poslu. Zlasti pa ni mogoče uspešno nagrajevati tistih uslužbencev, ki so sposobni poleg svojega osnovnega posla opravljati tudi posle iz raznih drugih področij. To se tudi v sedanjem pokojninskem sistemu ne upošteva. Zato imajo ljudski odbori določene težave pri pridobivanju kadrov in se odločajo za delo v upravi po večini kadri z daljšim delovnim stažem. Novi predlog zakona o uslužbencih in novi predlog zakona o pokojninah, ki bosta kmalu prišla pred zvezno skupščino, pa po svojih sedanjih osnutkih obetata precejšnje izboljšanje navedenih pogojev za nagrajevanje uslužbencev in stimulacije za njihovo strokovno izpopolnjevanje. Posledica teh sprememb bo večja stimulacija za intenzivnejše delo v uradih kakor tudi dvig strokovne ravni, kar je še prav posebno važno. Le na ta način bo mogoče pričakovati, da se bo sedanje dviganje števila uslužbencev ustavilo oziroma, da se bo začelo na posameznih sektorjih in v skupnem iznosu zmanjševati. Jasno je namreč, da se posamezne službe na področjih, ki se razvijajo, morajo povečevati, zato je tudi jasno, da razvitejši okraji in občine zahtevajo relativno večje število uslužbencev kot manj razviti. Jasno pa je, da je hkrati v večini upravnno-teritorialnih enotah ta služba ekonomičnejše organizirana kot v manjših enotah in daje spričo stroškov tudi sorazmerno veliko večje rezultate in ustreza veliko večjim potrebam, ki jih družba na teh področjih pred upravo postavlja.

Drug negativni pojav, ki ga vidimo, pa je v tem, da se število uslužbencev na nekaterih področjih finančno samostojnih zavodov precej nekontrolirano oziroma precej hitro dviga. Brez dvoma bo treba podvzeti vse ukrepe, da se te slabosti odpravijo tako v republiškem, okrajnem, kakor tudi v občinskem merilu. Posebna dolžnost samoupravnih organov in organov družbenega upravljanja je, da tem problemom posvečajo stalno pozornost. Pocenitev naše uprave pa lahko dosežemo tudi s tem, da zmanjšamo družbene organe tam, kjer so po svoji številčni zasedbi pretirano razširjeni, zaradi česar povečujemo stroške

njihovega sklicevanja, zlasti še tam, kjer so se začele široko uvajati nezakonite sejnine. Nadalje je nujno izvesti vse ukrepe za organiziranje strokovnih seminarjev in šol za upravni in administrativni kader, katerim moramo posvečati mnogo več pozornosti kot doslej.

Da zaključim. Iz povedanega sledi, da ne obstaja neka večja splošna nevarnost povečanja administrativnega aparata, vendar pa vidimo, da je potrebna budnost vseh družbenih organov predvsem zato, da se poveča strokovni nivo in politična razvitost in da se tudi v bodoče zmanjšajo stroški naše uprave.

Predsednik Miha Marinko: Kdo še želi besedo?

Janez Kermavner: V 3. poglavju poročila Izvršnega sveta, ki govori o notranjih zadevah Ljudske republike Slovenije, je med drugim tudi govora o prebegu naših državljanov preko meje. Statistika navaja, da je lani iz Ljudske republike Slovenije pobegnilo ali ostalo s potnim dovoljenjem in propustnicami obmejnega prometa onstran meja 4643 oseb ali 185 % več, kakor v letu 1955. Prijetih zaradi poizkusa pobege čez mejo je bilo 1837 oseb ali 102 % več kot leta 1955. Skupno je pobegnilo ali bilo prijelih pri poizkusu pobege 6471 oseb in to samo iz Ljudske republike Slovenije, kar je za 155 % več kakor leta 1955. Rázen tega je bilo zaradi poizkusa pobege prijelih še 4117 oseb iz drugih republik in to na ozemlju Ljudske republike Slovenije. No, če računamo uspele in neuspele pobege državljanov iz drugih republik, ki smo jih prijeli pri nas, po istem proporcu kakor pri naših ljudeh, torej dva in pol proti enemu ter vse to seštejemo, dobimo, da je po vsej verjetnosti, hotelo ali pa zapustilo našo državo okoli 12 000 oseb. To je že lepa številka, ki bi nam morala dati misliti tem bolj, ker statistika navaja, da so bili to večinoma mladi ljudje, stari do 25 let.

Če to razglabljamó dalje, lahko uganemo, da so to večinoma samske osebe, ki še nimajo ustvarjenih družin in ki si hočejo, kot statistika pravilno navaja, ustvariti v tujini boljše ekonomske pogoje za življenje kot pa jih trenutno morejo doseči v naši domovini. Če bi bili to ljudje, ki so zrasli v drugih pogojih ali pa generacija, na katero je v glavnem deloval vpliv kapitalističnega gospodarstva, bi človek še nekako razumel, da se ne strinjajo z drugačno gospodarsko ureditvijo. Ker pa je to mladina, ki je imela ob osvoboditvi komaj deset let, pa je ta številka zaskrbljiva, saj nam nazorno kaže, da delujejo na mladino vplivi, ki jih ne moremo jemati za pozitivne. Še toliko bolj pereče pa je dejstvo, da ravno mladini nudi naša država toliko ugodnosti kot jih naša starejša generacija nikdar ni bila in jih tudi ne more biti deležna. Da ne beže preko meje starejši letniki, je razumljivo, saj si večinoma med 25 in 30 letom vsakdo osnuje svoj lastni dom, družino, ki potem državljana veže in mu otežkoča ali onemogoča misel na pobeg čez mejo. Iz razgovorov in pomenkov z mnogimi delavci, in to predvsem z delavci, pa moramo ugotoviti, da marsikdo gleda na inozemstvo kakor na neko Indijo Koromandijo ali pa obljubljeni deželo in da si marsikdo misli, češ, če bi bil sam, bi tudi jaz poskusil srečo. Jasno je, da se moramo predvsem starejši spoprijeti s takimi tendencami pri naši mladini in pri našem delavstvu. Po drugi strani pa je dejstvo, da tu obstoji nek problem, s katerim je treba računati, zlasti zato, ker je propaganda, ki prihaja in vdira iz sosednjih držav k nam, tako vsiljiva in reči moramo včasih tudi otipljiva, da se ji mladina, če nanjo zadostno ne vplivajo pozitivne sile, težko zoperstavlja. Okrog tega problema se sučemo

kakor v začaranem krogu. Polni so ga vsi časopisi, resno misleči in satirični, včasih dobrohotno, včasih pa zlobno hudomušni. V radiu se zaletava vanj Ježek, ljudstvo pa hudomušno pravi, da se vanj zaletavajo avioni, če preletavajo našo zemljo, ker je menda tako visok. Dejstvo pa je, da dandanes zlasti mladina ne vidi standarda samo v zdravi in krepki hrani, katere pri nas pač nikomur ne manjka, temveč predvsem v masovni uporabi tehničnih stvaritev današnjega časa. Ideal tako imenovanega standarda je ljudem danes elegantno kolo, fotoaparati, radio, motocikel in avtomobil, gospodinjam pa pralni stroj, električni štedilnik, sesalci za prah, lepa in sodobna kuhinjska oprema, predvsem pa velika garderoba elegantnih toalet in hladilnik. Kričeča reklama in propaganda za uporabo vseh teh rekvizitov je naše ljudi že temeljito pripravila. Vse te želje pa zahtevajo denarja, obilo denarja, tudi v inozemstvu. Toliko več pa še pri nas, kjer so cene industrijskemu blagu v resnici še vse prej kakor pa skladne z višino prejemkov povprečnega človeka. Tu pa se začenja pričetek tistega zla, ki marsikoga zvabi na varljivo pot v tujino.

Če govoriš s preprostim državljanom, nikakor ne more na primer razumeti, da so pri nas cene tekstilnemu blagu tako neverjetno visoke. Ne more razumeti, da je na primer en robc, za katerega je včasih dal tri dinarje, danes tako drag, da stane 150 do 200 dinarjev, da je včasih dal za kompletno blago za obleko 400 do 500 dinarjev, dočim da danes za isto kvaliteto do 15 000 dinarjev medtem ko so se njegovi prejemki nesorazmerno zvišali. Tak človek ti včasih še kategorično izjavi, da se je razmerje med potrošnimi in blagovnimi fondi porušilo v njegovo škodo. Neverjetno hitro in točno ti hoče povprečen državljan postreči s primerjavo teh fondov v drugih državah ter išče paralelo s stanjem v naši domovini. Tu običajno ne pomaga mnogo prepričevanje in dokazovanje, ker se ti samo pomilovalno nasmehne, češ kaj mi boš pa tvezil, ko pa me ne moreš prepričati. Zgodilo se mi je, da mi je nekdo rekel, češ avtomobil je pri nas le redka izjema. Če bi ga kdaj hotel kupiti, bi moral priti ravno dvakrat na svet, potem bi ga do druge smrti imel, če med tem časom ne bi jedel. Dejstvo pa je, da je v tem vendarle zrno resnice.

V statističnih podatkih, ki jih je k poročilu za leto 1956 izdal Izvršni svet LRS, je na strani 21 tudi zanimiva tabela o strukturi mesečnih izdatkov za družine s tri do pet člani v primerjavi z letom 1955/56. Mesečni izdatek je 100 %. S tem se strinjam. Da se porabi za hrano od 44 do 50 % je tudi realno, da pa potroši pet članska družina mesečno samo 12,5 % za obleko in obutev, pa ne more biti povsem točno, pravtako kot ne more biti točno, da kurjava, razsvetljava ter stanovanje stanejo samo do 7,5 oziroma 8,8 %. Obleka in obutev petčlanske družine vzame povprečno vsaj 35 % mesečne plače pa nihče ne bo prebogato oblečen. Da lezejo družine z več člani v dolgove, ker so jim mesečni proračuni deficitni, je tudi dejstvo. Napravil sem analizo iz nekaj okoliških podjetij ter ugotovil, da je na primer 25 % vsega našega delavstva zadolženega, ter mora vračati mesečno povprečno do 3000 dinarjev v banko. Od delavcev, ki so imeli v letu 1956 povprečno plačo 7000 do 8000 dinarjev, pa je pri banki zadolženih 47 % in to do najvišje mogoče meje. Iz tega dolga pa te družine nikdar ne zlezejo, ker so prisiljene, da se takoj ponovno zadolže, kakor hitro odplačajo en dolg. Boljši je ekonomski položaj tistih delavskih družin, kjer sta zaposlena oba roditelja. Da pa tam nastopajo drugi, težki problemi v družini, je popolnoma jasno. Saj je v večini primerov nerešeno vprašanje pravega nadzorstva nad otroki takih družin v času, ko sta roditelja odsotna. Minimalno zvišanje plač, ki so ga delovni ljudje dobili s korekcijo

letošnjih tarifnih pravilnikov, za kar menim, da še ni dokončna rešitev, pa je že ogroženo zaradi ponovnega naraščanja cen. Pred nekaj dnevi se je časopisje obširneje razpisalo o problemu naraščanja cen mesu, kar je vse prej kot opravičljivo ter še vedno kaže na anarhično stanje, ki vlada pri našem izvozu. Forsirati izvoz živine v tolikšni meri, da to poruši stabilnost cen na našem tržišču in nudenje takšnih odkupnih cen, naravnost sili proizvajalca, da navija cene, če odkupnik plača vsako ceno, ki jo proizvajalec postavi. Žalostno je, da prav tisti forumi, ki so poklicani, da se s temi posli bavijo in ki so dolžni upoštevati tudi domačega potrošnika, delajo zmedo in nejevoljo med prebivalstvom.

Nakazal sem nekaj problemov, ki so se mi sami razgalili iz analize prvotne ugotovitve, da mladina danes v povečanem številu skuša zadostiti svojim težnjam po izboljšanju svojega ekonomskega položaja. Po mojem mnenju je tu še dokaj možnosti, da se situacija zadovoljivo uredi, dasiravno je vsakemu izmed nas jasno, da je trenutno nemogoče postaviti neko paralelo med stanjem pri nas in drugod. Da se situacija polagoma popravlja, je vsakomur jasno, vendar, da se popravlja tako počasi, to vseeno ni vedno opravičljivo. Večkrat se mi zdi, da smo v naši mrzlični gradnji pozabili na človeka kot subjekt in le prepogosto videli v njem le objekt. Da pa je treba temu naziranju enkrat napraviti konec, menda ni treba nikogar prepričevati.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče ne želi več besede, zaključujem razpravo in menim, da je skupščina sprejela in odobrila poročilo Izvršnega sveta za leto 1956.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih ter v zvezi s tem na obravnavo referata o organizaciji gozdarstva. Smotrno je, da je razprava skupna, ker je vsa snov enotna in med seboj tesno povezana.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo Republiškega zbora, da da poročilo k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih. (Poročevalec odbora za gospodarstvo Republiškega zbora ljudski poslanec Janez Pirnat prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. — Med čitanjem poročila doda k obravnavi zakona o gozdnih skladih naslednje):

Janez Pirnat: Na seji zakonodajnega odbora Republiškega zbora je predstavnik Izvršnega sveta predlagal k 2. členu predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih amandma, po katerem naj se v prvem odstavku 2. člena med besedi »lastnega gospodinjstva« vstavita besedi »gospodarstva ali«, besedilo »ali pa za vzdrževanje, obnovo ali graditev gospodarskih in stanovanjskih poslopij za potrebe svojega gospodarstva« pa se črta.

Odbor za gospodarstvo se je s tem amandmajem Izvršnega sveta strinjal, svoj prvotni amandma k temu členu pa je umaknil.

Predsednik Miha Marinko: Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. — Med čitanjem poročila doda naslednje):

Anton Truden: Pri zakonu o gozdovih se odbor strinja s predlogom odbora za gospodarstvo Republiškega zbora, naj žigosanje ostane kot tehnični ukrep. Zaradi tega odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev umika svoj amandma, s katerim naj se beseda »žigosan« zamenja z besedo »premerjen«.

Prav tako pa se pri zakonu o gozdnih skladih strinja z amandmajem Izvršnega sveta, katerega je že prej obrazložil poročevalec odbora za gospodarstvo Republiškega zbora.

Predsednik Miha Marinko: Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Tine Remškar** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora Republiškega zbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora Republiškega zbora ljudski poslanec **Vinko Hafner** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev ljudski poslanec **Mirko Lorger** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim zastopnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Jože Ingolič: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Predloga zakonov o spremembah zakona o gozdovih in o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih nista le rezultat naporov in uspehov, ki smo jih v zadnjih letih dosegli na področju gospodarjenja, čuvanja in nege gozdov, ampak sta hkrati rezultat naše uspešne gospodarske graditve in razvijanja našega gospodarskega sistema na šploh.

Ko razpravljamo o obeh predlogih zakonov, ki omogočata uvedbo predlagane organizacije gozdarstva, pa ne moremo mimo sedanje organizacije ter dejstev, ki so zahtevala prav tako gozdno-gospodarsko politiko. Znan nam je dolgotrajen proces pretiranega izkoriščanja gozdov, ki sega daleč nazaj v preteklost. Naj omenim, da so že leta 1919 znašale po podatkih zaloge lesa prav zaradi pretirane sečnje le 68 % normalnih zalog. Le te so se do leta 1939 znižale že na 56 %, v dobi okupacije pa celo na 52 % normalnih zalog. Kot vidimo, smo torej po osvoboditvi nasledili zelo slabo stanje v naših gozdovih. Zaloge lesa so v njih znašale le polovico normalnih, velike površine gozdov pa so bile in še predstavljajo degradirane gozdne površine.

V prvih povojnih letih nismo mogli pristopiti k izboljšanju stanja v naših gozdovih, ker smo žrtvovali vsa razpoložljiva sredstva v obnovi po vojni porušenega gospodarstva. Tudi naša nagla industrializacija in elektrifikacija ter stalna krepitev obrambne moči je zahtevala velike žrtve celotnega našega gospodarstva. Prizanesla tudi ni gozdovom. V tem času so bile potrebne tudi sorazmerno velike sečnje.

Uspešna graditev naše socialistične skupnosti je že po nekaj letih omogočila vse večje razbremenitev gozdov. Od leta 1951 so bili storjeni številni ukrepi za očuvanje in izboljšanje stanja gozdov. Zato je bila tudi vsa naša gozdno-gospodarska politika prilagojena oziroma podrejena osnovnemu smotru, očuvanju gozdov pred prevelikim izsekavanjem in zagotovitvi stalne gozdne proizvodnje v državnih pa tudi v nedržavnih gozdovih. Takratne gospodarske razmere so že dopuščale tudi znatno znižanje sečnje, ki so se zmanjševale vse do danes, ko znašajo v državnem sektorju gozdov manj kot prirast. Že

takrat je bil uveden gozdni sklad, zaostriilo se je izdajanje sečnih dovoljenj. Zaradi nestabilnosti lesnega tržišča in mnogoštevilnih špekulacij je bil takratnim potrebam primerno urejen promet z lesom, uvedene so bile spremnice za prevoz lesa. Leta 1953 je bil sprejet zakon o gozdovih, ki predstavlja tudi osnovo v tezah predlagane organizacije gozdarstva. Zakon o gozdovih je poleg tega, da je uredil upravljanje z gozdovi, zlasti zaostriil ukrepe zoper slab odnos do gozda, zoper slabo gospodarjenje v gozdovih, ne glede na sektor lastništva. S tem zakonom so bila uvedena obvezna sečna dovoljenja, bila je dana možnost, da se prevzame v državno upravo tisti gozd, s katerim lastnik tako slabo gospodari, da je ogrožena trajnost gozdne proizvodnje, obstoj ali gojitev gozda, ali če v njem seka brez sečnega dovoljenja. Skratka, zakon o gozdovih je dal osnovne temelje naše gozdno gospodarske politike, na kateri temelji predlagana oziroma predvidena organizacija gozdarstva.

Tekom leta 1955, zlasti pa v letu 1956 se je ob povečani industrijski proizvodnji in naši gospodarski politiki stabiliziralo naše gospodarstvo. S tem je bila dosežena tudi stabilizacija v našem gozdnem in lesnem gospodarstvu. Zaradi splošnega gospodarskega razvoja je bila zmanjšana letna sečnja za okoli en milijon kubičnih metrov v odnosu do leta 1952. Na to zmanjšanje je direktno vplivala povečana uporaba premoga za široko potrošnjo, ki se je povečala od 270 000 ton, kolikor je znašala v letu 1952, na 590 000 ton v letu 1956. Prav tako se je v tem času zelo povečala široka potrošnja električne energije, in sicer od 69 milijonov kWh na 190 milijonov. Samo s povečano uporabo premoga in električne energije se je zmanjšala letna poraba drv za kurjavo za najmanj 600 000 m³. Splošni gospodarski razvoj in podzvzeti ukrepi so nadalje omogočili, da se je zmanjšala tudi potrošnja tehničnega lesa. Tako se je znatno zmanjšala proizvodnja tesanega lesa, kar je omogočilo boljše preskrbo celuloznih tovarn in rudnikov s potrebnim lesom. Sama uporaba jamskega lesa se relativno tudi zmanjšuje glede na stalno naraščajočo proizvodnjo premoga. Na zmanjšanje uporabe je vplivala racionalnejša uporaba lesa in pa uvajanje jeklenega oporja. Prav tako ugotavljamo, da se je zmanjšala potrošnja tehničnega lesa tudi v gradbeništvu. Zmanjšanje sečnje je bilo omogočeno tudi zaradi zmanjšanja izvoza nepredelanega lesa, to je gozdnih sortimajev in rezanega lesa. Izvoz nepredelanega lesa smo nadomestili z izvozom finalnih lesnih proizvodov. Vsi omenjeni uspehi v štednji lesa in izvozu so omogočili nadaljnje zmanjšanje lesne sečnje za približno 200 000 m³ letno.

Na stabilizacijo v gozdarstvu pa je vplivalo tudi boljše stanje gozdnih fondov. Bilo je namreč ugotovljeno, da je stanje gozdnih fondov nekoliko boljše, kakor pa se je predstavljalo na temelju podatkov na hitro izvršene inventarizacije gozdov leta 1951. Skupna lesna zaloga v gozdovih znaša po podatkih nove inventarizacije okoli 115 milijonov m³, in ne samo 104 milijone, kolikor je pokazala prejšnja inventarizacija. To pomeni, da znaša letna zaloga po hektaru približno 133 m³ na površini 865 000 ha gospodarskih gozdov. Na isti površini je ocenjen prirastek za 2 milijona 640 000 m³ in ne dva milijona in pol, kot smo ga ocenjevali leta 1951. Ti podatki kažejo, da je stanje gozdnih fondov za približno 10 % boljše, kakor pa so bile doseganje cenitve. Ko ugotavljamo nekoliko boljše stanje gozdov, pa se moramo hkrati zavedati, da so njih lesne zaloge še vedno minimalne ter še vedno daleč od normalnih zalog.

Nekoliko boljše stanje gozdov pa je v veliki meri posledica zavestnega zmanjševanja sečenj v zadnjih letih ob istočasnem povečevanju in intenzivi-

ranju gojitve gozdov in gozdno pospeševalnih del, je v veliki meri posledica doslednega izvajanja naše gozdno-gospodarske politike pa tudi smotrne organizacije gozdarstva, kar vse je bilo rezultat stalne težnje za čim večjo zaščito in nego gozdov, za čim manjšim posekom in kolikor mogoče racionalnejšo porabo lesa. Dosledno izvajanje naše gozdno gospodarske politike pa je v veliki meri doprineslo tudi k izboljšanemu odnosu do gozda s strani upraviteljev, koristnikov, po tudi mnogih lastnikov gozdov. Doseženi uspehi in stanje gozdov še torej v naprej naročajo prav tako gozdno gospodarsko politiko kot doslej in takšen gozdno-gospodarski režim, ki bo tudi v bodoče zagotavljal pravilen odnos do gozdov in vplival na vse večjo in stalno gozdno proizvodnjo v vseh gozdovih, ne glede na sektor lastništva. Zato morajo ostati tudi v bodoče plan, gozdno ureditveni načrti, sečna dovoljenja, strokovno odkazovanje in učinkovita kontrolna inšpekcijska služba, osnova naše gozdno gospodarske politike.

Doseženi uspehi pa hkrati omogočajo delno poenostavitev izvajanja takega gozdnega režima in prenašanje nekaterih gospodarsko operativnih nalog, ki smo jih doslej tretirali kot upravne, na gozdno-gospodarske organizacije, in sicer gozdna gospodarstva in združne organizacije. Predlagane poenostavitve pa ne predstavljajo samo prenašanja nekaterih operativnih nalog na gozdno-gospodarske organizacije, ampak hkrati pomenijo mobilizacijo širokega kroga gozdno gospodarskih organizacij pa tudi poedincev za izvajanje gozdno gospodarskih nalog. Že takrat, ko je naša skupščina sprejemala zakon o gozdovih, ki je prenesel upravljanje gozdov na okrajne ljudske odbore, je bilo veliko najrazličnejših opozoril, da je prenašanje upravljanja gozdov na ljudske odbore prehitro, da ne bodo sposobni upravljati z gozdovi itd. Izkušnje pa so pokazale, da je bilo to pravilno in za gozdove koristno. Prav tako je danes ob naši gozdno-gospodarski politiki polno možnosti, da se kmetijske zadruge skupno s poslovnimi zvezami v večji meri angažirajo v nedržavnem sektorju gozdarstva, da čimprej postanejo tudi gozdno-gospodarske organizacije, ki naj ob sodelovanju svojega članstva doprinesejo k še boljšemu gospodarjenju nedržavnih gozdov. Z uspešnim izvajanjem teh nalog, pa se bodo uveljavile tudi na področju gozdarstva kot uspešna organizacijska oblika socialistične graditve na vasi. Prenos vseh operativnih nalog na gozdna gospodarstva in gozdarske poslovne zveze ter kmetijske zadruge torej nikakor ne pomeni popuščanja v naši gozdno gospodarski politiki, kot se tu in tam sliši. Vse to, kar se predlaga, je mogoče le, če bomo tudi odslej dosledno izvajali določila našega zakona o gozdovih, na katerem v celotnem sloni tudi predlagana organizacija.

Teze o organizaciji gozdarstva, ki jih je izdelala posebna komisija Izvršnega sveta in so bile predložene v razpravo naši skupščini, so bile predhodno obravnavane s strani mnogih organizacij. Med drugimi so o njih razpravljali društvo gozdarskih inženirjev in tehnikov, centralno in v vseh svojih sekcijah, Združenje gozdnih gospodarstev, upravni odbor združne zveze z okrajnimi združnimi zvezami, dalje upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. Vse te organizacije so dale mnogo koristnih pripomb in predlogov, ki jih je komisija v glavnem že upoštevala, v definitivnem tekstu tez, ki so bile poslani ljudski skupščini. O njih so razpravljali tudi vsi pristojni skupščinski odbori. Pripombe le-teh pa so upoštewane v predlaganih omenjenih zakonih in v predloženih predlogih uredbe za izvrševanje zakona o gozdnih skladih in v uredbi o sečni gozdnega drevja ter v osnutku odloka o posebnih pogojih za ustanavljanje podjetij na področju gozdnega in lesnega gospodarstva.

Predlagane teze in predloženi osnutki predpisov streme najprej za tem, da se opredelijo in razmejijo upravne gospodarske naloge na področju gozdarstva tako, da bi zadržali upravni gozdarski organi le upravne funkcije in okrepili kontrolno inšpekcijsko službo, medtem ko prenašajo vse gospodarske naloge na gozdna gospodarstva in gozdarske poslovne zveze skupaj s kmetijskimi zadrugami za nedržavne gozdove. Pri razmejitvi upravnih nalog izhaja teza s stališča, da jih je zlasti s področja gozdov nedržavnega sektorja v večji meri prenesti na pristojne upravne organe občinskih ljudskih odborov. Med najvažnejše naloge, ki bi jih po predlogih predloženih osnutkov predpisov izvajali občinski ljudski odbori in njih komisije za izdajanje sečnih dovoljenj, spadajo dajanje sečnih dovoljenj za vse količine lesa, izvzemši za sečno redkih ali gospodarsko posebno pomembnih drevesnih vrst, krčitve in sečnje na golo, dajanje sečnih nalogov, če je to potrebno iz gozdno gojitvenih ali gozdno varstvenih razlogov, dajanje odločb o plačilu prispevka za gozdni sklad, dajanje pooblastil strokovno usposobljenim osebam za premeritve lesa, zbiranje poročil o združni organizaciji v zvezi z evidenco sečenj. V še večji meri kot doslej pa bi občinski ljudski odbori sodelovali pri planiranju in usmerjanju gozdno gospodarskih del, določanju sečnih kvot ter zlasti del pri negi in gojitvi gozdov. S tem bi občinski ljudski odbori prevzeli nove, velike in odgovorne naloge, zlasti na področju nedržavnega sektorja, hkrati pa tudi veliko odgovornost.

Takšno razdelitev upravnih nalog omogoča dosedanji razvoj komunalnega sistema in utrditev vloge občin, to pa tudi naroča, da dobe občinski ljudski odbori več kompetenc na področju gozdarstva. Te naloge pa so novi občinski ljudski odbori sposobni izvajati in prepričani smo, da jih bodo izvrševali veliko neposredneje, pa tudi učinkoviteje, kakor so mogle te naloge opravljati okrajne uprave za gospodarstvo. Teh nalog pa nikakor ni mogoče prenesti na nekdanje krajevne ljudske odbore. Ker današnja zakonita ureditev ne omogoča, da bi občinski ljudski odbori razpolagali z delom gozdnih skladov, ker se ti formirajo le pri okrajnih ljudskih odborih, bo potrebno to vprašanje razčiščevati ob sprejemanju novega zveznega zakona o gozdovih. Okrajni ljudski odbori pa bi lahko že sedaj usmerjali uporabo obsežnih gozdnih skladov ob čim večjem sodelovanju z občinskimi ljudskimi odbori. S prenosom omenjenih nalog na občinske ljudske odbore in prenosom operativnih, gozdarskih nalog na gozdna gospodarstva in gozdarske poslovne zveze, bi okrajne uprave zadržale res le upravne inšpekcijske naloge. Tako bi okrajne uprave za gozdarstvo postale druga pritožbena stopnja za obravnavanje pritožb zoper odločbe, s katerimi se je celoma ali deloma zavrnilo sečno dovoljenje, druga stopnja za obravnavanje pritožb zoper odločbo o plačilu prispevka za gozdni sklad, prvostopni organ za obravnavanje prošenj za oprostitev plačila prispevkov za gozdne sklade, dajale bi pooblastila strokovnemu osebju za odkazovanje lesa na osnovi presoje strokovne sposobnosti tega osebja. Poleg teh čisto upravnih nalog pa bodo okrajne uprave sodelovale pri izdelavi predlogov letnih planov za oba sektorja gozdarstva in drugih nalog za potrebe ljudskih odborov in višjih gozdarskih organov.

Najvažnejši del nalog okrajnih uprav za gozdarstvo pa bo nedvomno izvrševanje inšpekcijske službe, ki bo ob predlagani razdelitvi upravnih in operativnih nalog in s prenosom poslednjih na gospodarske organizacije še zlasti važna. Zato bodo okrajne uprave za gozdarstvo zadržale sicer manjštevilen, toda bolj usposobljen in širše razgledan strokovni kader, ki bo sposoben vršiti tako

odgovorne naloge, ki jih okrajne uprave s predlagano organizacijo sprejemajo. Izvrševanje inšpekcijske službe bo moralo biti v bodoče kvalitetnejše, strožje in nepopustljivo. Inšpekcijska služba bo morala biti budna na razne posledice drobno lastniških tendenc in vplivov, ki bodo zlasti v začetku izvrševanja operativnih nalog s strani združenih organizacij v teh iskali opore pod najrazličnejšimi naslovi, pa tudi v nerazumevanju družbenega upravljanja v zadržah, ki ga je mogoče razvijati tudi na področju gozdarstva, ob absolutnem spoštovanju naših zakonskih predpisov in strokovnih načel gospodarjenja z gozdovi. Prav dosedanji način izvajanja inšpekcijske službe ob drugih številnih nalogah in dosedanja organizacija okrajnih uprav za gozdarstvo je brez dvoma v veliki meri slabila učinkovito izvajanje kontrolnih inšpekcijskih nalog. Odsej bo lahko prav zaradi precejšnjih razbremenitev okrajnih uprav za gozdarstvo in večjega poudarka na izvrševanju njenih kontrolno inšpekcijskih nalog, inšpekcijska služba okrajnih uprav boljša in učinkovitejša. To pa bo v veliki meri služilo tudi dobremu funkcioniranju predlagane organizacije. Kot vidimo, ostanejo vse naloge, ki izvirajo iz upravljanja gozdov, tudi v predlagani organizaciji ljudskim odborom. Tiste naloge pa, ki izvirajo iz pojma gospodarjenja gozdov, pa prevzamejo gozdne gospodarske organizacije. Tako bi v bodoče gozdna gospodarstva vršila tudi izmero posekanega lesa ter varstveno službo v gozdovih, ki so jim dani v gospodarjenje.

V zvezi z gospodarjenjem v gozdovih je važno omeniti, da smo imeli doslej urejeno le gospodarjenje v socialističnem sektorju gozdarstva. Za izvajanje operativnih nalog v nedržavnem sektorju gozdov doslej nismo imeli posebnih gospodarskih organizacij. Kmetijske zadruge so le v nekaterih okrajih izvrševale nekatera gozdno gojitvena dela v gozdovih svojih članov, so se pa v glavnem omejevala le na komisijski odkup gozdnih sortimajev za račun podjetij, ki so bila pooblaščenca za promet z lesom. Predlagane teze in predloženi predpisi pa predvidevajo, da bi v bodoče izvrševale kmetijske zadruge skupaj s poslovnimi zvezami in ob sodelovanju svojega članstva vse tiste operativne naloge, ki jih doslej v nedržavnih gozdovih niso mogle vršiti okrajne uprave za gozdarstvo, ker je slonelo izvajanje teh nalog doslej v glavnem na logarjih. Tako bi v novo osnujočih se gozdarskih poslovnih zvezah in v razširjenju dejavnosti kmetijskih zadrug, dobili tudi potrebne gospodarske organizacije, katerih skrb bi bila nega, gojitev in sečnja v nedržavnih gozdovih. Dela, ki bi jih izvajale kmetijske zadruge na osnovi potrjenih planov, bi se vršila pod vodstvom logarskega strokovnega in višjega kadra, ki bi ga po teh predlogih prevzele gozdarske poslovne zveze. Gozdarska poslovna zveza bi bila pooblaščenca tudi za odkup lesa nedržavnega sektorja, ki bi ga izvajala na komisijski način preko kmetijskih zadrug. S tem bi preko kmetijskih zadrug in gozdarskih poslovnih zvez zajeli v celoti proizvodnjo in promet z lesom nedržavnega sektorja gozdarstva. To bi ugodno vplivalo tudi na zadovoljivo oskrbovanje z lesom rudnikov oziroma lesne industrije. Na ta način bi dobili dobro strokovno gozdno gospodarsko organizacijo v obliki gozdarskih poslovnih zvez, ki bi bile ob potrebni kontroli sposobne zagotoviti strokovnost, pa tudi disciplino pri gospodarjenju z nedržavnimi gozdovi. Taka oblika gozdarske operative pa bo sposobna v znatni meri pritegniti k sodelovanju zadržno članstvo tudi na področju gozdarstva in ob tem razvijati številne kooperacije med kmeti in zadrugami.

S predlagano organizacijo bi gozdarske poslovne zveze s pomočjo prevzetega gozdno strokovnega osebja poleg splošnih vodstvenih organizacijskih

in strokovnih nalog, vršile skupaj z drugimi vse gospodarske operativne naloge, ki bi jih za nedržavne gozdove določal vsakoletni plan. Prav tako bi skupaj z zadrugami izvajale promet z lesom ter med drugim vodile potrebno evidenco, sodelovale pa tudi pri izdelavi planov za nedržavni sektor gozdov. Poleg teh nalog pa bi kmetijske zadruge na področju nedržavnih gozdov zbirale predloge za sečna dovoljenja in s pomočjo gozdarske poslovne zveze zbirale ustrezno strokovno dokumentacijo ter jih predlagale pristojnemu upravnemu organu občinskega ljudskega odbora. Vodile bi evidenco sečenj, izvršenih v nedržavnih gozdovih in tistih gozdovih splošnega ljudskega premoženja, ki so ji dani v izkoriščanje, ter dajale zadevna poročila.

V zvezi s predlagano porazdelitvijo upravnih nalog na občinske ljudske odbore bi se na osnovi predloženih predpisov tudi nekoliko spremenil delokrog uprave za gozdarstvo Ljudske republike Slovenije in sekretariata Izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo. Ker bo tudi uprava za gozdarstvo LRS razbremenjena nekaterih nalog, se bo tudi ona laže posvetila osnovnim gozdarskim problemom in kontrolni inšpekcijski službi. Na osnovi pooblastil zveznega družbenega plana za leto 1957 se dalje predvideva tudi trdnejša in trajnejša materialna osnova za gojitev, nego in varstvo nedržavnih gozdov. Predvideva se namreč analogna delitev cene lesa na panju kot pri gozdnih gospodarstvih. Tako bi se gozdna taksa, ki jo plačujejo lastniki za posekan les v zasebnih gozdovih, avtomatično delila na del za gojitev, nego in varstvo gozdov in drugi del najmanj 40 %, ki bi se zbiral v enotni okrajni gozdni sklad, ki kot vemo lahko služi za investicijske namene v našem gozdarstvu. Taka delitev gozdne takse pomeni posredno decentralizacijo tistega dela gozdnih skladov, ki služijo za gojitev, nego in varstvo gozdov neposredno za gospodarske organizacije, ki bodo tudi izvrševala ta dela, seveda na osnovi potrjenih planov. Sodelovanje gozdnih posestnikov, članov zadrug, lahko pri namenski in kakovostni uporabi teh sredstev v znatni meri pomore k nadaljnjemu izboljšanju stanja zasebnih gozdov.

Tudi glede določanja izplačevanja gozdne takse se predvidevajo znatne poenostavitve s tem, da se predlaga porazdelitev gozdov Ljudske republike Slovenije na enotne vrednostne razrede za oba sektorja lastništva gozdov. Tudi odmera in plačevanje gozdne takse se ne bi vršila več na osnovi sedanjih 99 tarifnih postavk. Nova tarifa naj bi imela le dve postavki za vsako vrsto lesa, in sicer postavko za tehnični les in postavko za drva, ki bi se praviloma plačevala na osnovi odkazila in premeritve stoječega lesa, odkazanega za posek. Ta poenostavitev ima tudi svoj ekonomski razlog, ki je v tem, da stimulira vsakega proizvajalca, da čimbolj izkoristi les in da izdela tiste asortimaje, ki so najbolj iskani in na katerih je naše tržišče najbolj zainteresirano.

Teze dalje odpravljajo žigosanje lesa kot upravni ukrep in bi po teh predlogih vršile žigosanje same gospodarske organizacije iz lastnih potreb pregleda in kontrole nad prevzetim lesom. Dalje predvidevajo osnutki predpisov tudi nekatere spremembe glede plačevanja gozdne takse. Predlaga se oprostitve plačila gozdne takse za posekan les, ki ga lastniki - uživalci ali koristniki, dalje upravičenci posekajo v svojih ali dodeljenih gozdovih za potrebe svojega gospodarstva; to se pravi za vzdrževanje, obnovo gospodarskih poslopij in naprav, stanovanjskih poslopij in za potrebe svojega gospodinjstva. Te dodatne ugodnosti bi torej veljale tako za zasebna kmečka gospodarstva kakor tudi za državna kmetijska posestva, gozdna gospodarstva, pa tudi za druge upravitelje državnih gozdov. Prav tako se predlaga oprostitve plačila gozdne takse za po-

sekan les, ki ga zasebni lastniki podarijo in se neposredno uporabi pri gradnji objektov, ki so pogoreli ali bili kako drugače uničeni od elementarnih nezdod, dalje za izgradnjo objektov za javne namene, kot so na primer elektrifikacija, gradnja zadružnih, gasilskih domov, spomeniki padlim borcem itd. In končno predvidevajo teze, da se ne plača gozdna taksa za posekan les na izvengozdnih zemljiščih. V vseh navedenih primerih pa bo seveda za posek lesa še vedno potrebno sečno dovoljenje.

Na kraju se želim dotakniti tudi problema plačevanja prometnega davka, ki ga plačujejo lastniki gozdov na rezan les, namenjen lastni potrošnji. Na zadnjem pa tudi na prejšnjih zasedanjih naše skupščine je bilo mnogo govora o problemu plačevanja prometnega davka. Eden izmed prigovorov, ki je edini imel določeno ekonomsko utemeljitev, je bil ta, da plačujejo gozdni posestniki poleg prometnega davka za rezan les za lastne potrebe tudi del gozdne takse. Pripominjam, da znaša višina vplačil tega dela gozdne takse približno toliko, kolikor znašajo vplačila za račun omenjenega prometnega davka. Predlagam oprostitev plačil dela gozdne takse za les, ki ga lastniki gozdov uporabijo za potrebe lastnega gospodarstva ali gospodinjstva, pomeni torej za lastnike gozdov isto razbremenitev, kot če bi se opustilo plačevanje prometnega davka. Opustitev prometnega davka pa bi bila nemogoča tudi iz naslednjih razlogov. K plačilu prometnega davka so zavezani žagarski obrati za ves razžagan les. Oprostitev plačevanja prometnega davka za majhen del lesa, ki se žaga na žagarskih obratih, bi nujno povzročila zelo velike izdatke za potrebno kontrolo ali se prometni davek pravilno obračunava ali ne. Davek na promet razrežanega lesa so dolžni plačevati vsi potrošniki lesa v naši državi, zato tudi vsa kmečka gospodarstva ne glede na to, ali imajo lastne gozdove oziroma lasten les ali ne. Z ukinitvijo prometnega davka bi povzročili veliko večje razlike med kmečkimi gospodarstvi in drugimi potrošniki, ki razpolagajo z lastnimi gozdovi, in tistimi, ki gozdov nimajo. Prav je, da vemo, da dajejo gozdovi lastnikom gozdov, upoštevajoč sedanja vplačila prometnega davka in prispevkov v gozdni sklad, čez 2 milijardi 600 milijonov čistih letnih dohodkov. Pri tem je že odbita za gozdove plačana dohodnina. In končno bi pomenila oprostitev plačevanja prometnega davka za rezan les za lastno potrošnjo predlaganih ugodnosti hkrati tudi opustitev edinega ekonomskega inštrumenta, ki bi na ekonomski način v okviru planirane sečnje deloval na zmanjšanje lastne potrošnje lesa in v korist čimvečje blagovne proizvodnje. Ker predlagana zakona omogočata uresničenje predlagane organizacije gozdarstva, predlagam skupščini, da jih sprejme.

Predsednik Miha Marinko: Pričenjam razpravo. Besedo ima ljudski poslanec Anton Hafner.

Anton Hafner: Tovariši poslanci! Vprašanje privatnih gozdov name ravamo sedaj operativno reševati s pomočjo združbe organizacije, kar bi se odrazilo v predpisih, ki se pripravljajo. To smatram za zelo važno odločitev in jo pozdravljam. Kmet je včasih izkoriščal svoje gozdove nenačrtno, največ zaradi trenutne denarne stiske, v času obnove pa je moral poleg lastne potrebe prvenstveno zadostiti tudi obvezni oddaji lesa. Kasneje so številni predpisi vlogo kmeta pri gozdovih zmanjšali na minimum, medtem ko je porastel administrativni način gospodarjenja preko uprav za gozdarstvo pri okrajnih ljudskih odborih. Tako se je gospodarjenje z gozdovi v nedržavnem sektorju z reduciralo

na tehnokratski aparat in nikogar drugega. Naša družbena ureditev ter razvoj zadnjih let potrjuje pravilnost in koristnost čim širšega družbenega upravljanja, zakaj naj bi torej še nadalje odrivali od gozdov na tisoče združnikov, ki so neposredno najbolj zainteresirani pri varstvu, negi in obnovi gozdov. Zagovarjam združno upravljanje v gozdovih. Seveda pa moramo priti do prave, vsebinske spremembe dela, ne pa da bi zamenjali ime okrajne gozdarske uprave na primer z združno gozdarsko poslovno zvezo. Naša dolžnost je, da ob tej priložnosti izkoristimo vse prednosti, ki nam jih nova organizacija lahko nudi. Vsekakor bi lahko združna organizacija približala gozdarskega strokovnjaka svojim združnikom, slično kot je storila s kmetijskim strokovnjakom. Na ta način bo najlažje eliminirati dosedanji stihijski individualni vpliv na gozdno proizvodnjo. Zadruga bo mnogo prej dosegla praktične rezultate v socialističnih odnosih pri upravljanju kakor tudi najbolj smotrnem izkoriščanju gozdov na večjih površinah. Združna organizacija bo s svojimi gospodarskimi in finančnimi funkcijami lahko vsklajevala interese posameznih članov, ki so dokaj različni. Spremeniti je treba to, da gozdarski strokovnjak ne bo potrošil 60 % delovnega časa samo za zadovoljevanje administrativnih predpisov, temveč naj bo 90 % izkoriščen pri organizaciji in boljši gozdni proizvodnji. Nova organizacija naj ne stremi toliko za tem, da bi zaposlovala manjše število strokovnega kadra, temveč da bo strokovnjaka osvobodila administrativnega dela in da se bodo gozdovom posvetili s proizvodne strani. To bi predstavljalo posebno velik napredek in preobrazbo v gozdarstvu. Ni dovolj, da približamo strokovnjaka gozdnemu proizvajalcu, temveč mu moramo vzbuditi večji interes za sodobno, napredno proizvodnjo. Les je nekoliko preobremenjen s štirimi različnimi dajatvami, ki zmanjšujejo realen dohodek združnika do take mere, da postane delo v gozdovih večkrat neinteresantno. Zato smatram za potrebno, da se to pri novih zakonskih predpisih upošteva.

Za zaključek še predlagam, da skupščina naroči Izvršnemu svetu izdelavo teh uredb najkasneje v enem mesecu, ker je delo na terenu zelo resno ovirano zaradi neurejenih zakonskih predpisov. K dokončni formulaciji novih zakonskih predpisov naj se pritegnejo za sodelovanje strokovne organizacije, da bodo predpisi res življenjski in ne tehnokratski.

Predsednik Miha Marinko: Besedo ima ljudski poslanec Peter Naglič.

Peter Naglič: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Predlagane spremembe gozdne službe in gospodarjenja z gozdovi sploh so izredno važne tako v gospodarskem kot političnem pogledu. S temi spremembami se po eni strani dajejo osnovnim organom oblasti, to je občinskim ljudskim odborom, važne naloge v gospodarjenju in upravljanju z gozdovi, po drugi strani pa je dana možnost pritegniti h gospodarjenju z gozdovi neposredne proizvajalce, to je zasebne lastnike gozdov preko kmetijskih zadrug. Hkrati pa je tem organom, to je občinam in kmetijskim zadrugam, naložena velika odgovornost za pravilno izvajanje predpisov oziroma za smotno gospodarjenje v gozdovih.

Na tem področju se bodo sigurno pojavile tendence, da bi predlagana organizacija in te spremembe služile posameznikom ne pa skupnosti. Takim tendencam se bo treba odločno zoperstaviti tako pri delu občinskih ljudskih odborov kakor tudi pri vodstvu kmetijskih zadrug, še posebno pa je to važna naloga inšpekcijske gozdarske službe. V predlaganem osnutku uredbe za izvr-

ševanje zakona o gozdnih skladih je vrsta novih stvari, ki na zadovoljiv način urejajo več težkih vprašanj. Glede na to, da so še nekatera, predvsem gozdarska področja neelektrificirana, ki jih bo slejkoprej treba elektrificirati, seveda v glavnem s sredstvi prizadetega prebivalstva, pa sem mnenja, da prav ta osnutek v tem pogledu zožuje te možnosti. V 6. členu je sicer določba o oprostitvi plačila prispevkov od lesa, ki se porabi za gradnjo raznih javnih naprav in objektov, medtem tudi za elektrifikacijo. Vendar pa se ta določba nanaša na oprostitev tega plačila za drogove, ne pa tudi za nabavo gradbenega materiala, predvsem žice, ki tvori važno postavko pri elektrifikaciji. V 7. členu je namreč določba, da se za neposredno uporabo lesa šteje tudi zamenjava za drug les ali drug gradbeni material, s katerim se les nadomesti, če se ta material neposredno uporabi za določene gradbene namene. Zato v primeru elektrifikacije ni mogoče zamenjati lesa za nabavo žice brez plačila prispevkov v gozdne sklade. Ker je jasno, da niti iz republiških niti iz okrajnih virov ni mogoče pričakovati sredstev za te namene, občine pa imajo glede tega zelo omejene možnosti za kreditiranje, sem mnenja, da je v interesu naše družbene skupnosti, da elektrifikacijska dela omogočimo s tem, da se tudi za ta namen nudi prej omenjene olajšave. S tem ne mislim, da ni mogoče dobiti iz drugih virov kot iz gozdov sredstev za ta namen. Vendar pa je v vseh področjih važen vir dohodkov gozd in bi tak ukrep služil v večji meri koristim gozdnih gospodarstev, ker bi se s tem manjšal posek.

Omenim naj še to, da se glede elektrifikacije tega področja postavlja vprašanje gospodarske rentabilnosti. Res je, da so posamezna naselja zelo raztresena, imamo pa tudi dosti strnjenih naselij, in ta strnjena področja je treba čimprej elektrificirati. Glede gospodarske rentabilnosti pa bi bilo treba ustrezno sprejemati spremembe glede tarife električne energije. Oddaljenejša področja, kjer je veliko omrežje in s tem visoki vzdrževalni stroški z majhno potrošnjo, naj bi plačevala nekoliko višjo ceno, da bi se tako večji izdatki pokrili z večjimi dohodki. Zato predlagam naslednji amandma:

V tretji vrsti 7. člena naj se črtajo besede »s katerim se nadomesti les«, tako da bi se prvi odstavek tega člena glasil takole: »Za neposredno uporabo lesa za namene iz 5. in 6. člena te uredbe se šteje tudi zamenjava lesa za drugi les ali drug gradbeni material, ki bi bil sicer za gradnjo potreben, če se ta material neposredno uporabi za namene iz 5. in 6. člena te uredbe.«

Kot sem že uvodoma naglasil, so predlagane spremembe izredno važne tudi v političnem in gospodarskem pogledu. Po mojem mnenju bo sprejem teh ukrepov zelo pozitivno vplival na politično razpoloženje podeželskega prebivalstva, s čimer se bo izboljšala politična situacija, še posebej pa bi k temu pripomogel sprejem predlaganega amandmaja.

Predsednik Miha Marinko: Besedo ima ljudski poslanec Matevž Hace.

Matevž Hace: Tovariši! V slovenskem parlamentu je bila v zadnjih štirih letih že večkrat razprava o gozdarstvu. To je razumljivo, ker so naši gozdovi zelo važna postavka v narodnem gospodarstvu. Če pogledamo slovenske gozdove in jih primerjamo z gozdovi po drugih deželah naše države, potem vidimo, da so ti gozdovi in lesna zaloga, ki jo imamo v teh gozdovih, le plod nekega dela, neke velike ljubezni našega slovenskega prebivalstva, predvsem tistega velikega dela, ki je po meščanski revoluciji oziroma po zemljiški odvezi

dobil te gozdove v svoje upravljanje oziroma v svojo last. Razumljivo je, da pri nas na drug način obravnavamo gozdarsko delo in gozdarsko službo, kakor pa so jo obravnavali denimo v drugih pokrajinah naše države. Zakaj? To zaradi tega, ker je bilo pri nas do sedaj 70 % oziroma, da se točneje izrazim, 65 % gozdov privatno kmečkih. 35 % pa državnih. Razumljivo je, da je v večjih kompleksih bila že pred vojno organizirana gozdarska služba. Za 574 000 ha privatno kmečkih gozdov smo imeli pred vojno, zdi se mi, okrog 23 strokovnjakov, ki so se pečali z upravnimi posli, pisali dvakrat na leto okrožnice itd. Skratka, vsa dejavnost v gozdovih, se pravi vsa nega, varstvo, sečnja itd., je bila bolj ali manj le prepuščena tistim, ki so dobili te gozdove po zemljiški odvezi.

Tovariši, z višjimi cenami lesa, posebno po letu 1890, se je pri nas začela z veliko naglico razvijati lesna industrija. O teh stvareh smo že večkrat slišali, govorili, brali razne razprave itd. Razumljivo pa je, da kljub temu, da je bila sečnja v slovenskih gozdovih često pretirana, ne moremo o tem govoriti na sploh; tega ne moremo generalizirati, kakor to delajo nekateri. Vsi vemo, da imamo v slovenskih gozdovih posamezne kraje kot prvenstveno Notranjsko, dele Kočevske, Gorenjske in naše slovenske Koroške, kjer so gozdovi bili v zelo dobrem stanju in kjer so ljudje vkljub kapitalistični eksploataciji, kljub temu, da so bile cene lesa visoke, da so bile tako imenovane krize itd., imeli pravilen odnos do gozda, pravilen odnos do sečnje in do gospodarstva. Kajti, tovariši, če bi slovenski kmet po letu 1890 zapadel maniji, češ, sekaj, glavno je, da jaz živim, potem bi v tem visokem domu ne imeli več o čem govoriti, ampak bi govorili tako, kot govorimo za Primorsko, kje dobiti sadike, da bomo pogozdili slovenski gozd. Ker pa je precejšen del slovenskih kmetov pravilno gledal na gozdarstvo, pravilno skrbel in pravilno sekal, zaradi tega smo po revoluciji 1945. leta lahko prišli, čeprav praznih rok in dejali dragi tovariš državljan, sto let si imel gozdove, trije, štirje rodovi so ti jih varovali, čuvali itd., sedaj pa boš dal lesno zalogo. V glavnem je slovenski kmet leta 1948., takrat ko je bila država v težkih urah, razumel, da je les treba dati in je velika večina kmetov dala po 300, po 500 in po 1000 kubikov lesa skupnosti za industrializacijo naše dežele. To so neovrgljiva dejstva; dejstva pa so vedno trma-sta stvar.

Evo, tovariši, mi smo potem po štirih letih teh obveznosti, ko smo že precej posekali v naših gozdovih prišli do tega, da je treba postaviti tako imenovani strokovni kader, da bo ta odločal, koliko in kaj se sme sekati, razumljivo seveda v mejah jasno določenih predpisov. Mi smo prišli — v tem oziru smo zelo pridni — na 1100 in še nekaj logarjev, v nedržavnem sektorju. Razumljivo je, da tisti, ki so gozdove posekali že v preteklosti in tisti, ki bi jih še sedaj posekali do zadnjega kubika, potrebujejo policaja, da bi jih držal za vrat, potrebujejo logarja in usmerjevalca. Jasno je tudi, da predpisi ne morejo biti neenotni, se pravi posebej za tistega, ki je znal dobro gospodariti, in posebej za tistega, ki je slabo gospodaril. Na teh 1100 logarjih je zadnjih šest let visela vsa teža, še več, ti so v mejah slovenskih in zveznih gozdnih predpisov bili absolutni gospodarji vseh 574 000 hektarjev gozdne površine. Kasneje so bile z zakoni iz 1953. leta uvedene še precejšnje omejitve glede uporabe lesa za domačo porabo.

Tovariši, o stari organizaciji, o kateri je v referatu govoril predstavnik Izvršnega sveta ljudski poslanec Ingolič, o tej organizaciji se je precej razpravljalo v zadrugah in po naših odborih. Jasno je, tovariši, star slovenski pregovor

pravi, več glav več ve, več pameti več misli. To se pravi, da so še stari Slovenci razumeli to kolektivizacijo misli, govora in odločanja. Vendar pa bi priporočal Izvršnemu svetu, da bi se pri bodočih takih večjih stvareh vendarle poslužil tako imenovanega socialističnega anketiranja. Take stvari, kot je na primer ta reorganizacija, ki jo sedaj sprejemamo, pa bi morala biti temeljito prediskutirana tudi v vseh 131 občinskih odborih in v vseh tistih 1000 in kolikor imamo splošnih kmetijskih zadrugah. Mislim pa, da so sedaj samo določeni forumi kot so bodisi gospodarski odbori in okrajne združne zveze, dali svoje pripombe.

Nekateri mislijo, da bomo s to novo organizacijo ogromno pridobili in si od teh gozdarskih poslovnih zvez ogromno obetajo. Jasno je, in to drži, da je to majhen korak naprej. Majhen korak naprej je v tem, da tistih 1100 gozdarskih odločujočih ljudi, med katerimi vemo, kakšne gospodarje imamo — govorim namreč o osnovnih gozdarjih — daš na tale združni forum, da bo združni forum nekako odločal. Vendar pri vseh teh predpisih, ki bodo določali službo in delo gozdarskih poslovnih zvez, ne smemo pozabiti na tistega, — zopet govorim o tistih, ki so bili varčni in so zato lahko po vojni skupnosti nekaj dali in ne o tistih, ki niso nič dali, da bo tudi ta upoštevan v tistih odborih, da bo soodločal pri tej gozdni politiki. Mi smo zelo sramežljivi, kadar govorimo o teh stvareh in se kar se da izogibljemo samo, da ne bi ta ali oni izgledal kot nekak zagovornik kmečkih interesov.

Tovariši, ne gre tu za zagovarjanje kmečkih interesov v slovenskem gozdarstvu. Tu gre za to, da bi pri tistih 150 000 dosedanjih lastnikih, ki so imeli stoletja gozdove v rokah, in so sami po svoje delali, ostalo še nekaj tiste ljubezni, ki so jo imeli do slovenskega gozdarstva, kajti uradnik ne bo nikdar delal tako, kakor je delal tisti, ki je gospodaril z gozdom skozi tri ali štiri rodove. Jasno je, da se s to našo socialistično koncepcijo, hočeš ali nočeš, strinjajo v glavnem tudi naši kmetje. Vendar mislim, da bodo prav sedaj, ko razpravljamo o teh stvareh, ljudje pozdravili eno stvar, namreč to, čemur mi v naši terminologiji pravimo, da smo šli korak naprej v nekaterih stvareh. To, da jim dajemo nazaj tisto, kar so že imeli, da bodo za domačo porabo imeli nekaj lesa, to bodo ljudje pozdravili in bodo naši državljani volivci dejali, vendar imajo poslanci v naši skupščini posluš za naše težnje in za tiste stvari, ki so neobhodno potrebne v našem gospodarstvu.

Mislim, da vsi poslanci, kar nas je tukaj, skoraj vsi točno vemo za svojo volilno enoto, koliko je tam tovarn. Zelo prijetno in tudi lepo je iti v tovarno, pogledaš stroje, si na seji upravnega odbora in delavskega sveta, se pogovoriš z njimi in govoriš v tistem jeziku, ki je najbolj napreden v našem socializmu. Ko pa prideš iz tovarne in greš na občino, pa ti tam povedo, da potrebujejo 4600 kubikov tehničnega lesa, če hočejo v letu 1957 popraviti stanovanjske hiše, skednje, hleve, svinjake, kozolce, itd., te pa obide malo drugačen občutek. Posebno pa te obide drugačen občutek, če kot poslanec — če imaš čas seveda — obišeš nekoliko tudi vasi in vidiš razmere, v katerih ljudje živijo, mislim posebno v gorskih krajih.

Tovariši, to stvar bodo naši ljudje pozdravili, samo eno bodo rekli, ali bo to držalo samo za leto 1957 ali za dalj časa. Veste, kakor smo mi na nek način prekaljeni, tako so ljudje na terenu prekaljeni na drug način in so to neovrgljiva dejstva. Zato mislim, da bi morala ta stvar držati najmanj deset let. Lahko se motim tako kot vsak drug povprečen poslanec, kajti vsi smo povprečni. Toda najmanj deset let bi morala veljati sprememba zakona, da je les za domačo porabo oproščen takse. Zakaj? Marsikdo si sedaj misli, češ, sedaj

pa bodo začeli to izkoriščati in bodo sekali na veliko, gradili hleve, skednje, hiše itd. Tovariši, kaj pa prej, ko vsega tega ni bilo? Poglejte, pri sečnji se slovenski človek sakramensko premisli, kadar da nova vrata v hišo. Kajti takale vrata — pa ne mislim taka, kakor so tukaj (smeh med poslanci) — ampak navadna kmečka vrata, stanejo najmanj 12 000 dinarjev. Eno kmečko okno stane 8000 dinarjev itd. Hlev stane danes majhnega slovenskega kmetiča reci in piši točno pol milijona dinarjev. To se pravi dva para volov in ena dobra krava. Par volov, da doraste, potrebuje tri do štiri leta in bi ta znesek moral kmet preprosto dati na stran. To se pravi, da je po mojem mnenju odveč bojazen, da bodo ljudje sedaj, ko bodo oproščeni takse, bolj trošili les. Vsak lastnik les raje proda, da dobi nekaj sredstev za kritje domačih potreb, pa naj si bodo to vdove, preužitkarji in podobno, kot da bi preveč lesa vlagal v svoje poslopje. Kmet te stvari sakramensko preračuna. Poglejte, prav do sedaj je bilo v zvezi s takso dosti takih primerov, da je ljudem bilo vseeno, ali dajo za pod, za hišo, za svinjake ali pa za hleve prvovrsten les ali pa tretjevrstnega. Takso je tako moral plačati. Sedaj bo pa zase porabil slabši les, boljši les bo pa prodal.

Te stvari so pri tej naši novi organizaciji take, da je o njih treba razmišljati. Zato bi morala sprememba tega člena glede gozdne takse, veljati najmanj 10 let. Če boš šel med volivce, te bodo ti najprej vprašali, ko boš prišel na volišče — če te pa nekdo osebno pozna, te bo pa pocukal za rokav in te vprašal, kaj pa ste se zmenili tam gori, ali je to za par mesecev ali pa je to za nekaj let. Jasno je, in tudi pravilno bi bilo, da jim rečem, tovariši, to bo držalo najmanj deset let.

Poslanec Ingolič je v svojem referatu pozabil navesti tudi te stvari. On bi, kot slovenski zadružni voditelj, ki je skupaj z ostalimi tovariši delal na referatu za novo organizacijo, moral povedati tudi te stvari. V slovenski deželi imamo še toliko in toliko hiš in toliko in toliko skednjev, ki jih je treba popraviti. Te podatke imamo zbrane v vseh občinskih odborih. S temi podatki je oborožen skoro sleherni poslanec in jih čuva za sebe. Jaz jih vsaj čujem za sebe. Evo, na te stvari je nekoliko pozabil.

Druga stvar je, tovariši, vprašanje skladov. Ti skladi so v naši slovenski domovini nekakšna mamica, ki je za vse. Drži, star pregovor pravi, česar ni, vojska ne vzame. Neprijetno pa je, če te volivci opozore in ti še pod nos prinesejo uredbo, češ saj uredba o skladih govori, da se ta denar porabi za gozdne namene, da bomo imeli več lesa, da bomo gozdove uredili, da bomo izvajali varstvo gozdov, napravili pota, gozdne ceste itd. Mi pa s temi sredstvi precej na široko gospodarimo. Evo, 20% od teh skladov bodo imeli okrajni ljudski odbori, nekaj je treba dati tovarnam itd. Jasno je, da smo tu vezani na zvezni predpis. Toda zvezni predpis omenja samo republiške in okrajne sklade. Oprostite mi tovariši, jaz sem še vedno zagovornik občinskih skladov. Drži, da bo po teh novih načelih, ki so tu razloženi in podani, občinska komisija odloča pri tem, toda dokler ni fiksno odločeno, da ima 50% občinski ljudski odbor in on odloča, kako se ta sredstva porabijo v gozdne namene na njihovem območju, toliko časa bo ta stvar pri nas še šepala. Seveda bi se obrnil tudi na bivšega finančnega ministra tovariša Poliča, da bi kot zvezni poslanec, ki se tudi nekoliko razume na gozdarstvo, vplival nekoliko na ekonomske kroge v Beogradu, da bi ta predpis o skladih spremenili oziroma dopolnili s tem, da se organizirajo občinski gozdni skladi. (Smeš v dvorani.)

Nekateri se smejete tovariši, toda pogledjte, najbolj žalostno in najslabše na svetu je beračenje. Včasih nas je bilo sram, da bi kdo beračil ali da bi si

kupil obleko na up. Danes pa je vsak kar ponosen, da berači. Ponosen je človek, ki kupi obleko na up, pravi, na up sem si kupil obleko. Ponosen je občinski predsednik, če berači, češ pa sem na okraju nekaj priberačil in sem izvrtal, da so mi nekaj dali. Kar nekako v modo je prišlo to naše beračenje. Beračijo ne samo občine, beračijo tudi pasivni okraji, beračijo tudi pasivne republike. Kar vsi prosijo, da bodo iz tiste skledne nekaj dobili. Poglejte tovariši, vsem vam je več ali manj znano, da je volilni okraj, ki ga zastopam — Notranjska, pasiven, vendar ta okraj res ne potrebuje nekih sredstev, da bi mu jih skupnost dajala. Nekaj pa je, recimo konkretno, tam sem poslanec v dveh občinah. Lansko leto sta ti dve pasivni občini dali skupnosti skupaj 105 milijonov dinarjev v gozdni sklad. Dobili pa sta iz tega sklada nazaj samo 15 milijončkov. Zakaj ne bi tako siromašnemu in pasivnemu okraju pustili ta sredstva, hkrati pa z dobro inšpekcijo zagotovili, da se bo ta denar pravilno uporabljal za gozdne namene. Tako pa vsa stvar nekoliko čudno izpade. Najprej ti vse poberejo, potem pa izgledaš kot berač in pravijo, glej ga, nasilen je, berači, prosjači, piše itd. Toda, saj prosiš svoje, da ti tvoje dajo nazaj. Toliko o teh skladih in njihovi pravilni uporabi.

Potem pa še tole. Mnenja sem, da smo vsi več ali manj ljubitelji slovenskega gozdarstva. Večina, kar nas je tukaj, smo se navadili že v partizanih hoditi po slovenskih gozdovih in še zdaj nekateri ali pa celo večina hodi v prostem času rada po gozdovih. Mnenja sem, da več ali manj večina med nami pozna v svoji volilni enoti, posebno pa tisti, ki smo poslanci v krajih, kjer je dosti gozdov, kakšna so pota in kakšne so ceste. Vsak pozna svojo volilno enoto, nekateri pa še kaj več. Nastane pa vprašanje, koliko časa bomo popravljali gozdna pota, kajti na eni strani se zbirajo skladi, na drugi strani pa naša pota kriče po popravilih. Ta gozdna pota, tovariši niso zaradi luksuza. Ne! Vsak, ki je hodil po evropskih deželah, bodisi po Franciji ali Avstriji, je lahko videl, kakšna pota imajo tam po gozdovih. Ne govorim o cestah, ampak o poteh. Pustimo ceste pri miru, te bodo že nekako nastale. Predvsem bi povedal, zakaj so potrebna gozdna pota. Potrebna so zato, da bi mi sleherno vejico, sleherni košček lesa speljali iz gozda. Poglejte po mestih in boste videli, da stare ženice poberejo tudi tiste drobne šibice, da bi ja ničesar ne propadlo. V gozdovih pa nam propada še precej lesa, to pa ne zaradi tega, ker nimamo urejenih gozdnih cest, ampak gozdnih poti. Denar pa imamo tukaj, pa ga kar delimo in se vsako leto izgubi, bodisi da ga naložimo sedaj v to, sedaj v ono podjetje, da damo v proračun in ne vem komu bomo še vse dajali ta denar iz gozdnega sklada. Uredimo zato najprej gozdna pota, napravimo inventarizacijo oziroma taksacijo gozdov, pogozdimo vse tisto, kar je potrebno pogozditi, da bo lesni fond res rasel, potem pa, ko bomo vse to uredili in bomo iz gozda pobrali vse, kar se pobrati da, pa naj gredo sredstva iz gozdnega sklada tudi v druge namene, pa čeprav za pralne in šivalne stroje. O teh stvareh sem povedal svoje mnenje in mislim, da vse dotlej, dokler ne bomo imeli urejenih gozdnih poti, tako dolgo je zastoj govoriti o varčevanju z lesom.

Druge stvar, tovariši, je vprašanje inšpekcijske službe. Nekateri so govorili, da so inšpekcije take in take. Dobro, sedaj bomo imeli na eni strani različne poslovne zveze, na drugi strani pa inšpekcijo. Vendar bi ta inšpekcija morala biti od vrha do tal, se pravi, od republike navzdol do okraja tako organizirana, da bo res lahko kos svoji nalogi, da bo tiste svoje pristojnosti lahko dosledno izvrševala. Človek se kar boji, da se ta nova, toliko hvaljena gozdarska organizacija ne bo preveč vrgla na komercialo, da ne bo pozabila na nego

gozdov oziroma, da se ne bo preveč vrgla na sečnjo in prodajo. Na smela bi biti zanemarjena vzgoja, kajti povsod tam, kjer imamo gozdove degradirane, bi jih bilo treba čimprej spraviti v red. Če ne bomo imeli dobrih inšpektorjev, ne mislim v republiki, kajti tistih nekaj ljudi že ve, kaj in kako, ampak na okrajih, potem bo ta poslovna zveza marsikje več ali manj komercialno podjetje in bodo poslanci čez leto ali dve zopet zakričali, češ, kaj pa je s to našo novo organizacijo, zakaj nismo poskrbeli za dobro inšpekcijsko službo. Radi bi imeli dobro inšpekcijsko službo, pri kateri morajo biti dobri kadri, zato pa ne morejo biti boljši kadri tam, kjer se bo izvajala komerciala, kakor pa na okraju, kjer bo inšpekcija. Skratka, gozdarski inšpektorji bi morali biti prvovrstni kadri.

Nadalje bi še omenil, da smo mi kot poslanci lahko ponosni, da imamo v Sloveniji še vedno najlepše gozdove v državi. Če hodi človek po Makedoniji, kjer sem nedavno bil, in tudi drugod, se lahko naravnost zjoče, ko vidi tisto grmovje. Zato smo na naše gozdove res lahko ponosni.

Tovariši, omenil bi še, kar je omenil že tudi referent, prometni davek na žagan les. O teh stvareh je bilo že toliko govora, pisanja in prerekanja, da človeka začenja že glava boleti od tega. Vendar ta stvar ni taka, kot si nekateri mislijo, češ, da bo kmet bogatel in da bo počel celega vruga; če ga bomo zaščitili pri prometnem davku. V slovenski deželi imamo poleg kmečkega sektorja tudi na desetisoče delavcev in nameščencev, ki imajo prav tako svojo hišico, kot jo ima francoski, angleški, avstrijski ali nemški delavec. Francoski socialist Jean Jaurès je nekoč rekel, če imata delavec in nameščeneec svoje stanovanje ali pa svojo hišico z vrtičkom, je to smrt gostilni. Potem se produkcija v tovarni dviga in imaš zadovoljnega državljana. Koliko pa je tudi slovenskih delavcev in nameščencev udarjenih s prometnim davkom? Zato bi na te stvari prav tako morali nekoliko misliti. Ne nameravam sedaj govoriti o tem, koliko desk in koliko lesa mora imeti vsak nameščeneec oziroma vsak delavec pri popravilu svoje hišice in koliko rabijo lesa v kmečkem sektorju. Te stvari več ali manj bolje kot mi poznajo na občinah. Vendar, ko se pojavlja tako vprašanje, bi pa vendarle bilo prav, da bi ekonomisti v Beogradu te stvari nekoliko izračunali in upoštevali posebnosti naše dežele ter mislili na nekatere olajšave. V okviru možnosti sta naš Izvršni svet in tudi naša skupščina napravila vse, kar je bilo mogoče in se vidi, da je pokazana dobra volja.

Tovariši, pri novi organizaciji gozdarske službe pravimo, da gremo v razvoju korak naprej. Pravimo, da bomo poudarili našim volivcem, da je tu dan nek način združnega upravljanja, pri katerem boš tudi ti kot bivši lastnik sodeloval. Govorili bomo tudi o tem, da mora ta lastnik nekaj tiste ljubezni, kolikor jo je izgubil, dobiti nazaj, ko bo oproščen davka za tisti les, ki ga ima za svojo uporabo. Vendar bi se pri vseh teh stvareh ne strinjal popolnoma s tovarišem Hafnerjem, ko pravi, da mora sedaj v enem mesecu iziti cel kup novih predpisov. Naglica, pravijo, ni nikjer dobra. Mi smo že zadnjič, ko smo razpravljali o družbenem planu, govorili o tem, da pojdimo konkretno v gozdarstvu to linijo; da bomo imeli čim manj predpisov in da bodo ti smotrni in solidni, tako da jih bo vsakdo razumel, kakor je vsak star gozdar razumel avstrijski zakon iz leta 1852.

Toliko, tovariši, sem mislil povedati o teh stvareh, mislim pa reči še to, da bo človek sedaj nekoliko bolj z veseljem in z boljšo voljo šel med volivce govorit o teh gospodarskih stvareh. Ljudje bodo videli, da je sedaj konec paševanja prenekateremu bivšemu gozdarju, ki je bil paša na svojem terenu, in

bodo videli, da bodo tudi oni sami imeli besedo v okviru združne organizacije kot najbolj napredne oblike na sedanji stopnji v našem družbenem redu. Te pripombe sem imel, se pa kajpak strinjam tudi z vsemi drugimi navedenimi načeli.

Predsednik Miha Marinko: Prekinjam razpravo, ki se bo nadaljevala ob 17. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 13.40 uri in se je nadaljevala ob 17.15 uri).

Predsednik Miha Marinko: Tovariši, nadaljujemo razpravo. Želi kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Anton Peternej.

Anton Peternej: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Ko naša skupščina danes sprejema pomembne predpise, ki dopolnjujejo temeljna načela o organizaciji gozdarske službe in o gospodarjenju z gozdovi, menim, da je potrebno ugotoviti, da so predlagane spremembe zelo koristne za naš nadaljnji gospodarski razvoj in da so ti predlogi plod obširnih in vsestranskih obravnav ter analiz. Predlagane spremembe vsebujejo res važna načela za naš nadaljnji razvoj, posebno še kmetijstva in gozdarstva. Zaradi tega je pomen teh sprememb izredno važen tako v gospodarskem kot v političnem pogledu. S temi predpisi se poenostavlja dosedanji zelo zapleteni sistem gospodarjenja in upravljanja z gozdovi, še važnejše pa je, da predlagane spremembe poudarjajo potrebo po gospodarjenju z gozdovi s strani osnovnih organov oblasti, to je občin, in nudijo zlasti kmetijskim zadrugam široko možnost za vključevanje v gospodarjenje z gozdovi. Ti predpisi omogočajo, da se tudi lastniki bolj zainteresirajo in pritegnejo zlasti k izvajanju gozdno gojitvenih del. Na ta način bo mogoče uspešneje gospodariti z gozdovi in racionalneje izkoriščati sredstva za gozdno gojitvena dela in za urejanje gozdnega gospodarstva sploh. Seveda pa nalaga ta organizacija njenim organom tudi težke naloge in veliko odgovornost. Spoprijeti se bo treba s tendencami, ki se bodo verjetno pojavile pri zasebnih lastnikih, da bi te spremembe bolj služile njim kot pa naši širši skupnosti. Glede tega leži na zadrugah in občinah ter njihovih organih kot združnih poslovnih zvezah, posebno pa še na okrajnih gozdarskih inšpekcijah velika odgovornost. Mislim pa, da bo te škodljive tendence mogoče paralizirati prav z doslednim izvajanjem načel, ki jih ti predpisi vsebujejo. Mislim tudi, da je prav in za nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva koristno, da bodo kmečka gospodarstva deležna raznih olajšav, ki so vsebovane v predlogih novih predpisov. To še posebej zaradi tega, ker sta kmetijstvo in gozdarstvo v naših razmerah medsebojno zelo tesno povezana. S temi olajšavami bo kmečkim gospodarstvom družbenega in zasebnega sektorja dana možnost, da vzdržujejo, obnavljajo in tudi modernizirajo gospodarska poslopja in naprave ter sploh razvijajo svoje gospodarstvo in povečujejo proizvodne zmogljivosti deloma tudi iz dohodkov gozdov. Tako bo gozd delno pomagal pri razvijanju našega kmetijstva za čedalje večjo proizvodnjo, hkrati pa bo krepil vlogo združništva v našem gospodarstvu. Ker pa po drugi strani ti predpisi omejujejo zasebne lastnike gozdov glede samolastnega gospodarjenja in zmanjšujejo rento iz gozda, ki je do sedaj dostikrat bila vzrok slabemu gospodarjenju v kmetijstvu, bodo prav ti ukrepi vzpodbujali k temu, da bodo zasebni lastniki uredili svoja kmetijska gospodarstva in povečali kmetijsko proizvodnjo, ki mora postati glavni

vir dohodkov. Jasno je, da gozd ne sme biti več glavni vir dohodkov, na račun katerega so živeli in še hočejo živeti zlasti večji kmetje v gozdnatih področjih in da je zato treba njihovo preusmeritev k večji proizvodnji v kmetijstvu pospeševati tudi s takimi predpisi, ki jih sicer prizadenejo, vendar pa so v končni fazi njim samim koristni.

S temi predpisi bo rešenih nekaj perečih problemov, ki so bremenili kmečka gospodarstva. Da so bila ta vprašanja res pereča, četudi ne najtežja v našem gospodarstvu, potrjujejo tudi podpisi 81 poslancev naše skupščine na zadevnem predlogu resolucije na zadnjem zasedanju.

V predlaganih spremembah in ukrepih so vsebovane v glavnem vse možnosti, ki jih imajo republiški organi za ureditev problemov s področja gozdarstva, vključno s prometnim davkom. Ker pa je prometni davek na rezan les v pristojnosti zveznih organov in so naše republiške možnosti in pristojnosti v glavnem izčrpane ter je po drugi strani s temi olajšavami podana ustrezna rešitev perečih vprašanj, zato za sedaj ni več potrebna oziroma umestna intervencija pri zveznih organih, kot je bilo to predlagano v resoluciji na zadnjem zasedanju naše skupščine. Prepričan sem, da bo sprejem teh predpisov ugodno vplival na razvoj našega gospodarstva, posebej še v kmetijstvu, zlasti pa se bo pozitivno odražal tudi na političnem področju.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima ljudski poslanec Jože Tramšek.

Jože Tramšek: Tovariši ljudski poslanci! Ko pozdravljam, kot vsi dosednji govorniki, rešitev tega vprašanja v gozdarstvu, pa bi vendarle hotel opozoriti na problem, ki se bo pojavil v kljub takšni rešitvi, kot jo danes tukaj sprejemamo. To predvsem zaradi tega, ker se, kot mi je znano, hkrati tudi pripravljata korektura katastrskega dohodka v gozdarstvu, ki more povzročiti predvsem za ravninske predele Štajerske precejšnje težave in utegne, kot to izgleda po informacijah, ki jih imamo, likvidirati vse pridobitve, ki jih danes sprejemamo glede obremenitve gozda, lesa itd., ne pa morda glede prenosa gospodarjenja z gozdovi na zadruga.

Gre preprosto za tole stvar. V naših ravninskih predelih imamo zelo slabe gozdove, tako da v glavnem zaenkrat še vedno sekamo in to s sečnimi dovoljenji, za 35% več kot je prirastek. V našem okraju konkretno posekamo 45 000 kubikov lesa, kar je sicer malenkost v primerjavi s količinami za vso Slovenijo, vendar pa znaša prirastek pri nas komaj 39 000 kubikov letno. To se pravi, da s tisto rešitvijo, kot jo je na seji odbora nakazal tovarš Ingolič, da se bo takrat, ko se bo uveljavil večji katastrski dohodek za gozdove, taksa znižala, da s tem naši kmetje prav nič ne pridobe, zaradi tega ker gre v celoti samo 14 000 kubikov lesa na trg, ves ostali les pa se uporablja v domačem gospodarstvu. Stvar je v bistvu taka, da je bil do sedaj hektar gozda pri nas, upoštevajoč takso, ki so jo plačevali kmetje, obremenjen z 953 000 din brez prometnega davka. Če bi vzeli najnižji stopnjo, ki je pri korekturi katastrskega dohodka po formacijah, kot smo jih dobili, mogoča, potem bi to pomenilo, da bi bil naš kmet dodatno obremenjen z 247 dinarji na hektar, računajoč še posebej prometni davek. Menim sicer, da je rešitev, da znižamo takso, ko se bo dvignil katastrski dohodek, v splošnem za Slovenijo v redu, toda za tiste predele, kjer se les troši izključno za domačo porabo, pa stvar na ta način ne bo rešljiva. Nimam konkretnega predloga, vendar pa priporočam Izvršnemu

svetu, da bo takrat, kadar bo to vprašanje na dnevnem redu oziroma, ko se bo reševalo, računal tudi s tem, ali se ne bi dalo tega problema rešiti še na kak drug način. Sicer se bo dejansko zgodilo to, da bomo z znižanjem takse krepili kmeta, ki ima les za prodajo, tistega pa, ki takega lesa nima in ki les uporablja v glavnem le zase, pa ne.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na volitve sodnikov vrhovnega sodišča, višjega gospodarskega sodišča, okrožnih sodišč ter okrožnega gospodarskega sodišča. Prosim poročevalca odbora za volitve, da da poročilo. (Poročevalec odbora za volitve ljudski poslanec in ž. Vilma Pirkovič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ima kdo kakšno pripombo k predlogu in k poročilu odbora za volitve? (Ne javi se nihče.) Potem dajem predlog o izvolitvi sodnika vrhovnega sodišča in sodnikov okrožnih sodišč ter sklep o izvolitvi sodnika višjega gospodarskega sodišča LRS in sodnika okrožnega gospodarskega sodišča na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog o izvolitvi sodnikov vrhovnega sodišča, višjega gospodarskega sodišča, okrožnih sodišč ter okrožnega gospodarskega sodišča sprejet in so izvoljeni tovariši: Jože Šegedin za sodnika Vrhovnega sodišča LRS, Marijan Bele za sodnika Višjega gospodarskega sodišča LRS, Franc Poljanec, dr. Milan Gorup, Bogomir Roš, Benjamin Marušič in Živko Zobec za sodnike okrožnih sodišč in Karel Pleiweis za sodnika Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na izvolitev dveh članov v komisijo za ljudske odbore.

V to komisijo moramo izvoliti namesto dosedanjega člana in predsednika komisije tovariša Vladimírja Krivica, ki je bil izvoljen v Izvršni svet in dosedanjega člana Mavricija Borca, ki je decembra 1956. leta umrl, dva nova člana. Po 91. členu poslovnika more izvolitev predlagati najmanj 10 poslancev. Ima kdo kak predlog glede izvolitve dveh novih članov?

Stane Bobnar: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! V imenu naslednjih ljudskih poslancev, in sicer Toneta Hafnerja, Rudolfa Ganzitija, Josipa Rusa, Jake Mojškerca, dr. Marjana Ahčina, Mire Svetina, Ivana Bertonclja, Jožeta Petejana, Staneta Sotlarja in v svojem lastnem imenu predlagam, da se na izpraznjena mesta v komisiji za ljudske odbore izvolita ljudska poslanca Mirko Zlatnar in Roman Albreht.

Predsednik Miha Marinko: Ima morda kdo še kak drug predlog? (Ne javi se nihče.) Potem dajem predlog, ki ga je stavil ljudski poslanec Stane Bobnar, da se za člana komisije za ljudske odbore izvolita ljudska poslanca Mirko Zlatnar in Roman Albreht, na glasovanje. Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da sta ljudska poslanca Mirko Zlatnar in Roman Albreht izvoljena za člana komisije za ljudske odbore.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na poročilo administrativnega odbora. Prosim poročevalca administrativnega odbora, da da poročilo. (Poro-

čevalec administrativnega odbora ljudski poslanec Ivan Novak prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Če nihče, zaključujem razpravo in vprašam ljudske poslance, če se strinjajo s poročilom o poslovanju računovodstva in blagajne Ljudske skupščine LRS. (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da je poročilo administrativnega odbora soglasno odobreno.

S tem je dnevni red skupne seje izčrpan. Zaključujem sejo in obveščam ljudske poslance, da bosta ločeni seji takoj.

Seja je bila zaključena ob 17.45 uri.

21. seja

(29. aprila 1957)

Predsedoval: Miha Marinko, predsednik Ljudske skupščine LRS

Tajnik: Dr. Miha Potočnik

Začetek seje ob 11.20 uri.

Predsednik Miha Marinko: Tovariši in tovarišice! Pričenjam 21. skupno sejo Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev. Ugotavljam, da je bila odsotnost posameznim ljudskim poslancem odobrena že v posameznih zborih.

Prosim tajnika, da prebere zapisnik zadnje seje. (Tajnik dr. Miha Potočnik prebere zapisnik 20. skupne seje.) Ima kdo kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Če ne, menim, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in tajnik podpišeta zapisnik.)

Zbor proizvajalcev je pravkar obravnaval vprašanje ljudskega poslanca Stefana Pavšiča glede Tovarne avtomobilov v Mariboru. Predsedstvo skupščine je prejelo zadevni dopis, v katerem se na kratko omenja težavno stanje, in prosi, skupščino, da bi s svojo sugestijo pomagala kolektivu TAM, da se to vprašanje reši. Ker republiška skupščina ni pristojna sklepati o tej zadevi in o njej ne more definitivno odločati, menim, da je potrebno ta dopis poslati Zveznemu izvršnemu svetu, seveda s priporočilom za skorajšnjo definitivno rešitev. Na ta način lahko to vprašanje stavimo z dnevnega reda. Se tovariši poslanci strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.)

Nadalje je Izvršni svet poslal predlog za izvolitev še enega člana Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Glede na povedano in na sklep Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev, da na skupni seji poslušamo obrazložitev in obravnavamo predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LRS za leto 1957 ter predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (re-republiškem proračunu) za leto 1957, predlagam naslednji dnevni red:

1. skupna obravnava predloga odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana za leto 1957 in predloga zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957;

2. izvolitev še enega člana Izvršnega sveta.

Ima še kdo kak dopolnilni ali spreminjevalni predlog? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenega predloga, menim, da je predloženi dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana za leto 1957 in na obravnavo predloga zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957.

Prosim tovariša Toneta Boleta, da kot predstavnik Izvršnega sveta, da obrazložitev k navedenim predlogom.

Tone Bole: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Z vso odgovornostjo in prizadevnostjo je zvezna skupščina na svojem decembrskem zasedanju ob sprejemanju zakona o družbenem planu za leto 1957 razpravljala o produktivnosti dela in krepitvi vloge in vsebine delavske samouprave. Rezultati te razprave so našli mesto v resoluciji in v XIX. poglavju družbenega plana, kjer skupščina zadolžuje Zvezni izvršni svet, da spremeni in dopolni plačilni sistem v gospodarstvu s tem, da zagotovi, da bo velikost dohodkov oziroma zaslužka bolj neposredno odvisna od učinka oziroma uspeha gospodarske organizacije, da zagotovi večjo materialno vzpodbudo za dvig produktivnosti dela in znižanja lastne cene ter zagotovi organom delavske uprave večje pravice pri oblikovanju in določanju tarifnih postavk v tarifnih pravilnikih.

V skladu z resolucijo zvezne ljudske skupščine je Zvezni izvršni svet izdal odloke, o katerih je zvezna skupščina na svojem marčnem zasedanju razpravljala in v tej zvezi sprejela odlok o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1957. S tem je dala Zveznemu izvršnemu svetu zakonsko in materialno možnost, da je sprejel uredbo o delitvi dohodka gospodarskih organizacij in uredbo o plačah delavcev in nameščencev. Sprejete uredbe in spremembe družbenega plana tvorijo zaokroženo celoto in se omejujejo več ali manj na področje plačilnega sistema.

Upošteva, da so bili tovariši poslanci s temi vprašanji že prej seznanjeni iz široke razprave, ki se je vodila v zbornicah, združenjih, gospodarskih organizacijah in tudi v tem domu ob sprejemanju družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957, bi se ne spuščal v podrobnejšo razlago teh uredb niti v razlago sprememb v sistemu delitve dohodka, temveč mi dovolite, da načnem nekatera vprašanja, ki so neposredno povezana z navedenimi spremembami in ki bi nam pripomogla k čim uspešnejši uresničitvi sprejetih odlokov in uredb in omogočila v bodočnosti pričakovane gospodarske rezultate.

Izhodišče vseh sprememb predstavlja težnja, da se vzpostavi takšen sistem delitve dohodka gospodarskih organizacij, ki bi dajal zadostno materialno vzpodbudo organom upravljanja v podjetju in komuni, da se vsestransko zainteresirajo za povečanje produktivnosti dela kot edinega izvora za večji osebni in družbeni standard.

Ker so spremembam v načinu delitve dohodka sledile tudi spremembe delitve narodnega dohodka v celoti, in sicer v korist gospodarskih organizacij oziroma bolj konkretno v korist njihovih plačilnih in ostalih skladov v celotnem narodnem gospodarstvu za okoli 16 milijonov, v merilu našega gospodarstva pa za okoli 3 milijarde dinarjev, se pred nas nedvomno postavlja naloga, da moramo navedena sredstva prigospodariti z višjo storilnostjo dela in z boljšo organizacijo, na splošno rečeno, z boljšim gospodarjenjem, kajti ne gre za prerazdelitev dohodka, temveč za dodatno delitev prigospodarjenega dohodka. Navedena naloga se nam postavlja še bolj imperativno, če upoštevamo, da pridobiva podjetje dodatna sredstva samo z ugodnejšem razmerjem med plačilnim skladom in dobičkom v primerjavi z lanskim letom, kar konkretno zahteva večji gospodarski uspeh v primerjavi z lanskim letom.

Predložene spremembe predstavljajo več ali manj korekturo obstoječega plačilnega sistema, ne pa nov sistem. Cilj te korekture je, da podjetju ostane več sredstev za uspešnejše podvzemanje ustreznih gospodarsko-organizacijskih ukrepov, kot so tarifni pravilniki, premijski pravilniki, analitska ocena delovnih

mest in drugih ukrepov, ki dajejo boljše gospodarske učinke. Z navedenim odlokom in uredbami je podana možnost stimulativnejše delitve dohodka med kolektivom in družbo. Z vso odgovornostjo pa morajo kolektivi pristopati k ustreznim delitvi znotraj kolektiva.

Da so v delitvi dohodka med proizvajalci in kolektivom še neizkoriščeni vzpodbudni prijemi nas opozarjajo naslednja dejstva:

Norme oziroma plačevanje po učinku kot najvzpodbudnejši ukrep za večjo prizadevnost posameznika nima še ustreznega vrednotenja. Saj je od skupnega števila delovnih mest v našem gospodarstvu oziroma v naši proizvodnji, samo okoli 51 % takšnih delovnih mest, kjer se meri delo po učinku, plačuje pa se še celo nekaj manj.

Tarifni pravilniki kot osnovni dokumenti, s katerimi ureja kolektiv materialne odnose s posamezniki, še do danes niso v celoti sprejeti. Saj je bilo do 20. marca sprejetih po občinskih ljudskih odborih in sindikalnih svetih šele 33 % tarifnih pravilnikov. Točno je, da se je stanje v aprilu občutno popravilo, vkljub temu še do danes okoli 23 % gospodarskih organizacij nima sprejetih tarifnih pravilnikov in prejemale kolektivi stare plače tako po načinu plačevanja kot po velikosti.

Premije imajo glede na gospodarski uspeh podjetja velik pomen, saj naj bi imele isto nalogo kot jo imajo norme pri živem delu, premije pa pri varčevanju in smotrni uporabi materiala. Vkljub tej pomembni funkciji premij še do danes 16 % podjetij ni sprejelo premijskih pravilnikov. Že v razpravah o spremembah delitve dohodka so bile dane tehtne pripombe, naj bi se del premijskega sklada formiral iz cene proizvodnje. Te pripombe so se omejile več ali manj na dejstvo, da je materialna osnova premij premajhna. Toda dejstva, zapažena v ključnih računih za leto 1956, ne potrjujejo te skrbi, saj so bila prenesena občutna neizkoriščena sredstva premijskega sklada iz leta 1956 v leto 1957. Del premijskih skladov pa se je celo pred zaključkom leta prenašal v druge sklade. Da pomembnost premij in njihov gospodarski namen ni pravilno ocenjen, nas opozarjajo minimalna sredstva, ki jih organi delavskega upravljanja v svojih planih izrecno določijo v te namene. V letu 1955 se je iz dela dobička za plače izločilo za premije samo 5,8 %, dočim nam leto 1956 daje mnogo ugodnejšo sliko, saj se je v letu 1956 izločilo okoli 23 % dela dobička za plače. Toda sredstev, namenjenih za premije, se je v letu 1955 dejansko izplačalo 67 %, v letu 1956 pa 68 %. Če k temu dodamo še to, da je v letu 1955 znašala letošnja povprečna premija premijskega upravičenca 9500 dinarjev na leto, v letu 1956 pa 12 000 dinarjev, nam je zaključek jasen, da sedanje stanje premijskih pravilnikov in njihova materialna osnova nista najbolj vzpodbudna.

Teh nekaj navedenih dejstev naj nas opozori, da na področju norm, posebno pa premij, še daleč niso aktivirani vsi nagibi proizvajalcev za višjo storilnost dela oziroma za varčevanje z materialom in za razumno gospodarjenje. Povzetek iz navednega bi bil naslednji:

Spremembe v delitvi dohodka gospodarskih organizacij ne bodo dale zaželenega gospodarskega učinka, v kolikor tudi merila delitve dohodka znotraj podjetja z ustreznimi tarifnimi pravilniki, normami in premijami ne bodo vzpodbudna za proizvajalca.

Mesto in vloga občine pri teh spremembah: Uvodoma je ugotovljeno, da predlagane spremembe predstavljajo korekturo obstoječega sistema z več ali

manj začasnim značajem. Toda kljub začasnemu značaju uredb, mislim, da je potrebno omeniti nekaj značilnosti.

Prvo — da uredba rešuje naloge neposredno na področju plačilnega sistema in da gre v prvi grupi podjetij več ali manj za količinske spremembe (večja udeležba podjetij na dobičku), in drugo — do kakovostnih sprememb prihaja v drugi grupi podjetij, pri katerih pa zasledimo nove elemente v delitvah, kot osebni dohodek proizvajalca, vezanje proračunov in nekaterih skladov z osebnimi dohodki in slično. To se pravi, spremembe se ne omejujejo samo na gospodarske organizacije, temveč se posebno v drugi grupi aktivno pritegne k delitvi dohodka tudi občino. Gospodarska vez občina — podjetje je mnogo močnejša, saj gospodarski uspeh podjetja neposredno ustvarja pogoje za boljši materialni položaj občine. Da pa del dohodka pri delitvi, katerega dobi občina kakovostno novo vlogo, ni majhen, pa nam nazorno pokaže skupen dohodek druge grupe v našem gospodarstvu, ki znaša 41 milijard 769 milijonov.

Z zveznim družbenim planom so namreč občinski ljudski odbori pooblašteni, da lahko določijo, da morajo gospodarske organizacije vložiti v svoje sklade najmanj znesek, ki ustreza prispevku, vložnemu v družbene investicijske sklade. S tem ima občinski ljudski odbor možnost vplivati ne samo na obseg sredstev za samostojno razpolaganje gospodarskih organizacij, temveč tudi na plačilne sklade. S smotrno določitvijo ustreznih ukrepov bo občina lahko v znatni meri vplivala na razdelitev sredstev, s katerimi razpolagajo podjetja in s tem prispevala k vzpodbudnejšemu nagrajevanju oziroma k reševanju problematike določenih podjetij, posebno gostinstva in obrtne stroke. Saj sredstva podjetij druge grupe, o katerih namenu uporabe sklepajo občine, znašajo skupno v Sloveniji okoli 3 milijarde 300 milijonov dinarjev.

Ožja povezava občin z gospodarskimi organizacijami je zagotovljena tudi z načinom formiranja občinskih investicijskih skladov. Medtem ko je doslej občinski investicijski sklad pridobival svoja sredstva v glavnem iz obrtništva, bodo po izvršenih spremembah udeležene na sredstvih, ki jih vplačujejo v družbene investicijske sklade, vse gospodarske organizacije.

Samo nekaj navedenih novih nalog, ki se bodo postavile pred občinske ljudske odbore ob sprejemanju planov za leto 1957, nas resno opozarja, da bo občinam potrebna pomoč za formiranje ustreznih organov oziroma služb. Do vzpostavitve teh organov pa bo potrebna neposredna pomoč okrajnih ljudskih odborov. To je važno posebno še sedaj, ker od časa in učinkovitosti uresničitve sprememb mnogočem zavise gospodarski rezultati tega leta.

Ocene iz razprav o rezultatih uredb. Prvo, premajhna stimulacija. Če ocenjujemo sprejete uredbe in jih vzporedimo s splošno izraženimi željami v razpravi pred uredbami, ugotovimo, da predstavljajo te kompromis med željami za čim stimulativnejšim sistemom, in možnostmi, katere nam daje konkretna gospodarska situacija. Kompromis, katerega zahtevajo osnovne naloge tekoče ekonomske politike, prvič, da se obdrži dosežena gospodarska stabilnost, in drugič, da se zagotovi planirani porast življenjske ravni. Ocena premajhne stimulacije je bila statično izvedena iz odnosov lanskega leta. Če ocenimo rezultate čisto informativno, nam pa konkretna delitev prvih mesecev daje že kar obetajoče rezultate. Če upoštevamo, da bi organiziran pristop k nalogam, ki se navezujejo na spremembe, tarifni pravilniki, norme, analitska ocena mest itd., dal med letom še dodatne rezultate, potem bo verjetno ocena konec leta popolnoma drugačna.

Ocene, ali so pravice in materialna osnova komune večje ali manjše. Če ugotovimo, da je bila osnovna delitev narodnega dohodka izvršena v zveznem planu za leto 1957 in da je narodni dohodek dana veličina, ter so osnovni udeleženci narodnega dohodka, plačilni sklad in investicije ostali neokrnjeni, je jasno, da se je prerazdelitev izvršila na področju družbenih skladov oziroma bolj konkretno, pri sredstvih zveze, republike, okrajev in občin, v korist plačilnih in ostalih skladov podjetij. V kolikor ocenjujemo in omejimo pojme materialne osnove komune samo na občinski ljudski odbor, plus proračun, plus skladi, je konstatacija manjše materialne osnove točna. V kolikor pa ocenimo komuno kot združbo proizvajalcev in potrošnikov, pa se je materialna osnova samo v Ljudski republiki Sloveniji povečala za tri milijarde 950 milijonov dinarjev. Materialna osnova s tega vidika in nov odnos občin do gospodarskih organizacij, posebno druge grupe, pa nedvomno vodi k večji afirmaciji delavskih svetov komun in drugih institucij socialističnih družbenih odnosov.

V kakšnih ekonomskih pogojih uveljavljamo odloke in uredbe. Ob sprejemanju navedenih ukrepov moramo vsekakor računati tudi s tem, v kakšnih tekočih in gospodarskih pogojih uresničujemo te ukrepe. Zato mi dovolite, da navedem nekatere prehodne osnovne zaključke gospodarjenja v prvem tromesečju.

Razvoj gospodarske aktivnosti v prvem tromesečju letošnjega leta nam daje vsó osnovo za ugodno oceno razvoja v prihodnosti in uspešen zaključek gospodarskega leta. Proizvodnja prvega tromesečja se je odvijala ugodno, saj znaša izvršitev fizičnega obsega proizvodnje v prvih treh mesecih v primerjavi s istimi meseci lanskega leta 121 % oziroma 21 % povišanje. Nedvomno je k tem uspehom ugodno prispevala nemotena oskrba podjetij z elektriko in premogom. Toda, če ugotovimo, da je bil navedeni obseg proizvodnje opravljen s 103 % delovne sile v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, lahko ugotovimo lep napredek na področju storilnosti dela. Tako je na primer proizvodnja premoga izvršila 113 % fizični obseg glede na lansko leto z 98 % delovne sile. Črna metalurgija 120 % obseg s 101 % delovne sile itd.

Ugodno razmerje izvoza glede na lansko leto ter povečanje znaša 157 % oziroma skupno 4 milijarde 255 milijonov deviznih dinarjev, kar nam zagotavlja, da lahko ugodno ocenjujejo zaključek plačilne bilance — ključne pozicije našega gospodarstva. Da se z ugodno oceno gospodarskega razvoja v prihodnosti solidarizirajo tudi gospodarska podjetja, nam je dokaz intenzivna oskrba podjetij s surovinami oziroma s polprodukti v zadnjem času.

Tako ugoden razvoj je potrebno podpreti z vsemi sredstvi v vsem našem gospodarstvu. Dejstvo, da sprejeti ukrepi ne predstavljajo končne rešitve, ne zmanjšuje njihovega pomena, temveč ravno obratno. V kolikor bodo kolektivi do maksimuma izkoristili prednosti nove razdelitve, v toliko večji bo v osnovi njihov prispevek k zahtevi za prehod na stalni sistem delitve, ki bo zagotavljal širše pravice delovnim kolektivom in komunalnim skupnostim.

Spremembe, ki sledijo v republiškem planu. Na temelju že poznanih sprememb in dopolnitve zveznega družbenega plana je sestavljen tudi predlog o spremembah in dopolnitvah družbenega plana za leto 1957. Na osnovi sprememb zveznega družbenega plana, se zahtevajo naslednje dopolnitve oziroma spremembe v našem planu:

1. prerazpodelitev sredstev v korist skladov podjetij in
2. spremembe v načinu finansiranja v proračunu republike in ljudskih odborov.

V sredstvih posameznih koristnikov nastopajo naslednje spremembe:

Zveza zmanjšuje udeležbo na dobičku od 46 milijard 617 milijonov na 40 milijard 704 milijone oziroma za 5 milijard 913 milijonov. Hkrati pa zmanjšuje udeležbo na prometnem davku od 3 milijarde in pol, na 427 milijonov, se pravi, da se udeležba zveze dejansko zmanjšuje za 2 milijardi 840 milijonov. Sredstva gospodarskih organizacij se povečajo za 3 milijarde 954 milijonov.

Za kritje zmanjšane udeležbe na prometnem davku pa zvezni družbeni plan predvideva možnost uporabe do 20 % sredstev skladov razen stanovanjskega sklada. Priporočila pa se, da se razen stanovanjskega sklada izvzamejo še sklad za pospeševanje kmetijstva, sklad za kadre, gasilski sklad in ostali manjši skladi.

S temi spremembami so zagotovljena sredstva za proračune v isti višini kot jih predvideva prvotni družbeni plan.

Navedena prerazdelitev zahteva ustrezne spremembe glede načina razdelitve sredstev med republiko in ljudskimi odbori. Te spremembe so izvršene s predloženim odlokom.

Nasproti prvotnemu planu, ki je v celoti prepuščal okrajem dohodnino in sorazmerno majhen proračunski prispevek od osebnih dohodkov, predloženi odlok predvideva udeležbo republike tudi na teh dohodkih. Z udeležbo pri teh dohodkih se zmanjšujejo dotacije okrajem od ene milijarde 55 milijonov po prvotnem planu, na 483 milijonov, pri čemer okraj Kočevje iz dotacije izpada.

V skupna proračunska sredstva se računa skladno s spremembami zveznega družbenega plana tudi uporaba ene milijarde 878 milijonov dinarjev sredstev skladov, za kar se je vračunalo do 20 % sredstev okrajnih in občinskih investicijskih ter gozdnih skladov. Za potrebe republiškega proračuna odpade od tega zneska 640 milijonov, kar znaša 16 % republiškega investicijskega sklada.

Zaradi nove razdelitve sredstev, ki ima namen povečati sredstva kolektivu, se pri predvideni uporabi skladov za finansiranje proračunov, zmanjšujejo sredstva skladov Ljudski republiki Sloveniji skupno za eno milijardo 115 milijonov.

Ker se v proračunu bistveno spremeni samo osmi del, dotacije, in sicer od ene milijarde 55 milijonov na 483 milijonov dinarjev, naj navedena obrazložitev služi tudi kot obrazložitev spremembam v proračunu.

Glede na to, da predloženi odlok dopolnjuje zvezni odlok v naši republiki in prispeva k uspešnemu reševanju naših najbolj perečih ekonomsko-političnih nalog, vas prosim, da predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije za leto 1957 in predlog o spremembah proračuna LR Slovenije za leto 1957 sprejmete. (Ploskanje.)

Predsednik Miha Marinko: Želi k razpravi kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Matija Pfajfar.

Matija Pfajfar: Tovariši ljudski poslanci! Predlog spremembe družbenega plana predvideva za kritje okrajnih in občinskih proračunov tudi del sredstev iz gozdnega sklada.

Tovariši ljudski poslanci! Kot zastopnik interesov gozdarstva se s temi spremembami ne morem strinjati, kajti če bomo ta sredstva še nadalje uporabljali v druge namene kot pa zahtevajo to nujno potrebe v gozdarstvu, bomo naše gozdove še nadalje uničevali.

Če pogledamo nazaj v čas gospodarske borbe z informbirojem, vidimo, da so naši gozdovi dali 80 % deviz samo v okviru Slovenije, kar je izjavil tudi maršal Tito. Naše gozdove je med vojno neusmiljeno izkoriščal okupator, razen tega pa so jih v nekaterih delih Slovenije prizadele razne elementarne nezgode kot snegolomi, vetrolomi in podobno, ne da še posebej omenjam, da že v predvojnem času niso bili naši gozdovi v zadovoljivem stanju. Težke izkušnje imamo tudi z našim Krasom, kjer smo morali v zadnjem času zato, ker se je tu nekoč nepravilno gospodarilo z gozdovi, investirati čez 60 milijonov dinarjev, če hočemo, da bomo sčasoma dosegli postopne uspehe.

Tovariši ljudski poslanci! Mislim, da moramo gozdarstvo jemati drugače kakor druge gospodarske panoge, zlasti pa je treba vedeti, da gozd ni tovarna. Če pogledamo nazaj v prve povojne čase, vidimo, da smo imeli mnogo porušenih tovarn, ki smo jih z določenimi investicijami v kratkem času obnovili, še večje pa je število novih tovarn, ki smo jih v tem času dogradili. Če pa pogledamo uničen gozd, pa lahko računamo tudi na sto let, preden ga obnovimo, kar zahteva še poleg drugega veliko denarja. Tovariši, če samo bežno pogledamo stvari, ki sem jih naštel, lahko takoj vidimo, da grobo kršimo, če uporabljamo gozdne sklade za investiranje v druge namene. Lahko trdim, da je prav gozd tisti, ki veliko prispeva k priznani lepoti naše domovine in da nam je med narodnoosvobodilno borbo prav gozd bil vojašnica in bunker, da imamo prav ob vznožju gozdov zgrajene bolnice za najbolj zavratne bolezni kot je to TBC in slične. Prav gozd s svojim obstojem gospodarsko ščiti tudi vse druge sklade kot so na primer kmetijski, vodni in cestni sklad. Zato predlagam, naj se gozdni sklad ne uporablja več v druge namene in naj služi izključno le gozdu in njegovim velikim potrebam.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Gregor Klančnik.

Gregor Klančnik: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Član Izvršnega sveta tovariš Bole je v svojem referatu navedel, da brez stimulacije kolektivov samih, predvsem pa brez dobre stimulacije znotraj kolektivov ne more biti posebnega napredka v proizvodnji. Mislim, da nam je vsem že popolnoma jasno, če ljudi pravilno materialno ne stimuliramo, ne dosežemo zadostnega napredka niti v proizvodnji niti v komerciali. Žalostno je zato dejstvo, ki je bilo tu navedeno, da kljub temu, da obstaja celo zakonski predpis o obvezni uvedbi premijskih pravilnikov, še do danes niso vsi kolektivi istih sprejeli. Dokazano je, da je v tistih kolektivih, kjer je uveden premijski pravilnik in je ta dobro vpeljan, dosežen znatni napredek, ker so ljudje, ki neposredno odgovarjajo in neposredno upravljajo z materialom, stimulirani na znižanje proizvodnih stroškov, na povečanje proizvodnje, na izboljšanje uporabe kapacitet itd.

Na drugi strani pa je dejstvo, da pa obstajajo tudi kolektivi, ki imajo premijske pravilnike, pa so ti tako široko zasnovani, da kolektiv nima več zadostnih sredstev za kritje te stimulacije. Konkreten primer je Železarna Ravne, kjer je premijski pravilnik zelo obsežen in je poleg premiranja za samo proizvodnjo, za znižanje lastne cene, za povečanje produktivnosti dela in za zmanjšanje materialnih stroškov uvedena tudi premija za znižanje bolezenskih izostankov in premija za znižanje obratnih nesreč. Tako prva kot druga, pa tudi tretja, četrta in peta kategorija premij je doprinesla k znatnemu napredku,

vendar je kolektiv zašel v določene težave zaradi tega, ker te premije preko-
račujejo maksimum možne premije, ki jo je mogoče izplačati iz sklada za
premije. Zaradi tega smo prisiljeni po določeni krivulji od meseca do meseca
zniževati izplačevanje premij, kar pa seveda ne vpliva najboljše na stimulacijo.

Dejstvo je, da bo nova uredba o razdelitvi dohodka prinesla znatno sti-
mulacijo kolektivu, kljub temu pa si vsi kolektivi s to uredbo še ne bodo
mogli zadostno pomagati. Obstajajo kolektivi, ki zaradi stanja na tržišču nimajo
možnosti doseči v enakem odnosu dobičke, kot so jih dosegli lansko leto ne
glede na to, da dosegajo večjo proizvodnjo in ne glede na to, da znižujejo
lastno ceno. Pri Železarni Ravne je bil konkretno zaradi dobre proizvodnje
v prvem četrtletju, kar gre v prvi vrsti zahvaliti zadostni količini elektrike
in poleg tega tudi premijskemu pravilniku z relativno dobro stimulacijo
kolektiva, dosežen napredek pri zniževanju lastne cene od 130 na 121 dinarjev
na kilogram jekla. Kljub temu pa, ker smo primorani zniževati tudi cene,
seveda še ni bil dosežen dobiček v enakem odnosu, tako da je stopnja
dobička padla od 85 na 83. Še vedno sicer obstoji možnost, da se z nadaljnim
napredkom med letom ta stopnja še doseže in s tem seveda tudi še kakšen
prihranek za sam kolektiv. Mislim pa, da bi bilo na vsak način pravilno,
da bi zlasti pri takih kolektivih, kjer imajo težave pri lastnih sredstvih
za premije z novo razdelitvijo dohodka pa nimajo dovolj možnosti in stimula-
cije, mislili na to, da se premijski sistem obdrži in okrepi ter se na vsak način
zagotovi, da se premije po tem premijskem sistemu tudi izplačujejo.

Pri Železarni Ravne je bil konkretno v zvezi z uvedbo premij na delavce,
predelavce in mojstre, ki direktno upravljajo z materialom dosežen pri mate-
rialnih stroških prihranek 43 milijonov dinarjev, hkrati pa so za ta prihranek
bile izplačane premije v višini 900 000 dinarjev. To je jasen dokaz, da se s
pravilnim premijskim pravilnikom pri relativno majhnih izdatkih lahko znatno
znižajo materialni stroški, zniža lastna cena in s tem hkrati varčujejo blagovni
fondi. Zato bi predlagal, naj bi se pri takih premijskih postavkah, ki direktno
vplivajo na znižanje lastne cene, vsaj polovica istih izplačala v breme materi-
alnih stroškov, ali še bolje, da se vsaj 10 % od doseženih prihrankov na izdatnih
surovin in pomožnega materiala pusti kolektivu kot stimulacija za nagraditev
tistih, ki so to dosegli. To zaradi tega, ker je kot ste slišali jasno dokazano, da
je prihranek 43 milijonov na drugi strani pokrit le z 900 000 dinarji dodatne
stimulacije oziroma premije.

Slično je to, kar sem že uvodoma rekel, tudi pri premijah za znižanje
obratnih nesreč. V naši železarni je bilo leta 1952 še vedno na 100 zaposlenih
letno 36 ponesrečenih. Take številke so skoraj še po vseh železarnah izven
republike Slovenije. Tekom let pa nam je na osnovi različnih metod, v
glavnem pa s tem, da smo vpeljali premije na vsakega sodelavca na fizično
ogroženem delovnem mestu, ki se med letom ne ponesreči, uspelo znižati
obratne nesreče na vsega 10 ljudi od sto zaposlenih. S tem smo se uvrstili na
prvo mesto med železarnami. Na drugem mestu je Železarna Jesenice s 17 pone-
srečenimi, vse druge železarne pa so glede tega znatno slabše, ne da bi imenoval
še nekatera druga podjetja kot na primer »Kidričevo«, aluminij, ki ima kljub
temu, da je tam relativno lažje delo kot v železarnah, še vedno 33 ponesrečenih
na 100 zaposlenih. Zato bi Izvršnemu svetu predlagal, da problem obratnih
nesreč temeljito prouči, če že ne morda zaradi večjih ali manjših prihrankov pri
stroških proizvodnje, pa predvsem zaradi ocvanja zdravja našega delovnega

človeka. Pri nas imamo uvedeno premijo tudi na ta način, da čobi delovno obleko sleherni delavec, zaposlen na izpostavljenem delovnem mestu, če med letom ni imel nobene obratne nesreče. To je sicer relativno majhna stimulacija, vendar pa je izredno učinkovita, kar je dokazano, kot sem že prej rekel, s tem, da med vsemi železarnami glede tega daleč prednjačimo. Kljub temu, da je bilo lansko leto samo 10 nesreč, je v prvem četrtletju letošnjega leta število izgubljenih dni zaradi obratnih nesreč padlo že na polovico. Zato bi znova predlagal, da Izvršni svet problem obratnih nesreč prouči in vpliva na delovne kolektive, da uvedejo stimuliranje delavcev za znižanje obratnih nesreč, pri čemer pa naj bi vsaj polovica izdatkov za premije delavcev za znižanje obratnih nesreč šla v breme lastne cene.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče več ne javi k besedi, zaključujem razpravo. Prvi govornik je stavil predlog, za katerega pa mislim, da ni bil stavljen formalno. Če je potrebno o tem predlogu razpravljati, naj o njem razpravljajo posamezni zbori. (K besedi se prijavi predstavnik Izvršnega sveta ljudski poslanec Tone Bole.)

Tone Bole: Predlog ljudskega poslanca Pfajfarja temelji na povezavi med proračunom in gozdnim skladom, češ da je v prispevku za proračun vračunan tudi gozdni sklad. To določilo je obseženo že v zveznem zakonu, vendar v zakonu ni rečeno, da mora občina ali okraj uporabiti sredstva gozdnega sklada, temveč je le rečeno, do kakšne meje se morejo uporabiti ta sredstva. Sedaj je odvisno od konkretne situacije v posameznih okrajih oziroma občinah in od njihove skrbi za ta problem, do kakšne višine se bodo poslužili odstotka, ker v zakonu ne piše, da se morajo poslužiti tega sklada, temveč je samo določeno do kolikšnega odstotka se tega sklada lahko poslužijo. To je določeno tudi za vse druge sklade s tem, v kolikor posamezne občine oziroma posamezna področja smatrajo, da je gozdarstvu potrebna posebna skrb, potem svoje notranje ukrepe prilagode paralelno tej skrbi. Če pa dodam, da je bil stanovanjski sklad iz uredbe v celoti izvzet, potem moram pojasniti predvsem to, da smo v dosedanjih letih vlagali v gozdove več sredstev kot v stanovanja in da je uredba podprla s tem le neko področje, ki je v dani situaciji nujno potrebovalo sredstev. Če pa je skrb za gozdarstvo v posameznih predelih tako velika, pa zakon tako ali tako nikogar ne obvezuje, da se teh sredstev posluži, temveč samo določa, do kakšne meje jih lahko porabi, sicer pa si lahko okraj sam po svojih potrebah ureja odnos do gozdnega sklada.

Na vprašanje, ki ga je načel tovariš Klančnik, če ga smem razumeti tako, da naj bi se del premijskega sklada ali pa celoten sklad formiral iz lastne cene, pa bi odgovoril tole:

Te tehtne pripombe so bile dane že v razpravi pred sprejemanjem teh uredb in dopolnil, vendar pa ni prišlo do ustreznih predlogov, na kakšen način naj bi se to v praksi konkretno izvedlo. Kajti, če bi se dopustilo, da se to izvede na takšen nedoločen način, bi ravno to, kar sem že prej povedal, da tarifni pravilniki še niso sprejeti, da so premijski skladi ostajali neuporabljeni, dalo ravno nasprotno sliko, da bi namreč imeli premijske sklade povsod in za vse. Ker pa v dani situaciji konkretnega predloga, na kakšen način naj bi se izvršila razdelitev premijskega sklada, koliko odpade na sklade in koliko na lastno ceno, ni bilo in ga v tem stanju ni mogoče dati, je seveda tak tehten

predlog še nadalje v razpravi s tem, da bo verjetno, sodeč po njegovi tehtnosti našel svoje mesto v predlogu družbenega plana za leto 1958.

Predsednik Miha Marinko: S tem zaključujem razpravo in prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na izvolitev še enega člana Izvršnega sveta.

Izvršni svet je poslal v zvezi s tem naslednji predlog:

»Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je na podlagi 4. člena o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, v zvezi s 76. členom ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije sprejel tale

sklep:

Ljudski skupščini Ljudske republike Slovenije se predlaga:

1. da poveča število članov Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije od sedanjih 14 članov na 15 članov;
2. da dodatno izvoli za novega člana Izvršnega sveta tovariša Mitjo Ribičiča, ljudskega poslanca Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS.

Prosim, da predložite ta predlog Izvršnega sveta ljudski skupščini v obravnavo in sklepanje. Predsednik: Boris Kraigher.«

Dajem ta predlog v razpravo. Je morda v zvezi s tem predlogom še kakšen drug predlog ali pa morda kaka pripomba k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Ker ne, dajem predlog, da se za novega člana Izvršnega sveta izvoli tovariš Mitja Ribičič na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog, da se za novega člana Izvršnega sveta izvoli tovariš Mitja Ribičič, soglasno sprejet.

S tem je dnevni red seje izčrpan. Zaključujem 21. skupno sejo ter obveščam ljudske poslance, da bosta zbora nadaljevala delo po kratkem odmoru.

Seja je bila zaključena ob 12,10 uri.

22. seja

(29. junija 1957)

Predsedoval: Dr. Ferdo Kozak, podpredsednik
Ljudske skupščine LRS

Tajnik: dr. Miha Potočnik

Začetek seje ob 9,50 uri

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pričenjam 22. sejo Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS.

Ugotavljam, da je ljudskim poslancem Borisu Kocijančiču, Bogomirju Verdevu, Rudiju Janhubi, Stanetu Škofu, Jožetu Petejanu, Mihi Marinku, Stanku Brečku, Vladimirju Bračiču in Josipu Vidmarju iz Republiškega zbora ter Avgustu Brezavščku, Francu Lukanu, Milanu Dimniku, inž. Vilmi Pirkovič, Marjanu Garzarolliju, inž. Borisu Pipanu in Bogdanu Knafliču iz Zbora proizvajalcev odsotnost opravičena.

Prosim tajnika ljudske skupščine, da prebere zapisnik zadnje seje. (Tajnik dr. Miha Potočnik prebere zapisnik 21. skupne seje.) Ima kdo od tovarišev poslancev kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Če ne, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. Podpredsednik in tajnik podpišeta zapisnik.)

Glede na sklep Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev, da se na skupni seji obravnava predlog resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča ter glede na to, da obstaja predlog administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS za spremembo odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča;

2. obravnava in sklepanje o predlogu odloka v spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah.

Ali ima morda kdo kakšen spreminjevalni ali dopolnilni predlog k dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenega dopolnilnega predloga, ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo Republiškega zbora, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo Republiškega zbora ljudski poslanec inž. Karmelo Budihna prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev ljudski poslanec Julka Padežnik prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev k predlogu resolucije.

Matija Maležič: Tovariši in tovarišice! Ljudska skupščina ima danes prvikrat priložnost, da o neki večji investiciji razpravlja na ta način, da že pred začetkom gradenj določi okvire oziroma pokaže smer, kako naj se investicija izvrši oziroma kako naj se sploh začne investicijska preddela. Mislim, da je način diskusije okrog rešitve ljubljanskega železniškega vozlišča poleg dolgotrajnosti te diskusije, ki traja že več let, bil razlog, ki je pripravil Izvršni svet do tega, da je ta menil, da je o tej stvari treba nekaj reči tudi v ljudski skupščini, se pravi v našem najvišjem in najbolj avtoritativnem oblastnem organu.

Postavlja se vprašanje, kateri so razlogi, da je treba o tej rekonstrukciji govoriti v naših najvišjih organih. Prvič, so temu povod finančni razlogi. Jasno je, da tako velike, milijardne investicije, presegajo možnosti mesta Ljubljane in je nadalje jasno, da morata pri tej investiciji s svojimi finančnimi sredstvi poleg mesta Ljubljane in poleg železnice, sodelovati tudi republika in zveza. Nadalje je jasno, da že iz same tehnične rešitve, pa naj si bo rešitev tega problema kakršna koli, izhaja, da na tej stvari ni zainteresirano samo mesto in samo železnica, ampak je v precejšnji meri zainteresirana tudi naša republika glede na to, da je Ljubljana na sploh, kot železniški vozle pa še posebej, tako prometno in transportno vozlišče Slovenije oziroma tega dela Evrope, da je že s tega stališča urejanje transporta in prometa v republiki izredno važno, da tudi republiški organi o tem, kako naj se ta stvar rešuje, rečejo svojo besedo.

Opozoril bi samo na izredno važno križišče cest, kajti osnovni, tako imenovani cestni križ, ki ga urejamo od Maribora proti Trstu ozirama od Gorenjske preko Ljubljane proti Zagrebu, ima v Ljubljani svoje središče. Zato je razumljivo, da mora republika, če že vsa zadnja leta cestno ureja ta križ in ga ima namen urejati tudi v bodočih letih, poskrbeti tudi za to, kako se bo ta križ uredil v zvezi s transportnim vozliščem, ki ga predstavlja Ljubljana.

Precejšen razlog je nadalje sam ljubljanski kolodvor. Ljubljanski kolodvor je mednarodno železniško križišče, v nekem smislu bi lahko rekli križišče skoro vseh železniških prog Slovenije. Zato republiki ne more biti vseeno, kako gre dnevno povprečno 20 000 potnikov, domačih ali tujih skozi ta kolodvor.

Nadaljnji razlog, da se na takem višjem, rekel bi nestrokovnem nivoju nekaj reče o tej stvari, je tudi ta, da vse dosedanje strokovne diskusije o rešitvi tega problema niso mogle stopiti iz začaranega kroga, da niso mogle priti do nekih rezultatov in zaključkov, predvsem zaradi tega, ker niso stale na trdnih, realnih tleh in običajno niso v zadostni meri upoštevale obstoječih ekonomskih možnosti.

Končno bi navedel še razlog, da je pri tako veliki investiciji, ki gre preko 10 milijard dinarjev, in ki se bo vlekla skozi dolgo vrsto let, potrebna neke vrste koordinacija, je potreben nek organ, ki bo z vso avtoriteto pokazal vsem prizadetim organom smer in vskladil različne poglede, različne interese in mišljenja ter jih združil v skupnih naporih. Naj omenim na eni strani interese mesta, na drugi strani interese republiškega prometa in na tretji strani mest-

nega prometa, interese železnice itd., poleg tega pa še različna mišljenja raznih strokovnjakov, in kot sem že omenil, ne nazadnje tudi vprašanje koordinacije financ, kajti pri tej akciji bodo morali sodelovati vsi prizadeti organi.

To je, tovariši in tovarišice, razlog, ki govori za to, da je Izvršni svet oziroma ljudska skupščina upravičena nekaj reči, da pri tako pomembni diskusiji preprosto ne čaka na to, kakšen bo izid te diskusije. Zato je skupščina dolžna, da že vnaprej, še preden se začno temeljiteje obravnavati investicijska predmeta, ki bodo sama pa sebi trajala zelo dolgo in bodo tudi zelo draga, jasno reče, koliko sredstev lahko da v ta namen in kedaj.

Za rešitev tega problema se je v desetletjih izkristalizirala med strokovnjaki vsa stvar že v toliko, da sta za rešitev celotnega problema ostali na dnevnem redu v glavnem samo še dve varianti. Glede na to, da je bil sinoči sestanek kluba poslancev, na katerem so se te stvari precej podrobno obravnavale, mislim, da ni potrebno, da podrobneje govorim o teh variantah. Naj na kratko rečem samo to, da je prva varianta, tako imenovana varianta A, ki rešuje problem na ta način, da pusti železnico v sedanjem nivoju, prisili pa vse ceste, ki križajo to železnico, da se železnici umaknejo v podvoz. Glede na to, da železnica ovira tudi razvoj mesta med Šiško in Bežigradom in od kolodvora v smeri sedanje tržaške proge, predvideva ta varianta, da se problem reši tako, da mesto preseka samo ena prečna linija proge, in sicer od vzhoda proti zahodu, s tem, da se proga zahodno od kolodvora izpelje skozi predor pod Rožnikom in se na drugi strani Rožnika priključi progi bodisi proti Trstu, bodisi proti Gorenjski.

Druga varianta je tako imenovana B ali poglobitvena varianta, ki rešuje križanje železnice in mestnih cest na ta način, da se železnica umakne mestnemu prometu, pri čemer ostanejo ceste približno v sedanjem nivoju, proga pa se poglobi, in sicer približno od Tobačne tovarne do Most, v zvezi s tem pa se poglobi seveda tudi kolodvor.

Značilnosti posameznih variant so seveda zelo različne. Kakor hitro bi moral kaj več govoriti o tem, bi bil prisiljen, da bi se spuščal v strokovno diskusijo. Vkljub temu, da sta obe varianti po svojem konceptu zelo različni, imata pa vendarle neko skupno lastnost, ki je v tem, da sta obe varianti zelo, zelo dragi in nas prav ta okoliščina silí k resnemu razmišljanju, kako se lotiti reševanja tega problema.

V zvezi s tem nastaja vprašanje, ali smo danes v Sloveniji spričo obstoječe gospodarske situacije v stanju, da se lotimo kompleksne rešitve železniškega vozla v Ljubljani na ta način, da gradnjo danes začnemo in jo v nekem neprekinjenem turnusu dokončamo. Mislim, da imamo danes v Sloveniji neprimerno važnejše naloge in da kompleksna rešitev ljubljanskega železniškega vozlišča v tem trenutku ni tako pereča, da bi jo bili prisiljeni izvesti do konca. Danes imamo v Sloveniji mnogo važnejše gospodarske naloge. Naj omenim samo elektrifikacijo proge Rakek—Ljubljana, naj omenim cesto Ljubljana—Zagreb, rekonstrukcijo proge Maribor—Trst, ki danes ni v stanju konkurirati progam, ki vodijo iz srednje Evrope proti Jadranu. Naj nadalje omenim, da imamo v Sloveniji okoli 60 % vseh cestnih mostov, ki so dejansko samo provizoriji. To se pravi, da celotna rekonstrukcija ljubljanskega železniškega vozlišča ni tako pereča, da bi jo bilo treba rešiti takoj, bodisi po eni ali po drugi varianti.

To pa, tovariši, ne pomeni, da ni morda že danes izredno pereča rešitev posameznih elementov celotne rekonstrukcije. Predvsem meni Izvršni svet, da je, kot sem že uvodoma omenil, izredno pereča rešitev križanja glavnih repub-

liških in hkrati tudi mestnih prometnih žil z železnico in rešitev vprašanja samega ljubljanskega kolodvora, ki je tak, kakršen je danes, nemogoč in ga je treba na nek način urediti. Zaradi tega meni Izvršni svet, da bi bilo treba iz celotnega kompleksa te rekonstrukcije izluščiti vse tiste probleme, ki so že danes za celotno republiko, za železnico in za mesto tako pereči, da na njihovo rešitev ne moremo več čakati, in da usmerimo svoje sile predvsem na reševanje teh perečih točk.

Izvršni svet se nima namena spuščati v kakršno koli oceno posameznih variant ali v strokovno razpravljanje o tem, ali naj obvelja ta ali druga varianta. Tudi skupščina ni navsezdnje poklicana, da reče o teh stvareh svojo besedo. Vendar mislim, da je glede na to, kar sem prej povedal, potrebno, da ljudska skupščina in Izvršni svet rečeta odločno besedo o vprašanjih, ki sicer zadevajo na strokovna, niso pa samo strokovna vprašanja in o katerih je skupščina prav gotovo kompetentna reči svojo besedo, namreč o tem, v kakšnem okviru, v kakšni smeri in na kakšen način naj se z ekonomsko finančnega stališča pristopi k reševanju teh vprašanj. Zaradi tega Izvršni svet tudi predlaga tako resolucijo, za katero so bistvene tri stvari, in sicer, prvič, da je treba s konkretizacijo celotnega problema začeti takoj ali pa vsaj čimprej in drugič, da je treba celotno rekonstrukcijo izvajati postopoma po etapah z vmesnimi premori, pri čemer morajo biti posamezne etape take, da je vsaka za sebe zaključena gradbena operacija. Tretja značilnost, ki jo zasledujemo v resoluciji, je, da resolucija v nekem smislu postavlja tak vrstni red teh etap, da najprej rešuje najbolj pereče stvari in šele v drugi vrsti stvari, ki niso tako pereče. To bi bilo tovariši in tovarišice vse, kar bi imel povedati v zvezi s predlagano resolucijo.

Ob koncu izjavljam, da Izvršni svet sprejema vse spremembe, ki sta jih k besedilu resolucije predlagala gospodarska odbora obeh zborov.

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Dajem predlog resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je resolucija o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča soglasno sprejeta in bo dana v objavo.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, in sicer na obravnavo predloga odloka o spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah.

Prosim poročevalca administrativnega odbora, da da poročilo. (Predsednik administrativnega odbora ljudski poslanec Ivan Novak prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo in obrazložitev administrativnega odbora in dajem predlog odloka v razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima ljudski poslanec Jože Štrukelj.

Jože Štrukelj: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! K temu predlogu odloka bi imel nekaj pripomb, in sicer bi imel pripombo k tretjemu odstavku 2. točke odloka, ki se sedaj glasi: »Poslanec Republiškega zbora, ki prejema plačo za službo ali funkcijo zunaj skupščine ali pokojnino ali ki ima sicer

redne dohodke od svojega dela ali premoženja, prejema manjšo poslansko nagrado, vendar najmanj 5000 dinarjev mesečno. Takim poslancem določi višino poslanske nagrade administrativni odbor.«

Meni se zdi, da to nekako ni pravično, da bi se namreč poslancem, ki nimajo 29 000 dinarjev dohodkov izven ljudske skupščine, dopolnilo le do 33 500 dinarjev, medtem ko bi se poslancem, ki imajo dohodke izven skupščine, recimo 30, 35 ali 40 tisoč, kljub temu dalo še 5000 dinarjev. Meni se zdi, da je to neenako ravnanje s poslanci in če bi bilo že tako; zakaj se potem izključujejo zvezni poslanci. Njihovi dohodki, njihovo zvezna poslanska nagrada, je tudi njihov dohodek, zato naj bi tudi ti dobivali 5000 dinarjev kot vsi drugi, ki prejemajo plačo od podjetij ali pa imajo kjerkoli kake dohodke.

Glede na to bi predlagal, da se tretji odstavek 2. točke odloka glasi takole: »Poslanec Republiškega zbora, ki prejema plačo za službo ali funkcijo zunaj skupščine ali pokojnino ali ki ima sicer redne dohodke od svojega dela ali premoženja, prejema manjšo poslansko nagrado,« — do tu bi bilo enako besedilo kot doslej, od tu dalje pa bi se besedilo glasilo: »in sicer za toliko manjšo, kolikor znaša njegova plača ali drugi dohodki zunaj skupščine.« Tako bi torej vsak poslanec dobil le tolikšno dopolnilo, da se dopolni 33 500 dinarjev in ne več. Če ima nekdo več plače, je že tako na boljšem.

Nadalje bi predlagal, da se zadnji stavek 4. točke črta. Mislim namreč, da je povračilo poslancu za izgubljeni zaslužek v znesku 700 dinarjev že precejšnja vsota in dvomim, da ima kdo, če je urno plačan, več kot 700 dinarjev dnevno. Zato nima smisla, da se tu še brska po njegovih zaslužkih in izračunava za celo leto nazaj, ali je zaslužil več kot 700 dinarjev na dan. Tako bi lahko zadnji stavek: »Če je zaslužek, ki ga izgubi poslanec Zbora proizvajalcev, večji, se določi povračilo poslancu po povprečnem dnevnem zaslužku v preteklem letu« — odpadel. To bi bil torej moj predlog.

Nadalje se mi zdi, da je dnevnic 1600 dinarjev zaenkrat zadostna in bi lahko takšna ostala. Tovariši, to govorim s stališča varčevanja. Vedno bodrimo vse delovno ljudstvo, naj dela in varčuje, ne vem pa zakaj ne bi tudi mi z dobrim vzgledom pokazali, da znamo tudi mi varčevati, kajti varčevanje je, kot sem že nekoč rekel, ekvivalent večji delovni storilnosti.

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne priglašja več k besedi, prosim poročevalca administrativnega odbora, da se izjavi glede teh predlogov.

Ivan Novak: Prosil bi, da se odredi krajši odmor, med katerim bi se administrativni odbor sestal in zavzel stališče do stavljenih predlogov.

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Odrejam deset minut odmora, da se administrativni odbor sestane.

(Seja je bila prekinjena ob 10.30 in se je nadaljevala ob 11. uri.)

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Nadaljujemo 22. skupno sejo in prosim poročevalca administrativnega odbora, da da svoje pripombe k stavljenemu predlogu.

Ivan Novak: Ne glede na to, da poslanec Štrukelj ni vložil amandmaja v pisni obliki, tako kot predvideva poslovnik, je administrativni odbor

razpravljaj o njegovem predlogu in zavzel stališče, ki ga v naslednjem poja-
snjuje takole:

Minimalna mesečna poslanska nagrada v znesku 5000 dinarjev je bila določena že po dosedanjem odloku iz leta 1954. Tudi sedanji predlog te določbe ne spreminja. Podobno določbo ima tudi Zvezna ljudska skupščina v svojem prejšnjem odloku, kakor tudi v novem redigiranem odloku. Edina razlika je ta, da zvezni odlok predvideva, da znaša minimalna poslanska nagrada eno tretjino poslanske nagrade. Ne bi bilo prav, če bi določbo o minimalni poslanski nagradi črtali tako kot predlaga poslanec Štrukelj, ker bi s tem šli na uravnilovko.

Minimalno poslansko nagrado so do sedaj prejeli in bi jo po odloku administrativnega odbora tudi v bodoče prejeli poslanci, ki so poleg izvrše-
vanja svoje poslanske dolžnosti zaposleni še na drugih mestih, na primer kot univerzitetni profesorji, direktorji ali kot funkcionarji pri drugih oblastnih forumih in podobno. Ti prejemaajo na svojih službenih mestih glede na svojo kvalifikacijo ali glede na posel, ki ga opravljajo, višjo plačo kot znaša poslanska nagrada. Zato ne bi bilo prav, da bi se na ta način skušala zbrisati razlika v plači med takimi poslanci, ki smo jih tukaj navedli.

Tudi določba v 4. točki odloka je že do sedaj obstajala in je pravilna. Obstaja primer, ko poslanec proizvajalec na svojem delovnem mestu prejema večji zaslužek kot 700 dinarjev, zato je prav, da obdržimo možnost povračila izgube večjega zaslužka, kot pa je v tem odloku navedeni pavšal 700 dinarjev.

Zvišanje dnevnice od 1600 na 2000 dinarjev je utemeljeno, ker so se stroški za bivanje in preživljanje v Ljubljani in na terenu povečali. Povečale so se cene prenočiščem in prehrani ter so poslanci pri dosedanjih dnevnicah morali večkrat za kritje teh stroškov dodajati iz lastnega žepa ali pa so morali stanovati in se hraniti v slabših lokalih. Tolikšno dnevnicico kot je predlagana v našem odloku, imajo tudi druge republike in tudi Zvezna ljudska skupščina.

Zato administrativni odbor zavrača predlog ljudskega poslanca Jožeta Štruklja.

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Ker ni bilo drugih pripomb, zaključujem razpravo o tem predlogu in dajem predlog odloka o spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS na glasovanje. Pred tem pa vprašam ljudskega poslanca Jožeta Štruklja, ali še nadalje vztraja pri svojem predlogu.

Jože Štrukelj: Vztrajam pri svojem predlogu, kajti čeprav je vse to veljalo do zdaj, s tem še ni rečeno, da bi se to ne dalo ovreči. Če se je lahko to, kar je veljalo doslej, spremenilo navzgor, da se je pri prejšnji plači, ne vem sicer kakšna je bila, šlo od 28 000 na 33 000, je prav tako mogoče, da se to danes spremeni tudi na manj. Ni namreč rečeno, da če je bilo tako do zdaj, da mora tako tudi ostati. Zato vztrajam pri svojem predlogu, povem pa, da sem že računaj na to, da s svojim predlogom ne bom uspel. (Smeh med poslanci.)

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Tak predlog je po poslovniku treba vložiti pismeno.

Jože Štrukelj: Predlagal sem pač, kako naj bi se spremenilo besedilo. Nisem pa imel časa, da bi to napisal, uspeh pa bi bil ravno isti. Nepravilno se mi zdi na primer že v tem, da zvezni poslanci ne dobijo tistih 5000 dinarjev,

čeprav je to zanje tudi dohodek, medtem ko vsi drugi dobivajo. In če ima že nekdo veliko plačo, zakaj bi se temu dalo še 5000 dinarjev, drugemu pa nič.

Podpredsednik dr. Ferdo Kozak: Skupščina tega predloga ne more sprejeti kot amandma, ker ni bil pismeno vložen in ga zato tudi ni treba dati na glasovanje. Po poslovniku je treba vsak amandma predložiti pismeno.

Zaradi tega prehajamo na glasovanje o predlogu odloka o spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilih poslancem in o plačah poslancem, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah. Kdor je za predlog odloka v obliki kakor ga je predlagal administrativni odbor, naj prosim dvigne roko. (Večina poslancev dvigne roko.) Hvala! Je kdo proti? (Dva poslanca dvigneta roko.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog odloka sprejet z večino glasov proti dvema.

Ker je s tem dnevni red naše današnje seje izčrpan, zaključujem 22. skupno sejo. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Seja je bila zaključena ob 11.05 uri.

23. seja

(12. julija 1957)

Predsedoval: Miha Marinko, predsednik
Ljudske skupščine LRS

Tajnik: Dr. Miha Potočnik

Začetek seje ob 9.40 uri.

Predsednik Miha Marinko: Pričenjam 23. skupno sejo Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS.

Ugotavljam, da je odsotnost nekaterih poslancev bila odobrena že na ločenih sejah, zaradi česar predlagam, da ta odobritev velja tudi za skupno sejo. Se strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.)

Prosim tajnika skupščine, da prebere zapisnik zadnje skupne seje. (Tajnik dr. Miha Potočnik prebere zapisnik 22. skupne seje.) Ima kdo od tovarišev poslancev kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in tajnik podpišeta zapisnik.)

Republiški zbor in Zbor proizvajalcev sta sklenila, da na skupni seji poslušamo obrazložitev in opravimo obravnavo k predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov. Svoje poročilo pa je predložil tudi administrativni odbor Ljudske skupščine LRS.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je poslal poročilo o uveljavljanju komunalnega sistema, ki bo v nekaj dneh poslano vsem ljudskim poslancem. Predlagam, da to poročilo obravnavamo na prvi prihodnji skupni seji po počitnicah.

Glede na to predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov;
2. poročilo administrativnega odbora.

Ima kdo kakšen drug predlog ali kako pripombo k predlaganemu dnevnemu redu? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, menim, da je predlagani dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Janez Petrovič prebere odborovo poročilo — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora Republiškega zbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec dr. Miha

Potočnik prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. — Po prečitaniu sprememb in dopolnitev navedenih v poročilu, doda še naslednje):

Dr. Miha Potočnik: Razen teh, v poročilu navedenih sprememb, je bilo pri kasnejšem podrobnem pregledu ugotovljeno, da je treba v tretjem odstavku 169. člena predloga zakona spremeniti besedo »najpozneje« v besedo »pozneje«. Tako se je ta izraz rabil tudi v dosedanjem zakonu in ima samo tak tudi smisel. Zaradi tega predlaga odbor še tudi ta popravek.

Predsednik Miha Marinko: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev ljudski poslanec Franc Stupan prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev k temu zakonskemu predlogu.

Vladimir Krivic: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov, ki ga imamo na dnevnem redu naše skupne seje, temelji na okvirnih določbah zveznega zakona o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev, ki je bil te dni sprejet v Zvezni ljudski skupščini. Ta zakon sicer ne ureja vrste vprašanj, katerih rešitev zahteva nadaljnji razvoj naših komun in komunalnega sistema sploh. Sedanji zakon rešuje le nekatera najnujnejša vprašanja spričo bližnjih volitev v občinske in okrajne ljudske odbore, ki bodo letos v jeseni. Ostala vprašanja bodo rešena z zakonom o samoupravljanju občin in okrajev, ki se že pripravlja v zveznem merilu. Sedanji zvezni zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o ureditvi občin in okrajev pa prinaša vendarle veliko sprememb, da bi bilo treba dosedanji republiški zakon o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov tako obširno dopolniti oziroma spremeniti, da smo se zaradi jasnosti in preglednosti zakona raje odločili za izdelavo novega zakonskega besedila.

V zvezi z novim zakonom moramo spregovoriti zlasti o dveh novostih, ki spreminjata oziroma dopolnjujeta naš dosedanji volilni sistem. Najpomembnejša novost je vsekakor uvedba delegatskega sistema volitev v okrajne ljudske odbore. Bistveno dopolnitev sedanjega sistema pa predstavlja tudi uvedba zbora proizvajalcev v občinskih ljudskih odborih. V bodoče odpadejo torej neposredne volitve v okrajne ljudske odbore ter bosta tako okrajni ljudski odbor kakor tudi okrajni zbor proizvajalcev sestavljena zgolj iz delegatov občinskih ljudskih odborov in občinskih zborov proizvajalcev. Obe spremembi, ki sem ju pravkar omenil, zasedujeta predvsem dvojni cilj: prvič, nadalje doprinesti k utrditvi vloge komune, in drugič, zagotoviti kvalitetnejši izbor in delo okrajnih ljudskih odborov ter utrditi medsebojno povezanost občinskih in okrajnih ljudskih odborov. Praktično to pomeni, da lahko pričakujemo predvsem temeljitejšo obravnavo gospodarske problematike v komunah, kar bo zlasti naloga novo uvedenih zborov proizvajalcev.

Druga pozitivna okolnost navedenih sprememb bo v tem, da bo v večji meri zagotovljeno obravnavanje občinskih, gospodarskih in družbenih problemov s širših gospodarskih in družbenih vidikov kakor tudi uveljavljanje okrajnih ljudskih odborov predvsem v smislu njihovih splošnih usmerjevalnih in nadzornih funkcij. Taka organska povezanost komun z okrajno skupnostjo komun, z okraji, bo v raznih pogledih olajševala izvajanje enotnejše gospodar-

ske, socialne in prosvetne politike na razširjenih področjih novih okrajev, ki povečini v naši republiki že predstavljajo zaključena in zaokrožena gospodarska področja.

Uvedba delegatskega sistema volitev v okrajne ljudske odbore torej ne pomeni zmanjšanja demokratične odgovornosti, kot se ponekod napačno pojmuje, ampak celo njeno povečanje, kajti ljudski odborniki okraja bodo poslej odgovarjali za svoje delo predvsem naši osnovni, družbeno politični celici komuni, poleg odgovornosti, ki jih je že doslej vezala pred volivci in pred okrajnim ljudskim odborom. Uvedba delegatskega sistema volitev tudi ne pomeni okrepitev lokalističnih tendenc, ampak prav nasprotno, bistveno olajšuje povezovanje ožjih interesov posameznika in komune s širšimi interesi okrajne skupnosti, kar bo nedvomno doprineslo k obravnavanju komunalnih problemov iz širših vidikov. Okolnost, da bodo poslej okrajni ljudski odborniki prenašali konkretno in živo problematiko neposredno na okrajne forume, bo samo omogočila hitrejšo reševanje prečih problemov, ki jih same komune ne morejo rešiti. Če se take, po krivem imenovane lokalistične potrebe na hitro rešujejo in prenašajo na višje predstavniške organe, pa je seveda samo koristno, ker je v interesu skupnosti.

Spremembe v volilnem sistemu so narekovale predvsem potrebe po dosledni uveljavitvi vloge komune in okraja kot skupnosti komun, kar nam omogočajo doseženi gospodarski in splošno družbeni rezultati, kakor tudi dosedanje izkušnje v razvijanju novega komunalnega in novega gospodarskega sistema, zlasti izkušnje iz zadnjih dveh let.

V preteklih letih je okrajnemu ljudskemu odboru ostajala še v precejšnji meri inštruktorska in inšpekcijska funkcija, ki sedaj odpada oziroma skoraj v celoti prehaja na občino. To pomeni, da so dozoreli pogoji, da se okraji v kratkem času docela afirmirajo kot skupnost komun, predvsem s svojo širšo usmerjevalno in družbeno nadzorno funkcijo. Razume se, da ne bo mogoče povsod takoj do kraja izvesti te zamisli, zlasti pa ne tam, kjer zaostajajo za našo doseženo stopnjo razvoja določene teritorialne in kadrovske rešitve, torej naše subjektivne slabosti.

Iz povedanega seveda izhaja, da moramo v sedanji fazi razvoja prilagoditi naš volilni sistem stopnji razvoja našega komunalnega sistema in perspektivam njegovega bližnjega nadaljnje razvoja in prilagoditi tem potrebam tudi našo upravno-teritorialno razdelitev. Seveda lahko izvajamo spremembe v tem smislu le skladno z rezultati krepitve naše materialne gospodarske baze na eni strani, kakor tudi razvijanje socialistične zavesti naših delovnih ljudi na drugi strani.

Že prej sem omenil, da je v predloženem zakonu druga važnejša sprememba uvedba zbora proizvajalcev v občinah. Dovolite mi, da se ob tej priložnosti zaustavim ob najvažnejših dosedanjih izkušnjah in vlogi zborov proizvajalcev na sploh. Institucijo zbora proizvajalcev smo uvedli pred leti zaradi potrebe in nujnosti neposrednejšega vpliva neposrednih proizvajalcev na politiko ljudskih odborov in skupščin, zaradi vpliva in soodločanja v gospodarskih in socialnih vprašanjih. Sedanja struktura prebivalstva pri nas, kakor tudi sestav ljudskih odborov še ne more povsod zagotoviti zadostne afirmacije delavskega razreda ter ostalih proizvajalcev v teh organih. To se pravi, da ne gre zgolj za večjo udeležbo delavcev pri usmerjanju gospodarske in splošno komunalne politike, ampak gre za krepitev vloge proizvajalcev na sploh. Tu mislimo seveda tudi na vlogo neposrednih proizvajalcev v kmetijstvu, obrti in

drugih gospodarskih panogah. Dosedanje izkušnje zborov proizvajalcev, zlasti zborov proizvajalcev na občinah, ki so doslej obstajali samo v določenih občinah v Ljudski republiki Hrvatski, kažejo, da ti organi lahko precej olajšajo in vzpodbujajo razvijanje socialistične orientacije tudi na pretežno kmetijskih področjih ter vzgojno in pozitivno vplivajo na zavest kmetijskih proizvajalcev.

Pomanjkljivost dosedanjega sistema je bila v tem, da so bili okrajni, republiški in zvezni zbori proizvajalcev oddvojeni od občinskih ljudskih odborov, hkrati pa dokaj slabo povezani tudi z delavskimi sveti in volivci. Delavski sveti nimajo namreč sedaj nobene neposredne vloge ne pri kandidiranju, ne pri volitvah članov zborov proizvajalcev. Prav tako odborniki zborov proizvajalcev niso dolžni sklicevati zborov volivcev v določenem roku, kot je to določeno za ostale ljudske odbornike. Predloženi zakon uspešno rešuje prvo navedeno vprašanje. Povezuje namreč zbere proizvajalcev neposredno z občinskimi ljudskimi odbori, kar je postalo nujno s prenosom težišča reševanja komunalno gospodarske problematike na komuno in postalo tudi smotrno v zvezi s formiranjem gospodarsko močnejših oziroma po teritoriju in številu prebivalstva večjih komun. Ostali dve vprašanji, namreč povezovanje zborov proizvajalcev z delavskimi sveti in volivci bo reševal zakon o samoupravljanju v občinah in okrajih, ki se, kot sem že prej omenil, v zveznem merilu že pripravlja.

Prej navedeni razlogi so torej terjali uvedbo zborov proizvajalcev v občinah, kakor tudi uvedbo delegatskega sistema volitev v okrajne ljudske odbore, zaradi česar ni teh rešitev več bilo mogoče odlagati.

K samemu besedilu zakona bi predlagal še tole spremembo. Pri ponovnem pregledu besedila zakona, se je namreč pokazalo, da je v 27. členu, kjer je govora o nalogah občinskih volilnih komisij, pomotoma vnesena 2. točka, po kateri občinska volilna komisija določa število odbornikov zbora proizvajalcev občinskih ljudskih odborov, ki se volijo v posamezni proizvodni skupini. Ta 2. točka mora odpasti, ker je po 2. točki 26. člena ista naloga dana okrajni volilni komisiji. V tem smislu je tudi tekla vsa razprava tako, da gre tu pravzaprav le za tehnično pomoto.

Tovariši, s to korekturo prosim oba zbora, da sprejmeta zakonski predlog skupaj s spremembami in dopolnitvami, ki so jih predlagali skupščinski odbori.

Predsednik Miha Marinko: Tovariši, slišali ste obrazložitev in pričenjam razpravo k temu predlogu zakona. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če se nihče ne javlja k besedi, zaključujem razpravo. Glasovanje o tem zakonskem predlogu bosta opravila zbora pri nadaljevanju svojih ločenih sej.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na poročilo administrativnega odbora.

Prosim poročevalca administrativnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec administrativnega odbora ljudski poslanec Andrej Stegnar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo, ki ga dajem v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, menim, da je ljudska skupščina odobrila poročilo administrativnega odbora.

Ker je s tem dnevni red seje izčrpan, zaključujem 23. skupno sejo ter obveščam ljudske poslance, da se bosta ločeni seji obeh zborov nadaljevali čez pol ure.

Seja je bila zaključena ob 10,10 uri.

PRILOGE

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Mandatno-imunitetni odbor

POROČILO

o nadomestnih volitvah v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS v 1. volilni enoti

Republiški zbor Ljudske skupščine LRS je na 18. seji, dne 7. februarja 1957 sprejel sklep, da se v 1. volilni enoti odrede nadomestne volitve ljudskega poslanca za Republiški zbor.

Na podlagi tega sklepa je republiška volilna komisija za 31. marec 1957 razpisala volitve v 1. volilni enoti. Na podlagi določb zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS, je republiška volilna komisija LRS objavila, da je potrjena kandidatura za kandidata Mitja (Jožeta) Ribičič iz Ljubljane.

Republiška volilna komisija je preizkusila zakonitost volitev ter ugotovila, da so se postopek za določitev kandidatov in volitve izvršili v skladu z zakonitimi predpisi. Po ugotovitvi volilnega izida je bilo za kandidata Mitja Ribičiča od skupno 8675 volilcev, oddanih 7240 glasov, neveljavnih pa je bilo 241 glasovnic.

Republiška volilna komisija je ugotovila, da je bil v 1. volilni enoti za ljudskega poslanca v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS, izvoljen Mitja Ribičič, zato predlaga mandatno-imunitetni odbor, da Republiški zbor Ljudske skupščine LRS sprejme naslednji

sklep:

Potrdi se izvolitev Mitje Ribičiča, državnega sekretarja za notranje zadeve LRS, za ljudskega poslanca Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS za 1. volilno enoto.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Cvetko Vodopivec.

Št. R. 157/2.

Poročevalec:
Cvetka Vodopivec l. r.

Predsednik
Stane Bobnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Mandatno-imunitetni odbor

POROČILO

o nadomestnih volitvah v Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine
LRS v 13. volilni enoti

Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji 17. seji dne 4. februarja 1957 sprejel sklep, da se v 13. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti v okraju Kranj odredi nadomestne volitve ljudskega poslanca za Zbor proizvajalcev.

Na podlagi tega sklepa je 7. februarja 1957 Republiška volilna komisija za 26. marca 1957 razpisala nadomestne volitve v 13. volilni enoti. Okrajna volilna komisija Kranj je na podlagi 134., 135. in 136. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS dne 7. marca 1957 potrdila kandidaturo kandidata Romana (Ivana) Albrehta, tajnika Republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo, dne 13. marca 1957 pa je potrdila to kandidaturo tudi Republiška volilna komisija.

Iz poročila Republiške volilne komisije z dne 3. aprila 1957 je razvidno, da sta se postopek za določitev kandidata in volitve izvršila v skladu z zakonitimi predpisi. Od 8 članov volilnega telesa se je volitev udeležilo 5 članov, glasovali niso 3 člani volilnega telesa. Število proizvajalcev, ki odpade na vsakega člana volilnega telesa, znaša 608 proizvajalcev. Skupaj je bilo torej 4864 glasov.

Za kandidata Romana Albrehta je bilo oddanih 3040 glasov, neveljavnih glasovnic ni bilo.

Republiška volilna komisija je na podlagi poročila okrajne volilne komisije Kranj ugotovila, da je bil za ljudskega poslanca v Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS v 13. volilni enoti izvoljen na nadomestnih volitvah Roman Albreht.

Mandatno-imunitetni odbor je na svoji seji dne 23. aprila 1957 prebral poročilo Republiške volilne komisije in pregledal spise ter predlaga, da Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS sprejme

sklep:

Potrdi se izvolitev Romana Albrehta, tajnika Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za ljudskega poslanca Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS za 13. volilno enoto.

Št. P 42/1-57.

Ljubljana, dne 23. aprila 1957.

Tajnik:
Jože Prebil l. r.

Predsednik:
Andrej Stegnar l. r.

POROČILO

IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA LETO 1956

I. ORGANIZACIJA IZVRŠNEGA SVETA IN REPUBLIŠKE UPRAVE

1. Notranja organizacija in delo Izvršnega sveta

Člani Izvršnega sveta. Izvršni svet je delal v prvih mesecih preteklega leta v naslednji sestavi: predsednik Boris Kraigher, podpredsednik Marijan Breclj, sekretar Matija Maležič, člani Viktor Avbelj, Julij Beltram, Milko Goršič, Stane Kavčič, Boris Kocijančič, Ada Krivic, Zoran Polič, France Popit, Niko Šilih in Olga Vrabič. Meseca maja so bili imenovani člani Izvršnega sveta Marijan Breclj za člana Zveznega izvršnega sveta in drž. sekretarja za blagovni promet, Zoran Polič za zveznega podsekretarja za finance in France Popit za sekretarja Zveznega izvršnega sveta za delo. Na mesto članov, ki so odšli na nova delovna mesta, je izvolila Ljudska skupščina LRS dne 22. in 28. VI. 1956 za nove člane Izvršnega sveta ljudske poslance Toneta Boleta, Toneta Fajfarja in Jožeta Ingoliča. Zaradi spremembe v osebni sestavi je bila izvršena nova porazdelitev dela v Izvršnem svetu: za podpredsednika je izvolil Izvršni svet Staneta Kavčiča in Viktorja Avblja, za sekretarja pa Nika Šiliha.¹

Stalni odbori in komisije. Do spremembe v svoji sestavi, ki sovpada z reorganizacijo državne uprave sredi preteklega leta, je imel Izvršni svet štiri stalne odbore (gospodarski odbor, odbor za notranjo politiko, odbor za prosveto, odbor za zdravstvo in socialno politiko) in tri stalne komisije (administrativna komisija, komisija za pomilostitve, komisija za verska vprašanja).

Reorganizacija državne uprave je neposredno vplivala na spremembo notranje organizacije in na način dela Izvršnega sveta. Upravno delovanje Izvršnega sveta odpade skoraj v celoti, novi republiški organi pa opravljajo za svoja področja tudi strokovno službo v zadevah, ki sodijo v pristojnost Izvršnega sveta. S tem so postali odbori Izvršnega sveta zgolj metoda in organizacijska oblika njegovega dela, z razširitvijo osebne sestave odborov in tudi komisij pa je omogočeno širše, izčrpnije in neposrednejše obravnavanje posameznih vprašanj.

Po omenjeni spremembi ima Izvršni svet tri stalne odbore in štiri stalne komisije, njih sestava pa je naslednja:

Odbor za notranjo politiko: predsednik Stane Kavčič, člani Milko Goršič, Boris Kocijančič, Niko Šilih, Olga Vrabič in drž. sekretar za notranje zadeve Mitja Ribičič;

Gospodarski odbor: predsednik Viktor Avbelj, člani Julij Beltram, Tone Bole, Tone Fajfar, Jože Ingolič, Matija Maležič, direktor centrale NB za LRS Lavoslav Dolinšek, sekretar za splošne gospodarske zadeve dr. Danilo

¹ Sestava Izvršnega sveta dne 25. III. 1957 je naslednja: predsednik Boris Kraigher, podpredsednika Stane Kavčič in Viktor Avbelj, sekretar Niko Šilih, člani Julij Beltram, Tone Bole, Tone Fajfar, Milko Goršič, Jože Ingolič, Boris Kocijančič, Ada Krivic, Vlado Krivic, Matija Maležič in Olga Vrabič.

Dougan, direktor Zavoda LRS za gospodarsko planiranje ing. Viktor Kotnik, sekretar za industrijo in obrt ing. Ludvik Kremžar ter sekretar za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve ing. Marijan Tepina;²

Odbor za narodno obrambo: predsednik Boris Kraigher, člani Viktor Avbelj, general. podpolkovnik Nikola Karanovič, Stane Kavčič, član Zveznega izvršnega sveta Ivan Maček in Niko Šilih;

Administrativna komisija: predsednik Niko Šilih, člani Julij Beltram, Boris Kocijančič in Olga Vrabič;

Komisija za pomilostitve: predsednik Milko Goršič, člana Ada Krivic in Niko Šilih;

Komisija za vprašanja produktivnosti dela in za delovna razmerja: predsednik Tone Bole, člani univ. docent dr. Aleksander Bajt, tajnik Rep. sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Mavricij Borc (umrl 30. XII. 1956), sekretar za delo dr. Marjan Dular, direktor zavoda za pro-učevanje organizacije dela in varnosti pri delu ing. Ivan Gruden, direktor podjetja Litostroj ing. Božidar Guštin, direktor Zavoda LRS za gospodarsko planiranje ing. Viktor Kotnik, sekretar za industrijo in obrt ing. Ludvik Kremžar, uslužbenec podjetja »Iskra« ing. Marjan Lavrenčič, načelnik v sekretariatu za delo Rado Miklič, direktor tovarne avtomobilov TAM ing. Stojan Perhavec, predsednik Rep. sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Janko Rudolf, direktor Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij ing. Viktor Turnšek, znanstveni sodelavec v Ekonomskem inštitutu LRS dr. Vilko Vujičič in načelnik tajništva za delo pri OLO Maribor Franc Zorko;

Komisija za verska vprašanja: predsednik Boris Kocijančič, člani profesor Jože Lampret, sodnik Vrhovnega sodišča LRS Karol Mejak, javni tožilec LRS Jože Pavličič, drž. podsekretar za notranje zadeve Bogomir Peršič, sekretar za zdravstvo Lojze Piškur, šef kabineta predsednika Izvršnega sveta Franjo Turk in glavni urednik »Slov. poročevalca« Sergej Vošnjak.

Kakor prejšnja leta je Izvršni svet tudi v preteklem letu nadaljeval z že vpeljano prakso, da je za pripravo posameznih predlogov ter za opravljanje drugih zadev iz svoje pristojnosti ustanavljal tudičasne komisije. Med take komisije je šteti kot posebej pomembno komisijo, ki jo je ustanovil Izvršni svet za pregled inštitutov.

Strokovni sveti. Strokovni sveti pomenijo nadaljnjo razširitev metod in oblik notranjega dela Izvršnega sveta. Izvršni svet jih je ustanovil

² Po stanju dne 25. III. 1957 ima Izvršni svet razen gospodarskega odbora še odbor za plan in bilance. Obstoji tudi koordinacijski odbor. Sestava je naslednja:

Odbor za plan in bilance: predsednik Viktor Avbelj, člani Tone Fajfar, Jože Ingolič, direktor Zavoda LRS za gospodarsko planiranje ing. Viktor Kotnik, sekretar za blagovni promet dr. Boris Puc, sekretar za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve ing. Marjan Tepina in direktor Ekonomskega inštituta LRS dr. Leo Geržinič;

Gospodarski odbor: predsednik Tone Bole, člani Julij Beltram, Matija Maležič, direktor centrale NB za LRS Lavoslav Dolinšek, sekretar za splošne gospodarske zadeve dr. Danilo Dougan, pomočnik direktorja Zavoda LRS za gospodarsko planiranje Mirko Jamar, sekretar za industrijo in obrt ing. Ludvik Kremžar in sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Tine Mastnak;

Koordinacijski odbor: predsednik Boris Kraigher, člani Stane Kavčič, Viktor Avbelj, Niko Šilih, Tone Bole in Vlado Krivic.

v preteklem letu kot svoje posvetovalne organe, ki so obravnavali posamezna vprašanja s področij, za katera so bili ustanovljeni ter dajali mnenja in predloge o teh vprašanjih. Ustanovljeno je bilo pet strokovnih svetov, ki jih sestavljajo:

Strokovni svet za industrijo: predsednik sekretar za industrijo in obrt ing. Ludvik Kremžar, člani tehnični direktor papirnice Vevče ing. Stane Bonač, šef biroja za industrijsko arhitekturo pri Slovenija projektu ing. Jože Didek, predsednik Zveze inženirjev in tehnikov LRS prof. ing. Friderik Gerl, direktor podjetja Litoštroj ing. Božidar Guštin, podpredsednik OLO Kranj Dušan Horjak, sekretar Rep. komisije za revizijo investicijskih programov ing. Milan Jeran, direktor Železarne Ravne Gregor Klančnik, podpredsednik OLO Maribor ing. Tine Lah, direktor Rudnika svinca Mežica ing. Rudolf Lučovnik, izred. prof. na Tehniški fakulteti ing. Roman Modic, direktor Tehniške srednje šole ing. Albert Nučič, direktor Rudnika svinca, cinka in barita Škofljica ing. Ivan Pintarič, direktor rudnika Trbovlje-Hrastnik Alojz Ribič, tehnični direktor Elektrogospodarske skupnosti ing. Henrik Sebaher, tehnični vodja koordinacijskega biroja »Ites« ing. Lucijan Šinkovec, predsednik Občinskega LO Ljubljana-Vič dr. Štefan Šoba, direktor Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij ing. Viktor Turnšek, direktor centrale investicijske banke za LRS Zoran Žagar in generalni sekretar Združenja tekstilne industrije FLRJ ing. Franc Žitnik;

Strokovni svet za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve: predsednik sekretar za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve ing. Marjan Tepina, člani direktor Tehniškega muzeja prof. Franjo Baš, podpredsednik OLO Novo mesto Niko Belopavlovič, direktor Uprave za ceste LRS ing. Rudolf Cimolini, predsednik Občinskega LO Piran Davorin Ferligoj, načelnik oddelka za sanitarno tehniko pri CHZ ing. Stojan Guzelj, predsednik Občinskega LO Kranj Vinko Hafner, direktor Komuna-projekta Maribor ing. Ljubo Humek, univ. prof. dr. Svetozar Ilešič, direktor Železniškega projektivnega podjetja ing. Gabrijel Kastelic, direktor Uprave za vodno gospodarstvo LRS ing. Lojze Kerin, podpredsednik OLO Ljubljana ing. Ivo Klemenčič, pomočnik direktorja Ekonomskega inštituta LRS Tone Klemenčič, direktor Elektrogospodarske skupnosti Slovenije ing. Vekoslav Korošec, direktor Geodetske uprave LRS Anton Košir, direktor Projektivnega ateljeja Ljubljana ing. Sonja Lapajne-Oblak, predsednik Sveta za urbanizem pri OLO Celje ing. Vital Mlejnik, uslužbenec Zavoda LRS za gospodarsko planiranje Stane Mrzlikar, uslužbenec Biroja za projektiranje Murska Sobota ing. Franc Novak, univ. prof. ing. Edvard Ravnikar, predsednik Društva urbanistov ing. Saša Sedlar, podpredsednik OLO Gorica Franc Skok, direktor Zavoda za spomeniško varstvo LRS Edo Turnher, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije ing. Pavle Žaucer in direktor Inštituta za gozdarstvo in lesno industrijo LRS ing. Bogdan Žagar;

Strokovni svet za gozdarstvo: predsednik docent na fakulteti za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo ing. Zdravko Turk, člani direktor Uprave za gozdarstvo LRS ing. Lojze Funkl, šef Okrajne uprave za gozdarstvo Koper ing. Slavko Gaberc, načelnik kmetijskega oddelka Sekretariata IS za kmetijstvo in gozdarstvo Lavoslav Gosak, rep. ljudski poslanec Matevž Hace, šef Okrajne uprave za gozdarstvo Celje ing. Anton Knez, šef Okrajne uprave za gozdarstvo Maribor Lavoslav Kranjčič, predsednik Okrajne zadružne zveze

Celje Franc Lubej, sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Tine Mastnak, direktor Gozdnega gospodarstva Ljubljana ing. Franjo Oblak, direktor Gozdnega gospodarstva Celje ing. Marjan Presečnik, načelnik tehničnega upravnega oddelka Uprave za vodno gospodarstvo LRS ing. Karel Puppis, referent za gozdarstvo pri Zbornici za kmetijstvo in gozdarstvo LRS ing. Anton Seliškar, načelnik zavoda LRS za gospodarsko planiranje ing. Adolf Svetličič, direktor podjetja »Gorjana« Ljubljana Viktor Šenica, direktor Lesno industrijskega podjetja Maribor ing. Drago Volk, direktor Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije ing. Bogdan Žagar in direktor gozdarstva pri Kmetijsko gozdarskem posestvu Kočevje Jože Žagar;

Strokovni svet za promet: predsednik OLO Trbovlje Martin Gosak, člani referent za promet pri Zavodu za gospodarsko planiranje LRS ing. Fran Bajžel, direktor Uprave za ceste LRS ing. Rudolf Cimolini, načelnik tehničnega oddelka Podjetja za PTT promet Franc Dobnikar, direktor Železniškega transportnega podjetja ing. Alfonz Dobovišek, komercialni direktor podjetja Slovenija Avto Bogo Dragan, šef odseka za promet v Drž. sekretariatu za notranje zadeve LRS Franjo Družkovič, podpredsednik OLO Kranj Dušan Horjak, predsednik Občinskega LO Ljubljana-Siška Marijan Jenko, upravnik Avtošole Ježica Ivan Kočevar, sekretar Združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za LRS Avgust Leder, šef investicijske skupine za izgraditev avtoceste Ljubljana—Zagreb ing. Ciril Mravlja, predsednik komisije za ceste in promet pri Avto-moto zvezi Slovenije France Novak, predsednik glavnega odbora Letalske zveze Slovenije Marko Peršič, tajnik Rep. odbora sindikata železničarjev Slovenije Mihael Pirnat, kapetan dolge plovbe v Kopru Franc Potočnik, tehnični pomočnik direktorja Radio Ljubljana ing. Stane Rojec, predsednik Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič dr. Štefan Šoba, uslužbenec podjetja »Projekt-nizke gradnje« ing. Bojan Tavzes, sekretar za promet Milan Udovč, uslužbenec Ekonomskega inštituta LRS dr. Vilko Vujčić, tajnik Turistične zveze Slovenije ing. Hugo Weis in izredni profesor Tehnične fakultete dr. ing. Branko Žnideršič;

Strokovni svet za vodno gospodarstvo: predsednik direktor Kmetijskega inštituta Slovenije ing. Pavle Žaucer, člani upravnik vodno-gospodarske sekcije za Dravo Ptuj Branko Bartl, podpredsednik OLO Novo mesto Niko Belopavlovič, predsednik nadzornega odbora Društva inženirjev in tehnikov gradbene stroke ing. Marijan Brilly, direktor Uprave za ceste LRS ing. Rudolf Cimolini, predsednik OLO Koper Albin Dujc, direktor Uprave za gozdarstvo LRS ing. Lojze Funkl, predsednik OLO Trbovlje Martin Gosak, načelnik oddelka za sanitarno tehniko pri CHZ ing. Stojan Guzelj, univ. profesor Agronomsko-gozdarske fakultete ing. Ivo Jelačin, predsednik OLO Celje Riko Jerman, direktor Uprave za vodno gospodarstvo LRS ing. Lojze Kerin, vodja oddelka za študije in raziskave pri Elektrogospodarski skupnosti Slovenije ing. Matej Kleindienst, univ. prof. Tehniške fakultete ing. Emil Kovačič, direktor vodne skupnosti Barje ing. Stane Lapajne, sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Tine Mastnak, direktor vodne skupnosti Koper Danilo Petrinja, svetnik v Sekretariatu IS za zakonodajo in organizacijo dr. Branko Premrou, načelnik občega oddelka v Upravi za vodno gospodarstvo LRS ing. Karel Puppis, predsednik OLO Murska Sobota Franc Rogelj in univ. profesor Tehniške fakultete ing. Janko Sketelj.

Seje Izvršnega sveta: V preteklem letu je imel Izvršni svet skupno 27. sej. Na sejah je bilo obravnavanih 237 točk dnevnega reda ali povprečno po 8 točk na sejo. Težišče dela na sejah Izvršnega sveta so bila vprašanja s področja gospodarstva (42 %), skoraj enako so bila zastopana vprašanja s področja prosvete (18 %) in notranje politike (17 %), nekaj manj vprašanj s področja zdravstva in socialne politike (13 %) in razno (10 %).

Administracija Izvršnega sveta: Administrativno in tehnično delo Izvršnega sveta je opravljal administrativni sekretariat, ki je imel po izločitvi sekretariata za zakonodajo in oddelka za narodno obrambo v preteklem letu naslednje notranje organizacijske enote: urad sekretarja Izvršnega sveta, urad za informacije, urad za prošnje in pritožbe, oddelek za tehnično pomoč, referat za zunanje zadeve, protokol, pravni oddelek, personalni oddelek, računovodstvo in knjižnico.

Finančno samostojni zavodi: Izvršni svet je bil tudi v preteklem letu organ za zadeve in naloge dveh finančno samostojnih zavodov: Zavoda za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu ter Uprave zgradb uradov in zavodov LRS. Pod neposrednim nadzorstvom Izvršnega sveta je bil tudi Inštitut za narodnostna vprašanja.

2. Organizacija republiške uprave

Do reorganizacije državne uprave so opravljali upravne zadeve in določene izvršilne zadeve iz republiške pristojnosti štirje državni sekretariati (Drž. sekretariat za notranje zadeve LRS, Drž. sekretariat za pravosodno upravo LRS, Drž. sekretariat za gospodarstvo LRS, Drž. sekretariat za občo upravo in račun LRS), trije sveti (Svet za prosveto in kulturo LRS, Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS, Svet za urbanizem LRS); dva samostojna upravna zavoda (Zavod za gospodarsko planiranje LRS, Zavod za statistiko in evidenco LRS) in pet samostojnih uprav (Uprava za hidrometeorološko službo LRS, Uprava za ceste LRS, Uprava za vodno gospodarstvo LRS, Uprava za gozdarstvo LRS, Uprava za investicije LRS).

Po reorganizaciji so v LR Sloveniji naslednji republiški samostojni upravni organi in sveti:

Državni sekretariat za notranje zadeve LRS opravlja upravne zadeve na področju državne varnosti in javnega reda, svobode in pravic državljanov, družbenega in osebnega premoženja, izvrševanja kazni, notranjega miru in reda ter državljanskih stanj. Državni sekretar za notranje zadeve je Mitja Ribičič.

Državni sekretariat za pravosodno upravo LRS opravlja upravne zadeve na področju pravosodja, spremlja delo advokature in opravlja določene zadeve v zvezi s pomilostitvami. Državni sekretar za pravosodno upravo je dr. Teodor Tominšek.

Državni sekretariat za finance LRS opravlja upravne zadeve na področju finančnih obveznosti družbenih organizacij in posameznikov do družbene skupnosti ter vprašanja kreditov, pripravlja in izvršuje republiški proračun, kontrolira proračunsko poslovanje, opravlja finančno nadzorstvo nad poslovanjem gospodarskih in drugih družbenih organizacij ter zadeve splošno

ljudskega premoženja. Državni sekretar za finance je član Izvršnega sveta Matija Maležič.

V sestavi Državnega sekretariata sta kot posebna republiška upravna organa: Uprava za dohodke LRS ter Finančni inšpektorat LRS.

Svet za šolstvo LRS opravlja zadeve na področju šolstva, predšolske vzgoje in predvojaške vzgoje. Svet je nadzorstveni organ Zavodu za proučevanje šolstva, je kolegijski organ, ki ga sestavlja predsednik in 24 članov sveta.

Predsednik Sveta za šolstvo je član Izvršnega sveta Milko Goršič, sekretar pa Ludvik Gabrovšek.

Svet za kulturo in prosveto LRS opravlja zadeve na področju znanosti, umetnosti, ljudske prosvete, telesne kulture, radijske oddajne službe, filma, založništva in drugih oblik kulturnega življenja ter umetniških akademij. Nadzorstvene pravice in dolžnosti izvršuje svet glede na Državni arhiv LRS ter Zavod za varstvo kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti. Svet sestavlja predsednik in 24 članov sveta. Predsednik Sveta je član Izvršnega sveta Boris Kocijančič, sekretar Vlado Vodopivec.

Svet za zdravstvo LRS opravlja zadeve na področju zdravstvenega varstva. Svet je nadzorstveni organ Centralnemu higienskemu zavodu. Kot kolegijski organ ima predsednika in 24 članov sveta. Predsednik Sveta je član Izvršnega sveta Olga Vrabič, sekretar Lojze Piškur.

Svet za socialno varstvo LRS opravlja zadeve na področju splošnega skrbstva, varstva družine, skrbništva in invalidskega varstva. Svet sestavlja predsednik in 24 članov. Predsednik sveta je član Izvršnega sveta Tone Fajfar,¹ sekretar Nika Arko.

V sestavu Sveta je kot poseben republiški upravni organ Invalidska uprava Ljudske republike Slovenije.

Sekretariat Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo pripravlja onutke pravnih predpisov Izvršnega sveta in Ljudske skupščine LRS, kolikor to ne spada v pristojnost drugih republiških upravnih organov, daje mnenja Izvršnemu svetu ali republiškim upravnim organom glede končnega besedila osnutkov predpisov in organizacijskih ukrepov, pazi na zakonitost predpisov republiških upravnih organov in ljudskih odborov, opominja Izvršni svet na nezakonitosti in skrbi za objavo republiških predpisov ter predpisov okrajnih ljudskih odborov v Uradnem listu LRS. Sekretar za zakonodajo in organizacijo je dr. Jože Globevnik.

Sekretariat Izvršnega sveta za splošne gospodarske zadeve spremlja izvrševanje republiškega družbenega plana kot celote, proučuje vprašanja gospodarskega sistema, nadalje njegovo delovanje in tekočo gospodarsko problematiko, ter izvajanje investicij v LRS, daje Izvršnemu svetu analize in poročila o gibanju gospodarstva ter predlaga ustrezne ukrepe, daje Izvršnemu svetu mnenja o osnutkih predpisov in ukrepov s področja gospodarstva kot celote in sodeluje pri izdelavi republiškega družbenega plana. Sekretar za splošne gospodarske zadeve je dr. Danilo Dougan.

¹ Tone Fajfar je bil 18. III. 1957 zaradi preobremenjenosti z drugimi dolžnostmi razrešen dolžnosti predsednika Sveta za socialno varstvo LRS. Na njegovo mesto je bil imenovan zvezni ljudski poslanec Tomo Brejc.

V sestavu Sekretariata je kot poseben republiški upravni organ Uprava za investicije LRS.

Sekretariat Izvršnega sveta za industrijo in obrt spremlja izvrševanje republiškega družbenega plana, gibanje proizvodnje, delovanje gospodarskega sistema in gospodarskih ukrepov na področju industrije, gradbeništva in obrti, daje o tem Izvršnemu svetu poročila in predloge za ustrezne ukrepe, skrbi za izvajanje predpisov o industrijskih tehničnih inšpekcijah in opravlja upravne zadeve na področju industrije, gradbeništva in obrti. Sekretar za industrijo in obrt je ing. Ludvik Kremžar.

V sestavu Sekretariata so kot posebni republiški upravni organi Elektroenergetski inšpektorat LRS, Inšpektorat parnih kotlov LRS in Rudarsko-meta-lurški inšpektorat LRS.

Sekretariat Izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo spremlja izvrševanje republiškega družbenega plana, gibanje proizvodnje, delovanje gospodarskega sistema in gospodarskih ukrepov na področju kmetijstva, gozdarstva in vodnega gospodarstva ter razvoj zadružništva, daje o teh vprašanih Izvršnemu svetu poročila in predloge za ustrezne ukrepe ter opravlja upravne zadeve na navedenih področjih. Sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo je ing. Tine Mastnak

V sestavu Sekretariata sta kot posebna republiška upravna organa Kmetijski inšpektorat LRS in Veterinarski inšpektorat LRS.

Sekretariat Izvršnega sveta za blagovni promet spremlja izvrševanje republ. družb. plana na področju blagovnega prometa in opravlja upravne zadeve na tem področju, skrbi za izvajanje predpisov o organiziranju trgovine, gostinstva in turizma, izvaja gospodarske ukrepe na trgu zaradi zagotovitve potrebnih blagovnih rezerv in skrbi za izvajanje predpisov o tržni inšpekciji. Sekretar za blagovni promet je dr. Boris Puc.

V sestavu Sekretariata je kot poseben republiški upravni organ Tržni inšpektorat LRS.

Sekretariat Izvršnega sveta za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve spremlja izvrševanje družbenega plana in upravlja upravne zadeve na področju urbanizma, stanovanjske izgradnje in komunalnih zadev. Sekretar za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve je ing. Marjan Tepina.

V sestavu Sekretariata je kot poseben republiški upravni organ Gradbeni inšpektorat LRS.

Sekretariat Izvršnega sveta za promet spremlja izvrševanje republiškega družbenega plana, gibanje gospodarstva, gospodarskega sistema in gospodarskih ukrepov na področju prometa, daje o teh vprašanih Izvršnemu svetu poročila in predloge ter opravlja upravne zadeve na tem področju. Sekretar za promet je Milan Udovč.

Sekretariat Izvršnega sveta za delo opravlja upravne zadeve na področju sistema plač, strokovnih kvalifikacij in strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev v gospodarstvu, inšpekcije dela, posredovanje dela in socialnega zavarovanja ter druge zadeve s področja dela in delovnih razmerij. Sekretar za delo je dr. Marjan Dular.

V sestavu Sekretariata sta kot posebna republiška upravna organa Inšpektorat dela LRS in Uprava za posredovanje dela LRS.

Sekretariat Izvršnega sveta za občo upravo opravlja upravne zadeve na področju izvrševanja predpisov o organizaciji republiških organov in zavodov ter upravnih organov in zavodov ljudskih odborov, na področju uslužbenskih razmerij, strokovne izobrazbe uslužbencev državnih organov in zavodov in sistemizacije, skrbi za izboljšanje administrativnega poslovanja in opravlja druge upravne zadeve iz republiške pristojnosti, ki ne sodijo v delovno področje kakšnega drugega republiškega upravnega organa. Sekretariat je nadzorstveni organ Hidrometeorološkemu zavodu. Sekretar za občo upravo je Adolf Arigler.¹

Sekretariat Izvršnega sveta za narodno obrambo opravlja upravne zadeve na področju organizacije ter mobilizacije virov in sil države za narodno obrambo in strokovno službo za Izvršni svet ali za odbor Izvršnega sveta za narodno obrambo. Sekretariat je bil ustanovljen oktobra 1956. Sekretar za narodno obrambo je polkovnik JLA Ferdo Šetrajčič.

Zavod LRS za gospodarsko planiranje proučuje stanje in razvoj gospodarstva, izdeluje republiške gospodarske plane, spremlja in analizira izvrševanje teh planov in opravlja druge upravne zadeve, ki se tičejo gospodarskih planov in metode planiranja. Direktor zavoda je ing. Viktor Kotnik.

Zavod LRS za statistiko zbira in obdeluje statistične podatke, strokovno vsklajuje statistično službo v LR Sloveniji in opravlja druge upravne zadeve na področju statistične službe. Direktor zavoda je Rajko Kiauta.

Uprava za ceste LRS opravlja s posebnimi predpisi določene upravne zadeve na področju cestne službe. Uprava ima pet tehničnih sekcij za vzdrževanje in opremo cest I. in II. reda. Uprava je pod nadzorstvom Sekretariata Izvršnega sveta za promet. Direktor Uprave je ing. Rudolf Cimolini.

Uprava za gozdarstvo LRS opravlja s posebnimi predpisi določene upravne zadeve na področju gozdarstva. Uprava je pod nadzorstvom Sekretariata Izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo. Direktor Uprave je ing. Lojze Funkl.

Uprava za vodno gospodarstvo LRS opravlja s posebnimi predpisi določene upravne zadeve na področju vodnega gospodarstva. Uprava ima sedem vodnogospodarskih sekcij. Uprava je pod nadzorstvom Sekretariata Izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo. Direktor Uprave je ing. Lojze Kerin.

Geodetska uprava LRS opravlja s posebnimi predpisi določene upravne zadeve na področju geodetske in katastrske službe. Uprava je pod nadzorstvom Državnega sekretariata za finance LRS. Direktor uprave je Anton Košir.

Sanitarni inšpektorat LRS opravlja s posebnimi predpisi določene upravne zadeve na področju sanitarnega nadzorstva. Inšpektorat je pod nadzorstvom Sveta za zdravstvo LRS. Glavni sanitarni inšpektor je dr. Stanko Lajevec.

¹ Sekretar za občo upravo Adolf Arigler je bil 5. III. 1957 razrešen, ker je prevzel drugo dolžnost. Na njegovo mesto je bil imenovan Mirko Tušek.

II. GRADITEV DRŽAVNEGA IN DRUŽBENEGA SISTEMA

Načela, ki so jih postavili ustavni zakoni iz leta 1953 za našo državno in družbeno ureditev, so po svoji vsebini tako pomembna in tako obsežna, da bodo še daljši čas pomenila temelj za nadaljnjo graditev in izpopolnjevanje našega državnega in družbenega sistema. Najpomembnejša in najznačilnejša za preteklo leto je nova organizacija državne uprave ter v zvezi s tem spremembe v organizaciji in delu izvršnih svetov.

1. Nova organizacija republiške uprave

Organizacija izvršnih svetov in organov uprave je bila vzpostavljena leta 1953 po uveljavitvi ustavnih zakonov. V praksi so se pokazale nekatere pomanjkljivosti organizacijskega in funkcionalnega značaja.

Pomanjkljivosti v organizaciji in delovanju državne uprave so dokazovale, da je treba načela ustavnih zakonov glede vloge in mesta državne uprave v organizaciji državnega aparata določeneje izdelati, izpopolniti in dosledneje izpeljati. Leta 1955 so bile v ta namen v federaciji in tudi v republikah ustanovljene posebne strokovne komisije izvršnih svetov in ljudskih skupščin z nalogo, da proučijo vprašanja nove organizacije državne uprave in predložijo izvršnim svetom ustrezne predloge. Leta 1956 so bili na podlagi dela teh komisij izdani zvezni zakon o državni upravi, zakon o zveznih upravnih organih in republiški zakoni o upravnih organih v ljudskih republikah.

Zakon o državni upravi je natančneje izdelal ustavna načela o funkciji, o položaju, o pravicah in dolžnostih upravnih organov, o njihovi organizaciji, o njihovih medsebojnih odnosih ter o njihovih odnosih do samostojnih organizacij izven državne uprave. S tem zakonom so bile ustvarjene trdne osnove za uspešno izvedbo nove organizacije in za delo državne uprave od zveznih organov do organov ljudskih odborov.

V LR Sloveniji je bila na podlagi zakona o upravnih organih v LR Sloveniji vzpostavljena nova republiška uprava s 1. junijem 1956. Po vzpostavitvi nove organizacije so bile s posebno zvezno in republiško uredbo prenešene na nove upravne organe številne upravne zadeve, ki jih je prej opravljal republiški izvršni svet.

Po novi ureditvi so v LR Sloveniji naslednji republiški upravni organi: državni sekretariati, sekretariati Izvršnega sveta in republiški sveti kot temeljni upravni organi, razen teh pa še uprave, inšpektorati, upravni zavodi in upravne komisije kot posebni upravni organi z večjo ali manjšo samostojnostjo, t. j. pod nadzorstvom ali v sestavi temeljnih republiških upravnih organov.

Državni sekretariati so ustanovljeni na področjih, kjer so upravne zadeve še zelo številne, in je njihovo upravljanje v celoti ali pa v znatni meri v pristojnosti republike. Sekretariati Izvršnega sveta so praviloma ustanovljeni na področjih, na katerih je republiška pristojnost v upravnih zadevah neznatna, državni upravi pa ostaja predvsem že dolžnost, da nadzoruje zakonitost dela ljudskih odborov in samoupravnih organizacij ter da proučuje in analizira posamezne probleme in daje Izvršnemu svetu predloge za njihovo ureditev. — Republiški sveti so ustanovljeni na področjih, kjer je uveljavljeno družbeno upravljanje. Republiški sveti so izvršilno-upravni organi in opravljajo razen upravnih zadev tudi določene izvršilne zadeve, ki jim jih daje zakon, ter zadeve

družbenega upravljanja, ki imajo splošen pomen. Zadeve z delovnega področja republiškega sveta opravljata svet kot kolegijski organ (izvršilne zadeve in določene upravne zadeve) ter sekretariat sveta (upravne zadeve). Na čelu sekretariata je sekretar sveta. — Uprave, inšpektorati, upravni zavodi in komisije so ustanovljeni za posamezna ožja področja, ki terjajo posebej organizirano službo in določeno samostojnost pri njihovem opravljanju. Praviloma so vezani na temeljne upravne organe, nekateri tudi naravnost na izvršni svet.

Nadrobnejše določbe o organizaciji in poslovanju republiških upravnih organov bodo predpisane z uredbami Izvršnega sveta, ki se pripravljajo in ki bodo izdane v letu 1957.

2. Spremembe v organizaciji in delu Izvršnega sveta

V zvezi z novo ureditvijo republiške uprave in s prenosom številnih upravnih zadev na upravne organe sta se deloma spremenila organizacija in delo Izvršnega sveta. Izvršni svet je bil na splošno razbremenjen upravnih nalog, zlasti drobnega upravnega dela, ki so ga prej opravljali njegovi odbori in komisije. S tem je bila ustvarjena možnost, da se delo Izvršnega sveta osredotoči na opravljanje izvršilnih zadev v skladu z določbami ustavnega zakona. Zato je leta 1956 izdana nova uredba o organizaciji in delu Izvršnega sveta, ki jo je Ljudska skupščina potrdila. Glavne spremembe so v primerjavi s prejšnjo ureditvijo naslednje:

a) Odbori Izvršnega sveta so po novi ureditvi samo metoda njegovega dela, medtem ko so imeli po prejšnji uredbi tudi nekatera samostojna pooblastila za izdajanje odločb v posameznih zadevah, skrb za izvajanje zakonov in predpisov Izvršnih svetov ter pravico nadzorovati delo republiških državnih organov, ljudskih odborov in samoupravnih zavodov. Po novi uredbi odbori Izvršnega sveta ne morejo več odločati. Njihovo razmerje do uprave je spremenjeno tako, da dajejo upravnim organom le mnenja o načelnih vprašanjih v zvezi z izvrševanjem zakonov in drugih predpisov Ljudske skupščine in Izvršnega sveta. Odbori obravnavajo zadeve iz pristojnosti Izvršnega sveta, proučujejo osnutke predpisov in ukrepov, ki jih predlagajo upravni organi in dajejo o teh vprašanjih Izvršnemu svetu mnenja in predloge. Odbori Izvršnega sveta tudi sodelujejo z ustreznimi skupščinskimi odbori in komisijami v zadevah, ki jih je treba predložiti Ljudski skupščini. S posebnim pooblastilom Izvršnega sveta lahko tudi predložijo Ljudski skupščini, njenima domoma, odborom in komisijam posamezna načelna vprašanja, ki imajo večji politični pomen.

b) Po novi uredbi lahko poveri Izvršni svet posameznim svojim članom skrb za proučevanje posameznih vprašanj in za pripravo predlogov. V uredbi so določene pravice in dolžnosti takih članov Izvršnega sveta. To prihaja do veljave predvsem na področjih, za katera niso ustanovljeni odbori ali komisije Izvršnega sveta, zlasti za področje kulture in prosvete, šolstva, zdravstva, in socialnega varstva. Enake dolžnosti pa lahko poveri tudi odbor Izvršnega sveta posameznemu svojemu članu.

c) Na novo je urejen način priprave predpisov in drugih aktov, ki jih Izvršni svet izdaja ali predlaga Ljudski skupščini. Osnutke predpisov izdela vsak temeljni republiški upravni organ (državni sekretariat, sekretariat Izvršnega sveta oziroma republiški svet) za svoje področje in ga predloži naravnost Izvršnemu svetu ali njegovemu ustreznemu odboru. Osutek vsakega predpisa

mora predložiti tudi Sekretariatu Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo zaradi pravno-tehnične obdelave, nekatere druge predpise pa tudi Sekretariatu Izvršnega sveta za splošne gospodarske zadeve (gospodarske predpise), Sekretariatu Izvršnega sveta za občno upravo (predpise s področja organizacije uprave in uslužbenskih razmerij) ali Državnemu sekretariatu za pravosodno upravo (predpise, v katerih so kazenske določbe). Končno besedilo osnutka določi pristojni odbor ali član Izvršnega sveta, ki mu Izvršni svet to poveri.

č) Na novo je ustanovljena stalna Komisija Izvršnega sveta za vprašanja produktivnosti dela in za delovna razmerja.

d) V skladu z zakonom o državni upravi je v novi uredbi predvidena možnost, da se ustanovijo strokovni sveti kot posvetovalni organi Izvršnega sveta. Po prejšnji uredbi je Izvršni svet lahko ustanovil strokovne upravne komisije s približno enako funkcijo. Doslej je ustanovil Izvršni svet pet strokovnih svetov za posamezna področja gospodarstva (gozdarstvo, promet, industrijo, urbanizem, vodno gospodarstvo).

e) Spremenjena je organizacija administracije Izvršnega sveta. Iz sestava administracije Izvršnega sveta sta izločena Sekretariat za zakonodajo in Oddelek za narodno obrambo, ker sta postala samostojna sekretariata Izvršnega sveta.

3. Uveljavljanje komunalnega sistema

Nova komunalna ureditev, ki je bila formalno vzpostavljena s 1. septembrom 1955, se je v preteklem letu nadalje utrjevala. Vkljub začetnim težavam, se je novi komunalni sistem že znatno uveljavil v okrajih in tudi v občinah. Uveljavile so se celo take občine, ki prvotno zaradi majhnega območja ali gospodarske zaostalosti niso imele perspektive daljšega obstoja. Danes je že jasno, da so nove občine sposobne opravljati ne samo tiste naloge, ki so jim bile poverjene ob uveljavitvi komunalnega sistema, ampak že same postavljajo zahteve, da se prenesejo nanje še nekatere nadaljnje naloge, ki so bistvenega pomena za občino kot komuno.

Novi ljudski odbori, tudi občinski, so se vkljub nekaterim težavam v preteklem letu že uveljavili kot osrednji družbeno-politični organi komunalnih skupnosti. Ljudski odbori že obravnavajo vsa temeljna vprašanja družbenega in političnega življenja v komuni. Tudi v formalnem pogledu se je njihovo delo močno izboljšalo.

Kot pomemben uspeh prvega leta delovanja komunalnega sistema moramo označiti predvsem pritegnitev širokega kroga delovnih ljudi v mehanizem družbenega upravljanja tako v organih ljudskih odborov samih, kakor tudi v organih družbenega upravljanja na področjih, kjer je to upravljanje uveljavljeno. Število svetov ljudskih odborov se je zelo povečalo. Danes imamo v LRS okoli 140 okrajnih svetov s približno 1355 člani in okoli 1300 občinskih svetov s približno 10 150 člani. Od teh so skoraj tri četrtine takih, ki niso odborniki. V ljudskih odborih sodeluje danes okoli 5350 odbornikov; v svetih pa okoli 11 500 članov (3200 odbornikov in 8300 drugih državljanov). Razen tega obstoja še nad 1600 krajevnih odborov z nad 10 000 člani (2700 odbornikov ljudskih odborov in 7600 drugih državljanov). Pri tem pa je treba pripomniti, da sodeluje mnogi državljani sočasno v več organih.

Sveti ljudskih odborov so se v novih občinah in okrajih zelo močno uveljavili in so znatno olajšali delo ljudskih odborov. Ljudski odbori so bili prav po svojih svetih v najtesnejši povezavi z organi družbenega upravljanja in z organi delavskega samoupravljanja.

Kot posebno koristna se je izkazala v novih občinah ustanova krajevnih odborov. Krajevni odbori so bili v večini primerov nosilci najširše iniciative za delo ljudskega odbora in hkrati najmočnejša vez med ljudskim odborom in volivci. Udeleževali so se zlasti na področju komunalnih zadev. Značilno zanje je, da so bili sposobni mobilizirati velika sredstva za izvedbe različnih komunalnih del in naprav.

Vkljub pomanjkanju strokovnih kadrov z ustrežno kvalifikacijo se je delo upravnih organov ljudskih odborov v preteklem letuboljšalo. Strokovnega kadra primanjkuje zlasti pri občinskih ljudskih odborih.

V prvem letu so delovanje in razvoj komunalnega sistema v občinah ovirale zlasti te-le okoliščine: pomanjkanje materialnih sredstev v občinah (zadostovala so pri večini občin komaj za administracijo in druge personalne izdatke); veliki izdatki občin za zdravstvene storitve, ki jih oskrbovanci po predpisih niso dolžni plačati; pomanjkanje občinskih pristojnosti na določenih področjih (gozdarstvo, finančna inšpekcija, nekateri skladi — kmetijski, gozdarski).

V nekaterih, zlasti industrijsko razvitih občinah postavljajo zahtevo po ustanovitvi zbora proizvajalcev.

Po mnenju ljudskih odborov so le-ti (plenum) tudi po izvršeni horizontalni razmejitvi pristojnosti med ljudskim odborom, njegovimi sveti in upravnimi organi (plenum) še vedno preveč obremenjeni z drobnimi zadevami, ki bi jih lahko reševali sveti ali upravni organi (potrjevanje zaključnih računov podjetij itd.). Okrajni ljudski odbori pogrešajo pri svojem delu strokovne pomoči republiških organov, sočasno pa se pritožujejo, da nastopajo republiški upravni organi na terenu še vedno preveč operativno.

Vsi občinski in okrajni ljudski odbori so sprejeli že leta 1955 svoje statute in jih predložili v potrditev Ljudski skupščini.

Z zakonom, ki ga je sprejela Zvezna ljudska skupščina konec leta 1956 je bil mandat sedanjih ljudskih odborov podaljšan do novih volitev, ki bodo morale biti opravljene do začetka leta 1958.

4. Razširitev in uveljavljanje družbenega upravljanja

Z uveljavitvijo komunalnega sistema so bile ustvarjene tudi najširše možnosti za nadaljnjo krepitev in razširitev družbenega upravljanja na področjih tako imenovanih družbenih služb: kulture in prosvete, šolstva, zdravstva in socialnega varstva, razen tega pa tudi na področju trgovine, na področju upravljanja stanovanjskih hiš itd. Medtem ko je bilo prejšnja leta usmerjeno delo na teh področjih predvsem k organizacijskim in materialnim vprašanjem, so se organi družbenega upravljanja začeli v preteklem letu uveljavljati kot pomemben faktor v našem družbenem življenju pri reševanju drugih vprašanj.

V preteklem letu se je razširilo družbeno upravljanje še na nekatera nova področja, in sicer z republiškim odlokom o vodstvu kulturno-prosvetnih, umetniških in znanstvenih zavodov iz leta 1955 (za knjižnice, gledališča, muzeje, galerije, znanstvene inštitute itd.) ter na podlagi zveznih zakonov iz leta 1956

tudi na časopisna podjetja in zavode ter na filmska in kinematografska podjetja in zavode.

Na področju zdravstva je bilo družbeno upravljanje v celoti izpeljano že prejšnja leta, vendar pa je bilo v tem letu z novimi republiškimi zakoni (o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, o bolnicah in o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi) še izpopolnjeno in v določenem pogledu tudi razširjeno.

Šolski odbori so na splošno že premagali prvotne težave in se ne ukvarjajo več samo z materialnimi vprašanji, pač pa rešujejo v velikem obsegu tudi že vprašanja vzgoje in šolanja mladine.

Tudi hišni sveti se vedno bolj zavedajo svojih pravic in dolžnosti. V mejah sredstev, s katerimi razpolagajo, večinoma dobro skrbijo za vzdrževanje in deloma tudi za zboljšanje stanovanjskega fonda. Delo svetov stanovanjskih skupnosti pa je na splošno omejeno le na nadzorstvo nad hišnimi sveti in na reševanje nekaterih finančnih in organizacijskih vprašanj (predračun stanovanjske uprave, določitev prispevka za stanovanjsko upravo, določanje prejemkov uslužbencev stanovanjske uprave, volitev poravnalnega sveta).

Potrošniški sveti se še niso mogli povsod uveljaviti. Funkcija potrošniških svetov kot organov družbene kontrole je sicer v uredbi o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah zelo široko postavljena, toda za praktično delo je še premalo konkretizirana. Zato so nekateri potrošniški sveti nedelavni, nekateri pa posegajo operativno v poslovanje prodajaln. Tudi sestava potrošniških svetov pogosto ni dobra, ker njihovi člani nimajo časa. So primeri, ko se potrošniški sveti sploh še niso sestali.

III. NOTRANJE ZADEVE, SPLOŠNA UPRAVA IN SODSTVO

1. Notranje zadeve

Dejavnost reakcionarnih protisocialističnih elementov v letošnjem letu je bila izrazito individualna, brez vsake organiziranosti in akcijskega programa, saj je bilo potrebno kazensko ukrepanje le v 11 primerih, administrativno samo v 24 primerih. Nadaljnji porast ugleda Jugoslavije zaradi njene zunanje politike in notranje demokratizacije je te elemente še močneje osamil. Znatnejšo spremembo v aktivnosti sovražnih elementov je izzval le mednarodni zaplet v zvezi z Madžarsko, Poljsko in Suezom. Dasi so bili primeri obrekovanj in najrazličnejšega izražanja želja po spremembi oblasti s tolmačenjem teh dogodkov kot začetkom ofenzive mednarodne reakcije proti komunizmu, ta dejavnost zaradi naše notranje stabilnosti in enotnosti ni nikjer zavzela organizirane oblike. Akcija teh elementov je imela določen negativen učinek samo tam in takrat, kjer so bile politične in družbene organizacije premalo aktivne. V svoji osamitvi so si zlasti prizadevali izkoristiti nekatere gospodarske težave, predvsem pa večji pritisk za življenjski standard delovnih ljudi, posebno v industrijskih centrih.

Za vodilne predstavnike vseh verskih skupnosti je tudi v preteklem letu značilen lojalni odnos do oblasti in težnja k sporazumnemu obravnavanju zadev s področja odnosov med cerkvijo in državo. Zato so tudi izvečine navajali podrejeno duhovščino k spoštovanju in izvajanju zakonitosti. Za sovražni del klera rimskokatoliške verske skupnosti je značilno, da so razen aktivnega

sovražnega delovanja proti oblasti in družbeni ureditvi odvrčali nadrejene škofo od sporazumevanja z zastopniki oblasti glede konkretnih vprašanj cerkveno-politične narave. Zelo maloštevilni so primeri izkoriščanja verskih in cerkvenih obredov ter opravil v politične namene. Poudariti je, da so take delikte obravnavala predvsem redna sodišča in da se je občutno zmanjšalo število upravno kazenskih postopkov s tega področja. CMD katoliških duhovnikov LR Slovenije je tudi letos intenzivno izvrševalo svoj program, navajati duhovnike k zakonitosti in iztrebljati politične primesi v verski dejavnosti.

Nadaljnji razvoj odnosov Jugoslavije s SZ in drugimi vzhodnimi državami, dogodki na Poljskem in Madžarskem so doprinesli k temu, da so ostali le redki posamezniki, ki skušajo na temelju resolucije Informbiroja opravičevati svoje izdajalstvo iz leta 1948 in sejati nezaupanje v zunanjo in notranjo politiko našega državnega vodstva na isti način kakor ostali sovražni elementi. To je omogočilo, da so bili konec leta amnestirani in pogojno izpuščeni skoro vsi pristaši Informbiroja in je ostalo na prestajanju kazni le še 10 oseb, špijonov ter takih, ki so obsojeni zaradi težje sovražne aktivnosti.

Vkljub manjšemu številu zaprtih agentov tujih obveščevalnih služb je iz ostalih podatkov razvidno, da se je okrepila proti Jugoslaviji ob že omenjenih zunanjepolitičnih dogodkih tudi aktivnost tujih obveščevalnih služb. Te so si prizadevale, aktivizirati kar največ naših državljanov za razpečavanje propagandnega materiala in iskati v njih vire informacij za tujo obveščevalno dejavnost.

Kriminal. Število v gospodarstvu odkritih kaznivih dejanj je bilo leta 1956 nekoliko nižje kakor leta 1955, kar je predvsem posledica nenehnega utrjevanja delavskega samoupravljanja v gospodarskih organizacijah.

Kriminal v gospodarstvu se je preteklo leto pojavljal pretežno v tako imenovanih klasičnih oblikah (tatvine, poneverbe, zatajitve, goljufija), saj so družbeno politični činitelji uspeli na področju gospodarstva znatno omejiti specifični gospodarski kriminal (zlorabe uradnega položaja, nevestno gospodarsko poslovanje, nevestno delo v službi).

V preventivnem smislu so odigrali v letu 1956 pomembno vlogo sveti za notranje zadeve okrajnih ljudskih odborov, ki so bili pobudniki za načelno razpravo o problemih kriminala v gospodarstvu na zborih proizvajalcev okrajnih ljudskih odborov, okrajnih in občinskih sindikalnih svetih in organih delavskega samoupravljanja gospodarskih organizacij. V svoji preventivni dejavnosti pa so tajništva za notranje zadeve posredovala upravnim odborom in delavskim svetom gospodarskih organizacij tudi konkretne podatke o nepravilnostih v njihovih podjetjih. Taka dejavnost svetov za notranje zadeve in njihovih tajništev je povzročila, da so organi delavskega samoupravljanja sami odpravljali nepravilnosti, ki bi imele za posledico lahko kazniva dejanja, po drugi strani pa so bile gospodarske organizacije budnejše in so same prijavljale kazniva dejanja. Tako so leta 1956 oškodovane gospodarske organizacije same prijavile 43 % kaznivih dejanj v gospodarstvu. Največ kaznivih dejanj je bilo odkritih v industriji, in sicer 350 primerov, v notranji trgovini 667 primerov, v gozdarstvu 329 primerov, v gradbeništvu 321 primerov.

V tem letu je iz LR Slovenije pobegnilo ali ostalo v inozemstvu s potnimi dovoljenji in propustnicami maloobmejnega prometa 4643 oseb (185 % več kakor leta 1955). Prijetih zaradi poskusa pobega čez mejo je bilo 1837 oseb (102 % več kot leta 1955). Skupno je pobegnilo ali bilo pri pobegu prijatih 6471 oseb

iz LR Slovenije, kar je za 155 % več kakor v letu 1955. Razen tega je bilo zaradi poskusa pobega čez mejo prijetih še 4117 oseb iz drugih republik (102 % več kot leta 1955), vrnjenih od inozemskih oblasti je bilo 1271 oseb, od tega 662 iz LR Slovenije. Značilno je, da je pobegnilo največ industrijskih in gradbenih delavcev (68,5 %), večina oseb starih do 25 let (73 %).

Razen napačne predstave o inozemstvu, pustolovstva in sorodstvenih zvez v inozemstvu so glavni vzroki pobegov ekonomski razlogi. Tako predstavljajo pobege na poseben način formirano ekonomsko emigracijo.

Prometna varnost. Število prometnih nezgod v LR Sloveniji je bilo 2061 in se je v primerjavi z letom 1955 povečalo za okoli 12 %. Povečanje je pripisati intenzivnejši uporabi motornih in drugih vozil ter koles v javnem prometu, katerih število je naraslo za okoli 10 %.

Posledica prometnih nezgod je bilo 95 smrtnih žrtev ali 15,6 % več kakor lani in 1368 telesno poškodovanih ali 11 % več kakor lani. Skoraj 84 % prometnih nezgod se je pripetilo po krivdi koristnikov javnih cest, predvsem voznikov motornih vozil in kolesarjev zaradi njihove nedisciplin in nepredvidnosti. Od tega je 276 ali 13,4 % nezgod nastalo zaradi vinjenosti, zaradi slabega stanja cest in cestnih objektov, tehničnih napak na motornih vozilih in vremenskih neprilik.

Razen nadziranja cestnega prometa, temeljitih tehničnih pregledov motornih vozil in strogega ocenjevanja pri šoferskih izpitih, je prometno varnostna služba posvetila mnogo truda cestno prometni propagandi in prometni vzgoji državljanov, zlasti mladine. Na njeno pobudo je bilo organiziranih okoli 7000 predavanj o prometni varnosti, ki jih je poslušalo nad 430 000 mladincev in drugih državljanov. Prometnim uslužbencem je uspelo pritegniti k sodelovanju pri prometni vzgoji državljanov zlasti mladino, številne učitelje, avtomoto društva, društva prijateljev mladine, združenja šoferjev in avtomehaničnikov in druge, ki so se uspešno uveljavili na tem področju.

V železniškem prometu je bilo 1910 nezgod t. j. 3,5 % manj kakor leta 1955. Med žrtvami in poškodovanimi je bilo 42,5 % železničarjev in 57,5 potnikov. Ocenjena materialna škoda je znašala okoli 35 milijonov dinarjev.

Požarna varnost in protiletalska zaščita. Število požarov se je v primerjavi s 1955. letom povečalo za 22 %, škoda pa je manjša za 37 %. Največ požarov nastaja zaradi nepredvidnosti, malomarnosti in površnosti. Ugotovljeno je, da povzročajo na kmetijskih posestvih precejšnje število požarov otroci.

Varnost pred požari v zadnjih letih zaostaja za splošno hitrim razvojem gospodarstva. S sprejetjem temeljnega zakona o varstvu pred požarom je podana pravna osnova za smotro izvajanje požarne varnosti, ki se mora vskladiti s stopnjo razvoja družbenega upravljanja. V večjih mestih in industrijskih centrih se vsestransko izpopolnjujejo poklicni gasilci. Gasilci sodelujejo tudi pri najrazličnejših reševalnih akcijah ob nesrečah. V Sloveniji je približno 1400 gasilskih enot in društev s približno 80 000 člani.

Kršitve družbene discipline. Preteklo leto so občinski in okrajni sodniki za prekrške prejeli 83 918 ovadb za vse vrste kršitev družbene discipline ali za 30,4 % več kakor v letu 1955. Število ovadb prekrškov se je v primeri s prejšnjimi leti neprimerno zvišalo. Ovadbe so znatno porasle po uvedbi institucije občinskega sodnika za prekrške. Občinski ljudski odbori so bili deležni dela denarnih kazni, ki so se stekale v posebne fonde.

Izvrševanje kazni. V kazenskih poboljševalnih zavodih je bilo konec 1956. leta 1622 moških in 184 žensk, to je 131 oseb manj kakor lani ob istem času. V priporu ali preiskovalnem zaporu je bilo konec 1956. leta 591 moških in 73 žensk.

Osnovno sredstvo za prevzganje je delo. Obsojenci opravljajo delovno obveznost v industrijskem obratu KPD Škofja Loka in v obrtnih delavnicah ter ekonomijah. Delo obsojenh oseb se dopolnjuje s poklicnim in strokovnim usposabljanjem. Vajensko in industrijsko šolo je obiskovalo 170 obsojencev, naziv obrtnega pomočnika ali kvalificiranega delavca pa je v teh šolah doseglo 41 obsojencev. V 11 strokovnih tečajih se je usposabljal ali doseglo strokovnost polkvalificiranega delavca 423 obsojencev. V KPD Brestanica je bil kmetijsko-gospodinjski tečaj, ki ga je obiskovalo 56 obsojenk. V 10 izobraževalnih tečajih je bilo 376 obsojencev. Za delo prejemajo obsojenci nagrade in jim je bilo izplačanih 12,4 milj. din.

V sistemu izvrševanja prostostnih kazni se uvajata dva nova inštituta in sicer prekinitev kazni in dopust, ki močno vplivata pri prevzganju obsojenih oseb. Rezultati prevzgojnega dela s skupinami obsojencev in s posamezniki se kažejo v pogojnih odpustih, ki jih je bilo v letu 597. Zvezni Izvršni svet je pomilostil 18 oseb, Izvršni svet LS LRS pa 382.

Posebna skrb se posveča mladoletnikom, ki so na prestajanju kazni ali vzgojno poboljševalnega ukrepa v vzgojno poboljševalnem domu Radeče. Dom je organiziran kot odprt zavod z delavnicami, z osnovno ter vajeniško šolo v obliki internata. V domu se mladoletniki učijo v 29 poklicih po svoji sposobnosti in nagnjenjih.

2. Splošna uprava

Uslužbenska vprašanja. Delo inšpekcije za plače, ki predhodno ocenjuje zakonitost odločb o uslužbenskih razmerjih, je preteklo leto zelo poraslo. Število odločb, ki jih je ocenjevala leta 1956, je znašalo 34 744, kar predstavlja porast za 34,9 %. Na ta porast so zlasti vplivale naslednje okoliščine: nova ureditev prejemkov učnemu osebju v prosvetno znanstveni službi, reorganizacija v državni upravi septembra 1955 in junija 1956, ki je imela za posledico številne nove namestitve ali premestitve, določitev novih dopolnilnih plač in položajnih dodatkov uslužbencem republiških organov ter zavodov in ljudskih odborov.

Od vseh odločb, predloženih v presojo, je bilo 78,7 % ocenjenih kot pravih, medtem ko je bilo 10 % odločb kot pomanjkljivih vrnenih v dopolnitev, 10 % odločb pa ocenjenih kot nezakonitih. Večji del nezakonitih odločb odpade na take, s katerimi skušajo ljudski odbori v nasprotju z veljavnimi predpisi doseči boljše plačilne pogoje za svoje uslužbence. Sem sodijo nezakonite razvrstitve, napredovanja v nasprotju s predpisi, nepravilno določene dopolnilne plače in podobno. Inšpekcija je vse take odločbe zavračala kot nezakonite ter tako dosledno izvajala načelo, da je treba plačilni sklad uslužbencev ohraniti v okviru zakonitih predpisov.

V predlogih za soglasje k razvrstitvi ali napredovanju uslužbencev v višje nazive se kaže še vedno namera, doseči uslužbencem kar najvišje prejemke. Na ta način skušajo prizadeti organi v upravi pritegniti uslužbence, ki jim nudijo gospodarske organizacije višje prejemke, v državno upravo ali pa pre-

prečiti fluktuacijo uslužbencev iz državne uprave v gospodarstvo. Pri tem izvajajo določen pritisk za spregled manjkajoče izobrazbe ali za razvrstitev v kar najugodnejši naziv in kar najvišji plačilni razred. Prav iz teh razlogov stalno naraščajo predlogi za spregled manjkajoče izobrazbe. Tako je bilo leta 1955 265 predlogov, od tega 189 ugodno rešenih, leta 1956 pa je naraslo število predlogov za spregled izobrazbe na 277, od teh je bilo ugodno rešenih 200 primerov. Naraščanje števila takih predlogov predstavlja poseben problem, ki ga bo treba reševati kritičneje in s primerno zaostritvijo, zlasti še zaradi tega, ker taki uslužbenci v mnogih primerih ne polagajo ali se ne prijavljajo v določenem roku k strokovnim izpitom.

Dopolnilne plače. Reorganizacija republiške uprave je lani vplivala tudi na sistemizacijo pri ljudskih odborih. Stalno zviševanje delovnih mest povzroča tudi uvajanje novih dopolnilnih plač. Dne 1. avgusta 1956 je narasla pri okrajnih ljudskih odborih sistemizacija za 66 mest, dopolnilne plače pa so bile uvedene na novo za 160 mest, kar izkazuje 63 % glede na skupno število sistemiziranih delovnih mest. Izjemno zvišanje dopolnilnih plač preko razponov, predvidenih v odlokih ljudskih odborov, je bilo odobreno 164 uslužbencem. Z uveljavitvijo odloka Izvršnega sveta, s katerim so na novo urejene dopolnilne plače za republiške upravne organe, se je možnost boljšega nagrajevanja uslužbencev republiške uprave bistveno izboljšala. Analiza nekaterih republiških upravnih organov, na katere zadnja reorganizacija ni vplivala, kaže, da se je z uvedbo novih dopolnilnih plač zvišalo povprečje od 2818 na 4101 din, odstotek prejemnikov dopolnilnih plač pa je narasel od 65 % na 84 %.

Sistemizacija delovnih mest. Primerjalni pregled števila sistemiziranih mest uslužbencev in delavcev:

	31. XII. 1955		31. XII. 1956	
	usl.	del.	usl.	del.
1. Republiški upravni organi	4047	163	1400	1091
2. Republiški proračunski zavodi	1503	282	1558	301
3. Republiški finančno samostojni zavodi	3852	3281	3654	3269

V pregledu niso všteti uslužbenci za notranje zadeve.

Ad 1. Povečanje števila delovnih mest je na splošno povzročila sistemizacija Uprave za ceste LRS, toda le navidezno, kar je bila v lanski sistemizaciji upoštevana samo ožja uprava brez sekcij in cestarjev, kar znaša 350 uslužbencev in 928 delavcev več. V prikazanem številu delovnih mest pri novih organih v republiški upravi je upoštevana dejanska zasedba, ker akti o sistemizaciji teh organov še niso izdani.

Ad 2. Nadaljnje povečanje je povzročila predvsem Višja pedagoška šola, ki je prešla leta 1956 iz pristojnosti OLO Ljubljana v republiško pristojnost ter povečanje števila delovnih mest pri fakultetah.

Ad 3. Zmanjšanje števila delovnih mest je globalno vzeto le fiktivno, ker so prišli leta 1956 iz republiške pristojnosti v pristojnost OLO Ljubljana: Slovensko narodno gledališče, Slovenska filharmonija in Koncertna direkcija s skupno 374 delovnimi mesti uslužbencev in 125 delovnimi mesti delavcev. Dejansko se je število delovnih mest zvišalo za 176 uslužbencev in 113 delavcev. Zvišanje je nastalo zaradi razširitve poslovanja posameznih zavodov in se nanaša predvsem na strokovna delovna mesta pri bolnišnicah, Zavodu za raziskavo materialov in konstrukcij, Zavodu za proučevanje dela ter nekaterih drugih zavodih.

Leta 1956 so znašali personalni izdatki za republiške državne organe 1 951 313 000 dinarjev, v republiškem proračunu za leto 1957 pa je predvideno za iste izdatke 2 317 517 000 dinarjev, to je za 366 204 000 dinarjev več kakor v preteklem letu. To povečanje pa ni posledica razširitve republiške uprave; temveč je predvsem rezultat:

a) zvišanja temeljnih plač, dopolnilnih plač in funkcijskih dodatkov po Uredbi o povišanju plač uslužbencev in delavcev državnih organov in zavodov;

b) zvišanja dopolnilnih plač republiških uslužbencev po odloku Izvršnega sveta LRS o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih uslužbencev in delavcev republiških državnih organov in zavodov;

c) stalnega procesa prelivanja uslužbencev iz uprave v gospodarstvo in obratno, pri čemer starejšim uslužbencem pripadajo višji prejemki;

č) popolna vključitev Ljudske milice v republiški proračun, kar znaša 176 500 000 din. Prej je vseboval republiški proračun samo 50 % personalnih izdatkov za Ljudsko milico.

Stanje delovnih mest v naši lokalni upravi dne 1. oktobra 1956 nam prikazuje naslednja razpredelnica:

	Okrajni LO		Občinski LO		Skupaj	
	usl.	del.	usl.	del.	usl.	del.
Sistemizacija	3509	1269	4637	564	8445	1833
Zasedba	3159	1542	3929	625	7088	2167

Število delovnih mest v upravnem aparatu ljudskih odborov je naraslo zaradi prenosa pristojnosti z republiških organov na ljudske odbore. To povečanje je v mnogih primerih pretirano in se pojavlja kot posledica nizke strokovne sposobnosti uslužbencev ter pogosto tudi kot posledica slabe organizacije poslovanja.

Upravno poslovanje ljudskih odborov. Delo upravnih organov leta 1956 je bilo v znamenju boja za uveljavitev in utrditev komunalnega sistema. Določene težave so se pojavile pri nekaterih občinskih ljudskih odborih zaradi občutnega pomanjkanja strokovnega kadra. Sekretariat Izvršnega sveta za občo upravo je z namenom, občinske tajnike vsaj deloma usposobiti in usmeriti za nove obširne naloge občinske uprave, priredil spomladi 1956 enomesečne tečaje, ki so jih obiskali skoro vsi občinski tajniki. Krajše tečaje in razne seminarje pa so prirejali deloma tudi okrajni ljudski odbori. Treba je ugotoviti, da je strokovna raven številnih upravnih uslužbencev v upravi ljudskih odborov še vedno zelo nizka in da pomeni skrb za njen dvig eno izmed osnovnih nalog bližnje bodočnosti. Za strokovno usposobljenost uslužbencev, ki delajo v upravi, bo skrbela tudi novoustanovljena Upravna šola.

3. Pravosodje

Organizacijsko stanje sodstva. Po vskladitvi okrajnih območij rednih in gospodarskih sodišč z novo upravno teritorialno razdelitvijo LR Slovenije opravlja redno sodstvo v Sloveniji 33 okrajnih sodišč, 6 okrožnih sodišč in Vrhovno sodišče LRS. S 1. novembrom 1956 je začelo poslovati Okrožno sodišče v Kopru, v končni fazi so priprave za ustanovitev okrajnega sodišča na Rakeku. V teku so priprave za ustanovitev okrajnih sodišč v Ajdovščini in Ormožu ter Okrožnega sodišča v Murski Soboti.

Število okrajnih sodišč, ki imajo stalne uradne dneve izven svojega sedeža, se je povečalo na 16 in ima te stalne uradne dni sedaj 29 krajev.

Leta 1956 je bilo sodnikov 303, strokovnih sodelavcev 33, drugih uslužbencev 731, skupaj 1067. Po sistemizaciji manjka še 36 sodnikov in 76 strokovnih sodelavcev, torej skupno 112 pravnikov.

Izvršen je bil prenos finansiranja rednih okrajnih sodišč iz republiškega proračuna na proračune pristojnih okrajnih ljudskih odborov. S tem se je okreplila upravna funkcija predsednikov okrajnih sodišč, ki nastopajo kot odredbodajalci glede predračuna svojega sodišča. Ta ukrep je pomemben korak v smeri decentralizacije pravosodne uprave in je znatno približal problematiko sodstva okrajnim ljudskim odborom.

Delo sodišč. Leta 1956 je bilo opaziti pri rednih in gospodarskih sodiščih nadaljnje naraščanje pripada novih zadev. Od januarja 1956 do vključno novembra 1956 je izkazal dotok novih zadev v kazenskih, civilnih in upravnih sporih 114 400 zadev. Razen tega so sodišča reševala zemljiškoknjižne zadeve, zadeve pravne pomoči v civilnih in kazenskih sporih ter sestavljala pogodbe. Teh zadev je bilo 112 140, kar je pomenilo močno obremenitev okrajnih sodišč.

Čeprav se je število sodnih kadrov l. 1956 povečalo in se je povečala tudi storilnost sodišč, je vendar število nerešenih zadev pri rednih sodiščih še vedno visoko. Konec novembra 1956 je bilo pri rednih sodiščih 27 523 nerešenih zadev, vtem ko je bilo konec leta 1955 nerešenih 25 137 zadev. Ta porast je posledica vedno večjega dotoka predmetov, ki še vedno ni vsklajen z zmogljivostjo rednih sodišč.

Posamezna področja sodstva rednih sodišč. Ena najvažnejših nalog sodišč je bila tudi leta 1956 zatiranje kriminalitete. Po podatkih sodne statistike je mogoče sklepati na dokajšnjo ustalitev kriminalitete. Porast kazenskih poizvedb in preiskav pri rednih sodiščih ni izraz povečanja kriminalitete, ampak izključno posledica okoliščine, da so sodišča leta 1956 še v večjem obsegu prevzemala kazenske poizvedbe in preiskave od tajništva za notranje zadeve, ki so se tako lahko še bolj posvetila odkrivanju kaznivih dejanj.

Množijo pa se tudi težje pravde s številnimi tožbenimi zahtevki, ki terjajo obširen in dolgotrajen postopek. To velja zlasti za odškodninske tožbe gospodarskih organizacij zoper njihove bivše poslovodje in nameščence zaradi plačila primanjkljajev, za odškodninske tožbe zoper državna podjetja, zadruge, občine in okraje.

S povečanim dotokom pravnih zadev raste tudi število izvršb. Prevladujejo izvršbe za premočnine (51,9 %) in izvršbe na denarne terjatve (40,9 %). Izvršbe na nepremičnine so sorazmerno redke.

V upravnem sodstvu je pripad upravnih sporov nekoliko upadel zaradi reorganizacije državne uprave s prehodom na komunalni sistem. Medtem ko je leta 1955 pripadlo 3188 predmetov, se je pripad leta 1956 znižal na 2580 predmetov. Znižali so se predmeti socialnega zavarovanja (pokojnine, invalidnine, otroški dodatki in zavarovalna zavezanost) za 224 predmetov, predmeti, kjer so odločali državni organi, pa za 384 predmetov. Največji padeč je opaziti v stanovanjskih predmetih od 591 leta 1955 na 216 leta 1956, predvsem zato, ker je bila vključitev stanovanjskih hiš v družbeno upravljanje zaključena in ker pozna republiška uredba o razdelitvi stanovanj le distribucijo praznih stanovanj.

Iz dela upravnega sodstva je razvidno izboljšanje poslovanja državne uprave, ki se kaže v pravilnejšem uporabljanju materialnega zakona, saj je bilo leta 1956 razveljavljenih zaradi nepravilne uporabe materialnega zakona le 22 % upravnih odločb, zoper katere je bil sprožen upravni spor.

Zaradi neskladnosti med dejanskim in zemljiškoknjižnim katastrskim stanjem se nadaljuje delo na obnovi in popravi zemljiških knjig v Prekmurju. Neurejeno stanje zemljiških knjig je tudi v Slovenskem Primorju, predvsem pri okrajnih sodiščih v Gorici, Sežani in Ilirski Bistrici, posebno pa še v Kopru in Piranu, kar je posledica bivše italijanske uprave.

Zadnje leto se je popravilo stanje v zemljiškoknjižnem izkazovanju splošnega ljudskega premoženja, ker so pričeli občinski ljudski odbori z evidenco nepremičnega splošnega ljudskega premoženja intenzivneje odkrivati zemljiškoknjižno še neizvedene primere.

Posamezna področja sodstva gospodarskih sodišč. Po vsebini je doseglo civilno sodstvo gospodarskih sodišč leta 1956 reševanje gospodarskih sporov med gospodarskimi organizacijami pretežno zaradi prekršitve sklenjenih pogodb, zaradi odplačila odškodnin ter plačila kupnin za dobavljeno blago. V manjšem obsegu so reševala gospodarska sodišča spore iz železniškega, pomorskega in cestnega prometa, nadalje gradbene spore, zavarovalne spore, spore zaradi nelojalne konkurence ter zaščite avtorskih pravic. Pri sporih so nastopala kot stranke pretežno trgovska in obrtna, v manjšem obsegu tudi industrijska in transportna podjetja.

Po številu so spori in izvršbe leta 1956 porasli.

Porast sporov in izvršb je treba pripisati objektivnim in subjektivnim vzrokom. Med prve štejemo naraščanje števila gospodarskih organizacij, naraščanje proizvodnje, povečanje izvoza in strogo finančno politiko Narodne banke, ki zahteva hitro obračanje kreditnih sredstev in ažurno izterjevanje dolžnikov. Leta 1956 je omejevanje investicijske dejavnosti povzročilo precej sporov med investitorji in gradbenimi podjetji. Med subjektivne vzroke sporov sodi neažurno knjigovodstvo ter težnja, izkoriščati tuja obratna sredstva, kar očitno pomeni za podjetja vključno stroškom spora še vedno cenejše in ugodnejše kreditiranje kakor pa iskanje in najemanje kreditov pri Narodni banki.

Gospodarska sodišča so ustregla temeljni zahtevi gospodarskega prometa po hitrem reševanju gospodarskih sporov in izvršb. S svojimi civilnimi posegi pomagajo pri kroženju finančnih sredstev in pri vzdrževanju finančne ter plačilne discipline med gospodarskimi organizacijami. Vrednost vseh sporov in izvršilnih zadev je znašala leta 1956 nekako 18 milijard dinarjev.

Približno 80 % spornih in izvršilnih zadev so gospodarska sodišča rešila v 15 dneh. Ostalih 20 % sporov je bilo rešenih v roku 1 do 3 mesece.

Tudi v kazenskem sodstvu gospodarskih sodišč je pripad zadev za 16 % večji kakor leta 1955. Med prekršenimi predpisi je na prvem mestu Uredba o trgovanju, nato Uredba o knjigovodstvu gospodarskih organizacij in še nekatere uredbe, ki predpisujejo finančno poslovanje. V manjšem obsegu so bile prekršene Uredba o upravljanju osnovnih sredstev, Uredba o obratnih sredstvih, Uredba o nadzorstvu nad živili in Uredba o zunanje-trgovinskem in deviznem poslovanju. Obsodbe zaradi gospodarskih prekrškov so na splošno pozitivno vplivale na gospodarske organizacije, saj ni bilo primerov, da bi se že kaznovane gospodarske organizacije znova pojavile pred sodišči kot obsojenci.

Število prisilnih likvidacij leta 1956 je poraslo za 84 nasproti številu 67, kolikor jih je bilo leta 1955. Vzroki uvedenih prisilnih likvidacij niso bili samo subjektivnega značaja, t. j. nepravilno, nesolidno poslovanje, osebno izkoriščanje in podobno. Do izraza so prišli tudi objektivni vzroki. Med temi se je začela uveljavljati gospodarska konkurenca zlasti v gradbeništvu, v živilstvu in obrtništvu. Zaradi velikih proizvodnih stroškov posamezna podjetja ne morejo konkurirati industrijskim ali drugim gospodarsko solidnejše organiziranim podjetjem.

4. Javno pravobranilstvo

Javno pravobranilstvo LR Slovenije je v premoženjskih pravicah in obveznostih zastopalo pred sodišči in drugimi državnimi organi LR Slovenijo in njene zavode ter sklade, ki jim je priznana lastnost pravne osebe in ki se financirajo iz republiškega proračuna. Po pooblastilu je republiško javno pravobranilstvo zastopalo tudi finančno samostojne zavode in tiste občine, okraje in njihove zavode, ki še niso imeli okrajnega javnega pravobranilstva.

Leta 1956 je vodilo republiško javno pravobranilstvo 1831 pravnih v skupni vrednosti nad 330 milijonov dinarjev. V primeri z letom 1955 so narasle pravde glede na število za 35 %, glede na vrednost pa za 20 %. Največ pravnih je vodilo republiško javno pravobranilstvo po pooblastilu republiških finančno samostojnih zavodov, in sicer 1522 kot tožnik in 133 kot toženec. Po temelju so bile pravde predvsem odškodninske, lastninske in fakturane. Kot poseben primer fakturnih tožb je omeniti tožbe zaradi neplačevanja oskrbnin v zdravstvenih zavodih, ki so bile naperjene zoper občine. Takih tožb je bilo 672.

V izvršilnem postopku je Javno pravobranilstvo LRS predlagalo 663 izvršb v skupnem znesku 51 milijonov dinarjev.

V adhezijskem postopku je republiško javno pravobranilstvo sodelovalo v 276 kazenskih zadevah, v katerih je bilo splošno ljudsko premoženje oškodovano v znesku nad 56 milijonov dinarjev. Kot oškodovanec je nastopala največkrat gospodarska organizacija.

Leta 1956 so bila v Sloveniji ustanovljena okrajna javna pravobranilstva v vseh okrajih, razen v okraju Trbovlje in Murska Sobota.

IV. GOSPODARSTVO

1. Značilnosti gospodarskega razvoja v letu 1956

Izhajajoč iz dejstva, da mora biti razvoj gospodarstva na območju LR Slovenije skladen z razvojem gospodarstva v vsej FLRJ, katerega sestavni del je, si je Izvršni svet LS LRS l. 1956 predvsem prizadeval, da se na območju LRS zagotovi ustrezno in uspešno izvajanje enotne jugoslovanske gospodarske politike, v prvi vrsti povečanje industrijske proizvodnje, zmanjšanje investicij, skrb za boljšo oskrbo prebivalstva, umiritev trga in povečanje izvoza. Pri tem so bile upoštevane posebnosti in stopnja gospodarskega razvoja na območju LRS, tako da bi bilo nadaljnje razvijanje gospodarstva v skladu s splošnimi nalogami in proporcijami, določenimi z zveznim družbenim planom, kakor tudi, da se v skladu s tem izkoristijo druge možnosti, ki jih nudi gospodarstvo na

tem območju. V tem smislu se je pospeševal tudi razvoj gospodarskih kapacitet v republiki, pri čemer so bile upoštevane splošne jugoslovanske gospodarske potrebe, razmere in možnosti.

Izvršni svet si je prizadeval, da koordinira delo ljudskih odborov na področju gospodarstva, z vidika splošne gospodarske politike, potreb in razpoložljivih sredstev ter možnosti in z ustreznimi ukrepi, da se tako v republiškem obsegu zagotovi njegov skladni in nemoteni razvoj. Pri tem se je Izvršni svet posluževal predvsem načinov neposrednega sodelovanja z ljudskimi odbori v obliki sporazumevanja o izvršitvi posameznih nalog na območju posameznih ljudskih odborov in da je po svojih organih nudil ljudskim odborom potrebno pomoč. Prav tako pa je razširjal družbeni značaj svoje dejavnosti na področju gospodarstva v sodelovanju z različnimi družbenimi organi, zadrugami, zbornicami, strokovnimi združenji, pa tudi z različnimi strokovnimi društvi.

Kakor na ostalih področjih je bil tudi na področju gospodarstva osnovni smoter dejavnosti Izvršnega sveta in njegovih organov upoštevanje in krepitev načel družbenega upravljanja in delavskega samoupravljanja ter nadaljnja utrditev komunalnega sistema.

Splošna ocena v razvoju gospodarstva za l. 1956 kaže, da je politika stabilizacije v gospodarstvu dosegla v splošnem pozitivne posledice.

Glede proizvodnje je ugotoviti, da se je ta v LR Sloveniji v industriji in rudarstvu povečala za 7,4 %. Na porast industrijske proizvodnje so pozitivno vplivale naslednje okoliščine:

- nove kapacitete, ki so bile izvršene v prejšnjih letih in so leta 1956 že redno obratovale, v manjšem obsegu tiste, ki so bile dograjene leta 1956;
- boljše izkoriščanje in rekonstrukcije v obstoječih kapacitetah;
- enakomernejše in povečane dobave surovin, zlasti iz uvoza, čeprav še vedno ni bil pravočasno na voljo ves potreben reprodukcijski material;
- uvedba premij za povečano proizvodnjo v premogovnikih.

Ugotoviti pa je, da bi bila proizvodnja še večja, če je ne bi oviralo pomanjkanje električne energije, predvsem v začetku leta zaradi nizkega vodnega stanja, in počasno prilagajanje podjetij spremenjenim razmeram na domačem in tujem tržišču.

Tudi ostale gospodarske panoge so se razvijale na splošno skladno z razvojem industrijske proizvodnje ter so povečale obseg svoje dejavnosti.

Plan ni bil izpolnjen v gradbeništvu, kjer se je proizvodnja zaradi zmanjšanja investicijske dejavnosti zmanjšala za 27 %, medtem ko je družbeni plan predvideval zmanjšanje za 20 %.

Proizvodnost dela v industriji, prikazana z indeksom razmerja med obsegom proizvodnje in številom zaposlenih, kaže, da je ta proizvodnost leta 1956 večja, če upoštevamo samo industrijske delavce (indeks 103,3 na podlagi Φ 1955 = 100) kakor pa, če upoštevamo vse zaposlene v industriji (tu je indeks na isti podlagi 102,7).

Tudi v kmetijstvu plan ni bil dosežen, ker je bila celotna proizvodnja za 5 % pod doseženo ravniyo leta 1955, vendar pa je bila vkljub temu še vedno večja od devetletnega povprečja 1947/1955.

Pač pa je pozitivno, da se je leta 1956 okrepila dejavnost družbenih organizacij, ki so v kooperaciji s članstvom odločilneje vplivale na proizvodnjo. Enako so ustvarile pogoje za povečevanje proizvodnje in tržnosti zaradi zboljšane odkupa, kjer so zajele že nad $\frac{3}{4}$ vseh kmetijskih presežkov. Nadaljnjo

vzpodbudo za delovanje kmetijskih zadrug in pospeševanje kmetijske proizvodnje so dale tudi novo ustanovljene zadružne poslovne zveze. Zadružne organizacije so razpolagale z večjimi materialnimi sredstvi kakor v prejšnjem letu.

V gozdarstvu smo s storjenimi ukrepi v teh letih dosegli velik uspeh s tem, da se je sečnja v gozdovih splošnega ljudskega premoženja zmanjšala za okoli 90 % od prirastka.

V gostinstvu ali turizmu doseženi gospodarski uspeh zaostaja za predvidenim.

Tudi v stabilizaciji tržišča zaznamujemo uspehe. Cene so narasle v manjšem obsegu. Zato se je skupni indeks cen na drobno za blago in storitve v LR Sloveniji povečal leta 1956 za 5 % v primerjavi z 10 % v prejšnjem letu. Na to so vplivali ukrepi, ki so pomagali obvladati kupno moč in povečati blagovne sklade.

Razen večje stabilizacije na tržišču je bilo v LR Sloveniji doseženo tudi pomembno povečanje zalog gotovih izdelkov v industriji in trgovini za 17 %. Narasle so tudi zaloge surovin in polizdelkov. Povečanje zalog, predvsem v trgovini, je omogočilo postopen prehod trgovine od doslej več ali manj distributivnega sistema pri razdeljevanju blaga, ki je bil doslej nujen zaradi razmeroma majhnih količin blaga v primerjavi s kupno močjo, k vlogi posrednika med proizvajalci in potrošniki.

Izvoz se je leta 1956 povečal za 20 %, kar je omogočilo enakomernejšo in povečano preskrbo z reprodukcijskim materialom in blagom za široko potrošnjo iz uvoza.

Izvoz izdelkov z industrijskega področja se je povečal za 13 %, na kar je vplivala večja proizvodnja in ukrepi za stabilizacijo tržišča. Sortiment industrijskih izvoznih izdelkov se je izboljšal, tako da se je izvoz količinsko povečal za 6 %, vrednost pa za 13 %.

Povečal se je tudi izvoz pridelkov iz kmetijskega sektorja za 56 %. To je omogočila večja proizvodnja v živinoreji in ugodna konjunktura hmelja.

Vkljub temu predstavljajo pretežni del izvoza industrijski proizvodi, ki pomenijo 72 % vsega izvoza.

V prometu leta 1952 se je celotni obseg storitev povečal za 8 %.

V obrti l. 1956 niso ljudski odbori vkljub znatnim sredstvom v zadostnem obsegu reševali vprašanja o izpopolnitvi obrtniške mreže. Že leta 1955 je bilo od skupnih sredstev, ki so bila v obliki odstopljenega davka in obresti na osnovna sredstva prepuščena ljudskim odborom, uporabljenih za investicije v obrti samo 42 %, t. j. 474 milijonov din, medtem ko so bili v letu 1956 izkoriščeni krediti še za 13 % manjši kakor v istem razdobju leta 1955.

Obseg investicijske potrošnje je bil v skladu s predvidevanji družbenega plana manjši kakor leta 1955. Zmanjšanje investicij je predvsem posledica manjšega vlaganja sredstev v neto investicije, ki so znašale leta 1956 — 33,5 milijard dinarjev v primerjavi s 45,7 milijardami dinarjev leta 1955. Potrošnja amortizacijskih sredstev se je gibala približno na višini leta 1955.

Indeks realnih plač delavskih in uslužbenskih družin kaže za l. 1956 v jugoslovanskem in tudi v slovenskem povprečju malenkosten padec glede na leto 1955, ki je pa znatno manjši od padca l. 1955 v primerjavi z l. 1954. S tem smo torej s politiko stabilizacije l. 1956 uspeli zadržati občutno znižanje

realnih plač, zlasti delavskih družin, in ustvarili trdnejše izkodišče za politiko dviganja življenjske ravni.

Po tem prikazu glavnih značilnosti gospodarskega razvoja LR Slovenije l. 1956 podajamo v naslednjem nadrobnejše podatke o posameznih gospodarskih področjih.

2. Pregled proizvodnje, realizacije in proizvodnosti

Industrija: Plan industrijske proizvodnje za 1956. leto, ki je bil za vso industrijo določen z indeksom 107 nasproti letu 1955, je bil za posamezne industrijske stroke postavljen, upoštevajoč različne možnosti in potrebe proizvodnje, dokaj različno. Zato je tudi izvršitev plana industrijske proizvodnje spričo neenakomernega gibanja industrijske proizvodnje l. 1956 v posameznih industrijskih strokah različna.

V primerjavi z l. 1955 je bil izpolnjen plan industrijske proizvodnje s 107,4 %, v primerjavi z družbenim planom za l. 1956 pa s 100,4 %. Pri tem je ugotoviti, da je bil plan v 12 industrijskih strokah presežen, medtem ko v 6 industrijskih strokah ni bil dosežen.

Vzroki za večjo ali manjšo izvršitev plana industrijske proizvodnje so različni, so objektivne in subjektivne narave.

Vzroki objektivne narave (nove kapacitete, rekonstrukcije, vodno stanje, kakovost surovin itd.), in tudi vzroki subjektivne narave (organizacija proizvodnje, izkoriščanje obstoječih kapacitet, prilagojevanje proizvodnje razmeram in zahtevam na trgu, plačni sistem itd.) so vplivali na obseg industrijske proizvodnje zelo različno. Tudi spremembe v naši gospodarski politiki, predvsem zmanjšanje investicijske dejavnosti, so imele v nekaterih industrijskih strokah, predvsem v proizvodnji gradbenega materiala, zelo velik vpliv na obseg proizvodnje. Deloma so se navedeni in drugi vzroki menjali, n. pr. v elektroenergiji, kjer je nizko vodno stanje v začetku leta izredno neugodno vplivalo na proizvodnjo električne energije. To stanje se je izboljšalo predvsem v drugem polletju in so se v tem času znatno povečale tudi kapacitete. Tako je proizvodnja električne energije v drugem polletju znatno porasla in omogočila velikemu delu industrijskih strok boljše izkoriščanje njihovih kapacitet in s tem večjo proizvodnjo.

Kot velika, vendar neopravičena ovira v razvijanju industrijske proizvodnje so se pokazale tudi zaloge blaga, ki so začele naraščati že z marcem ali aprilom 1956. leta. Nekatera podjetja so reagirala na ta pojav negativno in začela umetno zmanjševati tempo ali obseg proizvodnje, namesto da bi se začela intenzivneje ukvarjati z razmerami na domačem in zunanem trgu. Po nekajmesečnem zastoju se je večina podjetij znašla. Z intenzivnejšim komercialnim delom na domačem in zunanem tržišču so začela zmanjševati svoje blagovne zaloge.

Materialna stimulacija, vezana na proizvodni uspeh, kolikor je bila ta dovolj vzpodbudna, je zelo ugodno vplivala na dvig proizvodnje. To se kaže zlasti v premogovnikih, kjer se je proizvodnja premoga znatno povečala z uvedbo premij za povečano proizvodnjo.

Struktura industrijske proizvodnje je glede na plansko predvidevane spremembe te strukture neugodna, vendar se je v zadnjih mesecih l. 1956 delno izboljšala v tem smislu, da se je nekoliko povečal tempo proizvodnje predmetov

za široko potrošnjo. Še vedno pa predstavlja proizvodnja sredstev za delo največje povečanje, dasi je bila ta proizvodnja po družbenem planu za leto 1956 predvidena izpod ravni leta 1955.

V pogledu kooperacije je zaznamovati določen napredek, vendar ne toliko kakor bi bilo potrebno glede na možnosti za boljše izkoriščanje razpoložljivih kapacitet. Še vedno so primeri, ko imamo nekje neizkoriščene ali nezadostno izkoriščene kapacitete (n. pr. razne orodne stroje, kovačnice, livarne, galvaniko), po drugi strani pa se pojavljajo podjetja z zahtevami po nabavi enakih naprav.

Glavni razlogi, da nismo dosegli potrebnega in možnega uspeha so: nezadostno razvit industrijski način proizvodnje, pomanjkanje za tak način proizvodnje šolanega kadra, predvsem srednjega, nadalje finančno ekonomski instrumenti, ki podražujejo proizvodnjo in kooperacije, želje za prodajo končnega izdelka in s tem afirmacije na tržišču, pomanjkanje analiz domačih in tujih tržišč ter plačilni sistem, ki zdaleč premalo upošteva napore posameznika in celote pri doseganju ekonomičnosti v proizvodnji.

Dobro formirana združenja in zbornice, ki bi rapolagale s potrebnimi podatki in analizami, naj postanejo glavno gibalno in v določenem pomenu tudi nepristranski arbiter v tej važni nalogi. Velikega pomena bi bilo ustanavljanje proizvodnih skupnosti, kjer se lahko izvede načrtna delitev dela in se lahko prihranijo večja investicijska sredstva.

Zato tudi problematike rekonstrukcij obstoječih industrijskih podjetij ne smemo obravnavati brez upoštevanja možnosti kooperacije. Ni primerno, da bi enostavno obnavljali podjetja, takšna kakor obstajajo, ne da bi upoštevali sprememb, ki so že nastale in ki še bodo nastale v proizvodnji in tržišču.

Večje število industrijskih podjetij je izdelalo in prijavilo programe za rekonstrukcijo podjetja ali posameznega obrata.

V največ primerih bi vzeli kot osnovo v programih za rekonstrukcijo obnovo strojnih naprav, odpravo grl, povečanje proizvodnje za široko potrošnjo, kar potrjuje, da so ob rekonstrukciji podjetja izhajali iz pravih osnov. Opaziti pa je premalo tendenc k specializaciji proizvodnje, k preusmeritvi v nove proizvode, k povečanju proizvodnje za široko potrošnjo, k izvozu in pa k izpopolnjevanju tehnološkega procesa.

V primerjavi z l. 1955 bo po ocenah narasla vnovčena realizacija industrijske proizvodnje l. 1956 le za 2,5 %, medtem ko je fizični obseg iste proizvodnje v istem razdobju porasel za 7,4 %. Če upoštevamo indeks cen industrijskega blaga v razdobju 1955—1956, je razlika še ustrezno večja. Ta razloček gre predvsem na račun večjih zalog polizdelkov ter gotovih izdelkov v industriji in deloma tudi na račun zakasnelega vplačevanja vnovčene realizacije na bančni račun.

Kmetijstvo: Kmetijska proizvodnja je leta 1956 večja kakor znaša 9-letno povprečje, vendar pa za 5 % manjša kakor leta 1955. Plan kmetijske proizvodnje za 1956. leto je izvršen s 97 %.

Kmetijska proizvodnja l. 1956 je v panogah, kjer nimajo predvsem vremenske neprilike znatnejšega vpliva (v živinoreji in ribolovu) večja kakor v l. 1955, medtem ko poljedelstvo, sadjarstvo in vinogradništvo zaostaja predvsem zaradi neugodnega vremena. Vkljub temu, da je bil plan v poljedelstvu presežen za 1 %, bi bil lahko ta % še večji, če ne bi bila zakasnela setev zaradi velikih padavin spomladi. Vlaga je vplivala tudi na razširitev glivičnih bolezni žitaric (rja in prašnata snet), krompir pa je bil napaden po plesni

in virusnih boleznih. Tudi pospravilo sena je bilo zaradi letnega deževja oteženo. Zato je letošnji pridelek sena slabše kvalitete.

Vkljub navedenim neprilikam bi bila proizvodnja lahko nekaj višja, če bi se v ustrezni meri uporabila umetna gnojila. Tako pa je v sezoni 1955/56 padla poraba umetnih gnojil v primerjavi s sezono 1954/1955 na 1 ha obdelovalne zemlje za 41,5 %. Na manjšo uporabo umetnih gnojil je vplival predvsem znižan regres, zato so cene tem gnojilom porasle.

Na realizacijo plana v živinoreji so ugodno vplivale cene živine in živalskih proizvodov, ki so bile za proizvajalca stimulatívne. Živalski fond, ki je že v začetku leta 1955 dosegel po številu in kvaliteti predvojno stopnjo, se s strokovno tehničnimi in zootehničnimi ukrepi še izboljšuje. Selekcija živine se izraža predvsem v vzreji plemenjakov v govedoreji.

Sadjarstvo in vinogradništvo je utrpelo precejšnjo škodo zaradi zimskega mraza.

Proizvodnja semen ozimne in jare pšenice, ječmena, ovsa in krompirja je bila v primerjavi z letom 1955 povsod večja.

V drevesničarstvu je letna proizvodnja v primerjavi z l. 1955 porasla za 10 %, medtem ko je pridelava prvorazrednih trsnic cepljenk padla za 24 %.

Proizvodnja na kmetijskih posestvih je porasla v primerjavi z l. 1955 pri pšenici za 17 %, pri ječmenu za 15 %, krompirju za 19 %, pri črni detelji za 24 % in pri travniškem senu za 29 % na 1 ha.

Po stanju konec leta 1956 je bilo v LRS 180 kmetijskih posestev, med temi 147 proizvodnih podjetij in 35 šolskih in selekcijskih posestev. Na posestvo pride povprečno 180 ha obdelovalne zemlje, od te povprečno približno 15 % vinogradov in 12 % sadovnjakov. Na kmetijskih posestvih so znatne težave s preskrbo lesa in stelje (ker pride na nje le majhen del gozdov — 1,3 % od površine privatnih gozdov). Razkosanost zemljišč otežuje racionalnejše izkoriščanje površin in mehanizacije, sočasno pa povečuje prevozne in druge stroške. Arondacijo otežujejo razmeroma visoke prenosne takse.

Na 1 traktor na kmetijskih posestvih pride približno 100 ha obdelovalne zemlje ali 38 ha njiv, kar je sicer ugodno, vendar pa zaradi razkosanosti zemljišč ni mogoče te mehanizacije dovolj smotrno uporabljati. Zato kmetijska posestva zelo uporabljajo traktorje za razne prevoze izven režijskega prometa.

Družbeni proizvod se je na kmetijskih posestvih po ocenah povečal za 20 % v primerjavi z l. 1955, medtem ko so materialni stroški za 2 % nižji kakor v prejšnjem letu. Močno so se povečale anuitete in to od 79 milijonov din v l. 1955 na 116 milijonov din v l. 1956 ali za 46,8 %.

Posredniška vloga kmetijskih zadrug v prometu s kmetijskimi pridelki se je l. 1956 še nadalje povečala. Kmetijske zadruge, ki jih je bilo l. 1956 na območju LRS 699 s 126 361 člani, so odkupile nad 75 % tržnih presežkov kmetijske proizvodnje. Razen teh kmetijskih zadrug je bilo še 13 delovnih zadrug in 5 specialnih. Zadrúžna trgovina se vedno močneje uveljavlja tudi v izvozu. Računati je, da so izvozila zadrúžna podjetja okrog 20 % od blaga, ki so ga odkupila v l. 1956.

Vodno gospodarstvo: L. 1956 je bilo porabljenih 806 milijonov din za potrebe vodnega gospodarstva, in sicer iz zveznega vodnega sklada za Muro, Dravo in Savo 82 milijonov din, iz republiškega sklada 229 milijonov din, iz okrajnih vodnih skladov 213 milijonov din, iz gozdnih skladov za hudo-

urniška dela 85 milijonov din, iz sredstev vodnih skupnosti 143 milijonov din in od drugih interesentov 54 milijonov din.

Ta sredstva so bila porabljena predvsem za utrjevanje rečnih strug, za študijsko raziskovalna in projektantska dela.

Končni efekt porabe teh sredstev se izraža predvsem v znižanju škode, ki jo povzročajo poplave in hudourniki.

Gozdarstvo: Posek lesne mase je po podatkih republiške uprave za gozdarstvo leta 1956 še vedno za 17 % višji od prirastka, na kar vpliva večji posek v zasebnih gozdovih, medtem ko znaša posek v gozdovih splošnega ljudskega premoženja le 90 % letnega prirastka.

Od celotnega poseka odpade na jamski in celulozni les 32 % posekane lesne gmote iglavcev. Potrošnja celuloznega lesa iglavcev je za 11 % večja v primerjavi s 1955. letom.

Po vrstah potrošnje je ugotoviti, da se zmanjšuje osebna potrošnja tako po količini, kakor tudi v strukturi celotne potrošnje. Največja poraba lesa je za investicije.

Po oceni kaže realizacija proizvodnje, da sta se leta 1956 v primerjavi z letom 1955 povečala družbeni proizvod za 14 %, narodni dohodek iz gospodarstva pa za 11 %.

V letu 1956 je bilo zgrajenih ali rekonstruiranih okrog 120 km gozdnih cest in poti v primerjavi s 53 km v prejšnjem letu ter večje število gozdnih vlak, okrog 30 logarnic ter več drugih stavb.

Obseg rednih gojitvenih in vzdrževalnih del v gozdovih je l. 1956 ostal na isti ravni kakor prejšnje leto. Nova pogozdovanja so bila izvršena na površini 4000 ha, gozdne melioracije na 2500 ha, nega gozdov, čiščenje in trebljenje kultur in redčenje sestojev na 22 000 ha.

Sredstva za investicije v gozdarstvu so bila zagotovljena v gozdnih skladih. Izvršni svet je predal l. 1956 upravljanje republiškega in okrajnih gozdnih skladov upravnim odborom skladov. S tem je bilo tudi na tem področju uveljavljeno družbeno upravljanje, ki naj bi pripomoglo k uspešnemu razvoju gozdnega gospodarstva.

Izvršni svet je imenoval l. 1956 posebno strokovno komisijo, ki naj bi proučila in pregledala stanje v pogledu organizacije gozdarstva v LR Sloveniji ter možnosti vključitve združnih organizacij v gozdno gospodarjenje nedržavnega sektorja gozdarstva. Ta komisija je izdelala poseben referat, ki je bil predložen Ljudski skupščini LRS v razpravo.

Na področju gozdarstva je izdal Izvršni svet v tem letu vrsto predpisov, ki pomenijo samostojno normativno urejanje te gospodarske panoge. Zlasti je omeniti uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o sečnjah, uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o plačevanju prispevkov v sklade za obnovo, gojitev in varstvo gozdov ter o uporabi teh skladov in uredbo o novi tarifi prispevkov za gozdne sklade.

Gradbeništvo: Gradbena dejavnost se je leta 1956 pozno razvila. Zaradi tega niso bile gradbene kapacitete v I. polletju zadostno izkoriščene. Vzrok temu so predvsem nezadostno pripravljene načrti (tehnična dokumentacija), zlasti za stanovanjske objekte, ter pozno sprejetje družbenih planov in proračunov.

Planirana višina gradbenih in obrtniških del za leto 1956 znaša 25,8 milijard din. Po podatkih Narodne banke pa je dosegla realizacija do 31. XII. 1956

le 24,1 milijardo din ali približno 93,5 % planirane vsote. Predvideva pa se porast izvršitve 25,0 milijard po končnem obračunu gradbenih situacij.

Uvedba obveznih licitacij za gradbena dela je ugodno vplivala na zniževanje cen gradbenim storitvam. To znižanje se giblje v povprečju od 4—5 % v primerjavi z l. 1955. Na znižanje cen storitvam pa je vplivalo tudi znižanje cen cementu za 22 %.

Z zmanjšanjem obsega gradbenih del se je znižalo tudi število zaposlenih gradbenih delavcev. Občutno je bilo pomanjkanje nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev pri gradnji cest. Po podatkih zavoda za statistiko LRS je število delavcev padlo l. 1956 za 32 % v primerjavi z l. 1955.

O b r t : Po podatkih družbene evidence Narodne banke se je realizacija družbenega proizvoda v družbenem sektorju obrti v l. 1956 povečala za 21 % v primerjavi z l. 1955.

Manj ugodni pa so podatki o stanju števila delavnic in obrtnih delavcev. Iz teh podatkov sledi, da je v preteklem letu socialistična obrt malenkostno napredovala (indeks 101,1 napram l. 1955), zlasti pa se niso ustanovljale nove manjše uslužnostne delavnice. Sredstva, namenjena obrtništvu, so se odtegovala tej panogi, ali pa so se vlagala v večje obrtne delavnice, ki pomenijo že industrijsko proizvodnjo.

Razvoj socialističnega sektorja obrtnišтва ovira sistem nagrajevanja, prav tako pa tudi neelastičnost sistema kratkoročnega kreditiranja, ki se le malo razločuje od sistema, ki velja za industrijo.

Važnejši faktor bi lahko predstavljale obrtne zbornice, ki so imele v vprašanju razvoja obrti doslej premalo stikov z ljudskimi odbori in obrtno dejavnostjo sploh.

P r o m e t : Število kamionov v javnem cestnem prometu se je leta 1956 povečalo za 7 % v primerjavi z l. 1955. Plan izvoza je bil v javnem tovornem avtomobilskem prometu presežen glede na l. 1955 za 23 %. Nasprotno pa je režijski promet, ki ga opravljajo gospodarske organizacije in ustanove z lastnimi vozili, padel za 8 % v primerjavi z l. 1955, v privatnem sektorju pa za 7 %.

Tudi javni potniški promet je glede na l. 1955 za 25 % večji. Število avtobusov v medkrajevnem prometu se je povečalo za 14 % v primerjavi z letom 1955.

V l. 1956 je bilo odprtih 29 novih avtobusnih prog s skupno dolžino 1872 km. V mednarodnem prometu pa sta bili doslej vzpostavljeni dve redni progi Ljubljana—Gorica in Ljubljana—Trst.

V režijskem prometu gospodarskih organizacij in ustanov se je število avtobusov povečalo za 7 %, število prepeljanih potniških km pa za 19 % v primerjavi z l. 1955.

Tudi mestni avtobusni promet se je povečal po številu voz za 58 %, po prepeljanih km pa za 70 % glede na prejšnje leto. Toda znaten del tega povečanja gre na račun zamenjave tramvajskega prometa z avtobusnim prometom.

Izvršni svet je obravnaval tudi l. 1956 problematiko cestnega prometa. Po njegovih smernicah se je nadaljeval študij in rekonstrukcija osnovnega cestnega omrežja. Izdelan je bil načrt izgradnje cestne mreže LR Slovenije, ter program kategorizacije cest v LR Sloveniji.

Obseg železniškega prometa 1. 1956 je za 2,6 % manjši od izvršitve v 1. 1955. Na zmanjšanje je vplival predvsem potniški promet.

Padec potniškega prometa je pripisati predvsem letošnji slabi turistični sezoni, v kateri je znatno padlo število inozemskih in domačih potnikov.

Plan prometa PTT je bil izvršen sledeče:

	Plan 1956	Izvršitev 1956	% izvršitve plana
Skupaj PTT usluge:	136 375	143 710	105

Poštna služba je posredovala v letu 1956 za 7 % več pošilk.

Dovršene so bile nove avtomatske telefonske centrale v Skofji Loki in Trziču. Kablirano je bilo omrežje v Ljubljani in nekaterih manjših krajih (Rogaška Slatina, Sežana, Žalec, Izola, Piran in Portorož).

Planirani tovorni prekomorski promet je presežen za 14 % vključno nekaterim težavam, ki so nastopile zaradi nepravočasno izvršenih popravil ladij in zakasnele izvršitve decentralizacije nekaterih enot.

Plovni park se je po izvršeni decentralizaciji povečal za 5 večjih tovornih enot. L. 1956 se je z nakupom 3 ladij povečala kapaciteta od 54 000 ton na 74 500 ton nosilnosti. V izdelavi so tudi trije tamperji z nosilnostjo po 9000 ton v ladjedelnici v Puli. Predvideva se, da bodo ti tramperji gotovi do leta 1960.

Delitev dohodka in sistem plač: Določitev celotnega dohodka gospodarskih organizacij je ostala leta 1956 v bistvu nespremenjena.

S proporciji zveznega družbenega plana za leto 1956 je bilo določeno, da veljajo tudi za leto 1956 tarifne postavke v tarifnih pravilnikih, kakor so bile določene v letu 1955. Ta določba je povzročila splošno nespremenljivost tarifnih postavk in so se plače lahko povečale samo za toliko, za kolikor se izpolnjujejo in presegajo norme.

Posebnost v delitvi dohodka gospodarskih organizacij za leto 1956 je sprememba sistema plač v kmetijstvu, trgovini in gostinstvu. Plačni sklad v teh panogah se je lahko uporabljal samo za plače, za prispevek za socialno zavarovanje in za stanovanjski prispevek. V gospodarskih organizacijah teh gospodarskih panog tarifne postavke niso bile več instrument obračuna sredstev za plače. Plačni skladi tudi niso bili odvisni od števila zaposlenih in od njihovih tarifnih postavk. Da bi se višina plač v teh gospodarskih panogah izražala v primernem sorazmerju s plačami v ostalih gospodarskih panogah, je bil uveden poseben proračunski prispevek iz plač kot regulator plač.

V smislu predpisov o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij, je tudi leta 1956 kakor v prejšnjih letih veljalo načelo, da je plača posameznikov odvisna tudi od poslovnega uspeha gospodarske organizacije. Toda to pravilo se praktično uveljavi samo takrat, kadar gospodarska organizacija ne doseže niti tolikšnega dohodka, da bi lahko krila lastno ceno. Ne vpliva pa na zaslužke dohodek, ki je večji od lastne cene. Zato se v veljavnem plačnem sistemu ne morejo poznati pri plačah delavcev in uslužbencev uspehi, ki jih gospodarska organizacija doseže z racionalizacijami organizacije dela, tehnološkega procesa, poslovanja z večjo produktivnostjo, z zniževanjem proizvodnih stroškov itd. Glede na to plačni sistem stimulira na splošno le osebe, ki so zaposlene na delovnih mestih, kjer je delovni učinek mogoče meriti. Ne stimulira pa dovolj z navedenim gospodarskim uspehom delovnih kolektivov, ki pa so za gospodarski razvoj podjetja in gospodarstva kot celote mno-

gokrat važnejši in odločilnejši kakor pa izpolnjevanje in pa preseganje individualnih norm.

Da bi se omogočilo primerno plačevanje oseb na delovnih mestih, od katerih predvsem zavise takšni poslovni uspehi, je bila leta 1956 predpisana obveznost premijskega sistema. Do 10. decembra 1956 je od 740 gospodarskih organizacij, ki so dolžne imeti premijske pravilnike in premijsko plačevanje (industrija, rudarstvo, kmetijstvo, gozdarstvo, gradbeništvo, promet) izdalo 61 % teh organizacij premijske pravilnike. V industriji in rudarstvu je 79 % gospodarskih organizacij uvedlo svoj premijski sistem.

Ceprav omogoča veljavni sistem plačevanje vsakršnega preseganja norm, je zadevna anketa, ki so jo izvedli organi Izvršnega sveta, pokazala, da med odgovarjajočimi organi, vodstvi podjetij in delavci še vedno prevladuje mnenje, da se smejo norme presegati samo do nekega določenega odstotka. V tem smislu so intervenirale nekatere komisije za plače, ki so naložile januarja 1956 posameznim gospodarskim organizacijam revizijo norm. Še bolj pa je v tej napačni smeri striženja norm delovala sama praksa v gospodarskih organizacijah, kjer so vkljub drugačnim navodilom še vedno sproti spreminjali in prilagajali norme posameznim preseganjem. Omenjena anketa je pokazala, kako je takšna praksa škodljiva za produktivnost dela, za odnos do dela, za odnos do gospodarske organizacije. Zaradi tega so izdali organi Izvršnega sveta v novembru posebno priporočilo, v katerem so obsodili takšno »striženje« kot škodljiv in protizakonit pojav.

Anketa o premiranju je pokazala, da tudi veljavni sistem premiranja ni mogel vnesti v plačilni sistem prave spodbude za izboljšanje organizacije dela, za racionalizacijo, za znižanje proizvodnih stroškov, za večjo produktivnost. Premijske osnove marsikje niso niti dovolj konkretne, niti objektivne, ker niso pri izdelavi premijskega sistema gospodarske organizacije izhajale iz konkretnih problemov organizacije dela, poslovanja, gospodarjenja, marveč je bilo še vse preveč čutiti tendence, uporabiti premije kot obliko za povečanje plač. Zaradi tega so se premije ponekod izrodile v posebno obliko dopolnilnih plač. Niso bili redki primeri, da med premijskimi upravičenci, premijsko osnovo in premijami ni bilo resnične in objektivne vzročne zveze. Uvedba premijskega sistema je razen tega marsikje naletela na odpor, posebno še, ker se premijska sredstva črpajo iz dela dobička za plače. Zato so bila izdelana priporočila, po katerih naj bi se del premij obračunaval na isti način kakor plače po učinku.

Zaradi vseh teh pojavov je posvetil Izvršni svet posebno pozornost izdelavi predlogov za izpopolnitev plačilnega sistema, izhajajoč pri tem iz načela, da morajo biti plače tesneje in učinkoviteje odvisne od individualnih delovnih uspehov, pa tudi od poslovnih uspehov gospodarske organizacije in od racionalnejše organizacije dela. Gospodarske organizacije pa morajo dobiti večje možnosti, da izdelajo v okviru plačilnih skladov; odvisnih od proizvodnje in poslovnih uspehov tak tarifni sistem, ki ustreza razmeram in potrebam gospodarske organizacije in ki je glede na te najprimernejši in najbolj stimulativen.

Proizvodnost: Podatki Zavoda za statistiko kažejo, da je v preteklem letu proizvodnost dela v industriji porasla za 2,7 %, in sicer predvsem zaradi večjega dviga v papirniški, premogovni, gumarski, živilski in grafični industriji, medtem ko je proizvodnost padla predvsem v elektroindustriji, tekstilni industriji in industriji nafte, manj pa še v lesni in usnjarski stroki.

Iz navedenega sledi, da proizvodnja dela ni dosegla leta 1956 po družbenem planu predvidenega porasta (5 %).

Pa tudi v primerjavi z razvojem proizvodnosti v gospodarsko razvitejših državah v preteklih letih je na splošno porast proizvodnosti pri nas sorazmerno majhen, zlasti še, če upoštevamo splošno nižjo raven proizvodnje pri nas in zato večje razvojne možnosti.

To kaže, da bo treba razen rekonstrukcije industrije in stimulatивnejše ureditve plačnega sistema tudi v bodoče posvetiti vso skrb gospodarsko smotni in rentabilni organizaciji podjetij.

Zaposlenost: Skupno povprečno število zaposlenih v vseh panogah gospodarstva je leta 1956 v primerjavi z letom 1955 poraslo za 0,6 % to je za okoli 1800 ljudi, medtem ko je bilo v družbenem planu predvideno, da se skupno število zaposlenih v gospodarstvu spričo predvidenega znižanja v gradbeništvu ne sme povečati.

Po posameznih panogah je število zaposlenih v primerjavi z letom 1955 naraslo v povprečju:

v industriji za	3,8 %
v kmetijstvu za	4,6 %
v gozdarstvu za	0,3 %
v prometu za	5,7 %
v trgovini in gostinstvu za	3,5 %
v obrti za	7,0 %

Število zaposlenih v gradbeništvu pa je padlo za 24,5 %.

Porast števila zaposlenih glede na leto 1955, kakor tudi glede na predvidevanje družbenega plana je v določeni meri posledica sedanjih odnosov v proizvodnji, zlasti pa obstoječega plačnega sistema in načina delitve dohodka, ki ne vplivajo dovolj stimulatивно na zniževanje števila zaposlenih. Zaradi tega si gospodarske organizacije ne prizadevajo biti racionalne v zaposlovanju delovne sile. Razen tega smo tudi leta 1956 še vedno čutili prizadevanje kmečkega prebivalstva priti do zaposlitve v industriji, kar tudi vpliva vzporedno z neopravičenim porastom industrijskega delavstva negativno na kmetijsko proizvodnjo.

V decembru l. 1956 je bilo evidentiranih 9031 začasno zaposlenih. To pa ne pomeni posebnega problema, saj izkazuje v primerjavi s številom zaposlenih le 2,32 %, kar je pod povprečno fluktuacijo.

Omenjeno začasno nezaposlenost je delno pripisati tudi ustrezni strukturi delovne sile in individualnim željam po zaposlitvi.

3. Investicije

V zvezi s splošnimi smernicami v zveznem družbenem planu za l. 1956, je tudi republiški družbeni plan predvideval splošno znižanje obsega investicijske potrošnje s sočasno preusmeritvijo investicijskih sredstev v kmetijstvo, v enostavno reprodukcijo (vzdrževanje) ter v investicije za družbeni standard.

Da bi se zagotovilo tako izvajanje investicijske dejavnosti, je bila zaradi znižanja investicijskega obsega izdana vrsta ukrepov:

— pri zveznih sredstvih splošno znižanje tranš posojil iz splošnega investicijskega sklada,

— pri republiških sredstvih — ukinitvev republiškega sklada za gospodarsko pomoč zaostalim krajem ter zmanjšanje sredstev iz proračuna za negospodarske investicije,

— pri lokalnih sredstvih pa blokiranje dela (20 %) teh sredstev in uvedba dopolnilne udeležbe pri tranšah posojil iz splošnega investicijskega sklada ter uvedba participacije republike (60 %) na okrajnih investicijskih skladih.

Sočasno so bila večja sredstva usmerjena v posebne družbene sklade s striktno namensko določenim smotrom uporabe ter je bil obenem uveden poseben 10 % prispevek iz sklada za plače v sklad za zidanje stanovanjskih hiš.

V tem smislu je bil tudi del sredstev republiškega investicijskega sklada v obliki posojila proračunu usmerjen v negospodarske investicije.

V skladu s tako investicijsko politiko se je v l. 1956 gibal tudi investicijska dejavnost.

Primerjava investicijske potrošnje med l. 1956 in l. 1955 pokaže, da so se bruto investicije znižale za 11 355 milijonov din ali za 16 %, neto investicije pa so bile nižje za 11 132 milijonov din ali za 24 %.

Glede na vire finansiranja se je potrošnja znižala predvsem pri republiških sredstvih in najmanj pri lokalnih sredstvih, medtem ko je potrošnja iz amortizacije ostala skoro na isti ravni kot leta 1955.

V skladu z družbenim planom za l. 1956 in z nakazano investicijsko politiko pa je znatno porasla potrošnja iz posebnih družbenih skladov, in sicer za 72 %. Pri tem so zajeti naslednji skladi: sklad za ceste, vodni sklad, gozdni sklad, sklad za pospeševanje kmetijstva, industrije in gradbeništva, sklad za kadre in sklad za raziskovalna dela.

Obenem s splošnim znižanjem obsega investicijskih potreb se je spremenila tudi struktura investicij, in sicer so se znižale investicije v gospodarstvu leta 1956 za 24 % in znašajo v letu 1956 le še 76,5 % celokupnih investicij. Sočasno se je zvišala potrošnja investicij za družbeni standard za 9 % in znaša udeležba 23,5 % celotnega investicijskega obsega.

V skladu z nakazano investicijsko politiko ugotavljamo leta 1956 znižanje investicijske potrošnje v gospodarstvu, kakor sledi iz tabele:

	1955	1956	Ideks 1955—100
Bruto investicije	56 716	42 974,2	76
Neto investicije	34 022,5	20 891,4	62
od tega brutto investicije v:			
industriji	33 223,6	23 497,1	71
kmetijstvu	2 163,5	2 399,7	111
gozdarstvu	1 940,4	1 559,5	80
gradbeništvo	1 728,3	769,9	45
prometu	12 316,4	10 720,4	87
trgovini in gostinstvu	4 352,3	3 194,0	73
obrti	991,6	833,6	84

Nasprotno se je leta 1956 povišala investicijska potrošnja za družbeni standard v primerjavi z letom 1955 za 1086,7 milij. din ali za 9 %.

To zvišanje bi bilo glede na razpoložljiva sredstva lahko mnogo višje. Na razmeroma nizko realizacijo je vplivalo kasno sprejetje planov in pa dejstvo, da je uvedba skladov za stanovanjsko izgradnjo zatekla investitorje povečini

nepripravljene, ker ni bilo na voljo tehnične dokumentacije. Negativno so vplivale na uporabo sredstev, tudi formalnosti v zvezi z upravljanjem teh skladov.

Negospodarske investicije iz proračunskih sredstev: Plan republiških negospodarskih investicij leta 1956 je bil vzporedno s splošnim zmanjšanjem in obsegom investicij znižan za 26% v primerjavi z letom 1955.

Tako so znašala razpoložljiva sredstva za republiške investicije leta 1956:

proračunska sredstva	1360,0 milij. din
posojilo iz republiškega investicijskega sklada	713,8 milij. din
neizkoriščeni depoziti iz leta 1955	43,2 milij. din
skupaj:	2117,0 milij. din

Vrednost vseh izvršenih del in opreme na gospodarskih investicijah pa znaša 2015 milijonov dinarjev ali 95 % realizacije plana za leto 1956.

Sočasno z zmanjšanjem obsega negospodarskih investicij pa se je leta 1956 spremenila tudi njihova struktura, kar velja zlasti za republiške negospodarske investicije.

Pri republiških gospodarskih investicijah so značilne zlasti te spremembe:

1. Povečane investicije za prosvetno dejavnost (brez šol).
2. Povečane investicije v zdravstvu in socialnem skrbstvu.
3. Povečane investicije v stanovanjsko - komunalni dejavnosti, kjer gre predvsem za vodovode v pasivnih krajih.

4. Značilnosti gibanja tržišča

Blagovni promet: Vrednost blagovnega prometa trgovine je po tekočih cenah dosegla leta 1956 skupno 205 milijard din, kar je le za 6 milijard več kakor leta 1955. Od tega odpade na trgovino na debelo 110,4 milijarde din in na trgovino na drobno 94,4 milijarde din. Če upoštevamo vpliv višjih cen leta 1956, ugotovimo, da je fizičen obseg blagovnega prometa nekoliko izpod ravni leta 1955, medtem ko bi se moral po planu povečati za okoli 5%.

Skupni blagovni promet na debelo, ki je tudi po tekočih cenah, z izjemo v januarju, vse leto zaostajal za realizacijo leta 1955, je dosegel v oktobru najvišjo raven in je šele v novembru začel preseirati višino leta 1955. Nasprotno pa se je gibal skupni promet trgovine na drobno po tekočih cenah stalno iznad ravni leta 1955, vrhunec pa je dosegel v decembru.

Indeksi vrednosti blagovnega prometa po tekočih cenah za leto 1956 so v primerjavi z letom 1955 naslednji:

Stroka trgovine	Trgovina na debelo	Trgovina na drobno
Promet skupaj	101,5	104,0
Živilska	105,5	106,0
Neživilska	102,9	103,0
Mešana	88,5	103,8

Nazadoval je tudi blagovni promet v turizmu in gostinstvu v primerjavi z letom 1955, in sicer predvsem zaradi manjšega števila domačih in tujih gostov.

Cene, tržnost in zaloge: Občuten dvig cen je pri prehrabnenih proizvodih povprečno za 7,5 %. Prav tako je dokaj zaznaven dvig cen uslugam, povprečno za 10 %.

Pri industrijskem blagu so cene za 2,4 % višje od onih, ki so predvidene po družbenem planu. Največji odstop je pri cenah gospodarskih potrebščin, ki so se povečale za 5,5 %.

Čeprav so cene leta 1956 kazale tendenco k naraščanju, so to naraščanje deloma zavirali naslednji ukrepi:

- uvoz važnejših živil,
- uvoz neprehrabnenih industrijskih izdelkov,
- določitev cen sladkorja, tobačnih izdelkov, rezanega lesa, premoga,
- zmanjšanje investicijske dejavnosti.

Zaloge v industriji so porasle l. 1956 za 28 %, na kar je zlasti vplival porast zalog sredstev za delo za 88 % ter predmetov za široko potrošnjo za 51 %. Zaloge materiala za reprodukcijo pa so porasle le za 10 %.

Gibanje višine zalog kaže, da je bilo najnižje stanje zalog v začetku leta 1956, najvišje stanje zalog pa sredi leta 1956.

Naraščanje skupnih zalog dovršenih proizvodov v industriji v prvi polovici 1956 je izjemno, zlasti če upoštevamo, da je v istem času proizvodnja nekoliko padla. Glavni vzroki za to kopičenje zalog so naslednji:

- omejitev investicijske dejavnosti,
- omejena uporaba skladov za samostojno razpolaganje podjetij zaradi poznega potrjevanja zaključnih računov,
- priprave za izvoz, ki je v II. polletju precej vplival na zmanjšanje zalog.

Višina zalog v trgovini na debelo v mesecu decembru 1956 je v primerjavi z istim mesecem l. 1955 za 16,3 % višja. Podobno je stanje v trgovini na drobno, kjer so zaloge v isti primerjavi za 13,4 % višje.

Zunanja trgovina: A. Izvoz. Blagovna zamenjava z inozemstvom, ki je dosegla v letu 1956 35 milijard 161 milijonov deviznih dinarjev (od tega odpade na izvoz 16 milijard 825 milijonov, na uvoz pa 18 milijard 336 milijonov), pomeni v našem blagovnem prometu pomemben činitelj. Zato je razumljiva skrb, ki je bila leta 1956 posvečena njenemu poteku in nadaljnjemu razvoju.

Leta 1956 je bil predviden izvoz v vrednosti 15 milijard 100 milijonov deviznih dinarjev. Ta znesek je pomenil v primerjavi z l. 1955 povečanje za približno 8 %. Povečana proizvodnja v industriji, večje zaloge gotovih izdelkov, boljša oskrba z uvoznimi surovinami in večji interes industrije za izvoz pa so pripomogli, da je bil izvoz industrijskih izdelkov v primerjavi z letom 1955 povečan za 20 %. S tem je bil presežen planirani izvoz leta 1956 za 11 %. Še bolj pa je bil povečan izvoz v primerjavi z l. 1955 v kmetijskem sektorju, kjer so dobra letina hmelja, precej višja cena na svetovnem tržišču, večji izvoz krompirja, živine in mesa ter gozdnih sortimentov, omogočili povečanje izvoza v tem sektorju za 53 %. Vidno povečanje izvoza je rezultat naporov industrije, kmetijstva in v nemalem obsegu tudi izvoznih podjetij. Značilno je nadalje, da je mesečni izvoz brez posebnih nihanj stalno naraščal, tako da pomeni izvoz v januarju (836,5 milijonov din) najnižje, izvoz v decembru (2051 milijonov din) pa najvišje stanje.

Struktura našega izvoza ima slej ko prej industrijski značaj. Industrijski izvoz je sicer nekoliko manj napredoval v udeležbi kot kmetijski, vendar pa zajema še vedno okoli 72 % vsega izvoza.

Med izvoznimi izdelki, ki pomenijo bistvo našega izvoza, pa na splošno ni takih, ki bi povzročili zaradi izvoza pomanjkanje na domačem trgu.

Že za sedANJI obseg, posebno za perspektivno povečanje našega izvoza in uvoza, pa so potrebna dobra zunanjetrgovinska podjetja. Število podjetij je odvisno od obsega in strukture izvoza in uvoza. Videti je, da naša zunanjetrgovinska mreža še ni zadostna. Manjkajo nam podjetja za izvoz izdelkov barvne metalurgije, nekovin in nekaterih strojev. Registrirana so 104 podjetja, od katerih pa moramo odšteti transportna, turistična in uslužnostna zastopstva.

B. U v o z. Vkljub temu, da je bil uvoz leta 1956 le za 4 % višji kakor leta 1955, moramo ugotoviti, da je bila industrija z uvoznimi surovinami boljše oskrbovana, pa tudi potrošnih izdelkov je bilo iz uvoza več in v bogatejši izbiri. Prve mesece v letu je bilo opaziti več kritike na račun uvoza blaga za široko potrošnjo, ker smo uvažali blago, ki ga doma izdelujemo včasih še v boljši kvaliteti kakor je bilo uvoženo. Uvoz ni bil vedno pravočasen, posebno uvoz južnega sadja, limon, tekstila itd. Spremenjeni režim tega uvoza naj bi te pomanjkljivosti odpravil.

Iz vsega navedenega sledi, da je zaznamovati v stabilizaciji tržišča določene uspehe. Pri tem pa je naglasiti, da so razen že omenjene intervencije države z uvozom važnejših živil in neprehrambenih industrijskih izdelkov ter določitve cen važnim potrošnim predmetom pri pospeševanju trgovine in reševanju problemov blagovnega prometa in s tem pri stabilizaciji tržišča nedvomno odigrale važno vlogo tudi trgovinske zbornice, ki so s svojim posredovanjem poskrbele za boljšo preskrbo prebivalstva, čeprav je bilo od časa do časa opaziti tudi težnjo po večji zaščiti koristi trgovskih organizacij na škodo potrošnikov.

Republiški organi so ponovno intervenirali z namenom izboljšati stanje na tržišču.

Za uspešno poslovanje trgovine so nedvomno velikega pomena sveti potrošnikov. Niso pa mogli obstoječi predpisi o svetih potrošnikov in predpisih o udeležbi potrošnikov na delu dobička trgovin na drobno zagotoviti docela uspešnega dela teh sredstev. Zaradi tega je Izvršni svet v preteklem letu začel s študijem, kako izpopolniti obstoječe predpise o potrošniških svetih v tem smislu, da bi bil zagotovljen zadostni ekonomski interes potrošnikov za delo v teh svetih.

5. Finance

V politiki izdatkov se je l. 1956 nadaljevala in še bolj uveljavila smer, nakazana že leta 1955, t. j. omejevanje proračunske potrošnje s tem, da se proračunska sredstva vlagajo prvenstveno v tiste službe, ki vplivajo neposredno ali posredno na naraščanje življenjskega standarda. Semkaj je treba šteti predvsem proračunske izdatke za zdravstvo, socialno varstvo in prosveto.

Glede proračunskih izdatkov je značilno, da dohodki iz gospodarstva niso doseženi v predvideni višini. Razlog je delno zaradi razmer na tržišču, delno pa zaradi nepredvidljivega učinkovanja instrumentov in zaradi spreminjanja instrumentov zveznega družbenega plana za leto 1956. To velja zlasti za proračunski prispevek iz dobička. Dokončno realizacijo plana dohodkov iz gospodarstva bo mogoče podati šele po 31. III. 1957, ko bo zaključeno obračunavanje. Iz navedenih razlogov je proračunski prispevek iz dobička dosežen le 74 %

(podatki do 28. II. 1957). Odstotek realizacije dela zveznega prometnega davka znaša 74 %. (Podatki do 28. II. 1957.)

Odmera dohodnine kmečkim gospodarstvom je bila izvršena tudi leta 1956 po katastru, t. j. od iste osnove kakor leta 1954 in 1955. Zaradi skladnejše porazdelitve dohodnine je Izvršni svet leta 1956 sam predpisal davčne stopnje za posamezne ali za skupine okrajev, medtem ko je bilo predpisovanje davčnih lestvic leta 1955 prepuščeno okrajem.

Od katastrskega dohodka se je odmerjala še 3 % obvezna občinska doklada, ki so jo lahko občinski ljudski odbori zvišali do 15 % ter je znašala v republiškem povprečju 7,5 %. Odmera dohodnine, vkljub pretežni uporabi maksimalnih stopenj ni dosegla republiškega plana, ki je znašal 3224 milijonov dinarjev, temveč je dosegla predpis v višini 3027 milijonov din. Izpad dohodnine se je nadomestil z občinskimi dokladami, ki so bile odmerjene v višini 987 milijonov dinarjev.

Za odmero dohodnine obrtnikom in ostalim poklicem ter premoženja je značilno to, da je bil z odmero dohodnine in občinskih doklad zvezni plan v višini 1441 milijonov presežen za 441 milijonov din, vendar pa je ugotoviti, da je pri približno istem številu delovne sile v socialističnem in privatnem sektorju privatni sektor obrtništva izkazal za obdavčenje polovico manjši promet kakor ga izkazuje socialistično obrtništvo.

Slaba realizacija republiških proračunskih dohodkov je imela svoj odsev tudi v izvajanju proračunskih izdatkov. Vkljub temu pa posamezni upravni organi in zavodi v svoji dejavnosti niso bili ovirani, pa tudi ljudski odbori so dobili dotacije, ki so bile po planu predvidene. Isto velja tudi glede dotacij proračunskim skladom, finančno samostojnim zavodom in družbenim organizacijam.

Da je bilo omogočeno redno finansiranje potreb, ki so bile v planu predvidene, je morala republika že v prvi polovici leta najeti obrestni bančni kredit, medtem ko je teklo finansiranje v drugi polovici leta s pomočjo brezobrestnih posojil po zveznih predpisih. Vsa posojila, ki jih ima republika za finansiranje proračuna, znašajo s stanjem 28. II. 1957 1 392 000 000 din. Do 31. III. 1957, ko se zaključi dotok dohodkov iz gospodarstva, ki izvirajo iz leta 1956, bodo sicer še dotekala sredstva, vendar omenjeno posojilo ne bo krito.

Proračunski izdatki niso v celoti izpolnjeni in je dosežen celo prihranek, ki znaša v republiškem proračunu 368 000 000 din.

Republiški proračunski skladi so bili po še nedokončnih podatkih do 31. XII, 1956 takole razporejeni:

	Dohodki			Izdatki		
	plan	izvrš.	%	plan	izvrš.	%
1. Kmetijski sklad	229 131	201 634	87	229 131	156 934	68
2. Vodni sklad	352 891	312 043	88	352 891	311 261	88
3. Gozdni sklad	607 073	598 924	97	607 073	589 725	97
4. Cestni sklad	1 265 000	1 344 422	106	1 265 000	1 332 291	105
5. Kidričev sklad	26 000	25 868	99	26 000	25 864	98
6. Prešernov sklad	5 000	4 108	82	5 000	209	4
7. Sklad za pomoč soc. ustanovam	30 000	72 141	240	30 000	60 719	202

Izvršni svet se je ukvarjal tudi s problemi finančno samostojnih zavodov, posebno glede njihovega nadaljnjega razvoja in subvencioniranja. Sklenil je storiti leta 1957 ukrepe za smotrnejše finansiranje njih dejavnosti.

Pod nadzorstvom Republiške komisije za popis in ocenitev osnovnih sredstev finančno samostojnih zavodov sta bila izvršena popis in ocenitev osnovnih sredstev na območju republike za 376 finančno samostojnih zavodov. Medtem ko je bila prvotna vrednost osnovnih sredstev pregledanih finančno samostojnih zavodov ugotovljena s 15 083 463 100 din, pa znaša sedanja vrednost (s stanjem 1. I. 1956) istih osnovnih sredstev 8 244 162 900 din.

Ob popisu osnovnih sredstev finančno samostojnih zavodov je bilo tudi ugotovljeno, da obstajajo kot finančno samostojni zavodi razne ustanove, ki nimajo nobenih pogojev za poslovanje kot finančno samostojni zavodi. Ljudski odbori so bili zato opomnjeni, da začno s pregledom za obstoj finančno samostojnih zavodov in da izločijo tiste ustanove, ki nimajo pogojev za poslovanje kot gospodarske organizacije ali pa pogoje za poslovanje kot proračunske ustanove.

Kreditna politika se je morala tudi leta 1956, kakor že prejšnja leta, prilagoditi splošni gospodarski politiki, katere osnovni cilj v tem letu je bil stabilizacija našega gospodarstva in s tem v zvezi znatno povečanje zalog surovin in gotovih izdelkov.

Značilen za razvoj kreditne situacije leta 1956 je močan in hiter porast kreditov za obratna sredstva. Naglica v porastu kreditov se je stopnjevala iz meseca v mesec vse do konca avgusta, od tedaj pa se je močno zmanjšala. Tak razvoj kreditne situacije ni značilen le za Slovenijo, temveč za celotno območje FLRJ.

Porast kreditov je v pretežni meri posledica znatnega povečanja zalog surovin in materiala, nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov, v manjšem obsegu pa posledica povečane proizvodnje.

Kreditna intervencija, ki je bila v novih pogojih potrebna za odklonitev začasnih težav zaradi nadomestila znižanja kupne moči potrošnikov (močno znižanje zlasti investicijske potrošnje) in za preusmeritev proizvodnje pa globalno ni prekoračila mej svoje osnovne naloge. Skrbnost te intervencije potrjuje ne le visok odstotek izkoriščenih kreditov (95 %), marveč tudi dejstvo, da se je indeks zalog, ki pomenijo po obsegu zdaleč največji element kreditiranja, krepkeje povečal kakor indeks odobrenih kreditov. Gospodarstvo je krilo razloček predvsem s povečanjem odstotka pri izkoriščanju kreditov, deloma pa s povečanjem obveznosti do dobavitelja. Podatki tudi kažejo, da so se obveznosti dolžnikov povečale v večjem obsegu kakor obveznosti do dobaviteljev in to zlasti v trgovini na veliko in malo ter pri odkupni trgovini.

Vkljub znatnemu povečanju kreditov za obratna sredstva ne bi mogli trditi, da je bila kreditna politika ekspanzivna (nasprotno, podatki kažejo, da je bila kreditna politika na celotnem območju FLRJ, zlasti v prvih mesecih leta 1956, bolj vzdržljiva kakor bi morala biti), marveč da je skušala le ublažiti trdote, ki so nastale v zvezi z izpadom kupne moči potrošnikov in preusmeritvijo proizvodnje, da ne bi pri tem trpel obseg proizvodnje. To je bil tudi namen naše kreditne politike. Dejstvo, da se je porast kreditov od avgusta 1956 znatno oblačil, dopušča domnevo, da se bližamo po prejšnjih močnejših izpadih konsolidaciji kreditne situacije na višji ravni.

Močnejše spremembe so nastale tudi pri potrošniških posojilih. Medtem ko je stanje potrošniških posojil glede na stanje 31. XII. 1955 znašalo v Ljudski republiki Sloveniji še 2570 milijonov, je dosegla višina teh posojil 31. XII. 1956

že 30304 milijonov din. V tem znesku so upoštevana vsa potrošniška posojila, ki so bila sklenjena pri obstoječi mreži denarnih in hranilnih zavodov.

Izvršni svet je izdal leta 1956 raznim gospodarskim organizacijam jamstva za najeta posojila v višini 11 382 264 000 din. Upoštevaajoč dane garancije tudi iz prejšnjih let pa znaša znesek posojil, za katere jamči republika, 38 milijard 355 960 000 din.

V. ŠOLSTVO, KULTURA IN PROSVETA

1. Pravno urejevanje na področju šolstva, kulture in prosvete

Leto 1956 pomeni za področje šolstva, kulture in prosvete nadaljnje delo na utrjevanju in poglobljanju družbenega upravljanja. Z zakonom o upravnih organih v LR Sloveniji sta bila ustanovljena namesto prejšnjega sveta za prosveto in kulturo dva ločena sveta, Svet za šolstvo LRS in Svet za kulturo in prosveto LRS, kot najvišja organa družbenega upravljanja za to področje. Na pobudo univerzitetnega sveta je Ljudska skupščina sprejela v marcu določene sklepe, s katerimi so bili reorganizirani organi družbenega upravljanja na univerzi in s tem ustvarjeni ugodnejši pogoji za reševanje nekaterih posebno važnih nalog, ki se jih bo treba lotiti v bližnji prihodnosti. V področje utrjevanja družbenega upravljanja sodi tudi navodilo o prvih volitvah članov, ki jih izvolijo delovni kolektivi v upravne odbore kulturno-prosvetnih, znanstvenih in umetniških zavodov, ki ga je izdal Izvršni svet.

Z odlokom Ljudske skupščine se je bivši Institut za telesno vzgojo preimenoval v Višjo šolo za telesno vzgojo z nalogo, da vzgaja strokovno učno osebje za telesno vzgojo, da se tudi sicer ukvarja s proučevanjem zadevne problematike ter skrbi za popularizacijo telesne vzgoje in pomaga telesno-vzgojnim organizacijam pri njihovem delu. Z odlokom se je hkrati uredilo tudi vprašanje družbenega upravljanja na tem šolskem zavodu.

Na temelju zveznega zakona o upravnih šolah je izdal Izvršni svet uredbo o ustanovitvi upravne šole, ki naj pomaga pri izobraževanju osebja za razna področja javne uprave, zlasti pri dviganju strokovne usposobljenosti uslužbencev ljudskih odborov.

Z uredbo o ustanovitvi Zavoda za proučevanje šolstva je Izvršni svet spremenil bivšo komisijo, ki je na tem področju delala v sestavi bivšega sveta za prosveto in kulturo, v samostojen upravni zavod in s tem poudaril pomen in vlogo, ki jo ima ta ustanova pri pospeševanju razvoja našega šolstva, zlasti v njegovi sedanji fazi, ko se pripravljajo korenite spremembe v sistemu in izobraževalnem ter vzgojnem delu vsega našega šolstva.

Na predlog Izvršnega sveta je Ljudska skupščina sprejela odlok o prenosu Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani in odlok o prenosu Slovenske filharmonije v pristojnost ljudskega odbora Ljubljana, ker služita obe instituciji predvsem koristim ljubljanskega občinstva in so bili podobni prenosi osrednjih kulturnih ustanov izvešeni tudi v drugih republikah. Ker naj bi Slovensko narodno gledališče v Ljubljani in Slovenska filharmonija še naprej obdržala značaj reprezentativnih kulturnih ustanov, vsebujeta oba odloka določila, s katerimi se pridružujejo Svetu za kulturo in prosveto LRS nekatere pravice v zvezi z vodstvom obeh zavodov.

2. Šolstvo

Leta 1956 ni prišlo do nekih vidnejših sprememb niti v organizaciji šolske mreže niti v notranjem učnem in vzgojnem delu šolskih zavodov. Napredek pa je mogoče ugotoviti na področju družbenega upravljanja v šolah ter v popularizaciji načel bodoče šolske reforme.

Leto 1956 je bilo prvo polno leto delovanja šolskih odborov, ki so bili vzpostavljeni skoraj na vseh šolskih zavodih v LRS. S tem je šola prenehala biti ustanova, ki jo vodi ozek krog poklicnih strokovnjakov. Postala je v veliki meri splošna družbena skrb. Šolski odbori so doslej mnogo storili za napredek vzgoje in izobrazbe, pa tudi za izboljšanje materialnih pogojev na šolah in socialnih pogojev njihovih gojencev. Nekaj odborov z neustreznim sestavom, z neizkušenimi ali neaktivnimi odborniki ne sme zamegliti celotne slike o delu šolskih odborov. Iz prvega obdobja vzpostavljanja in zbiranja prvih izkušenj prehajamo v fazo organizacijske utrditve in izboljšanja kvalitete dela šolskih odborov.

Leto 1956 je bilo leto najširšega razpravljanja o osnovnih načelih bodoče šolske reforme. O elaboratu zvezne komisije za šolsko reformo niso razpravljali samo prosvetni delavci, ampak skoro brez izjeme tudi vsi družbeni organi za šolstvo, pa tudi razne družbene organizacije.

Konec šolskega leta 1955/56 so zabeležile skoro vse šole ne glede na vrsto in kraj precej višji odstotek uspešnih učencev kot prejšnja leta. Zlasti se to kaže na osnovnih šolah in nižjih gimnazijah. Porast uspeha nikakor ni slučajen, niti ne more biti le posledica spremenjenih ocenjevalnih meril. Vzroke zanj je treba iskati v prizadevanju šolskih odborov, od katerih so mnogi posvetili vprašanju šolskih uspehov mnogo pozornosti, nadalje v prizadevanju prosvetnih organov in učiteljstva samega, izboljšati metodično delo pri pouku in v rastoči skrbi staršev za uspehe otrok, kar ne velja le za mesta, ampak tudi za podeželje. Vkljub tej ugotovitvi pa je bilo opaziti konec tega šolskega leta, da doseže le mnogo premalo šolskih obveznikov v času osemletne obveznosti najvišji razred in da mnogi zaključijo šolsko obveznost v tretjem, drugem ali celo v prvem razredu gimnazije ali v ustreznih razredih osnovne šole. Ta pojav nujno terja reformne ukrepe, izboljšanje šolskega dela in njegovo večjo prilagoditev življenjskim pogojem in potrebam.

Iz leta v leto se zaostruje problem šolskega prostora, tako da kapacitete obstoječih šol marsikje tudi že v dvojni zasedbi ne zadoščajo več rastočim potrebam. Zato je Izvršni svet v pripravah za družbeni načrt in proračun za leto 1957 sklenil predlagati Ljudski škupščini, naj se sredstva, ki bodo v tem letu predvidena za negospodarske investicije, usmerijo predvsem na področje osnovnega šolstva in nekatera druga doslej premalo upoštevana področja, kar velja zlasti za mesta in industrijska središča, kjer je pomanjkanje šolskega prostora najbolj občutno.

Vedno večjo pozornost posveča naša družba strokovnemu šolstvu, ki naj izobrazuje strokovnjake vseh stopenj za potrebe našega naglo razvijajočega se gospodarstva in za razne druge družbene potrebe. Tudi leta 1956 je imelo naše strokovno šolstvo vrsto težav, ki se kažejo zlasti v pomanjkaju kvaliternih učnih moči, učbenikov in učil, v pomanjkanju šolskega prostora, preobremenjenosti dijakov in neustreznosti učnih načrtov. Medtem ko bo del teh težav odpravila bodoča šolska reforma, pomeni ustanovitev skladov za kadre v gospodarstvu napredek v zagotavljanju sredstev za to šolsko panogo, saj so znašali samo skladi za kadre pri republiških gospodarskih zbornicah v zadnjem letu

nad 313 milijonov dinarjev, sredstva, ki so bila v tem letu dodeljena strokovnim šolam v LRS iz skladov pri zveznih gospodarskih zbornicah pa 386 milijonov din. V tem letu se je izboljšal zlasti materialni položaj strokovnih šol, ki se vzdržujejo izključno iz skladov pri republiških gospodarskih zbornicah (vajenske šole za trgovsko stroko in gostinska šola), deloma tudi vajenskih šol drugih strok. Iz sredstev sklada za kadre v trgovini smo začeli graditi trgovski vajenski šoli v Gorici in Celju ter so bile izvršene priprave za adaptacijo prostorov za trgovsko vajensko šolo v Ljubljani. Pereče pa je ostalo tudi v tem letu vprašanje zagotovitve sredstev za vzdrževanje industrijskih šol pri nekaterih večjih podjetjih. Zato je Izvršni svet opomnil okrajne ljudske odbore, naj v bodoče prevzamejo vse industrijske šole na svojem območju in jih vzdržujejo iz okrajnih proračunskih sredstev.

V razpravi o spremembah pravnih predpisov o skladih za kadre v gospodarstvu, ki je trajala vse leto, je Izvršni svet na podlagi dosedanjih izkušenj glede dela upravnih odborov skladov za kadre zavzel stališče, naj se skladi poenotijo, naj ne bodo torej več ločeni po gospodarskih panogah, naj se razen zveznega sklada ustanovijo tudi republiški in zlasti okrajni skladi za kadre; nova uredba naj omogoča, da se razen trgovskih in gostinskih šol vsaj deloma lahko redno vzdržujejo tudi strokovne šole iz sredstev teh skladov. Osnutek nove zvezne uredbe je ta stališča v bistvu upošteval.

Da bi se nekateri občinski ljudski odbori vsaj deloma razbremenili razmeroma visokih stroškov za vzdrževanje nižjih glasbenih šol, so s šolskim letom 1956/57 občutno zvišali šolnino na teh šolah ter začeli spreminjati nižje glasbene šole iz proračunskih v finančno samostojne zavode. Ta pojav je bilo opaziti zlasti na področju OLO Ljubljana. Izven Ljubljane so, razen redkih izjem, ostale vse nižje glasbene šole proračunske ustanove. Na šolah, ki so tako spremenile svoj statut in zvišale šolnino, se je vpis učencev zmanjšal, medtem ko je drugod normalno narasel. Svet za kulturo in prosveto LRS je razpravljal o tem vprašanju in ugotovil nujno potrebnost enotno urediti status nižjih glasbenih šol in plačevanje šolnine na njih za področje vse Slovenije.

Glede izdajanja učbenikov ter proizvodnje učil in opremljanja šol z njimi se stanje v letu 1956 v primerjavi z letom 1955 ni bistveno spremenilo.

V pogledu učnega osebja se položaj na šolah le počasi zboljšuje, saj potrebujemo samo za delo na osnovnih šolah še okoli 500 kvalificiranih učnih moči. Zaradi tega je zaposleno na vseh vrstah šol nesorazmerno visoko število upokojenih učnih moči. Zato je zlasti na gimnazijah in strokovnih šolah silno visoko število honorarnega učnega osebja ali honorarnih ur. Razen tega pa poučuje zlasti na srednji stopnji šolanja precejšnje število osebja, ki za tako delo nima zadostne kvalifikacije. Spričo tega vzbuja toliko večjo zaskrbljenost pojav, da se oglašča za zaposlitev v šolski službi povprečno le okoli 46 % diplomantov prirodoslovno-matematično-filozofske fakultete. Zlasti je čutiti v šolah pomanjkanje strokovnih moči za pouk fizike, matematike, kemije, angleščine in raznih strokovnih predmetov na strokovnih šolah.

Vendar je leta 1956 mogoče ugotoviti določen napredek na področju nadaljnjega izobraževanja in izpopolnjevanja obstoječega učnega osebja. V tem letu je bilo organiziranih za prosvetne delavce več tečajev in seminarjev kakor kdaj koli prej. Pomembno je na tem področju zlasti delo pedagoškega centra, ki si je v tem letu uredil svojo materialno bazo ter organiziral sam ali v sodelovanju s strokovnimi društvi in z republiškim prosvetnim inšpektoratom vrsto tečajev za najbolj potrebna vprašanja pouka in vzgoje.

3. Univerza, umetniške akademije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti in problematika organizacije znanstvenih ustanov

Izvršni svet je med letom večkrat razpravljajal o problematiki univerze in o posameznih aktualnih vprašanjih tega področja. V razpravi o prvem osnutku zakona o ljubljanski univerzi je zavzel Izvršni svet v osnovnih vprašanjih tega osnutka naslednja stališča:

a) Organizacijska struktura univerze, ki jo bo določil bodoči univerzitetni zakon, naj temelji na koristih pedagoškega in znanstvenega dela univerze in njenih fakultet; razprava v univerzitetnih organih upravljanja naj omogoči, da pridemo ob upoštevanju tega načela do najustreznejše rešitve tega vprašanja. Postavlja se zlasti vprašanje smotrnosti delitve prirodoslovno-matematično-filozofske fakultete v naravoslovno in filozofsko fakulteto, delitve pravno-ekonomske fakultete v pravno in ekonomsko fakulteto ter delitve tehniške fakultete. Medtem ko so si univerzitetni organi glede delitve prvih dveh skoraj popolnoma edini, je vprašanje smotrne organizacije študija raznih tehničnih ved na naši univerzi še premalo proučeno.

b) Ob razpravljanju o novem univerzitetnem zakonu je posvetiti posebno pozornost primerni ureditvi vprašanja učnih načrtov in programov. Doseči je treba krajše povprečno trajanje študija na posameznih fakultetah, oddelkih in odsekih, ne da bi pri tem trpela kvaliteta pedagoškega dela in študija. Tudi z zakonskimi določili naj se zagotovi možnost, na primeren način urediti to družbeno pomembno vprašanje.

c) Vprašanje statusa Narodne in univerzitetne knjižnice, ki je danes sestavni del univerze, katere položaj pa v zakonskem osnutku ni jasno določen in opredeljen, je treba posebej proučiti in najti ustrezno rešitev.

Izvršni svet je tudi letos razpravljajal o vprašanju pogojev za vpis na univerzo. Vprašanje je bilo načeto ob dejstvu, da je uvedla LR Srbija za vpis na večino fakultet beograjske univerze jeseni 1956 nekakšne sprejemne izpite, da bi s tem zavrla prekomeren dotok študentov na univerzo, kjer razpoložljiva študijska baza in njena kapaciteta tega ne dopuščata. Izvršni svet LRS je v razpravi ponovno poudaril svoje stališče, da načelno ni mogoče omejevati vpisa mimo veljavnih predpisov, kar velja tudi za absolvente srednjih strokovnih šol, glede katerih se vztrajno ponavljajo pomisleki, ali jim je umestno dopuščati možnost fakultetnega študija. Izvršni svet je sodil, da je samo izjemno mogoče omejiti vpis na posamezne fakultete in za posamezna študijska leta, če to terjajo objektivni pogoji (pomanjkanje prostorov, opreme, osebja). Stvar pravilno urejenega celotnega šolskega sistema naj bo, primerno uravnati dotok v univerzitetni študij. Določeno vlogo naj ima pri tem tudi sistem otroških dodatkov in politika štipendiranja. Tudi glede možnosti univerzitetnega študija absolventov industrijskih, rudarskih in mojstrskih šol, ki so ga obravnavali v Odboru za prosveto in kulturo Zveznega izvršnega sveta na pobudo Izvršnega sveta LR Srbije, je Izvršni svet LRS zavzel pozitivno načelno stališče. Pri tem pa je poudaril, da je treba pred dokončno odločitvijo urediti vse potrebno, da ne bi bila taka pravica le formalna in brez realne možnosti jo resnično uveljavljati. Ob tem je Izvršni svet izrazil mnenje, da je treba študij na ustreznih fakultetah močneje prilagoditi potrebam našega gospodarstva ter razmisliti o uvedbi posebnega študija za izobraževanje tako imenovanih pogonskih inženirjev.

V smislu načelnega stališča je Izvršni svet na predlog medicinske fakultete izdal odlok o omejitvi vpisa na to fakulteto v študijskem letu 1956/57 na 130 novincev, ker objektivne razmere večjemu številu ne bi mogle nuditi pogojev za uspešno delo.

Razen utrjevanja družbenega upravljanja, pripravljanja republiškega univerzitetnega zakona in pripravljanja univerzitetnega ter fakultetnih statusov je v delu ljubljanske univerze leta 1956 zaznamovati še naslednje važnejše dogodke in pojave:

Po nadrobni proučitvi vseh okolnosti je univerzitetni svet potrdil ustanovitev odseka za tekstilno tehnologijo na oddelku za kemijo tehniške fakultete. Na novem odseku, ki naj izobražuje visokokvalificirane strokovnjake za tekstilno industrijo, so se z zimskim semestrom 1956/57 začela predavanja. V okviru pravnega oddelka pravno-ekonomske fakultete je bil v začetku leta ustanovljen Inštitut za javno upravo, ki naj pomaga pri reševanju zadevne problematike, pri dviganju kvalitete upravnega dela in njegove organizacije z modernimi metodami na sodobno raven. Leta 1956 je tudi delo pri organiziranju veterinarskega oddelka agronomsko-gozdarsko-veterinarske fakultete toliko napredovalo, da je lahko začel jeseni 1956 z delom ter so se nanj vpisali prvi študenti.

Z investicijskimi krediti, ki jih je imela univerza v tem letu na razpolago, so bila opravljena nekatera večja in manjša dela na raznih objektih ter je bila nabavljena oprema za posamezne oddelke, odseke in inštitute. Med večjimi deli je treba omeniti zaključna dela na gradnji Inštituta za šibki tok, dela na šolskem traktu Metalurškega inštituta, nadaljevanje del na Inštitutu za metalne konstrukcije, zaključna gradbena dela na poslopju astronomskega observatorija, začetek gradnje poslopja za menzo, kotlovnico, in pralnico v Študentskem naselju. Leta 1956 se je začela tudi gradnja stanovanjskih poslopij za univerzitetno osebje.

Leta 1956 se je začelo izvajati določilo splošnega zakona o univerzah o najvišji starostni meji za opravljanje funkcije univerzitetnega učitelja. S sklepom fakultetnih svetov ali univerzitetnega sveta naj bi na podlagi zakonskega določila prenehala funkcija 12 profesorjem, trem pa je univerzitetni svet izvrševanje te funkcije podaljšal za eno leto, ker je bilo to v nujnem interesu pedagoškega dela na fakulteti. Ob tej priložnosti se je zlasti na nekaterih stolicah z vso jasnostjo pokazal neprijeten položaj, ki ga povzroča starostna struktura učnega osebja, zlasti ker za nekatera važna področja ni mogoče najti v kratkem času ustreznih naslednikov, kar nalaga pristojnim faktorjem dolžnost, da posvete v bodoče vso pozornost smotrni kadrovski politiki na univerzi. Tudi zidava stanovanj za univerzitetno osebje, omenjena v tem poročilu, naj pomaga reševati to pereče vprašanje.

S svetom umetniških akademij so te dobile leta 1955 svoj organ družbenega upravljanja. Leta 1956 se je ta skupni organ za Akademijo upodablajočih umetnosti, Akademijo za glasbo in Akademijo za igralsko umetnost uveljavil in prevzel dobršen del nalog, ki jih je poprej opravljal Svet za prosveto in kulturo LRS. V sklepni fazi je izvršitev ene izmed glavnih nalog Sveta umetniških akademij, pripraviti osnutek republiškega zakona o umetniških akademijah.

V smislu določil temeljnega zakona o štipendijah je leta 1956 prenesel Svet za kulturo in prosveto LRS ali njegova komisija za štipendije okoli štiri petine svojih štipendij na okrajne in občinske ljudske odbore, del štipendistov

pa so prevzele razne gospodarske organizacije. Po prenosu se je Svet za kulturo in prosveto omejil na štipendiranje slušateljev prirodoslovno-matematično-filozofske fakultete, umetniških akademij in nekaterih višjih šol, to je na štipendiranje kandidatov za zaposlitev v šolski službi. Skupno je bilo leta 1956 porabljenih za štipendiranje v LRS okrog 245 milijonov din; iz te vsote je prejemalo štipendije okrog 5500 srednješolcev in visokošolcev.

Konec leta 1956 je štela Slovenska akademija znanosti in umetnosti dva častna člana, 35 rednih in 20 dopisnih članov. Med letom sta umrla redni član Janko Polec in dopisni član Petar Skok. Za redna člana sta bila izvoljena profesorja pravno-ekonomske fakultete Viktor Korošec in Makso Šnuderl, za dopisnega člana pa Janko Lavrin, upokojeni profesor univerze v Nottinhamu. V oktobru 1956 so bili ponovno izvoljeni za triletno funkcijsko dobo: za predsednika Akademije Josip Vidmar, za podpredsednika Božidar Lavrič in za glavnega tajnika Milko Kos.

Izvršni svet je med letom ponovno razpravljal o organizaciji znanstvenega dela v LRS in o institucijah, ki se ukvarjajo s takim delom. Pri tem je ugotovil, da je število takih ustanov v okviru univerze in akademije, pa tudi izven njiju močno poraslo, da je v stalnem porastu tudi število osebja v teh ustanovah in da ta razvoj marsikje ni v skladu ter v pravilnem sorazmerju z razvojem na drugih področjih našega družbenega življenja, zlasti z razvojem osnovnega in srednjega šolstva. Pregled dela, zlasti tistih znanstveno-raziskovalnih zavodov, ki imajo status finančno samostojnih zavodov, kaže, da so često premalo povezani z gospodarstvom in njegovimi potrebami. Izvršni svet je nadalje ugotovil, da obstoje razne znanstvene ustanove s skoraj enakimi ali zelo podobnimi nalogami na raznih fakultetah ljubljanske univerze in v okviru Akademije, pa tudi izven prve in druge, kar povzroča dostikrat neekonomično trošenje razpoložljivih sredstev. Da bi nadrobno proučila stanje in problematiko vsega tega področja ter predložila Izvršnemu svetu predloge za rešitev tega kompleksa perečih vprašanj, je imenoval Izvršni svet komisijo in ji kasneje razen prvotne naloge določil še drugo, naj pretrese predloge znanstveno-raziskovalnih zavodov za dodelitev investicijskih sredstev leta 1957 ter ugotovi njihovo utemeljenost in nujnost.

V zvezi s problematiko znanstvenih zavodov je omeniti, da je Izvršni svet Inštitut za narodnostna vprašanja pri Univerzi v Ljubljani, ki je bil z določilom 86. člena zakona o upravnih organih v LRS prenesen pod neposredno nadzorstvo Izvršnega sveta, preimenoval v Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani.

Z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o skladu Borisa Kidriča ter z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o podeljevanju Prešernovih nagrad in s statutoma obeh skladov se je med letom smotrneje uredilo podpiranje znanosti in umetnosti s temi posebnimi sredstvi in hkrati točno razmejilo delovno področje obeh skladov.

4. Ostale prosvetne in kulturne ustanove

Na področju muzejev, galerij, spomeniškega varstva, knjižnic in arhivov ni zaznamovati leta 1956 posebnih organizacijskih sprememb pa tudi ne sprememb v njihovem številu ali sprememb v vsebinski problematiki njihovega dela, razen da uvajajo nekateri republiški muzeji nove delovne metode s tem,

da skušajo približati muzejske zbirke mladini. Čeprav je mreža muzejskih ustanov zadostna, je še zmerom opaziti tendenco naraščanja števila muzejev ali muzejskih zbirk. Težak problem pomeni zlasti za nekatere republiške muzeje v Ljubljani in za Državni arhiv v Sloveniji akutno pomanjkanje prostorov. Zato je Izvršni svet naročil Upravi za investicije, naj izdelata gradbeni program za novo zgradbo Državnega arhiva Slovenije in prouči možnosti za preureditev ljubljanskega gradu za potrebe Narodnega muzeja.

V Kopru je tamkajšnji občinski ljudski odbor ustanovil leta 1956 arhiv, da bi se tam zbrane dragocene arhivalije strokovno uredile in varovale.

Posebej je treba omeniti, da je Izvršni svet med letom razpravljajal o osnutkih dveh zveznih zakonov, ki naj bi uredila stanje na dveh važnih področjih kulturno-prosvetne dejavnosti, in sicer o osnutku zakona o gledališčih in o osnutku zakona o arhivih. Glede prvega je bil Izvršni svet mnenja, naj se v njem predvidena organizacija gledališč poenostavi s tem, da bi bile razen gledališkega sveta in direktorja predvidene posebne gledališke uprave z upravniki le v velikih gledališčih, ki obsegajo dramo, opero in balet. Odločanje o tem naj bi zvezni zakon prepustil republiškim svetom za kulturo in prosveto. Republiški zakoni o gledališčih naj bi razen predpisov o poklicnih gledališčih vsebovali tudi določbe o statusu, ustanovitelju in njegovih pravicah, o organizaciji in vodstvu polpoklicnih in amaterskih gledališč. Zvezni zakon o gledališčih, sprejet v aprilu 1956, je deloma upošteval ta stališča. Svet za kulturo in prosveto LRS je konec leta sprejel osnutek republiškega gledališkega zakona in ga predložil Izvršnemu svetu.

V razpravi o osnutku zveznega zakona o arhivih se je Izvršni svet izjavil za naslednja načela: arhivska služba naj ima značaj javne službe; arhivi naj skrbe za strokovno ureditev in varstvo zbranih arhivalij; dostopni naj bodo vsakomur, ki lahko v njih zbrano gradivo s pridom proučuje. Vprašanje upravnega organa, ki naj ima nadzorstvo nad arhivi, je treba še proučiti.

Na področju radiofonije je zaznamovati leta 1956 precejšen porast števila radijskih naročnikov ter razširitev programa matične oddajne postaje Radia Ljubljana in relejnih postaj, zlasti z oddajami drugega programa za Ljubljano in okolico. V tem letu so bile prve poskusne televizijske oddaje in so bila izvršena pripravljajalna dela za redno uvedbo televizijske službe pri nas.

Obe podjetji za proizvodnjo filmov, Triglav film in Viba film, sta izdelali leta 1956 en celovečerni umetniški film (Dolina miru) in 18 kratkometražnih, dokumentarnih ter kulturnih filmov. Leta 1955 ustanovljeni Zavod za šolski in poučni film je svojo dejavnost usmeril k izdelovanju dia-filmov za šolsko in ljudskoprosvetno dejavnost ter k izposojanju svoje filmske zbirke šolam in ljudskoprosvetnim organizacijam.

VI. ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO

1. Pravno urejevanje s področja zdravstva in socialnega varstva

V preteklem letu je bilo izdanih več zakonov s področja zdravstva, s katerimi so bila urejena nekatera temeljna vprašanja zdravstvene službe.

Zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah je opredelil te zavode kot temeljne zdravstvene zavode, ker je v njih združena vsa preventivna in kurativna zdravstvena služba na terenu, ker so ljudstvu najbližji

in ker jim je zaupana vsa skrb za splošni zdravstveni in higienski standard. S tem zakonom se urejajo še organi upravljanja, strokovne enote in strokovno delo ter ekonomsko in finančno poslovanje teh zavodov.

Zakon o bolnicah je razširil naloge bolnic tudi na področje preventivne zdravstvene službe in na obvezno pomoč drugim zdravstvenim zavodom.

Zakon o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi je pravno uredil vprašanje, kako naj se zagotovi z rednimi letnimi pregledi zdravstvenih zavodov kvaliteta njihovega dela.

Z navodilom za izvrševanje zakona o lekarniški službi in z Navodilom za izvrševanje zakona o zobozdravstveni službi sta bili nadrobno urejeni ti panogi zdravstva.

Družbeno upravljanje. Družbeno upravljanje v zdravstvenih zavodih se je tudi v tretjem letu svojega obstoja uspešno razvijalo ter pripomoglo predvsem k izpopolnitvi mreže zdravstvenih zavodov, povečanju števila zdravstvenega osebja in utrditvi notranje organizacije zdravstvene službe. Izmenjevanje izkušenj med posameznimi člani upravnih odborov in članov svetov za zdravstvo pa je prispevalo tudi k izpopolnjevanju članov družbenega upravljanja samih, ki se za svoje naloge vedno uspešneje usposablja.

2. Zdravstvena služba

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje. Leta 1956 organizacija izvenbolnične službe ni bila bistveno spremenjena. Nove zdravstvene postaje so bile ustanovljene v Sodražici, Dobrempolju, Cankovi, Sečovljah in v Dutovljah.

V zvezi z novim zakonom o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah se je zmanjšalo število zdravstvenih domov in povečalo število zdravstvenih postaj. Po stanju konec leta 1956 imamo 65 zdravstvenih domov in 111 postaj.

Tudi organizacija obratnih ambulant je bila spremenjena na podlagi zakona o obratnih ambulanzah. Število obratnih ambulant se je znižalo na tiste ambulante, ki niso uredile svoje organizacije po določbah novega zakona. Zato opravljajo svojo službo kot enote zdravstvenega doma. Stanje konec leta 1956 izkazuje 60 obratnih ambulant. Skupno imamo sedaj 236 samostojnih izvenbolničnih zdravstvenih zavodov s potrebnimi organizacijskimi enotami (splošne, specialistične, šolske, zobne ambulante, dispanzerje, posvetovalnice itd.).

Na zdravstvene domove in postaje je organizacijsko vključenih še 71 pomernih zdravstvenih postaj.

Poliklinike so organizirane v Celju, Ljubljani in Mariboru. Razen teh enot imamo še 6 samostojnih higienskih zavodov in 40 higienskih postaj. Število reševalnih postaj je naraslo na 45, od teh je 23 finančno samostojnih z lastnimi upravnimi odbori, 22 pa je vključenih v zdravstvene domove ali bolnice.

Brez zdravstvenih zavodov je še vedno 10 občin (Draga—Loški potok, Predgrad v okraju Kočevje, Martijanci v okraju Murska Sobota, Mirna v okraju Novo mesto, Borl, Cirkovce, Desternik, Gorišnica, Juršinci in Videm v okraju Ptuj).

Bolnična služba. Bolnična služba je povečala leta 1956 naslednje svoje kapacitete. Odprta je bila nova splošna bolnica v Šempetru za Slov.

Primorje s 330 posteljami. V Ljubljani je bila ustanovljena nova porodnišnica s 65 posteljami. Iz bivše specialne bolnice za kostno tuberkulozo v Šempetru pri Gorici se je osamosvojila specialna bolnica za predšolsko invalidno mladino na Stari gori s 130 posteljami. Bistveno se je povečala bolnica za kostno tuberkulozo v Valdoltri (za 198 postelj) in je zaradi tega prenehala bolnica za kostno tuberkulozo v Šempetru pri Gorici.

S tem je doseženo splošno povprečje 6,73 postelj na 1000 prebivalcev, nasproti lanskemu povprečju 6,58.

Največja potreba je zaenkrat po bolniških posteljah za duševne bolnike. Vkljub dograditvi nove bolnice za duševne bolezni v Idriji leta 1957 še vedno ne bo dovolj postelj za duševne bolnike (nad 1000 prošelj in predlogov za sprejem je še nerešenih).

Nujna je tudi dograditev novih kliničnih bolnic v Ljubljani, nove bolnice v Kopru ter bolnic v Gorici, Celju in Murski Soboti.

Lekarniška služba. Lekarniška služba je zajemala decembra 1956 — 101 lekarno in 8 lekarniških postaj. Vkljub temu imamo še vedno 65 krajev, kjer dela zdravnik, zdravila pa morajo bolniki naročati drugod.

Boljša oskrba z živili je deloma omogočena s tem, da so pri zdravstvenih postajah ustanovljeni depoji zdravil. Razen nezadostnih investicijskih sredstev ovira razvoj lekarniške službe tudi pomanjkanje farmacevtov in farmacevtskih pomočnikov. Preskrba z zdravili je bila leta 1956 boljša kakor leta 1955, ker je bilo iz centralnega deviznega fonda več sredstev na voljo in to pravočasno po kvartalnih. Razen tega pa so bila ta sredstva tudi pravilneje trošena. Zato nismo imeli v tem letu nobenih posebno kritičnih problemov v preskrbi z zdravili. Skupno je bilo potrošenih l. 1956 za zdravila in farmacevtske kemikalije 94 614 522 deviznih din.

Zdravstveno osebje in strokovno šolstvo. Leta 1956 smo dobili v LRS 87 novih mladih zdravnikov in 16 starejših zdravnikov, demobiliziranih iz aktivne službe v JLA. S tem smo dosegli povprečje — 1 zdravnik na 1200 prebivalcev. Razmerje zdravnikov, zaposlenih v izvenbolnični službi, pa še vedno ni zadovoljivo (1 : 3600 prebivalcev). Zato je zaostreno odobravanje specializacij, da bi še doslednje usmerili nove zdravnike na teren.

Srednjega medicinskega kadra imamo skupaj 2403. Zaostajamo predvsem pri sanitarnih tehnikih in medicinskih sestrah.

V Sloveniji je razen Medicinske fakultete 15 rednih medicinskih šol (3 višje 5 srednjih, 7 nižjih). Leta 1956 je bilo na novo ustanovljena Šola za bolničarje v Šempetru pri Gorici in Šola za bolničarje v Novem mestu. Z dograditvijo novih šolskih prostorov in internata se je povečala kapaciteta šole za medicinske sestre v Celju za 35 učenk.

Višje, srednje in nižje medicinske šole je končalo lani skupno samo 161 oseb. To priča o povsem nezadostni kapaciteti srednjih in nižjih medicinskih šol, saj kaže potreba nad 3000 oseb, od tega 1000 sester in vsaj 1000 bolničarjev. Konec leta 1956 je bilo v medicinskih šolah skupno 1066 gojencev.

Število absolventov raznih tečajev, ki je večje od števila absolventov rednih šol, kaže, da je vzgoji kadrov še zmerom preveč improvizacije. Absolventov raznih dokvalifikacijskih tečajev je bilo namreč 183.

Zobnim terapevtom (zobozdravnikom in dentistom) so bili namenjeni strokovni izpopolnjevalni tečaji. Obiskovalo jih je 63 terapevtov.

Za zidavo skupnega poslopja za šole za sanitarne tehnike, za medicinske laborante, za zobozdravnike in socialne delavce je bil lani izdelan in potrjen idejni načrt. Glavni načrt je v delu.

Investicije. Za investicije leta 1956 je bilo potrjenih iz republiškega proračuna in posojila (sklada) skupno 761 654 000 din. Ta vsota pa je bila med letom znižana za 40 000 000. Tako je ostalo dejansko razpoložljivih 721 654 000 din. S temi sredstvi so se na splošno nadaljevala že leta 1955 ali še prej pričeta investicijska dela.

Dovršena je kalorična centrala kliničnih bolnic vključno z vsem razvodnim omrežjem ter vsemi podštacijami, razen tega celotna adaptacija ali preureditev interne klinike.

Dovršena sta bila tudi tretji trakt, celotna kanalizacija ter preureditev sušilnice pediatrične klinike, medtem ko so dela na modernizaciji in razširitvi pralnice te klinike dosegla IV. fazo. Klinika služi že v celoti svojemu namenu.

Končana je gradnja I. etape Zavoda za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. Preselitev v novo-zgrajene objekte bo v prvi polovici leta 1957.

Za potrebe bolnice za duševne bolezni v Idriji sta bila leta 1956 popolnoma dovršena objekta A (upravno poslopje s pisarniškimi prostori, stanovanjski prostori ter kotlarna centralne kurjave) in objekt B (ženski oddelek z 247 bolniškimi posteljami). Razen tega so se izvajala dela tudi v objektu D ter so v pritličju (kuhinja z vsemi stranskimi prostori in jedilnica) in kleti končana do IV. faze. Med objekti je položeno razdelilno vodovodno omrežje in je speljana vsa kanalizacija. Pričeli so z rekonstrukcijo vodovoda od zajetja do obstoječega bolniškega rezervoarja. Glede na predvideni sprejem prvih bolnikov spomladi leta 1957 je bil v letu 1956 nabavljen tudi ustrezni del potrebne opreme.

Za paviljon A bolnice za kostno Tbc v Valdoltri je bilo dobavljeno in montirano bolniško dvigalo, razen tega končana naprava klime in trafopostaja. Dovršena so preureditvena dela v kotlarni centralne kurjave, nabavljena je potrebna oprema. Razen tega je bila leta 1956 urejena kanalizacija, čistilna naprava in klorator. Pričeli smo obnavljati tudi bolniški paviljon C ter ležalnico ob morju. Oba objekta bosta v kratkem popolnoma gotova ter izročena svojemu namenu.

V Topolščici so bila izvršena razna notranja dela v bolniškem paviljonu Planika. Obnovljena je bila strešna kritina.

V Šempetru pri Gorici je bila končana nadzidava ter obnova bivše bolnice za kostno Tbc, ki je preurejena v novo splošno bolnico za Goriško s 5 oddelki in z nad 300 bolniškimi posteljami. Nabavljena je bila tudi najnujnejša oprema. Bolnica je začela z delom sredi decembra 1956.

V Celju je bila dovršena in odprta Šola za medicinske sestre z internatom. Za to šolo je bila nabavljena tudi vsa potrebna oprema. Leta 1956 smo začeli tudi z zidavo Zavoda za transfuzijo krvi. Leta 1956 je bil dokončan investicijski program za zidavo nove medicinske fakultete s kliničnimi bolnicami v Ljubljani in predložen revizijski komisiji.

Finansiranje zdravstvene službe. Po ekonomsko finančnih poročilih iz leta 1955 je treba navesti nekaj ugotovitev, ker so v primerjavi z letom 1954 vidne nekatere tendence, ki jih je treba popraviti.

Iz leta v leto se stroški za zdravljenje občutno večajo (leta 1955 nekako za milijardo). Seveda je tako povečanje stroškov na splošno opravičeno, ker se je število oskrbnih dni precej zvišalo. Razen tega pa je urejevanje dopolnilnih in periodičnih plač ter nameščanje novih zdravstvenih kadrov itd., tudi pripomoglo k zvišanju stroškov zdravljenja.

Omenjeno povečanje stroškov je ostalo vkljub vsemu na isti ravni glede na narodni dohodek in se je celo odstotek l. 1955 v primerjavi z l. 1954 nekoliko znižal.

V skupnih stroških za zdravstveno zaščito pa je nasprotno opaziti občuten padec pri proračunskih sredstvih za preventivne zdravstvene ustanove (okoli 21 % v primerjavi z 1954), kar pomeni precejšnje zoževanje preventivne dejavnosti, čeravno je preventivna dejavnost tista panoga, ki bi morala vplivati na zmanjšanje skupnih stroškov zdravljenja.

Izkazani presežki dohodkov v zdravstvenih zavodih kažejo pri bolnicah zdravo tendenco realnejših kalkulacij pri določanju cene oskrbnega dneva in je odstotek presežka glede na stroške leta 1955 padel na 1,55. Nasprotno pa kažejo presežki pri ambulantno-polikliničnih ustanovah, da se razvija ta proces mnogo počasneje, saj izkazujejo te ustanove leta 1955 še zmerom 6,59 %.

V strukturi bolnikov, ki so se zdravili v stacionarnih zavodih, je opaziti zdravo tendenco, da narašča odstotek samoplačnikov, medtem ko se skoraj v istem odstotku znižuje število socialnih zavarovancev.

3. Socialno varstvo

Varstvo mladine oziroma družine. Prenos varstva mladine ali družine na občine je ustvaril večje pogoje in možnosti za intenzivnejšo skrb nad otroki in mladino pod družbenim varstvom. Ta skrb je terjala tudi ustanovitev posebnih družbenih organov pri občinskih ljudskih odborih, in sicer svete za varstvo družine, ki so bili ustanovljeni že pri 77 občinah in ki so takoj pričeli reševati svoje obširne naloge na področju varstva mladine ali družine.

Glede na pravne predpise ločimo v družbenem varstvu skrbništvo in nadzorstvo skrbstvenega organa. Družbeno varstvo je posredno ali neposredno (zavodsko).

Sveti kot skrbstveni organi posvečajo skrb pravilni vzgoji, šolanju ali usposabljanju, zaposlitvi, zdravju ter upravljanju imovine otrok in mladine pod družbenim varstvom. Pri tem jih vodi osnovno načelo, da je treba kar najdalj ohraniti družino in storiti vse, da se nezdravi pojavi v njej kar najprej sanirajo. Zato pa so potrebni preventivni in kurativni, včasih tudi prisilni ukrepi. Otroku brez lastne družine skrbstveni organi kar najprej nadomestijo izgubljeni dom z drugo rejniško družino. V rejniške družine bi bilo treba razmestiti še več otrok iz dečjih domov, iz nekaterih socialnih zavodov ter iz nekaterih nepopolnih družin. To delo pa zaenkrat ovira pomanjkanje primernih rejnikov in pomanjkljiva organizacija. Iz teh nalog izvirajo različni ukrepi skrbstvenih organov, kakor so posvojitve, rejništvo, odvzem otrok staršem, oddaja v socialne zavode itd. Mladina, ki ima nepremičnine, ostaja doma na posestvu, ki ga pod nadzorstvom skrbstvenega organa upravlja skrbnik.

Uspešno družbeno skrb za mladino ali družino dostikrat ovirajo prenizko odmerjena finančna sredstva za področje socialnega varstva in pa pomanjkanje strokovnih kadrov v socialnih službah. To pomanjkanje čutimo zlasti pri občin-

skih ljudskih odborih. Kadri za socialne službe se usposabljuje v šoli za socialne delavce, kjer je sedaj v dveh letnikih 54 slušateljev.

Otroci padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja. V družbenem varstvu mladine zavzema posebno mesto skrb za otroke padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja. Razen vsestranske družbene skrbi za te otroke se posveča posebna važnost temu, da se kar največ teh otrok šola. Onim otrokom, ki iz različnih vzrokov nimajo niti osnovnošolske izobrazbe, so namenjene posebne dopolnilne šole. Sredstva za šolanje otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja potekajo iz prejemkov na osnovi zakonitih pravic (pokojnina, invalidnina, otroški dodatek) in iz štipendij ali podpor ljudskih odborov ter gospodarskih in drugih organizacij. Učni uspehi otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja ne zaostajajo za povprečnim uspehom ostalih šolskih otrok.

Socialno varstvo defektnih. Socialno varstvene obveznosti skupnosti do vojaških vojnih in mirovnih invalidov ter do invalidov dela so že urejene s pozitivnimi predpisi. Ostale defektne osebe pa se obravnavajo po splošnih navodilih, ki veljajo za varstvo oseb, ki nimajo pogojev in možnosti za samostojno preživljanje.

Defektni otroci. Po zadnjih podatkih je v naši republici 7895 defektnih in kronično bolnih otrok. Od teh je zajetih v splošne in posebne šole 2306 otrok, od katerih se slepi, gluhi, duševno defektni in telesno invalidni otroci habilitirajo v posebnih zavodih.

Laže duševno defektni otroci se usposabljuje v pomožnih šolah in v treh posebnih vzgojnih zavodih za debilne otroke, teže duševno defektni otroci do 14. leta pa se oskrbujejo v domu za duševno defektne otroke v Dornavi.

Odrasle defektne osebe (nad 18 let stari). Slepih je 1123 oseb. Med temi je zaposlenih in socialno zavarovanih 193, užívalcev pokojnin in invalidnin 297, socialno podpiranih na njihovih domovih in v zavodih 467, v družinah svojcev pa živi 166 slepih, ki niso zaposleni in jih vzdržujejo svojci. Rehabilitacija pri odraslih slepih prihaja do veljave le pri osebah, ki so pozneje oslepele.

Gluhih je 2561 oseb. Med temi je 971 zaposlenih in socialno zavarovanih, 381 le priložnostno zaposlenih in nezavarovanih, 6 je samostojnih obrtnikov, 191 socialno podpiranih, 28 užívalcev pokojnin in invalidnin ter 984 gluhih, ki živijo pri svojcih in jih le-ti vzdržujejo. Za gluhe, ki so oglušeli v odrasli dobi, nimamo nobenih zavodov za rehabilitacijo.

Civilnih invalidov (brez invalidov dela) z nad 20 % invalidnostjo je evidentiranih 1444 (brez gluhih in slepih).

Duševno defektne odrasle osebe se zdravijo v zdravstvenih ustanovah za duševno defektne, kjer prihaja zdravljenje do veljave. Za teže duševno defektne (idiote, imbecile itd.); ki so indicirani za detenpcijski zavod, imamo v naši republici le en dom.

Socialni zavodi za otroke, mladino in odrasle. V sektorju socialnega varstva je 18 % socialnih zavodov za varstvo otrok, mladine in odraslih oseb, ostali zavodi pa so v prosvetnem sektorju.

V sektorju socialnega varstva so naslednji socialni zavodi:

— za otroke in mladino: dečje jasli, dečji domovi, otroški domovi, mladinski domovi, prehodni mladinski domovi, zavod za usposabljanje invalidne mladine in dom za duševno defektne otroke;

— za odrasle osebe: domovi za stare in onemogle, dom slepih in zavod za duševno defektne.

Socialni zavodi za otroke in mladino. Dečje jasli spadajo — skupaj z otroškimi vrtni — med ustanove za pomoč družini in se v njih preko dneva oskrbujejo otroci zaposlenih mater do 3. leta starosti. Število in zmogljivost ustanov za pomoč družini ne zadošča in bi morali njih število povečati.

Število dečjih domov, v katerih se oskrbujejo otroci do 3. leta starosti, zadošča, vendar pa naj bi v prihodnosti postali predvesm baze za razmeščanje otrok v rejniške družine.

V otroških in mladinskih domovih se oskrbujejo predvsem otroci in mladina iz zdravstveno in vzgojno ogroženih družin od 3. do 14. leta starosti. Število in zmogljivost otroških in mladinskih domov popolnoma zadošča, ker so se izredne povojne razmere, ki so terjale njih ustanavljanje, že dodobra normalizirale.

Specialni mladinski domovi v sektorju socialnega varstva so prehodni mladinski domovi, zavod za usposabljanje invalidne mladine in dom za duševno defektne otroke.

Prehodna mladinska domova vsestransko opazujeta in analizirata vzgojno problematično in iztirjeno mladino pred njenim razmeščanjem v ostale socialne zavode in v rejniške družine.

Zavod za usposabljanje invalidne mladine oskrbuje fizično defektno šolsko mladino. V zavodu je osnovna šola in 6 delavnic. Tukaj se mladina profesionalno usposablja.

Dom za duševno defektne otroke oskrbuje duševno defektne otroke. Čeprav se je zmogljivost zavoda v letu 1956 zvišala, še zdaleč ne zadošča vsem potrebam.

Socialni zavodi za odrasle. V domovih za stare in onemogle se oskrbne razmere sicer stalno izboljšujejo, vendar sedanje stanje še ni popolnoma zadovoljivo.

Dom slepih (odraslih) ima trojno funkcijo: ima učne delavnice za slepe z internatom za vajence, je rehabilitacijski center za kasneje oslepele slepe in sočasno tudi dom za stare in onemogle slepe.

Zavod za duševno defektne oskrbuje duševno defektne odrasle osebe. Zmogljivost zavoda ne zadošča, čeprav se je leta 1956 zvišala za 200 mest.

Vsi socialni zavodi v sektorju socialnega varstva delujejo na osnovi družbenega upravljanja in samostojnega finansiranja. Upravni odbori so od svoje ustanovitve že premagali začetne težave in prehajajo h kompleksnemu obravnavanju domske problematike. Prav tako se je tudi samostojno finansiranje izkazalo za zelo učinkovito pri gospodarjenju, kar se kaže v vrsti nujnih preureditev, ki so delno izboljšale stanje socialnih zavodov.

Investicije. Za investicije leta 1956 je bilo odobrenih iz republiškega proračuna in posojila (sklada) skupno din 12 500 000.—. S temi sredstvi so se nadaljevala že leta 1955 ali še prej pričeta investicijska dela v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku in v Domu za slepe v Stari Loki. V Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, ki je razpolagal z 8 milijoni din, so bile razen kopalnišča urejene kotlovnice in sanitarije (umivalnice, kopalnice in stranišča) v starem poslopju. Dom za slepe v Stari Loki (4,5 milijonov din) je dobil fasadni omet na prizidku, ki je bil dograjen pred

leti, razen tega je bila napeljana centralna kurjava. Denarna sredstva so bila v celoti potrošena za predvidena dela.

Šolske kuhinje, šolske mlečne kuhinje. Letos zaznamujemo porast števila šolskih mlečnih kuhinj v vseh okrajnih ljudskih odborih. Stanje šolskih kuhinj bistveno ni izboljšano.

Za šolsko leto 1955/56 je bilo razdeljenih za potrebe šolskih kuhinj in šolskih mlečnih kuhinj ter popotniških letovanj 107 ton posnetega mleka v prahu, 137 ton rastlinske masti in 144 ton masla.

Konec leta 1956 je obstajalo 30 šolskih kuhinj z okoli 3500 koristniki in 575 šolskih mlečnih kuhinj s 70 000 koristniki.

Za raznolikost in kvaliteto hrane prispevajo dodatna finančna sredstva tudi okrajni ljudski odbori ali občinski ljudski odbori, delno pa starši po premoženjski zmogljivosti in množične organizacije.

Letovanja. Na letovanje je odšlo v razne kraje Avstrije skupno z vzgojitelji 1388 slovenskih otrok, medtem ko je prišlo kot zamenjava na naš Jadran 1244 avstrijskih in 82 otrok koroških Slovencev iz Avstrije.

Vseh letovanj, skupno s taborjenji, ki so jih razen inozemskih letovanj organizirali okrajni ljudski odbori, občinski ljudski odbori in družbene organizacije, je bilo 279. Letovalo je 20 184 otrok. Celotni stroški letovanj so znašali 137 375 000 din.

Varstvo vojaških invalidov. Rehabilitacija. V letu 1956 se je znatno izboljšala organizacija službe, ki se nanaša na rehabilitacijo vojaških invalidov, ker se je v nekaterih bolnicah uvedla zdravstvena rehabilitacija. Razen tega so svoje delo tudi znatno izboljšali Zavod za rehabilitacijo v Laškem, Zavod za rehabilitacijo invalidne mladine v Kamniku in Zavod za rehabilitacijo invalidnih otrok v Stari gori pri Gorici.

Leta 1957 bo v novih prostorih začel poslovati Zavod za rehabilitacijo invalidov, ki bo moral izpopolnjen z novimi kadri, razvijati predvsem poklicno in družbeno rehabilitacijo, ki močno zaostaja za zdravstveno.

Varstvo vojaških in mirnodobskih invalidov. V Sloveniji je 37 566 invalidskih upravičencev, ki uživajo zaščito in invalidnino po predpisih o vojaških invalidih.

Še vedno pa se oglašajo državljani z novimi zahtevki za priznanje invalidskih pravic. Večina novih prijavitelcev uveljavlja invalidske pravice zaradi bolezni.

Iz LR Slovenije je bilo leta 1956 deležnih klimatičnega in topliškega zdravljenja skupno 1048 invalidskih upravičencev, med temi 635 v toplicah, 429 pa v planinah ali na morju. Zdravljenje enega invalida je stalo v toplicah povprečno 16 800 din, v planinskih krajih 18 600 din, ob morju pa 22 500 din. V bodoče se bo zdravljenje vojaških invalidov v naravnih zdraviliščih izboljšalo, ker je o tem izšel poseben predpis.

Na profesionalni rehabilitaciji je bilo leta 1956 48 vojnih invalidov. Dne 1. XII. 1956 jih je bilo na rehabilitaciji še 38. Za profesionalno rehabilitacijo je bilo potrebnih leta 1956 4,3 milijonov din. V strokovnem pogledu rehabilitacija vojaških vojnih invalidov ni bila na zadovoljivi višini in marsikateri vojaški invalid ni zaposlen na primernem delovnem mestu. Zato bo treba usposobiti mlajše invalide za odgovornejša delovna mesta.

VII. ZAKONI IN DRUGI PREDPISI

Zakoni in drugi akti ljudske skupščine LRS. Leta 1956 je Izvršni svet obravnaval in predlagal Ljudski skupščini LRS 18 zakonskih predlogov in 9 predlogov odlokov, od tega:

- na področju gospodarstva, vključno finance, 11 zakonov in 2 odloka,
- na področju organizacije 3 zakone in 3 odloke,
- na področju prosvete 1 zakon in 3 odloke,
- na področju zdravstva 3 zakone,
- na področju pravosodja 1 odlok.

Razen tega je dal Izvršni svet Ljudski skupščini tudi še predlog za 4 sklepe o izvolitvi sodnikov in za 3 sklepe za izvolitev ali razrešitev članov univerzitetnega sveta in fakultetnih svetov.

Na predlog Izvršnega sveta je Ljudska skupščina LRS sprejela naslednje zakone in odloke:

- družbeni plan Ljudske republike Slovenije za leto 1956,
- zakon o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1956,
- zakon o potrditvi republiškega sklepnega računa za leto 1955,
- zakon o upravljanju in gospodarjenju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti,
- zakon o uporabi zemljišč za gradbene namene,
- zakon o pooblastitvi Izvršnega sveta in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja,
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov,
- zakon o skladi LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva,
- zakon o cestnem skladi LRS Slovenije,
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda,
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi sklada Borisa Kidriča,
- zakon o upravnih organih v Ljudski republiki Sloveniji,
- zakon o dopolnitvi zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji,
- zakon o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS,
- zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah,
- zakon o bolnicah,
- zakon o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi,
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o podeljevanju Prešernovih nagrad,
- odlok o potrditvi odloka o začasnem finansiranju,
- odlok o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za leto 1956,
- odlok o soglasju k odloku Sabora LR Hrvatske o spremembi meje med LR Slovenijo in LR Hrvatsko,
- 2 odloka o potrditvi uredb Izvršnega sveta: o organizaciji in delu Izvršnega sveta in o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo,
- odlok o Višji šoli za telesno vzgojo,

odlok o Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani,
 odlok o Slovenski filharmoniji v Ljubljani,
 odlok o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču LRS in pri
 okrožnih sodiščih.

Uredbe in drugi akti Izvršnega sveta. Izvršni svet je sprejel leta 1956 20 uredb, 41 odlokov, 1 navodilo in 43 odločb, 1 statut in 1 odlok o spremembi statuta.

4 uredbe in 25 odlokov je bilo izdanih za izvršitev zveznih predpisov ali na njihovi podlagi, 16 uredb in 16 odlokov pa na podlagi republiških predpisov ali za njihovo izvršitev.

Po posameznih področjih so bile uredbe in odloki izdani takole:

na področju gospodarstva (vštevši komunalne zadeve in finance) 7 uredb: o sečnjah gozdnega drevja, o plačevanju prispevkov v gozdne skalde (3 uredbe), o omejitvah predelave lesa iglavcev, o spremembah uredbe o razdeljevanju in odpovedi stanovanj, o skladu LRS za zidanje stanovanjskih hiš;

22 odlokov: o določitvi akontacije in plačevanju dohodnine (3 odloki), o določitvi roka za razpis volitev delavskih svetov, o najvišjih prodajnih cenah smrekove in jelove hlodovine, o začasnem finansiranju, o določitvi dohodnine v stalnem znesku, o stopnjah dohodnine od kmetijstva, o določitvi dopolnilne dohodnine od kmetijstva, o taksah za potočne in rečne mline ter hibridno trto, o skočninah za plemenske žrebce, o okvirnih stopnjah občinskega prometnega davka, o dodelitvi subvencij družbenim organizacijam in društvom, o določitvi odstotka dela dobička gradbenih in montažnih podjetij, podjetij za izkoriščanje gozdov in podjetij za raziskovalna dela, ki gre v družbeni investicijski sklad okraja, v katerem ima podjetje sedež, o odškodninski tarifi za razlaščena zemljišča, o stopnjah prispevkov za kadre, o programih za nadomestitev osnovnih sredstev iz amortizacijskih skladov gospodarskih organizacij, ki jih potrjuje Izvršni svet, o organu za upravljanje gozdnega sklada, o določitvi količin vina in žganja, ki jih smejo proizvajalci porabiti brez plačila prometnega davka, o najvišjih stopnjah turistične takse v Ljudski republiki Sloveniji, o oprostitvi gostinskih enot planinskih društev obveznosti do republike, okrajev in občin;

2 statuta: o skladu Borisa Kidriča in o Prešernovem skladu;

na področju prosvete in šolstva

2 uredbi: o ustanovitvi Zavoda za proučevanje šolstva in ustanovitvi Upravne šole;

3 odloki: o honorarni službi, delovnih obveznostih in nagrajevanju za nadurno delo v prosvetno-znanstveni službi, o preimenovanju Inštituta za narodnostna vprašanja pri Univerzi v Ljubljani, o natečaju za sprejem novih študentov na medicinsko fakulteto;

navodila o prvih volitvah članov, ki jih volijo delovni kolektivi v upravne odbore kulturno-prosvetnih, znanstvenih in umetniških zavodov;

na področju socialnega varstva

odlok o določitvi kategorij uživalcev stalne državne podpore, ki se jim zagotovi zdravstveno varstvo;

na področju pravosodja

uredbo o povračilu stroškov in izgube na zaslužku sodnikov porotnikov;

2 odloka: o novi določitvi števila sodnikov pri okrajnih sodiščih v Ljudski republiki Sloveniji ter o pomilostitvi obsojencev;

na področju občne uprave

3 odloki: o višini dnevnic za uradna potovanja in ločeno življenje, o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih, o dodelitvi letošnje nagrade uslužbencem in delavcem republiških državnih organov in ustanov;

na področju organizacije

10 uredb: za izvršitev zakona o razširitvi ustave in drugih predpisov na Koprsko območje, o organizaciji in delu Izvršnega sveta, o prenosu zadev iz pristojnosti Izvršnega sveta na republiške upravne organe, o ustanovitvi in delovnem področju strokovnih svetov Izvršnega sveta za industrijo, za urbanizem, za gozdarstvo, za promet, za vodno gospodarstvo (5 uredb), o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo, o odpravi Komisije za energetiko;

10 odlokov: o spremembi sestava Sveta za prosveto in kulturo, o prenehanju odpravljenih in o začetku dela novih republiških upravnih organov, o načinu sestave novih republiških svetov (2 odloka), o določitvi nadzorstvenih organov nasproti republiškim zavodom in republiškim komisijam (3 odloki), o sestavi odborov in komisij Izvršnega sveta, o spremembah sedeža oziroma imena občin (2 odloka).

Od izdanih odločb Izvršnega sveta, ki so bile objavljene v Uradnem listu LRS, nima nobena materialne vsebine. Izdanih pa je bilo:

21 odločb o imenovanju oziroma razrešitvi vodilnih uslužbencev v državnih organih in o imenovanju članov republiških svetov;

9 odločb o imenovanju članov upravnih odborov,

2 odločbi o imenovanju direktorjev zavodov,

3 odločbe o gospodarskih organizacijah,

7 odločb o finančno samostojnih zavodih,

1 odločba o organizaciji bolnice.

Predpisi republiških upravnih organov. Leta 1956 so izdali republiški upravni organi in sveti 23 splošnih predpisov, od tega:

8 na področju gozdarstva,

3 na področju splošne uprave,

7 na področju zdravstva,

2 na področju pravosodja,

1 na področju notranjih zadev,

1 na področju organizacije,

1 o imenovanjih.

Nadzorstvo nad zakonitostjo predpisov ljudskih odborov. Okrajni ljudski odbori so izdali v preteklem letu 196 odlokov in drugih takih aktov, ki morajo biti objavljeni v Uradnem listu, občinski ljudski odbori pa 1936 odlokov in drugih aktov, ki so bili objavljeni v okrajnih uradnih glasilih.

Vsi ti predpisi so bili pregledani v skladu z veljavnimi predpisi. Kolikor so bili takšni predpisi nezakoniti, so bili ljudski odbori na to opomnjeni in so povečini upoštevali pripombe in popravili take predpise. Samo v redkih primerih je Izvršni svet obravnaval nezakonitost posameznih odlokov ljudskih odborov na svoji seji. Razveljavil ni v letu 1956 nobenega odloka, ker so odbori upoštevali njegove pripombe.

Pritrditve k predpisom ljudskih odborov. Leta 1956 je Izvršni svet dal pritrditve k odlokom ljudskih odborov o kategorizaciji cest III. reda.

PREDLOG ZAKONA

o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih

1. člen

5. člen zakona o gozdnih skladih (Uradni list LRS, št. 38-152/56) se dopolni tako; da se doda na koncu nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije je pooblaščen, da predpiše povprečne cene lesa na panju po vrednostnih razredih ter vrstah in sortimentih lesa«.

2. člen

6. člen zakona se spremeni in dopolni tako, da se glasi:

»Prispevek se ne plača od lesa, ki ga lastnik, posestnik, upravitelj ali koristnik gozda na podlagi sečnega dovoljenja poseka v svojem gozdu oziroma v gozdu, ki ga upravlja ali uživa, ter neposredno uporabi za potrebe lastnega gospodinjstva ali pa za vzdrževanje, obnovo ali graditev gospodarskih in stanovanjskih poslopij za potrebe svojega gospodarstva.

Izvršni svet predpiše ob kakšnih pogojih se lahko zavezanci oprostitjo plačil prispevka od lesa, ki ga posekajo v svojem gozdu oziroma v gozdu, ki ga upravljajo ali uživajo ter brezplačno oddajo za javne namene«.

3. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

V zvezi s tezami o organizaciji gozdarstva v LR Sloveniji in s stališči, ki so jih sprejeli skupščinski odbori o teh vprašanjih ter v zvezi z določbami o plačevanju prispevkov za gozdne sklade na podlagi zveznega družbenega plana za leto 1957 in uredbe o ustanavljanju in upravljanju gozdnih skladov, smatra Izvršni svet za potrebno, da se dopolni oziroma spremeni zakon o gozdnih skladih, in sicer tako, da se določijo kategorije zavezancev, ki so oproščeni plačil gozdnega prispevka in da dobi Izvršni svet posebno pooblastilo, da predpiše povprečne cene lesa na panju.

Po predlaganih spremembah bi bili ne glede na lastništvo gozda že po zakonu oproščeni plačila prispevka za gozdne sklade vsi lastniki, posestniki, upravitelji in koristniki gozdov od lesa, ki ga neposredno uporabijo za potrebe lastnega gospodinjstva oziroma gospodarstva. Po dosedanji uredbi o plačevanju prispevkov v gozdne sklade so plačevali samo 25 % v tarifi določenega prispevka, vodnogospodarski organi pa so bili tega prispevka v celoti oproščeni. Potrebno pa je, da se vprašanje oprostitve uredi v samem zakonu.

PREDLOG ZAKONA o spremembah zakona o gozdovih

1. člen

14. člen zakona o gozdovih (Uradni list LRS, št. 22-78/53) se spremeni tako:
1. V drugem odstavku se črta stavek: »Spravilo posekanega lesa ni dovoljeno, dokler posekani les ni žigosan«.

2. Zadnji odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Drevje odkaže pooblaščenim gozdarskim uslužbenec«.

2. člen

V 31. členu zakona se v 12. točki črtajo besede: »kdor spravi iz gozda les, preden je žigosan«.

3. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

V zvezi s sprostitvijo prometa z lesom in s poenostavljanjem predpisovanja prispevkov za gozdne sklade smatra Izvršni svet, da žigosanje lesa kot upravni ukrep za zagotovitev plačevanja prispevkov za gozdne sklade in za ureditev prometa z lesom ni več potrebno. Zato predlaga, da se v 14. členu in 31. členu zakona o gozdovih črtajo določbe o žigosanju lesa.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih
ter k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora je na svoji seji 19. aprila 1957 obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih. Omenjena zakona obravnavata področje, ki je tesno povezano s predvideno organizacijo gozdarstva v LRS. Zato daje odbor k obema predlogoma zakona skupno poročilo.

1. Pri obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih, so bili člani odbora mnenja, da zasebna gospodarstva večkrat potrebujejo manjše količine lesa za obnovo njihovih gospodarskih naprav. V predloženem besedilu pa izraz »lastnega gospodinjstva« lahko povzroči na eni strani različno tolmačenje, po drugi strani pa ne dopušča oprostitev plačil prispevka od lesa, ki bil bil za te namene

uporabljen. Zato je bil odbor mnenja, da bi bilo treba dopolniti 2. člen predloga zakona, in sicer tako, da bi se v zadnji vrsti drugega odstavka 2. člena za besedo »poslopij« dodalo še besedilo »ter gospodarskih naprav« tako, da bi se ta vrsta glasila: »poslopij ter gospodarskih naprav za potrebe svojega gospodarstva.«

Z omenjeno dopolnitvijo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih se je strinjal tudi odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev.

2. Predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih pa je odbor za gospodarstvo Republiškega zbora sprejel brez sprememb in dopolnitev. Pri obravnavi tega predloga zakona je bilo izraženo mnenje, da je treba žigosanje vsekakor odpraviti kot upravni ukrep, ostalo pa naj bi žigosanje kot tehnični ukrep, ki bo nujen za poslovanje gospodarskih organizacij ter zadrug.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora predlaga sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih z dopolnitvami, ki so v poročilu omenjene ter sprejem zakona o spremembah zakona o gozdovih.

Odbor je za poročevalca določil Janeza Pirnata.

Št. R 191/1-57.

Ljubljana, dne 19. aprila 1957.

Poročevalec:
Janez Pirnat l. r.

Predsednik:
Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev je obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih ter jih v načelu sprejel. Odbor daje o obeh predlogih skupno poročilo, ker sta predloga zakonov sestavni del predvidene organizacije gozdarstva, o kateri je odbor obširno razpravljal na svojih sejah.

1. Pri obravnavi predloga zakona o spremembah zakona o gozdovih so bili člani odbora mnenja, da je treba odpraviti žigosanje kot upravni ukrep, posebej pa bi bilo treba urediti vprašanje obveznosti premerjanja lesa.

Gospodarske organizacije na področju gozdarstva so zavezane pred spravilom, les premerjati. V zvezi s tem se je razvila v odboru obširna razprava in so bili člani odbora mnenja, da bi bilo treba določiti splošno obveznost premerjanja ne glede na to, da bo v prihodnje zmanjšano število asortimajev od sedanjih 90 na dva asortimaja, in sicer na tehnični les ter drva.

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev je v zvezi s tem k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih sprejel naslednje spremembe oziroma dopolnitve:

V prvi točki 1. člena se besedilo spremeni, tako da se glasi:

1. V drugem odstavku se v stavku: »spravilo posekanega lesa ni dovoljeno, dokler posekani les ni žigosan« beseda »žigosan« nadomesti s »premerjen«.

V 2. členu predloga zakona se besedilo spremeni tako, da se glasi:

V 31. členu se v 12. točki beseda »žigosan« nadomesti z besedo »premerjen«.

2. Pri obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih je odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev k 2. členu sprejel naslednje spremembe oziroma dopolnitve:

V zadnji vrsti drugega odstavka 2. člena se za besedo »poslopij« doda besedilo »ter gospodarskih naprav« tako, da se ta vrsta glasi: »poslopij ter gospodarskih naprav za potrebe svojega gospodarstva.«

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev predlaga, da se sprejmeta zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter zakon o spremembah zakona o gozdovih v besedilu, kot ga odbor predlaga.

Odbor je za svojega poročevalca določil Antona Trudna.

Št. P 41/1-57.

Ljubljana, dne 19. aprila 1957.

Poročevalec:

Anton Truden l. r.

Predsednik:

Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji obravnaval tisto določbo predloga zakona o spremembah zakona o gozdovih, ki ukinja dosedanjo kazensko določbo, da se kaznuje tisti, kdor spravi iz gozda les, preden je žigosan.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave se v celoti strinja s predloženim predlogom zakona in z ukinitvijo kazenske določbe, ki je bila v zvezi z žigosanjem lesa do zdaj določena. Zato predlaga odbor sprejem zakona o spremembah zakona o gozdovih v besedilu, kot je bil predložen Ljudski skupščini LRS.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Tineta Remškarja.

Št. R 192/1-57.

Ljubljana, dne 18. aprila 1957.

Poročevalec:

Tine Remškar l. r.

Predsednik:

Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih
ter k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih

Zakonodajni odbor Republiškega zbora je obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih ter predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih in ju v načelu ter v celoti sprejel in daje k obema zakonskima predlogoma skupno poročilo.

Glede na predvideno organizacijo gozdarstva v LRS, sta omenjena zakona sestavni del predpisov, ki jih bo treba sprejeti za uresničenje predvidene reorganizacije gozdarstva. Pri tem ugotavlja odbor, da predstavljajo predlagane spremembe gozdnega režima napredek za gospodarjenje z gozdovi in so v skladu s splošno težnjo za poenostavitev in decentralizacijo upravnih zadev v gozdarstvu. Odbor je bil mnenja, da je treba izreči vse priznanje komisiji Izvršnega sveta, ki je bila v ta namen ustanovljena, kakor tudi skupščinskim odborom, ki so v obširni in temeljiti obravnavi, s svojimi predlogi prispevali k predvideni reorganizaciji v gozdarstvu.

1. Pri obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih, je odbor obravnaval tudi spremembe oziroma dopolnitve, ki jih k 2. členu predloga zakona predlaga odbor za gospodarstvo Republiškega zbora. Na seji odbora je predložil predstavnik Izvršnega sveta k temu členu amandma, na podlagi katerega naj se v peti vrsti 2. člena predloga zakona med besedi »lastnega gospodinjstva« dodata besedi »gospodarstva ali«, črta pa se besedilo »ali pa za vzdrževanje, obnovo ali graditev gospodarskih in stanovanjskih poslopij za potrebe svojega gospodarstva«.

Zakonodajni odbor se je z amandmajem Izvršnega sveta v celoti strinjal in je mnenja, da ta amandma dejansko upošteva vsebinske pripombe, ki jih je k temu členu predlagal odbor za gospodarstvo Republiškega zbora, ne glede na to, da je predlagani amandma Izvršnega sveta postal tako sestavni del zakonskega predloga.

2. Pri obravnavi predloga zakona o spremembah zakona o gozdovih, je zakonodajni odbor obravnaval tudi spremembe oziroma dopolnitve, ki jih je predlagal odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev k 1. in 2. členu predloga zakona. Odbor je bil soglasno mnenja, da predlagane spremembe ni mogoče sprejeti niti z vsebinske, kakor tudi ne s pravne strani. S tem, da omenjeni zakon odpravlja žigosanje kot upravni ukrep, bi naj po predlogu odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev postalo premerjanje upravni ukrep, kar ni v skladu s predvideno reorganizacijo v gozdarstvu. Po drugi strani pa zakon o gozdovih pravno ureja vzgojo, nego in vzdrževanje gozdov, vprašanje premerjanja pa pravno ne more biti urejeno v tem zakonu; to je mogoče urediti v prvi vrsti v izvršilnih predpisih. Zakonodajni odbor zato ni sprejel predloga odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev.

Zakonodajni odbor Republiškega zbora predlaga sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in zakona o spremembah zakona o gozdovih v besedilu, kot je predloženo Ljudski skupščini LRS.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Vinka Hafnerja.

Št. R 191/2-57.

Ljubljana, dne 20. aprila 1957.

Poročevalec:
Vinko Hafner l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in k predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na seji dne 20. aprila 1957 obravnaval predlog obeh zakonov in spremembe in dopolnitve, ki jih je predlagal odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da je nujno čimprej urediti z zakonodajne strani vprašanja v zvezi s predvideno novo organizacijo in zlasti razmejiti upravne funkcije od operativnih. V zvezi s tem je odbor poslušal tudi obrazložitev novih uredb, ki jo je dal poverjenik Izvršnega sveta. Po mnenju odbora oba predloga zakonov v zvezi s predvidenimi uredbami poenostavljata dosedanja komplicirani sistem gospodarjenja z gozdovi in zbiranja sredstev in dajeta jasnejšo porazdelitev upravnih in strokovnih nalog. V celotnem sklopu teh predpisov bo tako dana združnim organizacijam tista vloga in mesto, ki jim pripada.

1. Pri podrobni obravnavi **predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih**, je odbor razpravljal o predlogu zakona od člena do člena. Pri 2. členu predloga zakona je odbor obravnaval amandma odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev in amandma, ki ga je predložil predstavnik Izvršnega sveta in sprejel amandma Izvršnega sveta, ker ta amandma upošteva pripombe odbora za gospodarstvo in to še v širšem obsegu kot amandma odbora za gospodarstvo.

Zakonodajni odbor je soglasno sprejel predlog zakona z dopolnjenim besedilom, kot ga je predlagal Izvršni svet.

2. Pri obravnavi **predloga zakona o spremembah zakona o gozdovih** je odbor mnogo razpravljal o predlogu za spremembo 1. in 2. člena tega zakona. Odbor je glede tega predloga soglasno sklenil, da ga ne sprejme. Po mnenju odbora moramo v predpisih o gozdarstvu težiti za poenostavitvijo poslovanja in lažjo manipulacijo.

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev zato predlaga sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in zakona o spremembah zakona o gozdovih v besedilu, kot ga je predložil Izvršni svet.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Mirka Lorgerja.

Št. P. 41/2-57.

Ljubljana, dne 20. aprila 1957.

Poročevalec:

Mirko Lorger l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Komisija za statute

POROČILO

komisije Republiškega zbora za statute

Komisija Republiškega zbora za statute je po nekaterih podrobnih obravnavah na svoji zadnji seji dokončno obravnavala statut okraja Ljubljana. Glede na nove zakone in predpise je bil tudi statut okraja Ljubljana dopolnjen tako, kot so bili dopolnjeni že prej potrjeni statuti drugih okrajev. Podrobnejše je bilo obravnavano in precizirano tudi poglavje o mestnem svetu.

Komisija Republiškega zbora za statute ugotavlja, da je statut okraja Ljubljana v obliki, kakor je zdaj predložen ljudski skupščini v potrditev, v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter da upošteva vsa načelna mnenja, ki jih je pri obravnavi statuten okrajev na območju Ljudske republike Slovenije izrazila komisija. Zato komisija predlaga Republiškem zboru, da potrdi statut okraja Ljubljana in v ta namen sprejme naslednji odlok:

»Na podlagi 7. člena splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 26/55), je Ljudska skupščina LRS na seji Republiškega zbora dne 23. aprila 1957 sprejela

ODLOK

o potrditvi statuta okraja Ljubljana

1. Potrdi se statut okraja Ljubljana, ki ga je Okrajni ljudski odbor Ljubljana sprejel na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev 30. julija 1955 ter spremembe in dopolnitve k temu statutu z dne 22. maja, 11. septembra 1956 in 19. aprila 1957.

2. Ta odlok velja takoj.

Po sprejemu tega odloka bodo tako potrjeni vsi statuti okrajev na območju Ljudske republike Slovenije.

Komisija je za poročevalca določila ljudskega poslanca Franca Pirkoviča.

Št. R 193/1-57.

Ljubljana, dne 19. aprila 1957.

Poročevalec:

Franc Pirkovič l. r.

Predsednik:

Dr. Heli Modic l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k spremembam in dopolnitvam statuta Zbornice za kmetijstvo
in gozdarstvo LRS

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora je 19. aprila 1957 obravnaval spremembe in dopolnitve, ki jih je k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sprejel občni zbor zbornice. Spremembe in dopolnitve k omenjenemu statutu je predhodno obravnaval odbor za organizacijo oblasti in uprave.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora predlaga, da Republiški zbor potrdi spremembe in dopolnitve k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo in sprejme v ta namen, na podlagi četrtega odstavka 15. člena uredbe o združevanju gospodarskih organizacij, naslednji

SKLEP:

Potrdijo se spremembe in dopolnitve, ki jih je k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sprejel 2. junija 1956 občni zbor zbornice.

Št. R 195/1-57.

Ljubljana, dne 19. aprila 1957.

Poročevalec:
Janez Pirnat l. r.

Predsednik:
Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k spremembam in dopolnitvam statuta Zbornice za kmetijstvo
in gozdarstvo LRS

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je obravnaval spremembe in dopolnitve k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS.

Statut Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS z dne 28. aprila 1954 je bilo treba dopolniti zato, ker so bila ustanovljena strokovna združenja gospodarskih organizacij, ki delajo na področju gozdarstva in kmetijstva. V ta združenja so se včlanile gospodarske organizacije s področja kmetijstva in gozdarstva in je bilo treba preko strokovnih združenj doseči tesno sodelovanje z Zbornico za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. S spremembo in dopolnitvijo v drugem odstavku 16. člena statuta se namreč določa udeležba Glavne zadruže

zveze Slovenije ter strokovnih združenj po njihovih delegatih na občnem zboru zbornice ter določi njihovo število.

V zvezi s tem pa je bilo treba povečati tudi število članov upravnega odbora.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave se v celoti strinja s predlaganimi spremembami in dopolnitvami ter predlaga Republiškem zboru Ljudske skupščine LRS, da na podlagi četrtega odstavka 15. člena uredbe o združevanju gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ, št. 54/53), sprejme naslednji

SKLEP:

Potrdijo se spremembe in dopolnitve, ki jih je k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sprejel 2. junija 1956 občni zbor zbornice.

Št. R 195/2-57.

Ljubljana, dne 18. aprila 1957.

Poročevalec:
Tine Remškar l. r.

Predsednik:
Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarske organizacije

POROČILO

k spremembam in dopolnitvam statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS

Odbor za gospodarske organizacije je na svoji seji dne 19. aprila 1957 obravnaval spremembe in dopolnitve k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS.

Naš zbor je na svoji 9. seji dne 29. aprila 1955 potrdil statut te zbornice, vendar je že takrat naš odbor v svojem poročilu, ko je predlagal sklep o potrditvi, navedel, da zakoniti predpisi o statutih zbornic in o zbornicah samih ne dohajajo več družbenega razvoja. Takrat je naš odbor ta statut vskladil z zakonitimi predpisi, zavedajoč se, da je potrditev statuten zbornicam nujno potrebna za njihovo redno delo, vendar je že takrat opozoril, da bo verjetno predloženi statut glede na družbeni razvoj v bližnji bodočnosti spremenjen.

Spremembe in dopolnitve k statutu, ki jih je sedaj Zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo LRS predložila, so potrebne zato, ker so bila med tem ustanovljena strokovna združenja gospodarskih organizacij, ki delajo na področju gozdarstva in kmetijstva. V ta združenja so se včlanile gospodarske organizacije s področja kmetijstva in gozdarstva in je bilo treba prav prek strokovnih združenj doseči tesno sodelovanje z Zbornico za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se določa udeležba

teh organizacij na občnem zboru zbornice, potrebno pa je bilo tudi dopolniti sestav upravnega odbora in ga povečati.

Odbor se je v celoti strinjal s predlaganimi spremembami in dopolnitvami k statutu in zato predlaga Zboru proizvajalcev, da na podlagi 4. odstavka 15. člena uredbe o združevanju gospodarskih organizacij potrdi spremembe in dopolnitve k statutu in sprejme tale

SKLEP:

Potrdijo se spremembe in dopolnitve, ki jih je k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sprejel 2. junija 1956 občni zbor zbornice.

Št. P 43/2-57.

Ljubljana, dne 19. aprila 1957.

Poročevalec:
Anton Hafner l. r.

Predsednik:
Ivan Gorjup l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV
Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k spremembam in dopolnitvam statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev je obravnaval spremembe in dopolnitve k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. Te spremembe in dopolnitve je obravnaval tudi odbor za gospodarske organizacije Zbora proizvajalcev, dalje odbor za gospodarstvo in odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora. Tudi odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev je bil mnenja, da so predlagane spremembe in dopolnitve k statutu zbornice potrebne zato, da bodo gospodarske organizacije s področja kmetijstva in gozdarstva, ki so včlanjene v svoja strokovna združenja, dobile po svojih delegatih posredno povezavo z zbornico samo.

Odbor zato predlaga Zboru proizvajalcev, da sprejme sklep o potrditvi sprememb in dopolnitev k statutu Zbornice za kmetijstvo in gospodarstvo LRS, kot ga je predlagal poročevalec odbora za gospodarske organizacije našega zbora.

Št. P 43/1-57.

Ljubljana, dne 19. aprila 1957.

Poročevalec:
Anton Truden l. r.

Predsednik:
Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLICKI ZBOR

Odbor za predloge in pritožbe

POROČILO

o delu odbora od oktobra 1956 do aprila 1957

Na podlagi 158. člena poslovnika Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS daje odbor za predloge in pritožbe tega zbora poročilo o svojem delu od 15. oktobra 1956 do 21. marca 1957.

Odbor je imel v tem času tri seje, in sicer: 27. decembra 1956, 5. februarja in 21. marca 1957.

Obravnaval je 123 predlogov in pritožb in to glede:

pokojnin in invalidnin	25
stanovanjskih vprašanj	21
pomilostitvenih zadev	11
davčne odmere	10
vrnitve zemljišč, odvzetih po zakonu o odpravi viničar- skih in podobnih razmerij	7
delovnih odnosov	6
socialnih podpor	6
vrnitev zaplenjenih nepremičnin po odloku AVNOJ	4
priznanja otroških dodatkov	4
razlastitev	3
agrarnih zadev	2
različnih prošelj s področja carine, obnove požganih hiš v času NOB, stipendij, dediščin itd.	17
različnih pritožb	7
skupaj	123

Od naštetih prošelj in pritožb jih je odbor odstopil 27 v redno reševanje pristojnim organom, 31 pa jih je poslal v mnenje in poizvedbe. Pristojni organi so rešili 19 prošelj in pritožb ugodno, 43 pa so jih zavrnil kot neosnovane. Odbor je tudi 3 prošnje vrnil prosilcem s pravnim poukom.

Iz navedenih podatkov izhaja, da je največ prošelj in pritožb bilo vloženih v pokojninskih in invalidskih zadevah, dalje v stanovanjskih, pomilostitvenih in davčnih zadevah. Število teh prošelj in pritožb tudi stalno narašča, razen prošelj za pomilostitve, ki jih je približno vedno enako. Manj je prošelj glede podpor, zaplemb, otroških dodatkov in razlastitev. Na sejah pred tem obdobjem, za katero daje sedaj odbor poročilo, je bilo vloženih največ prošelj za vrnitev nepremičnin, zaplenjenih po odloku AVNOJ.

Odbor ugotavlja, da število predlogov in pritožb ne pada, ampak stalno raste. Razlogi za ta porast državljanov so različni in bi jih bilo treba prav glede na nadaljno urejanje našega komunalnega sistema in družbenega upravljanja čim bolje in hitreje odpravljati.

Pri reševanju pokojninskih zadev se je zelo jasno pokazalo, kako nujno je, da čimprej izide novi zakon o pokojninskem zavarovanju, o katerem se je dovolj široko razpravljalo in ki bi seveda moral upoštevati predloge, ki so se na razpravi pokazali potrebni in koristni. Dosedanji predpisi, ki urejajo to snov, so namreč brez dvoma zastareli in za reševanje konkretnih zadev v mnogih primerih neprikladni. V invalidskih in pokojninskih zadevah je mnogo prošelj

vloženih tudi zaradi izredno počasnega reševanja konkretnih primerov po pristojnih organih. Razen tega tudi praksa organov, ki te zadeve rešujejo, ni enotna in se odločbe v podobnih primerih bistveno razlikujejo med seboj. Mnogi primeri bi se lahko brez nepotrebne zavlačevanja uredili po redni poti in brez posredovanja odbora.

Močno je naraslo tudi število pritožb v stanovanjskih zadevah, ki jih je največ iz Ljubljane. Odbor je v nekaterih primerih ugotovil, da so pritožbe državljanov upravičene in delo organov ljudskega odbora na tem področju celo nezakonito. Skrbeti je treba, da se zakonitost ne krši in upoštevati zdravstvene in socialne razmere prizadetih, pa bo manj pritožb.

Porast pritožb v davčnih zadevah je nemalokrat odraz ne dovolj proučenega dejanskega položaja davčnega zavezanca. Zlasti so opazni razni primeri iz višinskih krajev glede bonitetnih razredov in klasifikacije zemljišč. Odbor je take pritožbe odstopil Državnemu sekretariatu za finance, vendar je le-ta v večini primerov ugotovil, da je bil davek odmerjen v skladu za zakonitimi predpisi.

Odbor je navedel nekatere razloge, ki so po njegovem mnenju vzrok porasta pritožb in predlogov in se je pri tem omejil na najvažnejše, ker sodi, da kažejo na določene pomanjkljivosti, ki jih bo treba s skupnimi napori odpraviti.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Dolgana.

Št. R 194/1-57.

Ljubljana, dne 23. aprila 1957.

Poročevalec:
Anton Dolgan l. r.

Predsednik:
Anton Šušteršič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarske organizacije

POROČILO

k predlogu za potrditev pravil Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo

Odbor za gospodarske organizacije Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 11. marca 1957 razpravljal o pravilih Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo. To strokovno združenje se je ustanovilo v okviru Prometne zbornice za Ljudsko republiko Slovenijo in je ta zbornica našemu odboru tudi poslala izjavo, da daje svojo privolitev za ustanovitev navedenega strokovnega združenja. Ko je odbor ta pravila obravnaval, je povabil na sejo tudi predstavnika tega združenja.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da je to strokovno združenje potrebno, ker imajo gospodarske organizacije drugih prometnih strok v republiškem

merilu svoje direkcije, v zveznem svoje skupnosti, le gospodarske organizacije cestnega prometa takšne skupne povezave nimajo. Prav tako ta gospodarska podjetja potrebujejo svoje strokovno združenje za reševanje številnih skupnih strokovnih in ekonomskih vprašanj. Zato v ostalih ljudskih republikah že obstajajo strokovna združenja cestnega prometa. Ta republiška združenja cestnega prometa so tudi povezana v zveznem merilu v zvezo strokovnih združenj, kjer se obravnava vsa problematika cestnega prometa. Ker v naši republiki takšnega strokovnega združenja še ni, bi ostale zaradi tega gospodarske organizacije cestnega prometa pri nas brez udeležbe v tem organu, ki predvsem rešuje strokovna vprašanja cestnega prometa. Zato odbor proti ustanovitvi takega strokovnega združenja ni imel nobenih pomislekov. Odbor je nato obravnaval pravila strokovnega združenja od člena do člena in v soglasju s predstavnikom združenja predlagal, naj se v pravilih odpravijo razne pomanjkljivosti in nejasnosti ter pravila vskladijo z zakonitimi predpisi in družbenim razvojem. V pravilih so tudi manjkala nekatera določila, ki jih predpisuje uredba o združevanju gospodarskih organizacij, nekatera določila so bila premalo obdelana ali nejasna, pa tudi naloge združenja prvotno niso bile povsem jasno določene. Pripombe odbora so bile upoštevane in pravila popravljena; tako popravljena pravila so bila nato odboru ponovno predložena. Pravila so sedaj v redu in v skladu z zakonitimi predpisi.

Zato predlaga odbor za gospodarske organizacije, naj Zbor proizvajalcev sprejme tale

SKLEP:

Po 23. in 25. členu uredbe o združevanju gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ, št. 54/53)

se potrdijo

pravila Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo.

Za poročevalca odbora je bil izvoljen ljudski poslanec Ivan Curk.

Št. P 44/1-57.

Ljubljana, dne 11. marca 1957.

Poročevalec:
Ivan Curk l. r.

Predsednik:
Ivan Gorjup l. r.

PREDLOG SKLEPA
O IZVOLITVI SODNIKA VRHOVNEGA SODIŠČA LR SLOVENIJE IN O
IZVOLITVI SODNIKOV OKROŽNIH SODIŠČ

Na podlagi 49. člena zakona o sodiščih (Uradni list FLRJ, št. 30/54) so bili na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS dne 23. aprila 1957

izvoljeni:

za sodnika Vrhovnega sodišča LRS

Šegedin Jože, tajnik Vrhovnega sodišča LRS v Ljubljani;

za sodnike okrožnih sodišč

I. pri Okrožnem sodišču v Ljubljani:

Poljanec Franc, sodnik Okrožnega sodišča v Novem mestu;

II. pri Okrožnem sodišču v Celju:

Gorup dr. Milan, sodnik Okrajnega sodišča v Slovenski Bistrici

III. pri Okrožnem sodišču v Celju:

Roš Bogomir, sodnik Okrajnega sodišča v Celju,

Marušič Benjamin, sodnik Okrajnega sodišča v Celju;

IV. pri Okrožnem sodišču v Novem mestu:

Zobec Živko, predsednik Okrajnega sodišča Videm-Krško.

PREDLOG SKLEPA
O IZVOLITVI SODNIKA VIŠJEGA GOSPODARSKEGA SODIŠČA LRS
IN SODNIKA OKROŽNEGA GOSPODARSKEGA SODIŠČA

Na podlagi 30. in 31. člena zakona o gospodarskih sodiščih (Uradni list FLRJ, št. 31/54) sta bila na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije dne 23. aprila 1957

izvoljena

za sodnika Višjega gospodarskega sodišča LRS:

Bele Marjan, sodnik okrožnega gospodarskega sodišča v Celju;

za sodnika Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani:

Pleiwais Karel, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za volitve

POROČILO
k predlogu za izvolitev sodnikov

Odbor za volitve Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je na svoji seji dne 20. aprila 1957 obravnaval predlog Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS o izvolitvi novih sodnikov, in sicer: Jožeta Šegedina za sodnika Vrhovnega sodišča LRS, Marjana Beleta za sodnika Višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani, Franca Poljanca za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani, dr. Milana Gorupa za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru, Bogomira Roša in Benjamina Marušiča za sodnika okrožnega sodišča v Celju, Živka Zobca za sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu in Karla Pleiweisa za sodnika okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

Seji odbora je prisostoval tudi državni sekretar za pravosodno upravo, ki je obrazložil navedene predloge za nove sodnike.

Odbor je ugotovil, da so za vse predlagane sodnike na razpolago sistemizirana mesta in da je glede na sedanje stanje nujno potrebno te sodnike nastaviti.

Odbor za volitve je glede na konkretne predloge za izvolitev novih sodnikov rednih in gospodarskih sodišč ugotovil, da so pri vseh predlaganih kandidatih podani vsi zakoniti, strokovni in moralno politični pogoji.

Jože Šegedin je rojen leta 1911 in je diplomiral na pravni fakulteti v Ljubljani maja 1935, sodniški izpit pa je opravil leta 1941. Aktivno in organizirano je začel delati v NOB že 1941. leta in je meseca septembra 1943 vstopil v NOV. Po osvoboditvi je ostal v vojaški službi kot aktivni oficir in je bil nazadnje na položaju predsednika vojaškega sodišča v Ljubljani. Je nosilec partizanske spomenice 1941.

Marjan Bele je rojen leta 1906, diplomiral je leta 1931 na pravni fakulteti in opravil odvetniški izpit leta 1936. Pred vojno je bil javni notar, med vojno je živel nekaj časa v Ljubljani, nato v Kostanjevici in je bil podpornik OF. Po osvoboditvi je bil sodnik okrajnega sodišča v Celju, potem okrožnega sodišča v Celju in končno sodnik okrožnega gospodarskega sodišča v Celju.

Franc Poljanec je rojen novembra 1901 in je pravno fakulteto dovršil v Ljubljani leta 1926, sodniški izpit pa opravil leta 1930. Na sodišču je zaposlen nepretrgoma od leta 1927, sodnik je od leta 1934. Po osvoboditvi je bil okrajni sodnik v Ljubljani, od leta 1952 pa sodnik okrajnega sodišča v Novem mestu. Sedaj je dodeljen kot vršilec dolžnosti predsednika pri okrajnem sodišču v Kočevju.

Dr. Milan Gorup je rojen 1901 na Rakeku in je diplomiral na pravni fakulteti v Ljubljani 1926. leta, promoviral pa leta 1929. V sodni službi je nepretrgoma od leta 1928, sodniški izpit je opravil leta 1931. Med vojno je sodeloval z OF.

Bogomir Roš je rojen l. 1900 v Kranju in je v sodni službi od leta 1925. Sodniški izpit je opravil leta 1932 in nato služboval kot sodnik pri raznih sodiščih v Sloveniji. Med vojno je bil član OF odbora v Laškem in poverjenik za ugotavljanje vojnih zločincev okupatorja. Po osvoboditvi je bil predsednik okrajne

komisije za podeljevanje podpor družinam žrtev fašističnega terorja ter delegat Ministrstva za pravosodje pri bivšem okrajnem sodišču v Laškem. Leta 1945 je bil izvoljen za sodnika okrajnega sodišča v Celju, kjer je bil do leta 1950, ko je bil na lastno prošnjo razrešen funkcije sodnika. Nato je bil pravni referent v Železarni Štore do julija 1951, ko je bil ponovno izvoljen za sodnika okrajnega sodišča v Celju.

Benjamin Marušič je rojen leta 1914 v Opatjem selu in je diplomiral na pravni fakulteti v Ljubljani leta 1938 ter leta 1951 opravil strokovni izpit za svoj naziv. V bivši Jugoslaviji je bil sodniški pripravnik pri sodišču v Mariboru, nakar je leta 1941 pribežal v Ljubljano in se zaposlil v odvetniški pisarni. Junija 1942 je bil odpeljan v internacijo v Italijo, kjer je bil član odbora OF. Narodno osvobodilno borbo je podpiral od julija 1941 dalje. Od leta 1943 je bil najprej odvetniški pripravnik, nato pa sodniški pripravnik. Po osvoboditvi je bil do junija 1946 pomočnik javnega tožilca oziroma referent upravno politične komisije Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora v Trstu, od junija 1946 pa tajnik Rdečega križa za Trst in pokrajino. Od decembra 1947 do avgusta 1948 je bil pomočnik načelnika upravnega oddelka vojne uprave JLA v Kopru, nato do februarja 1951 pomočnik tajnika in pravni referent pri istrskem okrožnem ljudskem odboru v Kopru, nakar je odšel k okrajnemu ljudskemu odboru v Kamnik nato pa k okrajnemu ljudskemu odboru Ljubljana-okolica. Aprila 1954 je bil izvoljen za sodnika okrajnega sodišča v Celju.

Živko Zobec je rojen leta 1926 v Novem mestu in je pravno fakulteto dovršil leta 1949 v Ljubljani. Isto leto je nastopil službo kot nižji pravni referent pri okrožnem sodišču v Ljubljani. Septembra 1949 je bil premeščen na javno tožilstvo, kjer je delal do oktobra 1950, ko je odšel na odsluženje kadrovskega roka. Junija 1951 je nastopil službo pri okrožnem sodišču v Novem mestu, položil decembra tega leta strokovni izpit in bil nato premeščen k okrajnemu sodišču v Metliko, kjer je bil leta 1952 izvoljen za sodnika okrajnega sodišča, leta 1956 pa za predsednika okrajnega sodišča Videm-Krško.

Za kandidate za sodnike okrožnih sodišč so dale pozitivno mnenje tudi pristojne komisije okrajnih ljudskih odborov za volitve sodnikov ter predsednik Vrhovnega sodišča LRS. Prav tako so dale pozitivno mnenje tudi pristojne komisije in predsednik Višjega gospodarskega sodišča LRS za kandidata za sodnika okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

Odbor za volitve predlaga Ljudski skupščini LRS, da sprejme predlog za izvolitev sodnika Vrhovnega sodišča LRS, sodnika Višjega gospodarskega sodišča LRS, sodnikov okrožnih sodišč v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu ter za sodnika okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

Št. IS 57/1-57.

Ljubljana, dne 20. aprila 1957.

Poročevalec:

Inž. Vilma Pirkovič l. r.

Predsednik:

Lojze Ocepek l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Administrativni odbor

POROČILO

o pregledu poslovanja računovodstva in blagajne Ljudske skupščine LRS
v letu 1956

Administrativni odbor Ljudske skupščine LRS je na podlagi 110. člena poslovnika Ljudske skupščine LRS na svojih rednih sejah, vsake tri mesece, pregledal poslovanje računovodstva in blagajne v letu 1956 in ugotovil, da se proračun Ljudske skupščine LRS in vodenje blagajniških, kakor tudi računovodskih poslov pravilno izvaja in da se krediti uporabljajo smotrno in pravilno.

Odbor je na svoji zadnji seji dne 8. aprila 1957 predlagal in potrdil za-ključne račune rednega proračuna in investicijskih kreditov za leto 1956.

Po zaključnem računu za leto 1956 je razvidno, da je znašal odobreni redni proračun za leto 1956 . . . . . 95 994 000 din

Med letom je zaradi zvišanja poslanskih dnevnic in pavšala na poziciji »Dnevnice ljudskim poslancem« zmanjkalo kredita. Ker virmiranje iz drugih partij ni bilo možno je bil proračun zvišan iz proračunske rezerve na poziciji »Dnevnice ljudskim poslancem« za . . . . . 4 500 000 din
celotni znesek proračuna . . . . . 100 494 000 din

Ob koncu leta je bilo odstopljeno v proračunsko rezervo iz partije osebni izdatki . . . . . 1 785 000 din

Proračun za leto 1956 po izvedenih virmanih je . . . . . 98 709 000 din

V letu 1956 je bilo porabljenih za osebne, materialne in funkcionalne izdatke . . . . . 94 469 427 din
ostalo nepotrošeno . . . . . 4 239 573 din
in sicer na osebnih izdatkih . . . . . 2 221 289 din
na materialnih izdatkih . . . . . 1 033 191 din
na funkcionalnih izdatkih . . . . . 985 093 din
Skupaj . . . . . 4 239 573 din

Za gradnjo novega skupščinskega poslopja je bilo za leto 1956 odobrenih . . . . . 300 000 000 din

Potrošeno je bilo za gradnje . . . . . 294 620 074 din

za opremo . . . . . 11 781 550 din

za nabavo raznega inventarja in popravila v poslojju Kluba poslancev . . . . . 2 097 123 din

Skupno iz investicijskih kreditov . . . . . 308 498 747 din

Ker je bila potrošnja teh kreditov v letu 1956 omejena le na 300 000 000 din, se je presežek potrošnje 8 498 747 din prenesel na potrošnjo investicijskih kreditov v letu 1957.

Od odobrenega kredita 15 000 000 din kot obvezni 15 % prispevek investitorja iz proračuna za leto 1956 je bilo uporabljenih za gradnjo stanovanjskega poslopja Ljudske skupščine LRS v Kersnikovi ulici . . . . . 3 840 888 din

Ker je na tem kreditu konec leta zmanjkalo finančnih sredstev, so se ostali stroški gradnje krili iz kredita stanovanjskega sklada, ki je bil za leto 1956 odobren v znesku . . . . . 30 000 000 din
 Od tega zneska je bilo skupno porabljenih . . . . . 5 691 002 din
 Skupna potrošnja za stanovanjsko poslopje znaša . . . . . 9 531 890 din

Ostanek nepotrošenega kredita od odobrenih 30 000 000.— t. j. 24 308 998 din se prenese v dobro kreditu za leto 1957.

Vsa dela so se obračunavala po mesečnih situacijah, ki jih je gradbeno nadzorstvo pregledalo po količini, kakor tudi glede cen.

Odbor je na svoji zadnji seji dne 8. aprila t. l. pregledal tudi poslovanje računovodstva in blagajne ter uporabo kreditov za čas od 1. januarja do 31. marca 1957 in ugotovil pravilno poslovanje.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca tovariša Ivana Novaka.

Št. LS 57/1-57.

Ljubljana, dne 8. aprila 1957.

Predsednik:
 Ivan Novak l. r.

P R E D L O G

ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH DRUŽBENEGA PLANA LR SLOVENIJE ZA L. 1957

1. V XIV. poglavju se izvršijo naslednje spremembe in dopolnitve:

a) 2. razdelek se spremeni tako, da se glasi:

»Od dohodnine, ki ostane po vplačilu obveznih prispevkov v sklade na podlagi zveznih predpisov, pripada:

okraju Kranj	30 %
okraju Ljubljana	50 %
okrajem Celje, Maribor, Ptuj	70 %
ostalim okrajem	100 %

b) 3. razdelek se spremeni tako, da se glasi:

»Pri proračunskem prispevku iz dobička gospodarskih organizacij je LR Slovenija udeležena takole:

	Delež LR Slovenije v %
Celje	50
Kranj	63
Ljubljana	60
Maribor	50
Ptuj	60
Trbovlje	57

c) Doda se 4. razdelek, ki se glasi takole:

»Pri proračunskem prispevku iz osebnega dohodka je LR Slovenija udeležena po posameznih okrajih takole:

	Delež LR Slovenije v %
Celje	50
Kočevje	16
Kranj	50
Ljubljana	50
Maribor	50
Murska Sobota	23
Ptuj	50
Trbovlje	50

d) Doda se nov 5. razdelek, ki se glasi takole:

»Od sredstev, ki se bodo natekla na podlagi določil tega družbenega plana in drugih predpisov v investicijski sklad Ljudske republike Slovenije, se uporabi za potrebe proračuna LR Slovenije 16 % kot dohodek brez obveznosti vrnitve.«

2. V 1. razdelku XVI. poglavja se mesto besedila »od sredstev okrajnih investicijskih skladov, ki izvirajo iz dobička gospodarskih organizacij« vstavi »od prispevka družbenim investicijskim skladom«.

3. Na koncu XIX. poglavja se doda nov 4. razdelek, ki se glasi:

»Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije je pooblaščen, da predpiše višino prispevkov za gozdne sklade od lesa iz zasebnih in združnih gozdov ter način pobiranja, namen in način uporabe teh prispevkov.«

4. V XXIII. poglavju se izvršijo naslednje spremembe:

1. razdelek se spremeni tako, da se glasi:

»V letu 1957 bo razpolagala LR Slovenija s skupnimi sredstvi za finansiranje proračunskih izdatkov, dotacij skladom in dotacij okrajem v višini 7550 milijonov dinarjev.

Ta sredstva bodo zagotovljena iz naslednjih virov:

— delež pri zveznem prometnem davku	427 mil. din
— delež na proračunskem prispevku iz dobička	4056 mil. din
— delež na dohodnini	1137 mil. din
— delež na proračunskem prispevku iz osebnega do- hodka	1150 mil. din
— delež na republiškem investicijskem skladu	640 mil. din
— dohodki republiških uradov in zavodov	70 mil. din
— drugi dohodki	70 mil. din

Sredstva za finansiranje proračunskih izdatkov se bodo uporabila za naslednje namene:

— administrativni proračun	5368 mil. din
— negospodarske investicije	629 mil. din
— dotacije skladom	
a) cestnemu skladu LR Slovenije	960 mil. din
b) vodnemu skladu LR Slovenije	110 mil. din
Skupaj proračun LR Slovenije	7067 mil. din

Dotacije okrajem:

Gorica	17
Koper	371
Novo mesto	95

Skupaj dotacije . . . . . , ... 483 mil. din

5. Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem listu LRS, uporablja pa se od 1. januarja 1957.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLICKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora je obravnaval predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 in ga v načelu sprejel.

Z odlokom o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana ter z uredbo o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij so bile izvršene spremembe v načinu razdelitve skupnega dohodka gospodarskih organizacij. Te spremembe so bile potrebne zato, da se je dala večja materialna vzpodbuda za povečanje produktivnosti dela, da so se zagotovile širše pravice organov delavskega upravljanja in da bodo sredstva komunalnih skupnosti bolj odvisna od gospodarske aktivnosti na njihovem območju. Te spremembe pa terjajo, da se na novo določijo dohodki za republiška proračunska sredstva. Na novo je bilo treba določiti delež republiškega proračuna pri proračunskem prispevku iz dobička gospodarskih organizacij ter pri proračunskem prispevku iz osebnega dohodka, hkrati pa omogočiti, da se na podlagi zveznih predpisov lahko iz investicijskega sklada uporabi za potrebe proračuna 16 % kot dohodek brez obveznosti vrnitve. Zato pa je bilo treba dopolniti oziroma spremeniti družbeni plan Ljudske republike Slovenije za leto 1957.

Odbor je v podrobni obravnavi obširno razpravljal o podjetjih, ki so pavšalizirana. Vsako povečanje storilnosti v teh podjetjih se bo sicer odrazilo v povečanju plač oziroma v povečanem prispevku za občinski investicijski sklad. Praktično pa ta podjetja ne bodo ničesar dobila za svoje sklade. V zvezi s tem so bili člani odbora mnenja, da bi bilo treba s posebnimi predpisi določiti status pavšalistov s posebnim ozirom na formiranje njihovih skladov.

Glede na novo delitev dohodka gospodarskih organizacij pa so bili člani odbora mnenja, da bi bilo treba na področju obrti preiti v največji možni meri na pavšaliranje ter na področju trgovine urediti vprašanje plačilnega sklada, ki naj bi se določal s pravilnim odstotkom od prometa.

Čeprav je po predpisih mogoče kriti v določeni višini proračunske primanjkljave iz sredstev posameznih skladov, je bil odbor mnenja, da ne bi bilo

smotno kriti te primanjkljaje iz kmetijskega in gasilskega sklada ter sklada za kadre. Po zveznih predpisih ni mogoče namreč v te namene uporabiti edino stanovanjski sklad. Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora pa priporoča okrajnim ljudskim odborom, da tudi sredstva kmetijskega sklada, sklada za kadre in gasilskega sklada ne uporabijo za kritje morebitnih proračunskih primanjkljajev.

Odbor za gospodarstvo je predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 v podrobnostih in v celoti sprejel ter predlaga Republiškem zboru, da ta odlok sprejme.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Belo Brgleza.

Št. R 205/1-57.

Ljubljana, dne 24. aprila 1957.

Poročevalec:

Bela Brglez l. r.

Predsednik:

Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije za leto 1957

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 24. aprila obravnaval predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije za leto 1957.

Že pri sprejemanju družbenega plana za leto 1957 je bilo predvideno, da bodo med letom izvršene spremembe v načinu razdelitve skupnega dohodka gospodarskih organizacij, da bi se s tem dala večja materialna vzpodbuda za povečanje produktivnosti dela, zagotovitve širše pravice organom delavskega upravljanja in ustvarile možnosti, da bodo sredstva komunalnih skupnosti rasla glede na gospodarsko aktivnost na njihovem območju. Predložene spremembe družbenega plana temeljijo na odloku o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana in je njihov smoter, povečati sredstva podjetij in ljudskih odborov in spremeniti vire sredstev za finansiranje proračunov ljudskih odborov in republike. Zato je bilo potrebno izvesti določene spremembe v redstvih posameznih koristnikov nasproti prvotnemu družbenemu planu.

Odbor za gospodarstvo je soglasno ugotovil, da bodo s preudarnim gospodarjenjem delovni kolektivi v prihodnje glede na te spremembe in dopolnitve družbenega plana lahko ustvarili znatno večja sredstva, s katerimi bodo sami razpolagali. S temi spremembami in dopolnitvami je dosežen velik napredek za večjo stimulacijo članov gospodarskih organizacij in s tem za povečanje delovnega učinka. Vendar se zaenkrat te spremembe še ne bodo odrazile v večjih

sredstvih okrajev in občin. V zvezi s tem je odbor zlasti razpravljajl o okraju Maribor. Odbor je nadalje obširno razpravljajl o težkem položaju, v katerem so razne strokovne šole, ki že nekaj let niso dobile dotacije niti od republike niti okraja niti občine niti gospodarskih organizacij. Ker sredstev za redno vzdrževanje teh šol in šolskih zgradb ni, je njihov nadaljnji obstanek res dvomljiv.

Odbor je soglasno sklenil priporočiti Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS, naj vprašanje rednega vzdrževanja strokovnih šol prouči in v utemeljenih primerih izda dovoljenje po 24. členu uredbe o skladih za gospodarske kadre (Uradni list FLRJ, št. 13/57), da se sredstva republiških in okrajnih skladov lahko uporabijo tudi za popolno ali delno redno vzdrževanje posameznih strokovnih šol, njihovih delavnic in domov.

Po obširni razpravi je nato odbor sprejel predlog odloka brez sprememb.

Odbor za gospodarstvo predlaga, da Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije za leto 1957 sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Milana Dimnika.

Št. P. 51/1-57.

Ljubljana, dne 24. aprila 1957.

Poročevalec:
Milan Dimnik l. r.

Predsednik:
Zvone Labura l. r.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O PRORAČUNU LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE (REPUBLIŠKEM PRORAČUNU) ZA LETO 1957

1. člen

V zakonu o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) ze leto 1957 se v 1. členu določbe pod I. spremenijo in glasijo:

I. republiški proračun

z dohodki v znesku	7 550 000 000 din
z izdatki republiškega proračuna	7 067 000 000 din
in z dotacijami ljudskim odborom	483 000 000 din

2. člen

V proračunu Ljudske republike Slovenije se izvršijo tele spremembe:

V dohodkih:

I.

V 1. delu — Dohodki od gospodarskih organizacij odpade 1. razdelek — Delež od dela dobička okrajnih proračunov, partija 1 — Delež od dela dobička okrajnih proračunov v znesku dinarjev 4 482 000 000.

Namesto tega se vstavi 1. razdelek — Del proračunskega prispevka iz dobička gospodarskih organizacij, partija 1 — Del proračunskega prispevka iz dobička gospodarskih organizacij v znesku dinarjev 4 056 000 000 ter znaša skupaj 1. razdelek 4 056 000 000.

V 1. delu — Dohodki od gospodarskih organizacij se vstavi na novo 2. razdelek — Proračunski prispevek iz osebnih dohodkov, partija 1.a — Proračunski prispevek iz osebnih dohodkov v znesku 1 150 000 000 ter znaša skupaj 2. razdelek 1 150 000 000.

Skupni znesek 1. dela — Dohodki od gospodarskih organizacij se poveča za dinarjev 724 000 000, tako da znaša dinarjev 5 206 000 000.

Za skupnim zneskom 1. dela — Dohodki od gospodarskih organizacij se vstavi na novo 2. del — Dohodki od prebivalstva, in sicer: 1. razdelek — Del dohodnine od kmetijskih gospodarstev, partija 1.b — Del dohodnine od kmetijskih gospodarstev v znesku dinarjev 625 000 000 in znaša skupaj 1. razdelek dinarjev 625 000 000, ter 2. razdelek — Del dohodnine od samostojnih poklicev in premoženja, partija 1.c — Del dohodnine od samostojnih poklicev in premoženja v znesku dinarjev 512 000 000, in znaša skupaj 2. razdelek 512 000 000.

Skupni znesek 2. dela — »Dohodki od prebivalstva«, znaša dinarjev 1 137 000 000.

V 7. delu — »Dotacija za uravnovešenje proračuna«, 1. razdelek — Delež republike na zveznem prometnem davku, partija 29 — Delež republike na zveznem prometnem davku se zmanjša za dinarjev 3 037 000 000, tako da znaša ta partija dinarjev 427 000 000, skupaj 1. razdelek dinarjev 427 000 000 ter skupaj 7. del — Dotacija za uravnovešenje proračuna dinarjev 427 000 000.

Za 7. delom se vstavi na novo 8. del — »Delež na republiškem investicijskem skladu«, 1. razdelek — Delež na republiškem investicijskem skladu, partija 30 — Delež na republiškem investicijskem skladu v znesku dinarjev 640 000 000, skupaj 1. razdelek dinarjev 640 000 000 ter skupaj 8. del — Delež na republiškem investicijskem skladu dinarjev 640 000 000.

Skupni znesek proračunskih dohodkov Ljudske republike Slovenije se zmanjša za dinarjev 572 000 000, tako da znaša dinarjev 7 550 000 000.

V rekapitulaciji dohodkov: 1. del — Dohodki od gospodarskih organizacij se namesto »4 482 000 000« postavi »5 206 000 000«; na novo se vstavi »2. del — Dohodki od prebivalstva 1 137 000 000«; 7. del — Dotacija za uravnovešenje proračuna se namesto »3 500 000 000« postavi »427 000 000«; na novo se postavi »8. del — Delež na republiškem investicijskem skladu 640 000 000«; v »skupaj dohodki po republiškem proračunu« pa se namesto »8 122 000 000« postavi »7 550 000 000«.

II.

V izdatkih:

32. razdelek — Dotacije ljudskim odborom, 8. del — Dotacije, partija 8-333 — Dotacije ljudskim odborom se:

pozicija 1 — Okrajnemu ljudskemu odboru Gorica — zmanjša za dinarjev 132 000 000, tako da znaša din 17 000 000.

pozicija 2 — Okrajnemu ljudskemu odboru Kočevje v znesku dinarjev 91 000 000 odpade;

pozicija 3 — Okrajnemu ljudskemu odboru Koper — zmanjša za dinarjev 231 000 000, tako da znaša 371 000 000 ter spremeni v pozicijo 2;

pozicija 4 — Okrajnemu ljudskemu odboru Novo mesto zmanjša za dinarjev 118 000 000, tako da znaša 95 000 000 ter spremeni v pozicijo 3.

Skupni znesek 32. razdelka — Dotacije ljudskim odborom, partija 8-333 se zmanjša za dinarjev 572 000 000, tako da znaša dinarjev 483 000 000.

Skupni znesek proračunskih izdatkov Ljudske republike Slovenije se zmanjša za znesek dinarjev 572 000 000, tako da znaša dinarjev 7 550 000 000.

3. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957

Odbor za proračun Republiškega zbora je obravnaval predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957 ter ga v načelu sprejel.

Odbor se je v načelni obravnavi strinjal z ugotovitvijo, da je treba sprejeti spremembe in dopolnitve k proračunu za leto 1957 zato, ker to terja spremenjeni zvezni kakor tudi republiški družbeni plan in ker je treba proračunska sredstva na novo razdeliti. Spremembe v zveznem kakor tudi v republiškem družbenem planu imajo svoj vpliv na vse proračune od občinskih, okrajnih do republiškega. Na območju naše republike se bodo dohodki zveze zmanjšali za 5913 milijonov dinarjev, zato pa se bodo po drugi strani povečala sredstva za proračune in za investicije, skoraj 4 milijarde dinarjev pa bo prepuščeno gospodarskim organizacijam.

Glede na novo razdelitev sredstev je bilo treba spremeniti dohodke republiškega proračuna in med dohodki črtati delež od dela dobička okrajnih proračunov ter kot dohodek republiškega proračuna zajeti del proračunskega prispevka iz dobička gospodarskih organizacij ter proračunski prispevek iz osebnih dohodkov. Hkrati pa bo republiški proračun udeležen pri dohodkih od prebivalstva.

Glede na to, da je po zveznih predpisih mogoče kriti primanjkljaje v proračunih do višine 20 % posameznih skladov, razen stanovanjskega, so bili člani odbora mnenja, da bi bilo treba krepiti namen skladov. Zato naj bi občine in okraji ne črpali za kritje proračunskih izdatkov kmetijski in gasilski slad ter sklad za kadre, čeprav dajejo to možnost zvezni predpisi.

Odbor je v celoti sprejel spremembe in dopolnitve k republiškem proračunu za leto 1957 in predlaga Republiškem zboru, da sprejme zakon o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957 v predloženem besedilu.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Alojza Mlakarja.

Št. R 206/1-57.

Ljubljana, dne 26. aprila 1957.

Poročevalec
Alojz Mlakar l. r.

Predsednik:
Branko Babič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957

Odbor za proračun Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je na svoji seji dne 26. aprila 1957 razpravljal o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957 in ga v celoti sprejel brez sprememb.

Odbor je soglašal z obrazložitvijo predstavnika Izvršnega sveta, da spremembe virov sredstev za finansiranje proračunov, ki so nastale zaradi sprejetja zakona o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1957 in zaradi sprejetja sprememb k republiškem družbenemu planu, zahtevajo ustrezno spremembo glede razdelitve sredstev med republiko in ljudskimi odbori; zaradi česar se spremeni tudi republiški proračun. S tem predlogom zakona se uvajajo tudi nove oblike proračunskih dohodkov in znižajo proračunski izdatki, predvsem zaradi znižanja dotacij ljudskim odborom.

Odbor za proračun predlaga, da Zbor proizvajalcev sprejme predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Gregorja Klančnika.

Št. P 52/1-57.

Ljubljana, dne 26. aprila 1957.

Poročevalec:
Gregor Klančnik l. r.

Predsednik:
Bogdan Knaflič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za predloge in pritožbe

POROČILO

o delu odbora za predloge in pritožbe za čas od 15. oktobra 1956
do 29. aprila 1957

Na podlagi 157. člena poslovnika Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS daje odbor za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev poročilo o svojem delu za čas od 15. oktobra 1956 do danes.

V tem razdobju je imel odbor dve seji, na katerih je obravnaval pritožbo gostišča »Pri tovarni mesnih izdelkov« v Murski Soboti in pritožbo delavnice »Splošno čevljarstvo« v Dragatušu, obe proti odločbam o likvidaciji.

Odločbo o prenehanju gostišča »Pri tovarni mesnih izdelkov« v Murski Soboti je izdal občinski ljudski odbor Murska Sobota na podlagi točke a) 1. člena uredbe o prenehanju podjetij in obratov v zvezi z 2. členom te uredbe in s 13. členom uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih. Odbor za predloge in pritožbe je pregledal celotni spis, izvedel poizvedbe na kraju samem in tudi na seji sami zaslišal tako zastopnika podjetja kakor tudi zastopnika finančne inšpekcije in sindikatov. Odbor je ugotovil, da ni razčiščeno vprašanje ali so podani zakoniti pogoji za likvidacijo gostišča, to je, ali ni gospodarskih pogojev za njegovo nadaljnje delo in ali je gostišče sposobno izpolnjevati svoje družbene obveznosti in doseгati zagotovljeni plačni sklad. Glede bilance gostišča z dne 31. VIII. 1956, na podlagi katere je občinski ljudski odbor izdal odločbo o prenehanju, je bil odbor mnenja, da je ni mogoče jemati za podlago pri odločanju, ker vsebuje očitne pomanjkljivosti, prav tako pa so pomanjkljiva tudi zatrjevanja vodstva gostišča o aktivnosti. Zato je odbor na svoji seji dne 20. novembra 1956 sklenil razveljaviti odločbo občinskega ljudskega odbora Murska Sobota o prenehanju gostišča in stvar vrniti občinskemu ljudskemu odboru v ponovno obravnavanje.

Tudi odločba občinskega ljudskega odbora Črnomelj o prenehanju delavnice »Splošno čevljarstvo« Dragatuš je bila izdana na podlagi točke a) 1. člena uredbe o prenehanju podjetij in obratov v zvezi z 2. členom te uredbe. Odbor za predloge in pritožbe je tudi v tem primeru pregledal celoten spis in izvedel poizvedbe na kraju samem v Dragatušu in Črnomlju. Delavnico je občinski ljudski odbor likvidiral, ker je v prvem polletju lanskega leta zaključila poslovanje z izgubo in ker po mnenju občinskega ljudskega odbora ni bilo pogojev, da bi to izgubo v drugi polovici krila. Stanje pa se je v drugi polovici leta izboljšalo tako, da je bila izguba iz prvega polletja krita in je delavnica leto zaključila z dobičkom. Glede na to bi torej zaradi izgube v prvem polletju ne bilo osnove za likvidacijo podjetja. Vendar je odbor iz spisov, pa tudi po poizvedbah ugotovil nekatera dejstva, ki kažejo, da zlasti način poslovanja te delavnice nikakor ne daje zadostnega jamstva za njen finančni uspeh in nadaljnji razvoj. Tako bi bilo treba pri delavnici razčistiti vprašanje lastnih osnovnih sredstev, vprašanje rednega vodenja finančnih knjig, vprašanje zagotovitve potrebne delovne discipline in zlasti vprašanje dolžnikov, katerih postavka je previsoka in jih podjetje prepočasi izterjava. Odbor je bil mnenja, naj občinski odbor vse te zadeve prouči, pa tudi to, koliko je doseđanje vodstvo

delavnice sposobno zagotoviti uspešno reševanje teh vprašanj. Po mnenju odbora bi bilo treba tudi okrepiti nadzorstvo nad poslovanjem delavnice, bodisi preko krajevnih organov, bodisi s tem, da delavnico prevzame kmetijska zadruga. Vsa ta vprašanja so za nadaljnji obstoj delavnice odločilnega pomena. Tudi v tem primeru je odbor sprejel sklep, da se sicer odločba občinskega ljudskega odbora Črnomelj o prenehanju čevljarske delavnice »Splošno čevljarstvo« Dragatuš razveljavi, vendar pa se stvar vrne občinskemu ljudskemu odboru z napotili v ponovno obravnavanje.

Za svojega poročevalca je občinski ljudski odbor določil ljudskega poslanca Staneta Kebra.

St. P. 53/1-57.

Ljubljana, dne 29. aprila 1957.

Poročevalec:
Stanislav Keber l. r.

Predsednik:
Rudolf Ganziti l. r.

PREDLOG ZAKONA

o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih

1. Splošne določbe

1. člen

Kmetijska zemljišča na območjih, ki so bila meliorirana z družbenimi sredstvi in so s tem pridobila na prometni vrednosti in rodovitnosti (v nadaljnjem besedilu: kmetijska zemljišča), je treba urediti, vzdrževati in izkoriščati tako, da doseže izvršena melioracija svoj namen.

2. člen

Po prejšnjem členu se štejejo:

a) za ureditev zemljišč: izvršitev takšnih dopolnilnih melioracijskih del in takšnih agrotehničnih ukrepov, ki so potrebni za racionalno gospodarjenje (izkop dreznajnih in odvodnih jarkov do večjih zbiralnikov, polaganje dreznajnih cevi, ureditev namakanja, terasiranje, rigoliranje, apnenje in podobno);

b) za vzdrževanje: redno vzdrževanje dopolnilnih melioracijskih objektov;

c) za izkoriščanje zemljišč: takšna priprava zemljišč, obdelava, gnojenje, izbor kultur, semenja in kolobarjenja, ki zagotavlja družbeno retabilnost v glavno melioracijo vloženi sredstev ter ohranjuje in povečuje rodovitnost tal.

3. člen

Občinski ljudski odbor predpiše rok, v katerem je treba na melioriranem območju izvršiti dopolnilna melioracijska dela in agrotehnične ukrepe. Če zanjema meliorirano območje več občin ali dele več občin, predpiše ta rok okrajni ljudski odbor.

Za kmetijska zemljišča na melioriranem območju, ki se v roku iz prejšnjega odstavka ne uredijo tako, kot je določeno v 2. členu tega zakona, se uporabljajo določbe zakona o obdelovanju neobdelanih zemljišč (Uradni list FLRJ, št. 12/56).

Določbe zakona o obdelovanju neobdelanih zemljišč se uporabljajo tudi za kmetijska zemljišča na melioriranem območju, ki se ne vzdržujejo ali izkoriščajo tako, kot je določeno v 2. členu tega zakona.

4. člen

Občinski ljudski odbor lahko predpiše s pritrditvijo okrajnega ljudskega odbora s posebnim gospodarskim ureditvenim načrtom način ureditve in izkoriščanja kmetijskih zemljišč.

Če zajema meliorirano območje več občin ali njihovih delov, predpiše gospodarski ureditveni načrt okrajni ljudski odbor.

Gospodarski ureditveni načrt se lahko predpiše za vse meliorirano območje ali pa samo za posamezne njegove dele.

5. člen

Z gospodarskim ureditvenim načrtom se določi:

1. meliorirano območje ali njegov del, za katerega velja gospodarski ureditveni načrt;

2. način izkoriščanja zemljišč ter katere glavne in stranske kulture je treba gojiti na teh zemljiščih;

3. katera dopolnilna melioracijska dela in kakšne agrotehnične ukrepe morajo izvršiti lastniki, posestniki in uporabniki (v nadaljnjem besedilu: lastniki), da se zemljišča na melioriranem območju uredijo in pripravijo za določene glavne in stranske kulture in za določeni način obdelovanja ter v kakšnem roku in na kakšen način jih je treba izvršiti;

4. način vsakoletne priprave, obdelovanja in gnojenja zemljišč ter izbor in vrstenje posevkov;

5. dela in agrotehnični ukrepi, ki jih je treba izvrševati, da se ohrani in poveča rodovitnost tal.

6. člen

V gospodarskem ureditvenem načrtu se lahko tudi določi, da izvrši kmetijska zadruga, vodna skupnost ali druga gospodarska organizacija posamezna dopolnilna melioracijska dela in agrotehnične ukrepe za ureditev zemljišč, če je očitno, da jih posamezni lastniki ne bi mogli sami izvršiti, ali če bi bila izvršitev takih del po posameznikih gospodarsko nesmotrna ali škodljiva. V takem primeru je treba v gospodarskem ureditvenem načrtu tudi določiti, kako so lastniki dolžni prispevati z delom in denarjem za izvršitev teh del.

7. člen

Razen v primerih iz 6. člena lahko ustanovijo lastniki za skupno ureditev ali za skupno obdelovanje svojih zemljišč na melioriranem območju s pritrditvijo upravnega odbora kmetijske zadruge posebno skupnost. Takšna skupnost je posebna poslovna enota kmetijske zadruge.

II. Postopek za izdelavo gospodarskega ureditvenega načrta

8. člen

Gospodarski ureditveni načrt se predpiše na podlagi posebne proučitve najbolj racionalnega izkoriščanja melioriranih zemljišč, najprimernejšega izbora kulture, semen in načina obdelave ter potreb po dopolnilnih melioracijskih delih in agrotehničnih ukrepih.

Za pripravo osnutka gospodarskega ureditvenega načrta in za vodenje melioracijskih del lahko ustanovi občinski oziroma okrajni ljudski odbor poseben zavod za ureditev melioriranega območja. Če obsega območje, za katero naj se izda gospodarski ureditveni načrt, le manjše površine, se lahko postavi strokovna komisija, ki jo imenuje občinski oziroma okrajni ljudski odbor izmed članov ljudskega odbora in izmed kmetijskih strokovnjakov.

Zavod oziroma strokovna komisija opravlja tudi strokovno nadzorstvo nad izvrševanjem gospodarskega ureditvenega načrta in pripravlja predloge za potrebne dopolnitve in spremembe.

9. člen

Zavod oziroma strokovna komisija osnutek načrta javno razgrne za najmanj 15 dni in obvesti o tem lastnike na krajevno običajen način.

Vsak lastnik ima pravico, da v 15 dneh po preteku roka iz prejšnjega odstavka poda svoje ugovore.

10. člen

Zavod oziroma strokovna komisija, predloži po preteku roka za ugovore občinskemu oziroma okrajnemu ljudskemu odboru osnutek načrta z vsemi ugovori, ki jih v načrtu ni upoštevala.

11. člen

Občinski oziroma okrajni ljudski odbor sprejme gospodarski ureditveni načrt na sejah obeh zborov.

Občinski ljudski odbor predloži gospodarski ureditveni načrt v potrditev okrajnemu ljudskemu odboru hkrati z vsemi ugovori, ki jih ni upošteval. Odločbo o potrditvi načrta, ki ga je sprejel občinski ljudski odbor, sprejme okrajni ljudski odbor na sejah obeh zborov. Morebitne pripombe okrajnega ljudskega odbora h gospodarskemu ureditvenemu načrtu so za občinski ljudski odbor obvezne.

III. Nadzorstvo

12. člen

Nadzorstvo nad izvrševanjem tega zakona izvršuje za kmetijstvo pristojni upravni organ občinskega ljudskega odbora.

13. člen

Če ugotovi organ iz prejšnjega člena, da lastnik ni uredil zemljišč v predpisanem roku (3. člen) ali da ne vzdržuje in izkorišča zemljišč tako, kot je določeno v 2. členu tega zakona že leto dni, odkar so bili zadnjič pospravljeni pridelki, začne postopek za začasni odvzem zemljišča po zakonu o obdelovanju neobdelanih zemljišč.

14. člen

Če je predpisan gospodarski ureditveni načrt, pa lastnik ne izvrši v predpisanem roku del iz 3. točke 5. člena tega zakona ali jih ne izvrši na predpisan način, mu odredi nadzorni organ naknadni rok za izvršitev teh del. Če lastnik teh del ne izvrši niti v naknadnem roku, se odredba nadzornega organa izvrši prisilno po določbah zakona o splošnem upravnem postopku ali pa se začne postopek za začasen odvzem zemljišča po zakonu o obdelovanju neobdelanih zemljišč.

Če lastnik ne izvršuje predpisanih ukrepov iz 4. in 5. točke 5. člena tega zakona, se postopa po določbah 13. člena.

IV. Končne določbe

Natančnejše predpise za izvrševanje tega zakona izda po potrebi Izvršni svet.

16. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

Družba vlaga razmeroma velika sredstva za melioracijo nekaterih območij v Sloveniji, ki so za to primerna. To velja zlasti za Ljubljansko barje in za Pesniško dolino, predvidene pa so večje melioracije tudi v Prekmurju, Apaški kotlini in na Krškem polju. Ta družbena vlaganja pa niso rentabilna in uspeh melioracij ni zagotovljen, če pri tem ne sodelujejo lastniki, posestniki in uporabniki zemljišč sami, če ne izvršijo dopolnilnih melioracijskih del (ureditev jarkov, drenaže, namakanja in podobno), če ne pripravijo zemljišč za kulture, ki jih je omogočila melioracija, in če teh kultur ne gojijo na sodoben način.

Namen zakonskega predloga je urediti ta vprašanja in omogočiti ljudskim odborom, da s posebnimi gospodarskimi redi predpišejo optimalen režim gospodarjenja in načrtno izkoriščanje takih zemljišč.

Predlog zakona je v skladu z resolucijo Zvezne ljudske skupščine o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadružništva, ki v tretjem odstavku 6. točke III. dela določa, da je treba s predpisi urediti izkoriščanje zemljišč na melioracijskih območjih, ker se z družbenim vlaganjem v melioracije povečuje prometna vrednost takih zemljišč.

Po svoji vsebini ureja osnutek snov s področja načrtnega vodstva narodnega gospodarstva. Na tem področju lahko izdajo svoje zakone ljudske republike, če še ni zveznega zakona. Zveznega zakona s področja, ki ga ureja osnutek, še ni. Ker je v Sloveniji, zlasti glede na Ljubljansko barje, ureditev teh vprašanj nujna in v najbližji prihodnosti zveznega zakona, ki bi uredil ta vprašanja, še ni mogoče pričakovati, je treba začasno, do izdaje zveznega zakona, urediti ta vprašanja z republiškim zakonom.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLICKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 24. junija 1957 obravnaval predlog zakona in se strinjal z mnenjem Izvršnega sveta, da je potrebno ta vprašanja pravno rešiti.

Že do sedaj so bila z družbenimi sredstvi v Sloveniji meliorirana večja zemljiška območja, ki pa ne vračajo družbi tega kar bi morala. Da se to doseže je potrebno, da ljudski odbori na osnovi pooblastil, ki jih daje ta zakon, predpišejo za taka območja posebna izkoriščanja in na ta način dosežejo čimboljšo rentabilnost.

Odbor se je v načelu strinjal z besedilom predloga zakona, kot ga je predložil Izvršni svet. Pri podrobni obravnavi pa je predlagal, da se v prvi vrsti 4. člena beseda »pritrditvijo« zamenja z besedo »potrditvijo«.

Odbor predlaga, da Republiški zbor sprejme predlog zakona z navedeno spremembo.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Matevža Haceta.

Št. R 278/1-57.

Ljubljana, dne 24. junija 1957.

Poročevalec:
Matevž Haca l. r.

Predsednik:
Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč
na melioriranih območjih

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 24. junija 1957 razpravljal o predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih po besedilu, kot ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je odbor soglašal s stališčem Izvršnega sveta, da vlaga družba razmeroma visoka sredstva za melioracijo nekaterih območij v Sloveniji, da pa te melioracije niso rentabilne, če pri njih ne sodelujejo lastniki, posestniki in uporabniki zemljišč samih. Predvsem bi morali lastniki sodelovati pri melioracijah z deli, dalje s pripravo zemljišč za kulture, ki jih je melioracija omogočila in s sodobnim načinom gojitve teh kultur. Zato je torej gospodarsko nujno, da ta vprašanja uredimo z zakonom in omogočimo ljudskim odborom, da s posebnimi gospodarskimi redi predpišejo režim gospodarjenja in načrtno izkoriščanje takih zemljišč.

V podrobni obravnavi od člena do člena so člani odbora izglasovali predloženo besedilo zakona z manjšim popravkom v 4. členu, kjer naj se v prvi vrsti prvega odstavka beseda »pritrdivijo« popravi v »potrditvijo«.

Odbor za gospodarstvo predlaga Zboru proizvajalcev, da predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih z navedenim popravkom sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Trudna.

Št. P — 71/1-57.

Poročevalec:
Anton Truden l. r.

Predsednik:
Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju zemljišč
na melioriranih območjih

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 25. junija 1957 obravnaval predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju zemljišč na melioriranih območjih, ter ga soglasno sprejel tako v načelu kot v podrobnostih.

Predmet, ki obravnava predloženi predlog zakona po svoji tematiki sicer ne spada v republiško pristojnost. Zadeve s področja načrtnega vodstva narodnega gospodarstva, kamor v bistvu spada tudi predloženi predlog, so v zvezni pristojnosti. Zakonodajni odbor pa je sprejel kot utemeljeno motivacijo Izvršnega sveta, da je ureditev zadeve nujna, da zveznega zakona v dogledni bodočnosti še ni pričakovati in da je podan primer, ko ljudske republike do izdaje zveznega zakona same uredijo zadeve s svojimi zakoni. S pravne strani proti sprejetju tega zakona torej ni zadržkov.

Predlog zakona pa je tudi v skladu s cilji in metodami naše politike na področju kmetijstva. Pomeni prispevek k naporom za načrtno ureditev izkoriščanja zemljišč, k dosegu večjih donosov v kmetijstvu, kar je vsekakor najkrajša in najboljša pot za dokončno stabilizacijo našega gospodarstva ter je na ta način tudi vsebinsko v skladu z intencijami, ki so bile proglašene v resoluciji Zvezne ljudske skupščine o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadružništva. Tudi način, kako predloženi predlog zakona rešuje vprašanje ureditve in izkoriščanja zemljišč na melioriranih območjih, je v skladu s sprejetimi stališči, da je zlasti reprodukcija v kmetijstvu zadeva, ki jo naj izvedemo v čim večji meri po socialističnih oblikah. Predlog zakona prispeva k povezovanju zasebnih in splošnih interesov za skupno korist tako za zasebnika kot za družbo kot celoto. Tudi s tega stališča je predlog zakona v skladu z našo družbeno ekonomsko politiko.

Neposredni cilj zakona je, da se čimprej in v čim večji meri aktivirajo razmeroma velika materialna sredstva, ki jih družba daje za melioracijo nekaterih območij in katerim se bodo v bližnji bodočnosti pridružila še nova.

Odbor je pri podrobni obravnavi zakona sprejel popravek, ki ga je k 4. členu predloga zakona predlagal odbor za gospodarstvo.

Ker je torej predlog zakona v skladu z materialnimi in formalnimi zahtevami zakonitih predpisov in s sprejeto perspektivno politiko na področju kmetijstva ter neposredno izvaja smotre naše sedanje gospodarske politike, predlaga zakonodajni odbor Republiškem zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih v predloženem besedilu.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Alojza Colariča.

St. R 278/2-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:

Alojz Colarič l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč
na melioriranih območjih

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev je o navedenem predlogu zakona razpravljajal na svoji seji dne 25. junija 1957. Odbor je ugotovil, da ureja predlog zakona po svoji vsebini snov s področja načrtnega vodstva narodnega gospodarstva. To področje je sicer pridržano zvezni zakonodaji, vendar lahko izdajo tudi ljudske republike svoje zakone iz tega področja, če še ni zveznega zakona. Takšnega zveznega zakona pa zaenkrat še ni. Zato iz zakonodajnih razlogov ni nobenih pomislekov proti izdaji tega zakona, zlasti še, ker je v Sloveniji ureditev teh vprašanj nujna.

V podrobni razpravi od člena do člena je zakonodajni odbor sprejel popravek k 4. členu, kot ga je predlagal odbor za gospodarstvo. Odbor je predlog zakona sprejel v podrobnostih in v celoti.

Zakonodajni odbor predlaga Zboru proizvajalcev, da predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih s popravkom v 4. členu sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Andreja Svetka.

Št. P 71/2-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:
Andrej Svetek l. r.

Predsednik:
Danijel Lepin l. r.

PREDLOG ZAKONA
O USTANOVITVI SKLADA LR SLOVENIJE
ZA POSPEŠEVANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI

1. člen

Ustanovi se sklad LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: sklad) kot republiški proračunski sklad.

2. člen

Sklad je pravna oseba. Za svoje obveznosti je odgovoren s svojimi sredstvi.

3. člen

Namen sklada je pospeševati kulturne dejavnosti v LR Sloveniji.

4. člen

Dohodki sklada so:

1. 75 % od tistega dela davka od dohodkov od avtorskih pravic, ki ostane po plačilu prispevka za socialno zavarovanje umetnikov, oziroma višji odstotek, če tako določi Zvezni izvršni svet;
2. dotacije, darila, volila in drugi nepredvideni dohodki;
3. obresti od naloženih sredstev sklada.

5. člen

Sredstva sklada se uporabljajo za pomembne kulturne manifestacije doma in v tujini in za pospeševanje umetniških dejavnosti vseh umetnostnih strok zlasti književnosti, likovne umetnosti in glasbe.

6. člen

Sredstva sklada se vodijo na posebnem računu pri Narodni banki — Centrali za LR Slovenijo.

7. člen

Sklad upravlja odbor.

Odbor sestavljajo predsednik in 9 članov. Dva člana imenuje Svet za kulturo in prosveto LR Slovenije izmed svojih članov, ostale pa izmed umetniških in drugih javnih delavcev.

8. člen

Način upravljanja sklada in svoje poslovanje določi odbor s pravili, ki jih potrdi Svet za kulturo in prosveto LRS.

Sekretar Sveta za kulturo in prosveto LRS lahko ustavi izvrševanje predračuna sklada, če ugotovi, da odbor sredstev sklada ne uporablja v namene, ki so določeni s tem zakonom in s pravili sklada. Sekretar predloži svojo odločbo v odločitev Svetu.

9. člen

Strokovno in pisarniško delo opravlja za sklad Sekretariat Sveta za kulturo in prosveto LRS.

Stroški za upravljanje sklada, izvzemši stroškov za službo iz prejšnjega odstavka, gredo v breme proračuna sklada.

10. člen

Sklad ima svoj predračun dohodkov in izdatkov, ki je priloga republiškem proračunu.

Odredbodajalec za izvrševanje predračuna sklada je predsednik odbora sklada.

11. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LR Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

Zvezni zakon o davku od dohodkov od avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti (Uradni list FLRJ, št. 31—384/54) predvideva v 22. členu ustanovitev zveznega in republiških skladov za pospeševanje kulturnih dejavnosti, v katere se steka predvsem določen del davka od avtorskih pravic.

Osnutek zakona predvideva v skladu s temi določbami zveznega zakona ustanovitev sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Namen tega proračunskega sklada je, da se z njegovimi sredstvi pospešujejo umetniške dejavnosti vseh umetnostnih strok ter da se iz njega prispevajo sredstva za pomembne kulturne manifestacije doma in v tujini (5. člen).

Sklad upravlja odbor, ki je poseben organ družbenega upravljanja in bo sestavljen izmed umetniških in drugih javnih delavcev (7. člen).

Osnutek zagotavlja pravilno poslovanje odbora sklada in namensko razpolaganje z njegovimi sredstvi z nadzorstvom Sveta za kulturo in prosveto LRS (8. in 10. člen) po načelih, ki so že uveljavljena za upravljanje z republiški proračunskimi skladi.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za proračun.

POROČILO

k predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti

Odbor za proračun Republiškega zbora je 20. junija 1957 obravnaval predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti in ga v celoti ter v načelu sprejel.

Z zveznim zakonom o davku od dohodkov od avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti je določeno, da od dohodkov od avtorskih pravic gre del obveznosti za socialno zavarovanje, preostali del pa v sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

Predloženi zakon ustanavlja republiški sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti in določa, da gre 75 % preostalega dela davka od dohodkov od avtorskih pravic v republiški sklad. Omenjeni sklad ima svoj predračun dohodkov in izdatkov, ki je priloga republiškega proračuna.

Odbor za proračun Republiškega zbora predlaga Republiškemu zboru, da sprejme zakon o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagajo pristojni odbori.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Skoka.

Št. R 277/3-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:
Franc Skok l. r.

Predsednik:
Branko Babič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje
kulturnih dejavnosti

Odbor za proračun Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 20. junija 1957 obravnaval predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti ter ga v načelu in v podrobnostih sprejel.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da je z zveznim zakonom o davku od dohodkov od avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti določeno, da gre od dohodkov od avtorskih pravic del obveznosti za socialno zavarovanje, ostali del pa v sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Odbor je ugotovil, da je prav glede na določila tega zveznega zakona potrebno sprejeti republiški zakon, ki bi ustanovil tak sklad. S predloženim zakonom se ustanavlja republiški sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Sredstva v ta sklad namreč natekajo že od leta 1954 in čeprav niso velika, je vendar treba tudi z zakonom ustanoviti ta sklad, zlasti pa določiti, za kaj se sredstva iz tega sklada uporabljajo. Šele z uveljavitvijo zakona bo mogoče črpati sredstva iz tega sklada. Po predlogu zakona naj bi šlo 75 % preostalega dela davka od dohodkov od avtorskih pravic v republiški sklad in ima omenjeni sklad tudi svoj predračun dohodkov in izdatkov, ki je priloga republiškega proračuna. Čeprav so dohodki sklada minimalni, vendar bo mogoče z ustanovitvijo sklada pospeševati določene kulturne dejavnosti. Sklad bo upravljal upravni odbor kot organ družbenega upravljanja, ki bo sestavljen iz umetniških in drugih javnih delavcev. Poslovanje upravnega odbora ter namensko razpolaganje s sredstvi sklada pa bo zagotovljeno s pravili po načelih, ki so že vpeljana za upravljanje republiških proračunskih skladov.

K predlogu zakona odbor ni predlagal niti popravkov niti sprememb. Odbor za proračun Zbora proizvajalcev predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Janka Lukana.

Št. P - 72/1-57.

Ljubljana, dne 20. junija 1957.

Poročevalec:

Janko Lukan l. r.

Predsednik:

Bogdan Knaflič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za prosveto in kulturo

POROČILO

k predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje
kulturnih dejavnosti

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 21. junija 1957 razpravljal o predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti, ki ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da je glede na določila zveznega zakona o davku od dohodkov od avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti potrebno sprejeti tak republiški zakon. Sredstva v ta sklad namreč natekajo že od leta 1954, in čeprav niso velika, je vendar treba tudi z zakonom ustanoviti ta sklad, zlasti pa določiti, zakaj se sredstva iz tega sklada uporabljajo. Sele z uveljavitvijo zakona bo mogoče črpati sredstva iz tega sklada. Člani odbora so pri tem sprožili tudi vprašanje avtorskih honorarjev, ki jih plačujejo založbe za dela umrlih avtorjev, ki nimajo dedičev. Ker obstaja možnost, da se ti honorarji odvajajo prav tako v ta sklad, se poslanci niso strinjali z dosedanjo razdelitvijo avtorjev na zvezne in republiške, ker je vsaka taka razdelitev zelo problematična, in s posledicami te razdelitve, zaradi česar se odvajajo v zvezni sklad honorarji avtorja, ki je priznan kot avtor jugoslovanskega pomena, v nasprotnem primeru pa v republiški sklad. Člani odbora so bili mnenja, da bi tudi v tem primeru morala ostati ista razdelitev, kot je navedena v prvi točki 4. člena predloga zakona, namreč da bi 25 % honorarja umrlih avtorjev pripadlo v zvezni sklad, 75 % pa v republiški sklad tiste republike, katere nacionalnosti je pač pisatelj bil.

Pri podrobni obravnavi od člena do člena so imeli člani odbora pomisleke proti besedilu 6. člena, koliko je namreč umestno, da je v zakonu samem naveden denarni zavod, v katerem morajo biti sredstva sklada naložena. Po krajši razpravi je bilo sprejeto mnenje, naj o tem odloči zakonodajni odbor.

K besedilu predloga zakona odbor ni predlagal niti popravkov niti sprememb niti dopolnitev. Večina članov odbora za prosveto in kulturo pa se strinja z vsemi popravki, ki jih je predložil zakonodajni odbor Republiškega zbora. Odbor zato predlaga Republiškemur zboru, da predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti sprejme,

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Dušana Boleta.

Št. 277/1-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:
Dušan Bole l. r.

Predsednik:
Vlado Majhen l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje
kulturnih dejavnosti

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 21. junija 1957 obravnaval predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti ter ga v načelu in v podrobnostih sprejel.

Dohodki sklada so sicer minimalni, vendar bo mogoče z ustanovitvijo sklada pospeševati določene kulturne dejavnosti. Sklad bo upravljal upravni odbor kot organ družbenega upravljanja, ki bo sestavljen izmed umetniških in drugih javnih delavcev; s pravili pa bo zagotovljeno poslovanje upravnega odbora ter namensko razpolaganje z njegovimi sredstvi po načelih, ki je že vpeljano za upravljanje republiških proračunskih skladov.

Pri podrobni obravnavi 7. člena predloga zakona je odbor predlagal, naj se spremeni število članov odbora sklada od 9 na 8 članov, tako da se prvi stavek drugega odstavka 7. člena glasi: »Odbor sestavljajo predsednik in 8 članov.«

Odbor se je strinjal s spremembami, ki jih je k 7., 8. in 10. členu predlagal zakonodajni odbor Republiškega zbora.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškemu zboru, da sprejme zakon o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagajo pristojni odbori.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Staneta Brečka.

Št. R 277/2-57.

Ljubljana, dne 27. junija 1957.

Poročevalec:

Stane Brečko l. r.

Predsednik:

Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje
kulturnih dejavnosti

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 25. junija 1957 obravnaval predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti ter ga soglasno sprejel v načelu in v podrobnostih.

Zvezni zakon o davku od dohodkov od avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti (Uradni list FLRJ, št. 31—384/54) je materijo vsebinsko že uredil v tem smislu, da je statuiral možnost, da se taki skladi v republikah ustanovijo in da je zlasti predvidel način dotekanja njihovih sredstev. Republiški zakon torej samo izkorišča možnost, ki je že podana z zveznim zakonom in praktično ureja poslovanje in funkcioniranje sklada.

Ker je namen sklada pospeševanje kulturnih dejavnosti vseh umetniških strok in prispevanje sredstev k pomembnim kulturnim manifestacijam doma in v tujini, način upravljanja sklada pa ustreza načelom upravnega nadzorstva in načelom družbenega upravljanja in kontrole, se je odbor strinjal s tem, da ga predloži Republiškem zboru Ljudske skupščine LRS, da ga sprejme v predloženi obliki, ker proti sprejemu predloga zakona ni niti pravnih niti vsebinskih zadržkov, cilj zakona pa ustreza že sprejeti politiki na področju kulture.

V razpravi o podrobnostih se je odbor strinjal s spremembo, ki jo je dal k predlogu zakona odbor za organizacijo oblasti in uprave k 7. členu, da naj šteje odbor sklada osem članov poleg predsednika, sam pa je k besedilu predloga zakona dodal še dopolnitev v 7., 8. in 10. členu s tem, da se organ upravljanja sklada imenuje »upravni odbor« in ne samo »odbor«, zaradi enotnosti v označevanju takih organov.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Ivana Bratka.

Št. R - 277/4-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:
Ivan Bratko, l. r.

Predsednik:
Jože Petejan, l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 25. junija 1957 razpravljal o predlogu zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti po besedilu, kot ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da dohodki v ta sklad že natekajo od leta 1954, da pa ni mogoče črpati sredstev iz tega sklada tako dolgo, dokler ne bo sklad ustanovljen z zakonom. Glede na pravne predpise je treba ustanoviti sklad z zakonom, pravna podlaga za ustanovitev tega sklada pa je v 22. členu zveznega zakona o davku od dohodkov od avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti, ki predvideva ustanovitev zveznega in republiš-

kih skladov za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Odbor je torej ugotovil, da proti predlogu zakona ni nobenih zakonodajno-pravnih pomislekov.

V podrobni razpravi od člena do člena je odbor sklenil predlagati v besedilu predloga zakona manjše spremembe in dopolnitve, in sicer:

7. člen: V prvem odstavku tega člena se pred besedo »odbor« vstavi beseda »upravni«.

V drugem odstavku se število članov upravnega odbora zniža od devet na osem, tako da se prvi stavek drugega odstavka glasi:

»Odbor sestavljajo predsednik in osem članov.«

8. člen: Na koncu prve vrste se doda še beseda »upravni«.

V drugi vrsti drugega odstavka se pred besedo »odbor« vnese še beseda »upravni«.

10. člen: V prvi vrsti drugega odstavka se pred besedo »odbora« vnese še beseda »upravnega«.

Zakonodajni odbor predlaga Zboru proizvajalcev, da predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Andreja Svetka.

Št. P - 72/2-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:

Andrej Svetek l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

PREDLOG RESOLUCIJE

O VPRAŠANJU REKONSTRUKCIJE LJUBLJANSKEGA ŽELEZNIŠKEGA VOZLIŠČA

Rekonstrukcija ljubljanskega železniškega vozlišča, ki jo terja razvoj glavnega mesta republike in naraščajoči cestni promet, podpira pa jo zastarelost železniških naprav, predstavlja nalogo takega obsega in značaja, da zahteva smotrno koordinacijo med prizadetimi zveznimi, republiškiimi in okrajnimi organi in ustanovami.

Ta resolucija naj opozori na neogibno nujnost take koordinacije in naj bo hkrati njen prvi dokument.

Rekonstrukcija in izgradnja prometa zavzemata v perspektivnih planih za bodoči razvoj našega gospodarstva pomembno mesto. Ker pa investicijski programi na področju prometa zahtevajo vlaganje velikih investicijskih sredstev in so podvrženi dolgotrajni amortizaciji, presejajo naše zmožnosti, če jih ne bi delili na manjše etape in vmesne odmore.

Razumljivo je, da mora veljati tako načelo tudi za rekonstrukcijo ljubljanskega železniškega vozlišča.

Rekonstrukcija ljubljanskega železniškega vozlišča ni niti edini niti najbolj pereč problem v programu rekonstrukcije in izgradnje prometa v LR Sloveniji.

Zato jo je treba ustrezno uvrstiti med druge naloge tega programa, ki vsebujejo tudi elektrifikacijo železnice, osposobitev železnic za tranzitni promet, dograditev avtoceste Ljubljana—Zagreb, dograditev predora pod Ljubeljem, dokončanje modernizacije zveznih cest Ljubljana—Koper, Ljubljana—Maribor, obnovo v vojni porušeni, zdaj lesenih mostov.

Zato ustreza našim pogojem le tak predlog o rekonstrukciji ljubljanskega železniškega vozlišča, ki dovoljuje posamezne, samostojne in zaključene etape za zaporedno rešitev najbolj perečih vprašanj, na koncu opravljenih etap pa zagotavlja kar najboljšo rešitev celega problema.

Proučevanje rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča med obema vojnama, delo posebnih komisij in mnoge diskusije po osvoboditvi, končno pa razpravljanje, priporočila in sklepi Mestnega sveta in OLO Ljubljana vodijo do sledečih zaključkov:

Od vseh vprašanj ljubljanskega železniškega vozlišča je najbolj nujna rekonstrukcija nekaterih cestno-železniških križišč, ki s svojim današnjim stanjem vedno bolj ovirajo tako razvoj mesta kot nemoteno odvijanje naraščajočega cestnega prometa.

Tedaj terjajo rekonstrukcijo ljubljanskega železniškega vozlišča mnogo bolj koristi razvoja ljubljanskega mesta kot pa koristi železniškega prometa, saj vsak poseg v današnji sistem železniških tirov obremenjuje železnico z znatnimi investicijami in s povečanimi stroški eksploatacije.

Poglobitveni projekt, ki sicer v svoji končni fazi pomeni temeljito rešitev problema, ne dovoljuje etapne rekonstrukcije v smislu prej izrečenih načel. Poglobitveni projekt se v svoji realizaciji ne more omejiti na posamezne in najbolj nujne rekonstrukcije cestno-železniških križišč (na Titovi in Celovski cesti), ne da bi rekonstrukcije puščale za seboj nedokončana gradbena dela. Končno, poglobitveni projekt zahteva za rešitev prve in najnujnejše naloge (rekonstrukcija križišča Titove ceste in železnice v križišče z različnimi nivoji) več kot polovico sredstev celotnega programa rekonstrukcije (2,6 do 4,3 milijarde).

Ustrezen način rekonstrukcije predstavlja le projekt, ki predvideva postopno rekonstrukcijo današnjih cestno-železniških križanj v križišča z različnim nivojem ceste in železnice, v križišča s cestnimi podvozi ali nadvozi.

Tak način rekonstrukcije je najcenejši, ker ne posega v sistem železniških tirov, dopušča posamično reševanje najbolj perečih nalog in je zadovoljiv za cestni promet.

Ljudska skupščina LRS pooblašča Izvršni svet, da podvzame ustrezne mere za koordinacijo med OLO Ljubljana, JDŽ in odgovarjajočimi republiškim organi in ustanovami, da bi pristopili k potrebnim investicijskim predelom in ustvarili pogoje, da se čimprej pristopi k rekonstrukciji najbolj obremenjenih cestno-železniških križišč.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega
železniškega vozlišča

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 24. junija 1957 razpravljajl o predlogu resolucije in jo v načelu po daljši razpravi z nekaterimi spremembami sprejel.

Odbor se je v načelu strinjal z načeli, poudarjenimi v predlogu resolucije, kakor tudi s tem, da o tako pomembnih in obsežnih investicijah razpravlja ljudska skupščina. Člani odbora so v svoji razpravi naglašali predvsem načelo, da mora projekt, po katerem se bo reševal problem ljubljanskega železniškega vozlišča, omogočiti etapno gradnjo na tak način, da se bodo postopno — skladno z našimi gospodarskimi možnostmi — lahko urejevala posamezna najbolj obremenjena cestno-železniška križišča.

Odbor je bil tudi soglasno mnenja, da ljudska skupščina kot predstavniški organ ne more odločati o tehnični strani tega problema t. j. odločati o tem, katera varianta to vprašanje bolje rešuje, ker je to naloga strokovnih organov, ki naj v projektih čimprej uresničijo z resolucijo določena načela.

Po podrobni razpravi je odbor sprejel — upoštevajoč neštete ugotovitve — naslednje spremembe in dopolnitve:

Drugi odstavek naj se črta v celoti.

Črta naj se celotni deseti odstavek.

Enajsti odstavek naj se spremeni tako, da se glasi: »Ustrezen način rekonstrukcije predstavlja le tak projekt, ki predvideva postopno, po etapah zaključeno rekonstrukcijo današnjih cestno-železniških križanj v križišča z različnim nivojem ceste in železnice, v križišča s cestnimi podvozi ali nadvozi.«

V dvanajstem odstavku v 1. vrsti naj se beseda »najcenejši« zamenja z besedo »najprimernejši«.

V zadnjem odstavku naj se v 1. vrsti beseda »mere« zamenja z besedo »ukrepe«, kratica »JDŽ« pa naj se nadomesti z besedama »Jugoslovansko železnico«.

Vse predlagane spremembe so vsklajene z odborom za gospodarstvo Zbora proizvajalcev.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora predlaga Ljudski skupščini LRS, da predlagano resolucijo z navedenimi spremembami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca ing. Karmela Budihna.

Št. R 280/1-57.

Ljubljana, dne 24. junija 1957.

Poročevalec:

Ing. Karmelo Budihna l. r.

Predsednik:

Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega
železniškega vozlišča

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 24. junija 1957 razpravljal o predlogu resolucije, kot jo je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je bilo poudarjeno, da so se v večletnih diskusijah o železniškem vozlišču v Ljubljani pokazala nasprotja med organi, pristojnimi za reševanje tega problema, pa tudi nasprotja med strokovnjaki glede načina izvedbe. Pri vsem tem pa je rekonstrukcija ljubljanskega železniškega vozlišča izredno pereča in zlasti nekateri problemi nujno terjajo takojšnje rešitve. Razen tega bodo dela pri rekonstrukciji železniškega vozlišča v Ljubljani dolgotrajna in tudi izredno draga in se bodo amortizirala zelo počasi. Zato problema ljubljanskega železniškega vozlišča ne smemo gledati izolirano, temveč v skladu z našimi realnimi materialnimi možnostmi in v zvezi z razvojem naše republike in države sploh. Odbor se je v celoti strinjal z načeli, ki so poudarjena v predlogu resolucije, da je namreč potrebno reševati problem ljubljanskega železniškega vozlišča postopno z etapno gradnjo tako, da se bodo uredila posamezna vprašanja, ki jih ne moremo več odlagati. Problem križanja ceste in železnice je pri celotnem ljubljanskem železniškem vozlišču najbolj pereč problem, pri reševanju tega problema pa moramo upoštevati, koliko so posamezne rešitve primerne glede na prihodnji razvoj prometa na tem pomembnem železniškem in cestnem križišču. Drugo, prav tako pomembno vprašanje pa je vprašanje ureditve ljubljanskega kolodvora. Le tak projekt, ki rešuje vprašanje rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča po etapah je glede na naše materialne pogoje in glede na nemoten razvoj prometa po mnenju članov odbora edini realni projekt.

Glede na visoke materialne izdatke, ki so zvezani z rekonstrukcijo vozlišča, prav tako pa tudi glede na dolgotrajnost del, ki bodo potrebna, da se bo ta problem v celoti rešil, se je odbor tudi v celoti strinjal s tem, da o takšnih vprašanjih razpravlja ljudska skupščina. Tak način odločanja o prihodnjih investicijah, zlasti pa negospodarskih investicijah, bi moral po mnenju članov odbora veljati tudi v prihodnje v vseh primerih, kjer gre za kakšno večjo javno gradnjo, kjer gradbena dela potekajo skozi več let.

Člani odbora so bili tudi soglasno mnenja, da o tehnični strani problema ljudska skupščina kot predstavniški organ ne more odločati in zato naj bi resolucija vsebovala samo načelne ugotovitve in priporočila, ki jih naj strokovni organi v projektih uresničijo.

Glede na ugotovitve v načelni razpravi je odbor pri podrobni razpravi sprejel tele spremembe in dopolnitve:

drugi odstavek naj se črta v celoti;

v celoti naj se črta tudi 10. odstavek;

11. odstavek naj se spremeni tako, da se glasi:

»Ustrezen način rekonstrukcije predstavlja le tak projekt, ki predvideva postopno, po etapah zaključeno rekonstrukcijo današnjih cestno-železniških križanj v križišča z različnim nivojem ceste in železnice, v križišča s cestnimi podvozi ali nadvozi;

v 12. odstavku se v prvi vrsti beseda »najcenejši« zamenja z besedo »najprimernejši«;

v zadnjem odstavku se v prvi vrsti beseda »mere« zamenja z besedo »ukrepe«, kratica »JDŽ« pa se nadomesti z besedama »Jugoslovansko železnico«.

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev je predlagane spremembe vskladil z odborom za gospodarstvo Republiškega zbora.

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev predlaga Ljudski skupščini LRS, da predlagano resolucijo o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča z navedenimi spremembami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Julko Padežnik.

Št. P. 73/1-57.

Ljubljana, dne 24. junija 1957.

Poročevalec:

Julka Padežnik l. r.

Predsednik:

Zvone Labura l. r.

PREDLOG ZAKONA O UNIVERZI V LJUBLJANI

I. Temeljne določbe

1. člen

Univerza v Ljubljani je skupnost fakultet kot znanstvenih in najvišjih učnih zavodov za določeno stroko oziroma skupino strok.

Univerza skrbi za napredek in skladnost pouka in znanstvenega dela na fakultetah in opravlja zadeve, ki so zanje skupnega pomena.

2. člen

V Univerzo v Ljubljani so združene tele fakultete:

- naravoslovna fakulteta,
- filozofska fakulteta,
- pravna fakulteta,
- ekonomska fakulteta,
- fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo,
- fakulteta za elektrotehniko in strojništvo,
- fakulteta za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo,
- fakulteta za splošno medicino in stomatologijo,
- fakulteta za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo.

3. člen

Univerza in fakultete so samostojni zavodi, ki temeljijo na načelih družbenega vodstva.

Vprašanja pouka in znanstvenega dela spadajo izključno v delovno področje učno-znanstvenih kolektivov.

4. člen

Fakultete se lahko ustanovijo in odpravijo samo z zakonom.

Fakultete se delijo na oddelke, oddelki pa na odseke, katedre in skupine predmetov kot učne organizacijske enote. Katere oddelke, odseke, katedre in skupine predmetov kot učne organizacijske enote ima fakulteta, določa statut fakultete.

5. člen

Univerza in fakultete:

- vzgajajo študente v visokokvalificirane strokovnjake z uvajanjem v teoretična spoznanja, praktična znanja in v znanstveno delo;
- vzgajajo študente v zavedne državljane socialistične skupnosti;
- organizirajo znanstveno delo in opravljajo znanstvena raziskovanja;
- skrbijo za znanstveni in učni naraščaj in za nadaljnje izpopolnjevanje strokovnjakov;
- sodelujejo pri delu za dvig izobrazbe državljanov;
- s svojim delom in sodelovanjem z gospodarskimi, kulturnimi in drugimi družbenimi ustanovami in organizacijami v državi in z mednarodnim znanstvenim in strokovnim sodelovanjem pospešujejo znanost in pouk in podpirajo s tem gospodarski, kulturni in družbeni razvoj države.

6. člen

Zagotovljena je svoboda pouka in znanstvenega dela na Univerzi.
Pouk in izpiti so javni.

7. člen

Vsak državljan ima pravico, da se ob enakih pogojih vpiše na fakulteto in da na njej doseže akademsko in znanstveno stopnjo.

8. člen

Univerza in fakultete so pravne osebe.

Zavodi Univerze in fakultet so pravne osebe, če so organizirani kot zavodi s samostojnim finansiranjem ali če je tako določeno z aktom o ustanovitvi.

9. člen

Univerza in fakultete imajo svoje statute.

Statut Univerze obsega določbe o organizaciji, delu, ustanovah in administraciji Univerze.

Statuti fakultet obsegajo določbo o organizaciji, delu, učnem načrtu in pravilih študija, o oddelkih, odsekih in drugih učnih organizacijskih enotah, o zavodih in administraciji fakultete.

Statute Univerze in fakultet potrjuje Ljudska skupščina LRS.

10. člen

Kolektivni organi Univerze in fakultet razpravljajo in odločajo kot celota. Svoje pravice izvršujejo na sejah.

Kolektivni organi sklepajo veljavno, če je navzoča večina njihovih članov, kolikor ta zakon ali statut drugače ne določa.

Sklepe sprejemajo z navadno večino navzočih članov in z javnim glasovanjem, kolikor ta zakon ali statut drugače ne določa.

Pomembnejši sklepi univerzitetnega sveta in fakultetnih svetov in tudi druge odločitve univerzitetnih in fakultetnih organov, za katere to določi statut Univerze oziroma fakultete, se objavijo tako, kot to določi statut Univerze.

11. člen

Univerza in fakultete izvršujejo svoje pravice in dolžnosti v skladu z Ustavo, zakoni in svojimi statuti.

Univerza ima nasproti fakultetam tiste pravice, ki jih ji dajeta ta zakon in statut Univerze.

12. člen

Za materialna sredstva, ki jih potrebujejo Univerza in fakultete za svoje delo, skrbi družbena skupnost.

Predračun dohodkov in izdatkov Univerze in fakultet je sestavni del proračuna LRS.

Predračun dohodkov in izdatkov Univerze kot celote je sestavljen iz predračunov dohodkov in izdatkov fakultet in njihovih zavodov in iz predračunov dohodkov in izdatkov univerzitetnih organov in univerzitetnih zavodov.

13. člen

Univerza, fakultete in njihovi zavodi, ki so organizirani kot pravne osebe, razpolagajo v skladu z veljavnimi predpisi z družbenimi sredstvi, ki so jim določena s predračunom dohodkov in izdatkov in s posebnimi skladi.

Prav tako razpolagajo v skladu z veljavnimi predpisi z darili, poslednjevoljnimi naklonili in z dohodki posmrtnih ustanov, ki so v njihovi upravi.

Premoženje, ki je izročeno Univerzi, fakultetam in njihovim ustanovam v upravo, upravljajo odredbodajalci za izvrševanje ustreznih predračunov. Odredbodajalci so odgovorni za pravilno vzdrževanje in upravljanje tega premoženja.

14. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS nadzoruje zakonitost dela Univerze in fakultet in izvršuje druge pravice, ki mu jih daje zakon.

II. Študij

1. Splošne določbe

15. člen

Študij na fakultetah daje študentom visoko strokovno izobrazbo v določeni stroki in ustrezno politično in ekonomsko izobrazbo.

16. člen

Študij na fakultetah se deli na redni in podiplomski.

Fakultete lahko organizirajo še druge posebne oblike študija v skladu z določbami tega zakona.

17. člen

Na fakultetah se poučuje po študijskih načrtih in študijskih programih. Izpiti na fakultetah se delajo po pravilih študija.

Študijski načrt obsega seznam obveznih predmetov, karakteristiko njihovega študija, njihovo časovno razporeditev in število ur. Študijski načrt vsake fakultete določa tudi obvezno študijsko prakso študentov pri državnih organih, zavodih in organizacijah ter njeno trajanje in razporeditev.

Študijski načrt določa statut fakultete.

Študijski program v skladu s študijskim načrtom podrobneje določa snov in obseg snovi za posamezne predmete, oblike študija (predavanja, seminarsko, laboratorijsko delo in podobno) ter koliko ur odpade na posamezne oblike pouka.

Študijski program določa za vsak študijski predmet fakultetna uprava na predlog univerzitetnega učitelja, ki predmet poučuje. Pred odločitvijo zasliši mnenje ustrezne učne organizacijske enote (oddelka, odseka itd.).

Če misli fakultetni svet, da študijski program ni v skladu s študijskim načrtom, da k programu svoje pripombe. Če fakultetna uprava teh pripomb ne sprejme, predloži fakultetni svet sporna vprašanja v odločitev univerzitetnemu svetu. Odločitev univerzitetnega sveta je za fakultetno upravo obvezna.

S pravili študija se določijo pogoji za opravljanje in ponavljanje izpitov, izpitni termini, kateri izpiti so pogoj za vpis v višji semester, način ocenjevanja in druge določbe izpitnega režima.

Pravila študija določa statut fakultete.

Študijski načrti, študijski programi in pravila študija se objavijo.

18. člen

Oblike pouka na fakultetah so predavanja, vaje, delo v seminarjih in laboratorijih, posebni tečaji, študijske ekskurzije, obvezna študijska praksa pri državnih organih, zavodih in organizacijah ter druge oblike, ki jih določa statut fakultete.

Dostop k posameznim oblikam pouka podrobneje ureja statut fakultete.

19. člen

Študijsko leto se začne 1. oktobra in konča 30. septembra naslednjega leta. Deli se v zimski in poletni semester.

Zimski semester traja od 1. oktobra do zadnjega februarja naslednjega leta, poletni semester pa od 1. marca do 30. septembra.
Od 15. julija do 15. septembra so poletne počitnice.

2. Redni študij

20. člen

Univerzitetni študij traja največ osem semestrov, na fakulteti za splošno medicino in stomatologijo pa največ deset semestrov.

21. člen

Ljudska skupščina lahko izjemoma določi, da traja univerzitetni študij na posamezni fakulteti oziroma na posameznem oddelku fakultete več semestrov kot je določeno v prejšnjem členu.

22. člen

Študijski načrti, programi in pravila študija morajo biti za vsako fakulteto izdelani tako, da lahko študent do konca zadnjega semestra opravi vse izpite in tudi diplomsko delo, če je predpisano.

S študijskim načrtom se lahko zadnji semester pouka pridrži samo za diplomsko delo.

23. člen

S sklepom fakultetne uprave in v soglasju s fakultetnim svetom se po potrebi lahko uvedejo neobvezni učni predmeti.

Študijski program za neobvezne predmete določi fakultetna uprava.

3. Podiplomski študij

24. člen

Podiplomski študij ima lahko obliko pouka za znanstveno oziroma strokovno izpopolnjevanje, pouka za specializacijo in pouka za pripravo na doktorat, ki se pridobi po predpisih zakona o doktoratu znanosti.

Podrobnejše določbe o podiplomskem študiju določijo statuti fakultet.

4. Posebna oblika študija

25. člen

Fakultete lahko organizirajo posebne tečaje in druge podobne oblike pouka. Sklep o organiziranju take vrste pouka sprejme fakultetna uprava v soglasju s fakultetnim svetom.

Državni organi, zavodi, gospodarske organizacije, njihova združenja in družbene organizacije lahko predlagajo fakultetam organiziranje tega pouka, če zagotovijo fakulteti sredstva za njegovo izvedbo.

S sklepom o uvedbi takega pouka se lahko določi, da se ga smejo udeležiti tudi osebe, ki nimajo fakultetne izobrazbe.

5. Izpiti

26. člen

Pravico delati izpit pridobi študent po končanem pouku predmeta v skladu s pravili študija.

Na fakultetah se lahko uvedejo obvezni kolokviji in druge obvezne oblike preizkušanja pridobljenega znanja:

Podrobnejšo ureditev obveznih kolokvijev in drugih obveznih oblik preizkušnje pridobljenega znanja, zlasti njih vsebino in število predpiše statut fakultete.

27. člen

Izpiti so ustni. S statutom fakultete se lahko predpiše za posamezne predmete, da je izpit pismen in usten. Kandidat opravlja ustni del izpita tudi, če pri pismenem delu ne dobi pozitivne ocene.

Izpiti se delajo praviloma iz skupine predmetov. Izjemoma se lahko dela izpit iz posameznih predmetov.

Izpiti se delajo praviloma pred komisijo. Izjemoma se lahko dela izpit pred posameznim izpraševalcem.

Zaključni diplomski izpit se dela pred izpitno komisijo, sestavljeno iz najmanj treh članov.

Natančnejše določbe o izpilih se predpišejo v statutu fakultete.

28. člen

Izpraševalci so univerzitetni učitelji fakultete. S statuti fakultet pa se praviloma določi, da se pritegnejo kot izpraševalci tudi sodelavci fakultete, univerzitetni učitelji istovrstnih ali sorodnih predmetov drugih fakultet ter znanstveni delavci in strokovnjaki izven Univerze. Take izpraševalce imenuje fakultetni svet za eno leto na predlog fakultetne uprave.

29. člen

Ocena izpita se vpiše z besedami in celimi številkami od 1 do 10, in sicer: odlično — 10, prav dobro — 8 in 9, dobro — 7, zadostno — 6, nezadostno — 1 do 5.

Najnižja pozitivna ocena je zadostno — 6.

Ocena izpita se sporoči kandidatu takoj po končanem izpitu in se vpiše v njegov indeks in v uradni razvid izpitolov, ki ga vodi dekanat fakultete.

30. člen

Študent, ki na izpitu iz posameznega predmeta drugič ne doseže pozitivne ocene, dela tretjič izpit pred izpitno komisijo treh članov, ki jo določi dekan.

Študent, ki pri skupinskem izpitu drugič ne doseže pozitivne ocene, dela tretjič skupinski izpit pred razširjeno izpitno komisijo, ki jo določi dekan ali predstojnik oddelka.

Tako izpit iz posameznega predmeta kakor skupinski izpit se sme delati trikrat.

Student, ki izpita iz posameznega predmeta ali skupinskega izpita tudi tretjič ni opravil, sme prositi fakultetno upravo, da mu dovoli delati izpit še četrtič. Fakultetna uprava po prostem preudarku prošnji ugodi ali jo zavrne. Če prošnji ugodi, hkrati določi rok izpita in izpitno komisijo.

31. člen

Student, ki misli, da je dobil krivično izpitno oceno, se sme v 24 urah zoper oceno pritožiti dekanu fakultete.

Po prejemu pritožbe dekan takoj zasliši pritožitelja in izpraševalca oziroma člane izpitne komisije, če se je izpit delal pred izpitno komisijo, ter odloči, ali pritožbi ugodi ali ne. Zavrnitev pritožbe je dokončna.

Če dekan pritožbi ugodi, skliče hkrati izpitno komisijo, sestavljeno po prvem oziroma drugem odstavku prejšnjega člena. Komisija mora pritožitelja ponovno izprašati najpozneje v nadaljnjih 24 urah. Proti oceni komisije ni pritožbe.

Zoper oceno komisije na izpitu iz četrtega odstavka prejšnjega člena, ni dovoljena pritožba.

Zaradi odločb o izpitnih ocenah, ni mogoče sprožiti upravnega spora.

6. Diploma o končanem rednem študiju

32. člen

Študentu, ki je opravil vse s statutom fakultete predpisane izpite in obvezno študijsko prakso, se izda diploma o končanem študiju na fakulteti.

Obliko in vsebino diplome predpiše statut Univerze.

Diplomo predpišeta rektor Univerze in dekan ustrezne fakultete.

7. Nostrifikacija in ekvivalenca šolskih listin

33. člen

Za nostrifikacijo in ekvivalenco šolskih listin o študiju veljajo posebni predpisi.

III. Znanstveno delo

34. člen

Naloga znanstvenega dela na Univerzi in fakultetah je, da pospešuje znanost, da rešuje znanstvene probleme, med njimi zlasti tiste, ki so pomembni za družbeni, kulturni in gospodarski razvoj družbene skupnosti, ter da omogoča uspešen pouk in vzgaja znanstveni naraščaj.

35. člen

Univerza, fakultete in njihovi zavodi znanstveno sodelujejo s sorodnimi ustanovami ter znanstvenimi delavci doma in v tujini.

36. člen

Univerza in fakultete skrbijo, da se dosežki njihovega znanstvenega dela objavijo. V ta namen izdajajo znanstvene in strokovne publikacije.

Fakultete skrbijo za natisk glavne vsebine doktorskih dizertacij.

37. člen

Sredstva za organiziranje in izvrševanje znanstvenega dela se zagotovijo v predračunu Univerze oziroma fakultet in z dotacijami državnih organov, zavodov ter gospodarskih in drugih organizacij, ki so zainteresirane na tem, da posamezna vprašanja znanstveno raziščejo in obdelajo.

IV. Univerzitetne in fakultetne ustanove ter univerzitetni in fakultetni skladi

1. Univerzitetne in fakultetne ustanove

38. člen

Za uresničevanje znanstvenih in učnih nalog imajo Univerza in fakultete znanstvene zavode.

Univerzitetni in fakultetni znanstveni zavodi se ustanovijo za proučevanje, raziskovanje in reševanje vprašanj določene znanstvene panoge ali več sorodnih znanstvenih panog po znanstvenih metodah, za preizkušanje uporabnosti znanstvenih izsledkov in metod v praksi ter za zagotovitev pravilne organizacije in boljših učnih metod poučevanja na visoki učni in znanstveni ravni.

39. člen

Univerzitetni oziroma fakultetni zavodi se ustanovijo s statutarno odločbo Univerze oziroma fakultete.

Univerzitetni zavod se ustanovi, če naj ima njegovo delo pomen za več fakultet.

40. člen

Univerzitetni in fakultetni zavodi, za katere je predvideno, da bodo s svojo dejavnostjo dosegli določene dohodke, s katerimi lahko krijejo v celoti ali delno svoje izdatke, se lahko organizirajo kot finančno samostojni zavodi.

Drugi univerzitetni in fakultetni zavodi so proračunski zavodi.

41. člen

Univerzitetni in fakultetni zavodi se lahko ustanovijo le, če so zagotovljena zadostna materialna sredstva ter potrebno število znanstvenega in strokovnega osebja.

42. člen

Zavodi se vodijo po načelih družbenega upravljanja.

V manjših zavodih, ki se ukvarjajo samo z eno panogo znanosti in nimajo notranjih organizacijskih enot, vodita zavod predstojnik in znanstveni strokovni kolektiv zavoda.

Organi ter način vodstva in upravljanja zavodov se v skladu z veljavnimi predpisi določijo s statutarno odločbo o ustanovitvi.

43. člen

Za zadeve in naloge univerzitetnih oziroma fakultetnih zavodov pristojni organ je univerzitetni oziroma fakultetni svet.

44. člen

V zavodih delajo znanstveni in strokovni sodelavci.

Kot znanstveni in strokovni sodelavci lahko delajo poleg univerzitetnih učiteljev in sodelavcev Univerze in fakultete tudi še drugi znanstveni in strokovni sodelavci.

Znanstveni in strokovni sodelavci zavodov se volijo v skladu z veljavnimi predpisi.

45. člen

Zavodi imajo svoja pravila. S pravili se podrobno določita organizacija in način dela.

Pravila sprejme pristojni organ zavoda, potrdi pa jih univerzitetni oziroma fakultetni svet.

46. člen

Univerza, fakultete in zavodi imajo lahko seminarje, manjše laboratorije, kabinete, knjižnice, arhive in muzejske zbirke, delavnice in podobno kot svoje organizacijske enote. Te enote ne morejo biti zavodi.

Organizacijske enote iz prvega odstavka ustanovi univerzitetna oziroma fakultetna uprava s pritrditvijo univerzitetnega oziroma fakultetnega sveta. S to določbo se določi način njihovega vodstva in upravljanja v skladu z veljavnimi predpisi.

Organizacijske enote zavoda iz prvega odstavka ustanovi ustrezní organ zavoda v skladu s posebnimi predpisi.

2. Narodna in univerzitetna knjižnica

47. člen

Narodna in univerzitetna knjižnica je zavod Univerze v Ljubljani.

Narodna in univerzitetna knjižnica opravlja kot zavod Univerze hkrati tudi naloge osrednje študijske knjižnice v Ljudski republiki Sloveniji.

3. Skladi

48. člen

Da se zagotovijo materialni pogoji za izpolnjevanje nalog Univerze in fakultet se lahko v skladu z veljavnimi predpisi ustanovijo univerzitetni in fakultetni skladi.

V. Š t u d e n t i

1. Pridobitev statusa študenta

49. člen

Študent Univerze postane, kdor se vpiše na fakulteto.

Državljeni FLRJ in tuji državljani, ki so dokončali popolno srednjo splošno izobraževalno šolo, imajo pravico, da se ob enakih pogojih vpišeje na katerokoli fakulteto.

Državljeni, ki so dokončali srednjo strokovno šolo ali učiteljišče, imajo pravico, da se vpišejo na ustrezno fakulteto v skladu s posebnimi predpisi.

Študent se praviloma lahko vpiše samo na eno fakulteto. Statuti fakultet smejo za izjemne primere dovoliti sočasen vpis na dveh fakultetah ob pogoju, da s tem soglašata fakultetni upravi obeh fakultet.

V prvi semester se vpiše študent praviloma ob začetku študijskega leta, razen če statut fakultete dovoljuje, da se lahko vpiše študent v prvi semester tudi ob začetku poletnega semestra.

50. člen

Ne more se vpisati na fakulteto, kdor je obsojen na kazen strogega zapora ali na kazen zapora daljšo od 6 mesecev, dokler ta kazen traja, ali kdor je bil s sodbo disciplinskega sodišča za študente izključen iz Univerze oziroma iz fakultete na katero se želi vpisati, dokler ta kazen traja.

Kdor je bil obsojen na kazen omejitve državljskih pravic, se lahko vpiše, dokler ta kazen traja, samo na podlagi sklepa fakultetnega sveta.

51. člen

Na fakultetah ali oddelkih, na katerih to dopušča način pouka, se smejo poleg rednih študentov vpisati tudi izredni študenti.

Ali so na fakulteti oziroma na posameznih oddelkih fakultete lahko izredni študenti, določi statut fakultete.

Izredni študij se ureja po posebnih predpisih.

52. člen

Študent lahko med študijem prestopi z ene fakultete na drugo, če izpolnjuje pogoje za vpis na to fakulteto.

Študentu, ki je prestopil na drugo fakulteto, prizna uprava te fakultete potrjene semestre in izpite opravljene na prejšnji fakulteti, kolikor sta študijski načrt in študijski program predmetov na fakulteti, s katere študent prestopa, v skladu s študijskim načrtom in študijskim programom predmetov na fakulteti, na katero prestopa.

Načela prejšnjih dveh odstavkov se primerno uporabljajo tudi ob prestopu z enega na drugi oddelek iste fakultete.

Predpisi prejšnjih odstavkov veljajo tudi, če prestopi študent s fakultete katere druge jugoslovanske univerze na enako ali drugo fakulteto oziroma oddelek Univerze v Ljubljani.

Statuti fakultet podrobneje urejajo način izvajanja določb tega člena in lahko predpišejo posebne obveznosti, ki jih morajo izpolniti študenti, ki prestopijo.

2. Pravice in dolžnosti študentov

53. člen

Študenti imajo pravico in dolžnost, da obiskujejo predavanja, sodelujejo pri vajah, se udeležujejo drugih oblik pouka in delajo izpite.

Natančnejše določbe o pravicah in dolžnostih študentov predpišejo statuti Univerze in fakultet.

Študenti morajo upoštevati univerzitetne in fakultetne predpise in pravila ter varovati študentovski ugled in ugled Univerze.

54. člen

Študenti smejo ustanavljati strokovna, kulturna in druga društva na fakulteti in Univerzi.

Pravila teh društev morajo biti v skladu z določbami tega zakona.

55. člen

Študenti imajo pravico do zdravstvenega in socialnega varstva ter druge pravice in ugodnosti v skladu s posebnimi predpisi.

Štipendiranje in druge oblike gmotnega podpiranja študentov določijo posebni predpisi.

56. člen

Študenti sodelujejo pri delu univerzitetnih in fakultetnih organov po določbah tega zakona.

Študenti sodelujejo pri vodstvu ustanov, ki se ukvarjajo z njihovimi zdravstvenimi, socialnimi in materialnimi vprašanji, kot so zlasti študentske ambulante, zdravstveni in počitniški domovi, študentski domovi in menze.

Predpise o organizaciji, vodstvu in načinu dela ustanov iz prejšnjega odstavka tega člena določi statut Univerze.

57. člen

Izredni študenti imajo načeloma enake pravice in dolžnosti kot redni študenti.

S statutom fakultete se določijo olajšave, ki jih uživajo izredni študenti glede predavanj, dela pri vajah in seminarjih, obvezne prakse, izpitnih rokov in podobno. Olajšave se ne morejo določiti glede izpitov in izdelave predpisanih del.

58. člen

Status študenta preneha:

1. če študent diplomira,
2. če se izpiše iz fakultete,
3. če se ne vpiše v višji semester,

4. če je obsojen na kazen strogega zapora ali zapora daljšega kot 6 mesecev,
5. če je z razsodbo disciplinskega sodišča za študente obsojen na prepoved vpisa za en semester ali na izključitev iz fakultete ali Univerze.

Kdor je izgubil status študenta na podlagi 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena, se sme šele po preteku sodne ali disciplinske kazni znova vpisati na fakulteto ob splošnih pogojih, ki jih predpisuje ta zakon.

59. člen

Študentu, ki ne diplomira do konca zadnjega semestra, preneha status študenta s pretekom zadnjega semestra.

Status študenta izgubi tudi študent, ki ne opravi v določenem času obvezne študijske prakse ali tistih izpitov, ki veljajo po študijskem načrtu kot pogoj za vpis v višji semester. V višji semester se tak študent lahko vpiše, ko opravi obvezno študijsko prakso in predpisane izpite.

Študent se ne more vpisati na isti fakulteti dvakrat v isti semester.

S prenehanjem statusa študenta izgubi študent pravice in ugodnosti, ki so zvezane s tem statusom. Obdrži pa pravico delati izpite in opravljati obvezno prakso.

Fakultetna uprava lahko na prošnjo študenta, ki bi mu prenehal status študenta po 3. točki 58. člena ali po prvem in drugem odstavku tega člena, za določen čas podaljša status študenta ali dovoli ponavljati semester ali da opravi obvezno študijsko prakso v poznejšem semestru, če zaradi bolezni ali drugih izrednih okoliščin ni mogel pravočasno opraviti izpitov, obvezne študijske prakse ali obiskovati predavanj.

Fakultetna uprava lahko študentu, ki mu je prenehal status študenta zaradi priprave na izpit ali diplomsko delo, na prošnjo dovoli obiskovati seminar, laboratorij, knjižnico in podobno.

VI. Disciplinska odgovornost študentov

60. člen

Za kršitev univerzitetnih in fakultetnih predpisov in za kršitve ugleda Univerze in študentov odgovarjajo študenti po določbah tega zakona in po predpisih, ki jih na podlagi tega zakona izda univerzitetni svet.

61. člen

Lažje kršitve dolžnosti študentov so disciplinske nerednosti.

Disciplinske nerednosti kaznuje dekan fakultete z ustnim ali pismenim opominom.

Kazni, izrečene za disciplinske nerednosti, se ne vpišejo v indeks kaznovanega študenta.

62. člen

Hujše kršitve dolžnosti študentov so disciplinski prekrški. Disciplinski prekrški so zlasti:

1. dejanja, ki so kazniva po kazenskem zakoniku ali kakšnem drugem zakonu;

2. dejanja, naperjena proti družbeni in državni ureditvi FLRJ, četudi niso kazniva po kazenskem zakoniku ali kakšnem drugem zakonu;
3. ponarejanje fakultetnih in univerzitetnih listin ter podpisov univerzitetnih učiteljev in fakultetnih in univerzitetnih organov na takih listinah;
4. kršitev predpisanega reda in discipline pri pouku in izpitih, v knjižnicah in laboratorijih;
5. žaljenje univerzitetnih in fakultetnih organov, univerzitetnih učiteljev in sodelavcev;
6. nedostojno vedenje na Univerzi in izven nje;
7. uničevanje ali oškodovanje splošnega ljudskega premoženja v šolah in v ustanovah, ki služijo zdravstvenemu in socialnemu varstvu in gmotni pomoči študentov.

63. člen

Kazni za disciplinske prekrške so:

1. pismeni ukor,
2. prepoved vpisa za en semester,
3. izključitev iz fakultete za čas od 1 do 5 let,
4. izključitev iz Univerze za čas od 1 do 5 let ali za vselej.

Kazni, izrečene za disciplinske prekrške, se vpišejo v indeks kaznovanega študenta.

64. člen

Univerzitetni svet lahko kaznovanemu študentu na prošnjo ali po uradni dolžnosti, potem ko je zaslišal disciplinsko sodišče prve stopnje, odpusti izrečeno disciplinsko kazen iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega člena tega zakona ali pa jo zamenja z lažjo kaznijo.

65. člen

Pregon zaradi disciplinske nerednosti zastara v šestih mesecih, pregon zaradi disciplinskega prekrška pa v enem letu po storitvi disciplinske nerednosti ali disciplinskega prekrška.

Če je dejanje disciplinski prekršek in hkrati kaznivo po kazenskem zakoniku ali kakšnem drugem zakonu, zastara pregon zaradi disciplinskega prekrška istočasno kot pregon zaradi kaznivega dejanja.

Kazen za disciplinski prekršek se ne sme izvršiti; če je preteklo od pravomočnosti odločbe disciplinskega sodišča več kot leto dni.

Pregon zaradi disciplinskega prekrška in izvršitev disciplinske kazni zastarata v vsakem primeru po poteku dvojnega časa zastaranja.

Glede pretrganja zastaranja pregona zaradi disciplinskega prekrška in izvršitve disciplinske kazni se ustrezno uporabljajo določbe kazenskega zakonika.

66. člen

Kazni za disciplinske prekrške študentov izrekajo disciplinska sodišča za študente po prej izvedenem postopku.

Za disciplinski postopek se ustrezno uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku.

67. člen

Disciplinska sodišča za študente so disciplinska sodišča prve in druge stopnje.

Disciplinsko sodišče prve stopnje je pri vsaki fakulteti. Sestavljeno je iz predsednika in dveh članov. Predsednika in enega člana ter njuna namestnika izvoli fakultetni svet izmed učiteljev in sodelavcev fakultete na predlog fakultetne uprave, drugega člana in njegovega namestnika pa izmed študentov na predlog študentske organizacije.

Disciplinsko sodišče druge stopnje je pri Univerzi. Sestavljeno je iz predsednika in štirih članov. Predsednika in dva člana ter njihove namestnike izvoli univerzitetni svet izmed univerzitetnih učiteljev na predlog univerzitetne uprave, dva člana in njuna namestnika pa izmed študentov na predlog študentske organizacije.

68. člen

Pri disciplinskem sodišču prve in druge stopnje je disciplinski tožilec.

Disciplinskega tožilca in njegovega namestnika imenuje izmed univerzitetnih učiteljev in sodelavcev organ, ki voli člane disciplinskega sodišča.

69. člen

Natančnejše predpise o disciplinski odgovornosti študentov in o postopku pred disciplinskimi sodišči izda univerzitetni svet.

VII. Univerzitetni učitelji, fakultetni sodelavci in sodelavci fakultetnih in univerzitetnih ustanov

1. Univerzitetni učitelji

70. člen

Univerzitetni učitelji so: redni profesorji, izredni profesorji in docenti.

71. člen

Za univerzitetnega učitelja je lahko izvoljen samo kandidat, ki ima doktorat ali pa popolno fakultetno izobrazbo in sprejeto habilitacijsko delo ter obvladuje probleme svoje znanstvene discipline, kaže zmožnosti za učiteljsko in samostojno znanstveno delo ter ima potrebne moralne pogoje za to, da bo lahko vzgajal študente v zavedne državljane socialistične skupnosti. S statuti fakultet se lahko določijo še drugi pogoji za izvolitev univerzitetnih učiteljev.

Za izrednega profesorja je lahko izvoljen kandidat, ki ima poleg pogojev, naštetih v prvem odstavku tega člena, tudi več priznanih znanstvenih in strokovnih del in je izpričal sposobnost, da uspešno obdeluje določeno širše področje svoje stroke.

Za rednega profesorja je lahko izvoljen kandidat, ki poleg pogojev, naštetih v prejšnjem odstavku tega člena izkaže, da se je odlikoval s takim znanstvenim in strokovnim delom, ki velja za pomemben prispevek znanosti.

72. člen

Habilitacijsko delo je samostojna znanstvena študija ali strokovno delo, ki je pomembno za znanost. Kot pomembno za znanost velja tako delo, ki z izvirnimi konceptijami ali novimi postopki in rešitvami služi napredku znanosti oziroma stroke.

Kot habilitacijsko delo se lahko predloži objavljeno ali neobjavljeno znanstveno oziroma strokovno delo.

Za oceno predloženega habilitacijskega dela postavi fakultetna uprava komisijo, sestavljeno iz treh univerzitetnih profesorjev. Za člane komisije lahko imenuje tudi univerzitetne profesorje drugih fakultet.

Fakultetna uprava sprejme ali odkloni habilitacijsko delo na podlagi ocene komisije. Ocene komisije fakultetna uprava ne more spremeniti.

Če se fakultetna uprava ne strinja z oceno komisije, postavi novo komisijo, sestavljeno iz petih profesorjev. V tej komisiji smeta biti največ dva člana iz prvotne komisije. Če te komisije ni mogoče sestaviti samo iz univerzitetnih profesorjev, imenuje fakultetna uprava v komisijo tudi vidne znanstvene delavce z znanstvenega področja, s katerega je predloženo habilitacijsko delo.

Če je komisija iz tretjega odstavka ocenila habilitacijsko delo negativno, zasliši fakultetna uprava pred odločitvijo predlagatelja habilitacijskega dela. Na njegovo zahtevo postavi univerzitetna uprava komisijo po petem odstavku tega člena.

Ocena komisije iz petega in šestega odstavka tega člena je dokončna.

Natančnejše določbe o habilitacijskem postopku predpiše statut Univerze.

73. člen

Univerzitetni učitelji se volijo na podlagi razpisa.

Življenjepisni podatki in podatki o znanstvenih in strokovnih delih kandidatov morajo biti dostopni javnosti pred volitvami.

Kako se objavi razpis in zagotovi dostopnost življenjepisnih podatkov in podatkov o znanstvenih in strokovnih delih kandidatov, določi statut Univerze.

74. člen

Docenti se volijo na podlagi poročila najmanj dveh univerzitetnih učiteljev.

Izredni profesorji se volijo na podlagi poročila najmanj dveh profesorjev.

Redni profesorji se volijo na podlagi poročila najmanj treh rednih profesorjev.

Fakultetna uprava lahko izbere za poročevalce tudi univerzitetne učitelje z drugih domačih fakultet.

Redne profesorje volijo redni in izredni profesorji, izredne profesorje in docente pa vsi univerzitetni učitelji fakultete.

Izvolitve univerzitetnih učiteljev in poročila poročevalcev se objavijo. Način objave določi statut Univerze.

75. člen

Docenti in izredni profesorji se ponovno volijo vsako peto leto. Razpis ponovnih volitev se odredi konec petega leta, računano od dneva potrditve prejšnje izvolitve.

Docentu ali izrednemu profesorju, ki je kandidiral, pa ni bil ponovno izvoljen ali njegova ponovna izvolitev ni bila potrjena, preneha funkcija univerzitetnega učitelja z dnem, ko je bil izvoljen drug kandidat, oziroma z dnem, ko njegova izvolitev ni bila potrjena.

Docentu ali izrednemu profesorju, ki ni kandidiral za ponovno izvolitev, preneha funkcija univerzitetnega učitelja z zadnjim dnem razpisanega roka.

76. člen

Fakultetni svet lahko na podlagi fakultetne uprave ali po lastnem predudarku, potem ko je zaslišal fakultetno upravo, sklene, kadar to zahteva korist napredka znanstvenega in učnega dela v posamezni stroki ali znanstveni disciplini, da se izven primera, ki ga določa prejšnji člen tega zakona, razpiše mesto rednega ali izrednega profesorja. Za razpisano mesto lahko kandidira tudi profesor, ki je dotlej zavzemal to mesto.

Sklep fakultetnega sveta o razpisu po prejšnjem odstavku potrdi univerzitetni svet.

77. člen

Če je potrebno, se lahko izvolijo honorarni redni profesorji, honorarni izredni profesorji in honorarni docenti na način in ob pogojih, ki veljajo za volitve univerzitetnih učiteljev.

S pritrditvijo univerzitetnega sveta lahko fakultetna uprava brez razpisa izvoli upokojenega univerzitetnega učitelja ali pa univerzitetnega učitelja z druge fakultete za honorarnega univerzitetnega učitelja z istim nazivom, kakor ga je imel pred upokojitvijo oziroma kakor ga ima na drugi fakulteti.

Honorarni univerzitetni učitelji se ne glede na naziv ponovno volijo vsaka tri leta.

Honorarni univerzitetni učitelj ne more biti izvoljen za rektorja, prorektorja, dekana, prodekana, predstojnika oddelka ali odseka, katedre ali skupine predmetov, za člana univerzitetnega ali fakultetnega sveta, za predstojnika univerzitetne ali fakultetne ustanove, za predsednika ali člana disciplinskega sodišča ali njegovega namestnika ali za disciplinskega tožilca ali njegovega namestnika.

78. člen

Izjemoma je ne glede na pogoje, ki jih določa ta zakon, lahko povabljen za rednega profesorja priznan znanstvenik in strokovnjak, katerega znanstvena in strokovna dela so splošno priznana.

Povabilo sklene fakultetna uprava na obrazložen predlog treh rednih profesorjev z dvetretjinsko večino vseh profesorjev. Sklep o povabilu potrdi univerzitetni svet.

79. člen

Univerzitetni učitelji predavajo in vodijo znanstveno delo, izprašujejo, delajo znanstveno in strokovno vzgajajo znanstveni in strokovni naraščaj in se udeležujejo dela fakultetnih in univerzitetnih organov, katerih člani so na podlagi izvolitve ali po položaju.

Statuti posameznih fakultet podrobneje določajo obveznosti univerzitetnih učiteljev glede učnega dela.

80. člen

Univerzitetnemu profesorju preneha redna služba konec študijskega leta, v katerem dopolni 70. leto starosti.

Po sklepu univerzitetnega sveta se sme na predlog fakultetnega sveta izjemoma obdržati v redni službi z njegovo privolitvijo univerzitetni učitelj, ki je dopolnil 70. leto starosti, če to zahteva posebna korist pouka, vendar samo še za eno leto.

Po sklepu univerzitetnega sveta, ki ga sprejme na predlog fakultetnega sveta, lahko preneha univerzitetnemu učitelju služba tudi pred dopolnjenim 70. letom starosti, če po splošnih predpisih izpolnjuje pogoje za polno starostno pokojnino.

Univerzitetnemu učitelju preneha služba tudi pred dopolnjenim 70. letom starosti, če ima po splošnih predpisih pogoje za pokojnino in je sam zahteval upokojitev.

Zoper sklep univerzitetnega sveta iz drugega in tretjega odstavka se univerzitetni učitelj lahko pritoži na Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

81. člen

Univerzitetni svet lahko na predlog univerzitetne uprave sklene, da preneha univerzitetnemu učitelju služba še pred potekom dobe, za katero je bil izvoljen, če ne more opravljati svoje dolžnosti ali če je v moralnem pogledu neprimeren za univerzitetnega učitelja.

Natančnejše določbe o tem, kako se ugotovi nesposobnost univerzitetnega učitelja za opravljanje njegovih dolžnosti ali njegova moralna neprimernost, predpiše statut Univerze.

Zoper sklep univerzitetnega sveta se univerzitetni učitelj lahko pritoži na Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

82. člen

Univerzitetnemu učitelju, ki mu preneha služba po drugem ali tretjem odstavku 75. člena tega zakona, gredo prejemki za dobo zakonitega odpovednega roka.

Univerzitetnemu učitelju, ki mu kakorkoli preneha služba na Univerzi, ne izpolnjuje pa pogojev za pokojnino ali jih izpolnjuje samo deloma, lahko Izvršni svet Ljudske skupščine LRS prizna pokojnino izven veljavnih splošnih predpisov o upokojitvi in o pravici do pokojnine.

83. člen

Osebe, ki izpolnjujejo pogoje, določene za univerzitetnega učitelja po 71. členu tega zakona in s statuti posameznih fakultet, se lahko potegujejo za vnaprejšnjo habilitacijo za poklic univerzitetnega učitelja.

Če se razpiše mesto univerzitetnega učitelja, je vnaprejšnja habilitacija za poklic univerzitetnega učitelja enakovredna kot habilitacija, ki je pridobljena neposredno glede na razpisano mesto, če je bila pridobljena za isto stroko, za katero je razpisano mesto.

Osebe, ki so pridobile vnaprejšnjo habilitacijo za poklic univerzitetnega učitelja, imajo lahko na povabilo fakultete posamezna predavanja na fakulteti, sodelujejo pri vajah in seminarjih in izprašujejo pri izpitih.

Podrobneje urejajo njihovo sodelovanje na fakulteti in v fakultetnih ustanovah statuti fakultet, v univerzitetnih ustanovah pa statut Univerze.

2. Fakultetni sodelavci in sodelavci fakultetnih in univerzitetnih ustanov

84. člen

Na fakulteti ter na fakultetnih in univerzitetnih ustanovah se volijo fakultetni sodelavci in sodelavci fakultetnih in univerzitetnih ustanov (v nadaljnjem besedilu: fakultetni in univerzitetni sodelavci).

Fakultetni in univerzitetni sodelavci sodelujejo pri pouku in pri znanstveno-raziskovalnem in strokovnem delu.

85. člen

Fakultetni in univerzitetni sodelavci so: asistenti, znanstveni in strokovni sodelavci, lektorji, učitelji veščin in vodje vaj in praktičnih del.

Fakultetni asistenti pomagajo pri pouku, zlasti pri teoretičnih in praktičnih vajah po navodilih univerzitetnih učiteljev, katerim so dodeljeni. Asistenti pomagajo univerzitetnim učiteljem tudi pri njihovem znanstvenem delu, izpopolnjujejo pod njihovim vodstvom svoje strokovno znanje in znanstveno delajo. Študentom pomagajo s strokovnimi nasveti in jih uvajajo v metode dela. Asistenti pri univerzitetnih in fakultetnih ustanovah, ki so namenjene samo znanstveno-raziskovalnemu delu, delajo strokovno in znanstveno po navodilih predstojnika ustanove in izvršujejo dodeljene naloge iz delovnega področja ustanove.

Znanstveni sodelavci pri univerzitetnih in fakultetnih ustanovah delajo pod vodstvom predstojnika ustanove na znanstveno-raziskovalnih nalogah iz delovnega področja ustanove.

Strokovni sodelavci pomagajo univerzitetnim učiteljem, ki so jim dodeljeni, pri pouku in strokovnemu delu po njihovih navodilih.

Lektorji poučujejo tuje jezike na filozofski fakulteti.

Učitelji veščin dajejo praktični pouk iz ustreznih veščin.

Vodje vaj in praktičnih del opravljajo to učno delavnost na področju določene stroke uporabnega značaja ali večine v skladu z učnim načrtom in učnim programom.

Statuti Univerze in fakultet predpišejo podrobnejše določbe o delu fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev.

86. člen

Za asistenta, znanstvenega in strokovnega sodelavca in za lektorja je lahko izvoljen samo, kdor ima fakultetno izobrazbo.

Kandidat za znanstvenega sodelavca mora imeti znanstvena dela, kandidat za strokovnega sodelavca pa uspehe v ustrezni disciplini in učno sposobnost.

Statuti Univerze in fakultet lahko določijo še druge pogoje za izvolitev v prvem odstavku tega člena navedenih fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev.

Za druge univerzitetne in fakultetne sodelavce določajo pogoje za njihovo izvolitev statuti Univerze in fakultet.

87. člen

Če je potrebno, smejo biti izvoljeni tudi honorarni fakultetni in univerzitetni sodelavci.

Glede pogojev in načina izvolitve honorarnih sodelavcev veljajo enaka načela kot za redne sodelavce.

88. člen

Fakultetni in univerzitetni sodelavci se volijo na podlagi razpisa.

Za volitve fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev se primerno uporabljajo določbe 73. člena tega zakona.

89. člen

Znanstvene sodelavce fakultete in fakultetnih ustanov volijo univerzitetni učitelji in znanstveni sodelavci fakultete, ki so člani fakultetne uprave, druge sodelavce pa vsi člani fakultetne uprave.

90. člen

Univerzitetni in fakultetni zavodi imajo lahko tudi zunanje sodelavce, ki sodelujejo pri izpolnjevanju nalog zavoda.

Podrobnosti o njihovi izvolitvi določajo statuti Univerze oziroma fakultet in pravila zavodov.

91. člen

Fakultetni in univerzitetni sodelavci se ponovno volijo, in sicer: asistenti po preteku treh let, strokovni sodelavci, lektorji, vodje vaj in praktičnih del in učitelji veščin po preteku štirih let, znanstveni sodelavci pa po preteku petih let. Razpis se odredi na koncu tretjega, četrtega oziroma petega leta od dneva potrditve prejšnje izvolitve.

Statuti Univerze in fakultet določajo za ponovne volitve drugih fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev. Ti roki ne morejo biti krajši od treh in ne daljši od petih let.

Za fakultetne in univerzitetne sodelavce se primerno uporabljajo predpisi drugega in tretjega odstavka 75. člena in prvega odstavka 82. člena tega zakona.

92. člen

Fakultetnemu in univerzitetnemu sodelavcu lahko preneha služba tudi pred potekom dobe, za katero je bil izvoljen, če se ugotovi, da ne more opravljati svoje dolžnosti ali da je v moralnem pogledu neprimeren za fakultetnega oziroma univerzitetnega sodelavca.

Sklep po prejšnjem odstavku sprejme za sodelavce univerzitetnih ustanov in za znanstvene sodelavce univerzitetni svet na predlog univerzitetne uprave, za fakultetne sodelavce pa fakultetni svet na predlog fakultetne uprave.

Natančnejše določbe o tem, kako se ugotovi nesposobnost fakultetnega ali univerzitetnega sodelavca za opravljanje njegovih dolžnosti ali njegova moralna neprimernost, predpiše statut Univerze.

Zoper sklep univerzitetnega ali fakultetnega sveta se lahko prizadeti univerzitetni ali fakultetni sodelavec pritoži na Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

3. Disciplinska odgovornost univerzitetnih učiteljev ter fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev

a) Disciplinska odgovornost

93. člen

Univerzitetni učitelji ter fakultetni in univerzitetni sodelavci so za kršitve dolžnosti in ugleda službe odgovorni po določbah tega zakona.

94. člen

Kazni za kršitve dolžnosti in ugleda službe so:

- a) pismeni opomin;
- b) pismeni ukor.

95. člen

Disciplinske kazni se izrečejo s sodbo pristojnega disciplinskega sodišča.

b) Disciplinska sodišča

96. člen

O kršitvah dolžnosti in ugleda službe univerzitetnih učiteljev ter fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev sodita disciplinsko sodišče Univerze na prvi stopnji in višje disciplinsko sodišče Univerze na drugi stopnji.

Disciplinsko sodišče prve stopnje sodi v senatu, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana.

Višje disciplinsko sodišče sodi v senatu, ki ga sestavljajo predsednik in štirje člani.

97. člen

Predsednika in člane disciplinskega sodišča prve stopnje in njihove namestnike izvoli univerzitetna uprava izmed univerzitetnih učiteljev ter fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev.

Predsednika in člane višjega disciplinskega sodišča in njihove namestnike izvoli univerzitetni svet na predlog univerzitetne uprave izmed univerzitetnih učiteljev ter fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev.

Predsedniki in člani disciplinskega sodišča prve in druge stopnje so voljeni za dve leti.

98. člen

Pri disciplinskem sodišču prve in druge stopnje sta disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca.

Disciplinskega tožilca pri disciplinskem sodišču prve stopnje in njegovega namestnika izvoli univerzitetna uprava, disciplinskega tožilca pri višjem disciplinskem sodišču in njegovega namestnika pa univerzitetni svet na predlog univerzitetne uprave.

Disciplinski tožilec in njegov namestnik sta izvoljena za dve leti izmed univerzitetnih učiteljev ter fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev.

c) Disciplinski postopek

99. člen

Disciplinski postopek zoper univerzitetne učitelje in fakultetne sodelavce se začne na predlog dekana, zoper sodelavce univerzitetnih ustanov pa na predlog rektorja.

Disciplinski postopek zoper dekana fakultete se začne na predlog fakultetne uprave, zoper rektorja pa na predlog univerzitetne uprave.

Pravico predlagati uvedbo disciplinskega postopka imajo tudi fakultetni svet, fakultetna uprava, univerzitetni svet, univerzitetna uprava in rektor.

100. člen

Disciplinski postopek se vodi po predpisih o disciplinskem postopku za državne uslužbenca, če ta zakon drugače ne določa. Kolikor v predpisih o disciplinskem postopku za državne uslužbenca ni določb, se uporabljajo načela kazenskega postopka.

101. člen

Disciplinsko sodišče prve stopnje pošlje pravnomočno sodbo glede univerzitetnega učitelja ali fakultetnega sodelavca univerzitetnemu svetu, fakultetnemu svetu, univerzitetni in fakultetni upravi, rektorju in dekanu, sodbo glede univerzitetnega sodelavca pa univerzitetnemu svetu, univerzitetni upravi in rektorju.

102. člen

Pregon zaradi kršitve dolžnosti in ugleda službe zastara, če je od dneva storitve dejanja preteklo več kot leto dni, izvršitev disciplinske kazni pa zastara, če je preteklo več kot dve leti od dneva, ko je bila izrečena.

Glede pretrganja zastaranja veljajo primerne določbe kazenskega zakonika.

Pregon in izvršitev kazni zastarata v vsakem primeru po preteku dvojne zastaralne dobe iz prvega odstavka tega člena.

4. Začasna odstranitev iz službe

103. člen

Univerzitetni učitelj ter univerzitetni in fakultetni sodelavec sme biti začasno odstranjen iz službe, če je proti njemu vložena obtožnica v kazenskem

postopku ali uvedena preiskava, če je priprt ali če je proti njemu uveden postopek za prenehanje službe zaradi moralne neprimernosti.

Sklep o začasni odstranitvi iz službe sprejme organ, ki je pristojen za izdajo sklepa o prenehanju službe.

5. Splošne določbe

104. člen

Kolikor ta zakon ne določa drugače, se uporabljajo za univerzitetne učitelje ter fakultetne in univerzitetne sodelavce predpisi o državnih uslužbencih.

VIII. Vodstvo Univerze in fakultete

1. Vodstvo

105. člen

Univerzo vodijo: univerzitetni svet, univerzitetna uprava in rektor Univerze.

a) Univerzitetni svet

106. člen

Univerzitetni svet sestavljajo:

- člani, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS izmed znanstvenih, strokovnih in drugih javnih delavcev;
- po en član z vsake fakultete; te člane izvoli ustrezna fakultetna uprava izmed članov uprave;
- en član, ki ga izvoli izmed ljudskih odbornikov ljudski odbor okraja Ljubljana;
- en član, ki ga izvolijo študenti izmed sebe;
- rektor in prorektor Univerze.

Število članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS, se določi s sklepom skupščine o njihovi izvolitvi. Predlog za izvolitev teh članov poda Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, prosvetni odbor Republiškega zbora pa ga obravnava in poroča skupščini.

Univerzitetni svet se voli za dobo dveh let. Volilno telo lahko posameznega člana, ki ga je izvolilo, razreši še pred potekom te dobe.

S statutom Univerze se predpiše, kako se voli član univerzitetnega sveta, ki ga volijo študenti.

107. člen

Univerzitetni svet:

- določa statut Univerze in Narodne in univerzitetne knjižnice, daje mnenja o statutih fakultet in jih predloži Ljudski skupščini LRS v potrditev;
- potrjuje izvolitev univerzitetnih učiteljev, znanstvenih sodelavcev in predstojnikov univerzitetnih ustanov;
- določa predračun dohodkov in izdatkov univerzitetnih organov in zavodov, daje mnenje o predračunih fakultet in jih pošlje Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS;

— sprejema sklepe in priporočila o vprašanih, ki so skupnega pomena za vodstvo fakultet in organizacijo pouka in znanstvenega dela;

— potrjuje sklepe univerzitetne uprave o ustanovitvi, združitvi in odpravi univerzitetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;

— voli in razrešuje predsednika in člane višjega disciplinskega sodišča za univerzitetne učitelje ter fakultetne in univerzitetne sodelavce, disciplinskega tožilca in njihove namestnike;

— izdaja predpise o disciplinski odgovornosti študentov ter voli in razrešuje predsednika in člane disciplinskega sodišča druge stopnje za študente ter disciplinskega tožilca in njihove namestnike;

— obravnavna splošna vprašanja glede gmotnega položaja in zdravstvenega varstva študentov ter sprejema sklepe in priporočila;

— daje potrditev k pravilom študentskih društev, ki delujejo v mejah Univerze;

— opravlja splošno nadzorstvo nad uporabo splošnega ljudskega premoženja, s katerim gospodarijo fakultete in univerzitetne ustanove;

— opravlja druge naloge, ki jih določi zakon.

108. člen

Univerzitetni svet voli s tajnim glasovanjem predsednika izmed svojih članov.

Predsednik sklicuje seje sveta in jih vodi.

Predsednik sklicuje seje po svojem preudarku, na predlog rektorja, tretjine članov univerzitetnega sveta ali na predlog enega izmed fakultetnih svetov.

Če predlaga sklicanje seje sveta rektor, tretjina članov univerzitetnega sveta ali fakultetni svet, mora predsednik sklicati univerzitetni svet v 15 dneh od dneva, ko je predlog prejel.

109. člen

Univerzitetni svet dela kot celota in samo na sejah izvršuje svoje pravice in dolžnosti.

Univerzitetni svet odloča veljavno, če je na seji navzočih večina njegovih članov.

Za izvolitev predsednika univerzitetnega sveta, za potrditev izvolitve univerzitetnih učiteljev, znanstvenih sodelavcev in predstojnikov univerzitetnih ustanov, za sklep o prenehanju njihove službe oziroma razrešitve predstojnikov univerzitetnih ustanov ter za določitev statuta Univerze morata biti navzoči najmanj dve tretjini članov univerzitetnega sveta.

Član univerzitetnega sveta, ki so ga izvolili študenti, ne glasuje o potrditvi izvolitve univerzitetnih učiteljev, znanstvenih sodelavcev in predstojnikov univerzitetnih ustanov ter o sklepu o prenehanju njihove službe oziroma njihove razrešitve, o izvolitvi in razrešitvi predsednika in članov višjega disciplinskega sodišča za univerzitetne učitelje ter fakultetne in univerzitetne sodelavce, disciplinskega tožilca in njihovih namestnikov ter o sprejemanju sklepov in priporočil o učnih načrtih in učnih programih.

110. člen

Sklepe univerzitetnega sveta podpisujeta predsednik sveta in rektor.

111. člen

Univerzitetni svet lahko ustanovi stalne in občasne komisije za pripravo gradiva za seje in proučevanje vprašanj iz svoje pristojnosti.

Delovno področje in sestavo teh komisij določi akt o njihovi ustanovitvi.

b) Univerzitetna uprava

112. člen

Univerzitetno upravo sestavljajo rektor, prorektor in dekani vseh fakultet.

113. člen

Univerzitetna uprava:

— sestavlja predlog statuta Univerze in predlog statuta Narodne in Univerzitetne knjižnice;

— voli znanstvene sodelavce in predstojnike univerzitetnih ustanov ter predlaga univerzitetnemu svetu, da odloči o prenehanju njihove službe oziroma da jih razreši;

— voli strokovne sodelavce v teh ustanovah in odloči o prenehanju njihove službe;

— sestavlja predlog predračuna univerzitetnih organov in zavodov;

— gospodari s premoženjem, skladi in posmrtnimi ustanovami Univerze ter sklepa o sprejemu ali odklonitvi daril in poslednjevoljnih naklonil;

— razpravlja o vprašanjih organizacije pouka in znanstvenega dela, ki so skupnega pomena za fakultete;

— sklepa o ustanovitvi, združitvi in odpravi univerzitetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;

— daje pritrditev k načrtu o znanstvenem delu univerzitetnih ustanov;

— odloča o podelitvi naslova častnega doktorja;

— daje mnenja in predloge univerzitetnemu svetu in proučuje vprašanja, ki mu jih postavi univerzitetni svet;

— skrbi za gmotno stanje študentov;

— voli in razrešuje predsednika in člane disciplinskega sodišča prve stopnje za univerzitetne učitelje ter fakultetne in univerzitetne sodelavce ter voli in razrešuje disciplinskega tožilca in njegovega namestnika;

— imenuje in razrešuje tajnika Univerze;

— opravlja druge zadeve, za katere tako določa zakon in statut Univerze.

114. člen

Univerzitetna uprava dela kot celota in samo na sejah izvršuje svoje pravice in dolžnosti.

Univerzitetna uprava sklepa veljavno, če sta na seji navzoči najmanj dve tretjini njenih članov.

Predstavniki študentov imajo pravico udeležiti se seje univerzitetne uprave in na njej povedati svoje mnenje, če je na dnevnem redu vprašanje o gmotnem stanju študentov, o organizaciji pouka ali kakšno drugo zanje pomembno vprašanje.

115. člen

Sklepe univerzitetne uprave podpisuje rektor.

116. člen

Univerzitetna uprava lahko ustanovi stalne in občasne komisije za pripravo gradiva za seje in proučevanje vprašanj iz njene pristojnosti.

c) Rektor

117. člen

Rektorja in prorektorja voli univerzitetna skupščina izmed univerzitetnih profesorjev.

Rektor in prorektor se volita s tajnim glasovanjem; izvoljena sta za dobo, za katero je izvoljen univerzitetni svet.

Če se izprazni mesto rektorja ali prorektorja pred potekom dobe, za katero je bil izvoljen, se izvoli nov rektor oziroma prorektor za preostanek dobe, za katero je bil izvoljen prejšnji rektor oziroma prorektor.

118. člen

Rektor:

- predstavlja Univerzo;
- pripravlja seje univerzitetnega sveta in univerzitetne uprave;
- sklicuje seje univerzitetne uprave in jih vodi;
- izvršuje sklepe univerzitetnega sveta in univerzitetne uprave;
- skrbi, da se dela po statutu Univerze;
- opravlja promocijo za doktorja znanosti in za častnega doktorja;
- podpisuje skupno z dekanom fakultete diplome;
- izdaja v upravnem postopku odločbe na prvi stopnji;
- podpisuje odločbe, ki jih izda univerzitetna uprava v upravnem postopku;
- izvršuje kot odredbodajalec predračun dohodkov in izdatkov Univerze;
- podpisuje skupno s predsednikom univerzitetnega sveta in dekanom fakultete odločbe, s katerimi se ugotavlja, da je univerzitetni svet potrdil izvolitev univerzitetnih učiteljev oziroma znanstvenih sodelavcev, in odločbe, s katerimi se ugotavlja prenehanje službe univerzitetnega učitelja ali znanstvenega sodelavca
- podpisuje skupno s predsednikom univerzitetnega sveta odločbe, s katerimi se ugotavlja, da je univerzitetni svet potrdil izvolitev predstojnika univerzitetnega zavoda, in odločbe, s katerimi se ugotavlja, da je univerzitetni svet razrešil predstojnika univerzitetnega zavoda;
- izdaja odločbe o napredovanju univerzitetnih sodelavcev in predstojnikov univerzitetnih ustanov v višji plačilni razred;
- izdaja odločbe o uslužbenskih razmerjih uslužbencev rektorata Univerze in univerzitetnih ustanov;
- poda v imenu univerzitetne uprave univerzitetni skupščini letno poročilo o delu Univerze;
- opravlja druge zadeve, za katere je tako določeno v zakonu, statutu Univerze in drugih predpisih.

119. člen

Če je rektor zadržan, ga nadomestuje prorektor. Prorektorju se lahko po sklepu univerzitetne uprave prepustijo tudi posamezne zadeve iz rektorjevega delovnega področja.

č) Univerzitetna skupščina

120. člen

Univerzitetno skupščino sestavljajo univerzitetni in honorarni univerzitetni učitelji ter določeno število asistentov in drugih fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev.

Na skupščini lahko sodelujejo v razpravljanju tudi predstavniki študentov.

Število asistentov ter drugih fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev in število predstavnikov študentov kakor tudi način njihovih volitev določi statut Univerze.

Skupščina je javna.

121. člen

Na skupščini lahko sodelujejo v razpravljanju tudi člani univerzitetnega sveta in fakultetnih svetov.

122. člen

Univerzitetna skupščina:

- voli rektorja in prorektorja Univerze;
- obravnava letno poročilo o delu Univerze;
- obravnava splošna vprašanja učnega in znanstvenega dela in druga vprašanja, ki so splošnega pomena za Univerzo.

123. člen

Univerzitetno skupščino skliče univerzitetna uprava in določi predlog dnevnega reda.

Univerzitetna skupščina se skliče redno enkrat na leto ob zaključku študijskega leta, da obravnava poročilo o delu Univerze v preteklem študijskem letu.

Skupščino skliče univerzitetna uprava tudi po svojem preudarku ali če to predlaga fakultetna uprava posamezne fakultete ali pa petina univerzitetnih učiteljev.

Kadar predlaga sklicanje fakultetna uprava ali petina univerzitetnih učiteljev, mora univerzitetna uprava sklicati skupščino najpozneje v enem mesecu.

Če se skupščina skliče na predlog fakultetne uprave ali petine univerzitetnih učiteljev, mora univerzitetna uprava dati na dnevni red vprašanja, ki so navedena v predlogu za sklicanje skupščine.

124. člen

Delo univerzitetne skupščine vodi predsedstvo, ki ga izvoli skupščina.

Statut Univerze lahko določi, da se honorarni učitelji ne upoštevajo pri določitvi tistega števila članov skupščine, ki je potrebno, da skupščina lahko veljavno sklepa.

Sklepi se sprejemajo z večino glasov navzočih članov.
Skupščina sprejema sklepe v obliki priporočil in resolucij.

2. Vodstvo fakultete

125. člen

Fakultete vodijo fakultetni sveti, fakultetna uprava in dekan.

a) Fakultetni svet

126. člen

Fakultetni svet sestavljajo:

- člani, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS izmed znanstvenih, strokovnih in drugih javnih delavcev;
- člani, ki jih izvoli fakultetna uprava izmed svojih članov;
- član, ki ga izvolijo študenti izmed sebe;
- dekan in prodekan fakultete.

Število članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS, se določi s sklepom skupščine o njihovi izvolitvi. Predlog za izvolitev teh članov poda Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, prosvetni odbor Republiškega zbora pa ga obravnava in poroča skupščini.

Koliko članov voli fakultetna uprava, določi statut fakultete.

Fakultetni svet se izvoli za dobo dveh let. Volilno telo lahko posameznega člana, ki ga je izvolilo, razreši še pred potekom te dobe.

Statut fakultete predpiše, kako se volijo in razrešujejo člani fakultetnega sveta, ki jih voli fakultetna uprava, in član fakultetnega sveta, ki ga volijo študenti.

127. člen

Fakultetni svet:

- določa končni predlog statuta fakultete;
- razpisuje mesta univerzitetnih učiteljev, asistentov in drugih fakultetnih sodelavcev na predlog fakultetne uprave ali po lastnem preudarku;
- potrjuje izvolitev asistentov in drugih fakultetnih sodelavcev, razen znanstvenih sodelavcev, ter izvolitev predstojnikov fakultetnih ustanov in potrjuje predlog fakultetne uprave o prenehanju njihove službe ali o njihovi razrešitvi s položaja predstojnika;
- daje na zahtevo univerzitetnega sveta ali po lastnem preudarku mnenje o izvolitvi univerzitetnih učiteljev in znanstvenih sodelavcev;
- določa dokončni predlog predračuna dohodkov in izdatkov fakultete in nadzoruje njegovo izvrševanje;
- potrjuje sklepe fakultetne uprave o ustanovitvi, združitvi in odpravi fakultetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;
- daje priporočila za izdelavo učnih programov;
- odloča na predlog fakultetne uprave ali po lastnem preudarku o uvedbi pouka za izpopolnitev in za specializacijo;
- odloča na predlog fakultetne uprave o uvedbi pouka za pripravo na doktorat;

- daje fakultetni upravi priporočila za vključitev posameznih nalog in problemov v načrt znanstvenega dela fakultetnih ustanov;
- voli in razrešuje predsednika in člane disciplinskega sodišča prve stopnje za študente ter disciplinskega tožilca in njegovega nemestnika;
- skrbi za življenjske in delovne pogoje študentov;
- obravnava delo fakultete v celoti;
- opravlja druge zadeve, za katere tako določa zakon.

128. člen

Fakultetni svet si izvoli s tajnim glasovanjem predsednika izmed svojih članov.

Predsednik sklicuje seje sveta in jih vodi.

Predsednik sklicuje seje po svojem predarku, na predlog dekana ali tretjine članov sveta. Na predlog dekana ali tretjine članov sveta, mora predsednik klicati sejo v 15 dneh od dneva, ko je predlog prejel.

129. člen

Fakultetni svet dela kot celota in samo na sejah izvršuje svoje pravice in dolžnosti.

Fakultetni svet sklepa veljavno, če je na seji navzočih večina njegovih članov.

Če sklepa fakultetni svet o potrditvi izvolitve fakultetnih sodelavcev in predstojnikov fakultetnih ustanov ali daje mnenje o izvolitvi univerzitetnega učitelja ali znanstvenega sodelavca, morata biti na seji navzoči najmanj dve tretjini njegovih članov.

Sklepi se sprejemajo z večino glasov navzočih članov.

Član fakultetnega sveta, ki ga volijo študenti, ne glasuje, kadar se daje mnenje o izvolitvi univerzitetnih učiteljev in znanstvenih sodelavcev, kadar se sklepa o potrditvi izvolitve ali o prenehanju službe fakultetnih sodelavcev, o potrditvi izvolitve ali o razrešitvi predstojnikov fakultetnih ustanov ter o določitvi študijskih načrtov.

Univerzitetni učitelj, ki ni član fakultetnega sveta, ima pravico udeležiti se seje sveta, povedati svoje mnenje in dati predloge, kadar so na dnevnem redu sveta vprašanja njegove stroke ali druga načelna vprašanja pouka in znanstvenega dela, ki se neposredno tičejo njegove stroke.

130. člen

Sklepe fakultetnega sveta podpisujeta predsednik in dekan.

131. člen

Fakultetni svet lahko ustanovi stalne in posebne komisije za pripravo gradiva za sejo in proučevanje vprašanj iz njegove pristojnosti.

b) Fakultetna uprava

132. člen

Fakultetno upravo sestavljajo univerzitetni učitelji in določeno število sodelavcev fakultete.

Koliko članov volijo fakultetni sodelavci v fakultetno upravo in način njihove volitve določi statut fakultete. Volijo se za dve leti.

Fakultetna uprava: 133. člen

- sestavlja predlog statuta fakultete;
- voli univerzitetne učitelje, fakultetne sodelavce in predstojnike fakultetnih ustanov; sklepa o prenehanju službe univerzitetnih učiteljev in fakultetnih sodelavcev ter sklepa o razrešitvi predstojnikov fakultetnih ustanov;
- voli in razrešuje dekana in prodekana;
- voli in razrešuje enega člana univerzitetnega sveta;
- voli in razrešuje predstojnike oddelkov in odsekov fakultete;
- sestavlja predlog predračuna dohodkov in izdatkov fakultete in njenih ustanov;
- določa učni program v skladu z učnimi načrti;
- razpravlja o vprašanih pouka in o vprašanih, ki so pomembna za pouk in znanstveno delo na fakulteti in njenih ustanovah;
- sklepa o ustanovitvi, združitvi in odpravi fakultetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;
- razpravlja o načrtih znanstvenega dela ustanov fakultete in jih potrjuje;
- odloča o uvedbi neobveznih predmetov v redni študij in določa učni program za te predmete;
- izdeluje načrte in programe študija za izpopolnitev in specializacijo;
- skrbi za vzgojo znanstvenega in učnega naraščaja ter za izobrazbo in delo študentov;
- predlaga podelitev naslova častnega doktorja;
- izvede postopek za pridobitev stopnje doktorja znanosti in za habilitacijo;
- odloča o povabilu priznanega znanstvenika in strokovnjaka in predloži svoj sklep v potrditev univerzitetnemu svetu;
- odloča o povabilu domačih in tujih strokovnjakov in znanstvenikov, da predavajo na fakulteti;
- upravlja premoženje, sklade in posmrtno ustanovo fakultete ter sklepa o sprejemu ali odklonitvi daril in poslednjevoljnih naklonil;
- obravnava zadeve, ki so pomembne za pouk in delo na fakulteti in njenih ustanovah ter sklepa in odloča o njih;
- imenuje in razrešuje tajnika fakultete;
- opravlja še druge zadeve, za katere tako določi zakon ali statut fakultete.

134. člen

Fakultetna uprava dela kot celota in samo na sejah izvršuje svoje pravice in dolžnosti.

Statut fakultete lahko določi, da se honorarni učitelji ne upoštevajo pri določitvi tistega števila članov uprave, ki je potrebno, da uprava lahko veljavno sklepa.

Kadar sklepa fakultetna uprava o statutu fakultete, o učnih načrtih in programih, in kadar voli dekana, prodekana, predstojnika oddelka ali predstojnika fakultetne ustanove ali sklepa o njihovi razrešitvi morata biti na seji navzoči najmanj dve tretjini njenih članov.

Sklep o izvolitvi univerzitetnega učitelja oziroma fakultetnega sodelavca ter predlog univerzitetnemu oziroma fakultetnemu svetu, naj odloči o prenehanju službe teh oseb, je veljavno sprejet samo, če je bilo navzočih najmanj dve tretjini članov in je za sklep glasovala večina vseh tistih članov fakultetne uprave, ki imajo o teh vprašanjih pravico glasovati.

Če se odloča o prenehanju službe univerzitetnega učitelja ali fakultetnega sodelavca zaradi moralne neprimernosti, imajo pravico glasovati vsi člani fakultetne uprave.

Predstavniki študentov imajo pravico udeležiti se sej fakultetne uprave, kadar se obravnavajo vprašanja pouka, pravila študija, vprašanje materialnih pogojev učnega in znanstvenega dela na fakulteti ter vprašanja gmotnega stanja študentov, njihovega načina življenja in dela. Povedati smejo svoje mnenje in dati svoje pripombe.

135. člen

Fakultetna uprava sklepa z večino glasov navzočih članov, če ta zakon drugače ne določa.

Sklepe fakultetne uprave podpisuje dekan.

136. člen

Fakultetna uprava lahko ustanovi stalne in občasne komisije za pripravo gradiva za seje in proučevanje vprašanj iz njene pristojnosti.

c) Dekan

137. člen

Dekana voli fakultetna uprava s tajnim glasovanjem izmed profesorjev ob koncu letnega semestra za naslednje študijsko leto.

Novoizvoljeni dekan nastopi dolžnost v začetku študijskega leta.

Če se izprazni mesto dekana ali prodekana pred koncem študijskega leta, za katero je bil izvoljen, se izvoli za preostanek študijskega leta nov dekan ali prodekan.

Dekan:

138. člen

- predstavlja fakulteto;
- pripravlja seje fakultetnega sveta in fakultetne uprave;
- sklicuje seje fakultetne uprave in jim predseduje;
- izvršuje sklepe fakultetnega sveta in fakultetne uprave;
- skrbi, da je delo na fakulteti v skladu s statutom fakultete;
- izvršuje kot odredbodajalec predračun fakultete;
- izdaja odločbe o napredovanju univerzitetnih učiteljev, znanstvenih sodelavcev in drugih sodelavcev fakultete in njenih ustanov v višji plačilni razred;

- podpisuje skupno s predsednikom fakultetnega sveta odločbe, s katerimi se ugotavlja, da je fakultetni svet potrdil izvolitev fakultetnih sodelavcev oziroma predstojnika fakultetne ustanove, odločbe, s katerimi se ugotavlja prenehanje službe fakultetnega sodelavca ter odločbe o razrešitvi predstojnika fakultetne ustanove;

- izdaja odločbe o uslužbenskih razmerjih uslužbencev dekanata in fakultetnih ustanov;
- izdaja odločbe o upravnem postopku na prvi stopnji.

139. člen

Dekan iz prejšnjega leta je praviloma prodekan v naslednjem letu. Kadar je treba izvoliti prodekana, se izvoli izmed profesorjev po postopku, ki je določen za volitve dekana.

Prodekan nadomestuje dekana, če je ta zadržan.

V sporazumu s fakultetno upravo lahko prenese dekan na prodekana posamezne zadeve iz svojega delovnega področja.

č) Fakultetna skupščina

140. člen

Fakultetno skupščino sestavljajo univerzitetni in honorarni univerzitetni učitelji na fakulteti, fakultetni sodelavci in študenti.

Pravico biti navzoči na fakultetni skupščini in sodelovati v razpravljanju imajo tudi člani fakultetnega sveta.

Fakultetno skupščino skliče fakultetna uprava ob zaključku študijskega leta.

Fakultetna uprava poda skupščini poročilo o stanju na fakulteti in o delu učno-znanstvenega kolektiva fakultete in študentov.

Skupščina sprejema sklepe v obliki priporočil in resolucij.

Statut fakultete določi način dela fakultetne skupščine.

IX. Medsebojna razmerja organov Univerze, fakultet in njihovih ustanov ter razmerje Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS do organov univerze in fakultet.

141. člen

Univerzitetna uprava, fakultetni svet in fakultetna uprava lahko podajo Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS zoper sklep univerzitetnega sveta ugovor, če mislijo, da sklep ni v skladu z zakonom ali statutom Univerze. Ugovor se vloži v 15 dneh od dneva, ko je bil sklep sprejet, če se sklep objavi, pa od dneva, ko je bil objavljen.

Pravočasno vložen ugovor zadrži izvršitev sklepa.

Ugovor se vloži pri rektorju, ki ga mora takoj odposlati Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS in o tem obvestiti predsednika Univerzitetnega sveta, vlagatelja ugovora in prizadeto fakulteto.

142. člen

O ugovoru odloči Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

Če spozna Izvršni svet, da je ugovor utemeljen, odpravi sklep z obrazloženo odločbo, ki jo pošlje univerzitetnemu svetu, vlagatelju ugovora in rektorju.

143. člen

Rektor ima pravico in dolžnost, da najpozneje v osmih dneh po sprejemu sklepa univerzitetne uprave zadrži njegovo izvršitev, če misli, da sklep ni v skladu z zakonom, statutom Univerze ali s sklepom univerzitetnega sveta. Rektor mora o svoji odločitvi takoj obvestiti predsednika univerzitetnega sveta in univerzitetno upravo.

Predsednik univerzitetnega sveta predloži spor v odločitev univerzitetnemu svetu.

Sklep univerzitetnega sveta je za univerzitetno upravo in rektorja obvezen.

144. člen

Fakultetna uprava sme podati Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS zoper sklep fakultetnega sveta ugovor, če misli, da sklep ni v skladu z zakonom ali statutom. Ugovor vloži v 15 dneh od dneva, ko je bil sklep sprejet, če se sklep objavi, pa od dneva, ko je bil objavljen.

Pravočasno vloženi ugovor zadrži izvršitev sklepa.

Ugovor se vloži pri dekanu, ki ga mora takoj poslati Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS in o tem obvestiti predsednika fakultetnega sveta in vlagatelja ugovora.

145. člen

O ugovoru odloči Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

Če spozna Izvršni svet, da je ugovor utemeljen, odpravi sklep z obrazloženo odločbo, ki jo pošlje fakultetnemu svetu, vlagatelju ugovora in dekanu.

146. člen

Dekan ima pravico in dolžnost, da najpozneje v osmih dneh po prejemu sklepa fakultetne uprave zadrži njegovo izvršitev, če misli, da sklep ni v skladu z zakonom, statutom Univerze oziroma fakultete ali s sklepom fakultetnega sveta. Dekan mora o svoji odločitvi takoj obvestiti predsednika fakultetnega sveta in fakultetno upravo.

Predsednik fakultetnega sveta predloži spor v rešitev fakultetnemu svetu. Sklep fakultetnega sveta je za fakultetno upravo in dekana obvezen.

147. člen

Univerzitetni svet in univerzitetna uprava izdajata na prvi stopnji odločbe v upravnem postopku samo v tistih upravnih zadevah, ki so jima z zakonom ali drugim splošnim predpisom izrecno dodeljene v pristojnost. V drugih upravnih zadevah odloča na prvi stopnji rektor.

Zoper odločbo rektorja je dovoljena pritožba na univerzitetno upravo, ki jo je treba vložiti v 15 dneh po prejemu odločbe.

Odločbe univerzitetnega sveta in univerzitetne uprave so dokončne, če ni s posebnimi predpisi drugače določeno.

148. člen

Fakultetni svet in fakultetna uprava izdajata na prvi stopnji odločbe v upravnem postopku samo v tistih upravnih zadevah, ki so jima z zakonom

ali drugim splošnim predpisom izrecno dodeljene v pristojnost. V drugih upravnih zadevah odloča na prvi stopnji dekan.

Zoper odločbo dekana je dovoljena pritožba na fakultetno upravo.

Odločbe fakultetnega sveta in fakultetne uprave so dokončne, če ni s posebnimi predpisi drugače določeno.

O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji fakultetni svet, odloča na drugi stopnji univerzitetni svet, če je pritožba dovoljena.

149. člen

O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji v upravnem postopku predstojnik ustanove, odloča kolektivni organ zavoda.

O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji v upravnem postopku kolektivni organ fakultetnega zavoda, odloča fakultetni svet, o pritožbah zoper odločbe, ki jih na prvi stopnji izda kolektivni organ univerzitetnega zavoda pa odloča univerzitetni svet.

Pritožba se vložijo v 15 dneh po prejemu odločbe pri organu, ki je izdal odločbo na prvi stopnji.

150. člen

Zoper vse dokončne odločbe, ki jih izdajo v upravnem postopku organi univerze, fakultet, univerzitetnih in fakultetnih zavodov, se lahko sproži upravni spor po predpisih o upravnih sporih, če ni s tem zakonom drugače določeno.

151. člen

Predstojnik zavoda ima pravico in dolžnost, da najpozneje v osmih dneh po prejemu sklepa kolektivnega organa zadrži izvršitev sklepa, če misli, da ni v skladu z zakonom, statutom ali s pravili zavoda. Predstojnik mora o svoji odločitvi takoj obvesti univerzitetni oziroma fakultetni svet.

Sklep univerzitetnega oziroma fakultetnega sveta je za kolektivni organ in predstojnika ustanove obvezen.

152. člen

Predpisi 141., 142., 143., 144., 145., 146. in 151. člena se ne uporabljajo glede odločb, ki so izdane v upravnem postopku.

X. Administracija Univerze, fakultet in ustanov

153. člen

Rektor in dekani imajo za opravljanje administrativnih, tehničnih in drugih podobnih zadev Univerze in fakultet rektorat in dekanate s potrebnim številom strokovnih, pisarniških, tehničnih in pomožnih uslužbencev.

Predstojniki rektorata in dekanatov so rektor in dekani, neposredno izvrševanje zadev iz pristojnosti rektorata in dekanatov pa vodijo tajnik Univerze in tajniki fakultet. Tajnik Univerze in tajniki fakultet so za delo rektorata in dekanatov odgovorni rektorju in dekanom.

Tajnik Univerze in tajniki fakultet morajo imeti fakultetno izobrazbo.

154. člen

Podrobnejše določbe o organizaciji, nalogah in delu rektorata Univerze in dekanátov fakultete predpisujejo statut Univerze oziroma statuti fakultet.

155. člen

Administrativne in tehnične zadeve univerzitetnega in fakultetnega zavoda opravljajo administrativni in tehnični uslužbenci zavoda.

156. člen

Z aktom o ustanovitvi zavoda se lahko določi, da opravljajo administrativne in tehnične zadeve zavoda uslužbenci rektorata Univerze oziroma dekanata fakultet po navodilih predstojnika zavoda.

157. člen

Za uslužbence v administraciji Univerze, fakultet in njihovih zavodov veljajo predpisi za uslužbence državnih organov in ustanov.

XI. Prehodne in končne določbe

158. člen

Pristojni organi univerze in fakultet morajo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona vskladiti organizacijo obstoječih univerzitetnih oziroma fakultetnih zavodov s predpisi tega zakona.

159. člen

Za tiste, ki so bili na dan uveljavitve splošnega zakona o univerzah univerzitetni profesorji; na katerih po prejšnjih predpisih doktorat ali habilitacijsko delo nista veljala kot pogoj za izvolitev univerzitetnega učitelja, se šteje, da so izpolnili pogoje tega zakona glede doktorata ali habilitacijskega dela.

Določba prejšnjega odstavka ne velja pri ponovni izvolitvi za izrednega profesorja ali pri njegovi kandidaturi za rednega profesorja.

160. člen

Naziv predavatelja se sme po potrebi obdržati na posameznih fakultetah največ štiri leta po uveljavitvi splošnega zakona o univerzah. Predavatelji imajo iste pravice in dolžnosti kakor sodelavci fakultete, lahko pa poleg predavanj tudi izprašujejo.

161. člen

Statut Univerze in statuti fakultet se morajo predložiti Ljudski skupščini LRS v potrditev v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

162. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

Predlog zakona o Univerzi v Ljubljani izvede načela zveznega splošnega zakona o univerzah (Uradni list FLRJ, št. 27—304/54) glede na naloge in potrebe univerzitetnega študija v LR Sloveniji.

Organizacijske določbe

Predlog predvideva devet fakultet Univerze v Ljubljani (2. člen). V primeri s sedanjim organizacijskim stanjem je predvidena razdružitve pravno-ekonomske fakultete v posebno pravno in posebno ekonomsko fakulteto. Prirodoslovno-matematična-filozofska fakulteta pa naj bi se delila na posebno prirodoslovno fakulteto in posebno filozofsko fakulteto. Razen tega naj bi se sedanja tehniška fakulteta delila na tri fakultete: na fakulteto za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, fakulteto za elektrotehniko in strojništvo ter na fakulteto za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo. Navedene delitve upoštevajo razvojno stopnjo fakultet glede na njihovo kvaliteto, število učnega osebja in študentov v skladu s materialno močjo naše družbene skupnosti. Prikazane organizacijske spremembe bodo na drugi strani omogočile učinkovitejše družbeno upravljanje in vodstvo novih fakultet, ker se sedanje fakultete po številu učnega kadra in številu študentov zelo obsežne. Vse to pa bo ugodno vplivalo na učno in znanstveno delo fakultet.

Predvideno je družbeno upravljanje univerze kot celote in vsake fakultete posebej. Organ družbenega upravljanja univerze je univerzitetni svet (106. do 111. člen), organi družbenega upravljanja fakultet pa so fakultetni sveti (126. do 131. člen). Drugi organi univerze so univerzitetna uprava (112. do 116. člen) in rektor univerze (117. do 119. člen). Drugi organi fakultete so fakultetne uprave (132. do 136. člen) in dekani fakultet (137. do 139. člen). Naloga teh organov je predvsem vodstvo pedagoškega in znanstvenega dela na univerzi in fakultetah. Predlog zakona predvideva tudi univerzitetno skupščino (120. do 124. člen) in fakultetne skupščine (140. člen), ki kot najširši univerzitetni in fakultetni forumi obravnavajo poročila o učnem in znanstvenem delu univerze in fakultet ter sprejemajo resolucije in priporočila o tem delu. Tudi s tem, da ima univerzitetna skupščina značaj javnosti, je poudarjen interes naše družbene skupnosti na delu najvišjega učnega zavoda.

Študij in študenti

Predlog predvideva v 20. členu največ štiriletni univerzitetni študij, razen za fakulteto za splošno medicino in stomatologijo, na kateri naj bi trajal študij največ pet let. Daljše trajanje študija naj bi v primeru potrebe za posamezno fakulteto ali oddelek fakultete lahko določila le Ljudska skupščina LRS (21. člen). Upoštevati je treba, da družbena skupnost z velikimi materialnimi sredstvi prispeva k uspešnemu delu univerze in na drugi strani potrebuje čimprej visoko kvalificirane strokovnjake pri izgradnji dežele. Zato naj bi morebitno izjemno potrebo po daljšem študiju obravnaval le najvišji organ oblasti v republiki za vsak primer posebej. S tem se bo doseglo tudi resno in poglobljeno obravnavanje študijskih načrtov in programov fakultet.

Med oblikami študija je treba poudariti določbo o obvezni študijski praksi pri državnih organih, zavodih in organizacijah (drugi odstavek 17. člena). S tem,

da naj bo poslej štipendijska praksa študentov med študijem obvezni sestavni del univerzitetnega študija na vseh fakultetah, je v še večji meri poudarjena praktična stran tega študija, ki naj vzgaja predvsem visokokvalificiran kader za praktično delo.

Pomembne so nadalje določbe o izpitih (6. do 31. člen). Predlog zakona ne dopušča samo pismenih izpitov, na podlagi katerih bi kandidat dobil dokončno oceno, ne da bi prišel v neposreden stik z izpraševalcem (prvi odstavek 26. člena). Izpiti naj bi se praviloma delali iz skupine predmetov pred izpitno komisijo (tretji in četrti odstavek 27. člena), s čimer bo študent bolj kompleksno obvladal snov, hkrati pa mu je zagotovljeno, da bo njegovo znanje ocenjevala komisija in ne samo posamezni izpraševalec. Tudi določbe o izpitih naj bi zagotovile praktično stran univerzitetnega študija in zato naj ne bodo izpraševalci samio univerzitetni učitelji, ampak praviloma tudi znanstveni delavci in strokovnjaki izven Univerze (28. člen):

Predlog predvideva številne ugodnosti in sredstva, s katerimi omogoča družbena skupnost študij na univerzi vsakemu državljanu, ki želi študirati in ki ima za študij na univerzi potrebno predizobrazbo. Zato naj bi imeli status študenta vsi študenti, ki študirajo uspešno, in tudi tisti, ki brez svoje krivde ne morejo uspešno napredovati (57. in 58. člen). Ostali imajo prav tako pravico delati izpite, obiskovati predavanja in s tem končati univerzitetni študij v katerem koli času, le nekatera bremena naj bi za družbeno skupnost glede takih študentov odpadla, ker jih ni mogoče upravičiti (n. pr. socialno zavarovanje, otroški dodatki, štipendije itd.).

Predlog predvideva svobodno organiziranje študentov (54. člen) ter vpliv študentov in njihovih organizacij na vse kolektivne univerzitetne in fakultetne organe in tudi na disciplinska sodišča za študente, kjer imajo študenti povsod svoje predstavnike.

Univerzitetni učitelji, sodelavci itd.

Predlog zakona postavlja kot prvenstveno nalogo univerzitetnih učiteljev učno in znanstveno delo (79. člen).

Po predlogu naj bi bila zagotovljena visoko pedagoško-znanstvena kvaliteta univerzitetnega učnega osebja s tem, da se vsi volijo na temelju razpisa (73. člen) in s tem, da se postavlja zanje minimalna kvalifikacija (71. do 75. člen). Razen tega se docenti in izredni profesorji ponovno volijo vsakih pet let (75. člen).

Podobne določbe ima predlog tudi glede fakultetnih in univerzitetnih sodelavcev (84. do 92. člen).

Predvidena je glede vseh univerzitetnih učiteljev in sodelavcev disciplinska odgovornost le za kršitve dolžnosti ugleda službe (93. člen). Sicer pa je mogoče pozvati univerzitetnega učitelja na odgovornost le zaradi hujših dejanj, zaradi katerih bi bilo vprašljivo, ali je primerno, da ostane storilec še naprej na svojem položaju. V takem primeru je predvidena uvedba postopka za prenehanje službe. Predlog zakona obravnava torej univerzitetne učitelje skoraj enako kot obravnava zakon o sodiščih sodnike rednih in gospodarskih sodišč. S tem je tudi univerzitetnim učiteljem zagotovljena najvišja stopnja neodvisnosti pri njihovem odgovornem učnem in znanstvenem delu.

Ostala vprašanja

Predlog obravnava še vrsto raznih vprašanj učne in znanstvene dejavnosti univerze in njenih fakultet. Med njimi je treba poudariti še vprašanja organizacije in dela zavodov univerze (38. do 47. člen). Posebnost zakona je v tem, da nalaga vsem zavodom dolžnost, da usmerjajo svoje delo v enaki meri na učno in znanstveno delo, čeprav jih sicer imenuje znanstvene zavode (38. člen). Toda tudi ostalim ustanovam, ki zaradi manjše organizacijske in materialne baze niso zavodi, daje glede na pomen za delo na univerzi enakovreden položaj (46. člen).

Ker predvideva predlog zakona v nekaterih zgoraj omenjenih pogledih odstop od sedanje prakse univerzitetnega študija, določa v 158. in 162. členu dovolj dolg rok, v katerem naj bi pristojni univerzitetni organi prilagodili organizacijo in delo določbam novega zakona. V tem času bodo morale univerze in fakultete sprejeti in predložiti v potrditev Ljudski skupščini LRS svoje statute. Ob tej priložnosti bo Ljudska skupščina LRS ponovno obravnavala vprašanja organizacije in dela Univerze v Ljubljani v konkretnjši obliki.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za prosveto in kulturo

POROČILO

k predlogu zakona o Univerzi v Ljubljani

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svojih sejah dne 21., 22. in 25. junija 1957 razpravljal o predlogu zakona o Univerzi v Ljubljani, kot ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi o predlogu zakona, ki je bila na skupni seji z odborom za organizacijo oblasti in uprave, so člani odbora razpravljali o raznih vprašanjih splošnega značaja. Člani odbora so soglašali s stališčem Izvršnega sveta, da je treba vložena sredstva za študij na univerzi kar najbolj racionalno izkoristiti in doseči z njim kar najboljši uspeh, zaradi česar je treba stremeti za tem, da se trajanje študija na univerzi omeji na tisto dobo, ki je res nujno potrebna, da študent doseže tako stopnjo izobrazbe, ki mu omogoča potem v praksi nadaljnji razvoj. Družba nudi danes študentom mnoge materialne ugodnosti; ne bi se smelo dogajati, da način študija in materialna pomoč dajeta nekaterim študentom možnost podaljševati študij. Določbe predloga zakona takšna prizadevanja preprečujejo. V načelni razpravi so člani odbora razpravljali tudi o tem, kdaj naj bi bile univerzitetne počitnice in ali je primerno, da se natančen datum določi že z zakonom. Člani odbora so tudi poudarili, da je treba resno proučiti vprašanje sodelovanja umetniških akademij z univerzo, kar bi prav gotovo pripomoglo k boljšemu delu na teh zavodih. Razpravljali so tudi o študiju medicine in o predlogu medicinske fakultete glede podaljšanja študija na medicinski fakulteti od predlaganih desetih semestrov na dvanajst semestrov. Člani odbora so bili mnenja, da tudi podaljšani študij ne bi dal popolnega zdravnika, ker se ta kvaliteta pridobi le z daljšo

prakso, da pa je kvaliteta doktoranda odvisna tudi od programa; razen tega pa lahko po predlogu zakona, kolikor bi se pokazala neogibna potreba za podaljšanje študija na medicinski fakulteti, ljudska skupščina ta študij podaljša.

V podrobni razpravi od člena do člena so člani odbora v soglasju z načelno razpravo predlagali spremembo k 19. členu, in sicer tako, da se v zakonu določi trajanje počitnic z dvema mesecema, čas v katerem bodo počitnice, pa se določi s statutom univerze. Prav tako so člani odbora sprejeli dopolnitev k 46. členu, da mora tudi fakultetni svet dati soglasje k predlogu fakultetne uprave glede ustanovitve novih organizacijskih enot fakultete. V zvezi s tem je bilo treba tudi izvesti popravek v 107. členu in v 127. členu predloga zakona.

V podrobni razpravi je odbor sprejel te-le spremembe in dopolnitve k predlogu zakona o Univerzi v Ljubljani:

4. člen: V začetku odstavka se pred besedo »delijo« vstavi še beseda »lahko«, tako da se začetek drugega odstavka glasi:

»Fakultete se lahko delijo na ...«

14. člen: V drugi vrsti tega člena se besedica »in«, ko se ponovi drugič, prečrta in namesto nje vstavi besedica »ter«, tako da se druga vrsta glasi:

»... dela Univerze in fakultet ter izvršuje druge pravice, ki mu jih daje ...«

19. člen: Črta se zadnji odstavek in namesto tega vstavi:

»Poletne počitnice trajajo dva meseca v času, ki ga določi statut univerze.«

24. člen: V zadnjem odstavku se prečrta beseda »določijo« in namesto tega vstavi beseda »predpišejo«, tako da se zadnji odstavek sedaj glasi:

»Podrobnejše določbe o podiplomskem študiju predpišejo statuti fakultet.«

46. člen: Na začetku drugega stavka prvega odstavka se črtata besedi »Te enote« in namesto tega vstavi besedi »Te ustanove«. Prvi stavek drugega odstavka se dopolni, tako da se dopolnjeno besedilo glasi:

»Ustanove iz prvega odstavka ustanovi univerzitetna uprava s pritrditvijo univerzitetnega sveta oziroma fakultetna uprava v soglasju s fakultetnim svetom in s pritrditvijo univerzitetnega sveta.«

Drugi stavek tega odstavka in tretji odstavek ostaneta nespremenjena.

50. člen: V prvi vrsti prvega odstavka se pred besedo »obsojen« vstavi beseda »nepogojno«, tako da se ta del besedila glasi:

»... kdor je nepogojno obsojen na kazen ...«

58. člen: Na koncu 4. točke tega člena se dostavi beseda »nepogojno«.

59. člen: V tretji vrsti petega odstavka tega člena se črta beseda »ponavljati« in namesto tega vstavijo besede »ponovni vpis v isti«, tako da se ta del besedila sedaj glasi:

»... ali dovoli ponovni vpis v isti semester ali da opravi obvezno študijsko prakso ...«

63. člen: V 3. točki tega člena se zagrožena kazen za disciplinske prekrške zniža za izključitev s fakultete na čas od enega do dveh let (doslej v besedilu od 1 do 5 let), prav tako pa se popravi besedici »iz« v 3. in 4. točki na »s« v 3. točki in v 4. točki na »z«.

Ta zadnji popravek naj se tudi dosledno izvede v besedilu predloga zakona.

81. člen: V prvi vrsti prvega odstavka se popravi napaka »univerzitetne uprave« v pravilno »fakultetne uprave«.

106. člen: V predzadnji vrsti drugega odstavka se popravijo besede »prosvetni odbor Republiškega zbora« v pravilno »odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora«.

107. člen: Dopolni se peta alineja tega člena, »— potrjuje sklepe univerzitetne uprave o ustanovitvi, združitvi in odpravi univerzitetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;« tako, da se sedaj glasi:

»— potrjuje sklepe fakultet oziroma univerzitetne uprave o ustanovitvi, združitvi in odpravi fakultetnih oziroma univerzitetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;«

126. člen: V predzadnji vrsti drugega odstavka se popravijo besede »prosvetni odbor Republiškega zbora« v pravilno »odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora«.

127. člen: V šesti alineji tega člena se črtata začetni besedi, ki se glasita »potrjuje sklepe« in nadomestita z besedami »— daje soglasje k sklepom«, tako da se šesta alineja sedaj glasi:

»— daje soglasje k sklepom fakultetne uprave o ustanovitvi, združitvi in odpravi fakultetnih ustanov, ki niso organizirane kot zavodi;«

129. člen: V začetku tretjega odstavka tega člena se črta besedica »Če« in namesto nje vstavi besedica »Ko«.

130. člen: Za besedo »predsednik« se vstavi besedi »fakultetnega sveta« tako, da se ta člen sedaj glasi:

»Sklepe fakultetnega sveta podpisujeta predsednik fakultetnega sveta in dekan.«

Dopolnitev k 50. členu predloga zakona je odbor za prosveto in kulturo sprejel na predlog odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora.

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora je tudi sprejel brez sprememb amandmaje, ki jih je na seji predlagal predstavnik Izvršnega sveta, in sicer:

27. člen: Na začetku se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

»Izpitni se delajo iz tistih predmetov, za katere je to določeno s pravili študija.«

Sedanji prvi odstavek postane drugi odstavek itd.

59. člen: Na koncu se doda nov zadnji (sedmi) odstavek, ki se glasi:

»Zoper odločbo fakultetne uprave po prejšnjih dveh odstavkih, s katero se prošnji ne ugotovi, je v 15 dneh po prejemu odločbe dovoljena pritožba na univerzitetno upravo.«

62. člen: se spremeni tako, da se glasi:

»Hujše kršitve dolžnosti študentov so disciplinski prekrški.

Disciplinski prekrški so zlasti:

1. sodno kazniva dejanja in hujša upravno kazniva dejanja;
2. ponarejanje fakultetnih in univerzitetnih listin ter podpisov univerzitetnih učiteljev in univerzitetnih in fakultetnih organov na takih listinah;
3. kršitev predpisanega reda in discipline pri pouku in izpitih, v knjižnicah in laboratorijih;
4. nedostojno vedenje na univerzi in izven nje.«

79. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Univerzitetni učitelji opravljajo učno snov in znanstveno delo. Univerzitetni učitelji predavajo, vodijo seminarje in druge oblike univerzitetnega študija, pišejo učne knjige in skripta, izprašujejo pri izpitih, znanstveno delajo v okviru Univerze, fakultet in njihovih zavodov ter vzgajajo znanstveni naraščaj.

Univerzitetni učitelji sodelujejo v univerzitetnih in fakultetnih organih po določbah tega zakona in statutov.

S statutom fakultete se podrobneje določijo obveznosti univerzitetnih učiteljev.«

Za sedanjim 161. členom se doda nov. 162. člen, sedanji 162. člen postane 163. člen.

Novi 162. člen se glasi:

»S statutom fakultete se predpišejo določbe o postopnem prehodu od sedanjega študijskega načrta na novi študijski načrt. S temi predpisi se za prehodni čas lahko odstopi od določb tega zakona glede trajanja študija (20. člen), ponavljanja izpitov (30. člen) ter ponovnega vpisa v isti semester in izgube statusa študenta (prvi trije odstavki 59. člena) glede študentov, ki so vpisani na fakulteti na dan, ko začne veljati ta zakon.«

Odbor je nato predlog zakona z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejel.

Odbor za prosveto in kulturo predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o Univerzi v Ljubljani z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca dr. Antona Melika.

Št. R-275/2.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:
dr. Anton Melik l. r.

Podpredsednik:
Vlado Majhen l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o Univerzi v Ljubljani

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 21. in 27. junija 1957 obravnaval predlog zakona o Univerzi v Ljubljani ter ga v načelu in v celoti sprejel.

S splošnim zakonom o univerzah so bila postavljena splošna načela, na podlagi katerih se je zlasti v zadnjih treh letih razvijalo in poglobljalo delo družbenih organov na univerzi. Predloženi zakon je izpeljal načela splošnega zakona glede na naloge in potrebe univerzitetnega študija v naši republici in ureja pogoje pedagoškega in znanstvenega dela na Univerzi v Ljubljani v skladu z materialnimi in kadrovskimi razmerami ter s stopnjo razvoja ter potrebami naše družbe.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave ugotavlja, da predlog zakona ureja položaj in vlogo družbenih organov na univerzi in to področje razmejuje od delovnega področja strokovnih in upravnih organov. Predlog zakona določa potrjevanje statotov univerze oziroma njenih fakultet, pogoje za volilnost

učnega kadra in vpeljuje načela družbenega upravljanja tudi za univerzitetne in fakultetne zavode. Tako se načela družbenega upravljanja postopoma uveljavljajo tudi na drugih delovnih področjih univerze, seveda ustrezno specifičnim pogojem univerze.

Predlog zakona ureja tudi status študentov in določa, da imajo pravico sodelovati pri vseh organih družbenega upravljanja po svojih predstavnikih ter sodelovati pri vodstvu ustanov, ki se ukvarjajo z njihovimi zdravstvenimi, socialnimi in materialnimi vprašanji. Natančnejše bodo določili njihove pravice in dolžnosti še statuti univerze in njenih fakultet, ki jih bo potrdila Ljudska skupščina LRS. Konkretnejše so predpisane tudi dolžnosti študentov in je zlasti poudarjena njihova študijska obveznost.

Pri podrobni obravnavi je odbor obravnaval spremembe in dopolnitve k 27., 59., 62., 79. členu predloga zakona in novi 162. člen, ki jih je predlagal Izvršni svet ter jih v celoti sprejel.

Pri podrobni obravnavi 50. in 58. člena je bil odbor mnenja, da se ne more vpisati na fakulteto, kdor je nepogojno obsojen oziroma, da izgubi status študenta, če je nepogojno obsojen na kazen strogega zapora ali zapora daljšega kot šest mesecev. Odbor je namreč mnenja, če bi ostalo v veljavi dosedanje besedilo, bi se v praksi lahko dogodilo, da bi zaradi pogojne obsodbe prenehal status študenta, oziroma bi se zaradi pogojne obsodbe odrekala pravica vpisa na fakulteto.

Zato odbor predlaga, da se v prvi vrsti 50. člena pred besedo »obsojen« doda beseda »nepogojno«. Prav tako pa naj se v 4. točki 58. člena za besedo »mesecev« doda beseda »nepogojno«.

Pri obravnavi 81. člena pa je treba v prvi vrsti besedo »univerzitetne« nadomestiti z besedo »fakultetne«.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškemu zboru, da sprejme zakon o Univerzi v Ljubljani s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagajo pristojni odbori.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Staneta Škofa.

Št. R. 275/1-57.

Ljubljana, dne 27. junija 1957.

Poročevalec:
Stane Škof l. r.

Predsednik:
Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o Univerzi v Ljubljani

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 25. in 26. junija 1957 obravnaval predlog zakona o Univerzi v Ljubljani in ga v načelu in v podrobnostih soglasno sprejel.

Tako stališče odbora je narekovala predvsem osnovna ugotovitev, ki se je pokazala v načelni razpravi, da predloženi predlog zakona rešuje vprašanje vzgoje najvišje kvalificiranega kadra tako v skladu z našimi osnovnimi koncepcijami o družbenem upravljanju tudi na najvišjih znanstvenih in pedagoških zavodih kot tudi v skladu s specifičnimi pogoji, ki jih pred nas postavlja zahteva po čim ustrežnejši organizaciji in konsolidaciji naše slovenske univerze, ki raste in deluje v majhnem narodu in ki mora že zaradi tega v še večji meri kot pri velikih in bolj civiliziranih narodih skrbeti za to, da s čim manjšimi sredstvi v čim krajšem času doseže čim večje rezultate.

V tem smislu lahko trdimo, da je predloženi zakon o Univerzi v Ljubljani krona dosedanjih borb in naporov slovenskega naroda za popolno in sodobnim zahtevam razvoja znanosti, praktičnih potreb in tempa življenja ustrezajočo univerzo. In kakor je boj za popolno univerzo, ki je trajal desetletja, predstavljal v nekem smislu simbol progresivnih prizadevanj slovenskega naroda, tako tudi naperi za izpopolnitev naše univerze, ki jih predstavlja ta zakon, simbolizirajo progresivne težnje našega ljudstva po smotrni, racionalni in sodobnim težnjam v svetu in doma, ustrezajoči rešitvi. S tem zakonom se bo naša univerza v še večji meri vključila v sodobni tok našega socialističnega razvoja, mladi generaciji pa bo olajšana čim večja in čim plodnejša afirmacija. Zavlačevanje v rešitvi problemov, ki jih rešuje predloženi zakon, bi privedlo do novih komplikacij in škode, katera bi bila z vsakim dnem teže popravljiva.

Delo univerzitetnih učiteljev kot tudi slušateljev tvori v svoji končni fazi celoto, ki mora rezultirati v tem, da bo univerza dajala slovenskemu ljudstvu izobraženca, ki bo po svojih kvalifikacijah ustrezal zahtevam, ki jih pred njega postavlja zahteva po socialistični izgradnji naše domovine, po ustreznem dvigu materialnega nivoja, ki je pogoj tej osnovni nalogi, izobraženca, ki bo sposoben sodelovati in se vključiti v tempo modernega napredka. To torej ni vzgoja specialistov že na univerzi, ampak vzgoja človeka, ki bo sposoben vključiti se na ustreznem delovnem mestu, tu razviti svojo polno kreativno sposobnost ter se iz tega razviti v strokovnjaka, ki ne samo da bo v celoti kos postavljenim nalogam, ampak bo razvil tudi tisto tvornost, ki je končno pogoj vsega človeškega napredka.

Predlog zakona s svojimi določbami ustvarja tiste osnovne pogoje, ki so potrebni, da se bo delo univerze razvijalo v taki smeri. Na strani univerzitetnih učiteljev postavlja trdne okvire tako za njihovo strokovnost kot tudi za potrebne moralno politične kvalifikacije, ki so potrebne, da bo univerza žarišče napredne znanstvene misli in vir, kjer bo narodu stalno dotekala nova sila močnih, napredku in ljudstvu predanih osebnosti. Na strani slušateljev pa postavlja tiste potrebne okvire, ki so potrebni, da slušatelja nujno vključujejo v tako konstruktivno delo.

Če so tako postavljeni cilji univerzitetne vzgoje in zagotovljeni pogoji za kvalifikacije učnega osebja, je treba temu ustrezno prilagoditi tudi učne programe in samo trajanje študija. To je na eni strani vprašanje potrebe, da se mladi človek čim hitreje vključi v delovni proces, vprašanje naših materialnih zmogljivosti, ko je potrebno, da se zaradi bremena, ki ga mora skupnost nositi v zvezi s stroški univerzitetnega študija, teh bremen za vsakega posameznega študenta čimprej osvobodi, ker naše materialne zmogljivosti še vedno daleč zaostajajo za potrebami. Naše gospodarstvo mora tudi čimprej dobiti prepotrebne strokovnjake, ki jih še vedno primanjkuje. Na drugi strani pa je to

vprašanje same vzgoje strokovnega kadra zaradi nenavadno hitrega napredka sodobne znanosti in izredne razčlenjenosti specializacije. Če naj daje univerzitetni študij podlago za bodoči razvoj specialista, naj bo tudi trajanje in vsebina študija temu prilagojena. Študij naj da potrebne temelje. Zato naj se osvobodi vsega nepotrebne bremena zastarelosti, pa tudi bremena vsega nebistvenega, ki samo podaljšuje trajanje študija, tako na škodo skupnosti kot slušatelja samega, ki bi s predolgim študijem na univerzi izgubil najboljša leta za izpolnitev v praksi.

Študij na univerzi je splošen interes, za katerega skupnost daje velikanska sredstva. Jasno, da je zato absolutno potrebno zagotoviti takšno sodelovanje univerzitetnega slušatelja pri univerzitetnem delu, da bodo tudi z njegove strani podani pogoji za doseg tega splošnega in njegovega lastnega interesa. Predlog zakona zato mnogo bolj strogo kot doslej določa dolžnosti in pravice študentov in posledice, ki iz tega izhajajo.

Dasi je predloženi osnutek zakona o univerzah krona dosedanjih prizadevanj za razvoj naše najpomembnejše znanstvene in pedagoške ustanove, vendar ne rešuje celotne problematike, pred katero smo, in ki jo bo treba reševati v prihodnje. Odbor je na svoji seji ugotovil važnost dela na statutih, ki bodo podrobneje konkretizirali določbe predloženega zakona. Nadalje je zakonodajni odbor obravnaval in opozoril na problematiko socialnega sestava naših študentov, ki nikakor ne ustreza strukturi in težnjam naše družbe. Od 6367 študentov, vpisanih v letošnjem letu, jih je 422 delavskih staršev in 1 zadružni kmet, a nameščenskih staršev jih je 3783. Študentov obrtniških staršev pa je 499.

Poleg pedagoškega dela ostane univerza še vedno žarišče znanosti. Predlog zakona navaja potrebne pogoje, da bi mogla univerza zadostiti tudi tem nalogam. V tem cilju ji daje možnost, da ustanavlja potrebne zavode in ustanove, ki ji omogočajo materialne pogoje za znanstveno udejstvovanje. Hkrati pa vsebuje potrebne določbe, ki garantirajo, da bo tudi to delo ustrezno na znotraj organizirano, pa tudi na zunaj povezano in vsklajeno z našimi splošnimi napori v socialistični izgradnji. Znanstveno delo univerze naj bo namenjeno tako znanosti, kot tudi njenemu povezovanju z neposrednimi nalogami praktičnega življenja, zlasti našega gospodarstva.

V podrobni obravnavi se je odbor v celoti strinjal s spremembami in dopolnitvami, ki jih je k predlogu naknadno dostavil Izvršni svet, kot tudi s spremembami in dopolnitvami, ki jih je k predlogu zakona sprejel odbor za prosveto in kulturo ter odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora.

Zakonodajni odbor je k predlogu zakona sprejel še tele spremembe oziroma dopolnitve:

30. člen: Na koncu drugega odstavka se črtajo besede »ali predstojnik oddelka«, za besedo »dekan« pa postavi pika.

46. člen: Začetek tega člena se glasi: »Univerza, fakultete in zavodi imajo lahko manjše inštitute in laboratorije, seminarje, kabinete, knjižnice...« itd. Odbor je smatral, da imajo lahko univerza in fakultete tudi inštitute kot svoje notranje organizacijske enote, ker je to že tradicionalna in priznana organizacijska oblika znanstvenega dela, podane pa so take kavitete, da se ni bati nekritičnega ustanavljanja takih inštitutov.

59. člen: V tretjem odstavku se za besedo »fakulteti« vstavi še besedilo »oziroma v študijski skupini«. Dosedanja formulacija bi namreč izključevala vpis v isti semester pri študiju, ki je popolnoma različen, a je vključen v isti fakulteti.

86. člen: V prvem odstavku se pred besedo »fakultetno« vstavi beseda »ustrezno«, na koncu pa doda še besedilo: »in je v moralnem pogledu primeren.«

V drugem odstavku pa se za besedami »kandidat za strokovnega delavca pa uspehe« nadaljnje besedilo črta, namesto njega pa vstavi sledeče: »... v strokovnem delu, kandidat za lektorja pa praktično znanje svoje discipline in učno sposobnost.«

103. člen: Ker je v predlogu, ki je bil predložen odboru statuiran za univerzitetno osebje samo fakultativen suspenz, ni pa razloga, da bi se prav na tem mestu delale izjeme od splošnih pravil, je odbor v ta člen vstavil tudi določbe o obligatornem supenzu. Tako se ta člen glasi:

»Univerzitetni učitelj ter fakultetni in univerzitetni sodelavec se začasno odstrani iz službe, če je zoper njega uvedena kazenska preiskava, ali če se zoper njega odredi pripor ali preiskovalni zapor.

Univerzitetni učitelj ter fakultetni in univerzitetni sodelavec sme biti začasno odstranjen iz službe, če je proti njemu vložena obtožnica v kazenskem postopku ali če je proti njemu uveden postopek za prenehanje službe zaradi moralne neprimernosti.

Sklep o začasni odstranitvi iz službe sprejme organ, ki je pristojen za izdajo sklepa o prenehanju službe.«

113. člen: 11 alineja se glasi: »se briga za gmotne razmere študentov«.

114. člen: V tretjem odstavku se namesto izraza »o gmotnem stanju študentov« uporabi izraz »o gmotnih razmerah študentov«.

127. člen: 12 alineja se glasi: »se briga za življenjske in delovne razmere študentov«.

133. člen: V 15 alineji se namesto besedice »in« uporabi besedica »ter«.

138. člen: Na koncu člena se doda nova alineja, ki se glasi: »— opravlja druge zadeve, za katere je tako določeno v zakonu, statutu univerze, statutu fakultete in drugih predpisih.«

151. člen: V drugi vrstici se za besedo »organa« vstavi beseda »zavoda«.

160. člen: Namesto besedila: »še štiri leta po uveljavitvi splošnega zakona o univerzah« se vstavi besedilo »do 1. julija 1958«.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Ivana Bratka.

Št. R 275/3-57.

Ljubljana, dne 26. junija 1957.

Poročevalec:
Ivan Bratko l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

PREDLOG ZAKONA o poklicnih gledališčih

I. Splošne določbe

1. člen

Gledališča so kulturno umetniški zavodi, ki z javnimi uprizoritvami odrskih del zadovoljujejo kulturne potrebe ljudstva na področju gledališke umetnosti in razvijajo gledališko kulturo.

2. člen

V Ljudski republiki Sloveniji so poklicna in amaterska gledališča.

3. člen

Določbe tega zakona se uporabljajo za poklicna gledališča.

4. člen

Za poklicna gledališča po tem zakonu se štejejo stalna gledališča, v katerih delajo poklicni igralci in drugo umetniško osebje pod vodstvom vidnih kulturnih in umetniških delavcev.

5. člen

Poklicna gledališča (v nadaljnjem besedilu: gledališča) se vodijo po načelih družbenega upravljanja.

6. člen

Gledališča so finančno samostojni zavodi.
Materialna sredstva za delo daje gledališčem tudi družbena skupnost.

7. člen

Gledališča so samostojna pri opravljanju in izvajanju svojega programa.

8. člen

Posamezno gledališče je lahko ustanovljeno z nalogo, da prireja predstave v glavnem zunaj svojega sedeža, zlasti v krajih, kjer ni gledališč.

9. člen

Gledališče je pravna oseba.

10. člen

Gledališče zastopa javno pravobranilstvo v primerih, za katere je to določeno z zakonom.

11. člen

Vsako gledališče ima svoj statut.

II. Ustanovitev gledališča

12. člen

Gledališče lahko ustanovi družbena organizacija, skupine državljanov, občinski ljudski odbor, okrajni ljudski odbor ali Izvršni svet.

Če naj dobiva gledališče, ki ga ustanovi družbena organizacija ali skupina državljanov, stalna sredstva od družbene skupnosti, je potrebno, da potrdi akt o ustanovitvi ljudski odbor ali Izvršni svet glede na to, ali naj se dajo sredstva iz občinskega, okrajnega ali republiškega proračuna.

13. člen

Gledališče se lahko ustanovi, če so zagotovljena materialna sredstva za njegovo delo in vodstveno ter drugo umetniško in tehnično osebje.

14. člen

Ob ustanovitvi dramskega gledališča mora biti zagotovljeno tole minimalno poklicno vodstveno in umetniško osebje, s kvalifikacijami, ki so predpisane s tem zakonom:

1. upravnik gledališča (34. člen);
2. dva režiserja (57. člen);
3. ustrezno število igralcev in igralk (57. člen);
4. ustrezno število pomožnega umetniškega in tehničnega osebja.

Ob ustanovitvi opernega gledališča kakor tudi ob ustanovitvi gledališča, ki naj uprizarja dramske in operne predstave, mora biti poleg minimalnih pogojev iz prejšnjega odstavka zagotovljeno še tole umetniško osebje:

- a) dva poklicna dirigenta (57. člen);
- b) 34 članov orkestra (57. člen).

Če naj ima gledališče v svojem sestavu kot samostojni enoti dramo in opero, morata biti poleg upravnika zagotovljena tudi ravnatelj drama in opere s kvalifikacijami iz 40. člena. V takem gledališču mora biti zagotovljeno minimalno poklicno umetniško osebje i za dramo i za opero.

15. člen

Gledališče, ki naj se ustanovi, mora biti sposobno, da uprizoni v eni sezoni vsaj 150 predstav.

Če naj ima gledališče v svojem sestavu kot samostojni enoti dramo in opero, mora biti sposobno, da uprizoni v eni sezoni vsaj 150 predstav i v drami i v operi. Če delata drama in opera v istem poslopju, morata biti sposobni, da dasta v eni sezoni skupno vsaj 250 predstav.

16. člen

Ustanovitelj gledališča si mora pred izdajo akta o ustanovitvi priskrbeti potrdilo Sveta za kulturo in prosveto LRS o tem, da so zagotovljeni pogoji iz 14. člena tega zakona.

Ustanovitelj si mora pred izdajo akta o ustanovitvi priskrbeti izjavo Državnega sekretariata za finance LRS o tem, da so predvidena finančna sredstva za ustanovitev in uspešno delo gledališča zagotovljena in zadostna.

17. člen

V ustanovitveni odločbi je treba poleg drugih določb o ustanovitvi zavoda navesti tudi, katere panoge gledališke dejavnosti bo gledališče gojilo.

Odločbo o ustanovitvi je treba najpozneje v osmih dneh poslati Svetu za kulturo in prosveto LRS.

18. člen

Gledališče lahko odpravi ustanovitelj.

19. člen

S statutom se določijo organizacija, delo in poslovanje gledališča, zlasti:

1. število članov gledališkega sveta, upravnega odbora in drugih organov gledališča;
2. način imenovanja, razrešitve oziroma izvolitve in odpoklica članov gledališkega sveta, upravnega odbora in drugih organov gledališča;
3. notranja organizacija gledališča;
4. delovno področje gledališkega sveta, upravnega odbora in drugih organov gledališča ter razmerja med njimi;
5. pravice in dolžnosti posameznih vodilnih uslužbencev;
6. način poslovanja notranjih služb in delovnih enot gledališča;
7. vrsta dohodkov gledališča;
8. skladi gledališča in način delitve skladov;
9. način finančnega poslovanja;
10. način nagrajevanja osebja;
11. notranji red in disciplina;
12. disciplinski prekrški osebja;
13. organizacija administrativnega dela;
14. sistemizacija delovnih mest.

20. člen

Statut potrdi ustanovitelj oziroma organ, ki je potrdil akt o ustanovitvi.

Preden predloži gledališki svet statut v potrditev, si mora priskrbeti izjavo Sveta za kulturo in prosveto LRS, da je statut v skladu z določbami tega zakona.

Potrjene statute je treba poslati Svetu za prosveto in kulturo LRS, ki vodi razvid gledaliških statotov, zaradi vpisa v razvid.

III. Organi gledališča

21. člen

Gledališča vodijo gledališki svet, upravni odbor in upravnik.

Posvetovalni organi gledališča so: umetniški svet in druga strokovna telesa.

Organi gledališča se morajo pri svojem delu ravnati po zakonih, drugih predpisih in po statutu gledališča.

1. Gledališki svet

22. člen

Gledališki svet šteje od pet do petnajst članov. Imenuje jih ustanovitelj. Dve tretjini članov imenuje ustanovitelj izmed državljanov, ki lahko uspešno pomagajo pri izvrševanju nalog gledališča, eno tretjino pa izmed članov gledališkega kolektiva na njegov predlog.

Upravnik gledališča je po položaju član gledališkega sveta.

Če ima gledališče v svojem sestavu kot samostojne enote dramo, opero in gledališke delavnice, so tudi ravnatelji drame, opere in gledaliških delavnic po položaju člani gledališkega sveta. V takem primeru se vštejejo ravnatelji drame, opere in gledaliških delavnic v tisto število članov gledališkega sveta, ki se sicer imenujejo izmed članov delovnega kolektiva.

Gledališki kolektiv izvoli kandidate za člane gledališkega sveta na svojem sestanku.

Člani gledališkega sveta se imenujejo za dve leti.

23. člen

Ustanovitelj lahko razreši posamezne člane ali vse člane gledališkega sveta še pred potekom mandatne dobe, če zanemarjajo svoje dolžnosti, in imenuje namesto njih nove člane. Če razreši ustanovitelj samo posamezne člane, imenuje namesto njih nove člane za preostali čas mandatne dobe.

Gledališki kolektiv lahko na podlagi sklepa, ki ga je sprejel na svojem sestanku, predlaga ustanovitelju, da razreši posamezne člane gledališkega sveta, ki so bili imenovani na njegov predlog.

24. člen

Gledališki svet si izvoli izmed sebe predsednika.

Za predsednika gledališkega sveta ne more biti izvoljen upravnik gledališča, ravnatelj drame, opere oziroma gledaliških delavnic.

25. člen

Gledališki svet sklepa o zadevah s svojega delovnega področja samo na sejah. Seje sklicuje in vodi predsednik gledališkega sveta. Predsednik mora sklicati sejo, če to zahteva tretjina članov gledališkega sveta ali upravni odbor.

Seja je sklepčna, če je navzočih najmanj polovica članov gledališkega sveta. Svet sprejema sklepe z večino glasov navzočih članov.

26. člen

Gledališki svet opravlja zlasti te zadeve:

1. sprejme statut gledališča in ga predloži v potrditev (20. člen);
2. določa splošne smernice za repertoarsko politiko in potrdi letni repertoar; obravnava ugovore glede pomembnejših vprašanj repertoarske politike;
3. obravnava letna poročila o delu gledališča; obravnava izvajanje splošnih smernic o vprašanju repertoarske politike in finančnega poslovanja; sprejema sklepe in daje priporočila o teh vprašanjih;
4. sprejme dokončni predlog predračuna in investicijski program;

5. potrjuje sklepe upravnega odbora o določitvi vstopnine;
6. odloča o delitvi sredstev skladov za nagrade delavcev in uslužbencev ter daje smernice za uporabo oziroma delitev drugih skladov;
7. določa načrt gostovanj gledališča doma in v tujini in načrt gostovanj drugih domačih in tujih umetniških ustanov v gledališču;
8. odloča o jubilejnih predstavah zaslužnih in vidnih članov gledališkega kolektiva v skladu z določbami statuta;
9. imenuje na podlagi razpisa ravnatelja drame, opere in gledaliških delavnic;
10. imenuje predsednika in enega člana disciplinskega sodišča in njuna namestnika ter disciplinskega tožilca;
11. ugotavlja zaključni račun.

27. člen

Če misli gledališki svet, da kakšen akt upravnega odbora ali upravnika nasprotuje zakonu, drugim predpisom, statutu ali njegovemu sklepu, ga na to opozori in mu določi rok, v katerem naj pripombam ugotovi. Če upravni odbor ali upravnik pripombam v tem roku ne ugotovi, predloži gledališki svet tak akt svetu za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora v dokončno odločitev.

2. Upravni odbor

28. člen

Upravni odbor šteje od pet do petnajst članov.

Po položaju sta člana upravnega odbora upravnik gledališča in tehnični vodja. Če ima gledališče v svojem sestavu dramo, opero in gledališke delavnice, so po položaju člani upravnega odbora tudi ravnatelj drame, opere in gledaliških delavnic.

Druge člane upravnega odbora izvoli gledališki kolektiv izmed sebe. Dve tretjini teh članov mora biti izvoljenih izmed umetniškega osebja. Če sta v sestavu gledališča drama in opera, mora biti izvoljenih ena tretjina teh članov upravnega odbora izmed umetniškega osebja drame, ena tretjina pa izmed umetniškega osebja opere.

29. člen

Upravni odbor se izvoli za isti čas, za katerega je imenovan gledališki svet.

Gledališki kolektiv ima pravico odpoklicati člane upravnega odbora, ki jih je izvolil, če zanemarjajo svoje dolžnosti, in izvoli namesto njih druge člane.

30. člen

Upravni odbor opravlja zlasti tele zadeve:

1. sestavlja predlog statuta gledališča;
2. sestavlja predlog predračuna in zaključni račun;
3. obravnava predlog letnega repertoarja, daje o njem svoje mnenje in ga predloži gledališkemu svetu v potrditev;

4. daje pritrditev k imenovanju vodilnih uslužbencev, za katere je tako določeno s statutom;

5. odloča o ugovorih umetniškega osebja, uslužbencev in delavcev zoper odločbe upravnika o postavitvi ali prenehanju delovnega razmerja in o napredovanju;

6. pomaga upravniku pri izvajanju sklepov in smernic gledališkega sveta;

7. predlaga gledališkemu svetu investicijski program;

8. odloča o uporabi skladov v skladu s smernicami gledališkega sveta (6. točka 26. člena);

9. sklepa o višini vstopnine in predlaga te sklepe v potrditev gledališkemu svetu;

10. predlaga prireditve jubilejnih predstav zaslužnih in vidnih članov gledališkega kolektiva v skladu z določbami statuta.

31. člen

Preden predloži upravni odbor statut in predračun gledališkemu svetu, ju mora predložiti v obravnavanje gledališkemu kolektivu, da da o njih svoje mnenje.

32. člen

Upravni odbor odloča o zadevah s svojega delovnega področja samo na sejah.

Seja je sklepčna, če je navzočih najmanj polovico članov upravnega odbora. Upravni odbor sprejme sklepe z večino glasov navzočih članov.

Seje upravnega odbora sklicuje in vodi upravnik gledališča. Upravnik je dolžan sklicati sejo upravnega odbora, če to zahteva najmanj tretjina članov upravnega odbora.

33. člen

V statutu gledališča z manjšim kolektivom se lahko določi, da gledališče nima upravnega odbora.

V takem gledališču odloča o zadevah iz 4., 5. in 8. točke 30 člena tega zakona gledališki svet, druge zadeve pa opravlja upravnik gledališča.

Katera gledališča veljajo za gledališča z manjšim kolektivom, določi Svet za kulturo in prosveto LRS.

3. Upravnik gledališča

34. člen

Upravnika gledališča imenuje ustanovitelj. Imenuje ga praviloma na podlagi razpisa.

Za upravnika gledališča je lahko imenovan viden umetnik ali drug viden kulturni delavec.

35. člen

Upravnik neposredno vodi gledališče.

Upravnik predstavlja gledališče in ga v skladu z veljavnimi predpisi zastopa pred državnimi organi ter nasproti fizičnim in pravnim osebam.

Upravnik gledališča daje gledališkemu svetu oziroma upravnemu odboru predloge za razdelitev oziroma uporabo skladov.

Upravnik gledališča je odredbodajalec za izvrševanje predračuna gledališč.

36. člen

Upravnik gledališča skrbi za to, da je delo gledališča na primerni umetniški višini in v skladu s kulturnimi nalogami gledališča.

Upravnik gledališča sestavlja načrt letnega repertoarja v sodelovanju z umetniškim svetom in ga predloži upravnemu odboru.

37. člen

Upravnik gledališča v skladu s tem zakonom, z drugimi predpisi in s statutom gledališča postavlja in razrešuje uslužbence in delavce gledališča in izdaja druge odločbe o njihovih delovnih razmerjih. Pogodbe o angažiranju umetniškega osebja sklepa upravnik po zaslišanju umetniškega sveta.

Upravnik razporeja osebje gledališča na delovna mesta in dodeljuje po zaslišanju umetniškega sveta umetniškemu osebju vloge in druge umetniške naloge.

Upravnik gledališča je najvišji disciplinski starešina v gledališču.

38. člen

Upravnik izvršuje sklepe in smernice gledališkega sveta in upravnega odbora.

Upravnik skrbi za to, da je delo gledaliških organov v skladu z zakoni, drugimi predpisi in s statutom gledališča.

Če misli upravnik gledališča, da kakšen sklep gledališkega sveta ali upravnega odbora ni v skladu s predpisi, zadrži njegovo izvršitev, mora pa zadržani sklep gledališkega sveta najpozneje v 48 urah predložiti v odločitev svetu okrajnega ljudskega odbora, ki je pristojen za prosveto in kulturo, zadržani sklep upravnega odbora pa gledališkemu svetu.

39. člen

V gledališču, ki ima v svojem sestavu kot samostojne enote dramo, opero in gledališke delavnice, ima upravnik gledališča vse pravice iz 35. do 38. člena tega zakona, kolikor ni v členih 41. do 43. drugače določeno.

Upravnik takega gledališča skrbi za skladnost dela drame, opere in gledaliških delavnic.

4. Ravnatelj drame, opere in gledaliških delavnic

40. člen

Če so drama, opera in gledališke delavnice organizirane kot samostojne enote v sestavu gledališča, ima vsaka teh enot svojega ravnatelja.

Ravnatelj drame, opere oziroma gledaliških delavnic izvoli gledališki svet na podlagi razpisa.

Za ravnatelja drame oziroma opere je lahko izvoljen viden umetnik ali drug viden kulturni delavec.

41. člen

Ravnatelj drame, opere oziroma gledaliških delavnic neposredno vodi delo drame, opere oziroma gledaliških delavnic. Za svoje delo je odgovoren upravniku gledališča.

Ravnatelj drame, opere oziroma gledaliških delavnic je neposredni disciplinski starešina za osebje posamezne enote.

Upravnik gledališča lahko po pritrditvi upravnega odbora prenese na ravnatelja drame, opere oziroma gledaliških delavnic posamezne odredbodajalske pravice.

42. člen

Ravnatelj drame oziroma ravnatelj opere skrbi za to, da je delo drame oziroma opere na primerni umetniški višini in v skladu s kulturnimi nalogami gledališča.

Ravnatelj drame oziroma opere daje vsak za svojo enoto upravniku gledališča predloge za angažiranje umetniškega osebja.

Ravnatelj drame oziroma opere sodeluje pri sestavljanju načrta dramskega oziroma opernega repertoarja in ga predloži upravniku gledališča.

Ravnatelja drame oziroma opere dodeljujeta vsak v svoji enoti umetniškemu osebju vloge in druge umetniške naloge na podlagi mnenja umetniškega sveta drame oziroma opere.

43. člen

S statutom gledališča se lahko dajo ravnatelju drame, opere ali gledaliških delavnic tudi posamezne druge pravice in dolžnosti v zadevah, ki se tičejo samo drame, opere ali gledaliških delavnic.

5. Umetniški svet in druga strokovna telesa

44. člen

Vsako gledališče ima umetniški svet.

Če ima gledališče v svojem sestavu kot samostojni enoti dramo in opero, ima vsaka od teh enot svoj umetniški svet.

Umetniški svet pomaga upravniku gledališča oziroma ravnatelju drame ali opere s tem, da mu daje mnenje o angažiranju umetnikov, o razdelitvi vlog in drugih umetniških nalog ter da sodeluje pri sestavljanju načrta repertoarja.

S statutom se določi, o katerih drugih pomembnejših vprašanih umetniške narave mora upravnik gledališča oziroma ravnatelj drame ali opere zaslišati umetniški svet.

45. člen

S statutom gledališča se določi, koliko članov šteje umetniški svet in katere osebe so po položaju člani umetniškega sveta.

Druge člane umetniškega sveta voli umetniško osebje izmed sebe za dobo dveh let; lahko pa jih odpokliče še pred potekom te dobe, če zanemarjajo svojo dolžnost, in izvoli namesto njih druge.

46. člen

Seje umetniškega sveta sklicuje in vodi upravnik gledališča, če ima gledališče umetniški svet drame in umetniški svet opere, pa ravnatelj drame oziroma opere.

47. člen

Če upravnik gledališča oziroma ravnatelj drame ali opere ne upošteva mnenja umetniškega sveta, lahko poda umetniški svet ugovor gledališkemu svetu oziroma upravniku gledališča.

48. člen

S statutom gledališča se lahko določi, da ima gledališče tudi tehnični svet in druga strokovna telesa. S statutom se določijo število članov teh teles, njihov sestav, način imenovanja oziroma volitev in naloge.

IV. Finansiranje

49. člen

Gledališče se finansira iz lastnih dohodkov in proračunskih sredstev politične teritorialne enote in iz posebnih dotacij.

Gledališče se lahko finansira iz proračunskih sredstev dveh ali več političnih teritorialnih enot.

50. člen

Gledališče ima svoj predračun dohodkov in izdatkov.

Predračun gledališča, ki ga je ustanovil ljudski odbor ali Izvršni svet, se potrdi kot priloga ustreznega proračuna.

Predračun gledališča, ki ga je ustanovila družbena organizacija ali skupina državljanov, potrdi ustanovitelj.

Gledališče razpolaga s svojimi dohodki v mejah predračuna v skladu z veljavnimi predpisi.

po sklepu skupščine, njenih odborov in komisij, dobivajo kot povračilo za

51. člen

Vsako gledališče ima sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev in za velika popravila (sklad za nadomestitev in dopolnitev) ter sklad za nagrade delavcev in uslužbencev (sklad za nagrade). S statutom se lahko določi, da ima gledališče tudi druge sklade.

52. člen

V sklad za nagrade se lahko prenese določen odstotek presežka dohodkov nad predvidenimi dohodki. Ta odstotek določi organ, ki potrdi predračun dohodkov in izdatkov gledališča.

Sredstva sklada za nadomestitev in dopolnitev se zagotovijo iz dohodkov gledališča in s posebnimi dotacijami.

Če ima gledališče še kakšen drug sklad, se prenese v ta sklad določen odstotek presežka dohodkov nad predvidenimi dohodki. Ta odstotek določi organ, ki potrdi predračun gledališča.

53. člen

Umetniškemu osebju, uslužbencem in delavcem se dajejo nagrade iz sklada za nagrade.

Organ, ki daje dotacijo, določi, ali se lahko dajejo nagrade iz dotacije in v kakšnem obsegu.

54. člen

Gledališče je za svoje obveznosti odgovorno s sredstvi svojega predračuna in svojega sklada za nagrade, za obveznosti, prevzete v zvezi z osnovnimi sredstvi, pa s sredstvi sklada za nadomestitev in dopolnitev.

Obveznosti, ki se ne dajo kriti iz teh sredstev, se krijejo iz proračunskih sredstev okraja ali ljudske republike, če je organ, ki potrjuje predračun, dal soglasja za te obveznosti.

55. člen

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, veljajo za finansiranje in finančno poslovanje gledališč predpisi o finančno samostojnih zavodih.

V. Angažmaji in delovna razmerja

56. člen

V gledaliških delajo umetniško osebje, pomožno umetniško osebje ter delavci in uslužbenci.

Umetniško in pomožno umetniško osebje stopi v delovno razmerje na podlagi pismene pogodbe o angažmaju. Pogodba o angažmaju se sklene za določen čas ali pa za posamezno vlogo ali drugo posamezno umetniško nalogo.

Plače umetniškega in pomožnega umetniškega osebja se določajo po posebnih predpisih.

V pogodbi o angažmaju se lahko prizna poseben umetniški dodatek v skladu z veljavnimi predpisi.

57. člen

Kot član umetniškega zbora gledališča je lahko angažiran umetnik, ki usposobljenost za ustrezno umetniško delo v gledaliških dokaže z uspešnim delom v gledaliških ali ustreznih drugih umetniških ustanovah, s spričevalom ustrezne umetniške šole ali z uspešno opravljeno avdicijo.

Avdicija se opravi pred umetniškim svetom. Umetniški svet lahko pritegne k avdiciji tudi posamezne druge umetnike.

58. člen

Plače delavcev in uslužbencev gledališč se določajo po splošnih predpisih o plačah delavcev in uslužbencev pri državnih organih in zavodih in po drugih posebnih predpisih.

59. člen

O pritožbah zoper odločbe o delovnem in službenem razmerju gledališkega osebja odloča na drugi stopnji za prosveto in kulturo pristojni upravni organ okrajnega ljudskega odbora.

60. člen

Glede disciplinske in materialne odgovornosti gledališkega osebja se uporabljajo splošni predpisi, ki veljajo za uslužbence in delavce državnih organov in zavodov.

Glede sestave disciplinskega sodišča in disciplinskega postopka se primerno uporabljajo predpisi zakona o državnih uslužbencih.

VI. Pravice in dolžnosti republiškega sveta in okrajnih svetov za kulturo in prosveto

61. člen

Svet za kulturo in prosveto LRS ima splošno nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona, skrbi za razvoj gledališč in obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za napredek gledališč in gledališke umetnosti v Ljudski republiki Sloveniji.

62. člen

Zakonitost dela gledališča nadzoruje svet okrajnega ljudskega odbora, ki je pristojen za prosveto in kulturo, kolikor ni za to po posebnih predpisih pristojen kakšen drug organ.

Pri opravljanju nadzorstva lahko svet za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora razveljavi ali odpravi vsak izven upravnega postopka izdani akt gledališkega sveta, upravnega odbora ali upravnika, če nasprotuje zakonu, drugim predpisom ali statutu.

Organ gledališča, čigar akt je odpravljen ali razveljavljen, ima pravico do pritožbe na okrajni ljudski odbor.

Za razveljavitev ali odpravo aktov gledaliških organov, ki so bili izdani v upravnem postopku, veljajo predpisi zakona o splošnem upravnem postopku.

VII. Prehodne in končne določbe

63. člen

Če organizacija, ki je ustanovila gledališče, preneha, ali če državljeni, ki so ustanovili gledališče, umro ali iz kakšnega drugega vzroka trajno ne morejo več izvrševati pravic ustanovitelja in se njihovo število zmanjša pod tri, izvršuje ustanoviteljske pravice glede takega gledališča ljudski odbor okraja, na katerega območju je gledališče.

64. člen

Poklicna gledališča, ki izpolnjujejo pogoje, ki so predpisani s tem zakonom za poklicna gledališča, morajo najpozneje do 1. januarja 1958 prilagoditi svojo organizacijo in delo določbam tega zakona.

Poklicna gledališča, ki ne izpolnjujejo pogojev, ki so predpisani s tem zakonom, in do 1. januarja 1958 ne prilagodijo svoje organizacije in dela določbam tega zakona, prenehajo obstojati kot poklicna gledališča, lahko pa nadaljujejo s svojim delom kot amaterska gledališča.

65. člen

Izvršni svet je pooblaščen, da izda predpise o ustanovitvi, vodstvu in delu poklicnih gledališč, ki jih ustanovijo družbene organizacije ali skupine državljanov, pa ne dobivajo stalnih sredstev od družbene skupnosti. V teh predpisih lahko odstopi od določb tega zakona.

66. člen

Svet za kulturo in prosveto LRS je pooblaščen, da po potrebi izda natančnejše določbe za izvajanje tega zakona.

67. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

V preteklem letu je izšel Splošni zvezni zakon o gledališčih (Uradni list FLRJ, št. 16—151/56), ki obsega splošna načela, po katerih se vodijo in delajo poklicna gledališča. Osnutek republiškega zakona o poklicnih gledališčih izvaja ta načela zveznega zakona, pri čemer pa se omejuje le na poklicna gledališča. V skladu z načelom splošnega zakona predvideva osnutek republiškega zakona družbeno upravljanje gledališč (5. člen), ki je podrobneje obdelano v predpisih o gledališkem svetu. Gledališki svet je postavljen kot vodstveni organ družbenega upravljanja poklicnih gledališč (22. do 27. člen). Nadaljnja važnejša načela, ki jih obsega osnutek, so tale:

poklicna gledališča so finančno samostojni zavodi,
družbena skupnost prispeva del sredstev, potrebnih za njihovo delo (6. člen) ter

gledališče je v pogledu programske politike samostojno (7. člen).

V smislu določil osnutka vodijo poklicna gledališča razen gledališkega sveta še upravni odbor (28. do 33. člen) in upravnik (34. do 39. člen). Razen tega imajo poklicna gledališča še umetniški svet kot posvetovalni organ, ki daje vodstvu gledališča mnenje s področja umetniških nalog in dosežkov gledališča (44. do 48. člen). Posebej obravnava osnutek organizacijo gledališč, ki imajo v svojem sestavu dramo in opero kot samostojni enoti, in podrobneje določa naloge ravnatelja drame in ravnatelja opere (40. do 43. člen). Osnutek predvideva, da ima v tem primeru vsaka enota svoj umetniški svet (44. člen).

Osnutek določa dalje pogoje za angažiranje umetniškega osebja v poklicnih gledališčih (57. člen), s čimer se hoče zagotoviti ustrezna izbira igralcev in drugih gledaliških oziroma odrskih umetnikov.

Ker je imelo pomanjkanje ustreznih predpisov doslej za posledico, da so se ustanovila nekatera poklicna gledališča brez zadostne materialne podlage in s pomanjkljivo personalno zasedbo, predpisuje osnutek republiškega zakona osnovne pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, če se hoče gledališče ustanoviti oziroma delovati kot poklicno gledališče. Ti pogoji so: ustrezno število igralcev in igralk (14. člen), minimalno število predstav v sezoni (25. člen) ter zagotovljena materialna sredstva v ustrezni višini (13. člen). Osnutek predvideva, da mora preveriti obstoj ustreznih pogojev za ustanovitev poklicnega gledališča republiški Svet za kulturo in prosveto, Državni sekretariat za finance LRS pa mora ugotoviti, ali so zagotovljena zadostna sredstva za nemoteno delo gledališča.

Obstoječa poklicna gledališča, ki ne izpolnjujejo v osnutku določenih pogojev, bodo prenehala kot poklicna gledališča, obstajala in delovala pa bodo lahko še dalje kot amaterska gledališča (64. člen).

Zakon o poklicnih gledališčih bo treba dopolniti v skladu z njegovimi osnovnimi načeli z zakonskimi predpisi o organizaciji, vodstvu in delu amaterskih gledališč in drugih odrskih umetniških ustanov kot na primer lutkovnih gledališč, filharmoničnih in drugih orkestrrov in zborov, ansamblov narodnih plesov itd.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za prosveto in kulturo

POROČILO

k predlogu zakona o poklicnih gledališčih

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 21. junija 1957 razpravljal o predlogu zakona o poklicnih gledališčih.

V načelni razpravi so člani odbora soglašali z najvažnejšimi načeli, ki jih ta predlog zakona vsebuje, da naj bodo poklicna gledališča finančno samostojni zavodi, naj družbena skupnost prispeva del sredstev, potrebnih za njihovo delo in da naj bo gledališče v pogledu programske politike samostojno. Prav zaradi tega pa je treba tudi točno določiti, katero gledališče naj bo poklicno gledališče in zaostri pogoje za ustanovitev takih gledališč, saj se v zadnjem času opaža močna težnja za ustanavljanjem novih gledališč, ne glede na potrebna finančna sredstva. Vendar so bili člani odbora mnenja, da bi bilo primerno izdelati predlog zakona o amaterskih gledališčih, ker bi se na ta način v celoti obdelalo in uredilo gledališko delavnost, medtem ko bo po sprejetju tega predloga zakona še vedno ostala praznina, saj za amaterskega gledališča še niso izdelani predpisi. V načelni razpravi je odbor tudi mnogo razpravljal o tem, da je treba izboljšati kvaliteto v naših gledališčih, za čemer stremi prav predloženi osnutek tega zakona. Odbor je tudi razpravljal o potrebi gostovanj, da bi se tudi manjši kraji seznanjali z gledališko kulturo. Vendar so ta gostovanja zvezana z velikimi stroški, ker so dvorane večinoma premajhne in slabo urejene, zaradi česar je le sorazmerno majhnemu številu ljudi omogočeno videti predstave.

V podrobni razpravi od člena do člena je odbor sprejel predloge odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora za spremembe in dopolnitve k 22., 26. in 30. členu predloga zakona, sam pa je sprejel še amandmaje k 34., 40. in 54. členu predloga zakona, ki se glasijo:

34. člen: V drugem odstavku tega člena se črtata besedi »viden« (na dveh mestih) in namesto tega prvič vstavita besedi »le ugleden« in drugič »ugleden«, tako da se drugi odstavek glasi:

»Za upravnika gledališča je lahko imenovan le ugleden umetnik ali drug ugleden kulturni delavec.«

40. člen: V zadnjem odstavku tega člena se na dveh mestih črtata besedi »viden« in namesto tega vstavita na obeh mestih besedi »ugleden«, tako da se ta odstavek sedaj glasi:

»Za ravnatelja Drame oziroma Opere je lahko izvoljen ugleden umetnik ali drug ugleden kulturni delavec.«

54. člen: V drugem odstavku tega člena se pred besede »okraja ali ljudske republike« vstavi še beseda »občine«, tako da se drugi odstavek sedaj glasi:

»Obveznosti, ki se ne dajo kriti iz teh sredstev, se krijejo iz proračunskih sredstev občine, okraja ali ljudske republike, če je organ, ki potrjuje predračun, dal soglasja za te obveznosti.«

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS predlaga, da Republiški zbor predlog zakona o poklicnih gledališčih z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Ivana Bratka.

Št. R 276/1-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:
Ivan Bratko l. r.

Podpredsednik:
Vlado Majhen l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o poklicnih gledališčih

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 21. in 27. junija 1957 obravnaval predlog zakona o poklicnih gledališčih ter ga v načelu in v celoti sprejel.

Odbor ugotavlja, da predlagani zakon rešuje vprašanje družbenega upravljanja v gledališčih, ki je postavljeno na drugačne osnove kot do zdaj.

Na podlagi odloka Ljudske skupščine LRS o vodstvu kulturno-prosvetnih, umetniških in znanstvenih zavodov, je bilo pri gledališčih vpeljana družbeno vodstvo. Splošni zvezni zakon o gledališčih je postavil splošno načelo za uprav-

ljanje in delo poklicnih gledališč. Načela zveznega zakona je predlagani zakon uporabil za poklicna gledališča ter v skladu s temi načeli, v določbah o gledališkem svetu, podrobneje določil družbeno upravljanje poklicnih gledališč.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je določbe o organih gledališča podrobno obravnaval ter predlaga, da se 22. člen predloga zakona dopolni tako, da bo gledališki svet štel od 7 do 19 članov. Odbor za organizacijo oblasti in uprave je namreč mnenja, da je treba s povečanim številom članov gledališkega sveta omogočiti ustanoviteljem poklicnih gledališč, da z imenovanjem dveh tretjin članov gledališkega sveta omogočijo čimboljši sestav sveta, kar pri manjšem številu članov sveta, v posameznih primerih, ne bi bilo mogoče.

Pri obravnavi 26. ter 30. člena je odbor sklenil, naj se pri 8. točki 26. člena črtata besedi »in vidnih«, isti besedi naj se črtata tudi pri 10. točki 30. člena.

S spremembami in dopolnitvami, ki jih je k omenjenim členom predlagal odbor za organizacijo oblasti in uprave, se je strinjal tudi odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave se strinja s spremembami, ki jih k 34., 40. in 54. členu predloga zakona predlaga odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora ter s spremembami, ki jih je k 4., 12., 19., 27., 51., 54., 57. in 66. členu sprejel zakonodajni odbor.

Odbor predlaga Republiškemu zboru da sprejme zakon o poklicnih gledališčih s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagajo pristojni odbori.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Staneta Bobnarja.

Št. R 276/2-57.

Ljubljana, dne 27. junija 1957.

Poročevalec:

Stane Bobnar l. r.

Predsednik:

Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o poklicnih gledališčih

Ljudska revolucija je tudi na področju kulturnega udejstvovanja sprostila velike energije in polet delovnega človeka. Tako je med drugim značilno, da se je po osvoboditvi posebno razmahnila gledališka umetnost. Ljudska oblast je to udejstvovanje vseskozi podpirala, zavedajoč se, da s tem krepi tako kulturni potencial našega naroda kot tudi rekreacijo in k človečnosti usmerjena stremjenja delovnega človeka. Materialna sredstva, ki jih je dajala družbena skupnost v ta namen, so bila vseskozi zelo velika, deloma celo v nesorazmerju z drugimi potrebami kulture in zlasti prosvete.

Sedaj gre za to, da se ta nagli vzpon gledališke umetnosti podpre ne samo z materialne strani, ampak tudi z organizacijske, da se z ustreznimi pravnimi normami ta ustvarjalni polet na področju gledališke umetnosti vskladi na eni

strani z našimi materialnimi možnostmi, na drugi strani pa zlasti zagotovi potrebno smotrnost in vsklajenost teh prizadevanj z ostalimi kulturnimi potrebami in manifestacijami, da se zagotovi ustrezna kvalitetna raven te vrste umetniške dejavnosti in da se tudi s tega področja odpravi vse tisto, kar se je kot ostanek preteklosti stihijsko vrnilo v nova prizadevanja.

Predlog zakona o poklicnih gledališčih pomeni eno od prvih stopenj v zavestnem posegu v organizacijo te dejavnosti, ki naj zlasti potegne ločnico med gledališko umetnostjo, ki naj postane v prvi vrsti žarišče bogatitve naše kulture s poklicnim udejstvovanjem na tem področju, in med gledališko umetnostjo, ki naj v prvi vrsti služi rekreaciji in prosveti. Predlog zakona se omejuje na obravnavo prvega dela te problematike, na poklicna gledališča.

V tem pogledu določa, kaj je smatrati kot osnovo za to, da bo neko gledališče kot poklicno lahko ustrezalo svojemu namenu. Tej vidni nalogi v slovenski kulturi lahko zadošča samo gledališče, ki si je že v naprej zagotovilo potreben nivo tako v pogledu umetniških sodelavcev kot v pogledu potrebnih materialnih sredstev. Samo gledališče, ki je zadostilo standardom, odrejenim z zakonom, se lahko udejstvuje kot poklicno gledališče.

Take zahteve, ki jih postavlja predlog zakona, bodo na vsak način pripomogle, da se bo nivo naše gledališke kulture še nadalje dvigal, na drugi strani pa zlasti, da se bo ta vrsta kulturne dejavnosti tesneje povezala z našimi ostalimi kulturnimi in prosvetnimi prizadevanji, sloneč na materialni bazi; s katero razpolagamo. Ureditev po predlogu tega zakona, pomeni potrebno sinhronizacijo tako umetniških stremeljenj in udejstvovanja z njihovih različnih aspektov kot tudi vskladitev z našimi materialnimi možnostmi. To naj se zlasti zagotovi še z družbenim upravljanjem, ki se fiksira tudi na tem področju.

Ureditev materije o poklicnih gledališčih, in o gledaliških sploh, v kolikor se s tem zakonom uvaja potrebno razločevanje od amaterskih gledališč, je vsekakor v skladu z našo kulturno politiko kot tudi z našimi sedanjimi ekonomsko političnimi prizadevanji. S formalne strani pa ima svojo zasidranost v splošnem zveznem zakonu o gledališčih, s katerim je v skladu.

To so bili razlogi, zaradi katerih je zakonodajni odbor, ki je o predlogu zakona razpravljal na svoji seji dne 25. junija 1957, predlog zakona soglasno sprejel, tako v načelu kot v podrobnostih, in zaradi katerih smatra za potrebno, priporočiti Republiškememu zboru Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o poklicnih gledališčih sprejme.

Odbor je sprejel tudi vse spremembe in dopolnitve, ki jih je k predlogu zakona sprejel odbor za prosveto in kulturo, ker ustrezajo navedenemu osnovnemu namenu zakona. Sam pa je k predlogu zakona sprejel še naslednje spremembe oziroma dopolnitve:

4. člen: Namesto izraza »vidnih kulturnih in umetniških delavcev«, naj se uporabi izraz »uglednih kulturnih in umetniških delavcev«. Ta termin naj se dosledno uporabi v vsem nadaljnjem besedilu zakona na ustreznem mestu.

19. člen: Na koncu prvega stavka naj se za besedo »zlasti«, vstavi še beseda »pa«.

27. člen: Začetek člena se spremeni tako, da se glasi: »Če misli gledališki svet, da kakšen akt upravnega odbora ali upravnika nasprotuje statutu ali njegovemu sklepu, ga na to opozori...« itd. Taka formulacija je bila potrebna zaradi vskladitve z zveznim zakonom, in tudi bolje ustreza.

51. člen: Namesto izraza »sklad za nagrade delavcev in uslužbencev« naj se uporabi izraz »sklad za nagrade delavcem in uslužbencem«.

57. člen: V tretji vrstici prvega odstavka naj se namesto izraza »z uspešnim delom v gledališčih« uporabi izraz »z uspešnim delom v poklicnih ali amaterskih gledališčih«. To dopolnitev je smatral odbor kot potrebno zato, da se z vso jasnostjo poudari možnost dotoka novega kadra v poklicna gledališča tudi iz vrst amaterskih delavskih kulturnih društev. Zadnji stavek v drugem odstavku naj se glasi: »Umetniški svet lahko pritegne k avdiciji tudi posamezne druge umetnike in kulturne delavce«.

66. člen: Beseda »določbe« v tem členu naj se zamenja z besedo »predpise«. Za svojega poročevalca je odbor določil ljudskea poslanca Bogomila Vižintina.

Št. R 276/3-57.

Ljubljana, dne 25. junija 1957.

Poročevalec:

Bogomil Vižintin l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

PREDLOG ODLOKA

O IZVOLITVI OSEB, KI NIMAJO SODNIŠKEGA IZPITA ZA SODNIKE OKRAJNIH SODIŠČ

1. Do konca leta 1958 se izjemoma lahko izvolijo za sodnike okrajnih sodišč tudi tisti, ki ne izpolnjujejo pogoja iz člena 46 zakona o sodiščah (Ur. l. FLRJ št. 30-376/54) glede sodniškega izpita.

2. Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

Z zakonom o spremembah zakona o sodiščih (Uradni list FLRJ, št. 15-163/57) so bile republiške ljudske skupščine pooblašene, da lahko odločijo, da se do konca leta 1958 izjemoma lahko izvolijo za sodnike okrajnih sodišč tudi tisti, ki ne izpolnjujejo pogoja iz 46. člena zakona o sodiščih glede sodniškega izpita.

Po 46. členu o sodiščih (Uradni list FLRJ, št. 30/54) morajo imeti kandidati za sodnike okrajnih sodišč dokončano pravno fakulteto in sodniški oziroma odvetniški izpit. Izjemoma se lahko izvolijo za sodnike tudi pravniki z dovršeno fakulteto, ki še nimajo sodniškega ali odvetniškega izpita, če imajo najmanj 3 leta prakse v opravljanju pravnih poslov.

Po podatkih Državnega sekretariata za pravosodno upravo je v LR Sloveniji pravnikov z opravljenim sodniškim izpitom oziroma pravnikov s triletno pravniško prakso tako malo, da bi praktično vsaj še dve leti ne bilo mogoče zasesti niti minimalnega števila mest sodnikov okrajnih sodišč. Po obstoječi sistemizaciji manjka v celoti še 34 sodnikov ali 13 % sodniškega kadra. Trenutno je v Sloveniji 33 okrajnih sodišč s 171 sodniki. Po sistemizaciji delovnih mest je za ta sodišča predvidenih 190 sodnikov, tako da je 19 sodniških mest pri okrajnih sodiščih nezasedenih. Nezasedenih pa je tudi 7 mest sodnikov okrožnih sodišč in 8 mest sodnikov pri gospodarskih sodiščih. Ker se sodniki višjih sodišč volijo prvenstveno izmed sodnikov nižjih sodišč, se bo za toliko povečalo število nezasedenih sodniških mest pri okrajnih sodiščih. Razen tega

ima 37 sodnikov že izpolnjene pogoje za upokojitev. Predvideva se tudi ustanovitev novih sodišč, deloma že v letošnjem letu, deloma pa v prihodnjem letu n. pr. na Rakeku, v Ajdovščini in v Ormožu ter ustanovitev okrožnega sodišča v Murski Soboti, v bližnji bodočnosti pa tudi še v nekaterih drugih krajih, kjer so svoj čas sodišča že obstajala, pa jih sedaj ni, kot n. pr. v Slovenskih Konjicah, na Vrhniki, v Litiji in drugod.

Glede na to je po mnenju Izvršnega sveta potrebno, da se Ljudska skupščina LR Slovenije posluži uvodoma omenjenega pooblastila. Zato Izvršni svet predlaga, da Ljudska skupščina LR Slovenije sprejme predloženi odlok.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike
okrajnih sodišč

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 21. junija 1957 obravnaval predlog odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita, za sodnike okrajnih sodišč in ga v načelu ter v celoti sprejel.

Zakon o sodiščih določa, da morajo imeti kandidati za sodnike okrajnih sodišč pravno fakulteto in sodniški oziroma odvetniški izpit. Izjemoma se lahko do konca letošnjega leta izvolijo za sodnike tudi tisti, ki še nimajo sodniškega ali odvetniškega izpita, če imajo najmanj tri leta prakse pri opravljanju pravnih poslov.

Po sistemizaciji še vedno primanjkuje 34 sodnikov, potreba po sodnikih pa se bo še povečala, ker ima mnogo sodnikov že izpolnjene pogoje za upokojitev tako, da do konca letošnjega leta ne bi bilo mogoče dobiti za sodišča ustrezen sodniški kader.

Z zakonom o spremembah zakona o sodiščih so republiške ljudske skupščine pooblašene, da lahko podaljšajo rok, do katerega se izjemoma lahko izvolijo za sodnike okrajnih sodišč tudi tisti, ki nimajo položenega sodniškega oziroma odvetniškega izpita.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave se strinja z mnenjem Izvršnega sveta, naj se do konca leta 1958 izjemoma izvolijo za sodnike okrajnih sodišč tudi tisti, ki ne izpolnjujejo glede sodnega izpita pogoje iz 46. člena zakona o sodiščih.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave zato predlaga Republiškemur zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme odlok v predloženem besedilu.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Alfonza Grmeka.

Št. R 279/1-57.

Ljubljana, dne 21. junija 1957.

Poročevalec:
Alfonz Grmek l. r.

Predsednik:
Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za predloge in pritožbe

POROČILO

o delu odbora za predloge in pritožbe za čas od 29. aprila do 28. junija 1957

Odbor za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev daje poročilo o svojem delu od 29. aprila 1957 do danes na podlagi 157. člena poslovnika Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS.

V tem razdobju je imel odbor eno sejo, na kateri je obravnaval pritožbo gostinskega podjetja »Jelovica« iz Postojne zoper odločbo občinskega ljudskega odbora Postojna z dne 28. marca 1957 o prenehanju podjetja in pritožbo gostišča »Pri Ančki« iz Slovenjega Gradca zoper odločbo občinskega ljudskega odbora Slovenj Gradec z dne 7. marca 1957 o prenehanju gostišča.

Obe odločbi občinskih ljudskih odborov sta bili izdani na podlagi točke a) 1. člena uredbe o prenehanju podjetij in obratov v zvezi z 2. členom te uredbe in s 13. členom uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih. V zvezi z obema odločbama o likvidaciji je dal tudi sekretariat za blagovni promet Izvršnega sveta LS LRS svoje mnenje, preskrbel pa je tudi mnenje okrajne gostinske zbornice za vsakega od obeh primerov.

Pri obravnavanju pritožbe gostinskega podjetja »Jelovica« iz Postojne zoper odločbo občinskega ljudskega odbora Postojna o prenehanju podjetja je odbor ugotovil, da je dal pritrditev k odločbi občinskega ljudskega odbora Postojna svet za turizem OLO Koper in ne okrajni ljudski odbor, kot je to predpisano. Zato je odbor po krajši razpravi sklenil poslati celotni spis Okrajnemu ljudskemu odboru Koper v dopolnitev da o zadevi razpravlja na seji okrajnega ljudskega odbora. Ko bo ta pritrditev dana, bo odbor o zadevi ponovno razpravljal.

Pri obravnavanju pritožbe gostilne »Pri Ančki« iz Slovenj Gradca je odbor ugotovil, da je bila ta gostilna ustanovljena na podlagi predpisov uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih iz leta 1954 in dana kot manjše gostišče po določbah 5. oddelka te uredbe v upravljanje kolektivu. Nekaj osnovnih sredstev je bilo zagotovljenih kolektivu iz družbene lastnine z dodelitvijo delnega kredita, druga osnovna sredstva pa se je pridobilo z najemno pogodbo, sklenjeno s privatnim lastnikom stavbe. Gostišče je tako poslovalo tri leta in se pogoji, v katerih je gostišče poslovalo, niso spremenili in zato tudi ni nobenega utemeljenega razloga glede na točko a) 1. člena uredbe o prenehanju podjetij in obratov, da bi se sedaj gostišče ukinilo. To še zlasti zato ne, ker so ekonomski pogoji popolnoma isti, kot so bili ob ustanovitvi in kot so trajali ves čas obstoja gostišča. Iz spisov tudi ni nikjer izhajalo, da ne bi bila podana krajevna potreba po nadaljnem obstoju tega gostišča, ampak nasprotno, občinski ljudski odbor predvideva, naj gostišče preide zopet v zasebni sektor. Tudi v tem primeru ni dal pritrditev k odločbi občinskega ljudskega odbora okrajni ljudski odbor, temveč svet za blagovni promet OLO Maribor. Ko je odbor ugotovil vsa ta dejstva, se je seznanil tudi s stališčem okrajne gostinske zbornice in s stališčem sekretari-

ata Izvršnega sveta LS LRS za blagovni promet ter sklenil, da odločbo o prenehanju gostišča »Pri Ančki« iz Slovenj Gradca razveljavi.

Za svojega poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Viktorja Pintariča.

Št. P-74/1-57.

Ljubljana, dne 28. junija 1957.

Poročevalec:
Viktor Pintarič l. r.

Predsednik:
Rudolf Ganziti l. r.

Na podlagi 56. člena ustavnega zakona v zvezi s 6. točko 40. člena ustavnega zakona in 172. členom poslovnika Republiškega zbora oziroma 171. členom poslovnika Zbora proizvajalcev je Ljudska skupščina LRS na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev dne 28. junija 1957 sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah

Odlok o nagradah poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah (Uradni list LRS, št. 13-34/55) s spremembo tega odloka (Uradni list LRS, št. 49-167/55) se spremeni in dopolni tako, da se prečiščeno besedilo glasi:

ODLOK

o nagradah poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah

1.

Poslanci Republiškega zbora imajo pravico do stalne mesečne poslanske nagrade, do mesečne nagrade za stalne funkcije, do nagrade za delo v odborih in komisijah, do dnevnic in do mesečnega pavšala po določbah tega odloka. Poslanci Zbora proizvajalcev imajo pravico do povračila za izgubljeni zaslužek, do nagrade za delo v odborih in komisijah, do dnevnic in do mesečnega pavšala po določbah tega odloka.

2.

Poslanci Republiškega zbora prejema stalno mesečno poslansko nagrado v znesku 33 500 dinarjev.

Poslanec Republiškega zbora, ki je hkrati poslanec Zveznega zbora, ne prejema poslanske nagrade kot poslanec Republiškega zbora.

Poslanec Republiškega zbora, ki prejema plačo za službo ali funkcijo zunaj skupščine ali pokojnino ali ki ima sicer redne dohodke od svojega dela ali premoženja, prejema manjšo poslansko nagrado, vendar najmanj 5000 dinarjev mesečno. Takim poslancem določi višino poslanske nagrade administrativni odbor.

3.

Predsedniku, podpredsedniku in tajniku Ljudske skupščine LRS, predsedniku in podpredsedniku Republiškega zbora, predsedniku, podpredsednikom in drugim članom Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS pripada poleg stalne mesečne poslanske nagrade še mesečna nagrada za stalno funkcijo.

Poslancu Republiškega zbora, ki hkrati opravlja stalno funkcijo v Ljudski skupščini LRS ali v Izvršnem svetu Ljudske skupščine LRS in Zvezni ljudski skupščini ali v Zveznem izvršnem svetu, ne pripada nagrada za stalno funkcijo v Ljudski skupščini LRS oziroma v njenem Izvršnem svetu.

Nagrade za stalne funkcije določi administrativni odbor.

4.

Poslanci Zbora proizvajalcev prejemajo povračilo za izgubljeni zaslužek pa 700 dinarjev za vsak dan, ko delajo v skupščini, Zboru proizvajalcev, odboru ali komisiji, ali ko opravljajo drugo delo, ki jim ga naloži skupščina, Zbor proizvajalcev, odbor ali komisija. Če je zaslužek, ki ga izgubi poslanec Zbora proizvajalcev, večji, se določi povračilo poslancu po povprečnem dnevnem zaslužku v preteklem letu.

5.

Člani skupščinskih odborov in komisij in člani odborov in komisij Republiškega zbora ali Zbora proizvajalcev imajo še posebej pravico do dnevne nagrade v znesku 1000 dinarjev za vsak dan svojega dela v odboru oziroma komisiji.

Predsedniki, podpredsedniki in tajniki odborov in komisij Ljudske skupščine LRS oziroma Republiškega zbora, ki morajo stalno delati v odboru oziroma komisiji, prejemajo za svoje delo v odboru oziroma komisiji namesto dnevne nagrade po prvem odstavku te točke posebno stalno mesečno nagrado v višini od 10 do 30 dnevnih nagrad. Te stalne mesečne nagrade določi administrativni odbor.

Dnevna nagrada predsednika Zbora proizvajalcev oziroma podpredsednika, kadar ga nadomestuje, znaša 1500 dinarjev, nagrada predsednika odbora oziroma komisije Zbora proizvajalcev in podpredsednika, kadar ga nadomestuje, pa 1200 dinarjev za vsak dan dela.

Poslanec, ki je hkrati predsednik, podpredsednik ali tajnik odbora v Ljudski skupščini LRS in v Zvezni ljudski skupščini, nima pravice do posebne stalne mesečne nagrade po drugem odstavku te točke za svoje delo v Ljudski skupščini LRS, če prejema tako nagrado za svoje delo v Zvezni ljudski skupščini.

6.

Poslanci, ki stalno prebivajo zunaj Ljubljane, prejemajo dnevnicu v znesku 2000 dinarjev kot povračilo za stroške bivanja v Ljubljani. Dnevnicu pripada poslancem za čas, ko delajo v skupščini, njenem domu, odboru ali komisiji, in tudi za čas, ki je potreben za prihod in vrnitev.

Kadar ljudski poslanci sodelujejo v delu skupščine, njenih odborov in komisij zunaj svojega stalnega prebivališča ali tam opravljajo službene zadeve po sklepu skupščine, njenih odborov in komisij, dobivajo kot povračilo za stroške dnevnic.

Poslanec, ki ni član odbora ali komisije, ima pravico do dnevnice samo, če sta ga odbor ali komisija na sejo izrecno povabila.

7.

Mesečni pavšal pripada poslancem kot povračilo za posebne stroške, ki jih imajo pri poslanskem delu v svoji volilni enoti. Poslanec, ki prebiva na območju svoje volilne enote, prejema mesečni pavšal v znesku 5000 dinarjev. Poslanec, ki ne prebiva na območju svoje volilne enote ali čigar volilna enota presega meje enega administrativnega okraja, prejema mesečni pavšal v znesku 8000 dinarjev.

Poslancu Zbora proizvajalcev, ki je plačan po delovnih dnevih ali urah, pripada poleg pavšala po prvem odstavku te točke še posebej mesečni pavšal v znesku 2000 dinarjev kot povračilo za zaslužek, ki ga izgubi z opravljanjem poslanskih dolžnosti v svoji volilni enoti.

8.

Pravica do nagrad, povračil in plač po tem odloku pripada poslancem od 1. julija 1957 dalje.

9.

Administrativni odbor lahko po potrebi spremeni višino poslanske dnevnice iz 6. točke, ter višino mesečnega pavšala iz prvega odstavka 7. točke tega odloka.

10.

Administrativni odbor Ljudske skupščine skrbi za pravilno izvrševanje tega odloka.

11.

Ta odlok velja, ko ga sprejme Ljudska skupščina LRS.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Administrativni odbor

POROČILO

k predlogu odloka o spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah

Z odlokom z dne 26. marca 1954, ki je bil dopolnjen dne 5. decembra 1955, je Ljudska skupščina LRS odredila nagrade ljudskim poslancem Ljudske skupščine LRS, povračila poslancem in plače poslancem, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah. Ko je Ljudska skupščina ta odlok sprejemala, je imela pred očmi, naj bi se višina prejemkov poslancev

odredila primerno plačam tako državnih uslužbencev kot tudi uslužbencev in delavcev v podjetjih. Od sprejema tega odloka do danes pa je prišlo do precejšnjih sprememb. Prejemki v državni upravi in v gospodarstvu so se povečali, in sicer ne le temeljne plače, temveč so se uvedle in povečale tudi dopolnilne položajne plače, prav tako pa tudi plačni fond in tarifne postavke. Razmerje med prejemki poslancev in prejemki državnih uslužbencev in delavcev ter nameščencev v podjetjih se je takrat precej izpremenilo. Zato je Zvezna ljudska skupščina na zadnji seji to vprašanje obravnavala ter sprejela ustrezne spremembe. Potrebno ter smotrno je, da tem sklepom primerno in ustrezno spremeni svoj odlok o prejemkih in nagradah poslancev tudi naša ljudska skupščina.

Administrativni odbor je to vprašanje obravnaval in sklenil predlagati skupščini te spremembe v odloku o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilu poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah.

1. poslanske nagrade se določijo na 33 500 dinarjev;
2. dnevnice se določijo na 2000 dinarjev;
3. sejnine se določijo na 1000 dinarjev;

4. dnevna nagrada za predsednika Zbora proizvajalcev oziroma podpredsednika, kadar ga nadomestuje, se določi na 1500 dinarjev in nagrada za predsednika odbora oziroma komisije Zbora proizvajalcev in podpredsednika, kadar ga nadomestuje, na 1200 dinarjev;

5. odlok je dopolnjen glede dnevnice, kajti naš sedanji odlok priznava dnevnic samo poslancem, ki prebivajo zunaj Ljubljane in sicer povračilo stroškov bivanja v Ljubljani. Dejansko pa morajo poslanci mnogokrat po nalogu skupščine ali njenih odborov na teren. V praksi smo doslej tudi v teh primerih dnevnic vedno izplačevali. Zato je 6. točka dopolnjena v tem smislu.

Administrativni odbor je mnenja, naj se dopolnitve in popravki sprejmejo tako, da izdamo celoten odlok v prečiščenem besedilu.

Administrativni odbor Ljudske skupščine LRS predlaga, naj ljudska skupščina sprejme predlog odloka v besedilu, kakor je bilo pisмено razdeljeno poslancem.

Št. LS 88/1-57.

Ljubljana, dne 27. junija 1957.

Tajnik:

Ivo Svetina l. r.

Predsednik:

Ivan Novak l. r.

PREDLOG ZAKONA O VOLITVAH IN ODPOKLICU ODBORNIKOV LJUDSKIH ODBOROV

PRVO POGlavJE

Temeljne določbe

1. Volitve

1. člen

Odbornike v občinski zbor volijo na podlagi splošne, enake in neposredne volilne pravice državljani Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki so na območju občine vpisani v volilni imenik.

Pravico, biti voljen v občinski zbor, ima vsak državljan Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki ima volilno pravico.

2. člen

Odbornike v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora volijo v okviru svoje proizvajalske skupine neposredno proizvajalci, ki so zaposleni v proizvodnji, prevozništvu in trgovini na območju občine, če imajo volilno pravico po zakonu o volilnih imenikih.

Za odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora je lahko voljen vsak proizvajalec iz ustrezne proizvajalske skupine, če ima volilno pravico po zakonu o volilnih imenikih. Za odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora je lahko voljen tudi sindikalni in združni funkcionar, ki so ga proizvajalci izvolili za funkcionarja.

3. člen

Odbornike v okrajni zbor volijo izmed svojih članov občinski zbori ljudskih odborov z območja okraja.

Odbornike v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora volijo po proizvajalskih skupinah zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov z območja okraja izmed tistih svojih članov, ki so bili izvoljeni v ustrezni proizvajalski skupini.

4. člen

Odborniki zborov proizvajalcev občinskega in okrajnega ljudskega odbora se volijo v tehle proizvajalskih skupinah:

1. v skupini industrije, trgovine in obrti, ki obsega delavce in uslužbence v industriji, rudarstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, prevozništvu, poštni, telegrafski in telefonski službi, trgovini, gostinstvu, komunalni dejavnosti in obrtništvu ter obrtniki;

2. v skupini kmetijstva, ki obsega člane kmetijskih zadrug in tiste člane njihovih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, ter delavce in uslužbence kmetijskih posestev, delavce in uslužbence kmetijskih zadrug in druge kmetijske delavce.

Od skupnega števila članov zbora proizvajalcev občinskega oziroma okrajnega odbora se voli v vsaki proizvajalski skupini toliko odbornikov, kot ustreza

razmerju, s katerim je posamezna proizvodajska skupina udeležena pri skupnem družbenem produktu občine oziroma okraja, kot je ugotovljen po zadnjih uradnih podatkih o izpolnitvi občinskega oziroma okrajnega družbenega plana iz prejšnjega leta.

Znotraj vsake proizvodajske skupine se volijo odborniki po pravilu: en odbornik na enako število proizvajalcev.

5. člen

Kandidate za odbornike občinskega zbora lahko predlagajo volivci na zborih volivcev in tudi skupine državljanov.

Kandidate za odbornike zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora lahko predlagajo proizvajalci na zborih volivcev v gospodarskih organizacijah in tudi skupine proizvajalcev.

Kandidate za odbornike okrajnega ljudskega odbora lahko predlaga vsak odbornik občinskega zbora oziroma odbornik zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, ki je bil izvoljen v ustrezni proizvodajski skupini.

6. člen

Odborniki občinskih ljudskih odborov se volijo po volilnih enotah.

Nihče ne more biti kandidat za odbornika istega ljudskega odbora v več kot eni volilni enoti.

7. člen

Nihče ne more biti hkrati odbornik in tudi ne kandidat za odbornika obeh zborov istega ljudskega odbora.

8. člen

Za odbornika občinskega ljudskega odbora je izvoljen tisti izmed kandidatov, ki je dobil v volilni enoti največ glasov. Če je bil v volilni enoti postavljen en sam kandidat, oziroma samo toliko kandidatov, kot je v volilni enoti treba izvoliti odbornikov, je ta kandidat oziroma so tisti kandidati izvoljeni za odbornike, če so dobili večino glasov vseh odbornikov z območja volilne enote.

Za odbornika v okrajni ljudski odbor je izvoljen kandidat, ki je dobil večino glasov vseh članov občinskega zbora oziroma zbora proizvajalcev v ustrezni proizvodajski skupini (volilna telesa).

9. člen

Če je izvoljen za odbornika uslužbenec uprave kateregakoli ljudskega odbora na območju okraja, sodnik ali uslužbenec organa za notranje zadeve ali javnega tožilstva, preneha biti sodnik oziroma uslužbenec, ko je njegov mandat verificiran.

2. Odpoklic

10. člen

Volivci lahko odpokličejo odbornika občinskega ljudskega odbora, ki ne uživa več njihovega zaupanja.

Odbornika okrajnega ljudskega odbora lahko odpokliče volilno telo, ki ga je izvolilo.

11. člen

Postopek za odpoklic odbornika občinskega zbora se sproži na predlog zbora volivcev volilne enote, v kateri je bil odbornik izvoljen, ali na predlog skupine volivcev te volilne enote.

Postopek za odpoklic odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora se sproži na predlog zborov volivcev v gospodarskih organizacijah ustrezne proizvodnjske skupine v volilni enoti, v kateri je bil izvoljen ali na predlog skupine proizvajalcev te volilne enote.

Postopek za odpoklic odbornika občinskega ljudskega odbora lahko sproži tudi zbor občinskega ljudskega odbora, katerega član je, če se odbornik najmanj šest mesecev zaporedoma neopravičeno ne udeležuje sej zbora, čigar član je.

12. člen

Odbornik občinskega ljudskega odbora je odpoklican, če je za odpoklic glasovalna večina vseh volivcev z območja volilne enote, v kateri je bil izvoljen.

Odbornik okrajnega ljudskega odbora je odpoklican, če je za odpoklic glasovala večina članov volilnega telesa, ki ga je izvolilo.

Če je bil odbornik odpoklican samo kot odbornik okrajnega ljudskega odbora, ne preneha njegov mandat odbornika v občinskem ljudskem odboru.

13. člen

Odpoklicanemu odborniku preneha mandat z dnem, ko je njegov odpoklic izglasovan.

3. Skupne določbe o volitvah in odpoklicu

14. člen

Volivci in člani volilnih teles glasujejo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju.

Glasovanje pri volitvah in odpoklicu je tajno. Glasuje se z glasovnicami.

15. člen

Nobenemu državljanu, ki je vpisan v volilni imenik, se ne sme vzeti glasovalna pravica in tudi ne preprečiti glasovanje.

Pet dni pred volitvami v občinski ljudski odbor oziroma pred glasovanjem o odpoklicu odbornika občinskega ljudskega odbora in tri dni potem državni organi in uradne osebe ne smejo klicati volivcev, razen če je očitno, da to volivca ne bo oviralo pri izvrševanju volilne pravice.

16. člen

Svoboda pri odločanju volivcev in tajnost glasovanja se ne smeta omejevat.

Noben državni organ in nobena uradna oseba ne sme v nobenem primeru poklicati volivca oziroma člana volilnega telesa na odgovor zaradi glasovanja in tudi ne od njega zahtevati, naj pove, za koga je glasoval in zakaj ni glasoval za odpoklic ali proti odpoklicu.

17. člen

Volitve in postopek o odpoklicu vodijo volilne komisije in volilni odbori ter drugi organi po določbah tega zakona.

Volilni organi so pri svojem delu neodvisni od vseh drugih državnih organov in delajo po zakonu in pa drugih na podlagi zakona izdanih predpisih.

DRUGO POGlavJE

Razpis volitev

18. člen

Splošne volitve odbornikov ljudskih odborov iste stopnje razpiše za vse območje ali za del območja Ljudske republike Slovenije Izvršni svet Ljudske skupščine LRS z odlokom, in sicer tako, da se opravijo najpozneje v dveh mesecih po razpisu volitev.

19. člen

Če Izvršni svet Ljudske skupščine LRS razpusti ljudski odbor oziroma njegov zbor, razpiše volitve v novi ljudski odbor oziroma zbor z istim odlokom, s katerim razpusti ljudski odbor oziroma njegov zbor, in sicer tako, da se opravijo najpozneje v dveh mesecih po razpustu.

20. člen

Če preneha mandat posameznemu odborniku občinskega ljudskega odbora, razpiše volitve zbor občinskega ljudskega odbora, katerega član je bil odbornik, volitve morajo biti opravljene najpozneje v dveh mesecih po prenehanju mandata.

Če preneha mandat odborniku okrajnega ljudskega odbora, izvoli volilno telo namesto njega drugega odbornika najpozneje v enem mesecu po prenehanju mandata.

21. člen

Volitve odbornikov v občinske zборе so v nedeljo.

Volitve odbornikov v zборе proizvajalcev občinskih ljudskih odborov so lahko ob različnih dneh po proizvajalskih skupinah.

Če so razpisane volitve hkrati v občinski zbor in v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, morajo biti volitve za oba zbora opravljene o osmih dneh.

Dan volitev v občinske ljudske odbore se določi z odlokom o razpisu volitev.

Volitve v okrajni ljudski odbor se morajo opraviti najpozneje v enem mesecu potem, ko so končane volitve v občinske ljudske odbore.

22. člen

Odlok o razpisu splošnih volitev v občinske ljudske odbore se objavi v Uradnem listu LRS najpozneje šest tednov pred dnevom volitev.

Odlok o razpisu volitev v posamezni občinski ljudski odbor oziroma za posameznega odbornika občinskega ljudskega odbora se v roku iz prvega odstavka razglasi v okrajnem uradnem glasilu in na krajevno običajen način v vseh krajih na območju ljudskega odbora, za katerega so razpisane volitve.

TRETJE POGlavJE

Volilni organi

23. člen

Volilne komisije so:

1. Republiška volilna komisija s sedežem v Ljubljani;
2. okrajne volilne komisije na sedežih okrajev;
3. občinske volilne komisije na sedežih občin.

Za dve ali več občin na območju istega okraja se lahko imenuje skupna občinska volilna komisija.

Volilne komisije so stalne.

24. člen

Republiško volilno komisijo sestavljajo predsednik, tajnik in pet članov. Imenuje jih Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

Okrajno in občinsko volilno komisijo sestavljajo predsednik, tajnik in trije člani.

Okrajno volilno komisijo imenuje Republiška volilna komisija, občinsko volilno komisijo pa okrajna volilna komisija.

Predsedniku, tajniku in vsakemu članu volilne komisije se imenuje namestnik.

Za predsednika Republiške volilne komisije in njegovega namestnika se imenuje sodnik Vrhovnega sodišča LRS, za predsednika okrajne volilne komisije in njegovega namestnika sodnik okrajnega ali okrožnega sodišča, za predsednika občinske volilne komisije in njegovega namestnika pa sodnik okrajnega sodišča ali druga oseba s pravno izobrazbo.

Imenovanje in spremembe Republiške in okrajnih volilnih komisij se objavijo v Uradnem listu LRS, imenovanje in spremembe občinskih volilnih komisij pa v okrajnem uradnem glasilu.

25. člen

Republiška volilna komisija opravlja splošno nadzorstvo nad delom volilnih komisij v zvezi z izvajanjem volitev, jim daje strokovna in tehnična navodila in opravlja druge naloge po določbah tega zakona.

26. člen

Okrajna volilna komisija ima te naloge:

1. izvršuje tehnične priprave za volitve v okrajne ljudske odbore;
2. določa število odbornikov, ki se volijo v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora v posamezni proizvajalski skupini ter število odbornikov, ki jih volijo v okrajni ljudski odbor občinski zbori oziroma zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov v posamezni proizvajalski skupini;

3. razglaša volilne izide za volitve v okrajni ljudski odbor;
4. daje okrajnemu ljudskemu odboru poročilo o izidu volitev v okrajni ljudski odbor;
5. nadzoruje delo občinskih volilnih komisij in jim daje strokovna in tehnična navodila;
6. opravlja druge naloge po določbah tega zakona.

27. člen

Občinska volilna komisija ima te naloge:

1. izvršuje tehnične priprave za volitve v občinski ljudski odbor;
2. določa število odbornikov zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, ki se volijo v posamezni proizvodjalški skupini;
3. imenuje volilne odbore za vodstvo glasovanja pri volitvah oziroma odpoklicu odbornikov občinskega ljudskega odbora in nadzoruje njihovo delo;
4. potrjuje kandidate za volitve odbornikov v občinski ljudski odbor;
5. ugotavlja volilne izide in razglaša, kateri kandidati so bili izvoljeni za odbornike občinskega ljudskega odbora; ugotavlja izide glasovanja o odpoklicu odbornikov občinskega ljudskega odbora;
6. daje poročila o izidu volitev in glasovanja o odpoklicu odbornikov občinskega ljudskega odbora;
7. opravlja druge naloge po določbah tega zakona.

28. člen

Glasovanje na voliščih vodijo volilni odbori. Volilni odbor skrbi za pravilnost in tajnost glasovanja.

Volilni odbor sestavljajo predsednik in dva člana; vsak ima namestnika. Pri volitvah v občinski zbor morata biti dva člana volilnega odbora in njihova namestnika z območja občine.

Predsednik in člani volilnega odbora za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora ter njihovi namestniki se imenujejo izmed proizvajalcev z območja volilne enote, v kateri je volišče.

Volilna komisija izda predsedniku volilnega odbora odločbo o imenovanju volilnega odbora; predsednik mora to sporočiti članom volilnega odbora in namestnikom.

29. člen

Sejo občinskega zbora in sejo zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, na kateri se volijo odborniki v okrajni zbor oziroma v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora, vodi predsednik občinskega ljudskega odbora.

30. člen

Člani volilnih komisij in volilnih odborov ter njihovi namestniki so lahko samo državljani, ki imajo volilno pravico.

Član volilne komisije oziroma volilnega odbora ne more biti oziroma postati, kdor je predlagan kot kandidat za odbornika in je kandidaturo sprejel.

Odbornik, o čigar odpoklicu se glasuje, ne more biti član ali namestnik člana volilne komisije ali volilnega odbora, ki vodi glasovanje o odpoklicu.

31. člen

Volilna komisija in volilni odbori sklepajo veljavno, če je navzočih več kot polovica članov. Sklepe sprejemajo z večino glasov navzočih članov.

32. člen

Ljudski odbori in drugi državni organi morejo pomagati volilnim komisijam in volilnim odborom pri opravljanju njihovih nalog.

Državni organi ter gospodarske in družbene organizacije morajo dati volilni komisiji na njeno zahtevo vse podatke, ki jih potrebuje pri svojem delu.

ČETRTO POGlavJE

Volitve odbornikov v občinski zbor

1. Volilne enote

33. člen

Za volitve odbornikov v občinski zbor se določijo volilne enote tako, da je praviloma vsak kraj (vas, zaselek) posebna volilna enota. Večji kraji se po potrebi lahko delijo na dve ali več volilnih enot; manjši kraji pa se lahko združijo v eno volilno enoto. Ne smejo pa se združevati v eno volilno enoto posebni deli krajev z drugimi kraji in tudi ne deli različnih krajev med seboj.

V eni volilni enoti se volj praviloma en odbornik, izjemoma lahko tudi več, vendar največ 5 odbornikov

Volilne enote je treba določiti tako, da odpade na vsakega odbornika, ki ga je treba izvoliti v volilni enoti, približno enako število prebivalcev. Število prebivalstva se ugotovi po podatkih zadnjega popisa prebivalstva.

34. člen

Volilne enote in število odbornikov, ki se volijo v teh enotah, določi s svojim sklepom občinski ljudski odbor na skupni seji obeh zborov.

Če Izvršni svet Ljudske skupščine LRS razpusti občinski ljudski odbor ali njegov zbor, določi volilne enote in število odbornikov, ki se v teh enotah volijo, pristojni okrajni ljudski odbor na skupni seji obeh zborov.

Sklep po prvem oziroma drugem odstavku tega člena razglasi ljudski odbor, ki je sklep sprejel, najpozneje pet dni po razpisu volitev. Ta sklep se razglasi na razglasnih deskah ljudskih odborov, kjer bodo volitve in tudi na krajevni običajni način.

Vsaka volilna enota mora imeti svojo zaporedno številko.

2. Predlaganje kandidatov

a) Po zborih volilcev

35. člen

Zbori volilcev na katerih se predlagajo kandidati za odbornike v občinski zbor, se sklicujejo po volilnih enotah.

Če obsega volilna enota dva ali več krajev, se sklicujejo zbori volivcev praviloma za vsak kraj posebej. Izjemoma se lahko skliče skupen zbor volivcev za več manjših krajev, če tako določi občinska volilna komisija.

36. člen

Zbor volivcev skliče predsednik občinskega ljudskega odbora.

Če predsednik občinskega ljudskega odbora ne skliče zbora volivcev v 30 dneh od dneva, ko so bile razpisane volitve, ga skliče v nadaljnjih petih dneh občinska volilna komisija.

Sklicanje zbora volivcev se razglasi na običajni način, najpozneje pa tri dni pred pričetkom zbora, z navedbo dnevnega reda zbora.

Čas in kraj zbora se določi tako, da se ga lahko udeleži kar največ volivcev.

37. člen

Zbor volivcev, ki je sklican zaradi predlaganja kandidatov za odbornike, se lahko opravi, če je navzočih najmanj desetina vseh volivcev z območja, za katerega je zbor sklican, najmanj pa 50 volivcev.

Če se zbor volivcev ne more opraviti zato, ker ni navzočih potrebno število volivcev, se skliče nov zbor volivcev.

Na zboru volivcev imajo pravico predlagati in glasovati samo državljani, ki imajo volilno pravico in ki prebivajo na območju, za katerega je zbor sklican.

38. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora ali odbornik, ki ga on določi, začne zbor volivcev in ga vodi do izvolitve predsedstva zbora. Če je sklicala zbor volivcev občinska volilna komisija, začne zbor in ga vodi do izvolitve predsedstva zbora odbornik občinskega ljudskega odbora, ki ga določi občinska volilna komisija.

Delo zbora volivcev vodi predsedstvo zbora, ki ga volivci izvolijo na zboru izmed sebe. Predsedstvo zbora sestavljajo predsedujoči in dva člana. Zbor volivcev izvoli izmed sebe tudi dva overitelja zapisnika.

39. člen

Po izvolitvi predsedstva pojasni predsedujoči namen tega zbora volivcev in način njegovega dela; pri tem obrazloži določbo 40. do 45. člena tega zakona. Nato določi zbor volivcev na predlog predsedujočega dnevni red. Dnevni red mora obsegati:

1. izvolitev kandidacijske komisije;
2. predlaganje kandidatov po volivcih;
3. obravnavanje predloga kandidacijske komisije za določitev kandidatov in glasovanje o predlogu.

40. člen

Zbor volivcev izvoli izmed navzočih volivcev kandidacijsko komisijo. Njena naloga je, da na podlagi predlogov volivcev poda zboru volivcev končni predlog za določitev kandidatov.

Kandidacijsko komisijo sestavlja sedem do petnajst članov.

Pravico predlagati kandidacijsko komisijo ima najmanj deset volivcev.

Po končanem predlaganju se glasuje o izvolitvi kandidacijske komisije. O predlaganih listah se glasuje v celoti, in sicer javno.

Izvoljena je tista kandidacijska komisija, ki je dobila največje število glasov.

Kandidacijska komisija izvoli izmed sebe predsednika.

41. člen

Kandidate za odbornike ima pravico predlagati vsak volivec; predlaga jih lahko toliko, kolikor je treba izvoliti v volilni enoti odbornikov. Predlogi se dajejo ustno.

42. člen

Član kandidacijske komisije, ki ga volivci predlagajo za kandidata, preneha biti član komisije, če privoli, da bo kandidat. Če se zaradi tega skrči število članov komisije pod sedem, se namesto odpadlih članov izvolijo drugi.

43. člen

Ko je predlaganje kandidatov končano, se kandidacijska komisija umakne, pretresa predloge volivcev in sestavi predlog za določitev kandidatov, vendar samo izmed kandidatov, ki so jih predlagali volivci.

44. člen

Ko kandidacijska komisija konča delo, sporoči predsednik ali kakšen drug član kandidacijske komisije zboru volivcev predlog komisije za določitev kandidatov in ga utemelji za vsakega predlaganega kandidata.

Zbor volivcev potem obravnava predlog kandidacijske komisije. Če navede kdo med obravnavanjem razloge proti kakšnemu kandidatu, ki ga je predlagala kandidacijska komisija, ali če predlaga drugega kandidata, mora kandidacijska komisija preskusiti navedene razloge in predloge ter predložiti zboru volivcev svoj končni predlog. Tudi ta predlog lahko obsega samo kandidate, ki so jih predlagali volivci.

Zbor volivcev glasuje posebej o vsakem kandidatu, ki ga je predložila kandidacijska komisija. Glasuje se z dviganjem rok.

Od tistih kandidatov, ki jih je predložila kandidacijska komisija, je sprejet vsak tisti kandidat, za katerega je glasovalo večina navzočih volivcev.

45. člen

Če zbor volivcev ne sprejme v celoti predloga kandidacijske komisije, se na istem zboru volivcev izvoli nova kandidacijska komisija.

Za ves nadaljnji postopek veljajo določbe prejšnjih členov.

46. člen

O delu zbora volivcev se piše zapisnik. Zapisnik podpišejo predsedujoči, zapisnikar in oba overitelja.

Predsednik občinskega ljudskega odbora mora preskrbeti zapisnikarja. Zbor volivcev lahko izvoli za zapisnikarja tudi koga drugega.

Zapisnik mora obsegati zlasti: kraj in dan zбора volivcev, ter uro začetka in konca zбора; volilno enoto, za katero je bil sklican; kdo ga je slical in začel; priimek in ime članov predsedstva, zapisnikarja in overitelji zapisnika; koliko volivcev je vpisanih v volilnem imeniku na območju te volilne enote; koliko volivcev je bilo navzočih na zboru; dnevni red; imena članov kandidacijske komisije; predloge za kandidate; predlog kandidacijske komisije za določitev kandidatov; kateri kandidati so bili sprejeti; kako je bil ugotovljen izid glasanja in druge za delo zбора volivcev pomembne okoliščine.

47. člen

Na zboru volivcev sprejet predlog kandidature mora obsegati:

1. ime občinskega ljudskega odbora, v katerega zbor se voli, in dan volitev;
2. volilno enoto, za katero se predlaga kandidatura;
3. kraj, dan in območje zбора volivcev, na katerem je bil predlog kandidature sprejet;
4. priimek, očetovo ime in rojstno ime in prebivališče kandidatov.

Predlog kandidature podpišeta predsedujoči na zboru volivcev in predsednik kandidacijske komisije. Poleg podpisov je treba navesti njihov priimek in ime ter prebivališče. Njunj podpisani morajo biti overjeni od pristojnega organa za overitve.

48. člen

Predlogu kandidature je treba priložiti:

1. pismeno privolitev vsakega kandidata v kandidaturo; privolitev mora biti overjena od pristojnega organa za overitve;
2. potrdilo pristojnega občinskega ljudskega odbora za vsakega kandidata, da je vpisan v volilnem imeniku; to potrdilo se lahko da na samem predlogu kandidature;
3. zapisnik o delu zбора volivcev.

49. člen

Kandidat zborov volivcev postane vsak tisti kandidat, ki ga je predlagala najmanj tretjina vseh zborov volivcev z območja volilne enote.

b) Po skupini državljanov

50. člen

Predlog kandidature, ki jo predloži v potrditev skupina državljanov, mora podpisati najmanj petdeset volivcev, ki so vpisani v volilni imenik na območju volilne enote, za katero se predlaga kandidatura.

Predlog kandidature, ki jo predlaga skupina državljanov, mora obsegati najmanj toliko kandidatov, kot je treba v volilni enoti izvoliti odbornikov.

51. člen

Predlog kandidature mora obsegati:

1. ime občinskega ljudskega odbora, v katerega zbor se voli, in dan volitev;
2. volilno enoto, za katero se vlaga predlog kandidature;
3. priimek, očetovo in rojstno ime in prebivališče kandidatov.

Predlog morajo podpisati vsi predlagatelji z navedbo priimka, imena in prebivališča. Njihovi podpisi morajo biti overjeni od pristojnega organa za overitve.

52. člen

Predlogu kandidature je treba priložiti:

1. pismeno privolitev vsakega kandidata v kandidaturo; privolitev mora biti overjena od pristojnega organa za overitve;
2. potrdilo pristojnega občinskega ljudskega odbora za vsakega kandidata, da je vpisan v volilnem imeniku; to potrdilo se lahko da na samem predlogu kandidature;
3. potrdilo občinskega ljudskega odbora, da imajo podpisniki kandidature volilno pravico v volilni enoti, za katero je vložena kandidatura.

53. člen

Isti volivec sme biti predlagatelj samo za eno kandidaturo, ki jo vloži skupina državljanov. Če podpiše kdo kot predlagatelj dva ali več predlogov, velja njegov podpis samo na tistem predlogu, ki je bil najprej predložen v potrditev.

3. Potrjevanje kandidatur

54. člen

Predlogi kandidatur se predlože pristojni občinski volilni komisiji v potrditev najpozneje 21 dni pred dnevom volitev.

Za vlagatelja predloga se štejejo podpisniki predloga kandidature zbora volivcev oziroma prvi trije podpisniki predloga kandidature skupine državljanov.

55. člen

Ko prejme občinska volilna komisija predlog kandidature, preizkusi takoj, ali je sestavljen po določbah tega zakona in ali je bil pravočasno vložen.

Če najde volilna komisija samo formalne pomanjkljivosti, zahteva v 24 urah od vlagateljev, naj pomanjkljivosti v treh dneh odpravijo.

Če je bil predlog kandidature vložen šele po preteku predpisanega roka, ga volilna komisija zavrne in sporoči to v 24 urah vlagateljem s pismeno odločbo.

56. člen

Če volilna komisija ugotovi, da polovico ali več predlaganih kandidatov nima pravice biti voljena, zavrne predlog in izda o tem vlagateljem odločbo najpozneje v 24. urah.

Če komisija ugotovi, da eden ali več kandidatov nima pravico biti voljen, zavrne predlog glede njih in izda v 24 urah vlagateljem o tem odločbo. Pred-

lagatelji imajo pravico, da najpozneje deset dni pred dnevom volitev predlagajo namesto zavrženih kandidatov druge kandidate.

Če je za isto osebo vložena kandidatura v več kot eni volilni enoti, ali pa za odbornika občinskega zbora in za odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, zavrne volilna komisija kandidaturu glede te osebe, ki je pozneje vložena, in sporoči to v 24 urah vlagateljem kandidature. Predlagatelji zavržene kandidature imajo pravico, da najpozneje deset dni pred dnevom volitev predlagajo namesto zavrženega kandidata drugega kandidata.

Če v primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena predlagatelji namesto zavržene kandidature v določenem roku ne predlagajo drugega kandidata in zaradi tega število kandidatov, ki so predlagani na posamezni kandidaturi, pade pod tisto število, kot je treba v volilni enoti voliti odbornikov, zavrne volilna komisija predlog kandidature in izda vlagateljem o tem odločbo najpozneje v 48 urah po preteku roka, določenega za predlaganje novih kandidatov.

57. člen

Če je predlog kandidature v redu ali če predlagatelji grajane pomanjkljivosti v določenem jim roku odpravijo, izda volilna komisija v 48 urah odločbo, s katero potrdi kandidaturu. V tej odločbi mora biti tudi povedano, kdaj je komisija predlog kandidature sprejela in kateri je ta predlog po vrstnem redu.

Odločbo o potrditvi kandidature pošlje volilna komisija vlagateljem kandidature.

58. člen

Če je bil predlog kandidature vrnjen vlagateljem z zahtevo, naj odpravijo formalne pomanjkljivosti in to v določenem jim roku storijo, se šteje, da je bil predlog kandidature vložen takrat, ko je bil prvič predložen volilni komisiji. To velja tudi, če predlagatelji kandidature v primerih iz drugega in tretjega odstavka 56. člena namesto zavrženih kandidatov predlagajo v določenem roku nove kandidate.

59. člen

Če umre kandidat s potrjene kandidature, ki so jo predlagali volivci na zboru volivcev, lahko volivci na zboru volivcev namesto umrlega kandidata predlagajo volilni komisiji v potrditev drugega kandidata po določbah 35. do 49. člena tega zakona.

Če umre kandidat s potrjene kandidature, ki jo je predlagala skupina državljanov, lahko predlagatelji potrjene kandidature namesto umrlega kandidata predlagajo volilni komisiji v potrditev drugega kandidata po določbah 50. do 53. člena tega zakona. Med podpisniki nove kandidature mora biti najmanj dve tretjini tistih predlagateljev, ki so podpisali predlog kandidature za umrlega kandidata.

Predlog za potrditev novega kandidata namesto umrlega mora biti vložen najpozneje deset dni pred dnevom volitev.

60. člen

Zbor volivcev lahko umakne potrjeno kandidaturu, ki so jo predlagali volivci na zboru volivcev.

Skupina državljanov lahko umakne potrjeno kandidaturu, ki jo je vložila. Umik kandidature velja, če podpišeta izjavo o umiku kandidature najmanj dve tretjini podpisnikov predloga kandidature.

Zbor volivcev oziroma državljanov lahko najpozneje deset dni pred dnevom volitev namesto umaknjene kandidature predlaga volilni komisiji v potrditev drugo kandidaturu po določbah 35. do 49. člena oziroma po določbah 50. oziroma 53. člena tega zakona.

Med podpisniki nove kandidature, ki jo predlaga skupina državljanov, mora biti najmanj dve tretjini tistih, ki so podpisali prvotni predlog kandidature.

61. člen

Če umre kakšen kandidat s potrjene kandidature v zadnjih desetih dneh pred dnevom volitev ali če so bile zavrnjene ali umaknjene vse kandidature in ni nobene potrjene kandidature, se opravijo volitve drugo, naslednjo nedeljo na podlagi še veljavnih in morebitnih novih potrjenih kandidatur.

Predlog kandidature za novega kandidata namesto umrlega in predlog za potrditev novih kandidatur namesto zavrnjenih ali umaknjenih se lahko vložijo v tem primeru najpozneje deset dni pred dnevom volitev, določenem po prvem odstavku tega člena. Za predlaganje kandidatov veljajo določbe prvega in drugega odstavka 59. in 60. člena.

Občinska volilna komisija obravnava take predloge po določbah 54. do 57. člena tega zakona kot zelo nujne.

4. Objavljanje in razglašanje kandidatur

62. člen

Občinska volilna komisija mora razglasiti vsako potrjeno kandidaturu takoj, ko jo potrdi, najpozneje pa 15 dni pred dnevom volitev na svoji razglasni deski. V primeru iz 59. člena, tretjega odstavka 60. člena in drugega odstavka 61. člena tega zakona mora kandidaturu, ki je bila pozneje potrjena, razglasiti najpozneje pet dni pred dnevom volitev.

Razglas kandidature mora obsegiati tele podatke: za katere volitve in za katero volilno enoto je kandidatura potrjena ter priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče kandidata.

63. člen

Občinska volilna komisija poskrbi za to, da bodo razglasi potrjenih kandidatur razobešeni najpozneje pet dni pred dnevom volitev v vseh krajih volilne enote.

Občinska volilna komisija mora poslati občinskemu ljudskemu odboru po en izvod razglasa vsake potrjene kandidature za vsako volišče najpozneje 5 dni pred dnevom volitev.

5. Volišče in volilni material

64. člen

Odborniki občinskega ljudskega odbora se volijo na voliščih; volišča določi občinska volilna komisija najpozneje petnajst dni pred dnevom volitev.

Za vsako volišče se določi zaporedna številka.

Najmanj pet dni pred volitvami razglasi volilna komisija, kje bodo volišča in kateri volivci bodo glasovali na posameznih voliščih.

65. člen

Volišča se določijo tako, da glasuje na posameznem volišču približno 300 volivcev. V bolnišnicah, sanatorijih, porodnišnicah, invalidskih domovih in podobnih zavodih, v katerih je nad 25 volivcev, so posebna volišča.

Za vsako volišče se določi poseben prostor.

V sobi, kjer se glasuje, se uredi vsaj eden, po možnosti pa več prostorov, ki so tako oddeljeni, da ne more nihče iz ostalega dela prostora videti, kako volivec izpolnjuje glasovnico.

66. člen

Vlagatelji vsake potrjene kandidature smejo najpozneje tri dni pred dnevom volitev priglasiti občinski volilni komisiji po enega predstavnika kandidature in njegovega namestnika za vsako volišče in tudi po enega predstavnika in njegovega namestnika za občinsko volilno komisijo. Predstavniki oziroma njegov namestnik je lahko samo oseba, ki ima volilno pravico.

Predsednik volilne komisije izda najpozneje 48 ur po prejemu priglavitve vsakemu priglašenu predstavniku kandidature in njegovemu namestniku potrdilo, da sme biti navzoč pri glasovanju in pri delu volilnega odbora na volišču, za katero je priglašen, oziroma pri delu občinske volilne komisije; nima pa pravice odločati.

67. člen

Občinska volilna komisija določi sporazumno z volilnim odborom v bližini volišča primerno mesto, kjer se razobesijo razglasi potrjenih kandidatur za tisto volilno enoto. To mesto je treba dati predstavnikom kandidatur na razpolago 48 ur pred dnevom volitev.

68. člen

Občinska volilna komisija pripravi ob sodelovanju občinskega ljudskega odbora oziroma njegovega pristojnega upravnega organa pravočasno za vsako volilno enoto potrebno število glasovalnih skrinjic, tiskanih glasovnic in drug volilni material.

69. člen

Glasovnica obsega:

1. ime občinskega ljudskega odbora, v katerega zbor se voli, dan volitev in navedbo volilne enote;
2. število odbornikov, ki jih je treba voliti v volilni enoti;
3. priimek, očetovo in rojstno ime vseh kandidatov iz vseh kandidatur, ki so potrjene za volilno enoto. Kandidati morajo biti na glasovnici vpisani po vrsti tako kot na razglasih potrjenih kandidatur. Pred imenom vsakega kandidata se vpiše zaporedna številka. Na glasovnici se najprej vpišejo kandidati s kandidature zbora volivcev, nato pa ločeno kandidati s kandidature skupine državljanov.

Če je dvoje ali več kandidatur, ki so jih predlagale skupine državljanov, se vpišejo imena kandidatov na glasovnici po tistem vrstnem redu, kot so bile kandidature potrjene.

Občinska volilna komisija overi vsako glasovnico s svojim pečatom; če ga nima, pa s pečatom občinskega ljudskega odbora.

70. člen

Na dan pred volitvami se zberejo ob petnajsti uri predsednik in člani volilnega odbora v poslopju, kjer se bo glasovalo, in prevzamejo proti potrdilu od pooblaščenega uslužbenca občinskega ljudskega odbora: glasovalno skrinjico, potrebno število glasovnic, overjeni izpisek iz volilnega imenika, v katerem so vpisani volivci iz območja tistega volišča, overjene razglase o potrditvi kandidatur in drugo, kar je potrebno.

Volilni odbor mora prešteti glasovnice in pregledati glasovalno skrinjico. Nato postavi skrinjico na mesto, kjer se bo drugi dan glasovalo, pred skrinjico pa obesi razglase potrjenih kandidatur.

71. člen

Ko pripravi volilni odbor vse, kar je potrebno za glasovanje, napravi o tem zapisnik.

Zapisnik podpišejo člani volilnega odbora in navzoči predstavniki kandidatur; zapisnik velja tudi, če ga predstavniki kandidatur ne podpišejo. Nato zapre volilni odbor okna, zaklene glasovalni prostor in zapečati vrata. Ključ vzame predsednik volilnega odbora. Nato postavi volilni odbor stražo. Straža ne sme do drugega jutra ob 7. uri nikogar in z nobenim izgovorom pustiti v glasovalni prostor.

6. Glasovanje

72. člen

Volilni odbor se zbere na dan volitev ob 7. uri pred vrati glasovalnega prostora, se prepriča, ali so pečati na vratih v redu, odklene vrata, pregleda, ali je vse v redu, in napravi zapisnik o tem, v kakšnem stanju je našel glasovalni prostor. Zapisnik podpišejo vsi člani volilnega odbora in navzoči predstavniki kandidatur. Nato razglasi predsednik volilnega odbora, da se prične glasovanje.

73. člen

Ves čas glasovanja morajo biti navzoči vsi člani volilnega odbora oziroma njihovi namestniki. Če predstavnik kašne kandidature zapusti volišče, se to vpiše v zapisnik, glasovanje se pa nadaljuje brez njega.

74. člen

Volilni odbor skrbi za red in mir na volišču. Če je treba, lahko zahteva predsednik volilnega odbora pomoč ljudske milice; dokler je ljudska milica na volišču, je pod njegovim vodstvom.

Nihče ne sme priti na volišče z orožjem ali z nevarnim orodjem, razen ljudske milice, kadar jo pokliče predsednik volilnega odbora.

75. člen

Volivec glasuje osebno na volišču, na katerega območju je vpisan v volilnem imeniku. Predsednik in člani volilnega odbora, njihovi namestniki, predstavniki kandidatur in njihovi namestniki smejo glasovati na volišču, kjer delajo, četudi niso vpisani v izpisku iz volilnega imenika za to volišče, če predložijo potrdilo, da so vpisani v volilnem imeniku na območju ljudskega odbora, v katerega se voli. Potrdila se priložijo zapisniku.

76. člen

V sobo, kjer se glasuje, vstopajo volivci drug za drugim. V sobi, kjer se glasuje, ne sme biti hkrati več kot deset volivcev.

Vsak volivec mora na predsednikovo vprašanje glasno povedati svoj priimek, ime in poklic, v krajih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje. Predsednik po potrebi volivca legitimira ali na drug način dožene njegovo istovetnost.

Nato predsednik pogleda v volilni imenik, ali je volivec v njem vpisan. Če je vpisan, obkroži predsednik njegovo zaporedno številko v izpisku iz volilnega imenika kot znak, da je glasoval.

Zatem pojasni predsednik volivcu, kako se glasuje, in mu izroči glasovnico.

77. člen

Člani volilnega odbora morajo volivcu na njegovo zahtevo ponovno pojasniti, kako se glasuje. Posebno morajo paziti, da volivca nihče ne ovira, ko izpolnjuje glasovnico, in da je tajnost glasovanja popolnoma zagotovljena.

Na volišču je prepovedana vsakršna agitacija za posamezne kandidate.

78. člen

Ko dobi volivec glasovnico, gre v prostor, ki je določen za izpolnjevanje glasovnic.

Glasovnica se izpolni tako, da volivec obkroži zaporedne številke tistih kandidatov, za katere želi glasovati.

Volivec lahko glasuje največ za toliko kandidatov, kot je treba v volilni enoti izvoliti odbornikov, in sicer le za tiste kandidate, katerih imena so vpisana na glasovnici. Pripisovanje novih kandidatov nima veljave.

Ko volivec izpolni glasovnico, jo prepogne na polovico, tako, da so imena kandidatov na notranji strani, pokaže volilnemu odboru, da ima samo eno glasovnico, in jo odda v glasovalno skrinjico.

Ko je volivec glasoval, mora oditi z volišča. Za volišče se štejeta poslopje in njegovo dvorišče.

79. člen

Nepismeni volivec ali volivec, ki zaradi telesne hibe ne bi mogel glasovati tako, kot je določeno v prejšnjem členu, ima pravico, pripeljati s seboj pred volilni odbor osebo, ki naj bi namesto njega izpolnila glasovnico oziroma jo oddala v glasovalno skrinjico. O tem odloči volilni odbor in vpiše to v zapisnik.

80. člen

Volilni odbor ne sme odreči glasovanje nikomur, ki je vpisan v izpisku iz volilnega imenika za to volišče, in tudi ne osebam iz 75. člena tega zakona. Če ima član volilnega odbora ali predstavnik kandidature glede posameznih volivcev kakšno pripombo, se to vpiše v zapisnik. Če hoče glasovati kakšen volivec, na čigar ime je že kdo glasoval, se njegov priimek, očetovo ime, rojstno ime, poklic in prebivališče vpišejo v zapisnik, glasovati pa mu volilni odbor ne dovoli.

81. člen

Glasovanje traja nepretrgoma do 19. ure. Samo zaradi nereda sme volilni odbor glasovanje odložiti, dokler se ne napravi red. Zakaj je bilo glasovanje prekinjeno in za koliko časa, se vpiše v zapisnik.

Ob 19. uri se volišče zapre; po tem času se ne sme nihče več pustiti na volišče. Volivci, ki so že v poslopju oziroma na dvorišču, pa imajo pravico glasovati. Če je bilo glasovanje zaradi nereda prekinjeno za več kot eno uro, se glasovanje za toliko časa podaljša, kolikor je bilo prekinjeno nad eno uro.

82. člen

O glasovanju se piše zapisnik; vanj se vpišejo vsi pomembni dogodki na volišču.

Vsak član volilnega odbora in vsak predstavnik kandidature lahko zahteva, da se vpišejo v zapisnik posamezne okoliščine, njegovo posebno mnenje in njegove pripombe k zapisniku. Zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora. Podpišejo ga tudi navzoči predstavniki kandidatur. Če predstavniki zapisnika ne podpišejo, velja zapisnik tudi brez njihovega podpisa.

7. Ugotavljanje izida glasovanja na volišču

83. člen

Ko je glasovanje končano, prešteje volilni odbor neuporabljene glasovnice, jih da v poseben oмот in oмот zapečati.

Nato ugotovi volilni odbor po izpisku iz volilnega imenika in po potrdilih (75. člen) skupno število volivcev, ki so glasovali. Potem odpre glasovalno skrinjico in prešteje oddane glasovnice tako: predsednik ali član volilnega odbora jemlje glasovnice posamič iz glasovalne skrinjice in z vsake glasovnice glasno prebere imena kandidatov, za katere je volivec glasoval in izloča neveljavne glasovnice. Drugi član volilnega odbora zapisuje za vsakega kandidata posebej, koliko je dobil glasov, in koliko glasovnic je neveljavnih. Tretji član zbira prebrane glasovnice; neveljavne glasovnice odlaga posebej.

Predsednik pokaže vsako glasovnico predstavniku kandidata, če to zahteva.

Glasovnice, na katerih je obkrožena zaporedna številka pred imenom več kandidatov, kot je treba izvoliti odbornikov, ter neizpolnjene, zamazane ali tako izpolnjene glasovnice, da se z njih ne da zanesljivo dognati, za katere kandidate je volivec glasoval, so neveljavne.

Če se pokaže razlika med številom glasovalcev po izpisku iz volilnega imenika in glasovalcev, ki so glasovali s potrdilom (75. člen), ter številom glasov po oddanih glasovnicah, velja izid glasovanja po glasovnicah.

84. člen

Če je na glasovnici obkroženih manj številčk, kakor je treba v volilni enoti izvoliti odbornikov, velja, da je volivec glasoval samo za tiste kandidate, pri katerih je obkrožil številčko.

85. člen

Ko dožene volilni odbor izid glasovanja, napravi o tem poseben zapisnik. Vanj vpiše: koliko je na območju tega volišča volilnih upravičencev po izpisku iz volilnega imenika; koliko volivcev je glasovalo po izpisku iz volilnega imenika, koliko jih je glasovalo s potrdilom (75. člen) in koliko jih je skupno glasovalo po glasovnicah; koliko glasov je dobil vsak posamezni kandidat; koliko glasovnic je bilo neveljavnih. V zapisnik se vpišejo tudi posebna mnenja članov volilnega odbora.

Zapisnik podpišejo člani volilnega odbora in navzoči predstavniki kandidatur. Zapisnik velja tudi, če ga predstavniki ne podpišejo.

Vsak član volilnega odbora in vsak predstavnik lahko da k zapisniku svoje pripombe.

Predstavnikom kandidatur izda volilni odbor potrdilo o izidu glasovanja, če to zahtevajo. Predsednik volilnega odbora javno razglasi izid glasovanja pred poslopjem, kjer se je glasovalo.

86. člen

Nato da volilni odbor v omot vse zapisnike, izpisek iz volilnega imenika, potrdila, na podlagi katerih so volivci glasovali (75. člen), uporabljene glasovnice in zapečateni omot z neuporabljenimi glasovnicami. Omot zapečati in ga takoj pošlje občinski volilni komisiji.

Volilni odbor vrne takoj po končanem delu, najpozneje pa prihodnji dan, drug volilni material občinskemu ljudskemu odboru, ki mu da o tem potrdilo.

8. Ugotavljanje volilnih izidov

87. člen

Izid volitev v občinski zbor ugotavlja občinska volilna komisija na podlagi volilnih spisov.

88. člen

Občinska volilna komisija ugotovi najprej za vsako volilno enoto posebej, koliko je glasovalo vseh volivcev skupaj, koliko je dobil vsak kandidat glasov in koliko glasovnic je bilo neveljavnih. Nato ugotovi komisija, kateri kandidati so po prvem odstavku 8. člena tega zakona izvoljeni za odbornike v posamezni volilni enoti.

Za vsako volilno enoto se dodeli toliko odborniških mandatov, kolikor je bilo treba v tej volilni enoti izvoliti odbornikov.

Če je dvoje ali več kandidatov v volilni enoti dobilo enako število glasov, bodisi za edini ali za zadnji odborniški mandat, se opravijo za tako odborniško mesto ponovne volitve.

89. člen

Predstavniki kandidatur imajo pravico biti navzoči pri delu volilne komisije, ko ugotavlja volilni izid za volilno enoto; za katero je bila predlagana kandidatura, ki so zanj priglášeni kot predstavniki pri volilni komisiji.

90. člen

Občinska volilna komisija napravi o svojem delu zapisnik. Vanj vpiše za vsako volilno enoto posebej: koliko je bilo kandidatov v volilni enoti ter priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče vsakega kandidata; koliko odbornikov je bilo treba izvoliti v volilni enoti; koliko glasov je bilo oddanih za vsakega kandidata in koliko glasovnic je bilo neveljavnih; priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče kandidatov, ki so izvoljeni za odbornike.

Vsak član volilne komisije in vsak predstavnik kandidature lahko zahteva, da se vpišejo v zapisnik njegovo posebno mnenje in pripombe.

Zapisnik podpišejo vsi člani volilne komisije in navzoči predstavniki kandidatur. Zapisnik velja tudi, če ga predstavniki ne podpišejo.

91. člen

Občinska volilna komisija izda vsakemu izvoljenemu odborniku potrdilo, da je izvoljen in v kateri volilni enoti je izvoljen.

92. člen

Občinska volilna komisija izroči občinskemu ljudskemu odboru volilne spise in poročilo o tem, koliko glasov je dobil vsak kandidat v volilni enoti, kateri kandidati so izvoljeni za odbornike in koliko glasovnic je bilo neveljavnih.

Občinski ljudski odbor razglasi poročilo volilne komisije na svoji razglasni deski in v okrajnem uradnem glasilu.

Občinska volilna komisija pošlje po en overjen prepis poročila iz prvega odstavka tudi okrajni in republiški volilni komisiji.

PETO POGLAVJE

Volitve odbornikov v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora

1. Porazdelitev števila odborniških mest, volilne enote

93. člen

Število odbornikov, ki jih je treba izvoliti v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, se porazdeli na proizvajalsko skupino industrije, trgovine in obrti ter na proizvajalsko skupino kmetijstva po določbah drugega odstavka 4. člena tega zakona.

Če se tako, kot je določeno v prejšnjem odstavku, ne porazdeli celotno število odborniških mest, se preostalo odborniško mesto dodeli tisti proizvajalski skupini, ki ima večji ostanek.

Če bi eni proizvajalski skupini po prvem odstavku ne pripadal noben mandat, se ji dodeli en mandat ne glede na njeno udeležbo pri družbenem produktu, drugi proizvajalski skupini pa se dodelijo vsa druga odborniška mesta.

Sklep o razdelitvi odborniških mest na proizvajalski skupini izda občinska volilna komisija.

94. člen

Odborniki zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora se volijo po volilnih enotah v okviru vsake proizvajalske skupine.

Volilne enote sestavlja praviloma ena ali več gospodarskih organizacij iste ali sorodne gospodarske panoge v ustrezni proizvajalski skupini. V okviru ene gospodarske organizacije je lahko dvoje ali več volilnih enot.

V vsaki volilni enoti se voli praviloma en odbornik, izjemoma lahko tudi več; vendar največ pet odbornikov.

95. člen

Volilne enote in število odbornikov, ki jih je treba izvoliti v vsaki volilni enoti, določi občinski ljudski odbor na skupni seji obeh zborov takole:

Najprej določi količnik za porazdelitev odborniških mest znotraj vsake proizvajalske skupine. Količnik se izračuna tako, da se skupno število proizvajalcev v vsaki teh skupin deli s številom odborniških mest, določenih za proizvajalsko skupino.

Gospodarska organizacija, ki šteje najmanj toliko proizvajalcev, kot znaša količnik, je samostojna volilna enota; v njej se voli toliko odbornikov, kot ustreza razmerju med količnikom in številom proizvajalcev te organizacije. Če odpade na gospodarsko organizacijo več kot pet odborniških mest, se razdeli na dvoje ali več volilnih enot, ki jih sestavljajo posamezni obrati ali poslovne enote gospodarske organizacije. Občinski ljudski odbor določi volilne enote znotraj gospodarske organizacije v sporazumu z njo.

Če kakšna gospodarska organizacija nima toliko proizvajalcev, kot znaša količnik, združi občinski ljudski odbor dvoje ali več gospodarskih organizacij iste ali sorodne gospodarske panoge oziroma proizvajalske skupine v eno volilno enoto na podlagi sporazumnega predloga, če tega ni, pa po zaslišanju gospodarskih organizacij. V taki volilni enoti se voli en odbornik, največ pa dva.

Če bi po določbah prejšnjih dveh odstavkov vsa odborniška mesta, ki odpadejo na posamezno proizvajalsko skupino, ne bila razdeljena, se preostala odborniška mesta dodelijo po vrsti tistim volilnim enotam, ki imajo največji ostanek nad količnikom.

Sklep o določitvi volilnih enot se objavi za vsako volilno enoto posebej v vseh obratih in delavnicah gospodarskih organizacij, ki sestavljajo volilno enoto.

96. člen

Za gospodarske organizacije, katerih delavci in uslužbenci imajo pravico, voliti odbornike v zbor proizvajalcev, se štejejo tudi zavodi, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, prevozom in prometom blaga.

Določbe tega zakona, ki urejajo položaj gospodarskih organizacij v volilnem postopku, veljajo tudi za obrtne obrate in delavnice.

97. člen

Samostojne enote gospodarskih organizacij (obrati, delavnice, podružnice itd.), ki so krajevno ločene od sedeža gospodarske organizacije, so ob pogojih iz tretjega odstavka 95. člena samostojna volilna enota. Če ne morejo biti samostojna volilna enota, se združijo v eno volilno enoto s sedanjimi gospodarskimi organizacijami po četrtem odstavku 95. člena tega zakona.

2. Predlaganje kandidatov

a) Po zborih volivcev v gospodarskih organizacijah

98. člen

Zbori volivcev, na katerih se predlagajo kandidati za odbornike zbora proizvajalcev, se opravijo po gospodarskih organizacijah ustrezne proizvajalske skupine.

Zbor volivcev v gospodarski organizaciji sestavljajo vsi delavci in uslužbenci v tej organizaciji oziroma vsi člani kmetijske zadruge in člani njihovih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, ter delavci in uslužbenci zadruge. V gospodarskih organizacijah, v katerih je zaposlenih oziroma včlanjenih več kot 300 proizvajalcev, se lahko opravijo zbori volivcev po posameznih obratih, oddelkih in drugih poslovnih enotah. Proizvajalci gospodarske organizacije, v kateri je zaposlenih ali včlanjenih manj kot 50 proizvajalcev, sestavljajo skupen zbor volivcev s proizvajalci drugih gospodarskih organizacij iz iste volilne enote.

Najpozneje pet dni po razglasitvi odločbe o razdelitvi občine na volilne enote določi občinska volilna komisija, v katerih gospodarskih organizacijah ali enotah gospodarskih organizacij bodo zbori volivcev za predlaganje kandidatov za odbornike zbora proizvajalcev ter za katere gospodarske organizacije in v kateri od njih bodo skupni zbori volivcev. Odločba o tem se objavi za vsako volilno enoto posebej v vseh obratih in delavnicah gospodarskih organizacij, ki sestavljajo volilno enoto.

99. člen

Zbor volivcev v gospodarski organizaciji skliče predsednik delavskega sveta gospodarske organizacije, predsednik upravnega odbora kmetijske zadruge, v gospodarskih organizacijah, ki nimajo delavskega sveta, pa predsednik upravnega odbora oziroma vodja poslovne enote ali zavoda, za katerega se skliče zbor volivcev.

Če je zbor volivcev skupen za več gospodarskih organizacij, ga skliče predsednik tiste gospodarske organizacije, v kateri bo zbor.

Sklic zbora volivcev v gospodarski organizaciji se objavi najpozneje tri dni pred zborom v vseh obratih in delavnicah gospodarske organizacije oziroma v poslovnih enotah zadruga z navedbo dnevnega reda.

Če upravičeni predstavnik gospodarske organizacije ne skliče zbora volivcev najpozneje v tridesetih dneh po razpisu volitev, ga skliče v nadaljnjih petih dneh občinska volilna komisija.

100. člen

Zbor volivcev za predlaganje kandidatov za odbornike zbora proizvajalcev se lahko opravi, če je navzočih najmanj desetina vseh proizvajalcev, ki imajo pravico, udeležiti se zbora volivcev v gospodarski organizaciji, za katero je sklican zbor, najmanj pa 50 proizvajalcev. Če je manj kot 100 proizvajalcev, ki imajo pravico, udeležiti se zbora volivcev, ki se skliče skupno za eno ali več gospodarskih organizacij, se lahko opravi zbor samo, če je navzočih najmanj tretjina vseh proizvajalcev, ki imajo pravico udeležiti se zbora.

Če se zbor ni mogel opraviti zato, ker na zbor ni prišlo potrebno število volivcev, se skliče nov zbor volivcev.

Pravico udeležiti se zbora volivcev v gospodarski organizaciji ter pravico predlagati in glasovati imajo samo delavci in uslužbenci, ki so zaposleni v gospodarski organizaciji, oziroma člani kmetijske zadruga, za katero je sklican zbor, člani njihovih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, ter delavci in uslužbenci zadruga. To pravico imajo proizvajalci, ki imajo volilno pravico po zakonu o volilnih imenikih.

101. člen

Zbor volivcev začne predsednik gospodarske organizacije, ki ga je sklical, in ga vodi do izvolitve predsedstva odbora.

Vodja gospodarske organizacije, v kateri se opravi zbor volivcev, oziroma predsednik upravnega odbora kmetijske zadruga mora poskrbeti za zapisnikarja; zbor lahko izbere za zapisnikarja tudi koga drugega.

102. člen

Na podlagi sklepa zbora volivcev v gospodarski organizaciji se sestavi predlog kandidature, ki obsega:

1. navedbo, da se vlaga predlog kandidature za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, ter navedbo proizvajalske skupine, volilne enote in dneva volitev;

2. navedbo, da je bil predlog kandidature postavljen na zboru volivcev v gospodarski organizaciji, kje in kdaj je bil zbor volivcev ter v kateri gospodarski organizaciji in za katere gospodarske organizacije se je opravil zbor;

3. priimek, očetovo in rojstno ime ter stanovanje vsakega na zboru volivcev določenega kandidata z navedbo gospodarske organizacije, v kateri je zaposlen ali včlanjen.

103. člen

Predlogu kandidature je treba priložiti:

1. pismeno privolitev vsakega kandidata v kandidaturo; privolitev mora biti overjena od pristojnega organa za overitve;

2. potrdilo gospodarske organizacije oziroma občinskega ljudskega odbora za vsakega kandidata, da je vpisan v volilnem imeniku za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev ustrezne proizvodjalske skupine, če je kandidat sindikalni oziroma združni funkcionar, pa potrdilo ustrezne sindikalne oziroma združne organizacije, da so ga proizvajalci izvolili za funkcionarja; to potrdilo se lahko da tudi na samem predlogu kandidature;

3. zapisnik o zboru volivcev.

b) Po skupini proizvajalcev

104. člen

Predlog kandidature za odbornika zbora proizvajalcev, ki jo predloži v potrditev skupina proizvajalcev, mora podpisati najmanj 50 proizvajalcev zaposlenih ali včlanjenih v gospodarskih organizacijah; ki sestavljajo volilno enoto, za katero se vloži kandidatura.

Predlog kandidature, ki jo predlaga skupina proizvajalcev, mora obsegati toliko kandidatov, kot je treba v volilni enoti izvoliti odbornikov.

105. člen

Predlog kandidature skupine proizvajalcev mora obsegati:

1. navedbo, da se vlaga predlog za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, in navedbo proizvodjalske skupine, volilne enote in dneva volitev;

2. priimek, očetovo in rojstno ime ter stanovanje vsakega kandidata z navedbo gospodarske organizacije, v kateri je zaposlen ali včlanjen;

3. podpise predlagateljev z navedbo priimka, očetovega in rojstnega imena, poklica in stanovanja ter gospodarske organizacije, v kateri je vsak od njih zaposlen oziroma včlanjen; podpisi predlagateljev morajo biti overjeni od organa, pristojnega za overitve.

106. člen

Predlogu kandidature, ki ga vloži skupina proizvajalcev, je treba priložiti:

1. pismeno privolitev vsakega kandidata v kandidaturo; privolitev mora biti overjena od organa, pristojnega za overitve;

2. potrdilo gospodarske organizacije oziroma občinskega ljudskega odbora za vsakega kandidata, da je vpisan v volilnem imeniku za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev ustrezne proizvodjalske skupine, če je kandidat sindikalni oziroma združni funkcionar, pa potrdilo sindikalne oziroma združne organizacije, da so ga proizvajalci izvolili za funkcionarja;

3. potrdilo gospodarske organizacije za vsakega podpisnika predloga, da je vpisan v volilnem imeniku za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev v volilni enoti, za katero se vlaga predlog kandidature.

Potrdilo iz 2. in 3. točke se lahko da tudi na samem predlogu kandidature.

107. člen

Zbori volivcev v gospodarski organizaciji in skupine proizvajalcev morajo predložiti predloge kandidatur občinski volilni komisiji 21 dni pred dnevom volitev v potrditev.

Podpisniki predloga zborov volivcev oziroma prvi trije podpisniki predloga skupine proizvajalcev se štejejo za vlagatelje predloga kandidature.

3. Volišča in volilni material

108. člen

Pri volitvah odbornikov zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora se glasuje na posebnih voliščih v gospodarskih organizacijah. Volišča določi občinska volilna komisija po predlogu gospodarskih organizacij najpozneje 15 dni pred dnevom volitev.

Volišča se določijo tako, da voli približno 300 volivcev na enem volišču.

V vsaki gospodarski organizaciji, v kateri je zaposlenih ali včlanjenih najmanj 25 proizvajalcev, ki imajo volilno pravico, se določi posebno volišče.

Za glasovanje proizvajalcev gospodarskih organizacij iste proizvajalske skupine, v katerih je zaposlenih manj kot 25 proizvajalcev, ki imajo volilno pravico, se določi skupno volišče.

Če je v eni gospodarski organizaciji več volišč, dobi vsako volišče zaporedno številko.

Občinska volilna komisija razglasi najpozneje pet dni pred dnevom volitev v vseh obratih in delavnicah gospodarskih organizacij, ki sestavljajo volilno enoto, kje bodo volišča in kateri volivci bodo glasovali na posameznih voliščih.

109. člen

Glasovnica za volitve odbornikov za zbor proizvajalcev mora poleg podatkov iz 69. člena tega zakona obsegati tudi proizvajalsko skupino, v kateri se voli.

4. Glasovanje

110. člen

Volilni odbor v sporazumu z gospodarsko organizacijo lahko določi, da se začne glasovanje pred 7. uro ali da se konča po 19. uri, če je to potrebno, da se omogoči glasovanje delavcem posameznih posad, glasovanje pa se ne more začeti pred 4. uro zjutraj in ne končati po 22. uri zvečer.

5. Uporaba določb četrtega poglavja

111. člen

Če v določbah tega poglavja ni določeno, se pri volitvah odbornikov zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora primerno uporabljajo določbe četrtega poglavja o predlaganju kandidatov, potrjevanju in razglašanju kandidatur, o voliščih in volilnem materialu, o glasovanju, o ugotavljanju izida glasovanja in volitev in o dodelitvi mandatov.

ŠESTO POGlavJE

Volitve odbornikov v okrajni ljudski odbor

1. Volitve odbornikov v okrajni zbor

112. člen

Občinski zbor vsake občine voli v okrajni zbor toliko odbornikov, kot ustreza razmerju med številom prebivalstva v okraju in številom prebivalstva v občini. Občinski zbor vsake občine voli najmanj enega odbornika.

113. člen

Število odbornikov, ki jih volijo v okrajni zbor občinski zbori posameznih občin, določi okrajna volilna komisija po podatkih zadnjega popisa prebivalstva.

Proti odločbi okrajne volilne komisije se občinski zbor lahko pritoži na Republiško volilno komisijo; njena odločitev je dokončna.

2. Volitve odbornikov v zbor proizvajalcev

114. člen

Število odbornikov, ki jih je treba izvoliti v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora, se porazdeli na proizvajalski skupini po načelih 93. člena tega zakona.

Sklep o razdelitvi odborniških mest na proizvajalski skupini izda okrajna volilna komisija.

115. člen

Člani zbora proizvajalcev ljudskega odbora vsake občine, ki so bili izvoljeni v posamezni proizvajalski skupini, izvolijo v tej proizvajalski skupini v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora toliko odbornikov, kot ustreza razmerju med številom proizvajalcev iz te proizvajalske skupine v okraju in številom proizvajalcev iste proizvajalske skupine v občini. Število proizvajalcev se ugotovi po zadnjih uradnih podatkih.

Od skupnega števila odborniških mest, ki pripada posamezni proizvajalski skupini zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora, se najprej dodeli posamezni občini po eno odborniško mesto za tisto proizvajalsko skupino, v kateri ima zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora večje število odbornikov. Preostalo število odborniških mest za eno oziroma za drugo proizvajalsko skupino se nato porazdeli na posamezne občine sorazmerno s številom proizvajalcev, zaposlenih v ustrezni proizvajalski skupini na območju občine.

Če bi se po določbah prvega odstavka moralo porazdeliti v posamezni proizvajalski skupini več odborniških mest, kot pa je treba izvoliti odbornikov v tej proizvajalski skupini, se porazdelijo odborniška mesta le na tiste občine, na katerih območju je zaposleno oziroma včlanjeno večje število proizvajalcev v ustrezni proizvajalski skupini.

116. člen

Koliko odbornikov volijo v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov v posamezni proizvajalski skupini, določi okrajna volilna komisija.

Proti odločbi okrajne volilne komisije ze zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora lahko pritoži na Republiško volilno komisijo, njena odločitev je dokončna.

117. člen

Če je v proizvajalski skupini zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, v kateri je treba izvoliti odbornika v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora, en sam odbornik, postane ta brez volitev odbornik okrajnega ljudskega odbora.

3. Skupne odločbe

118. člen

Volitve odbornikov v okrajni zbor se opravijo na seji občinskega zbora, volitve odbornikov v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora pa na seji zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, vendar posebej za vsako proizvajalsko skupino.

Volitve se lahko opravijo, če je na seji navzočih večina članov volilnega telesa.

Sejo zbora, na kateri se opravijo volitve, vodi predsednik občinskega ljudskega odbora.

119. člen

Vsak član volilnega telesa lahko predlaga enega ali več kandidatov za odbornika okrajnega ljudskega odbora. Predlaganih je lahko več kandidatov, kot je treba izvoliti odbornikov.

Po končanem predlaganju kandidatov ugotovi predsednik občinskega ljudskega odbora, kateri odborniki so predlagani za kandidate in njihov vrstni red. Vrstni red kandidatov se določi zapored tako, kot so bili predlagani.

120. člen

Vsak član volilnega telesa glasuje za toliko predlaganih kandidatov, kot je treba izvoliti odbornikov.

Glasuje se tajno z glasovnicami.

121. člen

Glasovnica obsega:

1. ime občinskega ljudskega odbora z navedbo zbora, ki voli;
2. ime okrajnega ljudskega odbora z navedbo zbora, v katerega se voli;
3. priimek, očetovo in rojstno ime in prebivališče kandidatov po vrsti, kakor so bili predlagani. Pred imenom vsakega kandidata se zapiše zaporedna številka.

Glasovnica za volitve odbornikov v zbor proizvajalcev obsega tudi navedbo proizvajalske skupine, v kateri se voli.

Vsaka glasovnica mora biti opremljena s pečatom občinskega ljudskega odbora.

122. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora izroči vsakemu odborniku po eno glasovnico.

Odbornik izpolni glasovnico tako, da zaokroži zaporedne številke tistih kandidatov, za katere želi glasovati.

Ko odbornik glasovnico izpolni, jo prepogne na polovico, tako da so imena kandidatov na notranji strani in jo spusti v glasovalno skrinjico.

123. člen

Po končanem glasovanju ugotovi predsednik občinskega ljudskega odbora, kateri od predlaganih kandidatov so bili izvoljeni in koliko glasov je bilo oddanih za vsakega kandidata.

Glede veljavnosti glasovnic veljajo določbe četrtega odstavka 83. člena in 84. člena tega zakona.

124. člen

Če pri prvem glasovanju ni bilo izvoljenih toliko kandidatov, kot je treba izvoliti odbornikov, se volitve na isti seji ponovijo med tistimi kandidati, ki so dobili največ glasov.

125. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora razglasi nato izid glasovanja na seji občinskega zbora oziroma zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora.

Predsednik občinskega ljudskega odbora izda odbornikom, ki so bili izvoljeni v okrajni ljudski odbor, potrdilo o izvolitvi.

126. člen

O seji občinskega zbora oziroma zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, na kateri se opravijo volitve v okrajni zbor, se piše zapisnik; vanj se vpišejo zlasti tile podatki: navedba občinskega ljudskega odbora in zbora, ki voli, ter dan in ura začetka seje; navedba okrajnega ljudskega odbora in zbora, v katerega se voli; skupno število članov in število navzočih članov občinskega zbora oziroma članov vsake proizvajalske skupine zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora; število odbornikov, ki jih mora izvoliti volilno telo; imena predlagateljev kandidatov in podatki o predlaganih kandidatih (121. člen); izid glasovanja; morebitni ugovori glede pravilnosti volitev; druge za volitve pomembne okoliščine in ura konca seje.

Zapisnik podpiše predsednik občinskega ljudskega odbora in zapisnikar.

127. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora da nato vse oddane glasovnice, seznam članov volilnega telesa in zapisnik o seji v poseben oмот, ki ga zapečati in kar najhitreje dostavi okrajni volilni komisiji.

128. člen

Okrajna volilna komisija pregleda volilni material, da ugotovi, ali so bile volitve v okrajni ljudski odbor opravljene po določbah tega zakona.

Če ugotovi okrajna volilna komisija, da so bile pri volitvah take nepravilnosti, ki bi utegnile vplivati na izid volitev, razveljavi volitve in odredi ponovne volitve.

129. člen

Okrajna volilna komisija napravi o svojem delu zapisnik; vanj vpiše zlasti te podatke posebej za vsako volilno telo: koliko je bilo predlaganih kandidatov ter priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče vsakega kandidata; skupno število članov volilnega telesa in koliko članov se je udeležilo volitev; koliko glasov je bilo oddanih za vsakega kandidata in število neveljavnih glasovnic; priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče kandidatov, ki so bili izvoljeni.

Vsa član volilne komisije lahko zahteva, da se vpišejo v zapisnik njegovo posebno mnenje in pripombe.

Zapisnik podpišejo vsi člani volilne komisije.

130. člen

Okrajna volilna komisija napravi nato poročilo o volitvah in ga pošlje okrajnemu ljudskemu odboru skupaj s celotnim volilnim materialom.

Okrajna volilna komisija razglasi izid volitev v okrajni ljudski odbor v okrajnem uradnem glasilu.

SEDMO POGlavJE

Ponovne in nadomestne volitve

1. Ponovne volitve

131. člen

Ponovne volitve se opravijo:

1. če pristojna volilna komisija razveljavi volitve zaradi nepravilnosti pri volitvah;
2. če je v volilni enoti dobilo dvoje ali več kandidatov enako število glasov za edino ali za zadnje odborniško mesto; v drugem primeru se opravijo ponovne volitve samo za zadnje odborniško mesto;
3. če pri verifikaciji mandatov razveljavi izvolitev kakšnega kandidata.

132. člen

Če se volitve odbornikov v občinski ljudski odbor razveljavijo zaradi nepravilnosti pri volitvah, se opravijo ponovne volitve po 1. točki prejšnjega člena samo na voliščih, kjer so bile ugotovljene nepravilnosti, v primerih iz 2. in 3. točke pa na vseh voliščih.

133. člen

Pri ponovnih volitvah se glasuje na podlagi že potrjenih kandidatur in na podlagi morebitnih novih potrjenih kandidatur.

Predlogi kandidatur za nove kandidate za volitve odbornikov v občinski ljudski odbor se vložijo najpozneje 10 dni pred dnevom volitev, za okrajni ljudski odbor pa na seji zbora občinskega ljudskega odbora, na kateri se opravi ponovne volitve.

Pri ponovnih volitvah po 2. točki 131. člena se glasuje samo za tiste kandidate, ki so dobili enako število glasov.

Kandidat za odbornika s potrjene kandidature ob ponovnih volitvah lahko umakne privolitev v kandidaturo.

134. člen

Ponovne volitve za odbornike okrajnega ljudskega odbora razpiše okrajna volilna komisija, za odbornike občinskega ljudskega odbora pa občinska volilna komisija.

135. člen

Ponovne volitve za odbornike občinskega zbora se opravijo drugo naslednjo nedeljo, ponovne volitve za odbornike zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora pa v roku 7 do 14 dni potem ko so bile volitve razveljavljene (1. in 3. točka 131. člena) oziroma po ugotovitvi, da noben kandidat ni bil izvoljen (2. točka 131. člena).

Ponovne volitve za odbornike okrajnega zbora in zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora morajo biti v enem tednu po prejemu sporočila okrajne volilne komisije o razpisu ponovnih volitev. Sejo zbora skliče predsednik občinskega ljudskega odbora.

136. člen

Dan ponovnih volitev za odbornike občinskega ljudskega odbora razglasi občinska volilna komisija najpozneje pet dni pred dnevom volitev. Obenem razglasi kandidature, ki so bile že prej potrjene; če so bile vložene in potrjene nove kandidature, razglasi tudi te.

2. Nadomestne volitve

137. člen

Nadomestne volitve razpiše zbor občinskega ljudskega odbora, čigar odbornik se odpokliče ali umre ali mu kako drugače preneha mandat.

Če do izteka mandatne dobe ljudskega odbora ne manjka več kot šest mesecev, nadomestnih volitev ni treba razpisati.

138. člen

Nadomestne volitve se opravijo v tisti volilni enoti, v kateri je bil izvoljen odbornik, ki mu je prenehal mandat.

139. člen

Nadomestne volitve se morajo opraviti najpozneje v dveh mesecih potem, ko je bilo odborniško mesto izpraznjeno.

140. člen

Če preneha mandat odborniku okrajnega ljudskega odbora, obvesti predsednik okrajnega ljudskega odbora o tem takoj predsednika občinskega ljudskega odbora, čigar član je bil ta odbornik, da izvoli volilno telo namesto njega novega odbornika.

Volitve novega odbornika morajo biti opravljene najpozneje v enem mesecu po prenehanju mandata.

3. Uporaba določb četrtega, petega in šestega poglavja

141. člen

Če v tem poglavju ni drugače določeno, se za ponovne in nadomestne volitve primerno uporabljajo določbe četrtega, petega in šestega poglavja.

OSMO POGlavJE

Odpoklic odbornikov ljudskih odborov

A. Odpoklic odbornikov občinskega ljudskega odbora

1. Predlaganje odpoklica

a) Po zborih volivcev

142. člen

Postopek za odpoklic odbornika občinskega zbora se začne na predlog zbora volivcev samo, če se je udeležilo zbora volivcev najmanj tretjina vseh volivcev z območja volilne enote, v kateri je bil odbornik izvoljen.

Postopek za odpoklic odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora se začne na predlog zborov volivcev v gospodarskih organizacijah samo, če se je udeležilo zborov volivcev najmanj tretjina vseh proizvajalcev, ki so zaposleni oziroma včlanjeni v gospodarskih organizacijah, ki so sestavljale pri volitvah volilno enoto, v kateri je bil odbornik izvoljen.

143. člen

Sklicanje posameznega zbora volivcev, ki naj sklepa o tem, ali naj se sproži postopek za odpoklic odbornika občinskega zbora, lahko predlaga najmanj 50 volivcev z območja, za katero naj se skliče zbor. Predlog pošljejo predsedniku občinskega ljudskega odbora.

Sklicanje zbora volivcev v gospodarski organizaciji, ki naj sklepa o tem, ali naj se sproži postopek za odpoklic odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, lahko predlaga najmanj 30 volivcev, ki so zaposleni ali včlanjeni v katerikoli od gospodarskih organizacij, ki so sestavljale volilno

enoto, v kateri je bil odbornik izvoljen, in v kateri naj se skliče zbor. Predlog pošljejo predsedniku delavskega sveta gospodarske organizacije oziroma predsedniku upravnega odbora kmetijske zadruge, če gospodarska organizacija nima delavskega sveta, pa predsedniku upravnega odbora ali vodji poslovne enote, za katero naj se skliče zbor.

Predlog za sklicanje zbora volivcev mora biti pismen.

144. člen

Na predlog volivcev skliče zbor volivcev predsednik občinskega ljudskega odbora oziroma predstavnik gospodarske organizacije, ki mu je poslan predlog za sklicanje zbora.

Če predsednik ljudskega odbora oziroma predstavnik gospodarske organizacije zbora volivcev ne skliče najpozneje v 15 dneh potem, ko je dobil predlog, ga lahko skličejo volivci sami, ki so predlagali sklicanje zbora. To morajo pismeno sporočiti občinski volilni komisiji.

145. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora, ki je sklical zbor volivcev, ali odbornik, ki ga on določi, oziroma predstavnik gospodarske organizacije, ki je sklical zbor volivcev, začne zbor in vodi njegovo delo do izvolitve predsedstva.

Če je sklicala zbor skupina volivcev, začne zbor in ga vodi do izvolitve predsedstva volivcev, ki ga določijo volivci, ki so sklicali zbor.

146. člen

Po izvolitvi predsedstva pojasni predsedujoči namen zbora in pozove enega izmed predlagateljev oziroma njegovega predstavnika, naj utemelji predlog, da naj se začne postopek za odpoklic odbornika.

Nato se predlog obravnava. Ko je obravnava končana, se glasuje o tem, ali naj se predlaga uvedba postopka za odpoklic ali ne.

Glasuje se z dviganjem rok.

Predlog za uvedbo postopka za odpoklic je sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih volivcev oziroma proizvajalcev.

147. člen

Če predlog ni bil sprejet, isti volivci oziroma proizvajalci predloga za uvedbo postopka za odpoklic ne morejo ponoviti pred potekom enega leta od dneva, ko je zbor volivcev njihov predlog odklonil.

148. člen

O delu zbora volivcev se piše zapisnik; podpišejo ga predsedujoči, zapisnikar in overitelji zapisnika.

Zapisnik obsega zlasti te podatke: kraj in uro pričetka in konca zbora; navedbo območja oziroma gospodarskih organizacij, za katere je bil sklican zbor volivcev; na čigav predlog je bil sklican zbor, kdo ga je sklical in kdo pričel; priimek in ime članov predsedstva zbora, zapisnikarja in overiteljev zapisnika; priimek, očetovo ime in rojstno ime odbornika, čigar odpoklic se

predlaga, z navedbo zbora občinskega ljudskega odbora, ki mu pripada; skupno število volivcev, vpisanih v volilnem imeniku za območje, za katero je bil sklican zbor volivcev, oziroma skupno število proizvajalcev, ki imajo pravico udeležiti se zbora; število navzočih volivcev oziroma proizvajalcev; izid glasovanja o predlogu za uvedbo postopka za odpoklic in razloge za uvedbo tega postopka, če je bil predlog sprejet; kako je bil ugotovljen izid glasovanja; druge okoliščine, ki so pomembne za delo zbora.

149. člen

Če je zbor volivcev sprejel predlog za uvedbo postopka za odpoklic odbornika, se sestavi predlog za odpoklic.

Predlog sestavi predsedstvo zbora. Zbor pa lahko določi za to tri druge na zboru navzoče volivce.

Predlog za uvedbo postopka za odpoklic podpišejo člani predsedstva zbora oziroma trije drugi volivci, ki jih določi zbor; njihovi podpisi morajo biti overjeni od organa, pristojnega za overitve.

b) Po skupini volivcev oziroma skupini proizvajalcev

150. člen

Če predlaga uvedbo postopka za odpoklic odbornika občinskega zbora skupina volivcev, mora predlog podpisati najmanj tretjina vseh volivcev, ki so vpisani v volilnem imeniku na območju volilne enote, v kateri je bil izvoljen odbornik, ki naj se odpokliče.

Podpisi predlagateljev morajo biti overjeni od organa, pristojnega za overitve.

Predlogu za uvedbo postopka za odpoklic mora biti predloženo tudi potrdilo občinskega ljudskega odbora, da so predlagatelji vpisani v volilnem imeniku ter potrdilo občinske volilne komisije o skupnem številu volivcev v volilni enoti.

151. člen

Predlog za uvedbo postopka za odpoklic odbornika zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, ki ga vloži skupina proizvajalcev, mora podpisati najmanj tretjina skupnega števila proizvajalcev ustrezne proizvajalske skupine, ki so zaposleni oziroma včlanjeni v gospodarskih organizacijah, ki so sestavljale pri volitvah volilno enoto, v kateri je bil izvoljen odbornik, ki naj se odpokliče.

Predlogu za uvedbo postopka za odpoklic, ki ga vloži skupina proizvajalcev, mora biti priloženo za vsakega podpisnika predloga tudi potrdilo občinskega ljudskega odbora, da je vpisan v volilnem imeniku, in potrdilo gospodarske organizacije, da je na območju ustrezne volilne enote zaposlen oziroma včlanjen kot proizvajalec v gospodarski organizaciji ustrezne proizvajalske skupine.

Predlogu za uvedbo postopka za odpoklic je treba priložiti tudi potrdilo občinske volilne komisije o skupnem številu proizvajalcev ustrezne proizvajalske skupine, zaposlenih oziroma včlanjenih v gospodarskih organizacijah na območju volilne enote.

c) Po zboru občinskega ljudskega odbora

152. člen

Vsak član zbora občinskega ljudskega odbora ima pravico zahtevati, da se da na dnevni red seje razpravljanje o predlogu za uvedbo postopka za odpoklic člana zbora, ki se najmanj šest mesecev zaporedoma neupravičeno ni udeležil sej zbora, čigar član je (tretji odstavek 11. člena).

Predlog za uvedbo postopka za odpoklic odbornika je sprejet, če je glasovala zanj večina vseh članov ustreznega zbora.

2. Vsebina predloga in komu se predlog pošlje

153. člen

Predlog za odpoklic mora obsegati:

1. priimek, očetovo ime, rojstno ime, poklic in prebivališče odbornika, katerega odpoklic se predlaga, ter navedbo zbora ljudskega odbora, katerega član je;
2. navedbo volilne enote, v kateri je bil odbornik izvoljen;
3. zakaj se predlaga odpoklic.

Če predlaga odpoklic zbor volivcev oziroma skupina proizvajalcev, je treba poleg podpisa vsakega podpisnika predloga napisati priimek, ime, poklic in prebivališče podpisnika; če vloži predlog za odpoklic skupina proizvajalcev, je treba za vsakega posameznika navesti tudi, kje je vpisan v volilnem imeniku.

Predlogu za odpoklic, ki ga vlaga zbor volivcev, je treba priložiti zapisnik o delu zbora volivcev.

Predlogu za odpoklic, ki ga vlaga zbor občinskega ljudskega odbora, je treba priložiti overjeni prepis zapisnika seje zbora, na kateri je bil sprejet sklep, da se sproži postopek za odpoklic.

154. člen

Predlog za odpoklic odbornika občinskega ljudskega odbora se pošlje občinski volilni komisiji.

3. Preskus predloga: razpis glasovanja o odpoklicu

155. člen

Občinska volilna komisija preskusi, ali je predlog za odpoklic sestavljen v skladu z določbami tega zakona, ne preskuša pa utemeljiti predloga za odpoklic.

Če so v predlogu samo formalne pomanjkljivosti, vrne volilna komisija predlog predlagateljem ter jim določi rok, v katerem morajo pomanjkljivosti odpraviti.

Volilna komisija zavrne predlog, če niso izpolnjeni drugi pogoji 149. do 153. člena tega zakona ali če vlagatelj v določenem roku ne odpravijo formalnih pomanjkljivosti; o tem obvesti z odločbo vlagatelje predloga.

Če je predlog vložila skupina volivcev ali skupina proizvajalcev, se štejejo za vlagatelje predloga prvi trije podpisniki.

156. člen

Če je predlog za odpoklic odbornika v redu ali če vlagatelj odpravijo pomanjkljivosti v določenem roku, volilna komisija potrdi predlog in razpiše glasovanje o odpoklicu v volilni enoti, v kateri je bil odbornik izvoljen. Volilna komisija razpiše glasovanje o odpoklicu najpozneje za trideseti dan po sprejemu predloga.

Odločba o razpisu glasovanja obsega tele podatke: priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče odbornika, o čigar odpoklicu se bo glasovalo, navedbo volilne enote, v kateri bo glasovanje o odpoklicu, in dan, določen za glasovanje.

Glasovanje o odpoklicu odbornika občinskega zbora je v nedeljo, glasovanje o odpoklicu odbornika zbora proizvajalcev pa lahko tudi na delavnik.

157. člen

Odločbo o razpisu glasovanja o odpoklicu odbornika pošlje občinska volilna komisija zboru občinskega ljudskega odbora, ki mu odbornik pripada, in odborniku.

Odločbo razglasi volilna komisija v okrajnem uradnem glasilu najpozneje petnajst dni pred dnevom, določenim za glasovanje.

Odločba mora obsegati tele podatke: priimek, očetovo ime in rojstno ime ter prebivališče odbornika, o čigar odpoklicu se bo glasovalo; navedbo zbora ljudskega odbora, katerega član je, navedbo volilne enote; v kateri se bo glasovalo o odpoklicu; in dan glasovanja.

Občinska volilna komisija poskrbi za to, da se objavijo razglasi o določitvi glasovanja o odpoklicu odbornika najpozneje sedem dni pred dnevom glasovanja v vseh krajih oziroma organizacijah na območju volilne enote, v kateri je bil odbornik izvoljen.

4. Glasovanje o odpoklicu; ugotavljanje izida glasovanja

158. člen

O odpoklicu odbornika se glasuje na vseh voliščih na območju volilne enote, v kateri je bil odbornik izvoljen.

Občinska volilna komisija mora najpozneje sedem dni pred dnevom, ki je določen za glasovanje o odpoklicu, določiti volišča in za vsako volišče postaviti volilni odbor, ki bo vodil glasovanje o odpoklicu.

159. člen

Najpozneje tri dni pred dnevom glasovanja o odpoklicu lahko odbornik, o čigar odpoklicu se glasuje, in vlagatelj predloga za odpoklic priglasijo volilni komisiji po enega predstavnika in njegovega namestnika za vsako volišče. Predlagani predstavniki in namestniki morajo imeti volilno pravico. Predsednik volilne komisije izda najpozneje 48 ur po prejemu priglasitve potrdilo vsakemu priglašenemu predstavniku in namestniku, da je lahko navzoč pri delu odbora za glasovanje o odpoklicu.

Odbornik, o čigar odpoklicu se glasuje, in predlagatelj odpoklica lahko priglasijo svojega predstavnika in njegovega namestnika tudi za udeležbo pri delu volilne komisije.

160. člen

Na vsakem volišču se postavi glasovalna skrinjica. Na skrinjico se pri-trdi odločba o razpisu glasovanja o odpoklicu.

161. člen

Predsednik volilnega odbora izroči vsakemu volivcu glasovnico.

Na glasovnici mora biti priimek, očetovo ime in rojstno ime odbornika, o čigar odpoklicu se glasuje, pod njegovim imenom pa morajo biti druga pod drugo napisane besede: »za odpoklic« in »proti odpoklicu«.

Če volivec glasuje za odpoklic odbornika, obkroži besedi »za odpoklic«, če glasuje proti odpoklicu pa besedi »proti odpoklicu«.

Glasovnica, ki na njej niso obkrožene besede »za odpoklic« oziroma »proti odpoklicu«, ali ki je sicer tako izpolnjena, da se ne da zanesljivo ugotoviti, ali je glasoval volivec za odpoklic ali proti odpoklicu, je neveljavna.

162. člen

Ko je glasovanje končano, prešteje volilni odbor glasovnice in ugotovi šte-vilo glasovnic »za odpoklic«, število glasovnic »proti odpoklicu« in število neveljavnih glasovnic.

Volilni odbor napravi o svojem delu zapisnik. Vanj vpiše skupno število volivcev, vpisanih v volilnem imeniku, oziroma v izpisku iz volilnega imenika, število glasovnic »za odpoklic«, glasovnic »proti odpoklicu« in število neveljav-nih glasovnic.

Nato razglasi predsednik volilnega odbora izid glasovanja pred poslopjem, v katérem se je glasovalo.

Volilni odbor pošlje takoj zapisnik o glasovanju z glasovnicami in z vsem drugim volilnim materialom občinski volilni komisiji.

163. člen

Občinska volilna komisija ugotovi na podlagi zapisnikov volilnih odborov: koliko je vseh volivcev v volilni enoti; koliko volivcev je glasovalo za odpoklic, koliko volivcev je glasovalo proti odpoklicu in koliko glasovnic je neveljavnih. Na podlagi tega ugotovi, ali je odbornik odpoklican. Te podatke vpiše komisija v zapisnik o svojem delu.

164. člen

Občinska volilna komisija objavi izid glasovanja na razglasni deski občinskega ljudskega odbora in pismeno naznani izid glasovanja odborniku, o čigar odpoklicu se je glasovalo.

Volilna komisija pošlje takoj mandatno-imunitetni komisiji zbora ljudskega odbora, katerega odbornik je odpoklican, poročilo o svojem delu z vsemi spisi, ki se nanašajo na postopek v zvezi z odpoklicem.

Če mandatno-imunitetna komisija ugotovi, da je bil postopek za odpoklic pravilen in da je z odpoklicem prenehal odbornikov mandat, predlaga zboru ljudskega odbora, naj razpiše nadomestne volitve.

B. Odpoklic odbornikov okrajnega ljudskega odbora

165. člen

Postopek za odpoklic odbornika okrajnega ljudskega odbora se začne na predlog najmanj tretjine članov volilnega telesa, ki je izvolilo odbornika v okrajni ljudski odbor.

Če je podan tak predlog, sklepa volilno telo na seji občinskega zbora oziroma zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora najprej o tem, ali bo glasovalo o odpoklicu.

O odpoklicu se glasuje na prvi prihodnji seji potem, ko je občinski zbor oziroma zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora sklenil, da bo glasoval o odpoklicu. Ta seja je lahko šele, ko preteče sedem dni od dneva, ko je bil sprejet sklep, da se bo glasovalo o odpoklicu.

C. Uporaba določb četrtega, petega in šestega poglavja

166. člen

Določbe četrtega, petega in šestega poglavja tega zakona o delu volilne komisije in volilnega odbora, o volilnem materialu, o postopku pri glasovanju in o razglasitvi volilnih izidov se primerno uporabljajo tudi v postopku o odpoklicu, kolikor ni v tem poglavju drugače določeno.

DEVETO POGlavJE

Varstvo volilne pravice

1. Ugovori in pritožbe

167. člen

Zaradi nepravilnosti v postopku pri postavljanju kandidatov in pri izvedbi volitev in odpoklicu odbornika občinskega ljudskega odbora, ima vsak kandidat oziroma odbornik, katerega odpoklic se predlaga, in vsak volivec pravico, vložiti ugovor pri občinski volilni komisiji.

Če dožene občinska volilna komisija na podlagi ugovorov, ki so bili podani pred potekom roka, določenega za predložitev predlogov kandidatov v potrditev, takšne nepravilnosti pri delu zbora volivcev, ki so ali ki bi lahko bistveno vplivale na določitev kandidature po zboru volivcev, razveljavi delo zbora volivcev, na katerem so se dogodile takšne nepravilnosti, in odredi, da se v določenem roku skliče nov zbor volivcev.

Zaradi nepravilnosti pri delu volilnega telesa pri volitvah in pri glasovanju o odpoklicu odbornika okrajnega ljudskega odbora ima vsak kandidat oziroma odbornik, o čigar odpoklicu se glasuje, ter vsak član volilnega telesa pravico vložiti ugovor pri ustreznem zboru okrajnega ljudskega odbora.

168. člen

Zoper odločbo občinske volilne komisije, s katero je bil zavržen predlog kandidature oziroma predlog za odpoklic odbornika občinskega ljudskega odbora, imajo vlagatelji kandidature oziroma predloga za odpoklic pravico do

pritožbe na Vrhovno sodišče LRS (senat za upravne spore). Pritožba mora biti vložena v 48 urah po prejemu odločbe. Sodišče mora izdati odločbo o pritožbi v 48 urah po prejemu pritožbe.

169. člen

Zoper vsako odločbo občinske volilne komisije, razen zoper odločbe iz prejšnjega člena, ima vsak kandidat in vsak volivec pravico do pritožbe na okrajno volilno komisijo oziroma na zbor občinskega ljudskega odbora, za katerega so bile volitve. Vsak kandidat in volivec lahko tudi opozori pristojni zbor občinskega ljudskega odbora na nepravilnosti pri delu volilnega odbora ali zbora volivcev glede predlaganja kandidatov.

Odbornik, o čigar odpoklicu se je glasovalo, in vsak volivec ima pravico, vložiti zoper odločbo občinske volilne komisije v zvezi z odpoklicem pritožbo na okrajno volilno komisijo, oziroma na zbor ljudskega odbora, katerega član je bil odbornik, čigar odpoklic je bil predlagan.

Pritožba se vloži do dneva volitev oziroma do dneva glasovanja o odpoklicu pri okrajni volilni komisiji, najpozneje pa pri pristojnem zboru ljudskega odbora.

Pritožba na zbor ljudskega odbora mora biti vložena najpozneje do sestanka verifikacijske komisije oziroma do sestanka mandatno-imunitetne komisije ljudskega odbora.

2. Kazenske določbe

170. člen

Kaznivo dejanje stori in se kaznuje z denarno kaznijo ali z zapornom do enega leta:

1. kdor s podkupovanjem vpliva na volivca ali na člana volilnega telesa, da bi pri volitvah ali odpoklicu odbornika ljudskega odbora glasoval ali ne glasoval za določenega kandidata oziroma glasoval za odpoklic ali proti odpoklicu odbornika, ali da bi sploh ne glasoval, ali da bi podpisal predlog kandidate ali predlog za odpoklic ali da bi odrekel svoj podpis;

2. volivec ali član volilnega telesa, ki več kot enkrat glasuje ali poizkuša glasovati pri volitvah za isti zbor ljudskega odbora ali pri glasovanju pri odpoklicu istega odbornika;

3. kdor pri volitvah ali pri glasovanju o odpoklicu glasuje ali poskuša glasovati namesto drugega pod njegovim imenom;

4. kdor v nasprotju z določbo 74. člena tega zakona pride na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem; kdor brez naročila predsednika volilnega odbora ukaže, da se pripelje oborožena sila na volišče, ali pa jo pripelje sám brez predsednikovega naročila;

5. kdor uniči, prikrije, poškoduje ali odnese kakšne listine o volitvah, ali o glasovanju o odpoklicu ali kakršenkoli predmet, ki je namenjen za volitve oziroma za glasovanje o odpoklicu.

171. člen

Kaznivo dejanje stori in se kaznuje z denarno kaznijo do 20 000 dinarjev ali s kaznijo zapora do dveh mesecev:

1. kdor se pri glasovanju nespodobno vede;

2. kdor potem, ko je glasoval ali ko se dožene, da ni vpisan v volilni imenik, na opomin predsednika volilnega odbora noče oditi z volišča;
3. kdor ovira delo volilnega odbora ali volilne komisije;
4. član volilnega odbora ali volilne komisije in vsaka druga oseba, ki na kakršenkoli način prekrši tajnost glasovanja.

172. člen

Za kaznivo dejanje ponarejanja, kršitve proste odločitve volivcev, oviranja uradne osebe pri opravljanju uradne dolžnosti, žalitve ali obrekovanja člana predsedstva zbora volivcev ali člana volilnega odbora ali volilne komisije pri izvrševanju njihove uradne dolžnosti in za vsako drugo kaznivo dejanje, ki je določeno v kazenskem zakoniku in je storjeno v zvezi z volitvami ali odpoklicu odbornikov ljudskih odborov, se kaznuje storilec po določbah kazenskega zakonika.

173. člen

Dejanja, ki so kazniva po tem zakonu in so storjena na volišču, vpiše volilni odbor v svoj zapisnik z navedbo storilčevega priimka, očetovega imena, rojstnega imena, poklica in prebivališča.

Ko konča volilna komisija svoje delo, naznani na podlagi zapisnikov vsa kazniva dejanja javnemu tožilcu, da sproži postopek.

DESETO POGlavJE

Prehodne in končne določbe

174. člen

Dokler ne bo sprejet zakon o samoupravljanju v občinah in okrajih, se uporabljajo glede sestave občinskih ljudskih odborov, delovnega področja občinskega zbora in zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, mandatne dobe ljudskih odborov ter povračila stroškov odbornikom, članom svetov, članom krajevnih odborov in članom drugih kolegijskih organov ljudskih odborov določbe zakona o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 29-366/57).

175. člen

Občinski zbor ima od 15 do 50 članov.

Okrajni zbor ima od 40 do 100 članov.

Zbor proizvajalcev občinskega oziroma okrajnega ljudskega odbora ima najmanj tri četrtine, največ pa toliko članov, kot občinski oziroma okrajni zbor.

V gornjih mejah se določi število članov posameznega zbora občinskega oziroma okrajnega ljudskega odbora s statutom občine oziroma okraja.

176. člen

Dokler ne bodo izvoljeni zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov, opravlja zadeve, ki so po tem zakonu dane v pristojnost obeh zborov občinskega ljudskega odbora, občinski ljudski odbor v dosedanji sestavi.

177. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije izda po potrebi navodila za izvrševanje tega zakona.

178. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

Ko začne veljati ta zakon preneha veljati zakon o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov (Uradni list LRS, št. 19-91/52 in 31-102/53).

OBRAZLOŽITEV

I. Osnutek zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov vnaša v dosedanji volilni sistem za volitve odbornikov v ljudske odbore nekatere bistvene spremembe, ki jih narekuje potreba po nadaljnji organizacijski izpolnitvi komunalne ureditve, in ki so kot načela že uveljavljena z zveznim zakonom o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev. Nova načela volilnega sistema zahtevajo večje spremembe in dopolnitve dosedanjega besedila republiškega zakona in deloma tudi njegove sistematike tako, da je bilo treba pripraviti nov zakon.

Osnutek zakona vsebuje v razmerju do sedanje ureditve te bistvene spremembe v volilnem sistemu za volitve odbornikov v ljudske odbore:

1. Zaradi uvedbe zbora proizvajalcev v občinah se ureja način volitev v te zборе; za te zборе veljajo v celoti načela, ki so veljala došlej za volitve v zборе proizvajalcev okrajnih ljudskih odborov.

2. Uvajajo se posredne (delegatske) volitve v okrajni zbor in v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora. Odbornike v okrajni zbor volijo izmed sebe člani občinskih zborov z območja okraja; Odbornike v zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora volijo izmed sebe člani zborov proizvajalcev občinskih ljudskih odborov z območja okraja.

3. Uvaja se občinska volilna komisija, ki vodi volitve odbornikov v občinski ljudski odbor in glede teh volitev skoraj v celoti prevzema dosedanje funkcije okrajne volilne komisije.

II. Osnutek uveljavlja v prehodnih in končnih določbah nekatere določbe zveznega zakona o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev kot republiške norme; gre za določbe materialnega značaja, ki urejajo vprašanja sestave in dela ljudskih odborov, tedaj za vprašanja, ki bodo morala biti v celoti na novo urejena z novimi predpisi o občinah in okrajih.

V prehodnih in končnih določbah se na novo določa tudi število odbornikov ljudskih odborov; najvišje število za občinski zbor, ki znaša po zveznem zakonu 70 odbornikov, se znižuje na 50 odbornikov.

AMANDMAJI

Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS k predlogu zakona o volitvah
in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov

8. člen

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Za odbornika občinskega ljudskega odbora je izvoljen tisti izmed kandidatov, oziroma so izvoljeni tisti izmed kandidatov, ki so dobili večino glasov vseh volivcev v volilni enoti. Če je bilo pri volitvah najmanj dvakrat toliko kandidatov, kot je treba v volilni enoti izvoliti odbornikov, so izvoljeni tisti izmed kandidatov, ki so dobili največ glasov.«

12. člen

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Če je bil odpoklican odbornik občinskega ljudskega odbora, ki je bil izvoljen za odbornika okrajnega ljudskega odbora, mu preneha tudi mandat odbornika v okrajnem ljudskem odboru.«

44. člen

Na koncu besedila zadnjega odstavka se dodajo tele besede: »Če je za enega ali več kandidatov, ki niso dobili večine glasov, glasovalo več kot 40 % navzočih volivcev, večino glasov pa je dobil en sam kandidat oziroma manj kot dvojno število kandidatov, če je treba izvoliti v volilni enoti več odbornikov, so sprejeti tudi tisti kandidati, ki so dobili več kot 40 % glasov navzočih volivcev.«

88. člen

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Ponovne volitve se opravijo tudi takrat, kadar v primeru iz prvega stavka prvega odstavka 8. člena niti en kandidat oziroma toliko kandidatov, kot je treba izvoliti odbornikov ni dobilo potrebne večine glasov. Pri ponovnih volitvah je izvoljen tisti izmed kandidatov, ki je dobil največ glasov, vendar le glede tistih kandidatov, ki niso dobili večine glasov.«

93. člen

V četrtem odstavku se beseda »občinska« zamenja z besedo »okrajna«.

154. člen

V drugi vrsti se beseda »občinski« zamenja z besedo »okrajni«.

155. člen

V prvem odstavku se beseda »občinska« zamenja z besedo »okrajna«.

156. člen

V prvem odstavku se v drugi vrsti za besedo »roku« vstavi beseda »okrajna«.

157. člen

V prvem odstavku se beseda »občinska« zamenja z besedo »okrajna«.

168. člen

V prvem odstavku se za besedo »kandidature« vstavijo besede »in zoper odločbo okrajne volilne komisije, s katero je bil zavrnen«.

169. člen

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Odbornik, o čigar odpoklicu se je glasovalo, in vsak volivec ima pravico, vložiti zoper odločbo okrajne volilne komisije v zvezi z odpoklicem pritožbo na Republiško volilno komisijo oziroma na zbor ljudskega odbora, katerega član je bil odbornik, čigar odpoklic je bil predlagan.

174. člen

V četrti vrsti se vstavijo za besedami »ljudskih odborov« besede »glede volilnih imenikov za volitve odbornikov v zборе proizvajalcev občinskih odborov«.

176. člen

V drugi vrsti se vstavijo za besedami »obeh zborov« besede »ali posameznega zbora«.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 10. julija 1957 obravnaval predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov.

Nova načela, ki jih je uveljavil zakon o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev glede posrednih volitev v okrajni zbor in zbor proizvajalcev in uvedba zbora proizvajalcev v občinah se nujno odražajo v predloženem zakonu.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je mnenja, da celotni razvoj komunalnega sistema terja ureditev ustreznega volilnega sistema, ki mora vsebovati kot bistveni element, povezavo občine in okraja kot skupnosti komun. Ta zahteva v našem nadaljnjem razvoju je uresničena s predloženim zakonom in v ničemer ne zmanjšuje demokratizma v našem celotnem sistemu, ampak ga nasprotno pogloblja, saj vsak odbornik okrajnega ljudskega odbora odgovarja

občini in posredno volivcem. Ta odgovornost in večja povezanost občin in okraja je usmerjena k večjemu delovnemu efektu, k operativnosti dela ter nakazuje razvijanje predstavniških organov v delovne organe.

Ustanovitev zbora proizvajalcev v občinah se posredno odraža tudi v predloženem zakonu. Pri dosedanjih pristojnostih občinskega ljudskega odbora na gospodarskih področjih te pristojnosti niso mogle priti docela do izraza zaradi premajhne povezanosti s proizvajalci. S prenosom novih pristojnosti, zlasti na gospodarskih področjih, brez zbora proizvajalcev v občini sploh ni mogoče uspešno delo občinskega ljudskega odbora.

Posredne volitve ter ustanovitev zbora proizvajalcev v občinah dopolnjujejo celotni komunalni sistem ter ga krepijo in razvijajo. Zato je odbor za organizacijo oblasti in uprave mnenja, da predlog zakona v organizacijskem smislu uresničuje načela, postavljena v zveznem zakonu o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev ter ga je zato v načelu, podrobnostih in v celoti sprejel.

Pri podrobni obravnavi predloga zakona je odbor sprejel k prvemu odstavku 62. člena naslednjo spremembo oziroma dopolnitev:

V tretji vrsti 1. odstavka se besedilo »na svoji razglasni deski«, črta ter nadomesti z besedilom »na razglasni deski občinskega ljudskega odbora.«

Pri podrobni obravnavi 175. člena, ki ureja vprašanje sestave ljudskih odborov in rešuje vprašanja, ki bodo morala biti v celoti na novo urejena z novimi predpisi o občinah in okrajih pa je odbor bil mnenja, da se za okrajni zbor določa še vedno prevelika sestava. Ne samo, da večji sestav okrajnega ljudskega odbora povečuje stroške za seje in delo ljudskega odbora, ampak ovira prevelik sestav tudi njegovo delo. Zato odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga, naj se v 175. členu drugi odstavek dopolni tako, da se glasi: »Okrajni zbor ima od 40 do 80 članov.«

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je obravnaval tudi spremembe in dopolnitve, ki jih je predlagal Izvršni svet ter se je z njimi strinjal. Te spremembe predlog zakona v nekaterih določbah še izboljšujejo. Tako na primer te spremembe in dopolnitve določajo, da preneha mandat odborniku okrajnega ljudskega odbora, če so ga odpoklicali volivci kot odbornika občinskega ljudskega odbora.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškemur zboru, da sprejme zakon o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagata pristojna odbora.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Janeza Petroviča.

Št. R 216/1-57.

Ljubljana, dne 10. julija 1957.

Poročevalec:
Janez Petrovič l. r.

Predsednik:
Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 11. julija 1957 razpravljajl o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov in ga v načelu sprejel.

Odbor je v načelni obravnavi opozoril na vprašanje pristojnosti naših zborov proizvajalcev, ki bi jih bilo treba na podlagi že nekajletnih izkušenj in dela na novo urediti in razširiti, tako da bi vsi zbori proizvajalcev od občinskega ljudskega odbora do Zvezne ljudske skupščine v bodoče enakopravno soodločali na dosti širšem področju vprašanj kot doslej. Po mnenju odbora so tudi vprašanja prosvetne, kulturne, šolske in zdravstvene politike ter vprašanja na primer volitev univerzitetnega in fakultetnih svetov taka, da bi sodelovanje proizvajalcev pri teh vprašanjih lahko samo koristilo.

Pri podrobni obravnavi je odbor sprejel vse amandmaje odbora za organizacijo oblasti in uprave k predlogu zakona. Zakonodajni odbor pa je sprejel še naslednje spremembe in dopolnitve:

15. člen: V predzadnji vrsti drugega odstavka naj se črtajo besede »to volivca« in namesto njih vnesejo besede »jih to«.

32. člen: V prvi vrsti naj se beseda »morejo« nadomesti z besedo »morajo«.

35. člen: V prvi vrsti naj se za besedami »Zbori volivcev« postavi vejica.

46. člen: V tretjem odstavku, prva vrsta, naj se za besedo »volivcev« črta vejica.

V tretji vrsti istega odstavka naj se namesto besede »overitelji« vstavi beseda »overovateljev«.

V sedmi vrsti naj se za besedami »kandidacijske komisije« napravi podpičje.

47. člen: Točka štiri naj se glasi: »4. priimek, očetovo ime, rojstno ime in prebivališče kandidatov«.

V zadnjem odstavku, v prvi vrsti, naj se črtajo besede »na zboru volivcev«.

49. člen: Na koncu prve vrste naj se črta besedica »ki«.

51. člen: V drugi točki naj se za besedami »volilna enota« napravi vejica.

V tretji točki naj se za besedo »očetovo« črta besedica »in« in mesto nje vstavi vejica.

56. člen: Prvi odstavek naj se glasi: »Če volilna komisija ugotovi, da polovica ali več predlaganih kandidatov nima pravice biti...«

V drugem odstavku, v prvi vrsti, naj se beseda »pravico« nadomesti z besedo »pravice«.

Prvi stavek tretjega odstavka naj se glasi: »Če je za isto osebo vložena kandidatura v več kot eni volilni enoti, ali pa za odbornika občinskega zbora in za odbornika zbora proizvajalcev istega občinskega ljudskega odbora, zavrne volilna komisija glede te osebe kandidaturo, ki je pozneje...«

66. člen: V predzadnji vrsti zadnjega odstavka naj se za besedo »komisije« črta podpičje in mesto njega vstavi vejica.

69. člen: V prvi vrsti tretje točke naj se črta besedica »iz«.

71. člen: Zadnji stavek tega člena naj se glasi: »Straža ne sme do sedme ure drugega jutra nikogar in z nobenim izgovorom pustiti v glasovalni prostor«.

74. člen: V drugem stavku naj se za besedo »treba« postavi vejica.

76. člen: Črta naj se prvi stavek tega člena.

83. člen: V predzadnji vrsti četrtega odstavka naj se za besedo »dognati« postavi vejica.

Pred 155. členom naj se v podnaslovu za besedo »predloga«, postavi podpičje.

172. člen: V peti vrsti naj se beseda »odpoklicu« nadomesti z besedo »odpoklicem«.

178. člen: V prvi vrsti drugega odstavka naj se za besedami »za zakon« postavi vejica.

Odbor se strinja tudi z dopolnitvijo, ki jo je sprejel zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev k prvemu odstavku 2. člena predloga zakona.

Odbor je v celoti in v podrobnostih soglasno sprejel predlog zakona in predlaga Republiškem zboru, da ga sprejme.

Za svojega poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca dr. Miho Potočnika.

Št. R 216/2-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:

Dr. Miha Potočnik l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 11. julija 1957 obravnaval predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov ter soglasno sklenil, da predlog zakona sprejme tako v načelu kot v podrobnostih.

Ker se pri razpravi v načelu ni prijavil noben ljudski poslanec, je odbor prešel na razpravo v podrobnostih. Odbor podaja svoj spremenjevalni predlog k prvemu odstavku 2. člena, tako da naj bi se besedilo: »ki so zaposleni v proizvodnji, prevozništvu in trgovini...«, nadomestilo z besedilom: »ki so zaposleni v proizvodnji, prometu, trgovini in gostinstvu...«.

Sedanje besedilo je sicer formalno povzeto po ustavnem zakonu, vendar smatra odbor, da zlasti izraz »prevoznništvo« ne zajame vsega prometa, ter bi bili na ta način izključeni delavci pošte, telegrafa in telefona, eventualno tudi drugi delovni kolektivi s področja prometa, če se ustrezna podjetja ne pečajo s prevozništvom. To pa gotovo ni intencija tega zakona. S tako popravljenim

besedilom pa bi se točneje definiral krog volivcev, ki volijo v zbor proizvajalcev, poleg tega pa bi tako popravljeno besedilo tudi formalno ne bilo v nasprotju z ustavnim zakonom.

Zakonodajni odbor je sprejel tudi vse dopolnitve in spremembe, ki jih je naknadno predložil Izvršni svet, ter spremembo 62. člena zakona v obliki, kot jo je sprejel odbor za organizacijo oblasti in uprave. Prav tako se strinja z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki jih je k predlogu zakona sprejel zakonodajni odbor Republiškega zbora.

Za svojega poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Stupana.

Št. P 84/1-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:

Franc Stupan l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O OBMOČJIH OKRAJEV IN OBČIN V LJUDSKI REPUBLIKI SLOVENIJI

1. člen

Odpravita se okraj Kočevje in okraj Ptuj.

Območje okraja Kočevje se priključi deloma območju okraja Ljubljana, deloma pa območju okraja Novo mesto, območje okraja Ptuj pa v celoti območju okraja Maribor.

2. člen

Odpravijo se tele občine:

- a) v okraju Celje občina Planina pri Sevnici;
- b) v dosedanem okraju Kočevje občina Draga-Loški potok in občina Predgrad;
- c) v dosedanem okraju Ptuj občina Borl, občina Cirkovce, občina Dester-
nik, občina Juršinci in občina Videm.

Območje občine Planina pri Sevnici se priključi k območju občine Šentjur pri Celju.

Območje občine Draga-Loški potok se priključi območju občine Sodražica, območje občine Predgrad pa deloma območju občine Kočevje in deloma območju občine Črnomelj.

Območje občine Borl se priključi območju občine Gorišnica, območje občine Cirkovce se priključi deloma območju občine Ptuj, deloma pa območju občine Rače, območje občine Desternik se priključi območju občine Ptuj, območje občine Juršinci se priključi deloma območju občine Gorišnica, deloma pa območju občine Ptuj, območje občine Videm pa se priključi območju občine Ptuj.

3. člen

Spremene se meje med naslednjimi občinami:

1. meja med občino Maribor—Tezno in občino Ptuj tako, da se k. o. Starše z naseljem Starše, k. o. Vumpah z naseljem Vumpah in k. o. Zlatoličje z naseljem Zlatoličje, vse v občini Ptuj, priključijo območju občine Maribor-Tezno;

2. meja med občino Rače in občino Ptuj tako, da se k. o. Prepolje (del) z naseljem Prepolje in naseljem Trniče v občini Ptuj, priključi območju občine Rače.

4. člen

Glede na določbe prejšnjih členov se izvršijo v zakonu o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list LRS, št. 24-119/55) tele spremembe:

I.

V 2. členu zakona se črta besedilo pod točko 3, in besedilo pod točko 10.

II.

V 3. členu zakona pod I »Okraj Celje« se črta točka 5 »Občina Planina pri Sevnici« s celotnim besedilom, besedilo točke 8 »Občina Šentjur pri Celju« pa se dopolni tako, da se glasi:

8. Občina Šentjur pri Celju (sedež Šentjur pri Celju)

Brezje:	Brezje pri Dobjem, Škarnice, Večje Brdo, Završe pri Dobjem
Dobrina:	Dobrina, Hrastje
Dolga gora:	Bobovo pri Ponikvi, Dolga gora
Golobinjek:	Doropolje, Golobinjek pri Planini, Vejice, Visočje
Goričica (del):	Cerovec, Goričica, Proseniško
Grobelno:	Brezje ob Slomu, Grobelno (del), Stopče
Javorje:	Drobinsko, Javorje
Kalobje:	Jazbin vrh, Kalobje, Kostrivnica, Podlešje, Vodice pri Kalobju
Kameno:	Botričnica, Kameno
Kranjčica:	Hruševac, Kranjčica
Loka pri Žusmu:	Loka pri Žusmu
Lokarje:	Lokarje
Loke pri Planini:	Brdo, Loke pri Planini, Tajhte
Lopaca:	Krivica, Lopaca
Marija Dobje:	Jarmovec, Laze pri Dramljah, Marija Dobje, Svetelka
Marijina vas (del):	Podpeč nad Marofom, Prapretno
Mrzlo polje (del):	Laziše
Ostrožno (del):	Ostrožno pri Ponikvi (del)
Paridol:	Jelce, Košnica, Paridol
Planina:	Planina pri Sevnici
Planinca:	Osredek, Planinca
Planinska vas:	Planinska vas, Planinski vrh, Podvine

Pletovarje:	Grušce, Pletovarje
Podgrad:	Podgrad, Vrbeno
Ponikva:	Boletina, Podgaj, Ponikva, Uniše
Ponkvetica (del):	Okrog, Ponkvetica, Srževica
Presečno:	Hrušovje, Presečno, Žegar
Rifnik:	Podgorje, Podreševno, Rifnik, Šibenik
Slatina:	Dobovec pri Ponikvi, Slatina pri Ponikvi
Slivnica pri Celju:	Sele, Slivnica pri Celju, Turno, Vodice pri Slivnici, Voglajna
Straška gorca:	Dobje pri Lesičnem, Straška gorca
Suho:	Dobje pri Planini, Gorica pri Dobjem, Jezerce pri Dobjem, Ravno, Repuš, Slatina pri Dobjem, Suho
Sv. Ilj:	Dramlje, Jazbine, Spodnje Slemene, Straža na Gori, Zalog pod Uršulo, Zgornje Slemene
Sv. Jurij:	Bezovje pri Šentjurju, Šentjur pri Celju
Sv. Primož:	Primož pri Šentjurju, Trnovec pri Dramljah
Sv. Rozalija:	Repno, Zlateče pri Šentjurju
Sv. Urban:	Gorica pri Slivnici, Rakitovec, Tratna ob Voglajni
Sv. Uršula:	Razbor, Šedina, Vodule
Sv. Vid:	Podlog pod Bohorjem, Podpeč pri Šentvidu, Šentvid pri Planini
Tratna:	Črnolica, Nova vas pod Rifnikom, Tratna pri Grobelnem
Vezovje:	Trno, Trška gorca, Vezovje
Voduce:	Bukovje pri Slivnici, Voduce
Vodruž:	Jakob pri Šentjurju, Sotensko pod Kalobjem, Vodruž
Zagaj:	Hotunje, Luterje, Zagaj pri Ponikvi
Zgornje Selce (del):	Zgornje Selce.

III.

V 3. členu zakona pod III »Okraj Kočevje« se črta celotno besedilo.

IV.

V 3. členu zakona pod VI »Okraj Ljubljana« se doda:

- a) za točko 2 »Občina Cerknica« nova točka 2a »Občina Dobropolje« s celotnim dosedanjim besedilom pod III., točka 1;
- b) za točko 7 »Občina Kamnik« nova točka 7a »Občina Kočevje«, ki se glasi:

7a Občina Kočevje (sedež Kočevje)

Območje občine Kočevje obsega:

a) mesto Kočevje

Katastrske občine:	naselja:
Kočevje (del):	Kočevje (del)
Mahovnik (del):	Kočevje (del)

b) Druge katastrske občine in naselja:

Banja loka:	Banja loka, Briga, Drežnik, Jesenov vrt, Nova sela, Puc, Rake, Stružnica
Borovec:	Borovec pri Kočevski Reki

Bosljiva loka:	Bosljiva loka, Grintovec pri Osilnici, Ložec, Mitroviči, Ribjek, Srobotnik ob Kolpi
Brezje:	Laze pri Oneku, Staro Brezje
Briga:	Dolnja Briga, Gornja Briga, Preža
Bukova gora (del):	Bukova gora
Čeplje:	Brezovica pri Predgradu, Čeplje, Kralji, Vimolj pri Predgradu
Črni potok:	Črni potok pri Kočevju, Zajčje polje
Dol:	Dol—Hreljin, Laze pri Predgradu, Vrt
Fara:	Fara, Padovo pri Fari, Slavski laz
Gotenica:	—
Hrib:	Hrib pri Koprivniku
Knežja lipa:	Knežja lipa
Nemška loka:	Nemška loka
Koblarji:	Dolnje Ložine, Gornje Ložine, Koblarji, Mrtvice (del), Nove Ložine
Koče:	Koče, Mlaka pri Kočevski Reki, Primoži
Kočevje (del):	Šalka vas (del)
Kočevska Reka:	Kočevska Reka, Mokri potok, Sadni hrib
Koprivnik:	Koprivnik
Kumrova vas:	Svetli potok
Kuželj:	Gladloka, Grivac, Kuželič, Kuželj, Laze pri Kostelu, Petrina
Livold:	Dolga vas, Livold
Mačkovec:	Mačkovec, Onek
Mahovnik (del):	Mahovnik
Mala gora:	Mala gora
Mozelj:	Kačji potok, Kočarji, Mozelj, Suhi potok
Novi Lazi:	Morava, Novi Lazi, Ograja
Osilnica:	Bezgovica, Križmani, Malinišče, Osilnica, Padovo pri Osilnici, Podvrh, Sela, Spodnji Čačič, Strojiči, Zgornji Čačič
Pirče:	Hrib pri Fari, Jakšiči, Pirče, Planina, Potok, Štajer, Vas
Podsténice (del):	—
Polom:	Polom, Seč, Vrbovec
Predgrad:	Jelenja vas, Paka pri Predgradu, Predgrad
Rajhenav:	Podstena, Rajhenav
Rajndol:	Grgelj (del), Podlesje (del), Rajndol
Smuka (del):	Komolec, Smuka, Topla reber
Spodnji log:	Lapinjé, Podlesje (del), Spodnja Bilpa, Spodnji log
Stara cerkev:	Breg pri Kočevju, Gorenje, Konca vas, Mlaka pri Kočevju, Mrtvice (del), Slovenska vas, Stara cerkev
Stari breg:	Kleč, Stari breg
Stari log:	Pugled pri Starem logu, Stari log
Suhor:	Ajbelj, Dolenja žaga, Dolenji potok, Gorenja žaga, Gorenji potok, Grgelj (del), Kaptol, Kostel, Lipovec pri Kostelu, Podstene pri Kostelu, Rajšele, Selo pri Kostelu, Srednji potok, Stelnik, Suhor, Vimolj, Zapuže pri Kostelu
Škrilj:	Kuhlerji, Muha vas, Škrilj, Zdihovo
Štalcerji:	Rogati hrib, Štalcerji

Vrh: Brsnik, Colnarji, Delač, Dren, Gotenc, Krkovo nad Faro, Maverč, Oskrt, Poden, Sapnik, Tišhenpolj, Vrh pri Fari
 Željne: Cvišlerji, Klinja vas, Šalka vas (del), Željne
 Žurge (del): Belica, Bezgarji, Papeži, Žurge

c) za točko 7a »Občina Kočevje« nova točka 7b »Občina Lašče« s celotnim dosedanjim besedilom pod III, točka 4;

č) za točko 22 »Občina Moravče« nova točka 22a »Občina Ribnica« s celotnim dosedanjim besedilom pod III, točka 6;

d) za točko 22a »Občina Ribnica« nova točka 22b »Občina Sodražica«, ki se glasi:

22b Občina Sodražica (sedež Sodražica)

Draga: Draga, Glašuta, Lazec, Novi kot, Podpreska
 Gora: Betonovo, Janeži, Kračali, Kržeti, Petrinci
 Hrib: Hrib-Loški potok, Srednja vas-Loški potok, Šegova vas
 Retje: Mali log, Retje
 Sodražica: Brinovšičica, Črnc (del), Graben, Hojče, Jelovec, Sodražica
 Sv. Gregor (del): Črnc (del)
 Trava: Podplanina, Srednja vas pri Dragi, Stari kot, Trava
 Travnik: Travnik
 Vinice: Gorenji Lazi, Hudi konec, Preska, Sinovica, Vinice, Zapotok
 Zamostec: Lipovšica, Nova Štifta, Ravni dol, Zamostec
 Žimarice: Globel, Podklanec, Žimarice
 Žurge (del): Črni potok pri Dragi, Pungert«.

V.

V 3. členu zakona pod VII »Okraj Maribor« se doda:

a) za točko 2 »Občina Dravograd« nova točka 2a »Občina Gorišnica«, ki se glasi:

2a Občina Gorišnica (sedež Gorišnica)

Belski vrh: Belski vrh
 Borovci: Borovci
 Bratislavci: Bratislavci
 Bresnica: Bresnica, Preclava
 Brezovec: Brezovec
 Bukovci: Bukovci
 Cirkulane: Cirkulane
 Cvetkovci: Cvetkovci
 Dolane: Dolane
 Drenovec: Drenovec
 Formin: Formin
 Gajevci: Gajevci, Placerovci
 Gorenjski vrh: Gorenjski vrh
 Goričak: Goričak
 Gorišnica: Gorišnica

Gradišča:	Gradišča
Gruškovec:	Gruškovec
Hlaponci:	Hlaponci
Hrastovec:	Hrastovec
Korenjak:	Korenjak
Mali Okič (del):	Mali Okič (del)
Mala vas:	Mala vas
Medribnik:	Medribnik
Meje:	Meje
Mezgovci:	Mezgovci ob Pesnici
Moškanjci:	Cunkovci, Moškanjci
Muretinci:	Muretinci
Osluševeci:	Osluševeci
Paradiž:	Paradiž
Pestike:	Pestike
Podgorci:	Podgorci
Pohorje:	Pohorje
Polenci:	Brezovci, Lasigovci, Polenci
Polenšak:	Polenšak
Prerad:	Prerad (del), Strmec pri Polenšaku
Pristava:	Pristava
Prvenci:	Prvenci, Strelci
Slatina:	Slatina
Slomi:	Slomi, Strejaci, Žamenci
Sobetinci:	Sobetinci
Stojnci:	
Tibolci:	Prerad (del), Tibolci
Turški vrh:	Turški vrh
Veliki vrh:	Veliki vrh
Zagojiči:	Zagojiči
Zamušani:	Zamušani
Zavrč:	Zavrč.

b) Za točko 3 »Občina Lenart« nova točka 3a »Občina Lešje« s celotnim dosedanjim besedilom pod X, točko 6;

c) točka 7 »Občina Maribor-Tezno« se dopolni tako, da se glasi:

7 Občina Maribor-Tezno (sedež Maribor)

Območje občine Maribor-Tezno obsega:

a) mesto Maribor (del)

katastrske občine:	naselja:
Pobrežje:	Maribor (del)
Razvanje (del):	Maribor (del)
Sv. Magdalena (del):	Maribor (del)
Tezno:	Maribor (del)

b) druge katastrske občine in naselja:

Bohova:	Bohova, Maribor (del)
Ciglenca:	Ciglenca

Čreta:	Čreta
Dogoše:	Dogoše, Maribor (del)
Hočko Pohorje:	Hočko Pohorje
Jablance:	Jablance
Loka:	Loka Rošnja
Pivola:	Pivola
Polana:	Polana
Radizel:	Radizel
Rogoza:	Rogoza
Skoke (del):	Dobrovce, Skoke
Slivnica:	Slivnica pri Mariboru
Slivniško Pohorje:	Planica (del), Slivniško Pohorje
Spodnja Korena:	Spodnja Korena
Spodnje Hoče:	Spodnje Hoče
Spodnji Duplek:	Spodnji Duplek
Starše:	Starše
Sv. Martin pri Vurbergu:	Dvorjane
Sv. Miklavž:	Miklavž na Dravskem polju
Vumpah:	Vumpah
Završka vas:	Zgornji Duplek (del)
Zimica:	Zimica
Zrkovci:	Maribor (del), Zrkovci
Zgornja Korena:	Zgornja Korena
Zgornje Hoče:	Zgornje Hoče
Zgornji Duplek:	Zgornji Duplek (del)
Zlatoličje:	Zlatoličje
Žikarce (del):	Žikarce«.

c) Za točko 7 »Občina Maribor-Tezno« nova točka 7a »Občina Ormož« s celotnim dosedanjim besedilom pod X točka 7;

d) za točko 9 »Občina Poljčane« nova točka 9a »Občina Ptuj«, ki se glasi:

9a Občina Ptuj (sedež Ptuj)

Območje občine Ptuj obsega:

a) mesto Ptuj:

katastrske občine:	naselja:
Krčevina	
pri Ptuj (del):	Ptuj (del)
Ptuj:	Ptuj (del)
Spodnji Breg (del):	Ptuj (del)
Zgornji Breg:	Ptuj (del)

b) druge katastrske občine in naselja:

Apače:	Apače, Kidričevo (del)
Belavšek:	Belavšek
Biš:	Biš
Bišečki vrh:	Bišečki vrh, Črmlja, Črmljenšak, Sojak
Bodkovci:	Bodkovci

Brstje:	Brstje, Budina
Cirkovce:	Cirkovce
Desenci:	Desenci, Gomilci
Desternik:	Desternik
Dežno:	Dežno pri Podlehniku
Dolič:	Dolič
Dornava:	Dornava
Dragonja vas:	Dragonja vas
Dragovič:	Dragovič
Dravci:	Dravci, Soviče
Dravinjski vrh:	Dravinjski vrh
Drbetinci:	Drbetinci
Drstelja:	Drstelja
Gorečja vas:	Gorečja vas, Kungota pri Ptuju, Njiverce
Gorca:	Gorca
Gradiščak:	Gradiščak
Gradišče:	Gradišče
Grajena:	Grajena
Grajenščak:	Grajenščak
Grlinci:	Grlinci
Gruškovje:	Gruškovje
Hajdina:	Spodnja Hajdina, Zgornja Hajdina
Hajdoše:	Hajdoše
Hvaletinci:	Hvaletinci, Rjavci (del)
Jablovec:	Jablovec
Janežovci:	Janežovci, Placar
Janežovski vrh:	Janežovski vrh
Jiršovci:	Gomila, Jiršovci
Jurovci:	Jurovci, Tržec
Juršinci:	Juršinci
Kicar:	Kicar
Kozminci:	Kozminci
Krčevina	
pri Ptuju (del):	Krčevina pri Ptuju, Orešje, Rabeljčja vas, Štuki, Vičava
Krčevina	
pri Vurbergu:	Krčevina pri Vurbergu
Kukava:	Kukava
Lancova vas:	Lancova vas
Levanjci:	Levanjci
Ljubstava:	Ljubstava
Ločič:	Ločič
Ločki vrh:	Ločki vrh
Ložina:	Ložina
Markovci:	Markovci
Majski vrh:	Majski vrh
Mala Varnica:	Mala Varnica
Mali Okič (del):	Mali Okič (del)
Mestni vrh:	Mestni vrh
Mihovce:	Mihovce

Mostje:	Gabernik, Mostje
Nova vas	
pri Markovcih:	Nova vas pri Markovcih
Nova vas pri Ptuju:	Nova vas pri Ptuju
Novinci:	Andrenci (del), Smolinci (del), Župetinci (del)
Pacinje:	Pacinje
Pleterje:	Pleterje
Pobrežje:	Podbrežje (del), Videm pri Ptuju
Podlehnik:	Podlehnik
Podvinci:	Podvinci
Pongerce:	Pongerce
Repišče:	Repišče
Rjavci:	Gibina, Rjavci (del)
Rodni vrh:	Rodni vrh
Rogoznica:	Rogoznica, Žabjak
Rotman:	Rotman
Sakušak:	Sakušak
Sedlašek:	Sedlašek
Sela:	Barislovci, Sela
Senčak:	Senčak pri Juršincih
Skorba:	Skorba
Skorišnjak:	Skorišnjak
Slavšina:	Slavšina
Slovenja vas:	Slovenja vas
Spodnje Jablane:	Spodnje Jablane
Spodnji Breg (del):	Draženci, Podbrežje (del)
Spodnji Leskovec:	Spodnji Leskovec, Strmec pri Leskovcu
Spodnji Velovlek:	Spodnji Velovlek
Spuhlja:	Spuhlja
Stanošina:	Stanošina
Starošince:	Starošince
Strajna:	Strajna
Stažgojnca (del):	Stažgojnca
Svetinci:	Svetinci, Zasadi
Sv. Lovrenc	
na Drav. polju:	Kidričevo (del), Lovrenc na Dravskem polju
Šturmovci:	Šturmovci
Šikole:	Gaj (del), Šikole
Trnovska vas:	Trnovska vas
Trnovski vrh:	Strmec pri Desterniku, Trnovski vrh
Trdobjci:	Trdobjci
Trnovec:	Trnovec
Vareja:	Vareja
Velika Varnica:	Velika Varnica
Veliki Okič:	Veliki Okič
Vitomarci:	Vitomarci
Vintarovci:	Vintarovci
Zabovci:	Zabovci
Zagorci:	Zagorci

Zakl:	Zakl
Zgornja Pristava:	Popovci, Zgornja Pristava
Zgornje Jablane:	Zgornje Jablane
Zgornji Leskovec:	Berinjak, Zgornji Leskovec
Zgornji Velovlek:	Zgornji Velovlek
Župečja vas:	Kidričevo (del), Župečja vas.

e) Točka 10 »Občina Rače« se dopolni tako, da se glasi:

10 Občina Rače (sedež Rače)

Fram:	Fram
Gorica:	Brunšvik (del), Spodnja Gorica, Zgornja Gorica
Hotinja vas:	Hotinja vas
Ješenca:	Ješenca, Požeg
Kopivnik:	Kopivnik
Loka:	Loka pri Framu
Morje:	Morje
Orehova vas:	Orehova vas
Podova:	Brezula, Brunšvik (del), Podova
Planica:	Planica (del)
Prepolje:	Brunšvik (del), Prepolje, Trniče
Rače:	Rače
Ranče:	Ranče
Skoke (del):	Dravski dvor
Sv. Marjeta na Drav. polju:	Brunšvik (del), Marjeta na Dravskem polju.

f) Za točko 15 »Občina Slovenska Bistrica« nova točka 15a »Občina Središče« s celotnim dosedanjim besedilom pot X, točka 9.

VI.

V 3. členu zakona pod IX »Okraj Novo mesto« točka 1 »Občina Črnomelj« se dopolni besedilo tako, da se glasi:

1 Občina Črnomelj (sedež Črnomelj)

Območje občine Črnomelj obsega:

a) mesto Črnomelj:

katastrske občine:	naselja:
Črnomelj:	Črnomelj
Loka (del):	Kočevje, Loka pri Črnomlju, Vojna vas

b) druge katastrske občine in naselja:

Adlešiči:	Adlešiči, Dolenjci, Fučkovci, Gorenjci pri Adlešičih, Jankoviči (del), Mala Sela, Pobrežje, Purga, Velika Sela, Vrhovci
Bedenj:	Bedenj, Jankoviči (del), Pribinci
Belčji vrh:	Belčji vrh, Črešnjevce pri Dragatušu, Knežina, Mala Lahinja
Bojanci:	Bojanci

Bukova gora (del):	—
Butoraj:	Butoraj, Velika Lahinja, Zorenci
Damelj:	Damelj
Dobliče:	Blatnik pri Črnomlju, Dobliče, Doblička gora, Jerneja vas, Kanižarica
Dolenja Podgora:	Dolenja Podgora, Gorenja Podgora, Zagozdac
Dragatuš:	Dragatuš, Mali Nerajec, Obrh pri Dragatušu, Pusti Gradac, Veliki Nerajec, Zapudje
Golek:	Brdarci, Breznik, Golek, Podlog, Sela pri Dragatušu, Šipek
Gradac (del):	Vranoviči
Griblje:	Dragoši, Griblje
Hrast pri Vinici::	Hrast pri Vinici, Perodina
Krasinec (del):	Cerkvišče
Loka (del):	Čudno selo, Dolenja vas pri Črnomlju, Svibnik
Marindol:	Marindol, Miliči, Paunoviči
Mavrlen:	Bistrica, Grič pri Dobličah, Jelševnik, Mavrlen, Miklarji, Stražnji vrh
Nova Lipa:	Drežnik, Nova Lipa
Petrova vas:	Gornja Paka, Mihelja vas, Petrova vas, Rožanec, Ručetna vas
Preloka:	Balkovci, Preloka, Zilje
Radenci:	Dečina, Dolenji Radenci, Gorenji Radenci, Srednji Radenci
Sinji vrh:	Breg pri Sinjem vrhu, Dalnje njive, Draga pri Sinjem vrhu, Gorica, Sinji vrh, Špeharji
Sodevci:	Sodevci
Stara Lipa:	Dolenji Suhor pri Vinici, Gornji Suhor pri Vinici, Stara Lipa
Stari trg ob Kolpi:	Deskova vas, Kot ob Kolpi, Kovača vas, Močile, Prelesje, Stari trg ob Kolpi
Talčji vrh:	Dolnja Paka, Lokve, Naklo, Otovec, Rodine, Rožič vrh, Sela pri Otovcu, Talčji vrh, Tušev dol, Zajčji vrh
Tanča gora:	Dragovanja vas, Kvasica, Tanča gora
Tribuče:	Tribuče
Učakovci:	Kovačji grad, Sečje selo, Učakovci, Vukovci
Vinica:	Drenovec, Golek pri Vinici, Ogulin, Podklanec, Vinica
Zastava:	Desinec, Zastava
Žuniči:	Žuniči.«

VII.

V 3. členu zakona pod X »Okraj Ptuj« se črta celotno besedilo.

5. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin
v Ljudski republiki Sloveniji

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svojih sejah 21. junija in 10. julija 1957 obravnaval predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v LRS.

Na območju LRS obstajajo še nekatere majhne občine, ki so glede na gospodarsko zmogljivost, na število prebivalstva ter kadre, ki jih imajo, pravzaprav ostale na stopnji administrativnih občin. Tako obstajajo bistvene razlike v tempu razvoja med posameznimi občinami. Ekonomsko močnejše občine so sposobnejše za opravljanje nalog in pristojnosti, ki so jim bile že do zdaj zapuane. Majhne in ekonomsko slabše občine v nekaterih primerih zaostajajo za splošnim razvojem in ne morejo niti objektivno niti subjektivno opravljati vseh nalog in pristojnosti, ki bi jih morale opravljati v komunalnem sistemu.

Z malimi izjemami so bila ob sprejetju zakona območja občin in okrajev v načelu pravilno določena, čeprav se je že v letu 1955 kazala potreba po ukinitvi kočevskega okraja. V takratni situaciji, ko se komunalni sistem še ni uveljavil, bi bilo preuranjeno priključiti kočevski okraj k okraju Ljubljana in bi takrat lahko s priključevanjem večjih območij k posameznim okrajem, lahko zavrli pravilni razvoj posameznega okraja.

Pri sedanji uveljavitvi občin in okrajev, zlasti pa glede na predviden prenos novih pristojnosti na občinske ljudske odbore se iz dneva v dan bolj kaže potreba po teritorialno večjih občinah, ki bodo v stanju izvrševati vse naloge na svojem območju. Široko razpreden sistem družbenega upravljanja, krajevni odbori, ki predstavljajo močno vez med volivci in občinskim ljudskim odborom, omogočajo izvrševanje nalog občinskemu ljudskemu odboru ne glede na to, če je območje občine še tako veliko.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave se je strinjal s predlogom zakona, ki ga je predlagal Izvršni svet ter ga je v načelu sprejel. Pri podrobni obravnavi predloga zakona pa se je izkazalo, da želi del prebivalstva občine Predgrad, da se priključi del območja k občini Črnomelj ne pa k občini Kočevje. Prav tako je bilo v razpravi izraženo mnenje, naj bi se že v tem predlogu zakona upošteval predlog okrajnega ljudskega odbora Ptuj o ukinitvi nekaterih občin na območju okraja Ptuj.

Člani odbora za organizacijo oblasti in uprave so na območju občine Predgrad ugotovili, da bi bilo treba predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o območjih okrajev in občin v LRS, spremeniti oziroma dopolniti tako, da se občina Predgrad razdeli med občino Kočevje in občino Črnomelj, in sicer tako, da se k občini Kočevje priključijo naselja katastrskih občin: Čeplje, Dol, Knežja lipa, Nemška Loka, Spodnji log in Predgrad; k občini Črnomelj pa naselja katastrskih občin: Dolenja Podgora, Radenci in Stari trg ob Kolpi.

Okrajni ljudski odbor Ptuj je predlagal, da se v dosedanjem okraju Ptuj odpravijo občine Borl, Cirkovce, Desternik, Juršinci, Središče in Videm. Odbor je o tem predlogu razpravljal in ugotovil, da je predlog okrajnega ljudskega odbora Ptuj utemeljen, vendar se ni strinjal s tem, da bi se ukinila občina Središče.

Odbor je obravnaval spomenico, ki jo je poslal Ljudski skupščini LRS občinski ljudski odbor Središče ter vse množične organizacije iz območja te občine, v kateri zahtevajo in utemeljujejo, da se občina Središče ne ukine. V podrobni obravnavi so bila izražena mnenja, da bi se v tem primeru odstopilo od splošno sprejetih načel, da je le na območju gospodarsko močnejše in večje občine lahko uveljaviti načela komunalnega sistema. Po drugi strani pa so bili člani odbora mnenja, da je težnja prebivalcev po samostojni občini Središče tako velika, da bi bila z ukinitvijo te občine onemogočena iniciativnost prebivalcev na tem območju. Zato je po obširni obravnavi, ali naj se osvoji predlog okrajnega ljudskega odbora Ptuj in ukine ta občina ter združi z občino Ormož, odbor s petimi glasovi proti štirim sprejel sklep, naj se ta občina ne ukine. Odbor za organizacijo oblasti in uprave je vse druge predloge okrajnega ljudskega odbora Ptuj sprejel.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je obravnaval tudi željo volivcev iz naselja Kot ob Kolpi in naselja Prelesje iz katastrske občine Stari trg ob Kolpi, naj bi se ta naselja priključila k občini Kočevje ne pa k občini Črnomelj. Odbor pa želje volivcev ni mogel upoštevati, ker bi se tako delilo katastrsko občino.

Vse spremembe, ki jih predlaga odbor za organizacijo oblasti in uprave, tako glede razdelitve dosedanje občine Predgrad na občino Kočevje in občino Črnomelj teg glede ukinitve občin Borl, Cirkovce, Desternika, Juršincev in občine Videm v okraju Ptuj, so tolikšne, da v celoti spreminjajo besedilo predloga zakona, ki ga je predložil Izvršni svet.

Zato predlaga odbor predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v LRS v prečiščenem besedilu, ki upošteva vse omenjene spremembe in dopolnitve. Pri tem odbor za organizacijo oblasti in uprave pripominja, da Izvršni svet glede predlaganih sprememb oziroma dopolnitev ni izrazil pomislekov. Odbor predlaga Republiškem zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji v prečiščenem besedilu.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Staneta Bobnarja.

Št. 214/2-57.

Ljubljana, dne 10. julija 1957.

Poročevalec:
Stane Bobnar l. r.

Predsednik:
Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin
v Ljudski republiki Sloveniji

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je razpravljal o predlogu zakona na svoji seji dne 11. julija 1957 in se strinjal z obrazložitvijo, ki jo je dal predstavnik Izvršnega sveta.

Predlog zakona kot ga je predložil Izvršni svet je bil dopolnjen z amandmaji odbora za organizacijo oblasti in uprave. Ta predlog se razlikuje od prvotnega v tem, da se zmanjša število občin v bivšem ptujskem okraju in da se občina Predgrad deloma priključi k občini Kočevje deloma pa k občini Črnomelj. V načelni razpravi so ljudski poslanci iznesli predlog, da se občina Središče v bivšem ptujskem okraju združi z občino Ormož in to zato, ker bi bila občina Središče ena izmed najmanjših občin v Jugoslaviji in bi imela tudi najnižji narodni dohodek. S priključitvijo tega območja k občini Ormož, pa bi se zagotovil nadaljnji gospodarski razvoj tega področja, ter kmetijskih posestev in zadrug, ki leže na tem območju.

Po daljši razpravi je odbor sprejel predlog amandmaja, ki se glasi:

2. člen: točka c) naj se za besedami »občina Juršinci« napravi vejica in vneseta besedi »občina Središče«.

Na koncu predzadnje vrste zadnjega odstavka tega člena pa naj se vnese naslednje besedilo: »območje občine Središče se priključi območju občine Ormož«.

Pod V. naj se točka č) v celoti črta, mesto nje pa naj se vnese naslednje besedilo: »Za točko 7. »občina Maribor-Tezno« nova točka 7a »Občina Ormož« z besedilom, ki se glasi:

»7a Občina Ormož (sedež Ormož)

a) mesto Ormož

katastrske občine:	naselja:
Ormož:	Dobrava, Ormož

b) druge katastrske občine in naselja:

Bratonečice:	Bratonečice, Sejanci
Cerovec:	Cerovec
Frankovci:	Frankovci
Gomila:	Gomila pri Kogu
Grabe:	Grabe
Hardek:	Hardek
Hermanci:	Hermanci
Hum:	Hum pri Ormožu

Ivanjkovci:	Ivanjkovci
Jastrebc:	Jastrebc
Kajžar:	Kajžar
Ključarovci pri Ormožu:	Gornji Ključarovci, Spodnji Ključarovci
Kog:	Kog
Koračice:	Hranjigovci, Koračice
Lačaves:	Lačaves
Lahonci:	Lahonci
Lešnica:	Lešnica
Libanja:	Libanja
Litmerk:	Lešniški vrh, Litmerk
Loperšice:	Loperšice
Mala vas:	Gradišče pri Ormožu, Mala vas pri Ormožu
Mali Brebrovnik:	Mali Brebrovnik
Mihalovci:	Mihalovci
Obrež:	Obrež
Pavlovci:	Pavlovci
Pavlovski vrh:	Pavlovski vrh
Pršetinci:	Pršetinci
Pušenci:	Pušenci
Rakovci:	Rakovci
Rucmanci:	Rucmanci
Runeč:	Dobrovščak, Runeč
Savci:	Savci
Senik:	Senik
Semešči:	Semešči
Sodinci:	Sodinci
Središče:	Središče ob Dravi
Stanovno:	Stanovno, Strezetina
Strjanci:	Ritmerk, Strjanci
Sv. Miklavž:	Miklavž pri Ormožu
Sv. Tomaž:	Tomaž pri Ormožu, Zagorje
Šalovci:	Šalovci
Šardinje:	Lunovec, Strmec pri Ormožu, Šardinje
Trgovišče:	Trgovišče
Trnovci:	Mezgovci, Senčak, Trnovci
Veličane:	Veličane
Veliki Brebrovnik:	Veliki Brebrovnik
Velika Nedelja:	Drakšl, Hajndl, Mihovci pri Veliki Nedelji, Velika Nedelja
Vičanci:	Vičanci
Vinski vrh:	Krčevina, Vinski vrh
Vitan:	Vitan
Vodranc:	Godeninci, Vodranc
Vuzmetinci:	Vuzmetinci
Zasavci:	Zasavci
Žerovinci:	Hujbar, Žerovinci
Žvab:	Žvab.

Odbor je v celoti sprejel predlog zakona s spremembami odbora za organizacijo oblasti in uprave in z gornjim amandmajem in predlaga Republiškemur zboru, da ta predlog zakona sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Staneta Nunčiča.

Št. R 214/1-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:
Stane Nunčič l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

PREDLOG ZAKONA O IZVEDBI PRIKLJUČITVE ODPRAVLJENIH OBČIN IN OKRAJEV

1. člen

Priključitev občin in okrajev, ki so prenehali na podlagi zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list LRS št. 25-118/57), k drugim občinam in okrajem, se izvrši po določbah tega zakona.

2. člen

Ljudski odbor vsake občine oziroma okraja, ki je prenehala, izvoli najpозnejše do 1. avgusta 1957 izmed sebe določeno število odbornikov v ljudski odbor občine oziroma okraja, kateremu je bil priključen (v nadaljnjem besedilu: »nove občine« oziroma »nov okraj«).

Ljudski odbor odpravljenega okraja voli odbornike posebej v vsakem zboru, v zboru proizvajalcev pa posebej v vsaki proizvajalski skupini.

3. člen

Koliko odbornikov izvoli ljudski odbor posamezne odpravljene občine oziroma okrajni zbor ljudskega odbora posameznega odpravljenega okraja, določi pristojni okrajni ljudski odbor oziroma Izvršni svet. To število se določi tako, da bo odpadlo na vsakega na novo izvoljenega odbornika z območja odpravljene občine oziroma okraja enako število prebivalcev, kot jih odpade na vsakega odbornika ljudskega odbora občine oziroma okraja, kateremu se priključi odpravljena občina oziroma okraj.

Koliko odbornikov izvoli zbor proizvajalcev ljudskega odbora odpravljene okraja v posamezni proizvajalski skupini, določi Izvršni svet. To število se določi tako, da bo odpadlo na vsakega na novo izvoljenega odbornika v posamezni proizvajalski skupini iz območja odpravljenega okraja enako število proizvajalcev, kot jih odpade na vsakega odbornika v posamezni proizvajalski skupini ljudskega odbora okraja, kateremu se priključi odpravljena skupina.

Pri določitvi števila odbornikov po prejšnjih odstavkih se lahko prekorači z zakonom določeno najvišje število odbornikov občinskega oziroma okrajnega ljudskega odbora.

4. člen

Odbornikom odpravljene občine oziroma okraja, ki ne bodo izvoljeni v ljudski odbor nove občine oziroma okraja, preneha odborniški mandat z dnem, ko se verificirajo mandati odbornikov, ki so bili izvoljeni po 2. členu tega zakona.

5. člen

Ljudski odbor nove občine oziroma okraja se na svoji prvi seji na novo konstituira po določbah, ki veljajo za konstituiranje novo izvoljenih ljudskih odborov.

Prva seja ljudskega odbora nove občine oziroma okraja mora biti najpozneje do 15. avgusta 1957.

6. člen

Družbeni plan odpravljene občine oziroma okraja se uporablja še naprej na območju, za katero je bil sprejet, kolikor posameznih ekonomskih instrumentov ljudski odbor nove občine oziroma okraja s privolitvijo pristojnega okrajnega ljudskega odbora oziroma s privolitvijo Izvršnega sveta ne spremeni.

7. člen

Proračun odpravljene občine oziroma okraja se izvršuje na območju, za katero je bil sprejet, izvzemši glede osebnih, operativnih in funkcionalnih izdatkov, ki so bili določeni za kritje potreb ljudskega odbora odpravljene občine oziroma okraja in njegovih upravnih organov.

Glede teh postavk mora ljudski odbor odpravljene občine oziroma okraja ugotoviti znesek neporabljenih sredstev na dan prenehanja občine oziroma okraja. Ta znesek se prenese v posebno proračunsko rezervo nove občine oziroma okraja in se prvenstveno uporablja za kritje tistih večjih stroškov ljudskega odbora nove občine oziroma okraja, ki so nastali v zvezi s priključitvijo odpravljene občine oziroma okraja.

8. člen

Za izvrševanje proračuna odpravljene občine oziroma okraja lahko imenuje ljudski odbor nove občine oziroma okraja posebno proračunsko komisijo, ki ima pravico odredbodajalca.

9. člen

Ljudski odbor nove občine oziroma okraja lahko začasno pridrži na sedežu odpravljene občine oziroma okraja potrebno število uslužbencev, ki skrbijo za pravočasno in redno pobiranje dohodkov ter za izvajanje proračuna in skladov odpravljene občine oziroma okraja.

10. člen

Proračunski in družbeni skladi odpravljene občine oziroma okraja poslujejo do konca leta 1957.

11. člen

Pravice in obveznosti odpravljene občine oziroma okraja preidejo na novo občino oziroma okraj.

12. člen

Uradne knjige, arhivo, spise in inventar ljudskega odbora odpravljene občine oziroma okraja mora najpozneje do 31. avgusta 1957 prevzeti ljudski odbor nove občine oziroma okraja. V ta namen mora ljudski odbor nove občine oziroma okraja ustanoviti posebno komisijo za prevzem, ljudski odbor odpravljene občine oziroma okraja pa komisijo, ki naj pripravi vse potrebno, da bo lahko prevzemna komisija v redu izvršila prevzem.

Komisiji iz prejšnjega odstavka se ravnata po določbah navodila za prevzem arhivov, inventarja in nepremičnin dosedanjih ljudskih odborov (Uradni list LRS, št. 24-128/55).

13. člen

Vse uradne knjige ljudskega odbora odpravljene občine oziroma okraja je treba z 31. avgustom 1957 skleniti po predpisih, ki veljajo za sklenitev uradnih knjig ob koncu leta.

S štampljkami, pečati in žigi ljudskega odbora odpravljene občine oziroma okraja, ki za ljudski odbor nove občine oziroma okraja ne bodo več uporabni, je treba ravnati po veljavnih predpisih.

14. člen

Z dnein, ko preneha z delom ljudski odbor odpravljene občine oziroma okraja, se dajo uslužbenci tega ljudskega odbora na razpolago ljudskemu odboru nove občine oziroma okraja. Ljudski odbor nove občine oziroma okraja razporedi uslužbence na nova službena mesta. Dokler uslužbenci niso razporejeni na nova službena mesta oziroma dokler jim ne preneha služba po preteku zakonitega odpovednega roka, jim pripadajo dosedanji prejemki.

15. člen

Če se območje odpravljene občine priključi območju različnih občin, ki ležijo v istem ali v različnih okrajih, se določbe tega zakona primerno uporabljajo glede delov odpravljene občine.

V primerih iz 6., 7., 8., 9., 11. in 14. člena je potreben sporazum ljudskih odborov občin, katerim se priključijo deli odpravljene občine. Če med njimi o teh vprašanjih ne pride do sporazuma, odloči pristojni okrajni ljudski odbor, če ležita občini na območju istega okraja, oziroma Izvršni svet, če ležita občini na območju različnih okrajev.

16. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

V zvezi z uveljavitvijo zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji je treba posebej urediti nekatera vprašanja, ki se tičejo načina priključitve odpravljenih občin in okrajev k drugim občinam in okrajem, in sicer:

1. kako se formirajo ljudski odbori v novih občinah oziroma okrajih;
2. kako se izvršujejo družbeni plani, proračuni in skladi odpravljenih občin in okrajev in kako je z njihovimi pravicami in dolžnostmi;
3. prevzem uradnih knjig, arhivov, spisov in inventarja;
4. prevzem uslužbencev odpravljenih občin in okrajev.

Osnutek rešuje ta vprašanja takole:

Ljudski odbori v novih občinah (okrajih) se formirajo tako, da izvolijo odborniki odpravljenih občin (okrajev) izmed sebe v ljudski odbor nove občine (okraja) določeno število odbornikov tako, da bodo prebivalci z območja odpravljenе občine (okraja) zastopani v ljudskem odboru nove občine (okraja) v enakem sorazmerju kot prebivalci ostalih predelov nove občine (okraja). V osnutku je postavljen kot najpoznejši datum izvolitve odbornikov 1. avgust, kot datum konstituiranja ljudskih odborov v novih občinah (okrajih) pa 15. avgust.

Družbeni plani, proračuni in skladi odpravljenih občin (okrajev) se izvajajo do konca leta 1957. Iz proračunov se izločijo le neporabljena sredstva, ki so bila določena za personalne, operativne in funkcionalne izdatke ljudskih odborov in njihovih upravnih organov. Ta sredstva se prenesejo v posebno proračunsko rezervo nove občine (okraja), in se lahko uporabijo prvenstveno za kritje tistih večjih stroškov, ki nastanejo zaradi reorganizacije.

Prevzem uradnih knjig, arhivov, spisov in inventarja se izvrši najkasneje do 31. avgusta 1957. Glede prevzema se uporabljajo ista načela, kot so bila uveljavljena ob formiranju komun leta 1955.

Uslužbence odpravljenih občin (okrajev) prevzamejo nove občine (okraji), ki jih razporede na nova delovna mesta; kolikor jih ne bo mogoče razporediti, jim bo treba odpovedati službo ob upoštevanju zakonitih odpovednih rokov.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 10. julija 1957 obravnaval predlog zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev in ga v načelu ter v podrobnostih sprejel.

Predlog zakona ureja nekatera vprašanja, ki jih je treba rešiti v zvezi s priključitvijo odpravljenih občin in okrajev. S tem zakonom se rešujejo vprašanja formiranja ljudskih odborov v novih občinah oziroma okrajih, iz-

vrševanje družbenih planov, proračunov in skladov odpravljenih občin in okrajev itd.

Pri podrobni obravnavi 4. člena predloga zakona se je odbor strinjal s spremembami in dopolnitvami, ki jih je predlagal Izvršni svet, da naj bi odborniški mandat odbornikov, ki ne bodo izvoljeni v ljudski odbor nove občine oziroma okraja, ne prenehal z dnem, ko se verificirajo mandati odbornikov. Delo upravnih organov odpravljenih občin oziroma okrajev se mora namreč zaključiti najkasneje do 31. avgusta 1957 in prav tako naj bi s tem datumom prenehal tudi odborniški mandat tistim odbornikom, ki ne bodo izvoljeni v ljudski odbor nove občine oziroma okraja.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave se je zato strinjal, naj se v 4. členu črta besedilo »z dnem, ko se verificirajo mandati odbornikov, ki so bili izvoljeni po 2. členu tega zakona.« in nadomesti z besedilom »z 31. avgustom 1957«.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškem zboru, da sprejme zakon o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev.

Za poročevalca je odbor določil Alfonza Grmeka.

Št. R 215/1-57.

Ljubljana, dne 10. julija 1957.

Poročevalce:

Alfonz Grmek l. r.

Predsednik:

Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 11. julija 1957 razpravljaval o predlogu zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev in se v celoti strinjal z obrazložitvijo Izvršnega sveta.

Nujnost sprejema tega zakona je podana s tem, ker je bil sprejet zakon o spremembah zakona o območjih okrajev in občin, s katerim so bili ukinjeni nekateri okraji in občine.

Odbor je pri podrobni obravnavi predloga zakona sprejel naslednje spremembe in dopolnitve:

2. člen: V predzadnji vrsti prvega odstavka naj se v oklepaju nadomestita besedi »nove občine« z besedami »nova občina« in popravijo besede »nov okraj« v »novi okraj«.

8. člen: V drugi vrsti naj se črta beseda »proračunsko«.

10. člen: Na koncu stavka naj se postavi vejica in doda naslednje besedilo »ko se pridružijo ustreznim skladom nove občine oziroma okraja.«

12. člen: V prvi vrsti naj se beseda »arhivo« nadomesti z besedo »arhive«.

14. člen: Na koncu drugega odstavka naj se dodajo še naslednje besede »ali jim pa odpove«.

Odbor je v celoti sprejel tudi vse amandmaje odbora za organizacijo oblasti in uprave.

Za svojega poročevalca je določil ljudskega poslanca Alojza Colariča.

Št. R 215/2-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:
Alojz Colarič l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O USTANOVITVI ŠOLE ZA SOCIALNE DELAVCE

1. člen

11. člen zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce (Uradni list LRS, št. 24-122/55) se spremeni tako, da se glasi:

»V šolo za socialne delavce se lahko sprejmejo:

- a) tisti, ki so končali popolno srednjo šolo;
- b) uslužbenci, ki imajo vsaj 6 razredov osnovne šole ali ustrezno šolsko izobrazbo in štiri leta strokovne prakse na področju socialnih služb;
- c) uslužbenci, ki imajo vsaj 4 razrede osnovne šole ali ustrezno šolsko izobrazbo in 8 let strokovne prakse na področju socialnih služb.

Za slušatelje šole, ki nimajo popolne srednje šole, se organizira dopolnilni pouk iz splošno izobraževalnih predmetov po predmetniku in učnem načrtu, ki ga predpiše Svet za socialno varstvo LRS v sporazumu s Svetom za šolstvo LRS.«

2. člen

Za 11. členom se doda 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen

Tistim, ki z uspehom končajo šolo za socialne delavce, se prizna za pridobitev nazivov za napredovanje v javnih službah na področju socialnega varstva izobrazba višje šole.«

3. člen

Za 13. členom se doda 13.a člen, ki se glasi:

»13.a člen

Določbe 11.a člena veljajo tudi za slušatelje, ki so uspešno končali šolo za socialne delavce v šolskem letu 1956/1957.«

4. člen

Ta zakon velja od dneva objave v Uradnem listu LRS.

Določbe prvega odstavka 11. člena se uporabljajo za slušatelje, ki se vpišejo na šolo, začenši s šolskim letom 1957/1958.

OBRAZLOŽITEV

Zakon o ustanovitvi šole za socialne delavce (Uradni list št. 24-122/55) določa v 11. členu, da se na to šolo lahko vpišejo kandidati, ki imajo popolno srednjo šolo in poleg teh v prvih treh letih tudi kandidati, ki so vsaj tri leta uspešno praktično delali na področju socialnih služb, če so uspešno opravili sprejemni izpit. Zakon ni določil, kakšna izobrazba naj bi se priznala slušateljem, ki so uspešno končali to šolo, ker je bila ta odločitev odložena na kasnejši čas.

Dokler stopnja izobrazbe diplomantov te šole ni določena, je dveletni študij in diploma te šole za njene diplomante brez praktične vrednosti. Slušatelji šole, ki nimajo popolne srednješolske izobrazbe, z diplomom na tej šoli ne bi pridobili niti popolne srednješolske izobrazbe. Slušateljem s popolno srednješolsko izobrazbo pa bi se z diplomom na tej šoli ne moglo priznati več kot popolno srednješolsko izobrazbo. Razen tega imajo slušatelji te šole še druge neugodnosti.

Šola za socialne delavce je s svojim dveletnim delom opravičila značaj višje šole. Profesorji na šoli so izbrani iz vrst univerzitetnih predavateljev in vidnih uslužbencev v državni upravi. Tudi slušatelji šole, ki nimajo popolne srednješolske predizobrazbe, dosegajo na šoli povprečno celo boljše uspehe kot slušatelji s popolno srednješolsko predizobrazbo.

V predlogu zakona je zato predvideno, da naj se prizna diplomantom šole za pridobitev nazivov za napredovanje v javnih službah na področju socialnega varstva izobrazba višje šole (2. člen). Istočasno pa naj bi se vskladilo zahteve za vpis v šolo za socialne delavce z zahtevami za vpis v upravno šolo po uredbi o ustanovitvi upravne šole (Ur. l. LRS, št. 42-173/56), ki v 19. členu te zahteve podrobneje precizira kot 11. člen zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce. To naj bi določal spremenjeni 11. člen zakona (1. člen predloga zakona). V drugem odstavku 11. člena pa naj bi se za slušatelje šole brez popolne srednješolske izobrazbe določil dopolnilni pouk iz splošno izobraževalnih predmetov, ker se tudi njim prizna izobrazba višje šole.

Ker je šola dejansko že uvedla dopolnilni pouk iz splošno izobraževalnih predmetov tudi za slušatelje, ki že sedaj študirajo na šoli, je v 3. členu predloga zakona predvideno, da naj se prizna izobrazba višje šole tudi za slušatelje, ki so uspešno končali šolo za socialne delavce v šolskem letu 1956/1957.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za zdravstvo
in socialno politiko

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole
za socialne delavce

Odbor za zdravstvo in socialno politiko je na svoji seji 12. julija 1957 obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce in ga v načelu, podrobnostih in v celoti sprejel.

Že ob sprejemu zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce julija 1955. so bili člani odbora mnenja, da bi moral omenjeni zakon določiti tudi stopnjo šole. S takšno šolo takrat še nismo imeli izkušenj in ni bilo mogoče predvideti rezultate dela te šole. Zato je odbor takrat sklenil, da bo treba določiti stopnjo šole, še preden bodo s šolanjem končali prvi absolventi. Šola za socialne delavce je v svojem dveletnem delu opravičila značaj višje šole.

S spremembami in dopolnitvami zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce se ureja status diplomantov in se jim po uspešno končanem šolanju v javnih službah na področju socialnega varstva prizna izobrazba višje šole. Predlog zakona istočasno tudi dopolnjuje zahteve za vpis v šolo in jih vsklajuje z zahtevami za vpis v upravno šolo.

Odbor predlaga Republiškememu zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce v predloženem besedilu in s predlaganim popravkom.

Št. R 217/1-57.

Ljubljana, dne 12. julija 1957.

Poročevalec:
Ivo Skerlovnik l. r.

Predsednik:
Mira Svetina l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za prosveto in kulturo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole
za socialne delavce

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora je na svoji seji 11. julija 1957 obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce in ga v celoti sprejel.

Zakon o ustanovitvi šole za socialne delavce, ki ga je Ljudska skupščina LRS sprejela leta 1955 ni določil stopnje šole. Že med šolanjem so imeli slu-

šatelji zato večje težave glede otroških dodatkov itd., predvsem pa jim ni bil zagotovljen naziv, ki bi ustrezal izobrazbi, pridobljeni na tej šoli.

Odbor za prosveto in kulturo ugotavlja, da je po dveletnem obstoju te šole treba določiti stopnjo izobrazbe diplomantom.

Predlog zakona določa tudi, da se lahko v šolo sprejemajo ne samo kandidati s popolno srednjo šolo, ampak tudi tisti, ki imajo nepopolno srednjo šolo oziroma nižjo srednjo šolo, če imajo na področju socialnih služb določeno število let strokovne prakse.

Delovanje te šole je pokazalo, da je učni uspeh tistih, ki prihajajo v šolo iz prakse, znatno boljši in da bi bilo treba tudi na drugih področjih proučiti potrebo po podobnih šolah, ki bi upoštevale praktično delo in usposobljenost za opravljanje določenega poklica, ne pa samo formalno izobrazbo.

Odbor za prosveto in kulturo predlaga Republiškememu zboru, da predloženi zakon sprejme.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Gabrijelo Vrhovšek.

Št. R 217/3-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:
Gabrijela Vrhovšek l. r.

Podpredsednik:
Vladko Majhen l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole
za socialne delavce

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 11. julija 1957 razpravljal o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce in ga v načelu soglasno sprejel.

Pri podrobni obravnavi se je odbor dalj časa zadržal pri besedilu 11.a člena, v katerem je rečeno, da se diplomantom te šole prizna izobrazba višje šole pri napredovanju v javnih službah na področju socialnega varstva. Člani odbora so smatrali, da je s tem besedilom podana omejitev, ker bo tem diplomantom priznana izobrazba višje šole samo v službah na področju socialnega varstva.

Po daljši razpravi ni bil stavljen spreminjevalni predlog in je odbor v podrobnostih soglasno sprejel predlog zakona v besedilu kot ga je predložil Izvršni svet. Hkrati v imenu odbora izjavljam, da zakonodajni odbor sprejema amandma odbora za zdravstvo in socialno politiko.

Odbor predlaga Republiškemu zboru, da sprejme ta predlog zakona skupaj s predlaganim popravkom.

Za svojega poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Bogomila Vižintina.

Št. R 217/2-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:
Bogomil Vižintin l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

PREDLOG SKLEPA
O RAZREŠITVI ČLANOV UNIVERZITETNEGA SVETA
IN ČLANOV NEKATERIH FAKULTETNIH SVETOV
UNIVERZE V LJUBLJANI, KI JIH JE IZVOLILA
LJUDSKA SKUPŠČINA LR SLOVENIJE

Na podlagi prvega odstavka 43. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije v zvezi s 106. in 126. členom zakona o Univerzi v Ljubljani je Ljudska skupščina LR Slovenije na seji Republiškega zbora 12. julija 1957

sklenila:

Zaradi izvedbe reorganizacije dosedanje prirodoslovno-matematično-filozofske fakultete, pravne in ekonomske fakultete ter tehnične fakultete se vsi člani univerzitetnega sveta in vsi člani fakultetnih svetov omenjenih treh fakultet, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LR Slovenije na seji Republiškega zbora dne 6. marca 1956, razrešijo funkcije članov univerzitetnega sveta oziroma fakultetnih svetov.

OBRAZLOŽITEV

Ker so bile z zakonom o Univerzi v Ljubljani razformirane tri fakultete: prirodoslovno-matematično-filozofska, pravno-ekonomska in tehnična fakulteta in je bilo namesto njih ustanovljenih sedem fakultet, je treba zaradi izvedbe te reorganizacije razrešiti člane fakultetnih svetov naštetih treh fakultet, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS.

Ker naj bi se po predlogu sklepa o določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani zvišalo število članov univerzitetnega sveta od 15 na 20 članov, naj bi se razrešili tudi člani univerzitetnega sveta, ki jih je izvolila ljudska skupščina.

Člani fakultetnih svetov fakultete za splošno medicino in stomatologijo, ki je samo spremenila naslov, in fakultete za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo, ki jih je izvolila ljudska skupščina, naj bi ostali do konca mandatne dobe, za katero so bili izvoljeni, to je do marca 1958.

PREDLOG SKLEPA
O NOVI DOLOČITVI ŠTEVILA ČLANOV, KI JIH IZVOLI
LJUDSKA SKUPŠČINA LR SLOVENIJE
V UNIVERZITETNI SVET IN V FAKULTETNE SVETE
UNIVERZE V LJUBLJANI

Na podlagi prvega odstavka 43. člena ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije v zvezi s 106. in 126. členom zakona o Univerzi v Ljubljani je Ljudska skupščina LR Slovenije na seji Republiškega zbora dne 12. julija 1957

sklenila:

I. Ljudska skupščina LR Slovenije izvoli:
v univerzitetni svet 20 članov,
v fakultetni svet vsake fakultete do 9 članov.

II. Ta sklep velja takoj.

S tem preneha veljati sklep o določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani in sklep o spremembi tega sklepa (Uradni list LRS, št. 43-162/54 in 7-25/56).

OBRAZLOŽITEV

Po 106. in 126. členu zakona o Univerzi v Ljubljani sestavljajo univerzitetni svet in fakultetne svete, poleg drugih, člani, ki jih izvoli ljudska skupščina. Število določi skupščina v sklepu o njihovi izvolitvi.

Leta 1956 je ljudska skupščina sprejela sklep, s katerim je določila, da voli v univerzitetni svet 15 članov, v fakultetni svet tehniške fakultete 15 članov, v fakultetne svete drugih fakultet pa po 9 članov (Uradni list LRS, št. 7-25/56).

Ker se je z zakonom o Univerzi v Ljubljani število fakultet povečalo za štiri fakultete, je potrebno, da se sorazmerno poveča število članov, ki jih voli ljudska skupščina v univerzitetni svet, tako da bi izvolila 20 članov.

Ker so se tri prejšnje fakultete razformirale in namesto njih ustanovilo sedem fakultet, bi bilo treba določiti število članov, ki jih voli ljudska skupščina v fakultetne svete novih fakultet.

Za fakultetne svete naj bi se število članov, ki jih voli skupščina, ne določilo fiksno, temveč samo maksimalno do 9 članov.

Zaradi preglednosti naj bi ljudska skupščina sprejela nov sklep in ne sklep o spremembi prvotnega sklepa.

PREDLOG
ZA IZVOLITEV ČLANOV, KI JIH IZVOLI
LJUDSKA SKUPŠČINA LRS V UNIVERZITETNI SVET
IN V FAKULTETNE SVETE UNIVERZE V LJUBLJANI

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora je na svoji seji 11. julija 1957 obravnaval predlog Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za izvolitev članov v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani. S predlogom se je v celoti strinjal ter zato predlaga, da Ljudska skupščina LRS sprejme naslednji

sklep

**o izvolitvi članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LR Slovenije
v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani**

Na podlagi prvega odstavka 43. člena ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije v zvezi s 106. in 126. členom zakona o Univerzi v Ljubljani, so bili na seji Republiškega zbora Ljudske skupščine LR Slovenije dne 12. julija 1957

izvoljeni

I. Za člane univerzitetnega sveta:

1. Albreht Roman, predsednik Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LR Slovenije,
2. Bole Dušan, upravnik politične šole CK ZKS,
3. Jenko Marijan, predsednik Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Siška,
4. Kotnik inž. Viktor, direktor Zavoda za gospodarsko planiranje LRS,
5. Ledinek Miloš, sekretar OK ZKS Murska Sobota,
6. Perovšek Franc, direktor »Radia Ljubljana«,
7. Vodopivec Vlado, sekretar Sveta za kulturo in prosveto LRS,
9. Vipotnik Janez, sekretar OK ZKS Ljubljana,
9. Vrabič Olga, član Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS,
10. Selinger Drago, predsednik Sveta za šolstvo OLO Ljubljana,
11. Žaucar inž. Pavle, direktor Kmetijskega inštituta LRS.

Fakultetni svet vsake fakultete izvoli v univerzitetni svet po enega svojega predstavnika izmed tistih članov fakultetnega sveta, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS.

II. Za člane fakultetnega sveta naravoslovne fakultete:

1. Bravničar Dušan, predsednik ideološke komisije SZDL Slovenije,
2. Babič Branko, ljudski poslanec, Ljubljana,
3. Berkopec mg. ph. Vida, upravnik Centralne lekarne, Ljubljana,
4. Guzej Gustav, novinar »Ljudske pravice«, Ljubljana,
5. Hudales Zoran, šef kabineta v Državnem sekretariatu za notranje zadeve LRS, Ljubljana,
6. Jelenec inž. Danilo, direktor Geološkega zavoda LRS,
7. Lah Avguštin, direktor gimnazije v Kamniku,

8. Modic Lev, direktor Časopisno-založniškega podjetja »Ljudska prava«, Ljubljana,
9. Osredkar inž. Milan, znanstveni sodelavec v Inštitutu »Jože Štefan«, Ljubljana.

III. Za člane fakultetnega sveta filozofske fakultete:

1. Božič Slavica, direktor gimnazije v Idriji,
2. Hainz Jože, direktor Višje pedagoške šole v Ljubljani,
3. Kimovec Franc, organizacijski sekretar Predsedstva SZDL Slovenije,
4. Majhen Vlado, sekretar OK ZKS Maribor,
5. Muser Ema, direktor učiteljišča v Novem mestu,
6. Peršič Bogomir, načelnik Komisije za zamejstvo CK ZKS,
7. Peternel Franc, svetnik Izvršnega sveta LRS,
8. Potrč Janez, književnik, Ljubljana,
9. Ravbar Miroslav, direktor Klasične gimnazije v Ljubljani,

IV. Za člane fakultetnega sveta pravne fakultete:

1. Arigler Adolf, sekretar organizacijskega sekretariata CK ZKS,
2. Globevnik dr. Jože, sekretar za zakonodajo in organizacijo,
3. Grosman dr. Vlado, odvetnik, Ljubljana,
4. Hočevnar Mirko, pomočnik sekretarja v sekretariatu Izvršnega sveta za splošne gospodarske zadeve,
5. Kukovec dr. Sonja, pomočnik javnega tožilca LRS,
6. Potočnik dr. Miha, tajnik Ljudske skupščine LRS,
7. Repinc Ivan, predsednik Okrožnega sodišča Koper,
8. Šegedin Jože, sodnik Vrhovnega sodišča LRS,
9. Tomišek dr. Teodor, državni sekretar za pravosodno upravo LRS.

V. Za člane fakultetnega sveta ekonomske fakultete:

1. Avbelj Pavle, direktor zveze združenih hranilnic, Ljubljana,
2. Belopavlovič Niko, podpredsednik OLO Novo mesto,
3. Kržišnik inž. Marko, obratovodja v »Tovarni avtomobilov Maribor«,
4. Lah inž. Tine, podpredsednik OLO Maribor,
5. Linhart dr. Božo, direktor Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino, Ljubljana,
6. Popit Franc, sekretar OK ZKS Kranj,
7. Oprešnik Miloš, uslužbenec Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS,
8. Šoba dr. Štefan, predsednik Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič,
9. Vehovar inž. Miloš, tajnik Trgovinske zbornice za LRS.

VI. Za člane fakultetnega sveta fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo:

1. Bubnov inž. Sergej, glavni inženir Splošnega projektivnega biroja, Ljubljana.
2. Gačnik Humbert, organizacijski sekretar OK ZKS, Ljubljana,
3. Jakopič Albert, sekretar OK ZKS, Koper,
4. Kerin inž. Lojze, direktor Uprave za vodno gospodarstvo LRS,
5. Lapajne inž. Sonja, direktor Projektivnega ateljeja, Ljubljana,
6. Pipan inž. Boris, direktor »Tehnogradnje«, Vuhred,

7. Rojc inž. Lojze, gradbeni svetnik, Ljubljana,
8. Skaberne inž. Leo, direktor zavoda za stanovanjsko izgradnjo, Ljubljana,
9. Turnšek inž. Viktor, direktor Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij LRS.

VII. Za člane fakultetnega sveta fakultete za elektrotehniko in strojništvo:

1. Guštin inž. Božidar, direktor »Litostroja«, Ljubljana,
2. Hrast Silvo, direktor »Iskre«, Kranj,
3. Jančar Rudi, direktor Inštituta za elektrovezje, Ljubljana,
4. Klančnik Gregor, direktor »Železarne Ravne«,
5. Korošec inž. Vekoslav, direktor »Eles«, Ljubljana,
6. Kremžar inž. Ludvik, sekretar za industrijo in obrt,
7. Perhavec inž. Stojan, direktor »Tovarne avtomobilov Maribor«,
8. Pirkovič Franc, predsednik OLO, Novo mesto,
9. Slapnik Franc, direktor »Strojne tovarne Trbovlje«.

VIII. Za člane fakultetnega sveta fakultete za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo:

1. Hilbert Kamilo, direktor »Cinkarne Celje«,
2. Horjak Dušan, podpredsednik OLO Kranj,
3. Jasnič Dante, član upravnega odbora »Železarne Jesenice«,
4. Klemenčič inž. Ivo, podpredsednik OLO Ljubljana,
5. Koželj inž. Anton, ljudski poslanec, Senovo,
6. Lučovnik inž. Rudolf, direktor »Rudnika Mežica«,
7. Mahorčič inž. Franjo, tehnični direktor »Železarne Ravne«,
8. Ribič Lojze, direktor »Rudnika Trbovlje«,
9. Wesnaver Žarko, direktor »Mariborske tekstilne tovarne«.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za prosveto in kulturo

POROČILO

k predlogu sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS, k predlogu sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in fakultetne svete Univerze v Ljubljani ter k predlogu sklepa o izvolitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS.

Odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora je na svoji seji dne 11. julija 1957 razpravljal o omenjenih predlogih sklepov in jih v celoti sprejel:

Odbor daje skupno poročilo k omenjenim predlogom zato, ker so med seboj tesno povezani in odvisni drug od drugega.

Z zakonom o Univerzi v Ljubljani, ki ga je ljudska skupščina sprejela 28. junija 1957; so bile ukinjene tri fakultete, namesto njih pa je bilo ustanovljenih sedem fakultet. Zato je treba razrešiti člane fakultetnih svetov ukinjenih fakultet, glede na predlog, da se poveča število članov univerzitetnega sveta pa je treba razrešiti tudi člane univerzitetnega sveta, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS.

V zvezi z ukinitvijo oziroma ustanovitvijo novih fakultet, je Izvršni svet Ljudske skupščine LRS predlagal, da se na novo določi število članov fakultetnih svetov in poveča število članov univerzitetnega sveta. Odbor za prosveto in kulturo je obravnaval tudi predlog za izvolitev novih članov v fakultetne svete oziroma v univerzitetni svet ter se je s predlogom Izvršnega sveta v celoti strinjal.

Odbor za prosveto in kulturo predlaga Republiškem zboru, da sprejme sklep o razrešitvi univerzitetnega sveta in fakultetnih svetov in sklep o novi določitvi števila članov, kakor tudi sklep o izvolitvi, ki je sestavni del tega poročila.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Mirka Bračiča.

Št. R 220/1-57.

Ljubljana, dne 11. julija 1957.

Poročevalec:

Mirko Bračič l. r.

Predsednik:

Vlado Majhen l. r.

PREDLOG ODLOKA

O DOLOČITVI ŠTEVILA ČLANOV SVETA ODVETNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE

Na podlagi prvega odstavka 43. člena ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije v zvezi s prvim odstavkom 88. člena zakona o odvetništvu (Uradni list FLRJ, št. 15-162/57) je Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora dne 12. julija 1957 sprejela

ODLOK

o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije

I.

Svet Odvetniške zbornice Slovenije sestavlja 14 članov.

II.

Ta odlok velja takoj.

OBRAZLOŽITEV

Po zakonu o odvetništvu (Uradni list FLRJ, št. 15-162/57) se v ljudskih republikah ustanovijo odvetniške zbornice. Po 8. členu tega zakona upravljajo odvetniške zbornice zbor, svet in upravni odbor.

Po 86. členu zakona o odvetništvu sestavljajo svet odvetniške zbornice:

1. člani, ki jih izvoli republiška ljudska skupščina izmed pravnikov in javnih delavcev, ki lahko pripomorejo k njegovemu delu;
2. člani izmed odvetnikov, ki jih izvoli zbor odvetniške zbornice;
3. en predstavnik odvetniških pripravnikov, ki ga izvoli organizacija odvetniških pripravnikov.

Predsednik upravnega odbora odvetniške zbornice je po položaju član sveta. Drugi člani upravnega odbora ne morejo biti izvoljeni za člane sveta.

Po 88. členu zakona določi število članov sveta odvetniške zbornice republiška ljudska skupščina na predlog Izvršnega sveta. Članov sveta ne sme biti manj kot osem in ne več kot dvajset, všteti v to število tudi predsednika upravnega odbora odvetniške zbornice in predstavnika odvetniških pripravnikov.

Izvršni svet predlaga, da ljudska skupščina predloženi odlok sprejme.

PREDLOG SKLEPA

O IZVOLITVI ČLANOV SVETA ODVETNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE, KI JIH IZVOLI LJUDSKA SKUPŠČINA LRS

Na podlagi prvega odstavka 43. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije v zvezi s tretjim odstavkom 88. člena zakona o odvetništvu (Uradni list FLRJ, štev. 15-162/57), so bili na seji Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS dne 12. julija 1957 za člane sveta Odvetniške zbornice Slovenije

izvoljeni:

1. Adolf Arigler, sekretar organizacijskega sekretariata CK ZKS,
2. Viktor dr. Damjan, šef kabineta v Izvršnem svetu Ljudske skupščine LRS,
3. Vinko Hafner, predsednik Občinskega ljudskega odbora Kranj,
4. Mirko Hočevvar, pomočnik sekretarja v Sekretariatu Izvršnega sveta za splošne gospodarske zadeve,
5. Kostja dr. Konvalinka, načelnik oddelka v Sekretariatu Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo,
6. Ivan Repinc, predsednik Okrožnega sodišča v Kopru in
7. Karel Štrukelj, republiški ljudski poslanec.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije
ter k predlogu sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki
jih voli Ljudska skupščina LRS

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji dne 10. julija obravnaval predlog odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije.

Na podlagi 88. člena zakona o odvetništvu je Izvršni svet predlagal, naj bi Ljudska skupščina Slovenije določila, da sestavlja svet Odvetniške zbornice Slovenije 14 članov.

Svet odvetniške zbornice je nov organ v organizaciji odvetništva in pomeni nadaljnjo razširitev načel družbenega upravljanja tudi na to področje. Svet odvetniške zbornice bo lahko s svojim delom mnogo prispeval k uveljavitvi odvetništva kot javne službe, ki zagotavlja pravno pomoč državljanom, zavodom in organizacijam zaradi uveljavitve in varstva njihovih zakonitih pravic in koristi.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Repubiškemu zboru, da sprejme predlog odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, v besedilu kot ga predlaga Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

Odbor je obravnaval tudi predlog Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za člane sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki naj jih na podlagi 3. odstavka 88. člena izvoli ljudska skupščina. Odbor se je v celoti strinjal s predlaganimi člani in predlaga Repubiškemu zboru, da jih izvoli in sprejme sklep o izvolitvi v besedilu kot je predloženo Repubiškemu zboru Ljudske skupščine LRS.

Za poročevalca je odbor določil Toneta Zupančiča.

Št. R 218/1-57.

Ljubljana, dne 10. julija 1957.

Poročevalec:

Tone Zupančič l. r.

Predsednik:

Mirko Zlatnar l. r.

PREDLOG ODLOKA

O PRENOSU KRAJEVNEGA OBMOČJA OKRAJNEGA
SODIŠČA V KOČEVJU IZ OBMOČJA OKROŽNEGA
SODIŠČA V NOVEM MESTU V OBMOČJE OKROŽNEGA
SODIŠČA V LJUBLJANI

Na podlagi prvega odstavka 43. člena ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije v zvezi z 20. členom zakona o sodiščih (Uradni list FLRJ, št. 30-376/54) je

Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora dne 12. julija 1957 sprejela

ODLOK

o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani

I.

Krajevno območje Okrajnega sodišča v Kočevju se prenese iz krajevnega območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v krajevno območje Okrožnega sodišča v Ljubljani.

II.

Državni sekretariat za pravosodno upravo LRS določi, s katerim dnem začne poslovati Okrožno sodišče v Ljubljani za območje Okrajnega sodišča v Kočevju in izda predpise za izvršitev tega odloka.

III.

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

V zvezi s spremembami zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji in s priključitvijo okraja Kočevje k okraju Ljubljana je potrebno vskladiti tudi področje sodišč.

Področje Okrajnega sodišča v Kočevju gravitira bolj k področju Okrožnega sodišča v Ljubljani kot k področju Okrožnega sodišča v Novem mestu in je bila dosedanja sodno-teritorialna razdelitev primerna le zaradi dosedanje upravno-teritorialne razdelitve. Po ukinitvi okraja Kočevje pa je potrebno vskladiti upravno in sodno teritorialno območje.

Zato predlaga Izvršni svet, da ljudska skupščina sprejme predlagani odlok.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 10. julija 1957 obravnaval predlog odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Predlog odloka je odbor v načelu ter v celoti sprejel, ker je mnenja, da bi bilo treba omenjeni odlok sprejeti tudi ne glede na priključitev okraja Kočevje okraju Ljubljana. Za pred priključitvijo okraja Kočevje k okraju Ljubljana, se je čutila potreba po spremembi krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju. Okrajno sodišče v Kočevju je namreč do zdaj spadalo v območje Okrožnega sodišča v Novem mestu in je zaradi slabših prometnih zvez takšna pristojnost povzročala razne nevšečnosti vsem tistim, ki so imeli kakorkoli opraviti z delom Okrožnega sodišča v Novem mestu. Dosedanja sodno-teritorialna razdelitev je bila primerna le zaradi upravno-teritorialne razdelitve, z ukinitvijo okraja Kočevje pa je odpadel tudi ta razlog.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškemu zboru, da sprejme odlok v predloženem besedilu.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Toneta Zupančiča.

Št. R 223/1-57.

Ljubljana, dne 10. julija 1957.

Poročevalec:

Tone Zupančič l. r.

Predsednik:

Mirko Zlatnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Mandatno-imunitetni odbor

POROČILO

mandatno-imunitetnega odbora Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS

Ker je ljudski poslanec Nina Pokorn, izvoljena v 7. volilni enoti okraja Celje v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS, umrla 26. junija 1957, je mandatno-imunitetni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS na svoji seji dne 12. julija 1957 obravnaval odreditev nadomestnih volitev v tej volilni enoti.

Po 157. in 158. členu zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS, se morajo opraviti nadomestne volitve, ki jih odredi Republiški zbor, čigar članica je bila pokojna Nina Pokorn, najkasneje v dveh mesecih od dneva, ko je bilo poslansko mesto izpraznjeno. Zaradi tega predlaga mandatno-imunitetni odbor, naj Republiški zbor Ljudske skupščine LRS odredi nadomestne volitve v 7. volilni enoti in v ta namen sprejme naslednji sklep:

»Na podlagi 157. in 158. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS je Republiški zbor Ljudske skupščine LRS dne 12. julija 1957 sprejel naslednji

SKLEP

V 7. volilni enoti okraja Celje se zaradi smrti ljudskega poslanca Nine Pokorn po 158. členu zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpo-

klicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS za Republiški zbor odreja jo nadomestne volitve. Republiška volilna komisija razpiše volitve.»

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Alberta Jakopiča.

Št. R-224/1-57.

Ljubljana, dne 12. julija 1957.

Poročevalec:
Albert Jakopič l. r.

Predsednik:
Stane Bobnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
Administrativni odbor

POROČILO

o pregledu poslovanja računovodstva in blagajne Ljudske skupščine LRS za čas od 1. januarja do 30. junija 1957

Administrativni odbor Ljudske skupščine LRS je na podlagi 110. člena poslovnika Ljudske skupščine LRS na svojih rednih sejah vsake tri mesece pregledal poslovanje računovodstva in blagajne Ljudske skupščine LRS.

Odbor je na svoji 19. redni seji dne 8. aprila 1957 pregledal poslovanje za čas od 1. januarja do 31. marca 1957, na 22. redni seji pa poslovanje za čas od 1. aprila do 30. junija 1957. Ugotovil je, da se računsko in blagajniško poslovanje pravilno izvaja in da se krediti smotrno in pravilno uporabljajo.

Uporaba kreditov za čas od 1. januarja do 30. junija 1957 je naslednja:

1. Iz kreditov rednega proračuna:

na osebnih izdatkih	27 116 729 din
na materialnih izdatkih	8 783 695 din
na funkcionalnih izdatkih	12 464 022 din
skupaj	48 364 446 din

Proračun za leto 1957 znaša 101 612 000 din in je za II. polletje 1957 še na razpolago 53 247 554 din.

2. Iz investicijskih kreditov:

za novo skupščinsko poslopje	49 104 196 din
za stanovanjski blok v Kersnikovi ulici	21 389 526 din

To poročilo pošilja odbor ljudski skupščini in predlaga, da ga potrdi.

Za odborovega poročevalca je bil določen ljudski poslanec Andrej Stegnar.

Št. LS 109/1-57.

Ljubljana, dne 12. julija 1957 .

Poročevalec:
Andrej Stegnar l. r.

Predsednik:
Ivan Novak l. r.

**LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE**

Predsednik:

Miha Marinko

Podpredsednika:

Dr. Ferdo Kozak

Jakob Mojškerc

Tajnik:

Dr. Miha Potočnik

**ODBORI IN KOMISIJE
LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE**

ADMINISTRATIVNI ODBOR

Ivan Novak, predsednik

Ivo Svetina, tajnik

Jože Gričar

Feliks Razdrih

Andrej Stegnar

ODBOR ZA VOLITVE

Lojze Ocepek, predsednik

Franc Krese, tajnik

Franc Belšak

Dušan Bole

Inž. Vilma Pirkovič

KOMISIJA ZA RAZLAGO ZAKONOV

Josip Rus, predsednik

Danijel Lepin, tajnik

Ivan Bratko

Dr. Anton Melik

Jože Eberl

Dr. Miha Potočnik

Vinko Hafner

Inž. Adolf Tavčar

Ignac Voljč

KOMISIJA ZA LJUDSKE ODBORE

Mirko Zlatnar¹, predsednik

Anton Peternelj, tajnik

Roman Albreht²

Stane Rebernak

Bogdan Knaflič

Ivan Vodovnik

Vinko Šumrada

¹ Izvoljen namesto Vladimirja Krivica na 20. skupni seji dne 23. aprila 1957.

² Izvoljen namesto Mavricija Borca na 20. skupni seji dne 23. aprila 1957.

REPUBLIŠKI ZBOR

Predsednik:
Josip Rus

Podpredsednik:
Angela Ocepek

Zapisnikarji:
Dušan Bole   Anton Peternelj   Ančka Globačnik

ODBORI REPUBLIŠKEGA ZBORA

ODBOR ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVE

Mirko Zlatnar¹, predsednik
Ignac Voljč, podpredsednik
Vinko Hafner, tajnik

Stane Bobnar	Franc Pirkovič	Stane Škof
Stane Brečko	Janez Petrovič	Cvetka Vodopivec
Nerino Gobbo ²	Nina Pokorn ⁵	Tone Zupančič
Alfonz Grmek	Tine Remškar	Jakob Žen

ODBOR ZA GOSPODARSTVO

Ivan Maček, predsednik
Miran Košmelj, podpredsednik
Ivan Janžekovič, tajnik

Inž. Karmelo Budihna	Franc Lubej
Bela Brglez	Janez Pirnat
Dr. Marijan Dermastia ³	Franc Rant ⁴
Mihaela Dermastia	Mirko Remec
Albin Dujc	Lojzka Stropnik
Matevž Hace	Karel Štrukelj
Albert Jakopič	Viktor Zupančič
Viktor Kovač	Martin Žugelj

ODBOR ZA PROSVETO IN KULTURO

Josip Vidmar, predsednik
Vlado Majhen, podpredsednik
Dušan Bole, tajnik

Branko Babič	Dr. Anton Melik
Mirko Bračič	Dr. Heli Modic
Ivan Bratko	Aleksander Pirher
Ervin Dolgan	Tine Remškar

¹ Izvoljen namesto Vladimirja Krivica na 41. seji odbora dne 18. aprila 1957.

^{2 3 4} Izvoljeni na 19. seji Republiškega zbora dne 23. aprila 1957.

⁵ Umrla 26. junija 1957.

Rudi Janhuba	Vinko Šumrada
Alfred Janko	Bogomil Vižintin
Dr. Ferdo Kozak	Gabrijela Vrhovšek

ODBOR ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO

Mira Svetina, predsednik	
Dr. Marjan Ahčin, podpredsednik	
Franc Krese, tajnik	
Ivan Bertoncelj	Jože Molek
Lovro Cerar	Alojz Murn
Ančka Globačnik	Angela Ocepek ²
Martin Greif	Jože Petejan
Jože Gričar	Mirko Remec
Alojz Krivec ¹	Franc Skok
Tone Kropušek	Ivo Skerlovnik
Alojz Lukač	Lojzka Stropnik

ODBOR ZA PRORAČUN

Branko Babič, predsednik	
Inž. Karmelo Budihna, podpredsednik	
Andrej Babnik, tajnik	
Miran Cvenk	Alojz Mlakar
Franc Ficko	Anton Peternelj
Martin Greif	Franc Podvratnik
Alfred Janko	Franc Skok

ZAKONODAJNI ODBOR

Jože Petejan, predsednik	
Dr. Miha Potočnik, podpredsednik	
Ivan Bratko, tajnik	
Miha Berčič	Dr. Heli Modic
Alojz Colarič	Stane Nunčič
Vinko Hafner	Jože Tramšek
Dr. Anton Melik	Bogomil Vižintin

MANDATNO-IMUNITETNI ODBOR

Stane Bobnar, predsednik		
Cvetka Vodopivec, tajnik		
Miha Berčič ³	Albert Jakopič	Anton Šušteršič

ODBOR ZA PREDLOGE IN PRITOŽBE

Anton Šušteršič, predsednik	
Mica Marinko, tajnik	
Franc Rant	Anton Dolgan
	Leopold Maček

^{1, 2, 3} Izvoljeni na 19. seji Republiškega zbora dne 23. aprila 1957.

ZBOR PROIZVAJALCEV

Predsednik:

Roman Albreht¹

Podpredsednik:

Inž. Vilma Pirkovič

Zapisnikarji:

Pepca Jež

Milan Lacko

Inž. Boris Pipan

ODBORI ZBORA PROIZVAJALCEV**ODBOR ZA GOSPODARSTVO**

Zvone Labura, predsednik

Anton Truden, podpredsednik

Avgust Brezavšček, tajnik

Milan Dimnik

Jolanka Peterka

Inž. Anton Koželj

Inž. Boris Pipan

Milan Lacko

Inž. Vilma Pirkovič

Jakob Mojšker

Jakob Pogačar

Julka Padežnik

Stane Šmid

Štefan Pavšič

Jože Strukelj

ODBOR ZA GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

Ivan Gorjup, predsednik

Anton Hafner, podpredsednik

Ivan Curk, tajnik

Rudolf Ganziti

Martin Mozetič

Viktor Grom

Peter Naglič

Franc Jeraj

Franc Rožanc

Jože Klanšek

Milan Šimec

ODBOR ZA VPRAŠANJA DELA IN SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Lojze Ocepek, predsednik

Rudi Peperko, podpredsednik

Pepca Jež, tajnik

Jože Benedičič

Jože Leban

Karel Grm

Feliks Razdrih

Ivan Hercog

Stane Rebernak

Terezija Kovačič

Ivan Žagar

¹ Izvoljen namesto Mavricija Borca na 18. seji Zbora proizvajalcev dne 23. aprila 1957.

ODBOR ZA PRORAČUN

Bogdan Knaflič, predsednik
Janko Lukan, podpredsednik
Vinko Marinček, tajnik
Franc Bera   Gregor Klančnik
Franc Dragan   Jože Lukač

ZAKONODAJNI ODBOR

Danijel Lepin, predsednik
Andrej Svetek, podpredsednik
Feliks Razdrih, tajnik
Ivan Jakomin   Mirko Lorger
Inž. Anton Koželj   Franc Stupan

MANDATNO-IMUNITETNI ODBOR

Andrej Stegnar, predsednik
Jože Prebil, tajnik
Milica Omladič   Jože Stakolič   Milan Zidar

ODBOR ZA PREDLOGE IN PRITOŽBE

Rudolf Ganziti, predsednik
Stanislav Keber, tajnik
Marjan Garzarolli   Janez Kermavner
Ivan Golja   Mirko Lorger
Viktor Pintarič

POSLANCI
LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Republiški zbor

Ahčin dr. Marjan	Janhuba Rudi	Pirkovič Franc
Avbelj Viktor	Janžekovič Ivan	Podvratnik Franc
Babič Branko	Janko Alfred	Pokorn Nina ¹
Babnik Andrej	Jensterle Albin	Polič Zoran
Belšak Franc	Kavčič Stane	Popit Franc
Beltram Julij	Kerin Franc	Potočnik dr. Miha
Berčič Miha	Kimovec Franc	Rančigaj Ivan
Bertoncelj Ivan	Kocijančič Boris	Rant Franc
Blejc Anton	Koprivnikar Stane	Remec Mirko
Bobnar Stane	Košmelj Miran	Remškar Tine
Bole Dušan	Kovač Viktor	Ribičič Mitja ²
Bole Tone	Kozak dr. Ferdo	Rogl Franc
Borštnar Jože	Kraigher Boris	Rus Josip
Božičnik Zalka	Krese Franc	Skerlovnik Ivo
Bračič Vladimir	Krivec Alojz	Skok Franc
Bratko Ivan	Krivic Ada	Sotlar Stane
Brecelj dr. Marijan	Krivic Vladimir	Stropnik Lojzka
Brečko Stanko	Kropušek Tone	Svetina Ivo
Brglez Bela	Lesjak Janez	Svetina Mira
Budihna inž. Karmelo	Lubej Franc	Šilih Niko
Cerár Lovro	Lukač Alojz	Škof Stane
Colarič Alojz	Maček Ivan	Štrukelj Karel
Cvenk Miran	Maček Leopold	Šumrada Vinko
Dermastia dr. Marijan	Majhen Vlado	Šušteršič Anton
Dermastia Mihaela	Maležič Matija	Tramšek Jože
Dolgan Anton	Marinko Mica	Ukmar Anton
Dolgan Ervin	Marinko Miha	Verdev Bogomir
Dujc Albin	Melik dr. Anton	Vidmar Josip
Fajfar Tone	Mlakar Alojz	Vipotnik Janez
Ficko Franc	Modič dr. Heli	Vižintin Bogomil
Frahm Vilko	Molek Jože	Vodopivec Cvetka
Globačnik Ančka	Murn Alojz	Vodovnik Ivan
Gobbo Nerino	Novak Ivan	Voljč Ignac
Goršič Milko	Nunčič Stane	Vrabič Olga
Greif Martin	Ocepek Angela	Vrhovšek Gabrijela
Gričar Jože	Ovčarič Anton	Zalaznik Franc
Grmek Alfonz	Pavlica Zlato	Zlatnar Mirko
Hace Matevž	Petejan Jože	Zupančič Anton
Hafner Vinko	Peternelj Anton	Zupančič Viktor
Hojnik Franc	Petrovič Janez	Žen Jakob
Ingolič Jože	Pirher Aleksander	Žugelj Martin
Jakopič Albert	Pirnat Janez	

¹ Nina Pokorn, umrla 26. junija 1957.

² Mandat potrjen na 19. seji Republiškega zbora dne 23. aprila 1957.

Zbor proizvajalcev

Albreht Roman ¹	Keber Stanislav	Pavšič Štefan
Benedičič Jože	Kermavner Janez	Peperko Rudi
Bera Franc	Klančnik Gregor	Peterka Jolanka
Boštjančič Leopold	Klanšek Jože	Pfajfar Matija
Brezavšček Avgust	Knaflič Bogdan	Pintarič Viktor
Curk Ivan	Korošec Pavel	Pipan inž. Boris
Dimnik Milan	Kovačič Terezija	Pirkovič inž. Vilma
Dragan Franc	Koželj inž. Anton	Pogačar Jakob
Draksler Jakob	Labura Zvone	Prebil Jože
Eberl Jože	Lacko Milan	Razdrih Feliks
Ferjančič Anton	Leban Jože	Rebernak Stane
Ganziti Rudolf	Lepin Danijel	Rožanc Franc
Garzarolli Marjan	Lorger Mirko	Stakolič Jože
Golja Ivan	Lukač Jože	Stegnar Andrej
Gorjup Ivan	Lukan Janko	Stupan Franc
Grm Karel	Marinček Vinko	Svetek Andrej
Grom Viktor	Marinko Franc	Šimec Milan
Grosman Štefan	Mejak inž. Miran	Šmid Stane
Habjan Franc	Mojškerc Jakob	Štrukelj Jože
Hafner Anton	Mozetič Martin	Tavčar inž. Adolf
Hercog Ivan	Naglič Peter	Tomazič Ivan
Ivanuša Maks	Ocepek Lojze	Truden Anton
Jakomin Ivan	Omladič Milica	Zidar Milan
Jeraj Franc	Padežnik Julka	Žagar Ivan
Jež Pepca		

POSLANCI IZVOLJENI V ZVEZNO LJUDSKO SKUPŠČINO

Jože Borštnar, dr. Marijan Breclj, Boris Kraigher, Vladimir Krivic, Ivan Maček, Vlado Majhen, Zoran Polič, Franc Popit, Josip Vidmar, Olga Vrabič

¹ Mandat potrjen na 18. seji Zbora proizvajalcev dne 23. aprila 1957.

IZVRŠNI SVET
LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Boris Kraigher

Podpredsednika:

Viktor Avbelj

Stane Kavčič

Sekretar:

Niko Šilih

Člani:

Julij Beltram, Tone Bole, Tone Fajfar, Milko Goršič, Jože Ingolič, Boris Kocijančič, Ada Krivic, Vladimir Krivic, Matija Maležič, Mitja Ribičič,¹ Olga Vrabič

VRHOVNO SODIŠČE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Dr. Franc Hočevar

Člani:

Jože Baričevič, dr. Ivan Bele, Jože Černe, Albin Dobrajc, Matej Dolničar, dr. Milko Gaber, Alojz Hartman, Stanko Hribar, dr. Albin Juhart, Karel Košenina, Henrik Kužnik, Karel Mejak, Silverij Pakiž, Alojz Peric, Marko Simčič, Franc Sok, dr. Jakob Svet, Jože Šegedin,² Alojz Šmid, Albin Torelli, Martin Žalik

VIŠJE GOSPODARSKO SODIŠČE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Jernej Stante

Člani:

Marjan Bele,³ dr. Ivan Dougan, Dušan Jaklič, dr. Ciril Jurca, Franc Kobler, Stane Kovač, dr. Marjan Mehle, Viljem Muc, dr. Franjo Omladič, Franc Špendal, dr. Anton Vidic

¹ Izvoljen na 21. skupni seji RZ in ZP dne 29. aprila 1957.

^{2, 3} Izvoljena na 20. skupni seji RZ in ZP dne 23. aprila 1957.

SEZNAM GOVORNIKOV

Republiški zbor

Bobnar Stane: 24, 30, 32, 37	Nunčič Stane: 30, 32
Bole Dušan: 16	Petrovič Janez: 30
Bračič Mirko: 34	Pirkovič Franc: 8, 18
Bratko Ivan: 17, 18, 24	Pirnat Janez: 9
Brečko Stane: 17	Potočnik dr. Miha: 30
Brglez Bela: 10	Remškar Tine: 9
Colarič Alojz: 14, 33	Ribičič Mitja: 27
Dolgan Anton: 9	Rogl Franc: 7
Goršič Milko: 17, 24	Rus Josip: 13
Grmek Alfonz: 27, 33	Skerlovnik Ivo: 33
Hace Matevž: 14	Skok Franc: 16
Ingolič Jože: 15	Šilih Niko: 36, 37
Jakopič Albert: 6	Vižintin Bogomil: 24, 34
Kimovec France: 4	Vodopivec Cvetka: 5
Kraigher Boris: 35	Vrabič Olga: 34
Krivic Vladimir: 18, 30, 31, 33, 34	Vrhovšek Gabrijela: 34
Melik dr. Anton: 18, 24	Zupančič Tone: 36, 37
Mlakar Alojz: 11	

Zbor proizvajalcev

Albreht Roman: 42	Lukan Janko: 56
Bole Tone: 50, 51, 52	Omladič Milica: 41
Curk Ivan: 40, 44	Pavšič Štefan: 46, 51
Dimnik Milan: 52	Pfajfar Matija: 52
Goršič Milko: 56	Pintarič Viktor: 59
Ingolič Jože: 57	Razdrih Feliks: 42
Keber Stanislav: 54	Svetek Andrej: 56, 57
Kermavner Janez: 50, 51	Truden Anton: 44, 57
Klančnik Gregor: 53	

Skupna seja obeh zborov

Bobnar Stane: 89	Padežnik Julka: 102
Bole Tone: 92, 99	Peternelj Anton: 87
Budihna inž. Karmelo: 101	Petrovič Janez: 108
Hace Matevž: 81	Pfajfar Matija: 96
Hafner Anton: 79	Pirkovič inž. Vilma: 89
Hafner Vinko: 73	Pirnat Janez: 72
Ingolič Jože: 73	Potočnik dr. Miha: 109
Kermavner Janez: 70	Remškar Tine: 73
Klančnik Gregor: 97	Stegnar Andrej: 111
Krivic Vladimir: 64, 109	Stupan Franc: 109
Lorger Mirko: 73	Štrukelj Jože: 104, 106
Maležič Matija: 102	Tramšek Jože: 88
Naglič Peter: 80	Truden Anton: 72, 73
Novak Ivan: 90, 104, 105	

VSEBINA

Republiški zbor

19. seja — 23. aprila 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	3
2. Čitanje in odobritev zapisnika 18. seje	3
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	3
4. Določitev dnevnega reda	3

Dnevni red:

1. Obravnavanje predloga o sodelovanju zveznih poslancev pri delu Ljudske skupščine LRS	4
Govornik: France Kimovec	4
2. Sklepanje o potrditvi mandata na nadomestnih volitvah v 1. volilni enoti izvoljenega ljudskega poslanca	5
Govornik: Poročevalec Cvetka Vodopivec	5
3. Volitve funkcionarjev Republiškega zbora	6
Govornik: Predlagatelj Albert Jakopič	6
4. Volitve posameznih članov nekaterih odborov	6
Govornik: Predlagatelj Franc Rogl	7
5. Obravnava o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956	8
6. Sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih	8
7. Sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih	8
8. Obravnava in sklepanje o potrditvi statuta okraja Ljubljana	8
Govornik: Poročevalec Franc Pirkovič	8
9. Poročilo odbora za predloge in pritožbe	9
Govornik: Poročevalec Anton Dolgan	9
10. Obravnava in sklepanje o potrditvi sprememb in dopolnitev statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS	9
Govornika: Poročevalec Janez Pirnat	9
Poročevalec Tine Remškar	9

20. seja — 29. aprila 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	10
2. Čitanje in odobritev zapisnika 19. seje	10
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	10
4. Določitev dnevnega reda	10

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957	10
---	----

Govornik:

Poročevalec Bela Brglez	10
2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957	11
Poročevalec Alojz Mlakar	11

21. seja — 28. junija 1957

Pred dnevnim redom:

1. Komemorativni govor predsednika Republiškega zbora Josipa Rusa za pokojnim ljudskim poslancem Nino Pokorn	13
2. Odsotnost ljudskih poslancev	14
3. Čitanje in odobritev zapisnika 20. seje	14
4. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	14
5. Določitev dnevnega reda	14

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih	14
---	----

Govorniki:

Poročevalec Matevž Hace	14
Poročevalec Alojz Colarič	14
Jože Ingolič	15
2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti	16

Govorniki:

Poročevalec Franc Skok	16
Poročevalec Dušan Bole	16
Poročevalec Stane Brečko	17
Poročevalec Ivan Bratko	17
Milko Goršič	17
3. Obravnava in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča	17
4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o Univerzi v Ljubljani	17

Govorniki:

Poročevalec dr. Anton Melik	18, 24
Poročevalec Franc Pirkovič	18
Poročevalec Ivan Bratko	18
Vladimir Krivic	18
5. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o poklicnih gledališčih	24

Govorniki:	
Poročevalec Ivan Bratko	24
Poročevalec Stane Bobnar	24
Poročevalec Bogomil Vižintin	24
Milko Goršič	24
6. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč	26
Govornika:	
Poročevalec Alfonz Grmek	27
Mitja Ribičič	27

22. seja — 12. julija 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	28
2. Čitanje in odobritev zapisnika 21. seje	28
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	28
4. Določitev dnevnega reda	29

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov	29
---	----

Govornika:

Poročevalec Janez Petrovič	30
Poročevalec dr. Miha Potočnik	30

2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji	30
---	----

Govorniki:

Poročevalec Stane Bobnar	30, 32
Poročevalec Stane Nunčič	30, 32
Vladimir Krivic	30, 31

3. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev	33
--	----

Govorniki:

Poročevalec Alfonz Grmek	33
Poročevalec Alojz Colarič	33
Vladimir Krivic	33

4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce	33
---	----

Govorniki:

Poročevalec Ivo Skerlovnik	33
Poročevalec Gabrijela Vrhovšek	34
Poročevalec Bogomil Vižintin	34
Olga Vrabič	34

5. Obravnava in sklepanje o predlogu sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS	34
---	----

Govorniki:

Poročevalec Mirko Bračič	34
Vladimir Krivic	34
Boris Kraigher	35

6. Obravnava in sklepanje o predlogu sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani	36
7. Obravnava in sklepanje o predlogu za izvolitev članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani	36
8. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije	36
Govornika :	
Poročevalec Tone Zupančič	36
Niko Šilih	36
9. Obravnava in sklepanje o predlogu sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS	36
10. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani	37
Govornika :	
Poročevalec Tone Zupančič	37
Niko Šilih	37
11. Sklepanje o odreditvi razpisa nadomestnih volitev v 7. volilni enoti okraja Celje	37
Govornik :	
Poročevalec Stane Bobnar	37
12. Sklepanje o letnem odmoru	37

Zbor proizvajalcev

18. seja — 23. aprila 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	39
2. Čitanje in odobritev zapisnika 17. seje	39
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	39
4. Določitev dnevnega reda	40

Dnevni red:

1. Sklepanje o predlogu, da pri delu ljudske skupščine sodelujejo tudi zvezni ljudski poslanci	40
--	----

Govornik :

Ivan Curk	40
---------------------	----

2. Sklepanje o potrditvi mandata na nadomestnih volitvah v 13. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti izvoljenega ljudskega poslanca	41
---	----

Govornik :

Poročevalec Milica Omladič	41
--------------------------------------	----

3. Volitve funkcionarjev Zbora proizvajalcev	42
--	----

Govornika:

Predlagatelj Feliks Razdrih	42
Roman Albreht	42
4. Obravnava o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956	43
5. Sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih	43
6. Sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih	43
7. Obravnava in sklepanje o potrditvi sprememb in dopolnitev k statutu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS	44

Govornika:

Poročevalec Ivan Curk	44
Poročevalec Anton Truden	44
8. Obravnava in sklepanje o potrditvi pravil Strokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo	44

Govornik:

Poročevalec Ivan Curk	44
---------------------------------	----

19. seja — 29. aprila 1957

Pred dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika 18. seje	45
2. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	45
3. Določitev dnevnega reda	45
4. Ustno vprašanje ljudskega poslanca Štefana Pavšiča	45
5. Ustno vprašanje ljudskega poslanca Janeza Kermavnerja	50
6. Odgovor predstavnika Izvršnega sveta na ustna vprašanja ljudskih poslancev Štefana Pavšiča in Janeza Kermavnerja	50

Govorniki:

Tone Bole	50—52
Štefan Pavšič	51
Janez Kermavner	51

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957	52
---	----

Govornika:

Poročevalec Milan Dimnik	52
Matija Pfajfar	52
2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu), za leto 1957	53

Govornik:

Poročevalec Gregor Klančnik	53
3. Poročilo odbora za predloge in pritožbe	54

Govornik:

Poročevalec Stanislav Keber	54
---------------------------------------	----

20. seja — 28. junija 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	55
2. Čitanje in odobritev zapisnika 19. seje	55
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	55
4. Določitev dnevnega reda	55

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ustanovitvi sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti	56
---	----

Govorniki:

Poročevalec Janko Lukan	56
Poročevalec Andrej Svetek	56
Milko Goršič	56

2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioniranih območjih	57
---	----

Govorniki:

Poročevalec Anton Truden	57
Poročevalec Andrej Svetek	57
Jože Ingolič	57

3. Poročilo odbora za predloge in pritožbe	59
--	----

Govornik:

Poročevalec Viktor Pintarič	59
---------------------------------------	----

4. Obravnava in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča	59
--	----

5. Sporočila pred zaključkom seje	59
---	----

21. seja — 12. julija 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	60
2. Čitanje in odobritev zapisnika 20. seje	60
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	60
4. Določitev dnevnega reda	60

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov	60
2. Sklepanje o letnem odmoru	61

Skupne seje

Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev

20. seja — 23. aprila 1957

Pred dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika 19. seje	63
2. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	63
3. Določitev dnevnega reda	63

Dnevni red:

1. Obravnava o poročilu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za leto 1956	63
Govornika:	
Vladimir Krivic	64
Janez Kermavner	70
2. Obravnava o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdnih skladih in o predlogu zakona o spremembah zakona o gozdovih ter v zvezi s tem obravnava referata o organizaciji gozdarstva	72
Govorniki:	
Poročevalec Janez Pirnat	72
Poročevalec Anton Truden	72, 73
Poročevalec Tine Remškar	73
Poročevalec Vinko Hafner	73
Poročevalec Mirko Lorger	73
Jože Ingolič	73
Anton Hafner	79
Peter Naglič	80
Matevž Hace	81
Anton Peternelj	87
Jože Tramšek	88
3. Volitve sodnikov	89
Govornik:	
Poročevalec inž. Vilma Pirkovič	89
4. Izvolitev dveh članov v komisijo za ljudske odbore	89
Govornik:	
Predlagatelj Stane Bobnar	89
5. Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	89
Govornik:	
Poročevalec Ivan Novak	90

21. seja — 29. aprila 1957.

Pred dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika 20. seje	91
2. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	91
3. Določitev dnevnega reda	91

Dnevni red:

1. Obravnava predloga odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana za leto 1957 in predloga zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1957	91
Govorniki:	
Tone Bole	92, 99
Matija Pfajfar	96
Gregor Klančnik	97
2. Izvolitev še enega člana Izvršnega sveta	100

22. seja — 29. junija 1957

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	101
2. Čitanje in odobritev zapisnika 21. seje	101
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	101
4. Določitev dnevnega reda	101

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o predlogu resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča	101
Govorniki:	
Poročevalec inž. Karmelo Budihna	101
Poročevalec Julka Padežnik	102
Matija Maležič	102
2. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o spremembah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah	104
Govornika:	
Poročevalec Ivan Novak	104, 105
Jože Štrukelj	104, 106

23. seja — 12. julija 1957

Pred dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika 22. seje	108
2. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	108
3. Določitev dnevnega reda	108

Dnevni red:

1. Obravnava o predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov	108
Govorniki:	
Poročevalec Janez Petrovič	108
Poročevalec dr. Miha Potočnik	109
Poročevalec Franc Stupan	109
Vladimir Krivic	109
2. Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	111
Govornik:	
Poročevalec Andrej Stegnar	111

Priloge

1. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora Republiškega zbora	113
2. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora Zbora proizvajalcev	114
3. Poročilo Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije za leto 1956	115
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zak. o gozdnih skladih	169
Obrazložitev	169

5. Predlog zakona o spremembah zakona o gozdovih	170
Obrazložitev	170
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	170
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	171
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	172
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	173
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	174
6. Poročilo komisije Republiškega zbora za statute	175
7. Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora k spremembam in dopolnitvam statuta Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS	176
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	176
Poročilo odbora za gospodarske organizacije Zbora proizvajalcev	177
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	178
8. Poročilo odbora za predloge in pritožbe Republiškega zbora	179
9. Poročilo odbora za gospodarske organizacije Zbora proizvajalcev k predlogu za potrditev pravil Stokovnega združenja gospodarskih organizacij cestnega prometa za Ljudsko republiko Slovenijo	180
10. Predlog sklepa o izvolitvi sodnika Vrhovnega sodišča LRS in o izvolitvi sodnikov okrožnih sodišč	182
11. Predlog sklepa o izvolitvi sodnika Višjega gospodarskega sodišča LRS in sodnika okrožnega gospodarskega sodišča	182
Poročilo odbora za volitve Ljudske skupščine LRS	183
12. Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	185
13. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LRS za leto 1957	186
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	188
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	189
14. Predlog zakona o spremembah zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1957	190
Poročilo odbora za proračun Republiškega zbora	192
Poročilo odbora za proračun Zbora proizvajalcev	193
15. Poročilo odbora za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev	194
16. Predlog zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih	195
Obrazložitev	198
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	199
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	200
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	200
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	202
17. Predlog zakona o ustanovitvi sklada LR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti	202
Obrazložitev	204
Poročilo odbora za proračun Republiškega zbora	204
Poročilo odbora za proračun Zbora proizvajalcev	205
Poročilo odbora za prosveto in kulturo Republiškega zbora	206
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	207
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	207
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	208
18. Predlog resolucije o vprašanju rekonstrukcije ljubljanskega železniškega vozlišča	209
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	211
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	212
19. Predlog zakona o Univerzi v Ljubljani	213
Obrazložitev	247
Poročilo odbora za prosveto in kulturo Republiškega zbora	249
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	252
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	253

20. Predlog zakona o poklicnih gledališčih	257
Obrazložitev	268
Poročilo odbora za prosveto in kulturo Republiškega zbora	269
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	270
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	271
21. Predlog odloka o izvolitvi oseb, ki nimajo sodniškega izpita za sodnike okrajnih sodišč	273
Obrazložitev	273
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	274
22. Poročilo odbora za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev	275
23. Odlok o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah	276
Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	278
24. Predlog zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov	280
Obrazložitev	318
Amandmaji Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS k predlogu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov	319
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	320
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	322
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	323
25. Predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji	324
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	335
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	337
26. Predlog zakona o izvedbi priključitve odpravljenih občin in okrajev	339
Obrazložitev	342
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	342
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	343
27. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi šole za socialne delavce	344
Obrazložitev	345
Poročilo odbora za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora	346
Poročilo odbora za prosveto in kulturo Republiškega zbora	346
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	347
28. Predlog sklepa o razrešitvi članov univerzitetnega sveta in članov nekaterih fakultetnih svetov Univerze v Ljubljani, ki jih je izvolila Ljudska skupščina LRS	348
Obrazložitev	348
29. Predlog sklepa o novi določitvi števila članov, ki jih izvoli ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani	349
Obrazložitev	349
30. Predlog za izvolitev članov, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS v univerzitetni svet in v fakultetne svete Univerze v Ljubljani	350
Poročilo odbora za prosveto in kulturo Republiškega zbora	352
31. Predlog odloka o določitvi števila članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije	353
Obrazložitev	353
32. Predlog sklepa o izvolitvi članov sveta Odvetniške zbornice Slovenije, ki jih izvoli Ljudska skupščina LRS	354
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	355
33. Predlog odloka o prenosu krajevnega območja Okrajnega sodišča v Kočevju iz območja Okrožnega sodišča v Novem mestu v območje Okrožnega sodišča v Ljubljani	355

Obrazložitev	356
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	356
34. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora Republiškega zbora	357
35. Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	358
36. Ljudska skupščina LRS	359
Odbori in komisije	359
37. Republiški zbor	360
Odbori	360
38. Zbor proizvajalcev	362
Odbori	362
39. Poslanci Ljudske skupščine LRS	364
Poslanci izvoljeni v Zvezno ljudsko skupščino	365
40. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS	366
41. Vrhovno sodišče LRS	366
42. Višje gospodarsko sodišče LRS	366
43. Seznam govornikov	367

Urednik:
Milan Megušar

Natisnila:
Tiskarna »Jože Moškrič«
v Ljubljani
decembra 1957
v 350 izvodih

Obseg 390 strani

Izdala in založila:
Ljudska skupščina LRS

